Protokoll

IFMETALL

Kongress 2025

Personerna på omslaget är genererade med AI.

Innehållsförteckning

Dagordningens punkt 1 – Kongressens öppning
Förbundsordförande Marie Nilssons tal 6

Parentation 9

Dagordningens punkt 2 – Rapport från fullmaktsgranskningskommittén
Fullmaktsgranskningskommitténs rapport 12

Beslut 13

Dagordningens punkt 3 – Upprop
Beslut 15

Dagordningens punkt 4 – Beslut om dagordning
Förbundsstyrelsens förslag till dagordning 16

Beslut 17

Dagordningens punkt 5 – Beslut om arbetsordning
Förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning 18

Beslut 19

Dagordningens punkt 6 – Val av kongressens funktionärer
a) ordförande 20

b) sekreterare 20

c) kongressberedning 20

d) röstkontrollanter 20

e) protokollsjusterare 21

Dagordningens punkt 7 – Behandling av verksamhet
Föredragning Kent Eriksson 22

Revisorernas rapport och förslag 22

Beslut 25

Dagordningens punkt 8 – Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud
Beslut 26

**Dagordningens punkt 9 – Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse,
revisorer och lönekommitté**
Föredragning Veronica Pettersson 27

Valberedningens rapport med förslag till valordning 28

Beslut 30

Dagordningens punkt 10 – Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté
a) förbundsordförande 31

b) vice förbundsordförande 31

c) förbundssekreterare 32

d) avtalssekreterare 32

e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen 33

f) revisorer 35

g) centrala lönekommittén 37

Dagordningens punkt 11 – Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen 39

b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen 39

c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen 40

d) ordinarie ledamöters personliga ersättare 42

e) ersättare för revisorer 43

f) ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén 44

Dagordningens punkt 12 – Beslut om valordning för val av valberedning

Revisorernas förslag 46

Beslut 46

Dagordningens punkt 13 – Nominering till valberedning

a) ordförande 47

b) sekreterare 47

c) ledamöter 47

Dagordningens punkt 14 – Val av valberedning

a) ordförande 48

b) sekreterare 48

c) ledamöter 48

Dagordningens punkt 15 – Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

Utlysande av nomineringstid 50

Dagordningens punkt 16 – Val av ersättare för ledamöter i valberedningen 52

Dagordningens punkt 17 – Vägen framåt – för ett starkare IF Metall

Föredragning Marie Nilsson 53

Förbundsstyrelsens förslag Vägen framåt 54

Förbundsstyrelsens vägvisare för ett starkare IF Metall 55

Beslut 57

Medskick till förbundsstyrelsen 58

Dagordningens punkt 18 – Vår organisation
Inledning 59
Föredragning Martin Gunnarsson 62
Stadgefrågor
Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna 64
Förslag till nya stadgetexter 65
Motioner och utlåtanden 67
Beslut 80
Organisationsfrågor
Motioner och utlåtanden 81
Beslut 100
Fackliga studier
Motioner och utlåtanden 101
Beslut 118
Kommunikation och opinionsbildning
Motioner och utlåtanden 119
Beslut 127
Ekonomiavsnittet
Föredragning Kent Bursjöö 129
Medlemsavgiften
Motioner och utlåtanden 132
Beslut 134
Medlemsförsäkringar
Motioner och utlåtanden 135
Beslut 140
Kapitalförvaltning och andra ekonomifrågor
Motioner och utlåtanden 141
Beslut 152
Ekonomikommitténs rapport
Ekonomikommitténs rapport med förslag till beslut 153
Beslut 169
Dagordningens punkt 19 – Vår arbetsplats
Inledning 170
Föredragning Simon Petersson 174

Avtalsrörelse

Motioner och utlåtanden 176

Beslut 179

Lönebestämmelser

Motioner och utlåtanden 180

Beslut 186

Inhyrning och anställningstrygghet

Motioner och utlåtanden 187

Beslut 200

Arbetstidsförkortning

Motioner och utlåtanden 201

Beslut 224

Övriga arbetstidsfrågor

Motioner och utlåtanden 225

Beslut 232

Övriga avtalsfrågor

Motioner och utlåtanden 233

Beslut 239

Hållbart arbete

Motioner och utlåtanden 240

Beslut 242

Arbetsmiljöfrågor

Motioner och utlåtanden 243

Beslut 256

Avtalsförsäkringar

Motioner och utlåtanden 257

Beslut 274

Dagordningens punkt 20 – Vårt samhälle

Inledning 275

Föredragning Tomas With 280

Övergripande samhällsfrågor

Motioner och utlåtanden 281

Beslut 299

Industrin och jobben, industripolitik

Motioner och utlåtanden 300

Beslut 310

Social trygghet

Motioner och utlåtanden 311

Beslut 344

Kompetensutveckling, omställning och a-kassa

Motioner och utlåtanden 345

Beslut 357

Dagordningens punkt 21 – Kongressens uttalanden

För en rättvis och hållbar fred i Israel och Palestina 358

Beslut 359

Strejken mot Tesla – en kamp för allas rättigheter 359

Beslut 359

Avskaffa karensavdraget – för rättvisa, hälsa och trygghet 359

Beslut 360

Kasta inte ut viktig kompetens ur Sverige 360

Beslut 360

Dagordningens punkt 22 – Firmateckning

Beslut 361

Dagordningens punkt 23 – Beslut om stadgarnas ikraftträdande

Beslut 362

Dagordningens punkt 24 – Andra frågor 363

Dagordningens punkt 25 – Kongressens avslutning

Avtackningar 364

Avslutningstal av Marie Nilsson 366

Kongressordföranden förklarar IF Metalls sjätte ordinarie kongress avslutad 368

Inslag under kongressdagarna 369

Bilaga

Ombud och övriga närvarande 370

Dagordningens punkt 1
Öppning

Förbundsordförandens tal

Vänner! Vi är här nu, äntligen! Gäster, åhörare, funktionärer – men viktigast av dem alla, 300 ombud från hela landet. Ni är valda av era arbetskamrater för att föra deras talan och för att föra vår fackförening framåt.

Vi är ju unika individer allihop, med olika ursprung och olika erfarenheter med oss, men vi har alla samma mål och det är att göra våra arbetsplatser och vårt samhälle bättre.

Och vänner, att vara på kongress utvecklar ju inte bara vår fackförening, utan också oss själva. Som 21-åriga Elin Barrljung från Norra Västerbotten säger: ”Jag tänker att det här innebär både samverkan och erfarenhets- och kunskapsutbyte.”. En stor applåd för Elin, kongressens yngsta ombud!

Vänner. Temat för den här kongressen är ”Samlad styrka – kollektiv kraft”. Det är ju exakt vad jag känner just nu när jag står här och tittar ut över alla er. Var och en för sig har vi inte en chans, men tillsammans kan vi verkligen förändra på riktigt.

Vet ni vem Karl Josef Karlsson var? Han föddes nämligen här i Örebrotrakten. År 1880 blev han Järn- och Metallarbetarförbundets första ordförande. Och han skrev så här: ”Arbetarna måste själva taga itu med sin frigörelse, de måste ropa till alla världens folk, vakna upp! De måste ropa, så att det förstås, att här är allvar i spelet och fara i dröjsmålet. Arbetarna måste rädda sitt människovärde!”.

Och som vi precis har hört och sett här så reste också Örebroförfattaren Hjalmar Bergman frågor om människovärde i sin roman Markurells i Wadköping från 1919.

Men sedan dess har ju mycket hänt. Vi som är fackligt aktiva i dag har rättigheter som dåtidens arbetare bara kunde drömma om. Men visst är det ändå fara för människovärdet i vår oroliga värld. Med krig i stället för fred, desinformation i stället för dialog, och splittring i stället för sammanhållning.

Ja, det är dags för oss att rädda människovärdet igen. För ingen annan kan göra det åt oss. Men tillsammans, tillsammans kan vi göra det!

Samlad styrka – kollektiv kraft. Det är precis det som har utmärkt vår fackförening de senaste åren. Så låt mig nu göra en liten exposé. Och sträck på er och var stolta.

För på bara två och ett halvt år har vi jobbat oss igenom två avtalsrörelser, en i inflationskris och en i lågkonjunktur. Men ändå så landar vi mer pengar i plånboken åt våra medlemmar, ja egentligen faktiskt åt alla löntagare i Sverige, eftersom våra avtal normerar. Det klarar bara ett mycket starkt förbund!

Ni minns säkert hur det var 2023. Efter pandemin kom kostnadskrisen. Maten, bränslet och boendet blev dyrare. Det ställde oss inför ett historiskt svårt dilemma. Vi kunde inte låta inflationen styra våra lönekrav, även om många ville det. För då skulle räntan höjas ännu mer, då skulle det bli ännu dyrare att leva och lönernas värde skulle fortsätta att urholkas.

Så vi bestämde oss för att plocka av arbetsgivarna varenda krona vi kunde, men inte på ett sätt som skadade oss. Och resultatet, det var gott. Med en enorm gemensam kraftansträngning landade vi den där efterlängtade fyran. Och förra året gav det oss reallöneutveckling igen, för då vände inflationen neråt.

Och efter kostnadskrisen kom lågkonjunkturen. Så inför årets avtalsrörelse målade arbetsgivarna upp en mycket, mycket mörk bild. Men inget kunde ju ändra på verkligheten, att de flesta av våra industriföretag går väldigt bra. Våra medlemmar producerar helt enkelt varor och tjänster som efterfrågas runt om i Sverige och i världen.

Så vi krävde tydliga reallöneökningar, ökad köpkraft – helt enkelt mer pengar i plånboken. Och det blev en kraftmätning jag sent kommer att glömma. Förhandlingarna var stenhårda och pågick ända in i det sista. Till slut nådde vi 3,4 procent första året och 3 procent andra året.

Det ger oss goda förutsättningar för reallöneökningar. Ja, det är faktiskt det näst högsta avtalsvärdet i Industriavtalets historia, om man räknar bort 2023 och 2024 då vi hade en exceptionell inflationskris.

Visst, man kan alltid önska sig mer, men med tanke på motståndet vi mötte var slutresultatet gott. Och det hade aldrig gått utan trycket från era arbetsplatser. Medlemmarnas gemensamma styrka kändes ända in i förhandlingsrummen, det kan jag lova.

Vänner! Grunden för alla våra framgångar är kollektivavtalet, hjärtat i vår fackförening. Och jag är säker på att när historien ska skrivas om de här åren så kommer vår konflikt på Tesla att ta stor plats, för vi har satt kollektivavtalet på allas läppar.

Så vänner, från botten av mitt hjärta ett stort, stort tack. Tack till de strejkande som visar ett otroligt mod. Tack alla strejkvakter som står utanför Teslas verkstäder i ur och skur. Tack till många andra fackförbund i Sverige och Norden som kämpar på med sympatiåtgärder. Och ett stort tack till den globala fackföreningsrörelsen som stöttar oss i kampen. Vår konflikt med Tesla är, ja just det, ett historiskt exempel på samlad styrka och kollektiv kraft. Så ge oss själva en riktigt varm applåd!

Mina vänner – att det är rätt, betyder inte att det är lätt. För den här konflikten utmanar hela vår fackförening. Och ibland går det ut över annat viktigt som vi behöver göra. Men den här fajten måste vi ta, för våra medlemmar på Tesla ska självklart ha lika trygga villkor som på bilverkstaden mittemot.

Jag glömmer aldrig vad en av de strejkande sade till mig, en blåsig och regnig dag när vi stod strejkvakt nere i Malmö: ”Marie, på Tesla kan du vara hur duktig som helst på ditt jobb. Men om ledningen inte tycker att du är nog positiv så får du ingen löneförhöjning. Det kostar pengar att säga emot.”.

Smaka på de orden. ”Det kostar pengar att säga emot.”. Sådant hör inte hemma på den svenska arbetsmarknaden. För i Sverige, mina vänner, i Sverige bemöts löntagare med respekt!

Nu har vi strejkat i över ett och ett halvt år. Under den tiden har Elon Musk radikaliserats och flyttat in i Vita huset med Donald Trump. Men vårt mål, det ligger fast. Vi ska ha trygga villkor för våra medlemmar på Tesla. För vi tar alltid fajten för våra medlemmars trygghet, oavsett om motparten råkar vara världens rikaste man. Och det ska vi vara riktigt stolta över.

Det har blivit allt tydligare att Tesla motsätter sig kollektivavtal av rent ideologiska skäl. De är helt enkelt ett sorgligt, sorgligt undantag på den svenska arbetsmarknaden, där de flesta faktiskt är överens om att kollektivavtal, det gynnar både löntagare och arbetsgivare. Och det gör den här konflikten extra komplicerad. Det finns så många förståsigpåare som vet precis vad vi borde göra.

Ni vet, det är lite som i pandemin när världen plötsligt blev full av smittskyddsexperter. Eller, ni vet, när tusentals tyckare plötsligt visste exakt hur man borde flytta det där fraktfartyget som fastnade i Suezkanalen.

Men det här är ju inte deras kamp, det är vår kamp. Och efter över ett och ett halvt år i konflikt är det tydligt: Vi kommer inte att få ett kollektivavtal på Tesla över en natt. Så vi behöver ta det här stegvis, vara uppfinningsrika, tänka utanför boxen. Hela tiden vara beredda på att utvärdera och lägga om våra strategier. Ja, helt enkelt våga söka nya lösningar för att pressa motparten i rätt riktning.

Men, tveka inte – målet är ett kollektivavtal, och dit ska vi, förr eller senare. För så fungerar det i Sverige!

Vänner. Vår konflikt med Tesla, den visar också att den gröna omställningen också behöver vara socialt hållbar. I båda dessa kamper möter vi en argsint höger. Å ena sidan säger de att klimathotet är en bluff och att vi inte alls behöver någon grön industri. Å andra sidan säger de att vi motarbetar den gröna omställningen när vi tar fajten för trygga arbetsvillkor på Tesla. Man kan ju verkligen undra hur de får ihop den ekvationen.

Och nu tycker den arga högern att de har fått vatten på sin kvarn när Northvolt har gått i konkurs. ”Vad var det vi sa – den gröna industrin är en stor fantasi!”

Mina vänner, inget kan vara mer fel. Northvolts kris innebär inte att industrins gröna omställning är inställd eller ens valfri. Den pågår redan, över hela världen. Den är helt enkelt en kraft som inte går att stoppa.

Och vi i Sverige, vi ligger långt framme. Vi kokar fossilfritt stål, vi skruvar ihop elmotorer. Vi fixar kraftöverföring, producerar biobränsle och återvinner plast. Och visst ska vi också tillverka batterier. För i Skellefteå och Västerås finns en ovärderlig resurs, nämligen människor som har kommit hit från hela världen och som vet hur man tillverkar batterier.

Batterifabriken i Skellefteå hade precis fått i gång produktionen när konkursbeskedet kom. Och hela Europa behöver ju den här kompetensen. Vi kan inte låta en så här viktig framtidsbransch försvinna till Kina. Det vore dåligt för hela Europas ekonomi, industri, säkerhet och inte minst den gröna omställningen. Därför är vår tydliga uppmaning till regeringen: Agera! Gör allt som står i er makt för att se till att batterifabriken kan få nya ägare så att verksamheten kan leva vidare. Var tydliga med att batteritillverkning i Sverige har en framtid och att hela Sverige och Europa faktiskt tror på den.

För vänner, industrins gröna omställning handlar ju inte bara om att rädda klimatet. Den handlar också om att säkra våra jobb. För om inte vi utvecklar den nya gröna tekniken i Sverige så gör andra länder det i stället. Och då är det där framtidens jobb kommer att finnas och inte här.

För oss i IF Metall är svaret givet – vi gör allt vi kan för att snabba på den gröna omställningen på alla våra arbetsplatser. För svenska industriarbetare har alltid varit skickliga på att ta till sig och anamma ny teknik. Och nu gör vi det igen, för att vår svenska industri ska fortsätta vara framgångsrik!

Vänner! Vi lever i en orolig värld. Människor i Ukraina och Mellanöstern lider svårt. Medan Trump krokar arm med Putin, ett enormt hot mot freden i Europa. Och Trump vill rensa bort palestinierna från Gaza, förvandla deras hem till en amerikansk byggarbetsplats. Och som om inte det vore nog så hotar tullkriget människors jobb och försörjning över hela världen. Ja, USA:s president gör verkligen allt han kan för att splittra människor och länder.

Och här i Örebro har det värsta massmordet i Sveriges moderna historia nyligen ägt rum, så nu känner sig många människor med invandrarbakgrund rädda. De känner sig inte välkomna i Sverige. Det är alldeles, alldeles förfärligt.

Samtidigt har vi en högerkonservativ regering som sitter i knät på Sverigedemokraterna. De sänker hellre skatten för de rikaste än ser till att välfärden funkar för alla.

Då är det lätt att tappa hoppet. Att känna att allting kommer att gå helt åt skogen. Men jag vägrar att göra det. Vi vägrar att göra det. För vi vet att sammanhållning är svaret. Samlad styrka – kollektiv kraft. Kraft som för människor samman i stället för att splittra oss.

Ja, jag skulle rentav vilja påstå att vårt fackliga arbete kanske är viktigare än någonsin just nu. För när andra hatar och splittrar samlar vi människor bakom våra gemensamma krav: Anständiga löner och arbetsvillkor. Trygga och säkra arbetsplatser. Och ett samhälle där vi faktiskt tar hand om varandra.

Mina vänner. IF Metall gör ingen skillnad på människor. Hos oss är alla välkomna, oavsett etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, ålder, kön, könsidentitet, könsuttryck, religion eller sexuell läggning. För vi vet att alla behövs i vår kamp för bättre arbetsplatser och ett bättre samhälle.

I en tid när rasism och sexism härjar så bedriver vi facklig verksamhet på många olika språk. Och vi tar itu med machokulturen i industrin, kräver att alla människor ska bemötas med respekt på våra arbetsplatser. Jag är så stolt över det. För det är precis vad vår värld behöver.

Vi skapar samlad styrka och kollektiv kraft i stället för att spela ut människor mot varandra. Vi gör det med hjälp av klassiska fackliga verktyg: att organisera medlemmar och teckna kollektivavtal. Och det, mina vänner, börjar alltid med frågan: Vill du gå med i facket?

De senaste åren har jag varit ordförande för Industri All Global, vårt världsfack. Och det är så tydligt för mig att vår fackliga kamp är global. Olika länder har olika förutsättningar och vi behöver göra på olika sätt, men vi kämpar alla för precis samma saker: människovärde, demokrati och solidaritet. Så makthungriga krigsherrar kan ställa till med mycket, men de kan aldrig, aldrig krossa vår världsomspännande fackföreningsrörelse.

Mina vänner! Kom nu ihåg det, glöm inte bort det, i kongressens alla debatter och beslut. Vårt fackliga arbete spelar roll. Det skapar hopp i en orolig värld. Och det bygger vårt samhälle starkare.

Så du som är kongressombud, kanske för första gången, tveka inte att begära ordet och göra din röst hörd. För du är viktig. Du är här för att göra skillnad. Och tillsammans kan vi göra det. För vi är IF Metall!

Och med de orden, kära vänner, vill jag förklara Industrifacket Metalls sjätte ordinarie kongress för öppnad. Tack!

****

Fanparad och parentation ägde rum på morgonen fredagen den 16 maj. I fanparaden deltog fanbärare från samtliga lokalavdelningar. Anna Fernebro, förbundsstyrelsen, bar förbundsfanan.

Parentation

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Sedan den förra kongressen har många av våra fackliga kamrater lämnat oss. En del med ålderns rätt – och andra allt för tidigt. Men alla gjorde stora insatser för bättre arbetsplatser, ett bättre samhälle och en bättre värld. De var ovärderliga för vår fackförening.

Vi minns dem med värme och tänker på deras nära och kära. Alla kan inte nämnas, men de som nämns får symbolisera alla vi saknar.

Vi minns Bo Andersson. Bo arbetade inom verkstadsbranschen. Han blev ombudsman inom Metall och IF Metall och var en drivande kraft när arbetsrättslagarna kom på 70-talet. Bo var även ordförande för lokalombudsmannaföreningen en period – ett uppdrag han var väldigt stolt över. Bo blev 74 år.

Vi minns Sture Bengtsson. Sture började sin karriär på Uddevallavarvet och blev tidigt intresserad av arbetsmiljöfrågor. Det brann han för under hela sitt fortsatta yrkesliv. Både som lokalombudsman på avdelningarna i Nyköping och Göteborg och som central ombudsman på Industrifacket. Sture blev 81 år.

Vi minns Roger Forsberg. Roger arbetade på SSAB i Luleå där han var klubbkassör och huvudskyddsombud. Han satt även i styrelsen för IF Metall Norrbotten och hade ett stort politiskt engagemang. Roger blev 70 år.

Vi minns Leif Gummesson. Leif var bland annat klubbordförande på Valeo Engine Cooling, sektionsordförande i Sölvesborg och regionalt skyddsombud. Samhörigheten med Socialdemokraterna gav honom glädje genom hela livet. Leif blev 74 år.

Vi minns Dan Holmström. Dan var fackligt engagerad nästan hela sitt yrkesliv. Han började sommarjobba på KF:s lager under gymnasietiden och blev med tiden klubbordförande där. Sedan gick resan till Volvo, där Dan fortsatte arbeta fackligt. 2016 blev han ombudsman på IF Metall Göteborg. Med sin gedigna erfarenhet och kompetens var Dan ett stort stöd till arbetskamrater och förtroendevalda. Han var en stabil, lugn och klok person. Dan blev 60 år.

Vi minns Thomas Hurtig. Thomas var klubbordförande på Elektrokoppar och ordförande för IF Metall Nordvästra Skåne. Han satt även i avtalsrådet och förhandlingsdelegationen för Teknikavtalet. Thomas blev 67 år.

Vi minns Stig-Åke Karlsson. Stig-Åke blev fackligt aktiv på Metallverken i Finspång. Han var lärarassistent på Skåvsjöholm och blev därefter anställd som ombudsman på Metalls förbundskontor. Sedan gick resan vidare till Metallettan, numera IF Metall Stockholms län. Där blev han kvar fram till sin pension. Stig-Åke blev 70 år.

Vi minns Bengt Larsen. Bengt var bara 24 år när han anställdes som ombudsman på Fabriks i Helsingborg. Efter 38 år som ombudsman gick han i pension 2012. Jag minns att han hade ett mångårigt och starkt engagemang mot rasism och främlingsfientlighet. Bengt blev 74 år.

Vi minns Arne Lökken. Arne kom från Norge och började jobba på Jofa i Malung. Hans fackliga bana tog snart fart. Han kämpade för medlemmarna i en tid när den svenska tekoindustrin monterades ned. Arne var drivande i att Beklädnads och Fabriks bildade Industrifacket där han valdes till förbundsordförande. Jag minns att han gillade att dansa. Arne blev 84 år.

Vi minns Johan Marklund. Johan var anställd på Scania i Oskarshamn i 22 år och skyddsombud i 10 av dem. Han brann verkligen för arbetsmiljöarbetet. Flera av hans idéer har blivit etablerade arbetssätt och används nu i det dagliga arbetet. På fritiden ägnade sig Johan gärna åt fiske och att vara ute i naturen. Johan blev 42 år.

Vi minns Stina Nilsen. Stina började sin bana inom handelsflottan på 60-talet, som enda kvinna ombord på sträckan Sverige-Japan. År 1970 började Stina arbeta på Husqvarna. Med tiden blev hon ombudsman på Metalls förbundskontor och domare i arbetsdomstolen. Hon var känd för sin starka beslutsamhet. När Stina en gång föll och bröt flera revben fick motparten avsluta förhandlingen vid ambulansbåren. Stina blev 81 år.

Vi minns Tommy Stensson. Tommy var klubbordförande på Andrénverken under många år. Han blev ordförande för Metall i Anderstorp, ordförande för IF Metall Västbo och vice ordförande efter sammanslagningen till Västbo-Östbo. Tommy blev 72 år.

Vi minns Rolf Svensson. Rolf arbetade på Saab på Malmslätt och Emmaboda Glasverk. Efter en utbildning på fackföreningsrörelsens folkhögskola blev han ombudsman för Industrifacket och senare IF Metall Kronobergs län. Han eftersträvade alltid en förhandlingslösning. Rolf var även förbundskassör för Industrifacket en period. Rolf blev 81 år.

Vi minns Torbjörn Westman. Torbjörn jobbade många år på Dellner Malmco i Falun. Han blev vald till regionalt skyddsombud i början av 70-talet och anställdes senare som ombudsman på Metalls avdelning 63. Där blev han kvar fram till sin pension. Torbjörn blev 86 år.

Vi nämner de här kamraterna, men fler som stått oss nära har gått bort och finns i våra tankar.

Vi minns särskilt dem som har omkommit på våra arbetsplatser sedan förra kongressen – i olyckor eller av ohälsa.

Och vi tänker på alla våra kamrater runt om i världen som har offrat sina liv i kampen för mänskliga rättigheter – inte minst rätten att engagera sig fackligt.

Vi glömmer aldrig era insatser för frihet, demokrati, solidaritet och människovärde. Vi lovar att fortsätta ert viktiga arbete.

Nu är vi tysta tillsammans en stund.

Som avslutning vill jag läsa några rader av Helga Henschen:

Tala,
du som ännu har läppar.

Ord kan bli solar,
ord kan bli floder.
Ord kan öppna portar
och bygga broar.

Ord kan störta tyranner,
om tillräckligt många av oss
beväpnar sig med ord.

Tala, tala.
Det är vår skyldighet
mot de som talade
medan de ännu
hade läppar.

Dagordningens punkt 2
Rapport från fullmaktsgranskningskommittén

Föredragning

Jan Eriksson, fullmaktsgranskningskommitténs ordförande: Undertecknade har erhållit förbundsstyrelsens uppdrag att tjänstgöra som fullmaktsgranskningskommitté. Vi har tagit del av förbundsmeddelande 2024/32, 2024/33, 2024/34 samtliga organisationsärenden. Vi har även tagit del av de valprotokoll och ändringsbesked som upprättats och sänts till förbundskontoret.

De röstkort som har utfärdats i samband med inregistrering för ombud och förbundsstyrelse stämmer med den deltagarförteckning som publicerades på hemsidan den 21 mars 2025 med följande undantag:

Ombud

Avdelning 1 Malmfälten, Maria Berge Johansson ersätts av Melinda Georgio.
Avdelning 1 Malmfälten, Jon Sarri ersätts av Tobias Kostet.
Avdelning 4 Mitt i Norrland, Ulf Lindmark ersätts av Eveline Sahlén.
Avdelning 6 Mellersta Norrland, Johanna Larsson ersätts av Isabelle Nordin.
Avdelning 13 Bergslagen, Stefan Lindblom ersätts av Johan Engberg.
Avdelning 15 Stockholms län, Susanne Santander ersätts av Jessica Hörling.
Avdelning 18 Örebro län, Henrik Zegelsson ersätts av Tobias Hoffman.
Avdelning 22 Sörmland, Victoria Kinnander ersätts av Lovis Lundén.
Avdelning 26 Östergötland, Helén Nilsson ersätts av Maria Eriksson.
Avdelning 27 Östra Skaraborg, Helena Almberg ersätts av Jenny Sirén.
Avdelning 29 Norra Älvsborg, Joakim Egman ersätts av Jonas Parkås.
Avdelning 30 Bohuslän-Dal, Reine Johansson ersätts av Maria Löfberg.
Avdelning 33 Vätterbygden, Tim Hedbjörk ersätts av Jenny Nyström.
Avdelning 36 Göteborg, Monica Kaldemark ersätts av Sanna Svensson.
Avdelning 36 Göteborg, Robin Otter ersätts av Dragana Todorovic.
Avdelning 49 Nordvästra Skåne, Amra Mujanovic ersätts av Vildana Pasagic.
Avdelning 49 Nordvästra Skåne, Vildana Pasagic ersätts av Nikolaj Raicevik.
Avdelning 51 Sydvästra Skåne, Louise Berggren ersätts av Anders Gsaxner.

Förbundsstyrelsen

Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg ersätts av Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal.

Anställda ombudsmän, centrala och lokala, samt ombud har prickats av vid inregistreringen.

Följande permissioner har beviljats

Ombud

Anders Waistedt, 1 Malmfälten – den 18 maj från klockan 11.00.

Centrala ombudsmän

Ronny Olsson, digitaliseringsenheten – hela kongressen.
Sophia Andersson, arbetslivsenheten – den 15 maj till kl.13.00.
Johan Rocklind, arbetslivsenheten – den 16 maj.
Angelica Lang, arbetslivsenheten – hela kongressen.

Lokala ombudsmän

My Andersson, 1 Malmfälten – hela kongressen.
Andreas Kemi, 1 Malmfälten – den 18 maj från klockan 11.00.
Lars Kiviniemi, 1 Malmfälten – den 18 maj från klockan 11.00.
Annica Pettersson, 2 Norrbotten – hela kongressen.
Åsa Etelämäki, 3 Norra Västerbotten, hela kongressen.
Conny Ingelsson, 7 Gävleborg – den 15 maj.
Lars Blomberg, 15 Stockholms län – hela kongressen.
Morgan Englund,15 Stockholms län – hela kongressen.
Marie Heikkinen, 15 Stockholms län – hela kongressen.
Carl Stern, 15 Stockholms län – hela kongressen.
Karin Malmsten, 16 Mälardalen – hela kongressen.
Jennie Nylund, 18 Örebro län – hela kongressen.
Maria Swanborg, 26 Östergötland – hela kongressen.
Per-Agne Andersson, 27 Östra Skaraborg – hela kongressen.
Sandra Hultin, 29 Norra Älvsborg – från den 16 maj klockan 13.30.
Maria Nyberg, 29 Norra Älvsborg – den 17 maj.
Anki Bergström Svahn, 34 Borås – den 17 maj klockan 07.00–17.00
Sofia Rodin, 36 Göteborg – hela kongressen.
Zaklina Rohman, 36 Göteborg – hela kongressen.
Djuro Vrsajkovic, 40 Västbo-Östbo – hela kongressen.
Thina Andersson, 40 Västbo-Östbo – hela kongressen.
Magnus Carlsson, 49 Nordvästra Skåne – hela kongressen.
Jörgen Hagesveen, 51 Sydvästra Skåne – hela kongressen.
Mikael Håkansson, 51 Sydvästra Skåne – hela kongressen.
Henrik Nilsson, 51 Sydvästra Skåne – hela kongressen.

Revisorer

Erik Burstedt, revisorsersättare, 3 Norra Västerbotten – hela kongressen.
Maria Seger, revisorsersättare, 13 Bergslagen – hela kongressen.

Övriga

Vi föreslår att kongressen godkänner denna rapport samt de röstkort som förbundsstyrelsen har utfärdat.

Örebro den 15 maj 2025

Jan Eriksson
Kent Eriksson

Christin Sjöroos
Linda Andersson

Lars Halvarsson

Kongressen beslutade

att **godkänna** fullmaktsgranskningskommitténs rapport.

Protokollsanteckningar
Permissioner beviljade under pågående kongress.

Ombud
Koray Nyman, 13 Bergslagen, den 18 maj från klockan 09.45.
Maria Bäck, 15 Stockholms län, den 16 maj klockan 18.08–19.11.
Isak Ekblom, 36 Göteborg, den 18 maj.
Håkan Lundberg, 49 Nordvästra Skåne, den 16 maj.
Magnus Kullander, 51 Sydvästra Skåne, den 17 maj och 18 maj.

Lokalombudsmän
Jörgen Kvarnström, 14 Värmland, den 15 maj klockan 15.30–16.21.
Maria Nyberg, 29 Norra Älvsborg, den 18 maj.
Berner Lundgren, 49 Nordvästra Skåne, den 18 maj.

Centrala ombudsmän
Erik Dullbo, förhandlingsenheten, den 18 maj.
Agneta Hartzell, organisationsenheten, från den 17 och 18 maj.
Peter Jonsson, förhandlingsenheten, den 18 maj.
Johan Järvklo, ledningskansliet, den 16 maj till klockan 18.30.
Emilia Töyrä, arbetslivsenheten, den 18 maj från klockan 11.00.

Dagordningens punkt 3
Upprop

Föredragning

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Kan vi med beaktande av fullmaktsgranskningskommitténs rapport under dagordningspunkt 2 besluta att uppropet är verkställt och att godkänna detsamma?

Kongressen beslutade

att **godkänna** uppropet.

Dagordningens punkt 4
Beslut om dagordning

Föredragning

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Då har vi kommit fram till dagordningens punkt 4 Beslut om dagordning. Ingen finns på talarlistan, så jag frågar: Kan kongressen godkänna förslaget till dagordning?

Dagordning

1. **Kongressens öppning**

2. **Rapport från fullmaktsgranskningskommittén**

3. **Upprop**

4. **Beslut om dagordning**

5. **Beslut om arbetsordning**

6. **Val av kongressens funktionärer**
   a) ordförande
   b) sekreterare
   c) kongressberedning
   d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar
   e) protokollsjusterare

7. **Behandling av verksamhet**
   a) revisorernas rapport och förslag
   b) förbundsstyrelsens berättelser för 2022, 2023 och 2024 års verksamheter
   c) beslut om ansvarsfrihet

8. **Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud**

9. **Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**

10. **Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
    a) förbundsordförande
    b) vice förbundsordförande
    c) förbundssekreterare
    d) avtalssekreterare
    e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen
    f) revisorer
    g) ledamöter till centrala lönekommittén

11. **Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
    a) ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen
    b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
    c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
    d) ordinarie ledamöters personliga ersättare
    e) ersättare för revisorer
    f) ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén

12. **Beslut om valordning för val av valberedning**

13. **Nominering till valberedning**
    a) ordförande
    b) sekreterare
    c) ledamöter

14. **Val av valberedning**
    a) ordförande
    b) sekreterare
    c) ledamöter

15. **Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen**

16. **Val av ersättare för ledamöter i valberedningen**

17. **Vägen framåt – för ett starkare IF Metall**

18. **Vår organisation, inklusive stadgar och ekonomifrågor**

19. **Vår arbetsplats**

20. **Vårt samhälle**

21. **Kongressens uttalanden**

22. **Firmateckning**

23. **Beslut om stadgarnas ikraftträdande**

24. **Andra frågor**

25. **Kongressens avslutning**

Kongressen beslutade

att **godkänna** förbundsstyrelsens förslag till dagordning.

Dagordningens punkt 5
Beslut om arbetsordning

Föredragning

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Ingen finns på talarlistan. Då ställer jag frågan: Kan kongressen bifalla förslaget till arbetsordning?

Kongressens arbetsordning

Ordförande

Kongressen väljer fyra ordförande som växelvis leder förhandlingarna. Ordförandena bör försöka få behandlingen av en pågående fråga avslutad innan kongressen ajourneras för till exempel lunch, middag och avslutning av kvällsplenum. Ordförandena har därför rätt att lägga förslag om att debatten avslutas samt föreslå tidsbegränsning för talarna. Sådana förslag kan även läggas av kongressens övriga deltagare. Om tjänstgörande ordförande vill delta i debatten ska hen överlåta åt annan ordförande att leda förhandlingarna.

Sekreterare och justerare

Kongressen väljer en huvudsekreterare och fem övriga sekreterare, som tillsammans med administrativ personal från förbundskontoret för kongressens beslutsprotokoll. Detta ska bland annat återge förslag och beslut samt vilka som deltagit i debatten. Tre justerare väljs att justera protokollet. Deltagarna ska så fort det är möjligt efter kongressen erhålla ett justerat protokoll.

Kongressberedning

Kongressen väljer en kongressberedning bestående av nio ledamöter: ordförande från förbundskontoret, sju kongressombud som ledamöter samt en anställd från förbundskontoret som sekreterare. Då många förslag läggs i en fråga, eller då det finns andra skäl att inte direkt avgöra frågan, avslutas den första behandlingen med att frågan remitteras till kongressberedningen. Sedan utredning i frågan genomförts, eller lagda förslag sammanjämkats, utarbetar kongressberedningen ett förslag som föreläggs kongressen.

Omröstningar

Omröstning sker öppet med acklamation, enkel majoritet gäller. Rösträtten är personlig och kan därmed inte överlåtas till annan. Om ordföranden har svårt att bedöma vilket förslag som erhållit majoritet, eller om röstberättigad begär det, ska votering ske. Votering kan ske genom försöksvotering med uppsträckt röstkort eller genom digital rösträkning. Den som begär votering ska uppge namn och avdelning. Vid digital rösträkning används den personliga läsplattan.

Vid lika röstetal avgör tjänstgörande ordförande med utslagsröst. Om tjänstgörande ordförande inte har rösträtt träder bisittande ordförande tillfälligt in.

Personval

Kongressen väljer fem röstkontrollanter för slutna val, varav två tjänstgör samtidigt vid digitala omröstningar.

För personval gäller sluten omröstning i alla de fall där fler är föreslagna än det antal som ska väljas. Vid alla personval måste den som blir vald ha fått fler än hälften av alla avgivna godkända röster. Om inte det antal kandidater som ska väljas uppnår det röstetalet sker omval mellan de två som fått flest röster. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Föredragning och förslag

Ordet begärs skriftligt via den personliga läsplattan. Förslag bör avges i början av debatten. Alla förslag och yrkanden i samband med debatt sker från talarstol. Tiden för varje talare, utom för föredragande, är begränsad till tre minuter om inte kongressen beslutar annat. Efter att kongressen beslutat avsluta debatten får inga ytterligare förslag i frågan läggas. Reservationer ska avges skriftligt senast 15 minuter efter det att beslut fattats.

Behandling av Vägen framåt – för ett starkare IF Metall

Under dagordningens punkt 17 behandlas förbundsstyrelsens förslag till ”Vägen framåt – för ett starkare IF Metall”. Kongressen har att behandla:

– Förbundsstyrelsens förslag till prioriterade områden för IF Metalls verksamhet under kongressperioden.
– Förbundsstyrelsens förslag att kongressen ger förbundsstyrelsen i uppdrag att ta fram mål- och nyckeltal som stödjer arbetet med att nå beslutade prioriteringar.
– Förbundsstyrelsens förslag att till protokollet notera kongressens medskick till förbundsstyrelsen att beakta i arbetet med att ta fram mål- och nyckeltal.

Medskick till förbundsstyrelsen som ska noteras i protokollet skrivs in i mötessystemet. Medskick kan endast göras under denna dagordningspunkt. Alla medskick sker från talarstol.

Förbundsstyrelsens skrivelse ”Vägvisare för ett starkare IF Metall” är en beskrivande text om vad som krävs för att förverkliga prioriterade områden. Skrivelsen behandlas inte av kongressen, utan läggs endast till handlingarna.

Dagordningens punkt 24 Andra frågor

Frågor under dagordningens punkt 24 Andra frågor måste anmälas vid dagordningens fastställande för att kunna behandlas av kongressen.

Permission

Permission begärs och beviljas av presidiet. För att permission ska beviljas krävs att särskilda skäl föreligger. Beviljade permissioner noteras i protokollet.

(Permissioner under kongressen som begärts innan kongressen har beviljats av IF Metalls förbundssekreterare. Dessa permissioner noteras också i protokollet.)

Åhörare

Medlemmar i förbundet, och övriga som fått inträdeskort, äger tillträde till kongresslokalen i mån av utrymme, om inte kongressen vid behandling av viss fråga beslutar om annan ordning.

Kongressens arbetstider

Dag	*Fm.*	*Em.*	*Kvällsplenum*
Torsdagen den 15 maj	10.00–11.15	12.30–17.30	
Fredagen den 16 maj	08.30–12.00	13.00–17.00	18.00–
Lördagen den 17 maj	08.30–12.00	13.00–16.30	
Söndagen den 18 maj	08.30–12.30		

Presidiet kan till kongressen lägga förslag om förändring av arbetstiderna.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning.

Dagordningens punkt 6
Val av kongressens funktionärer

a) ordförande

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Till ordförande för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Linda Friberg, avdelning Uppland
Kenth Hellqvist, avdelning Nordvästra Skåne
Conny Jönsson, avdelning Halland
Angelica Teiffel, avdelning Göteborg

b) sekreterare

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Till sekreterare för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Martin Gunnarsson, förbundskontoret, huvudsekreterare
Emma Almgren, förbundskontoret
Helena Eriksson, förbundskontoret
Per Hyytiäinen, förbundskontoret
Fanny Högrell, förbundskontoret
Christer Persson, förbundskontoret

c) kongressberedning

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Till kongressberedning för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Marie Nilsson, förbundskontoret, ordförande
Stefan Sjöquist, förbundskontoret, sekreterare
Lena Dahlsberg, avdelning Östra Värmland
Åsa Dahlsten, avdelning Mitt i Norrland
Reine Johansson, avdelning Bohuslän-Dal
Jan Köster, avdelning Göteborg
Roger Olsson, avdelning Sydvästra Skåne
Linda Roos Nykvist, avdelning Västbo-Östbo
Joakim Sköld, avdelning Dalarna

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Kongressberedningen har också möjlighet att adjungera in sakkunniga.

d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Till röstkontrollanter vid slutna omröstningar föreslår förbundsstyrelsen följande:

Jan Eriksson, förbundskontoret, sammankallande
Linda Andersson, revisor
Kent Eriksson, revisor
Lars Halvarson, revisor
Christin Sjöroos, revisor

e) protokollsjusterare

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Till protokollsjusterare för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Petra Elfström, avdelning Gävleborg
Torbjörn Eriksson, avdelning Mälardalen
Sara Skoglund, avdelning Uppland

Jag föreslår kongressen besluta att bifalla förbundsstyrelsens förslag till kongressens funktionärer.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till kongressens funktionärer.

Dagordningens punkt 7
Behandling av verksamhet

a) revisorernas rapport
b) förbundsstyrelsens berättelser för 2022, 2023 och 2024
c) beslut om ansvarsfrihet

Föredragning

Kent Eriksson, revisor: Innan jag går in på vår rapport vill jag från oss revisorer rikta ett stort tack till alla er ute i landet som har hjälpt oss i vårt arbete. Vi försöker verkligen vara era ögon in i verksamheten. Vi vill också tacka för det bemötande vi fått i våra intervjuer med er i verksamheten. Vi vill även rikta ett speciellt tack för det nära samarbete vi har haft med internrevisorerna Jan Eriksson och Peder Lönn och självklart även med PWC, framför allt då Johan Rönnkvist. Alla tillsammans är värdefulla i detta arbete.

I stadgarna § 18 mom. 2 finns beskrivet revisorernas uppgift och skyldighet. Revisorerna har i sitt arbete bland annat intervjuat ansvariga på förbundet och granskat verksamhetsberättelser, räkenskaper, protokoll och övriga dokument som revisorerna vill ta del av samt givit möjlighet för kongressens ombud att lämna synpunkter på den verksamhet som genomförts under kongressperioden. Förbundets avdelningar har också givits samma möjlighet att lämna synpunkter.

På kongressen ska revisorerna föredra sin berättelse gällande förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt föreslå till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Utifrån detta uppdrag har de av Industrifacket Metalls femte ordinarie kongress 2022 valda revisorer granskat förbundets verksamhet för åren 2022, 2023 och 2024.

Revisorernas rapport återfinns i sin helhet i era paddor under dagordningspunkt 7 a) under fliken Dokument. Rapporten har sedan en tid tillbaka varit tillgänglig för ombud och övriga med närvaroplikt.

Några saker vill vi nämna från rapporten. Två motioner kommer att följa med in i nästa kongressperiod eftersom de inte är genomförda inom ramen av kongressperioden. Motioner som överlämnats till avtalsrådet har behandlats av IF Metalls avtalsråd hösten 2024, men inte slutförts förrän avtalsrörelsens slut nu i vår. Även dessa kommer därför att granskas under kommande kongressperiod.

Avsteg från stadgarna har gjorts med anledning av konflikten med TM Sweden AB och det beror på att stadgarna i det hänseendet inte är förenliga med en så lång konflikt.

Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser hittar ni under dagordningspunkt 7 b), fliken Dokument. Revisorerna har noterat att även under den här kongressperioden har det genomförts en imponerande verksamhet. Revisorernas granskning av förbundsstyrelsens verksamhet och förvaltning har inte resulterat i att revisorerna funnit anledning att rikta någon kritik mot förbundsstyrelsen och dess förvaltning av verksamheten under kongressperioden.

Revisorernas förslag till kongressen är följande: Att godkänna revisorernas rapport, att godkänna förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för åren 2022, 2023 och 2024 samt att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Jag yrkar bifall till revisorernas förslag.

Revisorernas granskningsrapport

Inledning

Revisorerna för Industrifacket Metall, valda av förbundets femte ordinarie kongress 2022, avger härmed sin rapport till förbundets sjätte ordinarie kongress 2025.

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag framgår av stadgarna § 18 mom. 2 och består i att granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden utifrån protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument som revisorerna tagit del av samt kongressombudens och avdelningarnas insända yttranden efter revisorernas förfrågan. På kongressen ska revisorerna föredra sin granskning av förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Revisionens sammansättning

Revisor	Kent Eriksson	4 Mitt i Norrland
Revisor	Christin Sjöroos	15 Stockholms län
Revisor	Linda Andersson	26 Östergötland
Revisor	Lars Halvarson	10 Dalarna
Ersättare	Bodil Andersson Persson	28 Västra Skaraborg
Ersättare	Roger Sandeen	38 Dackebygden
Ersättare	Maria Seger	13 Bergslagen
Ersättare	Erik Burstedt	3 Norra Västerbotten
Adjungerad	Jan Eriksson	Förbundskontoret

Revisorernas arbetssätt

Revisorerna har haft 23 sammanträden omfattande en till två dagar. Dessa har i huvudsak genomförts fysiskt på förbundskontoret. Två möten har genomförts via Teams.

Arbetet har utförts genom granskning av förbundsstyrelsens verksamhet och beslut om:

- Förbundets verksamhet 2022, 2023 och 2024.

Revisorerna har även träffat representanter för förbundsledningen och förbundets enheter för kompletterande information samt givit kongressens ombud möjlighet att i enlighet med förbundets stadgar § 18 mom. 2 lämna synpunkter på den verksamhet som har genomförts under kongressperioden. Samma möjlighet har givits till förbundets avdelningar.

Revisorernas synpunkter efter genomförd granskning

Förbundsstyrelsen har under kongressperioden fattat beslut i ett mycket stort antal frågor efter förbundets femte ordinarie kongress 2022.

Revisorerna anser att det arbete som förbundets enheter genomfört samt den interna kontroll och uppföljning som gjorts under förbundsstyrelsens ansvar har varit bra och väl genomförd.

Revisorerna tar tillfället i akt att påminna om att det har pågått en lång konflikt under kongressperioden som påverkat förbundets verksamhet.

Revisorerna noterar att den långa konflikten med TM Sweden AB har inneburit att förbundsstyrelsen genomfört avsteg från stadgarna. Det infördes skattepliktig konfliktersättning för de strejkande trots att det inte är reglerat i stadgarna. Revisorerna anser dock att införandet av skattepliktig konfliktersättning faller under stadgarna § 2 mom. 1.

Revisorernas bild är att förbundsstyrelsen har hanterat stadgefrågor inom ramen för den rådande konflikten på ett bra sätt, då ingen kunde förutse konsekvenserna av den långa konflikten och hur den skulle påverka förbundets verksamhet.

Ersättningar

Revisorerna har genomfört granskningar av förlorad förtjänst/ersättningar under kongressperioden.

Lagstiftning som påverkar IF Metalls verksamhet

Revisorerna har genomfört granskning av lagstiftning som påverkar förbundets verksamhet.

Revisorerna noterar att det finns ett arbete för förbundet att göra, så att lagstiftningar som till exempel GDPR kan implementeras i organisationen med verksamheten i fokus enligt stadgarna § 2 mom. 1.

Handlingslinjer

Det är inte förbundskontoret och förbundsstyrelsen som genomför all verksamhet. Mycket av den i handlingslinjerna beskrivna verksamheten utförs av avdelningar och klubbar. Utifrån verksamheten har förbundsstyrelsen ett övergripande ansvar och ett ansvar att möjliggöra verksamheten inom hela IF Metall.

Revisorerna har genomfört en fördjupad granskning under kongressperioden och frågor har ställts till förbundsstyrelsen om handlingslinjernas efterlevnad och uppföljning.

Revisorerna noterar att handlingslinjernas genomförande och uppföljning kan förbättras när verksamhet i IF Metall planeras och sedermera följs upp.

Kvarstående motioner

Revisorerna noterar att motion A32 kvarstår från kongressen 2022. Motionen handlar om att förenkla inträdesblanketten.

Likväl kvarstår motion A106. Motionen handlar om att en graviditetsförsäkring ska gå att teckna samt att graviditetsförsäkringen övergår till medlemsbarnförsäkring om medlem inte aktivt tackar nej till försäkringen.

Revisorerna noterar att motion A32 och A106 bifölls på kongressen 2022.

Motioner som skickades till avtalsrådet från kongressen 2022 har behandlats av avtalsrådet men inte granskats av revisorerna eftersom de kommer att ingå i avtalsrörelsen 2025. Dessa motioner kommer att granskas under nästkommande kongressperiod.

Inkomna synpunkter från kongressombud och avdelningar

Revisorerna gav under perioden den 17 januari 2025 till den 15 februari 2025 kongressombuden och avdelningarna möjlighet att till revisorerna inkomma med synpunkter på hur förbundsstyrelsen bedrivit verksamheten.

Inga synpunkter inkom från kongressombuden eller avdelningarna med anledning av utskicket.

Revisorernas slutsats

Revisorernas granskning av förbundets verksamhet och förbundsstyrelsens förvaltning har inte resulterat i att revisorerna finner någon anledning att kritisera förbundsstyrelsen för förvaltningen av förbundet under den gångna kongressperioden. Revisorerna tillstyrker därmed ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den aktuella kongressperioden.

Förslag till beslut

Revisorerna föreslår kongressen besluta

att godkänna revisorernas rapport

att godkänna förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för åren 2022, 2023 och 2024

att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under den gångna kongressperioden.

Kongressen beslutade

att **godkänna** revisorernas rapport

att **godkänna** förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för 2022, 2023 och 2024

att **bevilja** förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Protokollsanteckning
Susanna Svensson, 44 Halland, ställde fråga till förbundsstyrelsen angående motion C25 från kongressen 2022. Enligt besked i september 2024 skulle en arbetsgrupp tillsättas och Susanna skulle få möjlighet att ingå i denna, men hon har sedan inte hört något mer om det. Kent Eriksson, revisor, kommenterade att alla kongressombud och avdelningar har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på den verksamhet som genomförts under den gångna kongressperioden, men att inga synpunkter inkommit på denna motion. Tomas With, förbundsstyrelsen, svarade att förbundsstyrelsen mycket riktigt tog beslut om en arbetsgrupp i september 2024, där Susanna och två andra lokala företrädare ingick. Efter det har inget hänt i den här gruppen, vilket är helt otillfredsställande. Förbundsstyrelsen kommer vid sitt sammanträde den 26 maj att besluta om ett reviderat uppdrag för arbetsgruppen och en utökning av gruppen, som ska vara klar med uppdraget till årsskiftet.

Dagordningens punkt 8
Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud

Föredragning

Kent Bursjöö, förbundskontoret: Kongressombud, presidium! Enligt stadgarna § 14 mom. 10 ska kongressen fastställa arvoden för förbundsstyrelsens ledamöter samt för förbundsrevisorerna och kongressombuden.

Förbundsstyrelseberedningen föreslår kongressen att förbundsstyrelsens i produktionen verksamma ledamöter liksom revisorerna får ett årsarvode motsvarande ett halvt inkomstbasbelopp, att ersättare för förbundsstyrelseledamot liksom ersättare för revisor får ett mötesarvode motsvarande en tiondel av ordinarie ledamots respektive revisors årsarvode.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att kongressombud ersätts för förlorad arbetsförtjänst enligt resereglemente, att kongressombud som kompensation för förberedelser, dvs. inläsning av handlingar inför kongressen, erhåller ett arvode om 2 250 kronor och att kongressombud därutöver får ett kongressarvode uppgående till 1 550 kronor per kongressdag då de inte är berättigade till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Jag yrkar bifall till förslagen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förslagen om arvoden.

Dagordningens punkt 9
Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

Föredragning

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Kongresskamrater! Jag ska föredra dagordningens punkter 9, 10 och 11. Innan vi går in på valen ska jag nämna något om valberedningens arbete och det förslag vi lägger fram.

Valberedningen som valdes tillsammans med mig är: Jessica Norberg, sekreterare, förbundskontoret, Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland, Susanne Bergström, 26 Östergötland, Jasmin Cosic, 26 Östergötland, Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg, Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne, Sirpa Mäkipää, 16 Mälardalen och Ulf Ström, 18 Örebro län. Till ersättare valdes Lena Nilsson, 14 Värmland, Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland, Ulf Albinsson, 36 Göteborg, Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne, och Hans Nilsson, 38 Dackebygden. Och till vår stora hjälp har vi haft bästa Annika Andersson som administrativ sekreterare. Hon har hållit ordning på oss så att allt har varit rätt och riktigt.

Jasmin Cosic avsade sig uppdraget som ordinarie ledamot. Lena Nilsson gick in som ordinarie. Roger Lindell avsade sig uppdraget som ersättare.

Valberedningen har beaktat ett antal kriterier som varit vägledande i vårt arbete. Jämställdhetsperspektivet har varit valberedningens ledstjärna, eftersom förbundet har ett kongressmål att andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå ska vara minst 30 procent.

Utöver jämställdhetsperspektivet har vi även strävat efter en så bred representativitet som möjligt utifrån geografiska och branschmässiga förhållanden, avtalsområden, relationen mellan små och stora företag, åldersstruktur, kompetens och mångfald.

Inför 2025 års kongress har valberedningens ledamöter också träffat representanter från flertalet avdelningar i olika forum för att informera om valberedningens arbete, de olika kriterierna och vikten av att nominera till de olika förbundsuppdragen.

Det har kommit in 592 nomineringar, vilket är en ökning jämfört med 2022 års kongress. Totalt har 79 personer nominerats till 63 uppdrag, det är också en liten ökning jämfört med 2022 års kongress. När det gäller den jämställda representationen var andelen kvinnor av de nominerade 42 procent. Snittåldern på de 79 nominerade är 48 år – det är ett år yngre jämfört med kongressen 2022.

I valberedningens förslag är andelen kvinnor 46 procent och det är en ökning på 4 procent från 2022. Genomsnittsåldern i förbundet är 42 år, valberedningens förslag har en genomsnittsålder på 48 år, den yngste är 24 år och den äldsta är 62 år.

Av de 63 personer som är valberedningens förslag är det 25 personer som inte tidigare haft uppdrag på förbundsnivå.

När vi tittar på den geografiska spridningen över landet ser vi följande när det gäller ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen (bild1). Det är de rödmarkerade avdelningarna som i valberedningens förslag har ordinarie representation i förbundsstyrelsen.

Om vi fyller på med både ordinarie och ersättare till förbundsstyrelsen ser det ut så här (bild 2). De röda markeringarna visar ordinarie ledamöter och de orange visar ersättarna.

När vi tittar på den geografiska fördelningen av alla uppdrag som nu ska väljas ser vi att det är fyra avdelningar som är gråmarkerade och därmed saknar nominerade (bild 3).

Bild 1 Bild 2 Bild 3

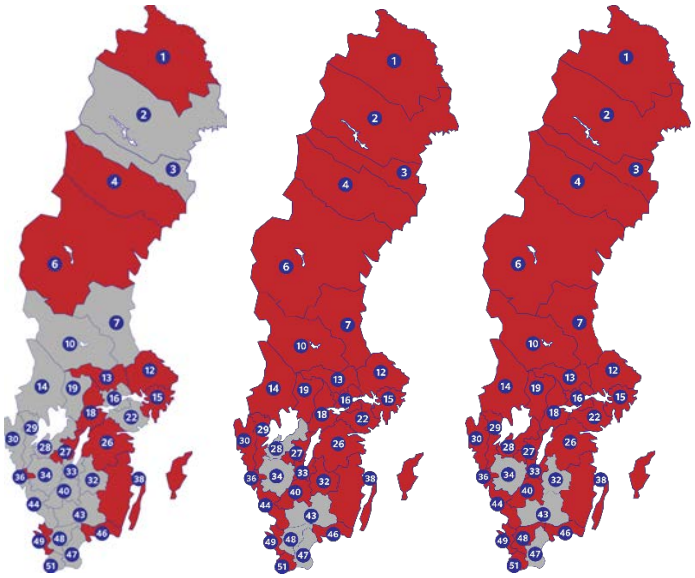

Detta har varit de förutsättningar som valberedningen haft att arbeta med och som lett fram till det förslag som lagts fram.

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 sluten omröstning i de fall där det är fler föreslagna och kvarstår som nominerade än det antal som ska väljas.

Där det inte finns fler nominerade än det antal som ska väljas föreslår valberedningen att valen sker med acklamation.

I övrigt föreslår valberedningen kongressen besluta att godkänna valordningen och valberedningens rapport samt att ge valberedningen i uppdrag att efter val av förbundsstyrelsens ordinarie ledamöter och ersättare återkomma med förslag till arbetande ledamöters personliga ersättare.

Jag yrkar bifall till valberedningens förslag.

Valberedningens rapport inför IF Metalls kongress den 15–18 maj 2025

Valberedningens sammansättning

För att förbereda 2025 års val av förbundsstyrelse, revisorer och ledamöter i centrala lönekommittén valde kongressen 2022 följande valberedning:

Veronica Pettersson, 7 Gävleborg, ordförande
Jessica Norberg, sekreterare, förbundskontoret
Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland
Susanne Bergström, 26 Östergötland
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Sirpa Mäkipää, 16 Mälardalen
Ulf Ström, 18 Örebro län

Till ersättare valdes:

Lena Nilsson, 14 Värmland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Ulf Albinsson, 36 Göteborg
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Hans Nilsson, 38 Dackebygden

Under kongressperioden har följande förändringar skett av valberedningens sammansättning.

Jasmin Cosic avsade sig uppdraget som ordinarie ledamot. Lena Nilsson, ersättare, trädde därmed in som ordinarie ledamot. Roger Lindell avsade sig uppdraget som ersättare.

Valberedningens sammanträden

Valberedningen har haft åtta sammanträden, två under 2023, tre under 2024 och tre under 2025. Två av dessa var tvådagarsmöten. Valberedningen har även haft en tvådagarsutbildning i jämställdhet och valberedningsarbete. Ersättarna har medverkat vid samtliga sammanträden och utbildningar.

Vid det första sammanträdet behandlades valberedningens ansvarsområden och arbetsformer samt utlysande av nomineringar. Vid övriga sammanträden har valberedningen gått igenom inkomna nomineringar, fastställt valberedningens förslag och färdigställt information till kongressombuden.

Valberedningens arbete och förslag

Valberedningen har med sitt förslag försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån:

- könsmässig fördelning
- geografisk och branschmässig hänsyn samt avtalsområden
- representation av små och stora företag
- åldersstruktur – stimulera föryngringsprocessen
- ökad mångfald
- kompetens och intresse hos de nominerade
- IF Metalls värderingar och verkar i dess anda.

Inför 2025 års kongress har valberedningens ledamöter träffat representanter från flertalet avdelningar i olika forum för att informera om valberedningens arbete, de olika kriterierna och vikten av att nominera till de olika förbundsuppdragen. Dessa besök genomfördes under nomineringsperioden.

De nominerade som valberedningen inte föreslår till uppdraget har fått frågan om de vill kvarstå som nominerade. De som valt att kvarstå är, tillsammans med de som valberedningen föreslår, presenterade i valberedningens förslag.

Tony Petersson valde att avstå från att delta när valberedningen tog fram förslag på arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen och ersättare för förbundsstyrelsen.

Valberedningens förslag är i samtliga delar enhälligt.

Valordning

Valberedningen har i sitt förslag till val enligt stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 3 försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån vad som beskrivits ovan. Med det förfarandet är valordningen given och framgår av dagordningspunkterna 10 och 11.

Valförfarande

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 sluten omröstning i de fall där fler är föreslagna och kvarstår som nominerade än det antal som ska väljas. Slutna val sker via den personliga läsplattan.

Vad avser val av ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen föreslår valberedningen dock att valen sker med acklamation om ingen ytterligare nominerad föreslås väljas. Valförfarandet sker då enligt följande ordning:

1. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
2. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
3. Valberedningen ges i uppdrag att, efter val av ordinarie ledamöter och ersättare, återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att godkänna valordningen och valberedningens rapport

att ge valberedningen i uppdrag att efter val av förbundsstyrelsens ordinarie ledamöter och ersättare återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.

Kongressen beslutade

att **bifalla** valordningen och valberedningens rapport.

Dagordningens punkt 10
Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté
a) val av förbundsordförande

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsordförande.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Marie Nilsson.

Valberedningen föreslår att Marie Nilsson väljs till förbundsordförande och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Marie Nilsson till förbundsordförande.

Tack

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Tack! Tack från hela mitt hjärta. Det är ju alldeles fantastiskt att återigen bli vald till förbundsordförande för Sveriges bästa fackförening. Det finns en här på första raden som vet hur det känns, Stefan. Ja, det är alldeles fantastiskt och stort, stort tack för att få förnyat förtroende, men också ett stort tack för den tiden som har varit.

Jag har nog ett av de mest fantastiska, häftigaste uppdrag man kan ha i den här fackföreningsvärlden. Mitt jobb handlar om att företräda våra medlemmar och det innebär att man träffar alla möjliga personer och man får infinna sig i de allra flesta situationer. Ena dagen är det lunch med statsministern, nästa dag är det arbetsplatsbesök ute på någon liten verkstad någonstans i Sverige. Man måste lära sig att hantera alla situationer.

Det kan jag säga, det hade aldrig varit möjligt att göra det om man inte hade haft ett väldigt bra gäng runt sig. Ett stort tack till mina arbetskamrater, inte minst Tomas, Martin och Simon som har funnits i förbundsledningen. Ni är guld värda och ni gör att man orkar och står ut även de dagar det är jättetufft.

Men det finns även många andra som gör ett väldigt gott jobb så att jag kan göra alla de där framträdandena och inläggen i olika situationer och alla besök som man måste göra som förbundsordförande. Ni är helt fantastiska och helt oumbärliga för att jag ska kunna göra ett bra jobb. Så ett stort tack till er också. Och jag ser fram emot att fortsätta att jobba med er. Stort tack än en gång!

b) val av vice förbundsordförande

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till vice förbundsordförande.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Tomas With.

Valberedningen föreslår att Tomas With väljs till vice förbundsordförande och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Tomas With till vice förbundsordförande.

Tack

Tomas With, förbundsstyrelsen: Tack ska ni ha! Det är väl tre och en halv gånger eller fyra gånger, det beror på hur man räknar en digital kongress, som ni har varit modiga och valt mig till det här uppdraget. Jag kan instämma i det Marie sade, att det är människorna närmast, men också någon man slår en signal till, ett samtal till, i Skåne eller i Norrland eller någon annanstans i Sverige, det är ju det som gör att det här går att hantera.

Att företräda vår fackförening, att vara vald – oavsett om det är arbetsplats eller avdelning eller förbundsnivå – det handlar ju om att hantera de många vardagliga frågorna,

men det handlar också om att hantera de stora kriserna eller de stora frågorna som kommer upp av någon anledning. Och det har det varit, verkligen, under de här två och halvt senaste åren.

Vi har själva hanterat tre avtalsrörelser, två av dem pågår fortfarande. Då tänker jag på den sedvanliga avtalsrörelsen som förväntas bli klar i september i år, men jag tänker också på Tesla Motor Sverige som en avtalsrörelse som fortfarande pågår. Det är stora frågor. Vi har haft en pensionsutredning under den här kongressperioden, det har varit en stor fråga. Tack till alla som har bidragit till den också.

Ibland dyker det upp andra saker, men det är ju det här vi behöver hantera, stora och små frågor. Det finns ju egentligen inga stora och små frågor. Alla frågor är viktiga, men de kräver olika insatser för olika format. Det är det jag ser fram emot att tillsammans med er att göra under den kommande kongressperioden också. Tack ska ni ha!

c) val av förbundssekreterare

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundssekreterare.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Martin Gunnarsson.

Valberedningen föreslår att Martin Gunnarsson väljs till förbundssekreterare och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Martin Gunnarsson till förbundssekreterare.

Tack

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Tack så hemskt mycket kamrater. Jag vet inte riktigt vad man ska säga när man blir vald för tredje gången till det här uppdraget. Har ni ingen fantasi? Nej, skämt åsido, jag är så förbannat stolt över att stå här i dag och bli vald av er.

Den gemenskap vi har i förbundet – det må vara hänt vi har olika åsikter ibland, och så ska det väl också vara annars hade det blivit ganska tråkigt, men vi enas till slut, vi löser det, vi är kamrater – det tycker jag är det fina i det här förbundet.

Jag tänker också särskilt tacka min familj där hemma, som ändå är grunden för att jag klarar av det här. De har levt med att jag har varit borta hemifrån, ja, nu är det elva år sedan jag började på förbundet, men också en tid där innan. Inte minst min fru som får dra ett stort lass hemma så klart. Det har gått bra, men det hade aldrig gått utan dem, så är det, så dem vill jag rikta ett stort tack till. Också ett stort tack till alla som har trott på mig genom åren, allt från klubb, avdelning, nu förbund och den här kongressen. Tusen tack till er allihop. Nu kör vi!

d) val av avtalssekreterare

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till avtalssekreterare.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Simon Petersson.

Valberedningen föreslår att Simon Petersson väljs till avtalssekreterare och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Simon Petersson till avtalssekreterare.

Tack

Simon Petersson, förbundsstyrelsen: Tack så jättemycket, tack. Jag funderade lite på, vad ska man säga när det här händer? Jag blev utsedd av förbundsstyrelsen till biträdande

avtalssekreterare när Veli-Pekka Säikkälä gick till LO och har sedan dess varit väldigt upptagen med andra saker i förbundet än att fundera på just den här stunden. Men de senaste veckorna har jag faktiskt gjort det och i går kväll gjorde jag det väldigt mycket, märkte jag.

Jag vill egentligen säga att 2012 valdes jag, 23 år gammal, till kontaktombud gör gjuteriarbetarna på fabriken i Lindås.

Min första känsla var att få företräda någonting som är större än mig själv. Större än summan av gjuteriarbetare på fabriken. Känslan att få företräda vår fackförening, vår idé och vår kamp för bättre villkor. Den känslan var, och är, den finaste man kan bära och känna.

I praktiskt taget hela mitt vuxna liv så har vår fackförening varit en betydande del av min vardag och det är i vår fackförening som jag har lärt mig allt jag kan, som är viktigt i alla fall.

På industriprogrammet i gymnasiet fick jag lära mig att svarva och i vilken temperatur man bäst gjuter gråjärnet och hur man mest effektivt slaggar smältugnarna och hur man blandar sanden till gjutformarna på bästa sätt så att renseriarbetarna fick så lite hackning och slipning som möjligt när bitarna trillade ut från blästen. Men det var i vår fackförening jag skolades i samhällets uppbyggnad, det var här jag fick lära mig hur man går från ord till handling, hur man förbättrar villkoren för varandra. Det var här jag lärde mig att vi arbetare aldrig kommer att kompromissa med vår rätt till värdighet.

Att väljas till uppdrag i vår fackförening har liksom aldrig varit ett mål, det känner många av er igen så klart. Utan det har, oavsett uppdragets art, alltid varit en följd av en brinnande låga och ett resultat av nyfikenhet och iver att bidra till förbättring för oss alla. Att i dag, av IF Metalls sjätte ordinarie kongress, väljas in i förbundsledningen som avtalssekreterare känns helt otroligt. Det är en stund av glädje och en enorm stolthet ska ni veta. Jag ser jättemycket fram emot den här kongressperioden och jag ska göra allt jag kan för att, tillsammans med alla medlemmar i vår fackförening ta oss an framtidens gröna, smartare industri genom att göra den ännu mer rättvis. Tusen tack för förtroendet!

e) val av arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen

Veronica Petersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 21 personer har nominerats.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Louise Berggren, 51 Sydvästra Skåne, Jenny Helge, 26 Östergötland, Dennis Johansson, 1 Malmfälten, Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo, Hanna Petersson, 49 Nordvästra Skåne, Sofia Sandin, 34 Borås, Niclas Widell, 16 Mälardalen, och Adam Österstrand, 3 Norra Västerbotten, nominerade.

Hanna Petersson, 49 Nordvästra Skåne, Niclas Widell, 16 Mälardalen, och Adam Österstrand, 3 Norra Västerbotten, har återtagit sina nomineringar.

Efter att kongresshandlingarna publicerades har även Louise Berggren, 51 Sydvästra Skåne, och Dennis Johansson, 1 Malmfälten, återtagit sina nomineringar.

Jenny Helge, 26 Östergötland, Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo, och Sofia Sandin, 34 Borås, har valt att kvarstå som nominerade.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen:

Ingemar Andersson, 4 Mitt i Norrland
Adrian Avdullahu, 36 Göteborg
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Linda Friberg, 12 Uppland
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Jenny Ilke Hjelm, 38 Dackebygden
Michael Lyngsie, 15 Stockholms län
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg

Annette Rydell, 46 Blekinge
Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland
Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten
Inga Vintervärn, 18 Örebro län

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

I debatten deltog

Magnus Persson, 34 Borås
Johan Flygare, 2 Norrbotten
Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland
Ronnie Allzén, 3 Norra Västerbotten
Åsa Dahlsten, 4 Mitt i Norrland
Kerstin Wernald, 33 Vätterbygden
Anders Sjöberg, 2 Norrbotten

Följande förslag förelåg

Valberedningens förslag till val av arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Magnus Perssons och Kerstin Wernalds förslag att Sofia Sandin väljs till ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen.

Ronnie Allzéns, Åsa Dahlstens, Johan Flygares, Anders Sjöbergs och Camilla Wahlströms förslag om bifall till valberedningens förslag.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Ingemar Andersson, 4 Mitt i Norrland
Adrian Avdullahu, 36 Göteborg
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Linda Friberg, 12 Uppland
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Jenny Ilke Hjelm, 38 Dackebygden
Michael Lyngsie, 15 Stockholms län
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Annette Rydell, 46 Blekinge
Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland
Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten
Inga Vintervärn, 18 Örebro län
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Jenny Helge, 26 Östergötland
Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo
Sofia Sandin, 34 Borås

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 15 maj 2025 över kongressens val av arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	0
Antal avgivna röster	317

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Ingemar Andersson, 4 Mitt i Norrland	317
Adrian Avdullahu, 36 Göteborg	317
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne	317
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland	317
Jenny Ilke Hjelm, 38 Dackebygden	317
Annette Rydell, 46 Blekinge	317
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg	316
Inga Vintervärn, 18 Örebro län	316
Linda Friberg, 12 Uppland	315
Karl Sahlin, 13 Bergslagen	315
Michael Lyngsie, 15 Stockholms län	314
Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland	309
Sofia Sandin, 34 Borås	234

Närmast i röstetal kom:

Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten	91
Jenny Helge, 26 Östergötland	5
Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo	4

Örebro den 15 maj 2025

Jan Eriksson Kent Eriksson Christin Sjöroos

Lars Halvarson Linda Andersson

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen.

f) val av revisorer

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsrevisorer.

Fyra personer ska väljas och sju personer har nominerats.

Utöver de fyra som valberedningen föreslår är Anna Abrahamsson, 4 Mitt i Norrland, Mika Andersson, 34 Borås, och Roger Sandeen, 38 Dackebygden, nominerade. Roger Sandeen, 38 Dackebygden, har återtagit sin nominering.

Efter att kongresshandlingarna publicerades har Mika Andersson, 34 Borås, återtagit sin nominering. Anna Abrahamsson, 4 Mitt i Norrland, har valt att kvarstå som nominerad.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till revisorer:

Simon Ahlnander Barsk, 1 Malmfälten
Linda Andersson, 26 Östergötland
Lars Halvarson, 10 Dalarna
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Simon Ahlnander Barsk, 1 Malmfälten
Linda Andersson, 26 Östergötland
Lars Halvarson, 10 Dalarna
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Anna Abrahamsson, 4 Mitt i Norrland

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 15 maj 2025 över kongressens val av revisorer.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	0
Antal avgivna röster	317

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Simon Ahlnander Barsk, 1 Malmfälten	315
Lars Halvarson, 10 Dalarna	312
Linda Andersson, 26 Östergötland	310
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län	307

Närmast i röstetal kom:

Anna Abrahamsson, 4 Mitt i Norrland	24

Örebro den 15 maj 2025

Jan Eriksson	Kent Eriksson	Christin Sjöroos
Lars Halvarson	Linda Andersson	

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av revisorer.

Auktoriserad revisor

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Enligt stadgarna ska kongressen utse auktoriserad revisor.

Valberedningen föreslår att Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB utses att utföra revisionen under kommande kongressperiod, med auktoriserade revisorn Johan Rönnkvist som tills vidare huvudansvarig.

Kongressen beslutade

att **bifalla** valberedningens förslag.

g) val av ledamöter till centrala lönekommittén

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ledamöter till centrala lönekommittén.

Tre personer ska väljas och sju personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Carl-Johan Dömstedt, 16 Mälardalen, Mikael Herrgård, 12 Uppland, Joakim Rylin, 38 Dackebygden, och Jessica Smedjegård, 12 Uppland, nominerade.

Carl-Johan Dömstedt, 16 Mälardalen, och Jessica Smedjegård, 12 Uppland, har återtagit sina nomineringar.

Mikael Herrgård, 12 Uppland, och Joakim Rylin, 38 Dackebygden, har valt att kvarstå som nominerade.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ledamöter i centrala lönekommittén:

Krister Englund, 2 Norrbotten
Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne
Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Krister Englund, 2 Norrbotten
Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne
Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Mikael Herrgård, 12 Uppland
Joakim Rylin, 38 Dackebygden

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 15 maj 2025 över kongressens val av ledamöter till centrala lönekommittén.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	1
Antal avgivna röster	316

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne	310
Krister Englund, 2 Norrbotten	308
Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland	308

Närmast i röstetal kom:

Mikael Herrgård, 12 Uppland	13
Joakim Rylin, 38 Dackebygden	9

Örebro den 15 maj 2025

Jan Eriksson	Kent Eriksson	Christin Sjöroos
Lars Halvarson	Linda Andersson	

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av ledamöter till centrala lönekommittén.

Dagordningens punkt 11
Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) Val av ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen.

Sex personer ska väljas och sex personer har nominerats, samtliga förbundskontoret. Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen, att de inträder i den ordning de uppräknas och att valet sker med acklamation.

Christina Lundin
Johan Rocklind
Malin Rosén
Per Hyytiäinen
Lina Skoglund
Tony Hansen

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

b) Val av förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 41 personer har nominerats.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater och föreslår Sofia Sandin, 34 Borås, till förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

Sofia Sandin, 34 Borås har inkommit med avsägelse av sin nominering efter att handlingarna har publicerats. I och med detta, har valberedningen tagit fram ett nytt förslag på förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen och att valet sker med acklamation.

Zarko Djurovic, 36 Göteborg
Petra Elfström, 7 Gävleborg
Madelein Gusterman, 22 Sörmland
Björn Henriksson, 14 Värmland
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland
Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo
Thomas Nyberg, 2 Norrbotten
Hanna Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Peter Slättman, 38 Dackebygden
Carina Staf, 6 Mellersta Norrland
Christina Vaxinger, 3 Norra Västerbotten
Niclas Widell, 16 Mälardalen

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

c) Val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Efter det att valberedningen lagt sitt förslag till val av förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen återstår 29 nominerade.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Johanna Alkula, 16 Mälardalen, Tony Bölja, 13 Bergslagen, Staffan Eriksson, 47 Östra Skåne, Anders Friebe, 44 Halland, Jenny Helge, 26 Östergötland, Jenny Ilke Hjelm 38 Dackebygden, Dennis Johansson, 1 Malmfälten, Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen, Malin Löwenborg, 7 Gävleborg, Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland, Mikael Myhre, 46 Blekinge, Tony Petersson, 33 Vätterbygden, Annette Rydell, 46 Blekinge, Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland, Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten, och Adam Österstrand, 3 Norra Västerbotten, nominerade.

Johanna Alkula, 16 Mälardalen, Tony Bölja, 13 Bergslagen, Staffan Eriksson, 47 Östra Skåne, Anders Friebe, 44 Halland, Jenny Ilke Hjelm 38 Dackebygden, Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen, Malin Löwenborg, 7 Gävleborg, Mikael Myhre, 46 Blekinge, och Adam Österstrand, 3 Norra Västerbotten, har återtagit sina nomineringar.

Efter att handlingarna publicerades har även Dennis Johansson, 1 Malmfälten, återtagit sin nominering.

Jenny Helge, 26 Östergötland, Tony Petersson, 33 Vätterbygden, Annette Rydell, 46 Blekinge, Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland, och Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten, har valt att kvarstå som nominerade.

Eftersom valberedningen har tagit fram ett nytt förslag på förste ersättare, har detta påverkat valet av andre ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen. Valberedningen föreslår att följande personer väljs till andre ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

Bo Andersson, 14 Värmland
Louise Berggren, 51 Sydvästra Skåne
Emelie Folkesson, 4 Mitt i Norrland
Emma Hansson, 15 Stockholms län
Pia Johansson, 13 Bergslagen
Conny Jönsson, 44 Halland
Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg
Maja Melander, 33 Vätterbygden
Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland
Victoria Sjaunja, 1 Malmfälten
Joakim Sköld, 10 Dalarna
Marie Stenquist, 36 Göteborg
Peter Svedin, 12 Uppland

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Bo Andersson, 14 Värmland
Louise Berggren, 51 Sydvästra Skåne
Emelie Folkesson, 4 Mitt i Norrland
Emma Hansson, 15 Stockholms län
Pia Johansson, 13 Bergslagen
Conny Jönsson, 44 Halland
Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg
Maja Melander, 33 Vätterbygden
Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland
Victoria Sjaunja, 1 Malmfälten
Joakim Sköld, 10 Dalarna
Marie Stenquist, 36 Göteborg
Peter Svedin, 12 Uppland
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Jenny Helge, 26 Östergötland
Tony Petersson, 33 Vätterbygden
Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 15 maj 2025 över kongressens val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	0
Antal avgivna röster	317

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Louise Berggren, 51 Sydvästra Skåne	317
Pia Johansson, 13 Bergslagen	317
Joakim Sköld, 10 Dalarna	317
Emelie Folkesson, 4 Mitt i Norrland	316
Emma Hansson, 15 Stockholms län	316
Conny Jönsson, 44 Halland	316
Marie Stenquist, 36 Göteborg	316
Bo Andersson, 14 Värmland	315
Maja Melander, 33 Vätterbygden	315
Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg	314
Peter Svedin, 12 Uppland	313
Victoria Sjaunja, 1 Malmfälten	308
Tony Petersson, 33 Vätterbygden	220

Närmast i röstetal kom:

Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland	90
Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten	23
Jenny Helge, 26 Östergötland	8

Örebro den 15 maj 2025

Jan Eriksson Kent Eriksson Christin Sjöroos

Lars Halvarson Linda Andersson

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Protokollsanteckningar
Annette Rydell, 46 Blekinge, och Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland, valdes som ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen och var därmed inte valbara.

Ferenc Kovacs, valberedningen, kommenterade att av de 79 personer som har nominerats till olika uppdrag är det endast en handfull som har annan etnisk bakgrund än svensk, trots att valberedningen vid besök i avdelningar tryckt på vikten av att ta hänsyn till jämställdhet och etnicitet vid nomineringar. På avtalsrådet i april valdes förhandlingsdelegationer och bara en handfull av de valda har annan etnisk bakgrund än svensk. Ferenc ansåg att det hade varit av stort symboliskt värde om någon i presidiet hade haft annan etnisk bakgrund och uppmanade till större hänsyn till mångfald.

d) ordinarie ledamöters personliga ersättare

Valberedningen har nu gått igenom valen av förste och andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att arbetande ledamöters personliga förste och andre ersättare placeras enligt följande:

för Ingemar Andersson, 4 Mitt i Norrland
Thomas Nyberg, 2 Norrbotten
Victoria Sjaunja, 1 Malmfälten

för Adrian Avdallahu, 36 Göteborg
Zarko Djurovic, 36 Göteborg
Marie Stenquist, 36 Göteborg

för Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Hanna Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Louise Berggren, 51 Sydvästra Skåne

för Linda Friberg, 12 Uppland
Petra Elfström, 7 Gävleborg
Maja Melander, 33 Vätterbygden

för Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Carina Staf, 6 Mellersta Norrland
Pia Johansson, 13 Bergslagen

för Jenny Ilke Hjelm, 38 Dackebygden
Peter Slättman, 38 Dackebygden
Emelie Folkesson, 4 Mitt i Norrland

för Michael Lyngsie, 15 Stockholms län
Niclas Widell, 16 Mälardalen
Emma Hansson, 15 Stockholms län

för Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Christina Vaxinger, 3 Norra Västerbotten
Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg

för Annette Rydell, 46 Blekinge
Madelein Gusterman, 22 Sörmland
Conny Jönsson, 44 Halland

för Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Björn Henriksson, 14 Värmland
Bo Andersson, 14 Värmland

för Sofia Sandin, 34 Borås
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Tony Petersson, 33 Vätterbygden

för Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland
Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo
Joakim Sköld, 10 Dalarna

för Inga Vintervärn, 18 Örebro län
Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland
Peter Svedin, 12 Uppland

att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

e) Val av ersättare för revisorer

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för revisorer.

Fyra personer ska väljas och åtta personer har nominerats.

Utöver de fyra som valberedningen föreslår är Simon Ahlnander Barsk, 1 Malmfälten, Linda Andersson, 26 Östergötland, Mika Andersson, 34 Borås, och Maria Seger, 13 Bergslagen, nominerade.

Linda Andersson, 26 Östergötland, och Maria Seger, 13 Bergslagen, har återtagit sina nomineringar. Efter att handlingarna publicerades har även Mika Andersson, 34 Borås, återtagit sin nominering.

Simon Ahlnander Barsk, 1 Malmfälten, har valt att kvarstå som nominerad.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för revisorer och att valet sker med acklamation.

Bodil Andersson Persson, 28 Västra Skaraborg
Roger Sandeen, 38 Dackebygden
Anna Abrahamsson, 4 Mitt i Norrland
Nils-Erik Svensson, 7 Gävleborg

Kongressen beslutade med acklamation

att **godkänna** valberedningens förslag.

Protokollsanteckning
Simon Ahlander Barsk valdes som ordinarie revisor och var därmed inte valbar.

f) val av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén

Veronica Pettersson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén.

Tre personer ska väljas och fem personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Krister Englund, 2 Norrbotten, Madelein Gusterman, 22 Sörmland, Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne, och Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland, nominerade.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater och föreslår Carl-Johan Dömstedt, 16 Mälardalen, och Jessica Smedjegård, 12 Uppland, till ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén.

Krister Englund, 2 Norrbotten, Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne, och Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland, har valts som ordinarie ledamöter i centrala lönekommittén och är därmed inte valbara.

Madelein Gusterman, 22 Sörmland, har valt att kvarstå som nominerad.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för ledamöterna i centrala lönekommittén och att de inträder i den ordning de uppräknas.

Joakim Rylin, 38 Dackebygden
Jessica Smedjegård, 12 Uppland
Carl-Johan Dömstedt, 16 Mälardalen

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Joakim Rylin, 38 Dackebygden
Jessica Smedjegård, 12 Uppland
Carl-Johan Dömstedt, 16 Mälardalen
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Madelein Gusterman, 22 Sörmland

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 15 maj 2025 över kongressens val av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	1
Antal avgivna röster	316

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Jessica Smedjegård, 12 Uppland	313
Carl-Johan Dömstedt, 16 Mälardalen	310
Joakim Rylin, 38 Dackebygden	304

Närmast i röstetal kom:

Madelein Gusterman, 22 Sörmland	21

Örebro den 15 maj 2025

Jan Eriksson	Kent Eriksson	Christin Sjöroos
Lars Halvarson	Linda Andersson	

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av ersättare för ledamöterna i centrala lönekommittén.

Dagordningens punkt 12
Beslut om valordning för val av valberedning

Föredragning

Kent Eriksson, revisor: Presidium, kongressombud, övriga deltagare! Vi ska snart påbörja val av valberedning. Revisorerna lägger härmed följande förslag till valordning för val av valberedning. Tid för nominering av ordförande, sekreterare, ledamöter och ersättare i valberedningen utlyses under pågående kongress enligt stadgarna § 14 mom. 7. Rätt att nominera personer till valberedningen har kongressen – med undantag av sekreterare, som nomineras av förbundsstyrelsen. Till valberedningens sekreterare är det alltså bara förbundsstyrelsen som nominerar. Med kongressen avses samtliga röstberättigade.

Samtliga medlemmar i IF Metall är valbara, förutom de personer som av denna kongress tidigare har valts till uppdrag enligt stadgarna § 14 mom. 6. Nominering sker digitalt. Av nomineringen ska framgå den nominerades medlemsnummer.

Revisorerna föreslår i enlighet med stadgarna § 14 mom. 7 följande valordning för val av valberedningens ordförande, sekreterare, ledamöter och ersättare:

1. Kongressen nominerar och revisorerna föreslår val av ordförande. Kongressen beslutar om ordförande till valberedningen.
2. Enligt stadgarna § 14 mom. 7 föreslår förbundsstyrelsen val av sekreterare. Kongressen beslutar om sekreterare till valberedningen.
3. Kongressen nominerar och revisorerna föreslår val av sju ledamöter. Kongressen beslutar om ledamöter till valberedningen.
4. Kongressen nominerar och revisorerna föreslår val av fem ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen. Kongressen beslutar om ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen.

Nominering sker under kongressen och ska göras digitalt via den personliga läsplattan och det är endast ni med rösträtt som kan nominera till valberedningen.

Nominering görs under den tid som kongressen har beslutat att nomineringstiden ska vara. Det är revisorerna som föreslår när nomineringstiden ska påbörjas och avslutas för de olika uppdragen.

Till uppdraget som valberedningens sekreterare är det endast förbundsstyrelsen som kan nominera.

Presidiet meddelar när nomineringstiden avslutas och därefter kan inga fler nomineringar göras.

Jag yrkar bifall till revisorernas förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** revisorernas förslag.

Dagordningens punkt 13
Nominering till valberedning
a) ordförande
b) sekreterare

Kent Eriksson, revisor: Vi föreslår att kongressen påbörjar nominering av ordförande och sekreterare till valberedningen.

Jag vill påminna om att det enligt stadgarna § 14 mom. 7 endast är förbundsstyrelsen som har rätt att föreslå sekreterare.

Vi föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 15.00 den 16 maj 2025.

Jag yrkar bifall till förslaget.

Kongressen beslutade

att **bifalla** revisorernas förslag.

Protokollsanteckning
Nomineringstiden för nominering av ordförande och sekreterare till valberedningen utlystes klockan 11.00 fredagen den 16 maj och förklarades avslutad klockan 15.00 samma dag.

c) ledamöter

Kent Eriksson, revisor: Vi föreslår att kongressen påbörjar nomineringen av sju ledamöter till valberedningen.

Vi föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 19.30 fredagen den 16 maj 2025.

Jag yrkar bifall till förslaget.

Kongressen beslutade

att **bifalla** revisorernas förslag.

Protokollsanteckning
Nomineringstiden för nominering av ledamöter till valberedningen utlystes klockan 15.24 fredagen den 16 maj och förklarades avslutad klockan 19.30 samma dag.

Dagordningens punkt 14
Val av valberedning

a) ordförande

Kent Eriksson, revisor: Vi har mottagit två nomineringar.

En person ska väljas och två personer har nominerats, nämligen Veronica Pettersson, 7 Gävleborg, och Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland.

Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland, har återtagit sin nominering.

Vi föreslår att Veronica Pettersson väljs till ordförande i valberedningen och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** revisorernas förslag.

b) sekreterare

Kent Eriksson, revisor: En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Jessica Norberg, förbundskontoret.

Vi föreslår att Jessica Norberg väljs till sekreterare i valberedningen och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** revisorernas förslag.

c) ledamöter

Kent Eriksson, revisor: Vi har mottagit 1 210 nomineringar.

Sju personer ska väljas och tolv personer har nominerats.

Utöver de som revisorerna föreslår har Helén Nilsson, 26 Östergötland, Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo, Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland, Ulf Albinsson, 36 Göteborg, och Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland valt att kvarstå som nominerade, medan övriga har återtagit sina nomineringar.

Vi föreslår att följande sju personer väljs till ledamöter i valberedningen.

Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Patrik Johansson, 32 Höglandet
Sandra Gustafsson, 38 Dackebygden
Tony Bölja, 13 Bergslagen
Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg
Eine Ikonen, 16 Mälardalen
Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Patrik Johansson, 32 Höglandet
Sandra Gustafsson, 38 Dackebygden

Tony Bölja, 13 Bergslagen
Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg
Eine Ikonen, 16 Mälardalen
Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Helén Nilsson, 26 Östergötland
Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo
Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland
Ulf Albinsson, 36 Göteborg
Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 17 maj 2025 över kongressens val av ledamöter till valberedningen.

Antal röstberättigade	316
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	0
Antal avgivna röster	316

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg	316
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne	315
Sandra Gustafsson, 38 Dackebygden	313
Tony Bölja, 13 Bergslagen	313
Patrik Johansson, 32 Höglandet	312
Eine Ikonen, 16 Mälardalen	312
Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland	309

Närmast i röstetal kom:

Helén Nilsson, 26 Östergötland	8
Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland	5
Ulf Albinsson, 36 Göteborg	4
Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland	3
Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo	2

Örebro den 17 maj 2025

Jan Eriksson Kent Eriksson Christin Sjöroos

Lars Halvarson Linda Andersson

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av ledamöter i valberedningen.

Dagordningens punkt 15
Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

Kent Eriksson, revisor: Vi föreslår att kongressen påbörjar nominering av fem ersättare för ledamöter i valberedningen.

Vi föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 14.00 den 17 maj 2025.

Jag yrkar bifall till förslaget.

Kongressen beslutade

att **bifalla** revisorernas förslag.

Protokollsanteckning
Nomineringstiden för nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen utlystes klockan 09.43 lördagen den 17 maj 2025 och förklarades avslutad klockan14.00 samma dag.

Dagordningens punkt 16
Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

Kent Eriksson, revisor: Vi har mottagit 882 nomineringar till ersättare för ledamöter i valberedningen. Totalt har revisorerna hanterat 2 323 nomineringar under kongressen.

Fem personer ska väljas och sju personer har nominerats.

Utöver de som revisorerna föreslår har Helén Nilsson, 26 Östergötland, och Tommy Augustsson, 46 Blekinge, valt att kvarstå som nominerade medan övriga har återtagit sina nomineringar.

Vi föreslår att följande fem personer väljs till ersättare för ledamöter i valberedningen:

Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo
Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland
Ulf Albinsson, 36 Göteborg
Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutet val genomföras.

****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo
Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland
Ulf Albinsson, 36 Göteborg
Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Helén Nilsson, 26 Östergötland
Tommy Augustsson, 46 Blekinge

****

Rapport från röstkontrollanterna

Företagen röstsammanräkning den 18 maj 2025 över kongressens val av ersättare för ledamöter i valberedningen.

Antal röstberättigade	315
Antal anmälda frånvarande	1
Ej avgivna röster	2
Antal avgivna röster	313

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland	313
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne	311
Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo	309
Ulf Albinsson, 36 Göteborg	306
Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland	305

Närmast i röstetal kom:

Tommy Augustsson, 46 Blekinge	14
Helén Nilsson, 26 Östergötland	7

Örebro den 18 maj 2025

Jan Eriksson	Kent Eriksson	Christin Sjöroos
Lars Halvarson	Linda Andersson	

Kongressen beslutade med acklamation

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av ersättare för ledamöter i valberedningen.

Protokollsanteckning
Enligt stadgarna § 14 mom. 7 inträder ersättarna i den ordning kongressen fastställt, dvs. efter antalet erhållna röster.

Dagordningens punkt 17
Vägen framåt – för ett starkare IF Metall

Föredragning

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Nu tycker jag att vi är framme vid en av de absolut viktigaste punkterna under kongressen, nämligen hur vi ska prioritera vår verksamhet under den kommande kongressperioden.

Det är ju så att den här kongressen har ett väldigt tydligt verksamhetsfokus. Devisen är ju ”Samlad styrka – kollektiv kraft”. Det innebär att vi helt enkelt ska bli ännu större och starkare som fackförening – för att kunna driva medlemmarnas intressen på bästa sätt. Och då är det ju två saker som är viktigare än allt annat för oss, nämligen att organisera fler medlemmar och teckna fler avtal. För det är ju bara om vi är riktigt, riktigt många som vi kan vara riktigt starka – och ge våra motparter en ordentlig match. Och också försvara de rättigheter som vi redan har vunnit – och vinna ännu fler.

Det här är IF Metalls sjätte ordinarie kongress. Sedan vi bildade vårt förbund har vi prövat olika sorters måldokument. På kongressen 2008 antog vi en programförklaring – och sedan kongressen 2011 har vi antagit handlingslinjer i olika former.

Men det är också så att organisera fler medlemmar och teckna fler avtal har alltid varit centralt för oss när vi har gjort våra verksamhetsprioriteringar. Men vi kan väl också säga, om vi ska titta varandra i spegeln, att prioritera – det ligger inte riktigt i vårt fackliga DNA. Vi vill ju göra allt och vi vill alla väl.

Så vänner – visst, det har blivit lite spretigt. Inte minst under den senaste kongressperioden har budskapet från er, ute på klubbarna och avdelningarna, varit tydligt: Vi har för många handlingslinjer. Vi ska liksom göra allt hela tiden – och vi vet inte var vi ska börja.

Jag kan förstå den känslan. För det är lätt hänt att vi pressar in fler och fler prioriteringar i våra måldokument. Det finns ju så många hjärtefrågor. Var och en för sig är ju de här prioriteringarna naturligtvis viktiga. Men resultatet riskerar att bli att de konkurrerar ut varandra – i måldokumentet som då blir alldeles för omfattande.

Därför föreslår förbundsstyrelsen en annan modell den här gången. Nu ska vi göra något som vi inte gjort tidigare, nämligen att besluta om ett nytt, kortare och tydligare dokument som slår fast att det allra viktigaste för oss är att organisera fler medlemmar och teckna fler avtal.

Nu får ni inte missförstå mig och förbundsstyrelsen. Det är ju såklart att vi måste göra andra saker också som är viktiga. Vi ska inte sluta med det, vi ska inte ens sluta utveckla det, men varje gång som vi står vid ett vägskäl och behöver prioritera, då ska vi veta vad som är allra, allra viktigast. Det här, tror vi, kommer att ge oss mer råg i ryggen i vår fackliga vardag. Och det lägger också grunden för ett ännu större och starkare IF Metall.

Och jag kan lova er att de här medskicken ni kan göra under den här dagordningspunkten är också väldigt viktiga. De kommer att protokollföras och tas vidare, så de finns med under den kommande kongressperioden. De kommer att tas med till förbundsstyrelsen när vi arbetar ut de fortsatta nyckeltalen och så vidare. Det innebär också naturligtvis att det här kommer att följas upp precis som all annan verksamhet gör.

Men för att kunna förverkliga våra prioriteringar behöver vi också kunna mäta hur det här arbetet går. Därför föreslår också förbundsstyrelsen att kongressen ger förbundsstyrelsen i uppdrag att ta fram årliga mål- och nyckeltal. De här nyckeltalen ska vara ett verktyg för att vi ska kunna organisera fler medlemmar och teckna fler avtal.

Så de här måltalen ska alltså stötta klubbar och avdelningar att lyckas just utifrån sina lokala behov och de förutsättningar man har. För om vi ska bli ett ännu större och starkare IF Metall måste hela vårt förbund dra åt samma håll. Klubbar, avdelningar och förbundskontor.

Att organisera fler medlemmar och teckna fler avtal är ju aldrig någon annans ansvar att fixa. Det är vi som ska göra det och det gör vi tillsammans varje dag – för att fortsätta bygga vår samlade styrka och kollektiva kraft.

Med de orden ser jag och förbundsstyrelsen fram emot era medskick. Tack!

****

Vägen framåt – för ett starkare IF Metall

Två tydliga verksamhetsprioriteringar

Två områden är helt avgörande för att vi ska kunna bygga ett organisatoriskt starkare IF Metall: Att vi blir fler medlemmar och tecknar fler avtal.

Det är runt detta vi behöver kraftsamla för att bli en ännu mer framgångsrik fackförening. Det är en överlevnadsfråga för oss.

Därför föreslår förbundsstyrelsen att kongressen beslutar om två tydliga verksamhetsprioriteringar för den kommande kongressperioden:

- Vi ska bli fler medlemmar.
- Vi ska teckna fler kollektivavtal.

Dessa prioriteringar kompletteras med skrivelsen ”Förbundsstyrelsens vägvisare för ett starkare IF Metall”. Denna skrivelse kan jämföras med brödtexten i ett motionsutlåtande – och beskriver förbundsstyrelsens syn på vad som krävs för att förverkliga de två prioriteringarna inom relevanta verksamhetsområden.

Prioriteringarna gäller för hela IF Metall

När kongressen har beslutat om prioriteringar gäller de för hela IF Metall. Vi behöver därför utforma verksamhetsplaner som tar tydligt sikte på att förverkliga prioriteringarna.

Det gäller inte bara förbundskontorets årliga verksamhetsplan, som förbundsmötet beslutar om. Även avdelningar och klubbar förväntas utforma sina verksamhetsplaner för att nå kongressens prioriteringar.

Prioriteringarna har en särställning

Att vi blir fler medlemmar och tecknar fler kollektivavtal har en långsiktig och grundläggande betydelse för vår framtida fackliga organisation. Därför får dessa två prioriteringar en särställning när vi fördelar våra resurser och stärker våra arbetsformer.

Mål- och nyckeltal

För att kunna förverkliga våra prioriteringar behöver vi kunna mäta hur arbetet går. Förbundsstyrelsen föreslår därför att kongressen ger förbundsstyrelsen i uppdrag att årligen ta fram mål- och nyckeltal för relevanta verksamhetsområden.

Dessa mål- och nyckeltal ska stödja hela IF Metalls arbete med att förverkliga prioriteringarna. Klubbar och avdelningar kommer att kunna använda de framtagna mål- och nyckeltalen för att precisera egna mål och aktiviteter utifrån lokala förutsättningar och behov.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att följande prioriterade områden gäller för IF Metalls verksamhet under kongressperioden

att IF Metall ska, på alla arbetsplatser och i alla avdelningar, öka organisationsgraden och uppnå minst 85 procents organisationsgrad

att IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår vidare kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att ta fram mål- och nyckeltal som stödjer det gemensamma arbetet med att förverkliga de två prioriteringarna

att till protokollet notera kongressens medskick till förbundsstyrelsen att beakta i arbetet med att ta fram mål- och nyckeltal

att lägga förbundsstyrelsens skrivelse ”Vägvisare för ett starkare IF Metall” till handlingarna.

****

Förbundsstyrelsens vägvisare för ett starkare IF Metall

IF Metall – en allt starkare facklig organisation

Medlemmarna är IF Metall. Vår fackförening tar form ur medlemmarnas verklighet och vilja till förändring. Hela vår styrka bygger på vår förmåga att organisera och engagera medlemmar.

Därför ska alla inom våra avtalsområden på våra arbetsplatser, oavsett anställningsform, få frågan: Vill du bli medlem och organisera dig i IF Metall?

Kongressperioden innebär att vi prioriterar att öka vår organisationsgrad – på alla arbetsplatser i alla avdelningar. Målet ligger fast: IF Metall som helhet ska nå minst 85 procents organisationsgrad.

Även på arbetsplatser som redan når 85-procentsmålet ska vi öka våra ansträngningar för att bli fler medlemmar. På så sätt ökar den egna organisationsgraden ännu mer, samtidigt som arbetsplatsen bidrar till måluppfyllelsen för hela vårt förbund.

Ett starkare IF Metall är medlemsnära på alla arbetsplatser

IF Metall är det fackliga engagemanget på arbetsplatserna. Det är genom att utveckla den medlemsnära lokala organisationen som vi bygger vår fackförening starkare.

Vår närhet till medlemmarna på arbetsplatserna – med starka klubbar och välutbildade förtroendevalda – är avgörande för att vi ska kunna öka vår organisationsgrad. För när medlemmarna kan få fackets hjälp och stöd, ökar medlemskapets värde.

Starka avdelningar ger oss organisatorisk möjlighet att bedriva lokalt fackligt arbete på varje arbetsplats. Vi ska öka medlemskontakterna och träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år. Vi lägger särskild vikt vid att besöka arbetsplatser utan klubb.

Det är lokalt på arbetsplatserna som IF Metall blir en konkret kraft för bättre arbetsvillkor och löner. Därför ökar vi våra insatser för att fler arbetsplatser ska organiseras i klubbar.

Samtidigt stärker vi våra utvecklingsinsatser för att säkerställa att alla klubbar har egen kapacitet att tillvarata medlemmarnas intressen.

Fackligt förtroendevalda förverkligar ett starkare IF Metall

Våra förtroendevalda förverkligar ett starkare IF Metall – varje dag i sin vardag på arbetsplatserna. Därför ökar vi våra ansträngningar för att fler medlemmar ska ta förtroendeuppdrag.

Ett jämställt IF Metall är ett starkare IF Metall. Under kongressperioden ska vi fortsatt nå och upprätthålla minst 30 procent kvinnor i beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå.

Vi ska också fortsätta verka för en god återväxt – alltså fler unga förtroendevalda.

När vi arbetar för att fler medlemmar ska ta förtroendeuppdrag ser vi även till att våra förtroendevalda i högre grad speglar de olika identiteter, bakgrunder och förutsättningar som finns bland medlemmarna.

Fackliga studier bygger ett starkare IF Metall

Fackliga studier spelar en avgörande roll för att vi ska kunna skapa ett starkare medlemsengagemang och bli fler förtroendevalda.

Vår studieverksamhet ska ha kapacitet att erbjuda alla medlemmar facklig utbildning. Och våra förtroendevalda i klubbar och avdelningar ska ha tillgång till fackliga studier anpassade för uppdragen.

Genom fackliga utbildningar ökar vi våra förtroendevaldas kunskap och stärker deras ledarskap.

Ett starkare IF Metall verkar med kollektivavtal på alla arbetsplatser

Kollektivavtalet är hjärtat i vår fackförening. Det är runt det vi kraftsamlar. Och det är i det vi försäkrar oss om goda löner och arbetsvillkor på våra arbetsplatser.

Kollektivavtalet är helt enkelt vårt verktyg för att ge medlemmarna trygghet.

Genom kollektivavtal säkerställer vi även vårt fackliga medbestämmande på arbetsplatserna.

Fler kollektivavtal är helt avgörande för ett starkare IF Metall. Under kongressperioden prioriterar vi att teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Vår förmåga att teckna kollektivavtal och verka genom förhandlingar ska stärkas på alla nivåer i förbundet. Vår gemensamma förhandlingsstyrka ska byggas upp genom fler förtroendevalda och mer fackliga studier.

Ett starkare IF Metall förutsätter även att vi ökar vår kapacitet att utforma lokala lönesystem – och att genomföra lönerevideringar för rättvisa, utveckling i arbetet och jämställdhet.

Ett starkare IF Metall värnar och utvecklar våra medlemmars arbeten

Ett starkare IF Metall är avgörande för att förbättra våra medlemmars arbetsmiljö, arbetsorganisation och lärande i arbetet.

Varje medlems rätt till ett hållbart och berikande arbete är en grundläggande facklig uppgift. Ingen medlem ska skadas, drabbas av ohälsa eller tvingas till tidig pension på grund av dålig arbetsmiljö. Ingen ska någonsin dö av jobbet.

Därför ökar vi våra gemensamma insatser för att stärka skyddsombudens arbete.

Teknikutvecklingen och klimatomställningen går snabbt och påverkar våra medlemmars arbeten. Det ökar medlemmarnas behov av lärande i arbetet.

Därför stärker vi klubbarnas och avdelningarnas strategiska arbete för kompetensutveckling för att ge varje medlem möjligheter till ett livslångt lärande, en starkare ställning på arbetsmarknaden och ett mer berikande jobb. Vårt arbete når fram till varje arbetsplats.

Eftersom vi är en feministisk organisation lägger vi särskild vikt vid kvinnors arbetssituation och yrkesutveckling.

Ett starkare IF Metall är medlemmarnas röst – även i politiken

Våra medlemmars vardag och jobb avgörs inte bara av fackliga avtal – utan även av politiska beslut. Samtidigt som vi noga värnar vår svenska partsmodell verkar vi politiskt i frågor som är viktiga för medlemmarna. Det kan röra allt från välfärdspolitik till industripolitik.

Ett starkt IF Metall är en kraft för industriell tillväxt och fler och trygga industrijobb där medlemmarna bor. Därför utvecklar vi våra avdelningars lokala och regionala engagemang för industriell utveckling.

Att vårt politiska engagemang får genomslag och blir verklighet stärker det fackliga medlemskapets värde. Därför utvecklar vi vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna.

Vi stärker också vårt fackligt-politiska arbete genom att uppmuntra medlemmarna att ta politiska förtroendeuppdrag i kommuner, regioner och riksdag.

****

I debatten deltog

Mika Andersson, 34 Borås
Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens förslag till ”Vägen framåt – för ett starkare IF Metall”.

Mika Anderssons tilläggsyrkande till ”Vägen framåt – för ett starkare IF Metall”, Hantering av prioriterade mål- och nyckeltal, 1:a att-satsen att ”Mål- och nyckeltalen tillställs förbundsmötet att årligen fatta beslut om.”.

Martin Gunnarssons ändringsförslag att bifalla tilläggsyrkandet ”Mål- och nyckeltalen tillställs förbundsmötet att årligen fatta beslut om.”.

Kongressen beslutade

Kongressen beslutade att följande prioriterade områden gäller för IF Metalls verksamhet under kongressperioden

att IF Metall ska, på alla arbetsplatser och i alla avdelningar, öka organisationsgraden och uppnå minst 85 procents organisationsgrad

att IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Kongressen beslutade vidare

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att ta fram mål- och nyckeltal som stödjer det gemensamma arbetet med att förverkliga de två prioriteringarna. Mål- och nyckeltalen tillställs förbundsmötet att årligen fatta beslut om.

att till protokollet notera kongressens medskick till förbundsstyrelsen att beakta i arbetet med att ta fram mål- och nyckeltal

att lägga förbundsstyrelsens skrivelse ”Vägvisare för ett starkare IF Metall” till handlingarna.

Följande medskick till förbundsstyrelsen noterades

Från Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo, ”Avdelningarna ska ha möjligheten att påverka de mål och prioriteringar som läggs fram i Vägvisaren.”.

Från Robert Wallgren, 4 Mitt i Norrland, ”Till vägvisaren: Förstärka förtroendevaldas kunskap om faktaresistens/förnekelse och konspirationsteorier. Samt att fördjupa kunskaperna om vikten av källkritik och källkritiskt tänkande.”.

Från Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland, ”30 procent av förtroendevalda i beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå ska vara under 35 år.”.

Från Lars Ask, 27 Östra Skaraborg, ”Jag tycker att motion C22 och även förbundsstyrelsens svar bättre beskriver vad som behöver göras än vad tredje stycket från slutet beskriver i vägvisaren.”.

Från Emil Nordh, 51 Sydvästra Skåne, ”30 procents mångfald av förtroendevalda i beslutande och rådgivande organ.”.

Från Osama Chehade, 43 Kronoberg, ”Språket är nyckeln till gemenskap och förståelse på arbetsplatsen. Utan ett gemensamt språk blir det svårt att nå ut med viktig information och ännu svårare att få nya medlemmar att känna sig delaktiga i facket. Därför är det avgörande att vi har förtroendevalda som talar olika språk, som kan bygga förtroendet, svara på frågor och förklara varför facket är så viktigt. Vi kan inte förvänta oss att människor ska skriva in sig i något de inte fullt ut förstår. Det är vårt ansvar att se till att de får den kunskap de behöver på ett språk de förstår. Men det räcker inte med bara närvaro. Vi måste också erbjuda utbildningar på flera språk. När medlemmar känner sig inkluderade, när de får chansen att lära sig och växa, stannar de kvar. Då bygger vi ett starkt fack tillsammans. För att behålla våra medlemmar och för att bli fler måste vi visa att vi ser alla oavsett vilket språk de talar. Facket är för alla och alla ska kunna förstå varför de behöver det. Med det jag sagt vill jag betona att rekrytering är en del av introduktion i samhället och introduktion i vårt svenska system.”.

Från Jenny Ernerdal, 49 Nordvästra Skåne, ”Oavsett om det kallas programförklaring, handlingslinjer eller Vägen framåt är det kanske viktigare att fundera på vårt arbetssätt kring våra mål- och nyckeltal. Vi måste skapa en organisation där kvinnor vill vara delaktiga, vi måste skapa en organisation som unga vill engagera sig i och vi måste skapa en organisation som arbetare inom industrin ser som en självklarhet att vara medlem i.
Då måste vi fråga oss själva, gör vi det på rätt sätt? Använder vi rätt plattformar? Eller måste vi ändra vårt arbetssätt?”.

Dagordningens punkt 18
Vår organisation

Inledning

Organisering

IF Metall är medlemmarnas organisation. Det är medlemmarna som bygger och utvecklar verksamheten och deras delaktighet och engagemang gör oss starka. Vi ska vara en öppen, levande och nära fackförening och vi vill påverka våra medlemmars vardag, både på och utanför arbetsplatsen. IF Metall är fackförbundet som inga makthavare, inom industrin eller arbetsmarknaden i stort, kan runda eller bortse från när de tar beslut.

Vår fackliga styrka bygger på en hög organisationsgrad. Kollektivavtalet bärs av alla medlemmar på arbetsplatserna och vår legitimitet som fackförening är helt avhängig av att industriarbetarna inom våra avtalsområden väljer att vara medlemmar i IF Metall. Medlemskapets värde är och ska vara så lika som möjligt för alla medlemmar oberoende av avtal, arbetsplats eller anställningsform och samtidigt ta hänsyn till att behoven inte är desamma i hela landet och att våra medlemmars förutsättningar skiljer sig åt.

Organisering av nya medlemmar sker inte av sig självt, utan kräver ett systematiskt och uthålligt arbete, inte minst på mindre arbetsplatser utan klubb. Trots ambitiösa mål, ett antal organiseringskampanjer och att fler arbetsplatser numera får minst ett besök från förbundet per år, har organisationsgraden i praktiken minskat över tid.

Det är helt avgörande för förbundets styrka och långsiktiga överlevnad att vi vänder den negativa utvecklingen och höjer organisationsgraden. Att organisera fler medlemmar är, tillsammans med att teckna fler kollektivavtal, förbundets två prioriterade mål. Skarpa årliga mål- och nyckeltal ska tas fram för både avdelningar och klubbar och mer resurser ska riktas mot organiseringsarbetet. Klubbar och avdelningar ska sedan precisera egna mål och aktiviteter utifrån lokala förutsättningar och behov. Allt för att nå målet om minst 85 procents organisationsgrad.

I dag får betydligt fler än tidigare frågan om de vill bli medlemmar i IF Metall, och vi ska bli ännu bättre. Trots att vi ännu inte nått målet har organiseringsarbetet gett tydliga resultat. Sedan förra ordinarie kongressen har vi värvat nästan 50 000 nya medlemmar till vårt förbund.

Vi ska öka närheten till medlemmarna och stärka den lokala fackliga närvaron. I dag saknar 58 procent av våra arbetsplatser förtroendevalda som finns på plats varje dag. Det måste minska avsevärt under kommande kongressperiod för att kunna nå upp till ambitionen att vara en folkrörelse med inflytande och makt att påverka våra medlemmars arbetsliv och vardag. Vi vet att daglig facklig närvaro är avgörande för en hög organisationsgrad.

Fler medlemmar ska ta på sig uppdrag, utbilda sig och aktivt vara med och forma vårt fackförbund. Det är bara genom engagerade och kunniga medlemmar som vi kan stärka vår ställning på arbetsplatserna, i kommuner och regioner samt i Sveriges riksdag. Vi ska vara en demokratisk folkrörelse, med gemensamma värderingar och mål, som strävar efter att göra våra medlemmars liv lite bättre varje dag.

Fackliga studier är nyckeln till att stärka våra medlemmar och förtroendevalda. Vi ser nu att allt fler förtroendevalda och medlemmar, på alla nivåer, väljer att gå våra prioriterade utbildningar som till exempel Medlem i facket och Agera. Även om vi är stolta är vi inte nöjda och målet är fortsatt att ännu fler medlemmar och alla förtroendevalda ska ha gått igenom våra grundutbildningar. Fler medlemmar, som får kunskap om organisationen och det fackliga värdet, skapar ett större engagemang som i sin tur genererar fler förtroendevalda.

Vårt förbund ska vara öppet och tillgängligt för alla oberoende av sexuell läggning, kön, härkomst, ålder, könsöverskridande identitet och uttryck eller funktionsnedsättning. Våra fackligt förtroendevalda ska i större utsträckning återspegla de bakgrunder och förutsättningar som finns hos våra medlemmar. IF Metall är ett feministiskt förbund, vilket innebär att vi bygger vår verksamhet på alla människors lika värde. Oavsett kön ska alla

ha samma makt och möjlighet att påverka sin vardag och arbetsplats. Målet att minst 30 procent av representanterna i våra beslutande och rådgivande organ, på central nivå och avdelningsnivå, ska vara kvinnor är ett steg på vägen mot ett mer jämställt förbund.

Mångfald gör oss starka och alla medlemmar ska kunna delta i verksamheten efter sina egna förutsättningar. Det kan handla om att medlemmar får hjälp med tolkning eller att dokument finns tillgängliga i ljudform. Vi ska öka användningen av digital teknik för att öka delaktigheten i förbundets verksamhet. Ambitionen är dock att alla medlemmar på sikt ska kunna göra sig förstådda på svenska, både i tal och skrift. Arbetet och språket är de bästa och snabbaste vägarna in i både facket och den allmänna gemenskapen.

Vi har tagit nya grepp i vår kommunikation och arbetet med att stärka bilden av IF Metall fortsätter. Vår vision är människan först i framtidens industri och våra kärnvärden är handlingskraftiga, sammansvetsade och öppna. Det personliga samtalet i kombination med digitalt innehåll samt media är viktiga kommunikationsmetoder. Målet är att bli ännu mer närvarande, både i nuvarande och framtida medlemmars och förtroendevaldas vardag och i samhället i stort.

Organisationen

Medlemmarna ska uppleva IF Metall som en närvarande organisation med synliga förtroendevalda ute på arbetsplatserna. Duktiga fackliga företrädare ute på arbetsplatserna är nyckeln till att både organisera och engagera medlemmar. Det är bara genom en stark och kompetent lokal organisation vi kan behålla en hög organisationsgrad. Vi ska försöka värva alla som anställs in på våra arbetsplatser, men minst lika viktigt är att vårda och stärka de medlemmar vi redan har organiserat.

De nästan 24 000 medlemmar som har blivit valda till olika förtroendeuppdrag är ryggraden i vårt fackförbund. Även om många medlemmar tackar ja till förtroendeuppdrag så har vi tappat 25 procent av våra förtroendevalda under det senaste decenniet. Det har försvagat oss som folkrörelse och det är en ödesfråga för förbundet att vända den negativa utvecklingen.

Våra förtroendevaldas arbete är avgörande i vår strävan för bättre villkor på arbetsplatsen, bättre service i kommuner och regioner och att rätt beslut tas i Sveriges riksdag. För att bli ännu starkare måste vi få fler medlemmar att ta fackliga uppdrag, vår fackliga närvaro måste öka på arbetsplatser utan klubb och de klubbar vi har måste utvecklas och inte minst måste fler medlemmar ställa upp i politiska val i hela landet.

Mötet med medlemmarna ute på arbetsplatserna präglar deras syn på oss som fackförbund. Det ställer stora krav på hur våra lokala förtroendevalda och ombudsmän i förbundet uppträder när de förhandlar eller är ute på besök på arbetsplatserna.

IF Metall är och ska förbli en folkrörelse som bygger på våra medlemmars och förtroendevaldas passion och engagemang. Färre medlemmar och förtroendevalda går inte att ersätta med fler anställda på avdelningar och förbundskontor. Då förlorar vi snabbt närheten till medlemmarna och inflytande på arbetsplatserna.

Våra fackliga företrädare ute på arbetsplatserna stöttas bäst genom ett väl förgrenat nät av avdelningar. Alla våra 32 avdelningar fungerar väl, även om deras möjligheter att bedriva verksamhet skiljer sig kraftigt åt. För att stärka avdelningarna utifrån deras egna behov har anslagen höjts, fler lokalombudsmän har anställts, ersättningsanställningar har tidigarelagts och ett generöst system för aspiranter har införts för att stärka det arbetsplatsnära arbetet.

Samtidigt som vi stärker avdelningarna måste vi även göra fler saker gemensamt på förbundsnivå för att ta till vara på stordriftsfördelarna när det är möjligt och lämpligt, inte minst inom verksamhetsområden som inte är medlemsnära. it-system, inköp, juridik och personalfrågor är exempel där det finns betydande samordningsvinster om kostnaderna delas av flera.

Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomi och konfliktberedskap och konstaterar att förbundets ekonomiska målsättningar har uppfyllts och att konfliktberedskapen är tillräcklig. Det är dock viktigt att komma ihåg att förbundet inte alltid har stått lika starkt ekonomiskt och att denna ställning på inga sätt får äventyras. Medlemsavgiften

ska upplevas som rimlig och ha ett innehåll som efterfrågas av medlemmarna och varje ny satsning ska kunna visa en tydlig medlemsnytta.

Ett bra och grundläggande försäkringsskydd är viktigt för våra medlemmar. En del avdelningar och klubbar har dessutom valt att komplettera förbundets försäkringar efter medlemmarnas behov. IF Metall har även förhandlat fram förmånliga villkor på flera försäkringar som medlemmar kan teckna utifrån behov.

IF Metall i framtiden

Världen förändras, men vårt fackliga uppdrag är ändå detsamma, nämligen att verka för våra medlemmars bästa. Vi ska kunna lyssna och samtala med alla, men samtidigt vara väldigt noggranna med vilka vi samarbetar med och vi ska alltid ha full kontroll över våra egna visioner och ställningstaganden.

Vi ska driva på politiken så att förutsättningarna för industriproduktion i Sverige är de bästa möjliga. Vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna ska utvecklas och stärkas och betydligt fler av våra medlemmar måste ta på sig politiska förtroendeuppdrag. Ingen är bättre än vi på att driva frågor som gynnar våra medlemmar.

Det är nu 19 år sedan vi bildade förbundet. Det har varit turbulenta år, där vi har upplevt alltifrån stora varsel och korttidspermitteringar till överfulla orderböcker och stora gröna investeringar. Förbundets medlemsantal har minskat, fler medlemmar arbetar på mindre arbetsplatser där många saknar facklig närvaro. Strukturen på våra avdelningar har förändrats och vi har för första gången sedan förbundets bildande tagit ut medlemmar i vad som har blivit en historiskt lång strejk.

Framtiden måste vara grön. Det kräver att befintliga industriföretag ställer om och att helt nya industrier växer fram. Sverige har alla förutsättningar att bli en vinnare i den gröna omställningen, men det kommer inte ske av sig självt. Det kommer krävas stort politiskt mod och betydande investeringar. Vi kommer vara en aktiv röst i offentligheten, på arbetsplatserna och i styrelserummen för att investeringarna och jobben ska hamna i Sverige.

Prövningarna har stärkt oss som facklig organisation och vi måste fortsätta orka att anpassa verksamheten efter verkligheten. Vi ska investera i att utveckla våra lokala fackliga organisationer på företag där vi har fackliga förtroendevalda och bygga upp en fungerande facklig verksamhet där det i dag saknas klubbar eller avdelningsombud. Det handlar om allt ifrån gamla fåmansföretag till nya snabbväxande företag där det på sikt kommer hundratals, och i vissa fall tusentals, anställda.

Under kommande kongressperiod ska vi kraftsamla våra resurser för att öka organisationsgraden, öka antalet förtroendevalda och teckna fler avtal.

Därför går förbundsstyrelsen fram med förslag att förbundets verksamhet ska präglas av två tydliga mål: Organisera fler medlemmar och teckna fler kollektivavtal. Förbundsstyrelsen ska även ta fram ett antal konkreta nyckeltal som styr alla nivåer i förbundet mot huvudmålen att höja organisationsgraden och avtalsteckningen.

För att vara den folkrörelse vi vill vara krävs en hög organisationsgrad och närhet till medlemmarna. Det ställer stora krav på oss som fackförbund och då framför allt på våra förtroendevalda som möter medlemmarna ute på arbetsplatserna varje dag. Vi har gjort det förr och vi kommer göra det igen.

Föredragning

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: God morgon, kamrater! Nu är det dags att debattera och besluta om det som lägger grunden till våra fackliga segrar – vår organisation. Våra stadgar, vår ekonomi och vår organisation är faktiskt de frågor som vi beslutar om ensamt. Det är vi som bestämmer vad som ska ske här. De är direktpåverkande, det finns ingen ångervecka i det här. Utan de beslut som fattas här, de får vi leva med. Så det gäller att vi tänker till och fattar kloka beslut – och det är klart att vi gör det!

Vi är en medlemsstyrd organisation. Vår fackliga styrka bygger på att vi är många medlemmar och många förtroendevalda, med bred kunskap och bred förankring. Det sades i filmen vi såg nyss att det är det som är ryggraden, och det är det verkligen.

Det är viktigt att vi finns på våra arbetsplatser, från de små företagen till de stora, och finns med och påverkar. Vår fackliga, dagliga närvaro vill jag säga är a och o för hur vi ska lyckas.

Vi är i dag ungefär 24 000 förtroendevalda i förbundet. Det här är en siffra som har minskat över tio år med 25 procent. Den trenden måste vi bryta, annars har vi riktiga problem framöver.

Vi samlas till kongress i en svår tid. Vi har yttre hot från en orolig värld och en arbetarfientlig regering. Det är viktigare än någonsin att vi håller ihop och visar vår styrka och kollektiva kraft. Vi behöver bli fler förtroendevalda. Vi behöver vara en folkrörelse på riktigt. Vi kan inte anställa oss ur det här, jag vill understryka det. Det finns ingen sådan väg framåt. Att anställa kan innebära att man lyckas vinna slaget här och nu, men man förlorar hela kriget. Vi måste bygga huset från grunden helt enkelt.

Vår folkrörelse ska självklart tåla fri och oberoende granskning. Vår verksamhet ska alltid gå att förklara och försvara. Vi måste vara öppna och transparenta, annars har medlemmarna anledning att fråga sig: ”Finns det något att dölja här, eller varför vill man inte berätta om det här?”. Och det har vi inte. Vi har rent mjöl i påsen, så det måste vi tåla.

Vi måste bli bättre på jämställdhet och mångfald, inte minst mångfald. Det diskuterades här i går. Adrian i förbundsstyrelsen brukar ge oss dåligt samvete, med all rätt, i den här frågan. Vi måste kunna se oss i spegeln – speglar vi vår medlemskår? Mångfalden i vårt förbund är jättestor. Vi har företrädare med olika ursprung så klart, men vi måste bli bättre i det.

Då kommer jag in på vår medlemsnära verksamhet igen. Vi måste vända den här trenden med färre förtroendevalda. Våra klubbar måste bli fler och de måste stärkas. Vi måste få fler skyddsombud och fler medlemmar. Vi har värvat ungefär 50 000 medlemmar under den här kongressperioden på två och ett halvt år och det är bra. Ja, det är värt en applåd! Men vi borde ha värvat ett antal till, eller i alla fall sett till att ha behållit ett antal till, för vi har de facto faktiskt minskat något.

58 procent av våra företag saknar facklig bevakning. Det här måste vi också vända på. Det är naturligtvis företrädesvis många små företag, men det måste finnas daglig facklig bevakning där också.

Dessutom måste vi bli bättre på att ta plats på de politiska arenorna – lokalt, regionalt, nationellt och inom EU. Vi behöver komplettera vårt fackliga arbete med politiskt inflytande som gör skillnad i vardagen.

Om vi ska lyckas med allt det här måste vi våga prioritera. Vi fattade beslut i går kring Vägen framåt. Det tror jag är ett viktigt steg. Men, som den sista talaren som var uppe här – jag tror att det var den sista talaren – sade: ”Men det här kommer ju inte att göra någon skillnad om vi gör likadant”. Det var, ursäkta uttrycket, jävligt klokt sagt. För det är precis det det handlar om. Om vi gör precis likadant som vi har gjort innan och det inte har burit frukt fullt ut, då kommer inte heller det här ge frukt. Vi måste våga tänka nytt, vi måste pröva nya vägar och inte hamna för mycket i traditionens hjulspår.

Vi behöver sätta konkreta mål som faktiskt går att uppnå. Jag tror det är viktigt att sätta mål på ett sådant sätt att man känner att nu har vi nått fram och kan fira våra fackliga segrar.

IF Metall består i dag av 32 avdelningar. Det här är rörlig materia så klart i den bemärkelsen att alla avdelningar har sina utmaningar. Men samtliga har goda förutsättningar att bedriva en bra verksamhet. Jag tror att det finns goda möjligheter att flytta fram våra positioner ännu mer där.

Vår ekonomi är i balans och vår ekonomiska konfliktstyrka är urstark. Så har det faktiskt inte alltid varit. Vi behöver hålla i vår goda ekonomi. Vi behöver både vara kostnadseffektiva och kostnadsmedvetna i de beslut vi tar. Det finns ingen sjö att ösa ur och inget rör där det kommer pengar automatiskt.

Jag kan bara konstatera att förr i tiden så var det långa diskussioner om medlemsavgiften. Göran Johnsson sitter på första raden här och jag tror han kan intyga att en dag på kongressen så diskuterade man vad som skulle ingå i avgiften. Så är det inte längre. Vi tror att vi har hittat en nivå på medlemsavgiften som är hanterbar.

Vi behöver kraftsamla och testa nytt. Det här kan vi göra – det har vi visat inte minst när det krisade till sig på Northvolt. Vi ställde om och hanterade den situationen och landade in en organisationsgrad på över 95 procent. Det tycker jag är imponerande.

När det gäller Teslakonflikten så trodde nog ingen att det skulle gå snabbt och smidigt, men det var nog heller ingen som trodde att det skulle vara så segt som det är. Men vi klarar det också, vi hanterar det i vardagen, så vi kan hantera frågorna.

Det är dags för mig att avrunda. Det vill jag göra genom att säga: Vi kan om vi vill och vi vill och vi kan! Jag ser fram emot en spänstig debatt med kloka och väl avvägda beslut som bygger folkrörelsen IF Metall starkare.

Tack ska ni ha!

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna

Förbundsstyrelsen har i sitt förslag till förändringar av stadgarna inhämtat synpunkter och förslag från stadgekommittén, som tillsattes efter beslut av förbundsstyrelsen den 27 februari 2024. Dessa, tillsammans med förbundsstyrelsens behandling av inkomna motioner, har medfört att förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta om vissa justeringar av stadgarna.

Förbundsstyrelsens förslag redovisas kortfattat nedan samt återges därefter i en tvåspaltad del med markeringar som avser att göra det tydligt vilka förändringar som föreslås. Markeringarna innebär att fet och kursiv stil i höger kolumn är förslag till ny stadgetext. Understruken text i vänster kolumn är borttagen text i det nya förslaget.

Ikraftträdande av stadgarna

Förbundsstyrelsen föreslår följande ikraftträdande för stadgarna:

- Förändringar av stadgarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att stadgarna § 11 mom. 1 sista stycket får lydelsen ”Avgiften betalas direkt genom löneavdrag hos arbetsgivaren, vilket verkställs genom att medlemmen i samband med inträdet lämnar fullmakt enligt kollektivavtal, eller på annat sätt som förbundsstyrelsen beslutar.”

att stadgarna § 11 mom. 10 tillförs ett nytt sista stycke med lydelsen ”vid studerandemedlemskap i enlighet med § 4 mom. 4.”

att stadgarna § 12 mom. 1 får lydelsen ”Medlem, som övergått till verksamhet som ligger utanför förbundets eller ansluter sig till annat fackförbund, kan beviljas utträde ur förbundet sedan förfallna avgifter betalats.”

att stadgarna § 14 mom. 1 första stycket får lydelsen ”Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart fjärde år på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen.”

att stadgarna § 14 mom. 6 tillförs ett nytt sista stycke med lydelsen ”Förbundsmötet kan vid behov förrätta fyllnadsval i de fall det saknas valda ersättare till kongressvalda förbundsuppdrag.”

att stadgarna § 15 mom. 4 tillförs ett nytt tredje stycke med lydelsen ”Förbundsmötet kan vid behov förrätta fyllnadsval i de fall det saknas ersättare för ledamot verksam i produktionen till förbundsstyrelsen.”

att stadgarna § 16 mom. 1 får ett nytt andra stycke med lydelsen ”Förbundsmötet kan vid behov förrätta fyllnadsval i de fall det saknas valda ersättare till kongressvalda förbundsuppdrag.”

att stadgarna § 23 mom. 6 första stycket får lydelsen ”Valen förbereds av en valberedning som ska uppmana medlemmar att nominera kandidater till uppdragen i klubben. Valberedningen har rättighet och skyldighet att föreslå kandidater.”

att stadgarna § 26 mom. 7 tillförs två nya sista stycken med lydelsen ”Inför beslut om åtgärd enligt mom. 6 ska den lokala konfliktberedskapen särskilt beaktas.” och ”Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om tillfälliga åtgärder för att skydda avdelningens verksamhet vid en långvarig konflikt.”

Nuvarande stadgar	Ändringsförslag
Medlemskapet är också ett åtagande	
§ 11 Medlemsavgift **Mom. 1 Medlemsavgiftens omfattning** (…) Avgiften betalas direkt genom löneavdrag eller på annat sätt som förbundsstyrelsen beslutar.	**§ 11 Medlemsavgift** **Mom. 1 Medlemsavgiftens omfattning** (…) Avgiften betalas direkt genom löneavdrag ***hos arbetsgivaren***, ***vilket verkställs genom att medlemmen i samband med inträdet lämnar fullmakt enligt kollektivavtal,*** eller på annat sätt som förbundsstyrelsen beslutar.
Mom. 10 Avgiftsbefrielse Avgiftsbefrielse gäller (…)	**Mom. 10 Avgiftsbefrielse** Avgiftsbefrielse gäller (…) - ***vid studerandemedlemskap i enlighet med § 4 mom. 4.***
Upphörande av medlemskap	
§ 12 Utträde **Mom. 1 Utträde** Medlem, som övergått till verksamhet som ligger utanför förbundets eller annat till LO anslutet förbunds verksamhetsområde, kan beviljas utträde ur förbundet sedan förfallna avgifter betalats.	**§ 12 Utträde** **Mom. 1 Utträde** Medlem, som övergått till verksamhet som ligger utanför förbundets eller ***ansluter sig till annat fackförbund,*** kan beviljas utträde ur förbundet sedan förfallna avgifter betalats.
Förbundets centrala verksamhet	
§ 14 Kongressen **Mom. 1 Uppgift** Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart tredje år på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen. (...)	**§ 14 Kongressen** **Mom. 1 Uppgift** Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart ***fjärde*** år på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen. (...)
Mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m. (…)	**Mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m.** (…) ***Förbundsmötet kan vid behov förrätta fyllnadsval i de fall det saknas valda ersättare till kongressvalda förbundsuppdrag.***

Nuvarande stadgar	Ändringsförslag
§ 15 Förbundsstyrelsen **Mom. 4 Fyllnadsval** (…)	**§ 15 Förbundsstyrelsen** **Mom. 4 Fyllnadsval** (…) ***Förbundsmötet kan vid behov förrätta fyllnadsval i de fall det saknas ersättare för ledamot verksam i produktionen till förbundsstyrelsen.*** (…)
§ 16 Förbundsmötet **Mom. 1 Uppgift** (…)	**§ 16 Förbundsmötet** **Mom. 1 Uppgift** (...) ***Förbundsmötet kan vid behov förrätta fyllnadsval i de fall det saknas valda ersättare till kongressvalda förbunds-uppdrag.*** (…)
Förbundets lokala verksamhet	
§ 23 Klubb **Mom. 6 Valberedning** Valen förbereds av en valberedning som ska uppmana medlemmar att nominera kandidater till uppdragen i klubben. (…)	**§ 23 Klubb** **Mom. 6 Valberedning** Valen förbereds av en valberedning som ska uppmana medlemmar att nominera kandidater till uppdragen i klubben. ***Valberedningen har rättighet och skyldighet att föreslå kandidater.*** (…)
Avtalsråd och förhandlingar	
§ 26 Lönerörelser och förhandlingar **Mom. 7 Förhandling om lokalavtal** (...)	**§ 26 Lönerörelser och förhandlingar** **Mom. 7 Förhandling om lokalavtal** (...) ***Inför beslut om åtgärd enligt mom. 6 ska den lokala konfliktberedskapen särskilt beaktas.*** ***Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om tillfälliga åtgärder för att skydda avdel-ningens verksamhet vid en långvarig konflikt.***

Stadgefrågor – Motionerna A1–A20 med utlåtanden

Motion A1

Avdelning 44 Halland

Sära på medlemskapet och A-kassan

De senaste åren har vi märkt av på arbetet att när hen närmar sig pensionen lämnar de facket för att de anser att de inte har nytta av A-kassan. Varför inte göra det möjligt för dom att kunna säga upp A-kassan och behålla sitt medlemskap och dess förmåner 2 år innan ålderspensionen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra det möjligt för en medlem att kunna lämna a-kassan och behålla sitt medlemskap med dess förmåner två år innan ålderspensionen.

Utlåtande, motion A1

Det sammanhållna medlemskapet är en grundläggande princip inom IF Metall. Förbundsstyrelsen anser att det skulle vara direkt osolidariskt att undanta medlemmar från det obligatoriska medlemskapet i a-kassan två år före ålderspensionen. Ett sådant undantag innebär dessutom ett potentiellt riskfyllt ingrepp i den berörda medlemmens trygghetssystem, eftersom det är omöjligt att förutse vilka behov av trygghet och stöd som kan uppstå framöver. Förbundet värnar om medlemmarnas långsiktiga trygghet och ser det sammanhållna medlemskapet som en central del av detta arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A2

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Antal kongressombud

Antalet kongressombud är reglerat i våra stadgar och är i dag 300, som fördelas på avdelningarna i förhållande till antalet aktiva medlemmar i respektive avdelning. Ingen avdelning ska dock ha färre än 2 ombud. Förbundet räknar fram ett bryt tal för att få fram fördelningen av antalet kongressombud i respektive avdelning. Vid en förändring av antalet kongressombud med bibehållen uträkningsmetod skulle det slå hårt mot de mindre avdelningarna och de stora avdelningarna skulle få än större makt i förbundet.

För att få ett levande förbund måste man därför tänka om gällande grundmandat för respektive avdelning om man vill minska antalet kongressombud på totalen. Om man först delar ut grundmandaten och sen gör beräkningen av bryttalet så får man en fördelning som blir mer fördelad över landet, alltså får vi ett mer levande förbund.

Kongressen föreslås besluta

att förändra uträkningsmetoden så att man först fördelar grundmandat på 3 ombud per avdelning och sedan räknar fram bryttalet, i stället för dagens uträkningsmetod

att vi ska vara 300 ombud plus 17 från förbundsstyrelsen.

Utlåtande, motion A2

Förbundsstyrelsen anser att det nuvarande antalet kongressombud för närvarande är väl avvägt och säkerställer ett brett och inkluderande demokratiskt deltagande i förbundets högsta beslutande organ. Vidare är förbundsstyrelsens uppfattning att nuvarande uträkningsmodell fungerar väl och att den säkerställer en rättvis och demokratisk fördelning av ombud mellan avdelningarna samt att den är utformad för att på ett transparent och rättvist sätt säkerställa att varje avdelning representeras i förhållande till sin storlek.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A3

Medlem Heidi Levin avdelning 44 Halland

Det centrala löneavtalet ska gå ut på medlemsomröstning innan det godkänns

Det är viktigt att vårt förbund är ett aktivt förbund med aktiva och engagerade medlemmar. För att uppnå detta krävs det att medlemmarna känner sig så delaktiga som möjligt och att de är med, påverkar och gör skillnad.

För att öka demokratin, medlemsinflytande och påverkan i förbundet, är det viktigt att medlemmarna är med och röstar om det centrala löneavtalet och andra viktiga uppgörelser, innan dessa skrivs på. Dessutom skulle det vara ett mycket bra argument vid medlemsvärvning: Om du inte är medlem kan du inte vara med och rösta, godkänna eller förkasta det avtal som du själv ska jobba under.

Medlemsomröstningar förekom förr i Sverige och vissa förbund i Norge tillämpar det nu i nutid. Så det är fullt möjligt att genomföras. Dessutom är det ett utmärkt stöd till förhandlingsdelegationen som får ett direkt besked från medlemmarna vad vi tycker.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

> att det centrala löneavtalet och andra viktiga uppgörelser går ut på medlemsomröstning innan det godkänns.

Utlåtande, motion A3

Förbundsstyrelsen anser att den representativa demokratin med valda ombud till olika organ tjänar medlemsnyttan väl. Den föreslagna ordningen med medlemsomröstningar står i strid med den ordning vi använder oss av inom den svenska fackföreningsrörelsen och är inte förenlig med LO:s stadgar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A4

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Mer demokrati om frågor som gäller kollektivavtal

Vi är medlemmar i en demokratisk organisation, genom våra stadgar försöker vi att förtydliga och ha transparanta processer som underlättar just det, vilket är oerhört viktigt. Det är viktigt att alla som är aktiva i en konflikt känner sig delaktiga vid besluten som fattas.

Förbundsstyrelsen är ett av våra viktigaste organ men ur ett demokratiskt perspektiv så representeras de facto inte alla avdelningar.

När det gäller frågor som angår uppsägning av kollektivavtal, anta eller förkasta av förslag till sådant avtal samt vidtagande av stridsåtgärder, viktigt att alla avdelningar /medlemmar är involverade.

Detta kan göras genom att avtalsrådet får beslutande i ovanstående frågor.

Kongressen föreslås besluta

> att i stadgarna § 26 mom. 6 lägga till följande efter första stycket:
> Vid antagande om nytt kollektivavtal som ej följer formkraven och/eller finns inom befintlig avtalsstruktur ska avtalsrådet sammankallas för rådgivning inför beslut om förbundsstyrelsens förslag.

Utlåtande, motion A4

Som förbundets högsta beslutande organ under kongressperioden ska ansvaret för beslut om uppsägning, antagande eller förkastande av förslag till kollektivavtal samt vidtagande av stridsåtgärder fattas av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen kan när anledning föreligger hänskjuta en särskild fråga till avtalsrådet för att inhämta yttrande. I de fall det anses befogat kan förbundsstyrelsen dessutom inkludera berörda medlemmar i beslutet genom en sluten omröstning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A5

Avdelning 22 Sörmland

Demokratiska principer

Kongressen 2017 beslutade att avslå en motion om inkomstförsäkring. Under tiden mellan kongresserna 2017-2020 så tog förbundsstyrelsen beslut att införa en inkomstförsäkring och gick däremot vad kongressen beslutade.

För att undvika detta i framtiden och för att öka det demokratiska underskottet i förbundet som tidigare framstått.

Kongressen föreslås besluta

att på varje kongress välja ett ombud från varje avdelning som fungerar tillsammans med förbundsstyrelsen som ett kongressråd under kongressperioden

att om förbundsstyrelsen önskar att ändra ett taget beslut från kongressen så ska det godkännas av rådande kongressråd under kongressperioden annars kvarstår rådande kongressbeslut

att i kongressrådet får ej medlemmar eller ersättare av FS sitta.

Utlåtande, motion A5

Förbundets demokratiska principer bygger på att kongressen utser en förbundsstyrelse som leder arbetet under kongressperioden. Förbundsstyrelsens beslut under denna period granskas av revisorerna och prövas slutligen av nästkommande kongress i samband med beslut om ansvarsfrihet. Utöver detta finns förbundsmötet, där samtliga avdelningar är representerade och som sammanträder två gånger per år, vilket bidrar till en bred och kontinuerlig demokratisk förankring.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A6

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Mitt i Norrland

Stadgeändring andre vice ordförande

Samhället och de förtroendevaldas möjligheter att verka i sina uppdrag har förändrats över tid. Förr var ofta den förtroendevalda en man, som i enlighet med tidsandan kanske inte var den som ägnade sig åt föräldraledigheter, hemarbete eller ens tog ansvar för hemmet i vardagen. Den tiden är sedan länge förbi, och i dagens fackliga värld väljer vi män och kvinnor, medger möjligheter för förtroendevalda att vara föräldrar och samtidigt ha ett uppdrag och försöker på alla sätt möjliggöra för en så stor del av vår medlemskår att kombinera sitt vanliga liv med förtroendeuppdraget.

Dock lever stadgarna kvar i en situation där ordförandeskapet i avdelningsstyrelsen i dagsläget endast har en enda ersättare. Vice ordförande blir därmed en väldigt utsatt position, där det blir svårt för till exempel en ensamstående småbarnsförälder eller någon som har en liknande livssituation att ta uppdraget, på grund av den ibland lite svårplanerade horisont som det kan innebära. Det här drabbar främst unga och ensamstående, inte helt sällan kvinnor. Det här är dock grupper som vi behöver få utrymme att lyfta och ge

en möjlighet att ta tyngre uppdrag, för att kunna gå vidare i organisationen som till exempel ombudsman eller förbundsstyrelseledamot.

Med anledning av ovanstående orsaker hade det underlättat om det i stadgarna nämndes en möjlighet att välja en 2e vice ordförande, samt om uppdraget gick att registrera. Då kan två personer dela på vice ordförandeskapet, vilket medger att fler personer kan ha möjlighet att tacka ja till ett sådant uppdrag. Detta medger att ordförande på ett enklare sätt kan planera verksamhet och möten, då det finns en större redundans av förtroendevalda som har möjlighet att inträda i ordförandes ställe. Vidare ger möjligheten att registrera uppdraget, att det går att referera till som en noterad erfarenhet.

Kongressen föreslås besluta

att stadgarna § 19 mom. 6 andra stycket får följande lydelse: ”I styrelsen ska finnas ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör. Ersättare kan väljas för samtliga ledamöter utom för ordförande och kassör. Avdelningsstyrelsen kan inom sig utse 2:e vice ordförande och vice sekreterare.”

att stadgarna § 16 mom. 3 andra stycket får följande lydelse: ”Vid ordinarie ombuds förfall träder förbundsstyrelsens ersättare samt vice ordförande eller, om avdelningen utsett sådan, 2:e vice ordförande i respektive avdelning in som ombud i förbundsmötet.”

att stadgarna § 16 mom. 3 tredje stycket får följande lydelse: ”I det fall en avdelningsordförande eller en vice avdelningsordförande eller en 2:e vice ordförande även är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen, har avdelningen rätt att ur avdelningsstyrelsen välja annat ordinarie ombud eller ersättare till förbundsmötet.”.

Utlåtande, motion A6

Förbundsstyrelsen delar motionens intentioner om vikten av att möjliggöra för medlemmar i olika livssituationer att ta sig an fackliga förtroendeuppdrag. Detta är en central del av ett strategiskt arbete för att säkerställa en god återväxt av förtroendevalda inom förbundet på alla organisationsnivåer och funktioner. Nuvarande stadgar ger redan avdelningsstyrelsen möjlighet att, vid sin konstituering, utse de roller och uppdrag som nämns i motionens 1:a att-sats. Därigenom finns redan den flexibilitet som efterfrågas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A7

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Enklare att byta mellan olika medlemskap.

För att IF metall ska kunna organisera yngre och studerande behöver man göra det möjligt att efter avslutad tillfällig anställning, till exempel semestervikariat, att åter kunna bli studerande medlem.

I dag måste man avsluta medlemskapet och ansökan på nytt om att bli studerande medlem. Detta skapar merarbete och irritation hos avdelningar och medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra det enklare att byta mellan olika medlemskap.

Utlåtande, motion A7

En studerandemedlem som feriearbetar kan välja att avstå från medlemskap i a-kassan även under ferieperioden och behålla sitt studerandemedlemskap, men är då inte heller medlem i a-kassan. Om medlemmen i stället väljer att bli fullvärdig medlem under feriearbetet, ska medlemskapet fortsätta som fullvärdigt även efter att feriearbetet avslutats, för att säkerställa att det intjänade arbetsvillkoret bibehålls. När arbetet avslutas och

studierna återupptas betalas den lägsta avgiften för att möjliggöra detta. Enligt lagen om arbetslöshetskassor är en person som är medlem i en arbetslöshetskassa skyldig att betala avgift till densamma.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A8

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Vara trovärdiga i vår facklig/politiska samverkan

Förra kongressen togs tydliga beslut om att öka den facklig/politiska samverkan. En av anledningarna är ju att vi så tydligt ser hur parlamentariska beslut påverkar oss industriarbetare.

Ett samhällsengagerat IF Metall är en stark politisk kraft. Genom facklig/politisk samverkan har vi vunnit många politiska strider och drivit igenom reformer som gjort livet bättre för våra medlemmar.

Vårt facklig/politiska verksamhet bygger på samverkan med Socialdemokratiska Arbetarepartiet. För att vi ska vara trovärdiga bör vi våga säga att vi bygger våran verksamhet på socialistiska värderingar.

Kongressen föreslås besluta

att i stadgarna § 2 mom. 1 ändra sista stycket till följande: ”Förbundet är en demokratisk och feministisk organisation som verkar för en socialistisk samhällsutveckling på grundval av politisk, social, kulturell och ekonomisk demokrati. Vi värnar och bygger vår verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.”

Utlåtande, motion A8

Förändringar av stadgarna § 2, som är förbundets ändamålsparagraf, görs med ytterst stor försiktighet, då det är denna paragraf som reglerar kärnan av vår förening och därmed också bör kännas igen över tid. Förbundets stadgar ger i sin nuvarande form ett tydligt uttryck för våra grundläggande värderingar och vårt engagemang för jämlikhet, solidaritet och frihet. Förbundet värnar om alla människors lika värde och verkar för ett jämställt och demokratiskt samhällssystem. Förbundsstyrelsen anser att stadgarna i sin nuvarande form på ett tydligt sätt speglar förbundets grundprinciper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A9

Avdelning 13 Bergslagen

Översyn av uppsägningstider för medlemmar som lämnar förbundet

IF Metall har länge arbetat för att alla medlemmar, oavsett orsak till utträde, ska lämna förbundet med en positiv känsla och med möjligheten att vilja återvända som medlemmar i framtiden. Den nuvarande situationen kring uppsägningstider fungerar dock inte alltid väl i praktiken.

Ett konkret exempel är studenter som byter yrkesbana och ska utbilda sig till ett yrke utanför vårt verksamhetsområde. Trots att de inte längre har någon koppling till IF Metalls verksamhet, tvingas de betala medlemsavgift under två hela månader efter sitt beslut att lämna. Detsamma gäller för medlemmar som flyttar utomlands utan anknytning till våra internationella organisationer, samt för sommar arbetare som lämnar sin tillfälliga anställning. Det är svårt för dessa individer att tala gott om medlemskapet efter en sådan upplevelse.

Undantag från uppsägningstider finns redan i vissa specifika fall, till exempel vid övergång till ett annat fackförbund, vid pensionering. Det är rimligt att utöka dessa

undantag till att även omfatta situationer där en medlem inte längre har någon naturlig koppling till förbundet.

För att säkerställa att medlemmar lämnar med en positiv upplevelse och är motiverade att återkomma i framtiden, bör vi se över och justera uppsägningstiderna för att bättre spegla deras faktiska situation och anknytning till förbundet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genomföra en översyn av de nuvarande uppsägningstiderna för medlemmar som väljer att lämna förbundet, i syfte att göra dem mer rättvisa och rimliga utifrån medlemmarnas faktiska anknytning till förbundet

att införa undantag från uppsägningstiden för medlemmar som går över till att studera på heltid till ett yrke utanför IF Metalls verksamhetsområde, flyttar utomlands och inte längre har en naturlig anknytning till förbundet eller har tillfälliga anställningar, såsom sommarjobb, och som inte får fortsatt arbete efter sin tillfälliga anställning

att utöver tidigare att-satser arbeta för att säkerställa att medlemmar som lämnar förbundet gör det med en positiv känsla, för att öka sannolikheten för att de återvänder som medlemmar i framtiden.

Utlåtande, motion A9

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att uppsägningstiderna för den som väljer att lämna förbundet behöver ses över och att vi ska verka för att de som lämnar förbundet ska göra det med en så positiv känsla som möjligt. Däremot anser förbundsstyrelsen att det vore att föregå den översyn som föreslås i 1:a att-satsen att redan nu besluta om vilka villkor och undantag som ska gälla vid uppsägning av medlemskapet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen, att avslå 2:a att-satsen och att bifalla 3:e att-satsen.

Motion A10

Avdelning 7 Gävleborg

Uppsägningstider vid utträde

Självklart vill vi att alla som kan vara med i IF Metall ska vara medlemmar. Men ibland väljer medlemmar att lämna oss av olika anledningar. Till exempel att de ska ut på en längre resa, studera under många år eller rent av är missnöjda.

Nuvarande regler gällande utträde regleras i stadgarnas § 12 moment 2 och innebär att medlemmen har rätt till utträde efter innevarande månad utträdesansökan ankomststämplas samt två hela kalendermånader. Detta står i kontrast till a-kassans regler som beviljar utträde den månad det begärs.

Det som i verkligheten ofta händer är att de personer som begär utträde väljer att straffa ut sig genom att inte betala de sista månadernas avgifter. Att straffa ut sig innebär också att dessa personer hamnar under kategorin bristande betalning och administratörerna på avdelningen lägger ner mycket arbete på att kontakta de personer som i slutänden ändå inte kommer att betala.

Det som kraften i stället bör läggas på är att det finns rutiner hos avdelningarna för det fackliga samtalet, i anslutning till att medlemmen begär utträde. För att förklara det fackliga värdet och få medlemmen att vilja vara kvar, är det viktigt att samtalet sker i närtid när önskemål om utträde kommit in. Vill dom trots det fackliga samtalet lämna sitt medlemskap har de ändå fått möjligheten att välja.

Många lämnar IF Metall med en dålig känsla och straffar ut sig med obetalda avgifter i stället för att få ett avslut som gör att hen förhoppningsvis kommer tillbaka till IF Metall i framtiden om de får möjlighet.

Kongressen föreslås besluta

att stadgarna § 12 mom. 2 förändras så att uppsägningstiden vid utträde ändras till att endast omfatta innevarande månad.

Utlåtande, motion A10

Att införa en ordning där utträde ur förbundet sker omedelbart under innevarande månad innebär betydande praktiska utmaningar och bedöms av förbundsstyrelsen som mycket svårt att genomföra. Förbundsstyrelsen anser dock att de nuvarande uppsägningstiderna för utträde bör ses över och planerar därför att initiera en översyn av dessa. Vidare betonar förbundsstyrelsen vikten av att ha ett konstruktivt och lyhört samtal med varje medlem som begär utträde. Dessa samtal bör ske skyndsamt och med respekt för medlemmens situation. Målet med samtalen ska vara att flertalet ska ompröva sitt beslut om att lämna förbundet och att säkerställa att de medlemmar som ändå väljer att lämna förbundet gör det med en så positiv upplevelse av förbundet som möjligt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A11

Klubben vid Uponor AB avdelning 13 Bergslagen

Pensionärer ska få fortsätta sitt uppdrag till uppdragstidens slut

Oväntade saker sker ofta i livet. Ett fackligt uppdrag ska inte hindra att man väljer att tacka ja till ett erbjudande om tidig pension. Lika ska inte klubben behöva bli lidande tills man hittar ersättare för den fackligt förtroendevalda som har en mer krävande post som t ex kassör. Just en kassör är svårare att byta ut på grund av olika säkerhetsrutiner med bank mm.

Kongressen föreslås besluta

att den som har det fackliga förtroendeuppdraget som kassör, revisor eller Regionalt skyddsombud i pågående mandatperiod ska få fortsätta, om man själv vill, mandatperioden ut trots pensionsavgång. Och därmed kunna förbli registrerad som aktiv förtroendevald på avdelningen trots pension.

Utlåtande, motion A11

Förbundsstyrelsen anser att det är av stor betydelse att förtroendevalda har en tydlig förankring till en arbetsplats för att på bästa sätt kunna företräda medlemmarna. I stadgarna § 4 mom. 7 anges följande: ”För att vara valbar till förtroendeuppdrag inom IF Metall ska en vara anställd inom IF Metalls verksamhetsområde samt dela förbundets grundläggande värderingar och verka i dess anda.”. Denna bestämmelse säkerställer att förtroendevalda har en stark koppling till arbetslivet och en förståelse för de förutsättningar och behov som medlemmarna möter i sin vardag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A12

Klubben vid Uponor AB avdelning 13 Bergslagen

När varsel är lagt ska man inte kunna gå med i facket om man jobbar på det aktuella företaget

För att medlemmar ska finna ett värde i det fackliga medlemskapet ska man inte kunna gå med bara vid svåra tider på sin arbetsplats. Ännu värre är det när klubbar kan få nya medlemmar samma dag som förhandling om varsel börjar.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet har karenstid för inträde i IF Metall för de personer som påverkats av varsel på sin arbetsplats. Karensen ska gälla från att varsel lagts till att förhandlingarna avslutats på arbetsplatsen, för att de medlemmar som betalat sin fackavgift även under ”goda tider” ska känna värde i sitt medlemskap.

Utlåtande, motion A12

Det är viktigt att hela tiden, i all verksamhet och i alla sammanhang, verka för att organisera och rekrytera nya medlemmar samt att förklara medlemskapets värde. Men att av olika anledningar göra det svårare för personer som vill bli medlemmar att också bli medlemmar i föreningen är inte rätt väg att gå, oavsett vilken situation som råder vid det aktuella tillfället.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A13

Avdelning 7 Gävleborg

Hedersmedlemskap

I dagens moderna samhälle är det inte lika självklart att människor blir kvar på samma arbetsplats i många år. För många går också vägen in på arbetsmarknaden via ett bemanningsföretag där det upplevs som svårare att engagera sig i fackligt arbete.

Som en följd av detta blir det allt färre som når upp till 25 år som förtroendevald och därmed kvalificerar sig till ett hedersmedlemskap.

Kongressen föreslås besluta

att stadgarna § 4 mom. 9 förändras så att det räcker med 20 år som förtroendevald för att uppbära hedersmedlemskap i IF Metall.

Utlåtande, motion A13

Hedersmedlemskap är en hedrande utnämning och en belöning för lång facklig gärning. Det är en utmärkelse som syftar till att uppmärksamma och belöna medlemmar som har gjort ett omfattande och varaktigt bidrag till organisationen och dess verksamhet.

Förbundsstyrelsen är medveten om att det i dag finns en ökad rörlighet bland de förtroendevalda. Trots detta anser förbundsstyrelsen att kravet på 25 års facklig gärning är rimligt för att bibehålla tyngden och betydelsen av hedersmedlemskapet. Detta ligger också i linje med praxis för liknande hedersbetygelser i samhället, där en insats på 25 år ofta är normen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen

Motion A14

Avdelning 32 Höglandet

Medlemskap IF Metall

Organisationsgraden i vår organisation är det absolut viktigaste frågan för oss som organisation och vårt främsta mål att arbeta för. På grund av olika anledningar finns det tillfällen i livet då man ställer sig frågande till medlemskapet och dess värde. Detta kan vara kopplat till tillfällen då medlemmen inte utför sin huvudsakliga syssla, dvs arbetar.

Medlemmar som studerar väljer ofta att aktivt gå ur då de tycker avgiften är för hög i en redan ansträngd ekonomi under studietiden. Detta får till följd att vi har tidigare medlemmar som vi ej skall, kan eller får representera gentemot arbetsgivaren i olika frågor.

Detta tapp av medlemmar är inte bra och kan innebära att de fortsätter sitt yrkesverksamma liv utan medlemskap och den trygghet som detta innebär.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmar under pågående studieledighet ska erbjudas kostnadsfritt medlemskap i IF Metall i den del som ej omfattar medlemskap i a-kassan.

Utlåtande, motion A14

Studenter som studerar på utbildningar med en inriktning som kan leda till arbete inom förbundets verksamhetsområden har möjlighet att bli studerandemedlemmar utan avgift, förutsatt att de inte tidigare har haft en anställning. Dessa medlemmar är undantagna från arbetslöshetskassan eftersom de varken har arbetat eller är anställda. Medlemmar som väljer att studera under sin yrkesverksamma tid måste däremot betala förbundets lägsta medlemsavgift, men behåller samtidigt sitt medlemskap i arbetslöshetskassan, medlemsförsäkringar och andra förmåner. Enligt stadgarna § 4 mom. 3 ska medlemmarna tillhöra arbetslöshetskassan och enligt arbetslöshetskassans regler måste en avgift erläggas för att behålla detta medlemskap.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A15

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Studerandemedlemskap

Om man idag skolar om sig så kan man inte bli studerandemedlem.

Vill inte att man skall behöva avsluta sitt medlemskap bara för att man har valt att börja studera igen. Känns rimligt att man mot en lägre kostnad skulle kunna fortsätta vara medlem under studietiden. Känns onödigt att man skall behöva värva om en före detta medlem bara för att den har studerat och kanske använt sig utav studieomställningsstödet

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheten att vara kvar som studerandemedlem vid studier.

Utlåtande, motion A15

Studerande på utbildningar med en inriktning som kan leda till anställning inom förbundets verksamhetsområden och som tidigare inte har yrkesarbetat har rätt till studerandemedlemskap i förbundet. Dessa medlemmar omfattas dock inte av arbetslöshetskassan. Personer som tidigare har varit förvärvsarbetande kan inte beviljas studerandemedlemskap, då detta skulle påverka deras rätt till både medlemskap i och ersättning från a-kassan. För tidigare förvärvsarbetande medlemmar som börjar studera gäller att de ska betala den lägsta medlemsavgiften, vilket även innebär att deras medlemskap i a-kassan kvarstår.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A16

Sapa Verkstadsklubb avdelning 32 Höglandet

Medlemskap IF Metall

Organisationsgraden i vår organisation är det absolut viktigaste frågan för oss som organisation och vårt främsta mål att arbeta för. På grund av olika anledningar finns det tillfällen i livet då man ställer sig frågande till medlemskapet och dess värde.

I dag har vi stadgar som utesluter medlemskap i IF Metall utan anslutning till IF Metalls A-kassa. Av olika anledningar kan man sakna rätten att få ersättning från A-kassan trots att man uppfyller de olika krav som ställs för kvalifikation till A-kassan, medlemskapet och arbetsvillkoret. Följden av detta blir att medlemmen väljer att lämna A-kassan genom att avsluta sitt medlemskap.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmar som saknar rätt till att uppbära ersättning från a-kassan ska kunna erbjudas, efter beslut av förbundsledningen, enskilt medlemskap i IF Metall.

Utlåtande, motion A16

Organisationsgraden är en av de högst prioriterade frågorna inom förbundet. Erfarenheter visar att förbund som har separerat a-kassans medlemskap från förbundsmedlemskapet inte har lyckats uppnå en högre organisationsgrad än IF Metall. Tvärtom är medlemsutvecklingen i dessa förbund ofta sämre än hos IF Metall. Förbundsstyrelsen anser därför att en sådan väg inte är lösningen för att stärka organisationsgraden. I stället betonar förbundsstyrelsen att ett sammanhållet medlemskap mellan förbundet och a-kassan utgör en viktig grund för IF Metalls fackliga styrka samt största möjliga trygghet för medlemmarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A17

Avdelning 18 Örebro län

Fryst medlemskap för totalförsvarspliktiga

Idag ser vi att utbyggandet av värnplikten kommer påverka våra medlemmar, då vi står inför en förändring för att öka antalet reservister i Sveriges försvarsmakt. Vi har levt i en tid då värnplikt har varit frivilligt, och idag är det en oro i världen som har gjort att värnplikten är obligatorisk vid godkänd mönstring.

Det är unga medlemmar som bidrar till Sveriges säkerhet. Ersättningen är låg och en för hög avgift får unga värnpliktiga medlemmar att gå ur IF Metall. Värnpliktiga har en plikt för att tjäna Sveriges försvar, och kommer högst troligt tillbaka till arbetet och under tiden de tjänstgör borde de slippa att betala fackmedlemskap. De får endast småpengar under tjänstgöringen och detta är det minsta vi kan göra för att stötta dem.

Vi ser även att alla totalförsvarspliktiga åtagande ska vara avgiftsbefriade.

Kongressen föreslås besluta

att medlemskapet ska kunna frysas för all typ av totalförsvarsplikt.

Utlåtande, motion A17

Begreppet totalförsvarsplikt är mycket omfattande och innefattar alla personer bosatta i Sverige, från det år de fyller 16 till och med det år de fyller 70. Totalförsvarsplikten omfattar alla delar av landets försvar, vilket innebär att den kan sträcka sig från att bära vapen i strid och fullgöra traditionell militärtjänst, till att bistå vid stora olyckor eller naturkatastrofer. Ett fryst medlemskap baserat på ett så brett begrepp som totalförsvarsplikt kan medföra negativa konsekvenser både för förbundet och den berörda medlemmen. För värnpliktiga som är medlemmar i IF Metall gäller sedan kongressen 2022 att de är avgiftsbefriade under sin militära grundutbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A18

Avdelning 16 Mälardalen

”Yrkesklubb” för medlemmar inom bemanningsavtalet

En grupp av medlemmar som vi har svårt att organisera är de som arbetar inom Bemanningsavtalets område. De finns ofta på arbetsplatser med klubb. Många klubbar gör ett bra arbete med att skriva in bemanningsanställda som medlem i den fackliga organisationen. Dock finns en tendens att medlemmar väljer bort det fackliga medlemskapet när

de blir anställda i ett bemanningsföretag. Känslan bland många är att facket är osynligt i bemanningsbranschen.

Det är uppenbart att medlemmar inom bemanningsbranschen behöver en plats att göra sig hörda och påverka sina arbetsförhållanden. Det är dock svårt att bilda klubbar på de olika företaget. Medlemmarna är ju splittrade på olika arbetsplatser, skifttider och geografiskt.

Ett sätt att pröva är att låta medlemmarna bilda ”yrkesklubb” för bemanningsanställda inom förbundsavdelningen. I en ”yrkesklubb” kan organiserade medlemmar från de olika bemanningsföretagen samlas för att driva sina frågor och skapa sig ett forum för att bedriva angelägna frågor. De skulle kunna bli en ”maktfaktor” i en del avdelningar beroende av sina medlemstal. En ”yrkesklubb” av detta slag skulle kunna nominera till avdelningsstyrelsen, medverka på representantskapets sammanträden och i övrigt vara en aktiv part i den lokala fackliga verksamheten.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

> att göra det möjligt för medlemmar verksamma inom Bemanningsavtalet att bilda egna ”yrkesklubbar” inom förbundets avdelningar.

Utlåtande, motion A18

Enligt stadgarna § 22 Yrkesklubbar är det redan möjligt att bilda yrkesklubb för medlemmar inom Bemanningsavtalet, liksom inom andra avtalsområden. Beslutet om att bilda en yrkesklubb fattas av avdelningsstyrelsen, som också fastställer dess uppgift.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A19

Medlem Amal Alsaifi, Martin Aremgrip, Mats Berg, Conny Blomberg, Rolando Carvajal, Ermin Dedic, Berry Ferho, Johan Fredriksson, Linus Hautaviita, Vendela Hjort, Furkat Ibragimov, Ahmed Iise, Muhammed Ismael, Joakim Jansson, Mats Jonsson, Tomasz Kuzimski, Erik Källström, Niko Ljevar, Chafing Marcos, Kurtovic Milhad, Charlie Nilsson, Robin Norgren, Jonny Näslund, Linus Pettersson, Allan Rautavaara, Mikael Stegnell, Viktor Strandgren, Zvonka Soukas, Pontus Åström avdelning 16 Mälardalen

Övergångsregler för förtroendevalda

Att en förtroendevald som ena veckan förhandlar med arbetsgivare eller är klubbens främsta företrädare blir arbetsgivarens högra hand veckan efter undergräver förtroendet för facket. Arbetsgivare prioriterar att hitta de relevanta fackliga representanter /förtroendevalda, som ofta har stort inflytande inom facket.

Förtroendevalda som under många år har skaffat sig kunskaper genom att gå en massa fackliga utbildningar som är finansierade av oss medlemmar och skaffat sig en jätte stor kontaktnät ska inte längre få byta sida hur som helst. Förtroendevalda som vill byta sida och jobba som tjänstemän på samma arbetsplats/samma företag ska inte kunna påbörja anställningen innan övergångstiden på två år är slut. Syftet är att minska risken för att kunskaper används på ett sätt som ger företaget orättvisa fördelar, eller undergräver förtroendet för facket.

Kongressen föreslås besluta

> att förbundet inför en karenstid på två år för alla förtroendevalda som har varit/är ordförande, kassör eller har haft/har förhandlarmandat på alla nivåer (klubb, avdelning, förbund) innan de får ta ett chefsjobb.

Utlåtande, motion A19

Människor som vill utvecklas, lära sig nya saker och ta på sig förtroendeuppdrag för att företräda sina arbetskamrater utgör en av hörnstenarna i IF Metalls fackliga arbete. I en

tid när antalet förtroendevalda har minskat under flera år är det avgörande att inte lägga hinder i vägen för dem som är villiga att axla dessa viktiga uppdrag. Att människor vid olika tillfällen väljer att gå vidare i livet och vill pröva nya vägar är naturligt. IF Metall kan inte förhindra någon från att använda de kunskaper de fått, men vi kan hoppas att förbundets värdegrund har förankrats så starkt att individen fortsätter att bära med sig övertygelsen om alla människors lika värde även utanför vårt verksamhetsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A20

Avdelning 15 Stockholms län

En Kongress på schyssta villkor

Att delta på vår förenings kongress är ett hedervärt och ansvarsfullt uppdrag. Vissa deltar som förtroendevalda ombud och andra som anställda centralt och lokalt. Vi lämnar vardagens arbete för att driva våra medlemmars viktiga frågor i arbetet och samhället.

Att förlägga kongressen till en helg kan ha flera fördelar: det lokala fackliga arbetet kan fortgå under mindre påverkan och avbrott, färre personer behöver söka förlorad förtjänst, och kostnaden minskar med färre kongressdagar.

Ombudsmännens och övriga anställdas närvaro är av betydelse både praktiskt och ideologiskt för oss som idéburen förening. Detta ger dock negativa följdeffekter. Både våra kongressombud och ombudsmän går från arbetsvecka till arbetshelg till arbetsvecka utan tillbörlig vila. Kvalitén på det fackliga arbetet och säkerheten på arbetsgolvet är i riskzonen.

Att förlägga kongressen till vardagar skulle avhjälpa detta. Vi skulle få till ett jämnare arbetsflöde på avdelningarna och förhålla oss till veckovilan på ett bättre sätt. Nuvarande ordalydelse i stadgarna har lämnat förläggningen av kongressen fri: Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart tredje år på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen.

Kongressen föreslås besluta

> att stadgarna § 14 mom. 1 första stycket ändras till: ”Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart tredje år. Kongressen bör förläggas till vardagar. Tid och plats bestäms av förbundsstyrelsen.”.

Utlåtande, motion A20

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ och förbundsstyrelsen anser, precis som stadgekommittén har föreslagit, att det är rimligt att kongress hålls vart fjärde år. Detta ger bättre förutsättningar att genomföra de beslut som fattas under kongressen. Vid planeringen av en kongress måste flera faktorer beaktas, såsom val av plats, tidsåtgång och tillgången på lämpliga lokaler. Förbundsstyrelsen anser det olyckligt att genom kongressbeslut detaljstyra planeringen av kommande kongresser. Att fastställa specifika veckodagar för kongressen bedöms inte vara förmånligt för organisationen. Det är förbundsstyrelsen som fattar beslut om när och var en kongress ska pågå, vilket också framgår av stadgarna § 14 mom. 1.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland
Lillemor Göstasson, 44 Halland
Emil Nordh, 51 Sydvästra Skåne
Johnny Hultén, 51 Sydvästra Skåne
Robin Paulrud, 15 Stockholms län

Erik Svedrell, 51 Sydvästra Skåne
Magnus Kullander, 51 Sydvästra Skåne
Johan Engberg, 13 Bergslagen
Mirna Danho, 15 Stockholms län
Jessica Nilsson, 49 Nordvästra Skåne
Jim Tellefsdal, 36 Göteborg
Viveka Andrén, 51 Sydvästra Skåne
Hanna Hultkvist, 51 Sydvästra Skåne
Karl Lewenhagen, 15 Stockholms län
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Sebastian Håkansson, 46 Blekinge
Gustaf Engbusk, 36 Göteborg
Erika Elmersson, 18 Örebro län
Sonny Johansson, 15 Stockholms län
Jenny Ernerdal, 49 Nordvästra Skåne
Erik Svedrell, 51 Sydvästra Skåne
Simon Petersson, förbundsstyrelsen
Per Hyytiäinen, förbundskontoret
Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A1–A20.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna.

Lillemor Göstassons förslag om bifall till motion A1.

Jenny Ernerdals, Hanna Hultkvists och Emil Moum-Rönnborgs förslag om bifall till motion A2 1: a att-satsen.

Viveka Andréns, Karl Lewenhagens, Magnus Kullanders, Sebastian Håkanssons och Erik Svedrells förslag om bifall till motion A4.

Johnny Hulténs, Emil Nordhs och Erik Svedrells förslag om bifall till motion A8.

Erika Elmerssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A8.

Johan Engbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A9.

Jim Tellefsdals förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A18.

Khuanla Chalardyaems och Mirna Danhos förslag om bifall till motion A20.

Gustaf Engbusks, Jenny Ernerdals, Jessica Nilssons och Robin Paulruds förslag om avslag på förbundsstyrelsens förslag till förändringar av stadgarna § 14 mom. 1.

Emil Nordhs förslag om avslag på förbundsstyrelsens förslag till förändringar av stadgarna § 14 mom. 6, § 15 mom. 4 och § 16 mom.1.

Simon Petersson besvarade yrkandet rörande motion A4.

Per Hyytiäinens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A1.

Martin Gunnarsson förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A1–A20 och förslag om bifall till förbundsstyrelsens förslag till förändringar av stadgarna § 14 mom. 6, § 15 mom. 4 och § 16 mom.1.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A1–A20 och förslag till vissa förändringar av stadgarna i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 14 mom. 6, § 15 mom. 4 och § 16 mom.1

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A1

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A2 1:a att-satsen och A8

att efter rösträkning med röstsiffrorna 216 mot 99 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A4

att efter rösträkning med röstsiffrorna 197 mot 119 **avslå** förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 14 mom. 1.

Protokollsanteckning
Votering avseende motion A2 1:a att-satsen begärdes av Hanna Hultkvist, 51 Sydvästra Skåne.

Rösträkning avseende motion A4 begärdes av Joakim Wahlis, 46 Blekinge.

Votering avseende motion A8 begärdes av Emil Nordh, 51 Sydvästra Skåne.

Rösträkning avseende motion A20 begärdes av Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen.

Kontrapropositionsvotering genomfördes rörande förslaget om bifall till motion A20, förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 14 mom. 1 samt förslaget om avslag på förbundsstyrelsens förslag om förändring av stadgarna § 14 mom. 1. Förslaget om avslag på förbundsstyrelsens förslag om förändring av stadgarna § 14 mom. 1 utsågs till huvudförslag. Efter rösträkning med röstsiffrorna 166 mot 150 utsågs förbundsstyrelsens förslag om förändring av stadgarna § 14 mom. 1 till motförslag. Rösträkningen begärdes av Marcus Israelsson, 26 Östergötland.

Rösträkning avseende förslag om förändring av stadgarna § 14 mom. 1 begärdes av Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen.

Organisationsfrågor – Motionerna A21–A44, utom A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen, med utlåtanden

Motion A21

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

En hållbar fackförening i tiden

IF Metall har under fler år haft ett vikande medlemsantal och allt färre medlemmar väljer att anta ett förtroendeuppdrag. Som det ser ut nu finns det inga tydliga gemensamma strategier mellan förbundet och avdelningarna.

Med att det är fler arbetsplatser med färre medlemmar är det svårt att bilda klubb på dessa arbetsplatser. Den största utmaningen är att få engagerade förtroendevalda på de arbetsplatserna samt den klubbstrukturen som behövs med administrativt arbete. Även här behöver förbundet och avdelningarna gemensamt ha en hållbar strategi för hur vi ska organisera oss fackligt ute på arbetsplatserna.

Arbetslivet är i ständig förändring och våra medlemmar upplever inte att det är en del i ett kollektiv utan ser som en enskild medlem med en egen vilja. Med perspektivet att man som enskild individ ska vara ”vinnare” på kollektivavtalet och inte ser den kollektiva styrkan. För att vi ska vara ett förbund i tiden och framtiden behövs det ses över hur kollektivavtal tecknas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsammans med avdelningarna arbeta fram en strategi för att öka antalet förtroendevalda på arbetsplatser som IF Metall organiserar

att tillsammans med avdelningarna arbeta fram en strategi för hur den lokala fackliga verksamheten på arbetsplatser som IF Metall organiserar ska organiseras internt i framtiden

att tillsammans med avdelningarna arbeta fram en strategi för vad kollektivavtalen som IF Metall är part i ska innehålla i framtiden

att tillsammans med respektive avdelning utifrån uppföljningen på prioriterade områden göra lokala aktiviteter för att uppnå målen.

Utlåtande, motion A21

Förbundsstyrelsen anser i linje med motionen att en strategi för att öka antalet förtroendevalda på arbetsplatser som IF Metall organiserar tas fram och att avdelningarna är delaktiga i processen för strategin.

Förbundsstyrelsen anser i linje med motionen att en strategi bör tas fram för hur vi ska organisera den lokala fackliga verksamheten på de arbetsplatser där förbundet har medlemmar och att avdelningarna är involverade i utformningen av denna.

Avtalsrådet är rådgivande organ till förbundsstyrelsen i avtalsfrågor, dit kan medlemmar och avdelningar skicka motioner om innehållet i våra kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser att det forumet, där både avdelningar och klubbar medverkar, fungerar väl.

Förbundsstyrelsen anser att vi behöver utveckla ett systematiskt arbete med uppföljning av organisationens mål på olika nivåer i organisationen. Förbundsstyrelsen anser också att det systematiska uppföljningsarbetet ska leda till att lokala aktiviteter sker.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a och 2:a att-satserna, att avslå 3:e att-satsen och att bifalla 4:e att-satsen.

Motion A22

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 34 Borås, 36 Göteborg

Den röda tråden

Vi ser idag att förbundet tappar mark på viktiga områden. Vi sjunker i både aktiva medlemmar och organisationsgrad. Vi får fler medlemmar som jobbar på företag som saknar kollektivavtal. Trots detta så känner vi inte att förbundet centralt agerar.

Samtidigt som vi tappar på prioriterade områden så tillkommer det andra uppgifter som avdelningarna ska utföra, utan tydlig koppling till våra handlingslinjer och mål. Vi som förbund måste våga prioritera mycket hårdare.

I nuläget finns det ingen organiserad uppföljning av nyckelområdena i förbundet. Vi tycker att förbundet centralt ska ta fram en uppföljningsmall (exempelvis dynamisk rapport) som sedan ska följas kontinuerligt av förbundsstyrelsen, avdelningar samt klubbar. Att följa samma tråd av målsättningar på samtliga nivåer går att vi tillsammans kan uppnå dem.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att under kongressperioden begränsa arbetet i de delar som ej är prioriterade av kongressen, både på central och lokal nivå

att ta fram verktyg så att kontinuerlig uppföljning av det prioriterade arbetet sker likvärdigt för förbundsstyrelsen, avdelningsstyrelser samt klubbstyrelser.

Utlåtande, motion A22

Kongressen som högsta beslutade organ fastställer prioriterade mål för hela organisationen. Förbundsstyrelsen ser det därför som en given följd av detta att verksamheten ska anpassas efter dessa mål på både lokal och central nivå.

Tekniskt stöd för att kunna följa upp arbetet på olika nivåer i organisationen är under utveckling. Det finns också fortsatt behov av handledning kring hur en sammanhängande styrning och uppföljning kan utvecklas för att rikta resurserna rätt i alla delar av organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A23

Avdelning 22 Sörmland

Medlemslån och LO Mervärde

Det är många medlemmar inom LO som vill och behöver nyttja LO mervärde medlemslån. Medlemmarna tycker det är för hög ränta jämfört med andra blanco lån i dag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarna får förmånligare räntor på medlemslånet via LO Mervärde.

Utlåtande, motion A23

IF Metall är anslutet till LO Mervärde, där vi tillsammans med de andra LO-förbunden tar fram olika förmåner som till exempel medlemslån för våra medlemmar. Arbetet med att ta fram bättre och förmånligare rabatter pågår kontinuerligt.

Utöver att räntan faktiskt är lägre på medlemslånet än vid blancolån kan medlem även välja till en kostnadsfri försäkring som ersätter en del av kostnaderna om medlemmen skulle bli arbetslös, sjuk eller avlida innan 65 års ålder.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A24

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Arbeta för att öka organisationsgraden inom bemanningsbranschen

De senaste 20-25 åren har det skett stora samhällsförändringar. År 2000 tecknades det första kollektivavtalet inom LO för bemanningsanställda i våra branscher. Avtalet är ett gemensamt avtal under LO:s förhandlingsmandat, och tanken med detta var att de som jobbar inom bemanningsbranschen ska skyddas av ett kollektivavtal i likhet med villkoren på den övriga arbetsmarknaden och även att minska risken för konkurrens mellan olika grupper på en arbetsplats.

Det är bra, och avhjälper en hel del problematik som bemanningsbranschen skapar både inom våra egna sektorer men också samhället i stort vad gäller arbetsrätt och arbetstagares villkor. Inte minst avhjälper detta så kallad social dumpning. Bemanningsanställdas rättigheter har också någorlunda stärkts i och med senaste ändringen av LAS, men problemen är fortfarande stora.

En väldigt liten del av bemanningsanställda är idag organiserade, både som medlemmar i fackförbund och framför allt i egna klubbar, vilket innebär en stor problematik. Bemanningsavtalet får av naturliga skäl inte den uppmärksamhet som det behöver för att kunna utvecklas på ett tillräckligt bra sätt, och det är alldeles för få representanter i olika sammanhang som har tillräckligt bra kunskap om bemanningsbranschen och de problem som finns med bemanningsavtalet. Dessutom är antalet bemanningsanställda väldigt högt och ökar i det närmaste lavinartat, vilket innebär att det är ett stort antal arbetstagare på IF Metalls arbetsplatser som skulle kunna vara medlemmar och därmed bidra till förbundets styrka.

På många arbetsplatser idag är antalet bemanningsanställda väldigt stort, och det ställer också till problem för de klubbar som finns på dessa arbetsplatser då de av naturliga skäl för att kunna skydda sina egna medlemmar också behöver hjälpa de bemanningsanställda som finns inhyrda utan att ha rätt att t ex använda UVA-tid och dylikt till detta. Egna klubbar i högre omfattning vore därmed önskvärt, men det blir aldrig en realitet så länge som organisationsgraden är fortsatt låg.

Det är djupt problematiskt för vårt förbund då vi vet att arbetsgivare gärna nyttjar bemanningskonsulter på ett sätt som drabbar även företags fasta anställda då det blir lättare för dem att slira på reglerna och sätta arbetare mot varandra. Vi skulle alla tjäna stort på att även nå ut till bemanningsanställda på ett betydligt bättre sätt än vad vi gör idag. Vi anser därför att förbundet som sådant måste ta ett större ansvar vad gäller en ökad organiseringsgrad för denna grupp.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att med riktade insatser arbeta för och stimulera avdelningarna att öka organisationsgraden inom bemanningsbranschen

att utreda och ta fram en strategi med förslag på hur bemanningsbranschens organisationsgrad kan ökas.

Utlåtande, motion A24

Att öka organisationsgraden är ett av de prioriterade målen för förbundet. Strategi och insatser för det arbetet bör omfatta alla avtalsområden. Förbundsstyrelsen anser därför inte att en specifik strategi enbart för bemanningsbranschen ska tas fram. Avdelningarna har även möjlighet att söka medel för strategiskt viktig verksamhet. Det kan vara insatser riktade till att öka organisationsgraden inom ett visst avtalsområde. Det är således avdelningarna som avgör vilka prioriteringar de väljer att göra.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A25

Avdelning 15 Stockholms län, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Se över nyckeltalen för antalet ombudsmän som är mer anpassad efter dagens förutsättningar

Se över nyckeltalen för antalet ombudsmän som är mer anpassad efter dagens förutsättningar. Nytt administrationsbidrag för avdelningar med samordnare och/eller administrativa chefer som inte ingår i grundbemanningen.

Förbundet har idag en modell som i stort bygger på att vi har en stark lokal facklig närvaro på våra arbetsplatser. Så ser det tyvärr inte ut i dagens läge. Våra ombudsmän får lägga allt mer tid på både arbetsplatser med och utan klubb. Detta medför att ombudsmännen i stort har svårt att inom en normalarbetstid hinna med att utföra det basuppdrag som man är anställd för att utföra. För att komma tillrätta med detta så skulle förbundet behöva se över nyckeltalsmodellen i sin helhet.

Vi har ett ekonomiskt system som grundar sig i att samtliga ombudsmän till stor del är verksamma i produktionen. Där lönen täcks utifrån antalet medlemmar och arbetsplatser. Men fler och fler avdelningar har i dag lokala samordnare och/eller administrativ chef som inte täcks upp ekonomiskt utifrån nyckeltalen. För att dessa avdelningar inte ska behöva lägga allt för mycket ekonomiska resurser på icke produktionsnära arbetsuppgifter så skulle förbundet centralt behöva införa ett särskilt administrationsbidrag kopplat till dessa tjänster.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta fram nya nyckeltal rörande antalet ombudsman på lokal avdelning inom IF Metall. Nyckeltalen ska även ta hänsyn till att allt fler arbetsplatser saknar klubb och att det är färre förtroendevalda både på arbetsställen och avdelningsnivå

att införa ett särskilt administrationsbidrag för avdelningar som fått beviljat lokal samordnare eller administrativa chefer utanför det beslutade nyckeltalet rörande ombudsmän. Administrationsbidraget ska täcka den ökade kostnaden för tjänsten och sättas i relation till sysselsättningsgraden.

Utlåtande, motion A25

IF Metall är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på många förtroendevalda på våra arbetsplatser. Rollen som lokal ombudsman är en strategiskt mycket viktig resurs i förbundets verksamhet. De nyckeltal som ligger till grund för antalet ombudsmän på lokal avdelning har justerats ett antal gånger de senaste tio åren. I dagsläget är vi cirka 30 procent fler lokala ombudsmän. Under hösten 2025 har även avdelningsanslagen till viss del ändrats, för att till större del stödja de prioriterade områdena gällande högre organisationsgrad och tecknande av kollektivavtal. Vidare har avdelningarna även möjlighet att söka medel för strategiskt viktig verksamhet.

Att en del avdelningar innehar befattningen lokal samordnare innebär inte per automatik att detta är beslutat utanför nyckeltalsberäkningen. Förbundsstyrelsen anser att den rådande ordningen är väl balanserad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A26

Avdelning 34 Borås

Användning av tankesmedjor och kunskapscentra för att stärka IF Metall

IF Metall har traditionellt sett varit en stark och inflytelserik fackförening, men vi står inför stora utmaningar på en arbetsmarknad i snabb förändring. Den tekniska utvecklingen, globaliseringen och den alltmer fragmenterade och polariserade politiska miljön gör att vi måste vara proaktiva och strategiska för att kunna behålla och förstärka vår position som

en ledande facklig organisation. För att möta dessa utmaningar behöver IF Metall etablera och fördjupa sin samverkan med andra – oss närstående – organisationer som delar våra grundläggande värderingar.

Tankesmedjor och andra kunskapscentra är idag viktiga aktörer när det gäller att analysera, utveckla och påverka samhällsdebatten – inte minst avseende sådant som har direkt eller indirekt påverkan på arbetsmarknadsfrågor. Genom att aktivt samarbeta med dessa aktörer kan IF Metall stärka sin röst, förbättra sin strategiska kompetens och öka sitt inflytande både inom och utanför fackföreningsrörelsen.

Ett utökat samarbete med tankesmedjor kan bidra till att:

- Förse organisationen med ny och djupare kunskap om framtida arbetsmarknadstrender.
- Utveckla nya strategier för hur vi bäst skyddar och främjar våra medlemmars intressen.
- Stärka vår förmåga att påverka den politiska och offentliga debatten.
- Ge oss tillgång till expertis inom områden som vi kanske inte själva har tillgång till internt.

IF Metall har en stark grund att stå på men för att kunna fortsätta vara en kraft att räkna med behöver vi ta till oss verktyg som finns men som vi inte utnyttjar för att bättre förstå dagens komplexa samhälle. Våra motparter använder flitigt tankegods i form av rapporter med mera för att underbygga sina ståndpunkter och också bilda opinion. Tankesmedjor och kunskapscentra som delar våra grundläggande värderingar kan fungera som sådana verktyg, och därför bör vi aktivt arbeta för att inkludera dem i vår framtida strategi.

Genom att etablera och stärka samarbeten med tankesmedjor m fl kan vi rusta IF Metall för framtidens utmaningar och fortsätta vara en stark facklig organisation som försvarar våra medlemmars rättigheter på en alltmer föränderlig arbetsmarknad.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att kartlägga relevanta tankesmedjor och kunskapscentra för att identifiera potentiella samarbetspartners som kan bidra till organisationens utveckling

att aktivt söka samarbete med tankesmedjor och andra kunskapscentra som delar våra värderingar, för att stärka organisationens kompetens och strategiska kapacitet

att utveckla en långsiktig plan för hur dessa samarbeten kan integreras i det löpande arbetet på både lokal och central nivå inom organisationen

att avsätta resurser för att bygga och upprätthålla dessa samarbeten, inklusive budget för deltagande i tankesmedjor, studier och kunskapsutbyte.

Utlåtande, motion A26

IF Metall ger sedan lång tid tillbaka både finansiellt och annan form av stöd till föreningen Arenagruppen. Syftet är att främja en progressiv opinionsbildning och en levande samhällsdebatt. Under Arenagruppens paraply finns webbtidning, två tankesmedjor, två bokförlag, kommunikationsbolaget Arena Opinion, Arena skolinformation och kursverksamheten Arena bildning. Precis som med alla IF Metalls samarbetspartner sker en löpande utvärdering av befintliga och omvärldsbevakning av nya aktörer. Samarbetet med och stödet till Arenagruppen avser att gynna IF Metall på både lokal och central nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade, att avslå 3:e att-satsen och att anse 4:e att-satsen beaktad.

Motion A27

Avdelning 34 Borås

Bevarande och tillgängliggörande av IF Metalls historia

IF Metall och dess föregångare har spelat en avgörande roll i den svenska arbetarrörelsens utveckling och påverkan på samhället. Genom att synliggöra och bevara vår historia kan

vi stärka förståelsen för den roll facket har spelat, både bland våra medlemmar, förtroendevalda och hos allmänheten. Det är också viktigt att i samband med den utbredda digitaliseringen säkerställa att viktiga dokument och handlingar som beskriver vår historia bevaras för framtiden.

I IF Metalls kulturpolitiska program från 2014 pekar man på betydelsen av att facket ska verka för att skapa och sprida kultur som berör medlemmarnas verklighet. Detta inkluderar att synliggöra vår historia och arbetarrörelsens kamp för ett rättvist, jämlikt och jämställt samhälle.

I en tid då folkbildningen och kulturverksamheten nagelfars av Sverigedemokraterna tillsammans med Tidöregeringen som genom att strypa medlen till studieförbundens verksamhet samt genom olika sätt försöka styra den offentligt finansierade kulturverksamheten, blir betydelsen av att skydda och sprida vår gemensamma historia ännu viktigare. Detta är en del av ytterhögerns kulturkrig, där deras mål är att begränsa det fria folkbildningsarbetet och inskränka kulturell frihet. IF Metall behöver spela en central roll i att motverka dessa krafter bl a genom att tillgängliggöra sin historia och sitt arv i folkbildningssyfte och stärka kunskapen om fackets avgörande betydelse för samhällsutvecklingen.

När våra arkiv nu digitaliseras finns risken att många avgörande delar i samhällsbyggandet och välfärden raderas ur historien, ofta med hänvisning till exempelvis datalagringskapacitet och dataskyddsförordningar gällande personskydd. Det är helt avgörande att vi inte låter tekniska eller juridiska hinder stå i vägen för bevarandet av vår historia.

Dessutom finns en påtaglig risk att vår nutidshistoria, exempelvis den principiellt oerhört viktiga konflikten gällande kollektivavtal på Tesla riskerar att bli bristfälligt dokumenterad. En sådan utveckling skulle innebära en stor förlust för framtida generationer och vår förmåga att förstå och lära av våra tidigare strider och segrar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utse en arbetsgrupp med ansvar att göra IF Metalls och dess föregångares historia och vår inverkan på samhället tillgänglig för medlemmar och allmänhet i folkbildningssyfte

~~att se till att nödvändiga rutiner införs för att tillse att handlingar och viktiga dokument som skildrar avgörande tillfällen i IF Metalls och dess föregångares nutid och historia, inte går till spillo i samband med den pågående digitaliseringen.~~

Motion A28

Avdelning 12 Uppland

Bevara IF Metalls kulturarv

IF Metall och dess föregångare har spelat en avgörande roll i den svenska arbetarrörelsens utveckling och påverkan på samhället. Genom att synliggöra och bevara vår historia kan vi stärka förståelsen för den roll facket har spelat, både bland våra medlemmar och hos allmänheten. Det är också viktigt att, i samband med den pågående digitaliseringen, säkerställa att viktiga dokument och handlingar som skildrar vår historia bevaras för framtiden.

I IF Metalls kulturpolitiska program från 2014 understryks betydelsen av att facket ska verka för att skapa och sprida kultur som berör medlemmarnas verklighet. Detta inkluderar att synliggöra vår historia och arbetarrörelsens kamp för ett rättvist och jämlikt samhälle. I en tid då folkbildningen och kulturverksamheten utsätts för angrepp från Sverigedemokraterna tillsammans med Tidöregeringen, som genom att strypa studieförbundens verksamhet och på olika sätt försöka styra den offentligt finansierade kulturverksamheten, blir vikten av att skydda och sprida vår gemensamma historia ännu större. Detta är en del av ytterhögerns kulturkrig, där deras mål är att begränsa det fria folkbildningsarbetet och inskränka kulturell frihet.

IF Metall har en central roll att spela i att motverka dessa krafter genom att tillgängliggöra sin historia och sitt arv för folkbildningssyfte och stärka kunskapen om fackets avgörande betydelse för samhällsutvecklingen. När våra arkiv nu digitaliseras finns risken att många avgörande skeenden i byggandet av välfärden raderas ur historien, med hänvisning till exempelvis datalagringskapacitet och dataskyddsförordningar gällande personskydd. Det är avgörande att vi inte låter tekniska eller juridiska hinder stå i vägen för bevarandet av vår historia.

Dessutom finns en påtaglig risk att vår nutidshistoria, exempelvis den principiellt oerhört viktiga konflikten gällande kollektivavtal på Tesla, blir bristfälligt dokumenterad. En sådan utveckling skulle innebära en stor förlust för framtida generationer och vår förmåga att förstå och lära av våra tidigare strider och segrar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utse en arbetsgrupp med ansvar för att göra IF Metalls, och dess föregångares, historia och vår inverkan på samhället tillgänglig för medlemmar och allmänhet i folkbildningssyfte

~~att se till att nödvändiga rutiner införs för att tillse att handlingar och viktiga dokument som skildrar avgörande tillfällen i IF Metalls, och dess föregångares, nutid och historia inte går till spillo i samband med den pågående digitaliseringen.~~

Utlåtande, motionerna A27 och A28

IF Metall har ett stort ansvar för att hantera och bevara information, inte minst utifrån ett folkbildningssyfte men även för att uppfylla lagkrav.

Förbundskontoret arbetar därför aktivt med informationshantering och har skapat tydliga riktlinjer och rutiner för att förenkla och förbättra arbetet i avdelningarna. Vi samarbetar också med LO och Arbetarrörelsens arkiv för att bevara och tillgängliggöra vår historia.

På förbundskontoret har vi i dagsläget flera personer på olika enheter som jobbar med dessa frågor, därav anser förbundsstyrelsen att det inte föreligger något behov att utse en arbetsgrupp.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A29

Avdelning 44 Halland

Likställa fackligt arbete oavsett aktör inom vår LO familj

Hela LO-kollektivet har som mål att främja tillväxten av medlemmar. Den stora delen i det är bland annat att handleda, gå utbildningar, jobba med uppsökeri och inte minst stå strejkvakt. Har du ett förtroendeuppdrag på din arbetsplats är stödet för ledighet starkt via Förtroendemannalagen.

Skall du i stället handleda eller utföra andra uppdrag för LO:s räkning kan det vara svårt att få igenom en ledighet hos arbetsgivaren, detta för att uppdraget inte direkt rör den egna arbetsplatsen. Exempel på detta kan vara att handleda kurser, delta på ungforum, gymnasiemässor eller liknande.

Vi har vid ett par tillfällen fått svaret från centralt håll att vi kan begära tolkningsföreträde för verksamhet som rör förbundet men inte för det som rör LO verksamhet. Om vi inte kan likställa LO med den avdelningsbundna verksamheten, hur skall vi göra då? Stödet för att arbeta inom den fackliga verksamheten måste styrkas, oavsett för vilken organisations räkning du utför uppdraget.

Vi tillhör ett stort fackförbund och bör rimligtvis ta en stor del av våra systerorganisationers arbete när vi har förtroendevalda som brinner för det, men vi tenderar att bränna ut oss om varje ledighet måsta vara en kamp även inom oss själva. Låt oss se över hur vi kan stärka oss.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att likställa fackligt arbete oavsett om det gäller det interna förbundets verksamhet eller för LO och dess systerorganisationers räkning

att tillsätta en arbetsgrupp för att ta fram lösningar för att öka stödet för uppdrag inom LO och tillhörande systerorganisationer.

Utlåtande, motion A29

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att arbetsgivare ibland ifrågasätter rätten till ledighet för fackligt arbete. Men vår uppfattning är att lagen är tillräckligt flexibel för att förtroendevalda ska kunna få ledighet för att utföra uppdrag för förbundet, LO och närstående organisationer.

Att likställa allt fackligt arbete, oavsett om det rör den egna arbetsplatsen eller inte, kan i förlängningen innebära att vi inte använder oss av förtroendemannalagen utifrån dess syfte. Att tänja på tolkningar av lagen i alltför stor omfattning kan på sikt få kontraproduktiva konsekvenser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A30

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 22 Sörmland, 34 Borås, 36 Göteborg

Stoppa reklamen om LO Mervärdes Kreditkort till IF Metalls medlemmar

Varje år får vi som medlemmar direktreklam från LO Mervärde om att teckna ett kreditkort. Det listas många bra förmåner men i liten text kan man även läsa att de har en effektiv ränta på ca 15%. Vi har inget emot att LO Mervärde erbjuder detta, men att gå ut med aggressiv reklam som uppmuntrar våra medlemmar att handla på kredit och skuldsätta sig känns inte värdigt för en organisation som IF Metall.

Många av dem som handlar på kredit riskerar att konsumera mer än de har råd med och 2023 var 417 248 personer registrerade hos Kronofogden, en ökning med 23 467 personer (6 procent) jämfört med föregående år och skuldbeloppet närmar sig 120 miljarder. Kreditkort är en stor del av detta. Detta drabbar främst unga och 2,7% av unga vuxna har en skuld hos kronofogden och andelen ökar varje år. Att vara hos kronofogden gör att livet sätts på paus och man kan inte låna pengar till en bostad, köpa ett mobilabonnemang eller flytta hemifrån. Det finns även ett samband mellan skulder hos kronofogden och psykisk ohälsa. Med detta som bakgrund är det osmakligt att vi gör reklam för kreditkort till höga räntor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att direktreklamen från LO mervärde gällande kreditkort upphör.

Utlåtande, motion A30

IF Metall är anslutet till LO Mervärde, vilket ger våra medlemmar tillgång till olika förmåner, där Entercard är en av leverantörerna. Entercard erbjuder ett kreditkort med fördelaktiga villkor och hög kvalitet. För att få kortet beviljat ställs dessutom höga krav, vilket innebär att det inte är tillgängligt för alla utan att en noggrann bedömning görs.

Enligt avtal får Entercard skicka direktreklam upp till fyra gånger per år. I praktiken sker dock bara ett utskick årligen, och det finns inga planer på att öka detta. Antalet utskick och andra förmåner diskuteras löpande inom LO Mervärdes produktkommitté och LO Mervärdes styrelse, där IF Metall är representerat. Vi arbetar för att medlemmarna ska få relevanta och värdefulla förmåner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A31

Avdelning 22 Sörmland

Motionsbehandling inför Kongressen

Inför kongressen 2025 har förbundet kommunicerat ut att enbart att-satser i motioner kommer läsas och besvaras innan kongressen.

Vi anser att detta är djupt kränkande mot våra medlemmar som tagit mod till sig och skrivit en för dom viktig motion. Dessutom har medlemmen förmodligen lagt ner mycket tid för att kunna formulera sig rätt, och nu finns det inget värde i det.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillse att någon sakkunnig person/personer läst igenom hela texten på inkomna motioner för att kunna ge förbundsstyrelsen en korrekt beskrivning av motionen innan förbundsstyrelsen fattar beslut inför kongressen.

Utlåtande, motion A31

Inför varje kongress tillsätter förbundsstyrelsen utlåtandegrupper, som består av sakkunniga på förbundskontoret samt ledamöter ur förbundsstyrelsen. Dessa har till uppgift att läsa och gå igenom samtliga motioner i sin helhet. Utlåtandegrupperna ska arbeta fram förslag till utlåtande över samtliga motioner, som förbundsstyrelsen har att ta ställning till. Att-satsen som biläggs motionen måste således vara tydlig, då det är att-satsen som anger det förslag som kongressen har att ta ställning till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A32

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden

Stöd till medlemmar som drabbats av diskriminering (trakasserier och mobbing)

Inledning

IF Metall har en lång och stolt tradition av att bekämpa diskriminering i arbetslivet. Diskriminering kan ta sig många uttryck, och kan ha en oerhört negativ inverkan på den drabbade individens arbetsmiljö, karriärmöjligheter och välmående.

Problem

Idag kan hanteringen av diskrimineringsärenden på arbetsplatsen kännas utmanande för både den drabbade och facket. Processen kan vara lång och krånglig, och det kan vara svårt att veta vart man ska vända sig för stöd.

Förslag

IF Metall ska:

- *Utveckla tydligare rutiner för hantering av diskrimineringsärenden.*

Dessa rutiner ska vara lättillgängliga för alla medlemmar och tydliggöra:

- Hur man anmäler ett diskrimineringsärende till facket när företaget sviker.
- Vilket stöd IF Metall kan erbjuda den drabbade under processen.
- Hur facket driver ärendet med arbetsgivaren.
- *Erbjuda stöd och rådgivning till medlemmar som drabbats av diskriminering.*
- Samtal med fackliga företrädare för att bearbeta det som hänt.
- Hjälp med att formulera en anmälan till företaget eller DO.
- Stöd under förhandlingar med arbetsgivaren.
- Information om juridiska möjligheter.

Motivering
Genom att erbjuda tydligare rutiner och bättre stöd till medlemmar som drabbats av diskriminering kan IF Metall bidra till en mer inkluderande arbetsmiljö och ett mer rättvist arbetsliv.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utveckla tydligare rutiner för hantering av diskrimineringsärenden

att erbjuda stöd och rådgivning till medlemmar som drabbats av diskriminering

att samarbeta med andra fackförbund och organisationer för att stärka arbetet mot diskriminering.

Utlåtande, motion A32
Förbundsstyrelsen delar motionens problembild och det är vår uppgift att begära förhandling varje gång en medlem råkar ut för trakasserier för att säkerställa att arbetsgivare följer diskrimineringslagen. När det gäller andra former av diskriminering ska vi begära förhandling och yrka på diskrimineringsersättning. Det är arbetsgivarens sak att bevisa att de inte har diskriminerat medlemmen i fråga.

Förbundet har därför tagit fram tydliga rutiner, som hela tiden vidareutvecklas, för att hantera diskrimineringsärenden och erbjuder lokalt stöd till medlemmar som har blivit diskriminerade. Förbundsstyrelsen vill framhålla att medlemmar som upplevt trakasserier alltid ska erbjudas professionell hjälp att bearbeta det som har hänt och att detta ska bekostas av arbetsgivaren.

Förbundet och de övriga facken inom industrin arbetar gemensamt med våra motparter för att utveckla rådgivningen kring diskriminering och likabehandling. Den vägledning som tidigare gemensamt har tagits fram håller på att revideras och ska vara färdig i juni 2025.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A33
Avdelning 38 Dackebygden

Inloggning vid informationsträffar om pension
Idag när vi är ute och informerar om pensionen och kommer till hur man gör en prognos på minpension.se så kan föreläsaren behöva logga in på sin egen sida för att kunna göra en prognos eftersom det byts lösenord på inloggningen med jämna mellanrum så kan det missas och då kommer man inte in på den fiktiva prognossidan.

Om inte föreläsaren kan logga in på den fiktiva prognossidan innebär det att den som föreläser behöver blottlägga sig själv eller någon av deltagarna för att detta ska fungera.

På minpensions prognossida kan vi visa olika alternativ med ålder och kön hur det påverkar med olika val med att jobba längre eller kortare samt uttag av tjänstepensionen i olika tidsperioder. Detta är en av de mest uppskattade delarna under informationen då många inte har datavana eller riktigt har förstått hur man går till väga för att göra dessa prognoser på rätt sätt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det finns en inloggning till sidan för fiktiva prognoser på minpension.se som fungerar under hela året och som föreläsaren kan använda vid informationstillfällena utan att vara orolig för utbytta inloggningsuppgifter.

Utlåtande, motion A33

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är av stor vikt att våra medlemmar har en god kunskap om sin pension. Alla medlemmar har i dag möjlighet att med hjälp av avdelningens eller arbetsplatsens försäkringsinformatörer få information och kunskap om detta. Våra försäkringsinformatörer ska ha rätt utbildning och verktyg för att kunna utföra sitt uppdrag. På minpension.se tillhandahålls i dag en möjlighet att kunna göra en fiktiv pensionsprognos. Förbundsstyrelsen anser dock att enskilda problem med inloggning på hemsidor måste lösas av de inblandade.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A34

Avdelning 38 Dackebygden

Rekrytering av regionala skyddsombud

Regionala skyddsombuden är en viktig faktor i det dagliga arbetsmiljöarbete som bedrivs på våra arbetsplatser, dock så behövs fler då vi idag inte klarar våra uppsatta mål med antal besök.

Ett sätt att rekrytera fler är att ta med lämpliga skyddsombud på en prova på dag där man får testa på uppdraget och se vad det innebär att vara verksam som regionalt skyddsombud. Detta kan även vara ett sätt att få fler kvinnor och personer med annan etnicitet intresserade av uppdraget.

Förhoppningsvis väcks ett intresse hos individen och samtidigt får man en känsla om personen är lämplig att axla rollen som regionalt skyddsombud eller inte.

För att detta inte ska bli en ekonomisk fråga för avdelningarna så behövs detta.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet står för kostnaderna för en prova på-dag för möjliga nya regionala skyddsombud

att avdelningen kan ansöka om ersättning för kostnaderna hos förbundet för prova på-dagen.

Utlåtande, motion A34

Våra förtroendevalda, oavsett uppdrag, förverkligar ett starkare IF Metall varje dag i sin vardag på arbetsplatserna. Av den anledningen är det viktigt att vi ökar våra ansträngningar för att fler medlemmar ska ta på sig ett förtroendeuppdrag.

Under hösten 2024 har förbundsstyrelsen beslutat om att avdelningsanslagen till viss del ändras, för att till större del stödja de prioriterade områdena gällande högre organisationsgrad och tecknande av kollektivavtal. Avdelningarna har även möjlighet att söka medel för strategiskt viktig verksamhet. Avdelningarna avgör sedan vilka prioriteringar i insatser de gör för att verka för att fler ska bli förtroendevalda. Förbundsstyrelsen anser således att den rådande ordningen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A35

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Förlorad arbetsinkomst vid förtroendeuppdrag på annan ort

I dagsläget när förtroendevalda åker på uppdrag av IF Metall, på till exempel förhandlingsdelegation, och blir tvungna att resa dagen före uppdraget samt åka hem dagen efter avslutat uppdrag är man inte berättigad ersättning.

Det blir alltså förlorad arbetsinkomst minst en dag och i värsta fall två dagar för förtroendevalda som reser långt och bara har flyg som alternativ. Det här skapar en

ojämlikhet i förtroendearbetet för förtroendevalda som kommer från orter där kommunikationer inte är tillräcklig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall står för förlorad arbetsinkomst samtliga dagar som man är frånvarande från jobb vid förtroendeuppdrag på annan ort.

Utlåtande, motion A35

Ett förtroendeuppdrag är inte att jämställa med ett arbete. Fackligt förtroendevalda deltar på kongresser, riksavtalsförhandlingar, möten, avancerade utbildningar och i många andra sammanhang, där förutsättningarna ser helt annorlunda ut mot vad det gör i det vardagliga arbetslivet.

I möjligaste mån anpassas verksamheten till det som kan betraktas som normal arbetstid för större delen av medlemskåren. Principen är att förbundet ersätter den förlorade förtjänst som uppstår med anledning av uppdraget.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A36

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Mitt i Norrland

Samtalsstöd efter avslutat förtroendeuppdrag.

När förtroendevalda av någon anledning blir tvungen att avsluta uppdrag så kan det finnas personliga skäl till att inte kunna fortsätta uppdraget.

När vi har liknande ärenden på arbetsplatser så jobbar vi hårt med att företagen ska erbjuda stöd och hjälpa personer att få till en fungerande arbetssituation samt privatliv.

Det bör vi i IF metall kunna göra även efter avslutat förtroendeuppdrag i våran organisation.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en plan för stöd och hjälp för personer som avslutat sitt förtroendeuppdrag.

Utlåtande, motion A36

Vid kongressen 2022 antogs motioner med målet att stärka samtalsstödet för förtroendevalda. Som en del av detta arbete har nytt stödmaterial utvecklats, inklusive checklistor och handlingsplaner, för att underlätta det lokala arbetet. Materialet finns tillgängligt för avdelningarna via förbundets intranät Fabriken och är särskilt användbart för att genomföra och följa upp riskanalyser. Identifierade risker bör hanteras systematiskt, antingen genom att eliminera dem eller genom att vidta lämpliga åtgärder. Detta material kan även med fördel användas för att stödja dem som avslutar sitt förtroendeuppdrag. Därav anser inte förbundsstyrelsen att ytterligare en plan behöver tas fram.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A37

Avdelning 13 Bergslagen

Visselblåsartjänst för förtroendevalda

Vår organisation, liksom många andra, är inte befriade från att oegentligheter sker.

Många organisationer har därför infört en visselblåsartjänst där man anonymt kan rapportera dessa.

För de förtroendevalda i IF Metall finns idag inte den möjligheten.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall inför en visselblåsartjänst för förtroendevalda i vår organisation.

Utlåtande, motion A37

Förbundsstyrelsen delar ambitionen att missförhållanden inom förbundets verksamhet ska rapporteras och beivras. Förbundet har därför tydliga rutiner och processer för att hantera rapporter om oegentligheter och missförhållanden och säkerställa att de förtroendevalda som larmar förblir anonyma. Förtroendevalda kan vända sig till både avdelningen och förbundskontoret så att anonymiteten alltid kan bevaras oberoende var i organisationen missförhållandet har skett.

Våra förtroendevalda omfattas inte av visselblåsarlagen och förbundsstyrelsen anser att de rutiner och processer som förbundet har på plats fungerar väl och är att föredra framför att ta fram en helt ny visselblåsarfunktion.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A38

Avdelning 19 Östra Värmland

Vi måste ta hand om våra förtroendevalda

Ibland uppstår det situationer där våra förtroendevalda blir utsatta för verbala påhopp och angrepp på olika arbetsplatser, kurser och konferenser. Problemet idag är att det inte finns några rutiner inom IF Metall för hur man hanterar och tar hand om förtroendevalda på ett lämpligt sätt när sådana situationer uppstår.

Det vi oftast gör är att vi slickar våra sår och går vidare, men i verkligheten mår många förtroendevalda psykiskt dåligt. Många av dem kliver ner ett steg eller lämnar till och med uppdraget. Samtidigt ställer vi oss förvånade över att det är färre idag som vill ta på sig ett fackligt uppdrag.

För att förbättra situationen för våra förtroendevalda behöver vi ta fram en handlingsplan om hur vi kan hjälpa till och förebygga om krisen uppstår.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en handlingsplan för att förbättra situationen för våra förtroendevalda

att utveckla tydliga rutiner för hur förtroendevalda ska hanteras och stödjas när de utsätts för verbala påhopp och angrepp.

Utlåtande, motion A38

Förbundsstyrelsen tar starkt avstånd från alla former av kränkningar och angrepp mot organisationens förtroendevalda. Ingen som företräder IF Metall ska behöva känna sig hotad eller begränsad i sitt uppdrag. För att komma åt problematiken behöver förbundet arbeta på bred front och göra olika insatser löpande. Vid kongressen 2022 antogs motioner med syftet att stärka samtalsstödet för förtroendevalda. Som en del av detta arbete har nytt stödmaterial tagits fram, som bland annat innehåller checklistor och handlingsplaner, för att underlätta det lokala arbetet. Materialet som finns tillgängligt för avdelningarna via förbundets intranät Fabriken, är tänkt att användas för att genomföra riskanalyser. Identifierade risker ska hanteras systematiskt och antingen elimineras eller åtgärdas med handlingsplaner och tydliga rutiner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A39

Avdelning 10 Dalarna

IF Metall ska samverka med Socialdemokratiska Arbetarepartiet

IF Metall har i uppdrag att främja medlemmarnas bästa. Det innebär att IF Metall ska påverka samhället och arbetsplatsen då de är tätt knutna.

Våra medlemmar blir svårt drabbade av försämringar i samhällets olika försäkringar. Men även hur utbildningsmöjligheterna ser ut och hur arbetsmarknadspolitiken utformas spelar roll. Därför behöver IF Metall påverka de politiska beslut som ligger till grund för dessa områden.

IF Metall har historiskt fått bäst gehör för sina politiska krav och medlemmars behov genom facklig/politisk samverkan med Socialdemokratiska Arbetarepartiet. Det är av största vikt att IF Metall arbetar facklig/politiskt med det för tidpunkten, sittande politiska styret i kommuner, regioner och regering. Men även då är den facklig/politiska samverkan med Socialdemokratiska Arbetarepartiet nödvändig.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall ska samverka med Socialdemokratiska Arbetarepartiet.

Utlåtande, motion A39

Förbundsstyrelsen vill framhålla att det finns historiska, ideologiska och sakpolitiska skäl för att fortsätta den facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna. Vi delar samma grundsyn på hur ett samhälle ska byggas – med jämlikhet, solidaritet och frihet som ledstjärnor samt en generös välfärd som gynnar alla.

En av de viktigaste aspekterna med samverkan är att arbetarnas perspektiv får genomslag i politiken. Den facklig-politiska samverkan möjliggör gemensamt utvecklande av förslag och lösningar som leder till samhällsförbättringar. Systemet med korttidsarbete som snabbt kunde implementeras under pandemin, är ett konkret exempel på vad denna samverkan kan åstadkomma. Förstärkningen av a-kassan under samma period är ett annat exempel.

Att ha ett regeringsbärande parti som förstår och stödjer arbetarnas behov är avgörande för att uppnå både kortsiktigt och långsiktigt inflytande. För att fördjupa denna påverkan, såväl nationellt som regionalt och lokalt, behöver fler medlemmar i IF Metall engagera sig politiskt inom Socialdemokraterna.

Denna tid kräver inte ett avståndstagande från Socialdemokraterna, utan snarare ett fördjupat samarbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A40

Avdelning 15 Stockholms län

IF Metalls yrkesgymnasium

Bakgrund

I Sverige får idag vem som helst starta upp skolverksamhet med svenska folkets skattemedel. IF Metall har tillsammans med Socialdemokraterna och vänsterblocket tidigare försökt påverka att vinstuttagen från dessa privata skolor upphör och att pengarna istället används till det som de är tänkta att användas till, nämligen eleverna. I många regioner har yrkesutbildningarna inom våra yrken kraftigt minskat eller nästan helt förvunnit samtidigt har det fackliga engagemanget och medvetenheten bland den yngre befolkningen om den fackliga organisationen minskat. De befintliga yrkesutbildningarna som finns inom våra yrken tenderar även att ha rykten om sig att de betygsvagaste eleverna från grundskolan endast söker sig dit p.g.a. lågt intresse och dålig kvalitet.

Förslag
Jag föreslår mot denna bakgrund att IF Metall utreder samt om möjligt startar upp eget yrkesgymnasium där vi kan utbilda ungdomarna inom våra yrken på ett professionellt sätt där alla skattemedel som verksamheten får till sig faktiskt går till verksamheten, i den riktningen som vi länge har drivit.
Vision
Med denna icke vinstutsugande gymnasieverksamhet så skulle vi kunna bygga upp ett yrkesgymnasium i världsklass samtidigt som vi skulle göra den fackliga organisationen väl synlig bland den yngre generationens arbetskraft.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheterna att starta upp egna yrkesgymnasium.

Utlåtande, motion A40
Förbundsstyrelsen delar bedömningen att det på många håll i landet råder brist på yrkesutbildningar och att vissa av de som finns i dag inte har den kvalitet som arbetsgivare efterfrågar.

I syfte att skapa ett bättre system för svensk industris kompetensförsörjning tog IF Metall för snart 20 år sedan initiativ till Teknikcollege och därefter även Motorbranschcollege. Syftet var att höja kvaliteten på utbildningar som riktar sig mot industrin och motorbranschen och att parterna skulle få ökat inflytande över utbildningarnas innehåll. Med Teknikcollege och Motorbranschcollege har IF Metall stora möjligheter att långsiktigt påverka utbildningssystemet på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Däremot har IF Metall varken kompetens eller ekonomiska förutsättningar att bedriva utbildning inom det formella utbildningssystemet. Tekniska utbildningar av hög kvalitet tillhör de dyraste inom utbildningssystemet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A41
Avdelning 36 Göteborg

Om medlemskap i Fairtrade Sverige
Fairtrade arbetar internationellt med att certifiera och säkra högt ställda sociala, ekonomiska och miljömässiga krav på produkter. Detta skapar möjligheter för människor att stärka sitt inflytande och påverka sina arbetsvillkor och därmed sin livssituation. Fairtrade arbetar också med rättigheter, skyldigheter och inflytande på arbetsplatser.Fairtrade Sverige är uppdelat i en förening och ett bolag. Bolaget ägs av Svenska Kyrkan och LO, men ägarna har aldrig plockat ut någon vinst och överskottet återinvesteras i verksamheten.

Ett antal LO-förbund är idag enskilda medlemmar i Fairtrade, bland annat Kommunal, Handels, GS och Byggnads för att nämna några.

I ett medlemskap hos Föreningen för Fairtrade Sverige ingår:
- Motionsrätt och rätt att närvara vid Föreningen för Fairtrades årsmöten.
- Stöd i hur din organisation kan arbeta med Fairtrade i ert hållbarhetsarbete, få rådgivning vid inköp och tillgång till rapporter och riskanalyser.
- Kostnadsfria föreläsningar och utbildningar.
- Information om er organisation på vår hemsida.
- Erbjudande om att stå som medförfattare till debattartiklar vi skriver.
- Förutsättningar för bättre samarbete mellan kommuner, näringsliv och civilsamhälle. En plattform för nätverkande och kompetensutveckling på lokal, regional, nationell och global nivå.
- Tillgång till vår expertis och kunskapsbank.
- Möjlighet att använda Fairtrades varumärke i era kampanjer och aktiviteter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheterna att bli medlemsorganisation i Föreningen för Fairtrade Sverige.

Utlåtande, motion A41

LO är en av grundarna av Fairtrade Sverige. Förbundsstyrelsen anser att IF Metalls intressen i Fairtrade är tillgodosedda genom LO:s engagemang i organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A42

Avdelning 36 Göteborg

Att arbeta politiskt

Vi är många IF Metallare med politiska uppdrag. Och vi har mål på att bli ännu fler. För att ta tillvara på våra medlemmars intressen, för att påverka samhället där vi arbetar och lever. Vi har kongress i normalfallet vart tredje år och tar massvis med kloka och genom diskuterade förslag att driva i politiska forum. Men många av oss genomför det politiska uppdraget på fritiden. Idag är det för krångligt att sätta sig och leta igenom resultatet av alla motioner vi behandlat under de senaste kongresserna. Det hade definitivt underlättat om det fanns färdiga förslag lätta att hitta i det politiska område en verkar. Ett typ av motionsbibliotek. Så alla våra nuvarande och framtida politiker får möjlighet att driva det vi beslutar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett så kallat motionsbibliotek.

Utlåtande, motion A42

Motionen lyfter en viktig fråga om att underlätta arbetet för våra politiskt engagerade medlemmar. Dock ser vi inte att ett särskilt motionsbibliotek är nödvändigt. Efter varje kongress sammanställs och tillgängliggörs alla motioner, beslut och utlåtanden för våra medlemmar. Denna befintliga praxis säkerställer att besluten är tillgängliga och användbara för såväl nuvarande som framtida politiker inom förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A43

Medlem Martin Fahlén avdelning 36 Göteborg

Nysatsning på medlemsdemokratin

Medlemsutvecklingen bland LO-förbunden är skrämmande läsning. Gemensamt har vi tappat nästan 600.000 medlemmar på 2000-talet och vi ser ordentligt vikande medlemssiffror inom vårt eget förbund då nästan 20.000 arbetande medlemmar lämnat de senaste 20 åren. Faktum är att endast 60% av arbetarna är idag organiserade, det är en allvarlig utveckling som har flera anledningar såsom ekonomiska och politiska men dagarna då anslutningsgraden låg på 80% är sedan länge borta och siffrorna har gått ned varje år sedan mitten på 90-talet.

Konsekvenserna för våra medlemmar och för samhällsutvecklingen blir extremt stora när vårt inflytande över samhället och det politiska samtalet bär mindre och mindre vikt, detta kan vi se med ökad arbetslöshet och ökade klassklyftor. Men vad gör vi själva för att vända trenden?

Vi menar att fackföreningsrörelsen befinner sig i en förtroendekris där många av medlemmarna idag inte känner att de har inflytande över förbundets utveckling eller agenda. Vi måste på allvar höja andelen aktiva medlemmar som arbetar samt få fler förtroendevalda och medlemmar som vill vara skyddsombud. Här krävs en rejäl diskussion

inom förbundet för att dels vända utvecklingen bland vikande medlemssiffror och aktiviteten bland våra medlemmar.

En fackförening utan aktiva medlemmar har egentligen inte något existensberättigande då vi alla vet att det ÄR medlemmarna som är fackföreningen. Vi måste vända utvecklingen och ta tillbaka vårat inflytande över samhällsutvecklingen och då kräver det att vi dels blir fler och att vi får fler aktiva medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skapa en arbetsgrupp med enda syfte att få våra arbetande medlemmar att bli mer aktiva i den fackliga verksamheten

att arbetsgruppen ska undersöka internationella och nationella exempel där fackliga organisationer har en hög aktivitetsgrad bland arbetande medlemmar samt lyckade exempel på gräsrotsorganisering

att arbetsgruppen ska jobba för att sprida goda exempel i förbundets avdelningar samt bidra till en diskussion om vårt förbunds framtida organisation

att ta fram en handlingsplan för att involvera fler arbetande medlemmar i våra beslutande organ

att engagera fler medlemmar att motionera till förbundets samtliga nivåer

att skapa måltal gällande medlemsinflytande och aktivitet från arbetande medlemmar. Dessa måltal ska stå med bland handlingslinjerna på framtida kongresser

att flera försök för att fler beslut på förbundets samtliga nivåer ska tas via direkta medlemsomröstningar i antingen fysisk eller digital form ska göras

att målsättning med försök till direktdemokratiska omröstningarna ska vara att samtliga kollektivavtal samt lokala avtal ska bekräftas av berörda medlemmar (klubb, avtalsområde et cetera).

Utlåtande, motion A43

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att vi måste vända utvecklingen med att värva fler medlemmar och bli fler förtroendevalda, och av den anledningen har vi redan i dag olika former av forum som har till uppgift att hantera de frågor som till viss del framkommer i att-satserna. IF Metall är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmars delaktighet, behov och önskemål.

Förbundsstyrelsen anser att den rådande representativa demokratin väl fyller sin funktion och anser inte att det är till gagn för organisationen att kongressen ska fastställa arbetsgruppers uppgifter i detalj.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a–4:e att-satserna, att anse 5:e att-satsen beaktad och att avslå 6:e–8:e att-satserna.

Motion A44

Medlem Josef Chaaya avdelning 33 Vätterbygden

Digitalisering av fackligt arbete

Digitalisering kan effektivisera det fackliga arbetet och skapa större engagemang bland medlemmar, särskilt de yngre. Det saknas en gemensam digital plattform som underlättar för medlemmarna att delta i fackligt arbete, ta del av information och engagera sig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utveckla en nationell digital plattform för medlemmar

att plattformen innehåller funktioner för medlemsdialog, digitala utbildningar och möjlighet att delta i möten online.

Utlåtande, motion A44

Förbundsstyrelsen delar motionens andemening om att vi ska använda oss av digitala verktyg för att bedriva en effektiv facklig verksamhet när så är lämpligt. Inom förbundet pågår en digitaliseringsresa som kommer att gagna både anställda, förtroendevalda och medlemmar. Att i detalj besluta hur den digitala ytan för medlemmar ska se ut och vilka funktioner som ska finnas där vore olyckligt att slå fast i ett kongressbeslut.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

I debatten deltog

Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Fredrik Tellander, 34 Borås
Lovisa Stoltz, 44 Halland
Tarek Al-Jarouchi, 44 Halland
Alexander Sunesson, 15 Stockholms län
Karin Vingqvist, 34 Borås
Louise Rasmussen, 47 Östra Skåne
Gustaf Engbusk, 36 Göteborg
Jonny Johansson Koski, 1 Malmfälten
Emma Hansson, 15 Stockholms län
Erika Elmersson, 18 Örebro län
Dan Karlberg, 36 Göteborg
Tarek Merhi, 22 Sörmland
Jim Tellefsdal, 36 Göteborg
Pia Johansson, 13 Bergslagen
Magnus Andersson, 38 Dackebygden
Robert Wallgren, 4 Mitt i Norrland
Mika Andersson, 34 Borås
Sofia Sandin, 34 Borås
Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen
Koray Nyman, 13 Bergslagen
Ida Hubbe Olsson, 26 Östergötland
Julia Jansson, 13 Bergslagen
Johnny Hultén, 51 Sydvästra Skåne
Pontus Andersson, 26 Östergötland
Jarkko Pekkala, 38 Dackebygden
Leine Johansson, 38 Dackebygden
Kerstin Wernald, 33 Vätterbygden
Sonny Johansson, 15 Stockholms län
Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland
Marcus Israelsson, 26 Östergötland
Isak Ekblom, 36 Göteborg
Jenny Ernerdal, 49 Sydvästra Skåne
Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen
Inga Vintervärn, förbundsstyrelsen
Christina Lundin, förbundskontoret
Joanna Abrahamsson, förbundskontoret
Jessica Norberg, förbundskontoret
Mimmi Eriksson, förbundskontoret
Rickard Engström, förbundskontoret
Simon Petersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A21–A44, utom A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen.

Sofia Sandins och Karin Vingqvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A21 1:a, 2:a och 4:e att-satserna samt förslag om bifall till 3:e att-satsen.

Tarek Merhis förslag om bifall till motion A23.

Sofia Sandins förslag om bifall till motion A24.

Jenny Ernerdals, Emma Hanssons och Kerstin Wernalds förslag om bifall till motion A25.

Tarek Al-Jarouchis, Johnny Hulténs, Leine Johanssons, Louise Rasmussens, Lovisa Stoltzs, Ida Hubbe Olssons och Fredrik Tellanders förslag om bifall till motion A29.

Emil Moum-Rönnborgs förslag om bifall till motion A29 2:a att-satsen.

Erika Elmerssons och Jarkko Pekkalas förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A29.

Isak Ekbloms, Gustaf Engbusks och Fredrik Tellanders förslag om bifall till motion A30.

Magnus Anderssons förslag om bifall till motion A33.

Magnus Anderssons och Robert Wallgrens förslag om bifall till motion A34.

Jonny Johansson Koskis förslag om bifall till motion A35.

Marcus Israelssons, Pia Johanssons, Sonny Johanssons, Sven-Erik Källmans och Koray Nymans förslag om bifall till motion A37.

Pontus Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A39.

Alexander Sunessons förslag om bifall till motion A40.

Khuanla Chalardyaems, Julia Janssons och Dan Karlbergs förslag om bifall till motion A41.

Jim Tellefsdals förslag om bifall till motion A42.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A25, A29 och A40 samt ändringsförslag att motionerna A21 3:e att-satsen och A30 anses beaktade.

Inga Vintervärns förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A25.

Christina Lundins förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A24, A34, A35 och A37.

Joanna Abrahamssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A26.

Jessica Norbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23 och A30.

Mimmi Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motion A41 och 42.

Rickard Engströms förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A33.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A21–A44, utom A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen, i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive Martin Gunnarssons ändringsförslag att motion A21 3:e att-satsen anses beaktad

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23, A33–A35, A40 och A42

att **bifalla** motion A41

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A24, A25, samt A29 1:a och 2:a att-satserna

att efter votering **bifalla** motion A30

att efter rösträkning med röstsiffrorna 185 mot 131 **bifalla** motion A37.

Protokollsanteckningar
Sofia Sandin, 34 Borås, återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A21 3:e att-satsen och ställde sig bakom förbundsstyrelsens ändringsförslag att anse att-satsen beaktad.

Karin Vingqvist, 34 Borås, återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A21 3:e att-satsen.

Mika Andersson, 34 Borås, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Simon Petersson, förbundsstyrelsen, förtydligande förbundsstyrelsens utlåtande över motion A29.

Votering avseende motion A24 begärdes av Ronnie Allzén, 3 Norra Västerbotten.

Votering avseende motion A25 begärdes av Emma Hansson, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion A29 1:a att-satsen begärdes av Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland.

Votering avseende motion A29 2:a att-satsen begärdes av Susanna Svensson, 44 Halland.

Votering avseende motion A30 begärdes av Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen.

Rösträkning avseende motion A37 begärdes av Marcus Israelsson, 26 Östergötland.

Fackliga studier – Motionerna A45–A66 med utlåtanden

Motion A45

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Lägre A-kassa efter deltagande på medlems utbildning

Vid fackliga studier för våra medlemmar som inte är förtroendevalda så utgår för dessa ett skattefritt utbildningsstipendium. Detta är en bra och enkel lösning för våra avdelningar att hantera utbetalningar till medlemmar.

Problemet uppstår om en av våra medlemmar blir arbetslös och söker ersättning från A-kassan och har under senaste 12 månaderna gått en medlems utbildning och erhållit utbildnings stipendium.

Stipendiet från IF Metall får varken räknas som inkomst eller är överhoppningsbar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för en lösning där våra medlemmar ej riskerar en lägre beräknad ersättning från a-kassan.

Utlåtande, motion A45

Att delta i en facklig utbildning innebär en personlig utveckling för den enskilda individen, och för det ersätts medlemmar som genomgår medlemsutbildningar med ett skattefritt stipendium. Detta räknas årligen upp och fastställs av förbundsstyrelsen. Dessutom finns möjlighet att komplettera med ett förbundsspecifikt stipendium för medlemmar med högre inkomster.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att deltagande i fackliga studier under enstaka dagar inte har en inverkan på ersättningens storlek från arbetslöshetsförsäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A46

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Funktionsutbildning för jämställdhetsansvariga på klubb

Vi har idag jämställdhetsansvariga på klubbarna, men vi har för tillfället ingen funktionsutbildning för dem. I dagsläget har man en kurs kring jämställdhet för förtroendevalda. Det finns även djupgående kurser kring aktiva åtgärder som tillser kunskap som behövs i uppdraget som jämställdhetsansvarig. Det är dock inte så att det finns en övergripande utbildning för nyblivna jämställdhetsansvariga på klubbar. Någon som är drivande i jämställdhetsfrågor på sin arbetsplats ska kunna bilda sig och veta vart man ska börja sitt uppdrag, vilka konkreta ”lätta” frågeställningar man kan börja med.

Exempelvis hade man kunnat ta upp på utbildningen, hur man kunnat arbeta med frågan med andra förtroendevalda på sin arbetsplats. Om vi ska kunna arbeta med hållbart arbete och aktiva åtgärder behövs en grundläggande funktionsutbildning för jämställdhetsansvariga så de kan navigera i din nya roll som jämställdhetsansvarig på klubb.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en funktionsutbildning för jämställdhetsansvariga på klubb.

Utlåtande, motion A46

I dag genomförs funktionsutbildningar lokalt i samverkan med ABF. Förbundsstyrelsen anser att denna modell även lämpar sig väl för funktionsutbildningar riktade till jämställdhetsansvariga på klubbnivå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A47

Avdelning 44 Halland

Ökad kunskap om funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa i det fackliga arbetet

I dagens samhälle är det många som lider av funktionsnedsättningar och psykiska sjukdomar. Det är avgörande att denna kunskap sprids på våra arbetsplatser för att skapa en inkluderande och stödjande arbetsmiljö. Inom det fackliga arbetet är det särskilt viktigt att ha denna kunskap, då det kan påverka förhandlingar och identifiering av problem som kan uppstå på arbetsplatsen.

Genom att öka medvetenheten och utbildningen inom dessa områden kan vi bättre stödja våra medlemmar och säkerställa att deras behov tillgodoses.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en handlingsplan för att sätta ihop utbildningar om funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa som passar förtroendevalda, personal och ombudsmän.

Utlåtande, motion A47

Förbundsstyrelsen ser vikten av att höja kunskapen inom organisationen när det kommer till funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa. IF Metall har gjort kunskapshöjande insatser tillsammans med organisationen Attention om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar riktade mot anställda och förtroendevalda. Förbundsstyrelsen anser att en handlingsplan inte är nödvändig för ett fortsatt arbete då organisationen har en god bild av behovet och att formerna för det fortsatta arbetet behöver vara flexibla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A48

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Riktad RSO/ombudsmannautbildning mot Samhalls verksamhetsområde avseende kunskapsnivå inom Neuropsykiatriska funktionsvariationer och sociala beteendekoder

Vid besök på Samhalls verksamhetsområde kan det kännas som att man saknar kunskap inom NPF (Neuropsykiatriska funktionsvariationer) och andra variationer samt grundläggande sociala beteendekoder vid möten med medlemmarna.

Vad vi menar med detta är att man behöver kunskap i förståelse av de sociala koder som kopplas till olika funktionsvariationer till exempel hur man skall bete sig och hur man skall närma sig sina medlemmar. Vid vissa variationer är fysisk kontakt kontraproduktivt och kan skapa trauman/murar i samtal om skydds och medlemsfrågor medan det vid andra funktionsvariationer kan gynna samtalen genom ett stärkande av förtroendekapitalet gentemot medlemmen. Vi menar att det finns ett utbildningsvakuum gällande detta område.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en utredning för att säkerställa att RSOer och ombudsmän får adekvat utbildning inom NPF (Neuropsykiatriska funktionsvariationer) och sociala beteendekoder för utförandet av sina uppdrag

att utforma en utbildning tillsammans med LO för att täcka det behov som finns inom området

att anta motionen som sin egen och driva den på LO:s nästa ordinarie kongress.

Utlåtande, motion A48

Förbundsstyrelsen delar intentionen i motionen om att kunskapen gällande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och sociala beteendekoder behöver stärkas. En översyn av ombudsmäns och RSO:s utbildningsbehov sker kontinuerligt. Förbundsstyrelsen ser inte att en utredning är nödvändig för att säkerställa andemeningen i motionen och att formerna för insatserna behöver vara anpassningsbara.

LO har en pågående studieutredning där man bland annat ser över LO:s studieutbud. IF Metall är en aktiv del i att påverka LO:s arbete framåt och kommer att driva frågan vidare i de forum där IF Metall finns representerat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A49

Avdelning 22 Sörmland

Utbildning för våra kvinnliga förtroendevalda

IF Metall har som mål att minst 30% av förbundets styrande och rådgivande organ ska bestå av kvinnor. Trots detta har många avdelningar inte nått upp till målet. Samtidigt är det avgörande att vi säkrar återväxten och fortsätter att stärka kompetensen bland våra kvinnliga förtroendevalda, för att bygga ett mer jämställt och inkluderande organisation.

Avdelningar och klubbar har egna nätverk för kvinnor runtom i landet och det finns två centrala nätverk för kvinnor inom förbundet: ett för lokala ombudsmän samt ett för kvinnor i ledande position. Dock finns det många kvinnor som exkluderas från dessa forum. Vår motion syftar till att inkludera dessa kvinnor och ge dem de verktyg och resurser de behöver för att utvecklas.

En satsning på utbildning för kvinnliga förtroendevalda, särskilt de som inte ingår i de befintliga nätverken, skulle inte bara bidra till att vi når vårt mål om 30% representation, utan också säkerställa att våra kvinnliga förtroendevalda får den kompetens och det stöd de behöver för att utvecklas och ta större roller inom IF Metall. Genom att stärka kvinnor inom vår organisation kan vi skapa en mer inkluderande, jämställd och representativ organisation, vilket i sin tur gynnar förbundets långsiktiga utveckling.

Flera andra fackförbund har redan genomfört riktade satsningar på utbildning och nätverkande för sina kvinnliga medlemmar och förtroendevalda, vilket har resulterat i ökad representation och stärkt kompetens. Det är dags för IF Metall att också genomföra en sådan satsning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skapa riktade utbildningsprogram för kvinnliga förtroendevalda som fokuserar på ledarskap, förhandlingsteknik, jämställdhet och arbetsmiljöfrågor. Dessa utbildningar ska syfta till att höja den organisatoriska kompetensen och förbereda kvinnliga förtroendevalda för att ta uppdrag inom organisationen

att implementera ett mentorsprogram där erfarna kvinnliga förtroendevalda inom IF Metall kan fungera som mentorer för nyare kvinnliga förtroendevalda. Detta skulle bidra till att stärka individernas självkänsla och utveckla deras förmåga att ta större ansvar inom vår organisation.

Motion A50

Avdelning 12 Uppland

Utbildning för kvinnliga förtroendevalda

IF Metall har satt upp målet att minst 30 % av förbundets styrande och rådgivande organ ska bestå av kvinnor. Detta är en viktig del i arbetet för en mer jämställd och inkluderande organisation. Trots denna målsättning har många avdelningar ännu inte uppnått målet. För att lyckas krävs tydliga insatser som stärker kvinnors representation och skapar bättre förutsättningar för deras deltagande i beslutande organ. IF Metall har i sina

”Riktlinjer för en jämställd organisation” betonat vikten av särskilda insatser för att stödja de drygt 20 % av förbundets medlemmar som är kvinnor, då detta är en minoritet i ett mansdominerat förbund. Det står även att ”det kan ske genom rekrytering av kvinnor till uppdrag och studier, kvinnliga nätverk eller utbildning enbart för kvinnor”.

För att nå detta mål och samtidigt säkerställa en stark återväxt och stärka kompetensen hos kvinnliga förtroendevalda, behöver vi rikta insatser till dem som ännu inte omfattas av existerande nätverk eller forum. I dag finns det kvinnonätverk på både avdelnings- och klubbnivå samt två centrala nätverk inom förbundet, men det saknas strukturerade insatser för andra kvinnliga förtroendevalda.

Vår motion föreslår att IF Metall initierar en satsning på utbildning för kvinnliga förtroendevalda, vilket inte bara skulle bidra till att vi får bättre förutsättningar att nå målet om 30 % representation utan även stärka kvinnliga förtroendevaldas kompetens och möjligheter att ta på sig större roller inom förbundet. Genom att investera i våra kvinnliga medlemmar skapar vi en mer inkluderande och jämställd organisation, vilket i sin tur främjar IF Metalls långsiktiga utveckling.

Andra fackförbund har redan framgångsrikt genomfört liknande satsningar på utbildning och nätverk för sina kvinnliga medlemmar, vilket lett till både ökad representation och stärkt kompetens. Nu är det dags för IF Metall att ta samma steg.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skapa riktade utbildningsprogram för kvinnliga förtroendevalda, med syfte att stärka deras organisatoriska kompetens och förbereda dem för större uppdrag inom förbundet, samtidigt som vi säkerställer återväxten

att implementera ett mentorsprogram där erfarna kvinnliga förtroendevalda agerar mentorer för nyare kvinnliga förtroendevalda. Detta mentorskap skulle stärka självförtroendet och deras förmåga att ta större ansvar inom vår organisation.

Utlåtande, motionerna A49 och A50

Förbundsstyrelsen ser positivt på mentorsprogram, men anser att utformning av programmet inte ska tas fram centralt, utan att detta behöver ske inom ramen för den egna avdelningen för att kunna följas upp och nå önskad effekt.

I dag finns det ett flertal riktade insatser för att stärka förtroendevalda inom organisationen, bland annat ledarutveckling. Förbundsstyrelsen anser att forumen för det motionen efterfrågar därför finns i det ordinarie utbudet, men att förbundsstyrelsen ska arbeta för en jämnare könsrepresentation framöver.

Förbundsstyrelsen anser att avdelningarna själva äger frågan att analysera och bedöma behoven av utbildningsinsatser och mentorskap i respektive avdelning, och därefter göra särskilda insatser för att stärka sina förtroendevalda. Sådana insatser kan även ske över avdelningsgränserna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A51

Avdelning 38 Dackebygden

Gemensam plattform för utbildningsmaterial

Många avdelningar kör lokalt egna utbildningar och tar fram utbildningsmaterial till dessa vilket oftast stannar inom egna avdelningen vilket är synd då det finns mycket bra material som fler bör kunna ta del av.

Istället för att uppfinna hjulet varje gång vid nya lokala utbildningar i avdelningarna så borde vi kunna dela materialet med varandra genom en gemensam plattform för eget utbildningsmaterial. Detta skulle förenkla vid skapande av utbildningsmaterial då man kan hitta färdigt material och utveckla så det passar den tänkta utbildningen eller till en konferens.

Desto mer kunskap vi kan hjälpas åt att förmedla till våra medlemmar och förtroendevalda desto bättre för hela IF Metall.

De utbildningar som vi menar är inte förbunds utbildningar som ex: Agera där det finns ledstång och utbildningsmaterial utan lokala utbildningar om ex: härskarteknik eller andra mini-utbildningar där man skapar eget material.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en plattform där handledare och studieorganisatörer kan dela eget utbildningsmaterial.

Utlåtande, motion A51

I den nyutvecklade digitala plattformen för förtroendevalda kommer möjlighet finnas att dela material med varandra. Därmed kommer ingen annan plattform tas fram specifikt för handledare och studieorganisatörer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A52

Avdelning 38 Dackebygden

Erbjuda central medlemsutbildning för gymnasieelever

Medlemsutbildning för elever i årskurs 3 på gymnasiet.

Bakgrund och behov

Elever i årskurs 3 på gymnasiet står inför övergången till arbetslivet. För att stärka deras position som framtida arbetskamrater är det viktigt att de tidigt får kännedom om sina rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen. En tre dagars utbildning skulle ge dem den nödvändiga kunskapen och självförtroendet.Att ordna utbildningen centralt och på distans ger fler skolor och IF Metall avdelningar runtom i Sverige denna möjlighet där kanske handledare, tid eller deltagarunderlag inte alltid finns för att fylla en hel utbildning.

Förslag

IF Metall centralt erbjuder en tre dagars medlemsutbildning för elever i årskurs 3 på gymnasiet. Att den är på distans för att öka möjligheter för alla. Genom att stärka våra framtida medlemmar kan vi skapa en mer jämlik och trygg arbetsmarknad.

Fördelar med medlemsutbildning för elever på distans

- Ökad medvetenhet: Genom utbildningen får eleverna insikt i sina rättigheter och skyldigheter som anställda. Detta ger dem en starkare position på arbetsplatsen.
- Förståelse för kollektivavtal: Medlemsutbildningen ger eleverna kunskap om kollektivavtal och hur de påverkar arbetsvillkor och löner.
- Arbetsmiljökunskap: Genom att lära sig om arbetsmiljöfrågor kan eleverna bidra till en säkrare arbetsplats.
- Nätverkande: Utbildningen ger eleverna möjlighet att träffa andra blivande medlemmar och bygga värdefulla kontakter.
- Distans: fler från IF Metall kan vara med och hjälpa elever och skolor

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att erbjuda central medlemsutbildning på distans för elever i årskurs 3 på gymnasiet i dom program som är mot våra avtalsområden

att yrkesvux mot våra avtalsområden ges möjlighet att vara med

att erbjudande om detta går ut till skolor som avdelningarna har kontakt med

att denna utbildning är på distans för att öka möjligheter för alla skolor och elever att medverka.

Utlåtande, motion A52

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av att informera elever om deras rättigheter och skyldigheter när de får en anställning. Ansvar för skolinformation och utbildningar för skolelever på våra avtalsområden ligger på avdelningsnivå. Förbundsstyrelsen anser att detta ansvar även fortsatt bör ligga på avdelningarna, eftersom kontakten med skolorna bör vara så lokal som möjligt. Avdelningarna har redan nu möjlighet att genomföra medlemsutbildningar på distans och kan även bjuda in yrkesvux.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A53

Avdelning 38 Dackebygden

Utbildning för handledare om Utvecklingsavtalet

Inledning

Utvecklingsavtalet är ett centralt verktyg för att skapa hållbara och effektiva arbetsplatser inom IF Metalls branscher. För att avtalet ska kunna nå sin fulla potential är det dock avgörande att handledare har goda kunskaper om dess innehåll och innebörd. Denna motion syftar till att förbättra handledarnas förmåga att förklara utvecklingsavtalet och dess betydelse för förtroendevalda under olika utbildingar.

Motivering

Utvecklingsavtalet är ett komplext avtal som kan vara svårt att förstå för den som inte har ingående kunskap om arbetsrätt och facklig verksamhet. Genom att ge handledarna en god utbildning om avtalet kan vi stärka deras förmåga att förklara det för förtroendevalda på utbildning. Detta i sin tur kan leda till att fler medlemmar förstår avtalets innebörd och ser dess potential. Det är också viktigt att få förtroendevalda att se utvecklingsavtalet som en viktig del i arbetet för bra effektiva men trygga och hållbara arbetsplatser. Förtroendevalda har en viktig roll i att sprida information om avtalet och engagera medlemmarna i arbetet med att utveckla arbetsplatsen.

Hållbara arbeten handlar om att skapa arbetsplatser som är bra för både individen och miljön. Utvecklingsavtalet kan vara ett verktyg för att skapa sådana arbetsplatser. Genom att ge handledarna kunskaper om hållbara arbeten kan vi stärka deras förmåga att bidra till en mer hållbar arbetsmiljö.

Demokratisk påverkan handlar om att ge arbetstagarna möjlighet att påverka sin arbetsplats. Utvecklingsavtalet ger arbetstagarna möjlighet att delta i arbetet med att utveckla arbetsplatsen. Genom att ge handledarna kunskaper om demokratisk påverkan kan vi stärka deras förmåga att stötta medlemmarna i att ta till vara sina rättigheter.

Fakta och idéer kring hållbara arbeten och demokratisk påverkan

Hållbara arbeten kan bland annat handla om att:

- Skapa en god arbetsmiljö med låg sjukfrånvaro och hög produktivitet
- Främja jämställdhet och mångfald
- Minimera miljöpåverkan

Demokratisk påverkan kan bland annat handla om att:

- Ge arbetstagarna möjlighet att delta i arbetet med att utveckla arbetsplatsen
- Ge arbetstagarna möjlighet att påverka besluten som rör deras arbetssituation
- Stärka arbetstagarnas fackliga organisationer

Avslutning

Genom att ge handledarna en god utbildning om utvecklingsavtalet kan vi stärka deras förmåga att förklara avtalet för medlemmarna, få förtroendevalda att se avtalet som en viktig del i arbetet för bra effektiva men trygga och hållbara arbetsplatser, och skapa mer hållbara och demokratiska arbetsplatser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en utbildning för handledare om utvecklingsavtalet. Utbildningen ska vara lättillgänglig och anpassad till handledarnas behov

att utbildningen bland annat kan behandla följande:

- Innehållet i utvecklingsavtalet och dess syfte
- Hur handledare kan använda utvecklingsavtalet i sitt arbete
- Vikten av att få förtroendevalda att se utvecklingsavtalet som en viktig del i arbetet för bra effektiva men trygga och hållbara arbetsplatser
- Fakta och idéer kring hållbara arbeten och demokratisk påverkan

att uppmuntra alla handledare att delta i utbildningen.

Utlåtande, motion A53

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av att handledare har kunskap om utvecklingsavtalet. För närvarande pågår ett arbete med att se över samtliga arbetsrättsutbildningar och som en del av detta arbete kommer handledarutbildningar att inkludera relevanta moment om utvecklingsavtalet. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att vi använder oss av de befintliga utbildningarna och undviker att skapa separata utbildningar för enskilda frågor. Detta ger oss en mer flexibel och långsiktig lösning där utbildningarna kan uppdateras i takt med förändrade behov och prioriteringar. Vidare menar förbundsstyrelsen att kongressbeslut inte bör fastställa detaljerade behov, då detta riskerar att begränsa möjligheterna att anpassa verksamheten efter framtida behov.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A54

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Inkludera jämställdhetsutbildningen i statistiken

Vi har i organisationen kommit överens om att vi är ett feministiskt förbund. Förra kongressen, efter otaliga vittnesmål från våra ombud om hur viktig jämställdhetsutbildningen är och kommer vara för att förbundet ska efterleva att vara ett feministiskt förbund, lyckades vi få in jämställdhetsutbildningen som en grundutbildning. Då seglade nästa problem upp som är att vi inte kan följa statistiken med lätthet eftersom jämställdhetsutbildningen inte redovisas i den sammanställda statistiken för grundutbildningarna.

För att se våra framsteg men också var extra insatser behöver göras behöver statistiken vara lättillgänglig och något som följs upp som våra andra grundutbildningar. Som det ser ut nu så verkar det som att statistiken för jämställdhetsutbildningen är mindre viktig eftersom den ofta exkluderas i presentationer som förbundet håller i gällande grundutbildningarna. Det finns ett viktigt signalvärde i att vi visar att vi är ett feministiskt förbund på alla sätt vi kan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inkludera statistiken för jämställdhetsutbildningen i samma statistik som tas fram av förbundet flera gånger om året för grundutbildningarna.

Utlåtande, motion A54

Den sammanställda statistiken över grundutbildningar, som togs fram under det nu avslutade projektet Organisationslyftet, syftade främst till att följa utvecklingen av utbildningsdeltagandet under projektets gång. I och med att Organisationslyftet är avslutat finns inte längre samma behov av att följa dessa utbildningar på liknande sätt. Den statistik som efterfrågas i motionen kan redan i dag tas fram via vårt system. Förbundet kommer även fortsättningsvis att presentera relevant statistik, anpassad efter aktuella behov och sammanhang.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A55

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Obligatorisk utbildning i HBTQ+ frågor för ombudsmän

Våra ombudsmän i IF Metall är viktiga företrädare för vårt förbund och de bedriver förhandlingar och handhar medlemsärenden som många gånger är oerhört känsliga och berör väldigt personliga och intima frågor.

Ombudsmännen behöver därför ha en god kompetens inom ett brett spektrum av områden, vilket tillgodoses genom diverse centrala utbildningar som används för att säkerställa en gemensam kompetensgrund hos ombudsmännen som IF Metall bedömer krävs för att utföra uppdraget.

Dock saknas en särskild utbildning inom HBTQ+ frågor för ombudsmännen i dagsläget. Dessa frågor intar en allt viktigare roll bland våra medlemmar, då samhället förändras och olika sexuell läggning, könstillhörighetsfrågor och dylikt blir mer uppmärksammat och bidrar till möjliga konfliktytor på arbetsplatser och med arbetsgivare.

Våra ombudsmän ska vara personer som medlemmarna känner ett orubbligt förtroende för, och de ska inte behöva känna att de måste utbilda våra ombudsmän för att själva få hjälp av dem. I synnerhet kan detta vara en sak som många HBTQ+ personer känner är extra betungande, de får ofta tillbringa mycket tid och energi på att försöka informera och utbilda sin omgivning i hur de önskar bemötas, hur HBTQ+ personers situation ser ut i samhället osv.

Den belastningen ska inte vi som facklig organisation lägga på våra medlemmar, utan våra ombudsmän ska känna sig trygga i att hantera dessa frågor och samtliga våra medlemmar med en kunskapsbas som är tillräcklig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en obligatorisk utbildning i HBTQ+ frågor i den ordinarie utbildningen för IF Metalls ombudsmän.

Utlåtande, motion A55

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att våra ombudsmän ska vara personer som är starka företrädare för förbundet och som utstrålar ett starkt förtroende till omgivningen.

Förbundskontoret arbetar kontinuerligt tillsammans med den lokala och centrala klubben för ombudsmän med att kartlägga behovet och utveckla utbildningsutbudet för att tillgodose ombudsmännens kompetensutveckling. En av de utbildningar som redan erbjuds, och som innehållsmässigt motsvarar det som motionen efterfrågar är Genus och Sexualitet – HBTQia+ på Runöskolan. Att införa en ny obligatorisk utbildning skulle inte bidra till att stärka ombudsmännens kompetens inom området, eftersom en motsvarande utbildning redan erbjuds och varje ombudsman har en individuell utbildningsplan som är anpassad efter dennes specifika behov av kompetensutveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A56

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Kortare medlemsutbildning

Dagens medlemsutbildning är på tre dagar, det kan för många kännas som en lång tid att vara borta från sitt ordinarie arbete, och i vissa fall medför det även bortavaro hemifrån då vissa avdelningar har geografiska ytor som inte medger medlemsutbildning fullt ut på hemorten.

Det här gör att medlemmar tvekar inför att gå den otroligt viktiga medlemsutbildningen som är den stora dörröppnaren för ett aktivt fackligt medlemskap och i förlängningen även att kanske bli fackligt förtroendevald.

Likaså är ersättningen för medlemsutbildningen generellt sett det skattefria stipendium som finns, detta är dock inte tillräckligt för att täcka upp den förlorade förtjänst som till exempel en skiftgående arbetare har under utbildningen, framför allt då extra tjänstlediga dagar behöver tas före eller efter utbildningen för att tillgodose behov av dygnsvila osv. Dock kan avdelningar själva besluta om att införa full kompensation för inkomstbortfall vid medlemsutbildning, men detta kompenseras inte nödvändigtvis genom olika former av centrala utbildningsinsatser.

En del andra LO-förbund har en kortare första medlemsutbildning på en dag, med full ersättning för förlorad förtjänst. Detta gör att tröskeln för att gå en första introducerande facklig utbildning blir så mycket lägre. De har haft stor framgång med sina kortare förstastegsutbildningar och det här skulle kunna vara en möjlig väg för även IF Metall att ge medlemmarna en ökad chans att kunna få en första kontakt med förbundet och dess värderingar och funktion.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över möjligheten att införa en kortare medlemsutbildning motsvarande en arbetsdag

att se över möjligheten att generellt införa full kompensation för inkomstbortfall vid deltagande i medlemsutbildning.

Utlåtande, motion A56

I dag erbjuds korta utbildningar såsom Facklig introduktion, Fackföreningen, Avtalet, Arbetsmiljö, Försäkringar och Klimatutbildning, som alla är endagsutbildningar och tillgängliga för våra medlemmar. För medlemmar som inte får full kompensation via det skattefria grundstipendiet finns möjlighet att ansöka om IF Metalls tilläggsstipendium.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A57

Avdelning 13 Bergslagen

Workshop om jämställdhet, mångfald och organisationsutveckling för klubb- och avdelningsstyrelser

Jämställdhets- och mångfaldsarbetet på våra arbetsplatser brister. Endast ett fåtal företag arbetar aktivt med Aktiva Åtgärder, och många klubbar saknar både en jämställdhetsansvarig och en handlingsplan för att driva dessa frågor framåt. Jämställdhet och mångfald är grundläggande för att skapa en rättvis och inkluderande arbetsmiljö, liksom för att främja allas yrkesutveckling. Som en ledande aktör inom industrisektorn har IF Metall en central roll i att främja dessa värden. Det är särskilt viktigt att de som har ledande roller inom organisationen, såsom klubb- och avdelningsstyrelser, har de verktyg som krävs för att aktivt arbeta med dessa frågor. För att säkerställa att jämställdhet och mångfald får större fokus inom organisationen behövs ett mer strukturerat sätt att arbeta med dessa frågor. Många upplever att ämnet kan kännas diffust och svårt att ta tag i, vilket riskerar att det inte får den uppmärksamhet det förtjänar.

Vi föreslår att IF Metall sätter ihop ett workshop material med inriktning på jämställdhet och mångfald, specifikt riktad till klubb- och avdelningsstyrelser. Syftet med denna workshop ska vara att ge styrelserna verktyg för att aktivt arbeta med att främja jämställdhet och mångfald inom sina klubbar och avdelningar. Stärka styrelsernas förmåga att identifiera och motverka diskriminering och exkludering inom sina organisationer. Samt främja en kultur där jämställdhet och mångfald är centrala och naturliga inslag i allt fackligt arbete. Workshops materialet bör innehålla både teoretiska och praktiska moment för att ge klubbar en helhets förståelse och konkreta handlingsplaner, likt den facklig-politiska workshopen som förbundet redan tagit fram.

Genom att anta denna motion kan IF Metall inte bara stärka kvinnors yrkesutveckling, utan också fördjupa sitt engagemang för att skapa en inkluderande och rättvis arbetsmiljö. En arbetsmiljö där alla medlemmar, oavsett bakgrund, ges lika möjligheter och rättigheter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att sätta ihop ett workshop-material med inriktning på jämställdhet och mångfald, specifikt riktat till klubb- och avdelningsstyrelser.

Utlåtande, motion A57

För IF Metall är jämställdhet och mångfald viktiga byggstenar i organisationens värdegrund.

IF Metall har under flera års tid jobbat strukturerat med kunskapshöjande insatser i form av bland annat utbildningar. En workshop är ett nytt grepp som förbundsstyrelsen ser kan bli ett värdefullt komplement till befintliga insatser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A58

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Inför en grundläggande arbetsmiljöutbildning för alla förtroendevalda

Idag så är problemet att många av IF Metalls förtroendevalda har dålig kunskap om hur arbetsmiljölagstiftningen ser ut och fungerar. I sitt uppdrag som förtroendevald så är det av största vikt att man har en grundläggande baskunskap och bättre förståelse kring arbetsmiljöfrågor då man tex. sitter och förhandlar med sin arbetsgivare eller företräder våra medlemmar i andra fackliga frågor.

Denna utbildning skulle medföra att fler än bara skyddsombuden inom IF Metalls organisation har kunskap om frågor som rör arbetsmiljövillkoren för de anställda inom IF Metalls avtalsområde. Den skulle också öka kunskapen om hur AML (Arbetsmiljölagen) och MBL (Medbestämmandelagen)ska verka tillsammans i det fackliga arbetet.

Utbildningen ska minst sträcka sig över en dag för att enkelt kunna höja kompetensnivån hos de förtroendevalda.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en ny obligatorisk grundläggande utbildning gällande arbetsmiljö om minst en dag riktad till förtroendevalda

att denna arbetsmiljöutbildning ska vara en obligatorisk del av det grundläggande utbildningspaketet för alla förtroendevalda inom IF Metall.

Utlåtande, motion A58

Arbetsmiljö och arbetsrätt är centrala delar av IF Metalls fackliga arbete. Inom LO:s kursutbud finns redan en utbildning som fokuserar på samspelet mellan arbetsmiljölagen (AML) och medbestämmandelagen (MBL) samt hur arbetsmiljöfrågor kan integreras i förhandlingsarbetet. Förbundsstyrelsen betonar vikten av stärkt kunskap och samarbete inom dessa områden. Men i stället för att skapa nya utbildningar bör vi bli bättre på att utnyttja befintligt kursutbud. Vi kan också arbeta effektivare genom att utforma tydligare utbildningsplaner, aktivt rekrytera deltagare till våra utbildningar och utveckla klubbarnas arbetssätt. Ett viktigt verktyg för att stärka klubbarnas arbete är processutbildningen Klubbstyrelseutveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A59

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Förkunskaper vid kurser

Idag blir man nekad att gå kurser om man ej har uppfyllt alla förkunskaper, vilket känns konstigt då man varit aktiv en lång tid. Många av kunskaperna är ej så relevanta för aktuell utbildning. Risken finns att man får vänta väldigt länge innan man får gå den utbildning man egentligen var intresserad utav.

Ser ett problem då man raggat många till en kurs och sen blir hälften nekad för man saknar någon ”förberedande” kurs. Blir svårt att skicka hela styrelse på kurs om någon ny har börjat.

Vill ha större flexibilitet på förkunskaperna och i vilken ordning man måste gå kurserna, att se det som en rekommendation i stället för krav. Annars så finns det risk att man tappar förtroende valda.

Kongressen föreslås besluta

att förkunskaperna för aktuell kurs skall vara en rekommendation och inte ett krav.

Utlåtande, motion A59

Förkunskapskraven i IF Metalls utbildningsstege är viktiga för att säkerställa att det finns tillräckliga förkunskaper för att kunna ta del av innehållet i aktuell utbildning. Har den förtroendevalda gått utbildningar i ett annat förbund kan avdelningen validera upp dennas kunskap i systemen så hen får tillgodogöra sig meriten. Detsamma gäller om man har fått till sig kunskapen på annat sätt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A60

Avdelning 10 Dalarna

Stöd avdelningarna ekonomiskt för medlemsutbildningarna

Tidigare år har förbundet stått för alla kurskostnader, såsom deltagaravgiften till ABF eller avdelningens kostnader för förtäring och lokalhyra (ej för IF Metalls lokaler). Dock ej eventuella internatkostnader.

Men från och med 2025 kommer förbundet att sluta stötta avdelningarna med detta medel och det läggs större kostnader på varje avdelning för att få medlemmar utbildade i den fackliga rörelsen.

I IF Metall Dalarna så bestod ersättningen för enbart medlemsutbildningarna från organisationslyftet för hela 19,6 % av avdelningens totala studiekostnader 2023. Det var ett stort och viktigt stöd för oss.

För att få fler antal medlemmar och nya förtroendevalda så måste vi fortsätta lägga mycket arbete och resurser på utbildning för medlemmar/icke medlemmar och inte släppa på stödet helt.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet centralt ska stå för alla kurskostnader för medlemsutbildningarna.

Utlåtande, motion A60

Förbundsstyrelsen delar synen på att medlemsutbildningarna är en mycket viktig del av vårt gemensamma arbete för att stärka medlemmarnas kunskap och engagemang inom den fackliga rörelsen. Under de senaste två åren har förbundet stått för samtliga kurskostnader för medlemsutbildningarna, vilket var en del av studiesatsningen Organisationslyftet som nu är avslutad. Studiebidraget har tidigare legat på 34,5 mnkr, men är nu för 2025 höjt till 50 mnkr. Medlemsutbildningarna är fortsatt inkluderade i studiebidragslistan, vilket innebär att avdelningarna får ekonomiskt stöd för handledarnas förlorade

förtjänst samt stipendium för deltagarna. Denna finansiering syftar till att underlätta för avdelningarna att genomföra medlemsutbildningar utan att själva behöva bära hela den ekonomiska bördan. Förbundsstyrelsen anser att denna modell säkerställer att medlemsutbildningarna kan fortsätta bedrivas och uppmuntrar avdelningarna att fortsatt prioritera dessa utbildningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A61

Avdelning 10 Dalarna

Gasa i uppförsbacke - satsa mer på utbildning av medlemmar och förtroendevalda

I en tid med en högerregering som med starkt stöd av Sverigedemokraterna visat sig vara främlingsfientliga, klimat-förändringsförnekare, jämställdhetsförsämrare och även folkföreningsfientliga, så behöver fackföreningsrörelsen vara en stark motvikt.

Det sprids ”fake news” och desinformation som en löpeld i sociala medier, för att inte tala om ren propaganda och populism. I mätningar (Medieakademien 2024) har vi fått veta att Sverigedemokraterna har störst makt av partierna på TikTok. Förtroendevalda utsätts för ”troll-svansar” och hot i sina försök att argumentera och informera om fakta. Faktaresistensen leder till kunskapsresistens vilket påverkar hela samhället och fler och fler tappar förtroende för myndigheter och vetenskaplig kunskap. (Åsa Wikforss, forskning.se) Det är ett hot mot demokratin när människor inte längre är källkritiska och tar beslut, röstar och agerar utifrån verkligheten. Utan de ”sväljer” det som andra (politiker, företag mm) har valt är ”riktigt och sant”.

Regeringen med stöd av Sverigedemokraterna har försämrat mediastödet på det viset att tidsksrifter inte längre ska omfattas av rätten till stöd. Tidskrifter: under den typen av media sorteras fackliga tidningar och andra intresseföreningars skrifter in under. Detta kan i förlängningen innebära försämringar av förutsättningarna för de kritiska och faktabaserade rösterna i samhället. Det i sin tur kan komma att påverka hur Sveriges demokrati kommer att fungera då dessa röster inte längre hörs.

IF Metall hade tidigare ett projekt, Organisationslyftet som gav extra ekonomiskt stöd till avdelningarna i syfte att öka antalet genomförda medlemsutbildningar, introduktionsutbildningar och funktionsutbildningar. Detta visade sig vara lyckosamt men kostsamt för förbundet.

IF Metall behöver ta ansvar för vår demokrati och vara det förbund som driver på för ett ökat motstånd mot villfarelser och okunskap. Om inte IF Metall fyller sina medlemmar med kunskap, så kommer någon annan lättare fylla dem med lögner. Kunskap är makt. Det vet vi och det vet våra politiska motståndare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att avsätta ekonomiska resurser för att stödja avdelningarna i att öka antalet genomförda medlemsutbildningar för medlemmar och förtroendevalda

att avsätta ekonomiska resurser för att stödja avdelningarna i att öka antalet genomförda utbildningar för förtroendevalda

att stärka IF Metalls anställda i kunskapen om kunskapsresistensens utökning i samhället och hur det kan hanteras

att verka för att LO ska arbeta för att stärka förbundens medlemmar i kunskapen om utmaningarna mot demokratin.

Utlåtande, motion A61

Förbundsstyrelsen anser i linje med motionen att det är viktigt att fortsatt satsa på utbildning riktad till olika roller i organisationen. Genom att sprida kunskap kan vi bekämpa

hot mot demokratin, såsom kunskapsresistens. Det är också av vikt att fortsätta arbeta för att utveckla de utbildningar vi genomför i våra olika samarbeten.

Studiebidraget har tidigare legat på 34,5 mnkr, men är nu för 2025 höjt till 50 mnkr.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A62

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Jämställdhetsutbildning - Ett krav för alla förtroendevalda

Några avdelningar har svårt att fylla platserna till våran tredagars jämställdhetsutbildning trots att vi i förbundet har väldigt många förtroendevalda. Risken blir att kursen får ställas in.

Eftersom förbundet nu är ett feministiskt förbund och jämställdhet nu mera är en av IF Metalls grundpelare och är något av det som förbundet värnar mest om, och som vi aldrig får ta förgivet, så är utbildning och samtal med andra människor viktigt.

IF Metall borde därför stärka denna ståndpunkt och betona hur viktigt detta är för sina medlemmar genom att göra denna utbildning obligatorisk i grundutbildningarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att samtliga anställda på förbunds- och avdelningsnivå ska få förfrågan att gå jämställdhetsutbildning.

Utlåtande, motion A62

För förbundsstyrelsen är jämställdhet en kunskapsfråga. IF Metall har därför gjort flertalet kunskapshöjande insatser i jämställdhetsfrågor.

I dag tillhandahåller organisationsenheten jämställdhetsutbildningar till samtliga avdelningar, där anställda kan vara en av målgrupperna. Samtliga nyanställda erbjuds också en värdegrundsutbildning där stort fokus läggs på jämställdhetsfrågor och IF Metalls ställningstagande som feministiskt förbund.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A63

Medlem Niklas Johansson avdelning 43 Kronoberg

Facklig Klubb kurs för gymnasieelever

Människor och speciellt ungdomar har idag väldigt dålig koll på sin arbetsrätt. Dom har i sin höjd hört uttrycket ”den svenska modellen” men vet inte vad den innebär. Och tyvärr har vi och arbetstagarorganisationer inom alla branscher i LO-förbunden inte funnit någon lösning vilket tyvärr gjort att vi låtit detta fortgå.

Näringslivet har däremot länge med Ung Företagsamhet utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande med goda resultat. Sedan 2010 arbetar Ung Företagsamhet även på grundskolan. UF är egentligen inget ämne men gymnasieskolorna kan om de vill skriva in det som företagsekonomi och på så sätt får eleverna poäng för kursen. Ung Företagsamhet säger sig vara en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation. Som inspirerar unga att utveckla sin företagsamhet för en positiv samhällsutveckling.

Några som också inspirerar är IF Metall. Vad jag skulle vilja se är att vi inom IF Metall startar en egen kurs i skolorna som förbereder eleverna inför verkligheten som väntar dem fast från arbetstagarens synvinkel. Precis som UF lär eleverna att bli arbetsgivare med allt vad det innebär lär vi eleverna att driva sina frågor genom att starta och driva en fackklubb. Där får dom utse ordförande, förhandlare, skyddsombud, kassörer osv. Vi lär dom den svenska modellen, stadgarna, mötesteknik, arbetsrätt, EU-förordningarna och kollektivavtal. Dom får förhandla, hålla möten och göra allt som en riktig klubb får göra.

Skyddsombuden (elevombuden) skulle per automatik kunna skrivas in och på så sätt även vara med i skolans skyddskommitté och kanske även gå en BAM-utbildning. Allt skulle kunna arrangeras och samköras med alla LO-förbund.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skapa en kurs för gymnasieelever där de får lära sig om den fackliga organisationen och hur man verkar inom den

att kursen byggs på ett sätt som gör det möjligt för skolorna att använda den i stället för ett annat ämne så att eleverna får poäng för kursen

att aktivt söka samarbete med LO för att skapa en kurs som kan fungera för alla gymnasielinjer.

Utlåtande, motion A63

Förbundsstyrelsen instämmer i att det är viktigt att gymnasieelever får kunskap om fackets roll på arbetsmarknaden och i samhället. Vår uppfattning är att vårt bidrag till detta sker bäst genom att genomföra skolinformationer. Lokalt har avdelningarna ansvar för att skolinformation sker systematiskt på berörda gymnasieskolor och program. Genom skolinformationen har avdelningarna stor möjlighet att anpassa innehåll och format så att det passar sammanhanget. Vi anser därför att skolinformation ska prioriteras framför att inleda ett arbete med att skapa en gymnasiekurs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A64

Studiekommittén avdelning 18 Örebro län

Funktionsutbildningar Centralt

En välfungerande organisation kräver att dess medlemmar och förtroendevalda har tillgång till utbildning för att kunna utföra sina uppdrag på bästa möjliga sätt. I dagsläget ställa många av dessa utbildningar in, då det är få antal anmälda. Så i nuläget varierar utbildningsmöjligheterna avsevärt mellan olika kurser och tillgänglighet. Vilket i sig skapar ojämn kunskapsfördelning och vi i sig riskerar att begränsa vår kapacitet.

Centralt organiserade funktionsutbildningar skulle kunna säkerställa en likvärdig grund för samtliga, oavsett geografisk tillhörighet. Genom att samla dessa funktionsutbildningar på central nivå kan vi också erbjuda högkvalitativa utbildningar som stärker organisationen.

Centralt organiserade funktionsutbildningar skapar fler fördelar. Där vi skapar jämlikhet genom att alla förtroendevalda får samma möjlighet till kunskap och utveckling oavsett vart hen bor.

Vi ser att det skulle bli mer effektivt genom samordning på central nivå, då både kompetens och resurser kan utnyttjas på rätt sätt. Vi kan på så vis säkerställa en hög och jämn standard och med bra kvalitet.

Funktionsutbildningar på central nivå skapar en gemenskap och en gemensam plattform för att skapa samarbete och nätverk från olika delar av organisationen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa funktionsutbildningar på central nivå inom organisationen

att tillsätta en arbetsgrupp för att utforma en plan för genomförandet av dessa utbildningar.

Utlåtande, motion A64

För IF Metall är det viktigt att utbildningar är tillgängliga och i möjligaste mån kan genomföras lokalt. I dag genomförs funktionsutbildningar lokalt i samverkan med ABF.

För att fler förtroendevalda inom LO-familjen också ska ha möjligheten att gå funktionsutbildningar är det viktigt att vi som stort förbund är en del av den verksamheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A65

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Folkbildning

Folkbildningen är en av grundpelarna i den fackliga organisationen. Vi har en stor ”studieskuld” i organisationen som vi alla behöver arbeta aktivt med.

För att kunna utbilda fler förtroendevalda och medlemmar så behöver vi först och främst fler handledare. Utan handledare så blir det inga utbildningar eftersom det är just de som skall driva och förmedla kunskaper och erfarenheter till både förtroendevalda och medlemmar.

Allt för ofta ser vi att just handledarutbildningar ställs in p.g.a. för få anmälda deltagare. Givetvis är även en handledarutbildning förknippad med en kostnad och insats och det är rimligt att man gör avgränsningar om när det blir för dyrt. Problemet med inställda handledarutbildningar är att det direkt inverkar på vår möjlighet att kunna tillgodose behovet av andra utbildningar i avdelningarna. Kostnaden är mer än kronor och ören och det drabbar direkt de avdelningar som har lyckats att rekrytera nya handledare men som inte får sin metodikutbildning.

Vi behöver prioritera på ett annat sätt när det gäller handledarutbildningar eftersom det idag upplevs som att alla blir lidande för att det är generellt för få anmälda och studieskulden fortsätter att öka.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förändra handledarutbildningarna så att de blir möjliga att genomföra med endast enstaka deltagare.

Utlåtande, motion A65

Alla utbildningar som kan genomföras med god kvalitet genomförs. De flesta utbildningarna, inklusive handledarutbildningarna, behöver ett visst deltagarantal för att kunna genomföras med god kvalitet. Att vi ibland behöver ställa in handledarutbildningar på grund av att det är för få deltagare är olyckligt, men det kan vi endast lösa genom att hjälpas åt med rekryteringen. Ett sämre alternativ är att genomföra utbildningar med så få deltagare att innehållet blir lidande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A66

Avdelning 15 Stockholms län, 30 Bohuslän-Dal

Ersättning för studier ledig dag vid § 6 FML

Idag när man får studier på skift-fri dag får man ingen ersättning. Detta hämmar rekryteringen av förtroendevalda till studier. Vi har idag många som jobbar skift samt att det också är slimmade organisationer. Den fackliga organisationen måste stärkas och en viktig del i att göra det är att få i väg förtroendevalda på utbildningar. Många § 6 (fml) utbildningar kan samman falla då den förtroendevalde ofta tackar nej till utbildningen och då övriga utbildningstillfällen passar än sämre (många gånger pga. slimmad organisation och för att den förtroendevalde då inte vill ta fighten med sitt företaget om ledigt) Följden blir hen inte går någon utbildning på lång tid och intresset och engagemanget dalar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över möjligheten till arvodereglemente för kurser som kan användas för förtroendevalda som arbetar skifttider

att ta fram en guide för hur man ska tillämpa FML när förtroendevalda ska gå in på skiftfria dagar för att gå kurs.

Utlåtande, motion A66

Förbundsstyrelsen förstår de utmaningar som skiftarbete och slimmade organisationer medför. Samtidigt anser förbundsstyrelsen att det är viktigt att fackliga uppdrag är ideella och inte likställs med avlönat arbete. Förtroendevalda ska dock ersättas för inkomstförluster vid fackligt arbete under arbetstid. Detta innebär att den enskilde medlemmen får försöka hitta en lokal överenskommelse på arbetsplatsen för hantering av facklig utbildning som infaller under ledig tid.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Rickard Svensson, 44 Halland
Susanna Svensson, 44 Halland
Kenneth Hasselberg, 46 Blekinge
Linda Plymkvist, 16 Mälardalen
Åsa Dahlsten, 4 Mitt i Norrland
Pia Litbo, 47 Östra Skåne
Niklas Johansson, 43 Kronoberg
Jenny Ernerdal, 49 Nordvästra Skåne
Stefan Jansson, 30 Bohuslän-Dal
Sara Skoglund, 12 Uppland
Joakim Wahlis, 46 Blekinge
Julia Jansson, 13 Bergslagen
Sonny Johansson, 15 Stockholms län
Johan Flygare, 2 Norrbotten
Carina Nyxén, 22 Sörmland
Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg
Ida Nyström, 40 Västbo-Östbo
Bessie Gondwe, 51 Sydvästra Skåne
Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen
Ida Hubbe Olsson, 26 Östergötland
Mathias Ericson, 18 Örebro län
Maria Löfberg, 30 Bohuslän-Dal
Magnus Andersson, 38 Dackebygden
Mika Korhonen, 46 Blekinge
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Camilla Lindfors, 36 Göteborg
Kerstin Jansson, 36 Göteborg
Love Gräsberg, 34 Borås
Cristian Mattsson, 30 Bohuslän-Dal
Leine Johansson, 38 Dackebygden
Benny Larsson, 12 Uppland
Ronnie Allzén, 3 Norra Västerbotten
Jenny Gustavsson, 43 Kronoberg
Maria Rydin, 6 Mellersta Norrland
Tarek Merhi, 22 Sörmland
Robin Hultgren, 12 Uppland

Albin Karlsson, 26 Östergötland
Sigrid Gustafsson, 14 Värmland
Stefan Rombing, 18 Örebro län
Sofia Svensson, 46 Blekinge
Sewi Kadr, 15 Stockholms län
Christina Lundin, förbundskontoret
Per Hyytiäinen, förbundskontoret
Agneta Hartzell, förbundskontoret
Inga Vintervärn, förbundsstyrelsen
Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A45–A66.

Johan Flygares förslag om bifall till motion A45.

Kerstin Janssons och Camilla Lindfors förslag om bifall till motion A46 samt tilläggsförslag ”att förbundet tar fram ett utbildningsinnehåll och kursplan så att alla i hela Sverige får en likvärdig utbildning”.

Sewi Kadrs, Mikael Kullbergs och Maria Löfbergs förslag om bifall till motion A46.

Bessie Gondwes, Sigrid Gustafssons, Julia Janssons, Benny Larssons, Maria Rydins, Rickard Svenssons och Susanna Svenssons förslag om bifall till motion A47.

Bessie Gondwes, Kenneth Hasselbergs, Pia Litbos, Maria Rydins och Joakim Wahlis förslag om bifall till motion A48.

Julia Janssons, Tarek Merhis, Carina Nyxéns och Sara Skoglunds förslag om bifall till motion A50.

Magnus Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A51.

Love Gräsbergs och Leine Johanssons förslag om bifall till motion A52.

Albin Karlssons och Ida Nyströms förslag om bifall till motion A54.

Robin Hultgrens förslag om bifall till motion A55.

Jenny Gustavssons förslag om avslag på motion A56 1:a att-satsen och bifall till 2:a att-satsen.

Sven-Erik Källmans förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A57.

Åsa Dahlstens förslag om bifall till motion A58.

Ronnie Allzéns och Niklas Johanssons förslag om bifall till motion A63.

Ida Hubbe Olssons förslag om bifall till motion A63 3:e att-satsen.

Mathias Ericsons och Stefan Rombings förslag om bifall till motion A64.

Jenny Ernerdals, Mika Korhonens, Tony Peterssons, Rickard Svenssons och Sofia Svenssons förslag om bifall till motion A65.

Stefan Janssons, Sonny Johanssons och Cristian Mattssons förslag om bifall till motion A66.

Linda Plymkvists förslag om bifall till motion A66 1:a att-satsen.

Agneta Hartzells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A46 och avslag på tilläggsförslaget samt förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A50, A52, A54–A56, A58 och A64.

Per Hyytiäinens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A47, A48 och A65.

Christina Lundins förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A45 och A63.

Inga Vintervärns förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A66.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A45–A66 samt ändringsförslag att motion A47 anses beaktad.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A45–A66 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A45, A52, A54, A56, A58, A63 3:e att-satsen och A64

att **bifalla** motion A46 och tilläggsförslaget ”att förbundet tar fram ett utbildningsinnehåll och kursplan så att alla i hela Sverige får en likvärdig utbildning”

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A50, A55, A63 1:a och 2:a att-satserna samt A66 1:a att-satsen

att efter votering **bifalla** motion A47

att efter rösträkning med röstsiffrorna 173 mot 143 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A65

att efter rösträkning med röstsiffrorna 167 mot 149 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A66 2:a att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 168 mot 148 **bifalla** motion A48.

Protokollsanteckningar
Votering avseende motion A47 begärdes av Rickard Svensson, 44 Halland.

Rösträkning avseende motion A48 begärdes av Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion A50 begärdes av Madelein Gusterman, 22 Sörmland.

Votering avseende motion A55 begärdes av Monia Johansson, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion A63 1:a och 2:a att-satserna begärdes av Niklas Johansson, 43 Kronoberg.

Rösträkning avseende motion A65 begärdes av Jenny Ernerdal, 49 Nordvästra Skåne.

Votering avseende motion A66 1:a att-satsen begärdes av Linda Plymkvist, 16 Mälardalen.

Rösträkning avseende motion A66 2:a att-satsen begärdes av Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen.

Kommunikation och opinionsbildning – Motionerna A67–A75 med utlåtanden

Motion A67

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Strategisk samordning för kraftigare samhällspåverkan

IF Metall är en stor aktör på svensk arbetsmarknad och kan med sin styrka ha ett enormt inflytande på samhällsutvecklingen. För att vara så starka och synliga som bara är möjligt räcker det dock inte med att endast från förbundshåll arbeta med att skapa opinion och försöka påverka i olika frågor – detta är ett arbete som måste ske på flera håll och gärna samtidigt, mer än endast på arbetsplatserna. Genom att samordna ett påverkansarbete inom organisationen kan strategiskt viktiga frågor få ett betydligt starkare genomslag. Det här området är inom IF Metall idag något bristande. Många andra organisationer inom arbetarrörelsen arbetar strategiskt med detta genom att exempelvis skapa malldebatter som skickas ut till anslutna distrikt för samordnad publicering i både riksmedia och i lokal media på många håll i landet vid samma tidpunkt. Det skapar då en påtaglig genomslagskraft. Detsamma gäller inför det socialdemokratiska partiets kongress. Många fackförbund jobbar inför dessa med att skapa mallmotioner som anslutna S-föreningar kopplade till förbunden kan använda sig av för att skapa opinion och påverka besluten under kongressen. IF Metall arbetar idag inte strategiskt på något sätt med liknande insatser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att hitta lämpliga arbetssätt för att möjliggöra för avdelningarna att på ett samordnat sätt tillsammans med förbundet bedriva regelbunden opinionspåverkan

att inför nästa Socialdemokratiska partikongress bedriva ett strategiskt arbete utifrån nödvändiga frågor att driva politiskt i förbundets intresse

att se till att det inför Socialdemokraternas partikongresser skapas mallmotioner för anslutna IF Metallklubbar att använda sig av inför motionsinlämning till partikongressen.

Utlåtande, motion A67

Motionen lyfter en viktig fråga om behovet av strategisk samordning för att öka IF Metalls genomslag i samhällsfrågor. Förbundet arbetar redan i dag med opinionsbildning och strategiska insatser som ligger i linje med våra medlemmars intressen och förbundet och avdelningarna samverkar för att skapa genomslag i strategiskt viktiga frågor. Detta arbete fortsätter att utvecklas i linje med förbundets intressen och behov. Vi har även regelbundna digitala möten med avdelningarnas fackligt-politiskt ansvariga för att lyfta våra viktiga frågor och skapa gemensam grund och opinion.

Inför varje socialdemokratisk partikongress arbetar förbundet också med att identifiera och prioritera politiska frågor som är av betydelse för medlemmarna och förbundets verksamhet. Detta är en integrerad del av vår strategi och sker i nära samverkan med avdelningarna och andra relevanta aktörer. Vi anordnar även regionala facklig-politiska konferenser runt om i landet, där vi tillsammans med avdelningarna diskuterar vikten av politiskt engagemang och betonar vikten av att medlemmar tar plats i kommuner, regioner och riksdagen för att få så stort genomslag som möjligt för våra frågor.

Vad gäller mallmotioner vill förbundsstyrelsen framhålla att det är en möjlighet som använts för att ge klubbar och avdelningar inspiration i arbetet med motionsinlämning. Efter dialog med våra avdelningars fackligt-politiskt engagerade om behoven kan mallmotioner även framöver vara ett stöd till klubbar och avdelningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A68

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Kostnader Introduktionsmateriel

Facklig introduktion bland det viktigaste vi gör.

Facklig introduktion är det första mötet med facket för nya arbetskamrater på en arbetsplats. För en del är det allra första gången de träffar en fackförening.

Mötet skall ses som en liten miniutbildning om varför facket finns och vad är ett kollektivavtal samt vikten av att vi alla måste bli medlemmar och organisera oss för att kunna behålla och utveckla det vi hittills uppnått.

Mötet skall vara trevligt, inbjudande och proffsigt. Vår logotyp och varumärke skall synas och finnas med på bilder, materiel och helst kläder vi har på oss när vi genomför introduktionen.

Medlemsrekrytering att få frågan om medlemskap är något av det viktigaste om inte det viktigaste vi gör, därför är det orimligt att förbundet vid beställning av introduktionsmateriel från webbshoppen har belagt detta med en kostnad. Tidigare har det varit kostnadsfritt.

Det är stor skillnad på att dela ut riktigt tryckt materiel förpackat i en snygg mapp istället för att själv trycka ut eller hitta på egna lösningar på sin arbetsplats.

Kongressen föreslås besluta

att förbundskontoret står för kostnaden för komplett introduktionsmapp genom att återställa kostnaden till noll kronor vid beställning i webbshoppen

att förbundskontoret står för kostnaden för fysiskt värvningsmaterial och att det är gratis i webbshoppen.

Utlåtande, motion A68

Den 1 januari 2024 infördes självkostnadspris för material, porto, lagerhållning och hantering vid beställningar från förbundets webbshop. Undantagna är stadgar, stadgehandbok, handlingslinjer, inträdesansökan, fullmakt, visst konfliktmaterial, samtliga avtal och avtalskommentarer samt introduktionsbroschyren Välkommen till IF Metall och rekryteringsbroschyren Studerar du? Dessa kan beställas helt gratis. De allra flesta material i webbshopen finns också att ladda ned kostnadsfritt digitalt.

Bakgrunden till den nya rutinen är att förbundets kostnader för tryck, papper, porto, lagerhållning och hantering av fysiska produkter är alldeles för höga. Förutom den ekonomiska aspekten är det dessutom klimatsmart med färre pappersprodukter, och inte minst: digitala material är enklare att uppdatera och hålla aktuella jämfört med tryckt material.

Förbundsstyrelsen instämmer dock i att medlemsorganisering och medlemsvård är grundläggande för oss som fackförening, och anser därför att Välkomstmappen med innehåll, samt de material som ligger under Organisera flera-vyn i webbshopen (dvs. vår rekryteringsbroschyr 7 bra anledningar att vara med i IF Metall på svenska och flera andra språk) bör vara gratis för avdelningar och klubbar att beställa.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A69

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 29 Norra Älvsborg, 34 Borås

Satsa på en egen medlemstidning

Medlemmarnas läsvanor har förändrats över tid och vi upplever inte att det finns någon efterfrågan av en oberoende medlemstidning.

I dagsläget är medielandskapet borgligt och granskningen av både facket och socialdemokratin är hård. Därmed finns det inget behov av en egen tidning som är oberoende och granskar IF Metall. Utan vi behöver en riktig medlemstidning som opinionsbildar

utifrån IF Metalls prioriterade frågor. Att producera innehållet i tidningen borde också rimligen kunna ske till en mindre kostnad.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att avveckla IF Metalls del i tidningen Dagens Arbete. Avvecklingen ska vara genomförd inom ett år

att ge kommunikationsenheten i uppdrag att ta fram en ny medlemstidning där innehållet produceras i egen regi.

Utlåtande, motion A69

Dagens Arbete ägs av IF Metall, Pappers och GS tillsammans. Men ägarna och redaktionen har armlängds avstånd, vilket är själva grunden för journalistisk frihet. Dagens Arbete är en medlemstidning som granskar medlemmarnas arbetsvillkor och ibland även förbundets och avdelningarnas verksamhet. För trovärdighetens skull är det därför mycket viktigt att redaktionen är oberoende. Vi är inte rädda för kritisk granskning, tvärtom, i slutändan gynnar det medlemmarna och våra beslut ska alltid tåla att hamna i medialt strålkastarljus.

I dag har dessutom allt färre redaktioner och tidningar bevakning av arbetsmarknad och fackliga frågor. De fackliga tidningarna kan fungera som en plantskola för annan media; ofta går journalister från förbundspressen vidare till större nyhetsredaktioner och tar då med sig värdefull kunskap dit. Det är inte heller ovanligt att fackförbundspressens journalistik lyfts upp och refereras av större redaktioner, därigenom får industriarbetarnas villkor en plats i samhällsdebatten som de annars inte hade haft.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A70

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 14 Värmland, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 22 Sörmland, 27 Östra Skaraborg, 34 Borås, 36 Göteborg

Inför en gemensam LO app/hemsida

I dagsläget är det svårt att veta om ett företag har kollektivavtal eller inte när man ska köpa en vara eller en tjänst. Det kan gälla allt ifrån när man köper kläder till att anlita en hantverkare eller lämna in bilen på verkstaden. Det finns fackförbund som har ett digitalt register som exempelvis hotell och restaurangfacket, deras app gör det lätt att välja ett seriöst företag när man ska välja restaurang men i övriga branscher saknar vi som kunder den informationen. I de fallen det finns måste vi leta på flera hemsidor/appar. I dagsläget är det därför lätt hänt att man handlar från företag utan kollektivavtal som konkurrerar med låga löner/dåliga villkor.

Här finns det stora möjligheter till förbättringar och det vore bra om man hade en gemensam LO app/hemsida som listade alla företag med kollektivavtal inom LO området!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att LO skapar en ”Schyssta villkor” app/hemsida som täcker alla medlemsförbundens avtalsområden.

Utlåtande, motion A70

Andemeningen i motionen är god, eftersom en av fackets viktigaste uppgifter är att teckna kollektivavtal. Förbundsstyrelsen instämmer i att det är viktigt att tillhandahålla ett verktyg som gör det enkelt för människor att göra medvetna val och välja företag med

schyssta villkor. Dock anser förbundsstyrelsen att detta är något som görs bäst förbundsvis. Detta för att själva kunna äga hur informationen görs sökbar samt presenteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A71

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden

Sociala medier och vår överlevnad som organisation

Med tanke på den digitala erans framfart och sociala mediers genomslagskraft, föreslår jag härmed att IF Metall intensifierar sin närvaro på plattformar som Facebook, Instagram, Twitter och LinkedIn. Detta för att öka medvetenheten om fackföreningens arbete och betydelsen av medlemskap, särskilt bland unga arbetstagare.

Forskning visar att unga arbetstagares engagemang i fackliga organisationer är avgörande för rörelsens framtid och överlevnad. En stark närvaro på sociala medier kan bidra till att informera och engagera denna viktiga demografiska grupp. Genom att använda riktade kampanjer och interaktivt innehåll kan vi öka exponeringen och förståelsen för fackföreningens roll och fördelarna med att vara medlem.

Det är av yttersta vikt att vi anpassar vårt budskap för att resonera med unga människor, vilket innebär att använda ett språk och framställningssätt som är relevant och tilltalande för dem. IF Metall har redan en stark grund att bygga vidare på, med över 300 000 medlemmar och en historia av framgångsrik påverkan på arbetsvillkor och löner. Genom att förstärka vår digitala strategi kan vi säkerställa att även nästa generations arbetstagare förstår värdet av solidaritet och kollektiv förhandling.

Avslutningsvis, genom att investera i sociala medier kan vi skapa en mer inkluderande och tillgänglig fackförening som når ut till och engagerar unga arbetstagare, vilket är avgörande för en stark och framtidssäker organisation.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt genomföra riktade kampanjer på sociala medier

att göra det enkelt att komma i kontakt med vår organisation på sociala medier

att rikta stor del av sina kampanjer mot unga.

Utlåtande, motion A71

På grund av GDPR kan kommunikationsenheten inte längre driva riktade kampanjer i sociala medier på samma sätt som tidigare. Av samma anledning går det inte heller längre att kontakta oss via direktmeddelande på exempelvis Facebook och Instagram.

Även om vi inte längre kan driva riktade annonser i sociala medier jobbar vi ständigt med att utveckla vår kommunikation där. Digitala kanaler och sociala medier utvecklas ständigt och målgrupper förflyttar sig, därför måste det vid varje tillfälle övervägas vilken kanal och kommunikation som är bäst lämpad för att uppnå ett visst mål. Just nu pågår ett omställningsarbete där vi försöker hitta alternativa sätt att nå fram till medlemmar, potentiella medlemmar och inte minst unga sådana. Under 2024 har kommunikationsenheten bland annat haft en öronmärkt budget för att nå just unga, vi har startat ett Tiktok-konto med tydligt fokus på unga, sett över det tryckta material som riktar sig till unga och som används bland annat vid skolinformation samt anpassat sidor på ifmetall.se till en yngre målgrupp. Vi har också försökt att underlätta kontakt med oss genom att lägga in Linktree (en länksamling) i våra sociala medier-profiler med länk till bland annat både avdelningarnas och förbundskontorets kontaktuppgifter på ifmetall.se.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a och 3:e att-satserna beaktade.

Motion A72

Avdelning 38 Dackebygden

Taktila saker vid utbildning och konferenser

Då vi är ett förbund där alla är viktiga och ska kunna känna sig välkomna oavsett om man har funktionshinder av olika slag som ex: olika NPF diagnoser eller andra svårigheter.

Då det ofta finns behov hos dessa människor att ha någonting att pilla med under tiden de lyssnar så behövs det taktila saker att tillgå vid ex: utbildningar och konferenser så att de kan ta till sig det vi vill förmedla då de annars kan få svårt med koncentrationen.

Vi vill att det ska vara enkelt att hitta bra och prisvärda taktila saker på ett ställe då det inte alltid är så lätt för avdelningarna om de ska köpa in själva då man ska handla där det finns kollektivavtal och rätt priser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett grundpaket med taktila saker som går att köpa via webbshopen

att ta fram ett brett utbud på olika taktila saker som går att köpa via webbshopen.

Utlåtande, motion A72

Förbundsstyrelsen instämmer i att taktila hjälpmedel kan spela en viktig pedagogisk roll vid kurser och konferenser, då de främjar aktivt deltagande. Behovet av sådant stödmaterial är dock dynamiskt och kan förändras över tid, precis som tillgången och utbudet av dessa hjälpmedel. För IF Metall, som står för en relativt liten efterfrågan, skulle ett eget sortiment av produkter innebära en begränsning av tillgängligt utbud. Dessutom kan lagerhållning innebära en ekonomisk kostnad. Det som efterfrågas finns i dag tillgängligt i ett större utbud och med en bredare variation på den öppna marknaden.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A73

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Utveckling och tillhandahålla informationskort för praktikanter och arbetsgivare

Som en del av vårt åtagande att säkerställa en trygg och givande arbetsmiljö för alla medlemmar, föreslår jag härmed att IF Metall tar fram och tillhandahåller ett informationskort för elever som är på praktik hos arbetsgivare.

Syftet med kortet

Informationskortet kommer att fungera som en snabbguide och påminnelse för både praktikanter och arbetsgivare om viktiga aspekter såsom arbetsmiljö, arbetsrutiner och förfaranden vid sjukdom. Det är också ett sätt att visa unga att IF Metall är med från början och vi vill att dom ska jobba med oss inom IF Metall och att vi bryr oss.

För praktikanten

Kortet kan innehålla:

- Viktig information om arbetsmiljö och säkerhet.
- Steg-för-steg instruktioner för vad som ska göras vid sjukdom.
- Tips att bidra till sin egna utveckling och skolans krav.
- Olika rutiner som är bra att veta hur det fungerar på just den arbetsplatsen.

För arbetsgivaren

Kortet kan innehålla:

- Riktlinjer för att välkomna och introducera praktikanten i arbetsgruppen.
- Information om hur man ger konstruktiv återkoppling och stödjer praktikantens lärande.
- Instruktioner för att säkerställa praktikantens välbefinnande och säkerhet på arbetsplatsen.
- Vilka motkrav skolan har för arbetsgivare gentemot eleven.

Fördelar
- Främjar en säker och inkluderande arbetsmiljö.
- Underlättar en effektiv introduktion och integration av praktikanter.
- Visar att IF Metall aktivt värnar om nästa generations arbetskraft.
- Vi visar att vi finns och är med från början vilket kan underlätta senare i arbetslivet

Genom att införa detta kort, visar vi att IF Metall tar ett aktivt ansvar för att våra elever får en positiv och lärorik start i arbetslivet. Detta kommer inte bara att gynna praktikanterna utan även arbetsgivarna, som får vägledning i hur de bäst kan stödja och utveckla framtida talanger.

Exempel på ett så kallat APL-kort. Trycken är på ett kort (bak och framsida).

Checklista för APL-handledare:
- Informera verksamheten att elev kommer
- Gå igenom de papper som eleven har med sig tillsammans.
- Välkomna eleven första arbetsdagen och informera om upplägg och innehåll.
- Visa arbetsplatsen och presentera kollegor.
- Informera om arbetstider och regler. Eleven ska följa företagets regler.
- Informera om säkerhetsregler och skyddsutrustning.
- Prata om era förväntningar på perioden.
- Visa intresse och ta ansvar för god dialog.
- Säkerställ med läraren om särskilt stöd eller behov för eleven behövs.
- Kom överens om hur mobilen ska hanteras.
- Föregå med gott exempel.
- Visa och förklara olika moment i arbetet.
- Ge eleven varierande arbetsuppgifter om det går, och anpassa svårighetsgraden.
- Gör eleven medveten om säkerhetsrisker.
- Ge löpande återkoppling.
- Kontakta läraren om problem som uppstår, som inte kan lösas med eleven direkt.
- Avsluta APL med utvärdering och fyll i de papper som eleven har med sig.

Checklista för APL-elev:
- Läs på om företaget innan praktiken.
- Ta kontakt innan start. Fråga om arbetstider, lunchtider, arbetskläder och verktyg.
- Informera företaget och handledare om eventuella allergier eller medicinering.
- Visa de papper du har fått med dig från skolan för handledaren.
- Visa intresse, var nyfiken och ställ frågor.
- Viktigt att du frågar när du inte förstår eller saknar information.
- Berätta dina förväntningar på perioden.
- Följ företagets rutiner och säkerhetsregler.
- Använd tilldelad skyddsutrustning.
- Använd inte mobilen mer än viktiga samtal, fråga handledaren innan vid viktiga samtal.
- Se till och sköt arbetstiderna och kom i tid varje dag.
- När du är sjuk så ringer du1: handledare2: mailar läraren3: anmäl frånvaro på skolans system Varje dag!
- Bidra i den avslutande utvärderingen och se till så att handledaren fyller i dokumenten, som du tar med till skolan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram informationskort, ett så kallat APL-kort som avdelningar kan dela ut till skolor för elever på praktik

att tillhandahålla detta via förslagsvis webbshopen

att samarbeta med andra fackförbund kring utformning och information på korten så vi tillsammans ser till att framtida arbetskamrater oavsett bransch får en bra praktik.

Utlåtande, motion A73

Syftet med arbetsplatsförlagt lärande, APL, är att eleverna ska få utveckla sina nyvunna yrkeskunskaper på en eller flera arbetsplatser utanför skolan. För många är det även det allra första mötet med arbetslivet.

Motionens intention, att informera elever på praktik om viktiga aspekter av arbetslivet, är god. Dock anser förbundsstyrelsen att ansvaret för att kvalitetssäkra APL, alltså säkerställa att eleverna får sina behov tillgodosedda under sin praktik, inte åligger förbundet ensamt – det är ett gemensamt ansvar mellan skola, arbetsgivare och fack. Mot bakgrund av detta är det därför inte rimligt att förbundet ska ta fram och tillhandahålla någon form av informationskort/checklista, utan det bör i stället göras i samverkan med berörda parter.

Det vi däremot bör göra är att fortsätta teckna lokala överenskommelser enligt våra Yrkesutbildningsavtal på respektive arbetsplats för att kvalitetssäkra APL för elever på Industritekniska- och Fordonsprogrammet. Inom ramen för exempelvis både Motorbransch- och Teknikcollege pågår redan ett kvalitetssäkrat arbetssätt för APL inom de gällande kriterier som finns. Ett lokalt tecknat Yrkesutbildningsavtal är dock grunden för en kvalitetssäkrad APL.

Utöver detta utbyter förbundet erfarenheter rörande APL i flera olika fackliga nätverk. Dessutom kan lokalavdelningarna med fördel samverka både lokalt och regionalt med skola och arbetsgivare i denna fråga.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion A74

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Neutrala pronomen i samtlig producerad text

IF Metall ska vara ett förbund i samklang med sin tid och med de värderingar vi värnar och verkar för.

IF Metall ska som ett feministiskt fackförbund självklart inte ha texter av olika slag där till exempel ordet ”han” förekommer som pronomen i samband med att uppdraget ordförande nämns.

Det är orimligt att det i text fortfarande förekommer att icke neutrala pronomen används där sådana inte är absolut nödvändiga, och detta är något som bör åtgärdas snarast möjligt.

Kongressen föreslås besluta

> att i samtliga nu använda och i framtiden producerade texter som IF Metall äger rådighet över endast ska användas neutrala pronomen där ett icke neutralt pronomen inte är absolut nödvändigt.

Utlåtande, motion A74

Vårt svenska språk utvecklas och förändras hela tiden. De ord, uttryck och begrepp som vi väljer att använda i dag kan ersättas av helt andra i morgon. Exempelvis har användningen av begreppet hen minskat i Sverige under senare tid, till förmån för en nytt pronomen för ickebinära personer: dom (källa: Göteborgs Universitet). Den ordning vi har i dag, dvs. att förbundskontorets språkgrupp ansvarar för att hålla våra skrivregler relevanta och uppdaterade, är därför högst rimlig.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A75

Verkstadsklubben Sibbhultsverken avdelning 47 Östra Skåne

Fonus

Fonus i vilka IF Metall är medlemmar köper in sten och gravstenar från Kina med anledning av priset som är lägre än det är i Sverige. Detta påverkar Företag i Sverige bland annat inom stenindustrin som inte kan hålla samma låga priser som Kina då förutsättningarna inte är samma exempelvis gällande arbetsmiljö, regelverk och löner. Det ger även en miljöpåverkan med långa transporter från Kina.

Det sänder konstiga signaler från IF Metall att ställa krav på Svenska företag och sen handla ifrån Kina som inte värnar om arbetsmiljö, regelverk, anständiga löner och arbetsförhållanden i övrigt.

Detta är dubbelmoral och oacceptabelt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ställa krav på Fonus att all import av sten från Kina upphör och att man i stället värnar om företagare och arbetstillfällen i Sverige.

Utlåtande, motion A75

Fonus är en del av den svenska kooperationen, men också en stor aktör bland kunder och leverantörer. Det är därför både rimligt och önskvärt att Fonus i första hand köper svensktillverkade gravstenar, där det är möjligt. Fonus har dock under flera år arbetat för att minimera antalet importerade gravstenar, och under 2024 har det blivit verklighet. De har numera ett sortiment som främst består av nordisk granit och där produktionen sker i Sverige, Finland eller Baltikum. I och med att de ändrat i sortimentet kan kunderna nu göra mer hållbara val och samtidigt gynnas bland annat den svenska stenindustrin, men mer kan möjligtvis göras. Därför är det bra om lokalavdelningarna, särskilt i regioner med en levande stenindustri och där det även redan finns ett etablerat samarbete mellan Fonus och avdelningen, för en dialog med Fonus om detta.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Robin Ljungblad, 26 Östergötland
Robin Kenstam, 43 Kronoberg
Staffan Eriksson, 47 Östa Skåne
Gustaf Enbusk, 36 Göteborg
Oscar Larsson, 27 Östra Skaraborg
Emma Hansson, 15 Stokholms län
Kristian Boström, 14 Värmland
Magnus Andersson, 38 Dackebygden
Camilla Olofsson, 38 Dackebygden
Pär Jansson, 7 Gävleborg
Åsa Dahlsten, 4 Mitt i Norrland
Maja Melander, 33 Vätterbygden
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Ida Hubbe Olsson, 27 Östergötland
Jonathan Nilsson, 16 Mälardalen
Leine Johansson, 38 Dackebygden
Julia Jansson, 13 Bergslagen
Leo Haglund, 32 Höglandet
Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen
Joanna Abrahamsson, förbundskontoret
Daniel Carlstedt, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A67–A75.

Khuanla Chalardyaems, Leo Haglunds, Pär Janssons, Robin Kenstams, Oscar Larssons, Robin Ljungblads och Maja Melanders förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A69.

Emma Hanssons förslag om bifall till motion A69.

Kristian Boströms, Åsa Dahlstens, Gustaf Enbusks och Oscar Larssons förslag om bifall till motion A70.

Lars Asks förslag om bifall till motion A70 och tilläggsförslaget att ”det är varje medlemsförbunds ansvar att hålla appen/hemsida uppdaterad”.

Magnus Anderssons och Camilla Olofssons förslag om bifall till motion A72 1: a att-satsen och bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över 2:a att-satsen.

Emil Moum-Rönnborgs och Jonathan Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A73.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion A73.

Ida Hubbe Olssons förslag om bifall till motion A73 och tilläggsförslaget att ”tillgodose skolor och våra arbetsplatsers sedda behov med en befintlig variant av skapat APL-kort”.

Julia Janssons förslag om bifall till motion A74.

Staffan Erikssons förslag om bifall till motion A75.

Martin Gunnarssons och Joanna Abrahamssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A69.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A70 och att tilläggsförslaget avslås.

Daniel Carlstedts förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A73.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A67–A75 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A69, A74 och A75

att **bifalla** motion A70

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens avslagsyrkande rörande tilläggsförslaget till motion A70

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A73, därmed behandlades inte tilläggsförslaget

att efter rösträkning med röstsiffrorna 176 mot 140 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A72 1:a att-satsen.

Protokollsanteckningar
Votering avseende tilläggsförslaget till motion A70 begärdes av Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen.

Rösträkning avseende motion A72 1:a att-satsen begärdes av Camilla Olofsson, 38 Dackebygden.

Votering avseende motion A73 begärdes av Leine Johansson, 38 Dackebygden.

Föredragning

Kent Bursjöö, förbundskontoret: Ordförande, kongressombud! Det är nu dags för kongressens ekonomiavsnitt. Ekonomiavsnittet omfattar frågor om medlemsavgiften, avgiftssystemets utformning, konfliktersättning, medlemsförsäkringar och andra ekonomirelaterade frågor.

Inför kongressen tillsatte förbundsstyrelsen en ekonomikommitté, som fick i uppgift att bland annat analysera förbundets centrala och lokala ekonomi, lägga förslag på avgiftens storlek och konfliktersättningen och rita upp ett scenario för framtida ekonomisk utveckling.

Mycket har hänt i världen sedan förbundets förra ordinarie kongress hösten 2022. Rysslands krig mot Ukraina fortsätter, vi har en osäker situation i Mellanöstern genom kriget mellan Israel och Hamas och vi har fått en administration i USA som synes agera irrationellt med stora utspel som skapar osäkerhet i världen.

Det inte bara hotas om utan det införs också handelstullar som påverkar Sveriges och världsekonomins utveckling. Protektionism har tydligt flyttats upp på dagordningen på bekostnad av frihandel, konkurrens och utveckling.

Den gröna omställningen är hotad genom högerextrema regeringar och partier med hög resistens mot vetenskapliga fakta.

Vi har också politiska utmaningar i Sverige med Tidöregeringen, där de nationalistiska och främlingsfientliga Sverigedemokraterna sitter vid rodret. Även här är faktaresistensen stor gällande de pågående klimatförändringarnas effekter, både vad gäller miljön och ekonomin.

Allt detta påverkar såklart även vårt förbund och våra medlemmar och skapar osäkerhet om hur förbundets ekonomi kommer att utvecklas. Förbundet har en stabil ekonomi, men man får aldrig ta detta för givet. Det är mycket lättare att rasera en god ekonomi än att bygga upp densamma. Förutom att säkerställa att förbundet har en tillräcklig konfliktberedskap måste det finnas marginaler att hantera oförutsedda händelser. Jag tror alla är medvetna om vad som hände i samband vid finanskrisen 2008/2009 där cirka 60 000 industriarbeten försvann, mycket på grund av den borgerliga regeringens ovilja till stödåtgärder i Sverige likt de som faktiskt infördes i många andra europeiska länder.

Om vi rent ekonomiskt räknar på vad ett tapp på 60 000 medlemmar innebär för IF Metall utifrån en snittlön på 34 000 kronor per månad, en förbundsavgift på 1 procent och en avdelningsavgift på 0,55 procent, så minskar intäkterna med 31,6 miljoner kronor *per månad*, vilket blir ett årligt intäktstapp på 379 miljoner kronor, vilket i sin tur fördelas med 244 miljoner kronor i tapp centralt och 135 miljoner kronor i ekonomiskt tapp för våra 32 avdelningar. Detta visar att händelser kan inträffa snabbt och då har en god ekonomi och en stark balansräkning en avgörande betydelse.

2026 är ett valår och jag är övertygad om att om den borgerligt-nationalistiskt ledda regeringen får fortsätta kommer den att komma med förslag som kommer att skada fackföreningsrörelsen. Vi har redan sett förändringar i a-kassan som slår mot de med lägst inkomster som ofta också är de mest utsatta på arbetsmarknaden. Här har också konstruktioner skapats som reducerar fackförbundens effekter av inkomstförsäkringar, allt för att försämra organisationsgraden. Vi vet också att attacker mot de regionala skyddsombuden kan komma tillsammans med en borgerlig favorit i repris, försämringar i studieledighetslagen, vilket skulle kraftigt försvåra våra medlemmars möjligheter att delta i medlemsutbildning. Och allt detta kan påverka förbundets organisationsgrad.

Jag har räknat upp några saker där vi måste ha en så pass god ekonomisk beredskap så att vi trots detta kan bedriva en verksamhet som gynnar våra medlemmar. Det är ju först och främst i svåra tider som våra medlemmar behöver trygghet. Sedan kan man inte förutspå vad som kan hända, det är bara att påminna om pandemin. Vem hade kunnat tro att den skulle få så stora konsekvenser? Pandemins ekonomiska konsekvenser för industriarbetarna och förbundet minimerades framför allt tack vare den dåvarande socialdemokratiska regeringens införande av korttidsarbete på hela svenska arbetsmarknaden. Jag litar inte på att nuvarande regering hade gjort på samma sätt.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att förbundet har ordning och reda i ekonomin, att ekonomin över tid är i balans, detta inklusive avkastning på kapitalet, värdesäkring av konfliktmedlen och skatt. I dag används cirka 250 miljoner kronor per år från kapitalavkastningen till den fackliga verksamheten. Förbundsstyrelsen föreslår ingen förändring i den ekonomiska målsättningen, utan föreslår att målsättningen för nästkommande kongressperiod ska vara en ekonomi i balans, inräknat kapitalavkastning, bokslutsdispositioner och skatt samt värdesäkring av det egna kapitalet utifrån en beräknad inflation på 2 procent.

När det gäller avgiftsfrågan finns det motioner som föreslår avgiftsfrihet vid inträde samt lägre avgift för vissa grupper. Förbundsstyrelsen anser att det är en viktig princip att alla medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten. Avgiftsbefrielse vid inträde har diskuterats både i ekonomikommitté och förbundsstyrelse och bedömningen är att effekterna är mycket begränsade. Sedan ska man också fundera på om redan befintliga medlemmar ska sponsra nya medlemmar. Och för att en avgiftsbefrielse ska kunna hanteras på ett bra sätt krävs också omförhandling av uppbördsavtalet.

Uppbördsavtalet är i sig ett mycket effektivt sätt att ta in medlemsavgiften på, det är betalningssäkert och kostnadseffektivt och bidrar till att vi har den organisationsgrad vi i dag har. Att omförhandla uppbördsavtalet kräver förmodligen någon slags eftergift från vår sida. Förbundsstyrelsen anser således att det finns risker med en sådan förhandling.

Sedan är den lägsta avgiften, som i dag är 244 kronor, redan i dag relativt låg samtidigt som alla medlemmar bland annat omfattas av a-kassa, medlemsolycksfallsförsäkring och inkomstförsäkring. Enbart dessa kostnader överstiger förbundets centrala andel av den lägsta avgiften, vilket medför att andra medlemmar redan i dag subventionerar avgiften för de grupper som betalar den lägsta avgiften, såsom sjuka, arbetslösa och studerande.

Via medlemskapet i IF Metall har våra medlemmar redan i dag ett bra försäkringsskydd genom vår inkomstförsäkring, den fulla olycksfallsförsäkringen, barngrupplivförsäkring och inte minst den garanterade tjänstegrupplivförsäkringen. Det finns också via medlemskapet möjlighet att frivilligt teckna en hemförsäkring till rabatterat pris och möjlighet till andra rabatterade tilläggsförsäkringar. Dessutom finns olika lokala försäkringslösningar tecknade av våra lokalavdelningar och klubbar.

Det finns ett antal motioner med förslag på olika försäkringslösningar. En obligatorisk hemförsäkring skulle kosta drygt 200 miljoner kronor per år, vilket i dag inte ryms inom det ekonomiska utrymmet då överskottet, *efter* tillförande av medel från kapitalförvaltningen, räknat på de fem senaste åren endast är ett snitt på 77 miljoner kronor. En tandvårdsförsäkring, alternativt en tandfond, som det finns förslag på skulle få än mer påtagliga ekonomiska konsekvenser för förbundet. Här pratar vi om kostnader någonstans mellan 300 och 450 miljoner kronor.

Dessa båda försäkringar kan alltså innebära en kostnadsökning för förbundet på upp till 650 miljoner kronor, vilket är mer än förbundskontorets sammanlagda kostnader för den centrala verksamhetsbudgeten inräknat all anställd personal, all facklig verksamhet, alla it-kostnader osv. samt verksamhetsanslaget som förbundskontoret årligen utbetalar till avdelningarna, inkomstförsäkringen samt den fulla medlems- och olycksfallsförsäkringen.

Förbundsavgiften är i dag 1 procent och den totala intäkten för 2025 beräknas landa på 940 miljoner kronor. Detta innebär att en tiondels procent motsvarar cirka 95 miljoner kronor. Om de i motionerna föreslagna hem- och tandvårdsförsäkringarna skulle finansieras med en höjd medlemsavgift så skulle avgiften få höjas med sex tiondelar.

Vi vet att avgiftsnivån idag är mycket viktig för våra befintliga och presumtiva medlemmar. En avgiftshöjning på sex tiondelar för en medlem med en månadslön på 34 000 kronor per månad innebär en höjning av den totala förbundsavgiften med cirka 204 kronor i månaden.

Att införa en sådan kraftig avgiftshöjning skulle starkt negativt påverka vår förmåga att organisera nya medlemmar och behålla befintliga medlemmar.

Det är helt centralt att vi har en ekonomi så att vi kan hantera upp- och nedgångar och oförutsedda händelser, men även att vi kan ta ut alla våra arbetande medlemmar i konflikt och där vara uthålliga. Vi måste ha en långsiktig hållbar ekonomi för att säkerställa våra medlemmars villkor i kollektivavtalen.

Vi har också under avsnittet ”Kapitalförvaltning och andra ekonomifrågor” att hantera motioner om den europeiska dataskyddslagstiftningen, förkortad GDPR.

I dataskyddslagstiftningen är som alla vet fackligt medlemskap klassat som en känslig personuppgift. Det är den personuppgiftsansvariges ansvar att skydda medlemmarnas personuppgifter och således måste varje ansvarig, i detta fall IF Metall, vidta sina egna åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter.

Förbundsstyrelsen anser självklart att det är viktigt att vår fackliga verksamhet genomförs och förstår att det i vissa situationer uppstår frustration. Det är av vikt att vi har en välfungerande facklig organisation och detta är en av orsakerna till att förbundsstyrelsen i december 2024 beslutade starta det stora it-projekt som ska ta oss till säkra system i vilka personuppgiftsskydd är inbyggt. Detta kommer att innebära nya och enklare sätt att kommunicera och genomföra facklig verksamhet med mycket mindre risker i förhållande till dataskyddslagstiftningen.

Det ska också tillföras att förbundsstyrelsen på sitt möte i maj beslutade om resursförstärkning till dataskyddsarbetet. Avsikten med denna förstärkning är bland annat att mer kunna stödja avdelningarna i olika frågor kopplade till dataskyddslagstiftningen och kanske framför allt den trängande frågan om medlemsinformation.

Då vi inom LO-familjen ser så olika ut skulle det vara mycket svårt att utreda och jämföra de olika förbundens dataskyddsarbete och bedömningar i detta. Det skulle ta ansenliga resurser från dataskyddet som i stället planeras att användas till bland annat stöd och utveckling i kommunikationen med medlemmarna.

Avslutningsvis vill jag föreslå bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A76–A101, A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen samt att kongressen fastställer ekonomikommitténs rapport. Jag föreslår också bifall till förbundsstyrelsens förslag att den centrala förbundsavgiften fastslås till 1,0 procent för nästkommande kongressperiod och att konfliktersättningen för samma period fastställs till 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Tack för ordet!

Medlemsavgiften – Motionerna A76–A79 med utlåtanden

Motion A76

Medlem Markus Andersson, Thomas Banestål, Iwan Draskovic, Hanna Khanjer, Burim Qallaki och Jonathan Valencia avdelning 44 Halland, Walezka Alvarez, Philip Andersson, Jumidan Kamal, Benny Karlsson, Kajsa Landerberg, Ellen Månsson, Kenny Sörtely, Christian Törnqvist och Bengt Ullermo avdelning 47 Östra Skåne, Ulrika Erlandsson, Carl Frykman, Morgan Jansson och Andreas Sörensen avdelning 49 Nordvästra Skåne samt Haroon Afzali, Bashar Alkhafaji, Joachim Larsson, Karolina Nilsson, Libor Samek och Per Skogh avdelning 51 Sydvästra Skåne

Medlemsavgift

Vissa medlemmar har inte råd att betala sin medlemsavgift, detta pga. den rådande ekonomiska situationen i världen.

Vi vill att om man anser att man tillhör den gruppen, så skall man kunna ansöka om en reducerad medlemsavgift. Reduceringen kan ansökas per kalenderår och granskas av facket om fallet är legitimt.

Kongressen föreslås besluta

att införa möjlighet till reducerad medlemsavgift för ensamstående föräldrar.

Utlåtande, motion A76

Förbundsstyrelsen anser att det är en viktig princip att så gott som samtliga medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten.

För att hantera förslaget krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnadseffektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A77

Klubben vid på Alfa Laval Lund AB avdelning 51 Sydvästra Skåne

Gratis medlemskap i IF Metall för sommarjobbare

För att kunna hjälpa unga i sina första steg in på arbetsmarknaden, då de är som mest osäkra, sårbara och behöver hjälp med vad som gäller på en arbetsplats. Detta blir även ett bra tillfälle att slussa in dem i den fackliga världen och förstå vad ett medlemskap ger dem.

Kongressen föreslås besluta

att under perioden juni, juli och augusti erbjuda gratis medlemskap i IF Metall till sommarjobbare.

Motion A78

Avdelning 15 Stockholms län

Rabatterat medlemskap de första 3 månaderna

I många fall uppstår problem för våra nya kamrater vid inträde i vår organisation då många företag har uppbördsavtal som tar lite tid att registrera för att aktivera löneavdrag för medlemsavgift. Under denna första period av medlemskapet finns därför en stor risk att den nya medlemmen får fakturor från oss och löneavdrag samtidigt, tror att löneavdraget räcker, struntar i att betala fakturan som vi har skickat ut och medlemmen utesluts på grund av bristande betalning.

Med en rabatterad period på 3 månader, där en faktura skickas ut direkt i samband med ansökan, alternativt att den nya medlemmen direkt vid ansökan kan välja att betala

sina 3 första månader via direktbetalning så skulle registrering i våra system samt löneavdrag hos företag med uppbördsavtal få lite behövlig tid på sig för att komma igång och bli rätt.

Förslagsvis skulle den rabatterade avgiften motsvarar en summa av 3 månaders avgift för endast A-kassa. Då skulle man även komma runt problemet att våra befintliga medlemmar inte sponsrar A-kassan för den nyinträdde medlemmen utan bara själva medlemskapet i förbundet.

Kongressen föreslås besluta

att ge våra nya medlemmar i organisationen ett rabatterat medlemskap de första tre månaderna som aviseras till de nya medlemmarna via faktura direkt i samband med medlemskapsansökan alternativt att den avgiften går att betala via en direktbetalning vid inträdesansökan.

Utlåtande, motionerna A77 och A78

Förbundsstyrelsen menar att reducerade medlemsavgifter kan vara ett, bland flera, verktyg för att kunna främja medlemsorganisering och när det finns behov för särskilda målgrupper.

IF Metalls stadgar beskriver för vem och under vilka förutsättningar avgiftsbefrielse eller lägsta avgift tillämpas. Det handlar bland annat om studerandemedlemmar och medlemmar som är arbetslösa. Därutöver ger våra stadgar förbundsstyrelsen möjlighet att efter prövning helt eller delvis bevilja avgiftsbefrielse om särskilda skäl föreligger. Stadgarna erbjuder alltså redan i dag möjligheter. Därför är det viktigt att undvika att enskilda kongressbeslut riskerar att låsa möjligheten att närmare överväga de målgrupper som ska nås och hitta de rätta formerna för hur vi använder reducerade medlemsavgifter för att öka antalet medlemmar.

Förbundsstyrelsen vill understryka vikten av att inför beslut om avgiftsreducering krävs noggranna undersökningar. Det krävs också en förankring hos verksamheten i klubbar och avdelningar. Vi i IF Metall behöver tillsammans kunna klargöra att vi faktiskt når syftet att öka antalet medlemmar och vi behöver kunna samordna avgiftsreduceringen med till exempel kampanjer som är förankrade i den lokala fackliga verksamhetens förutsättningar. Därtill behöver vi kunna precisera villkoren när det till exempel gäller behov av att kunna avgränsa målgrupper eller om den reducerade avgiften ska gälla under en viss tid.

För en eller flera avgiftsfria månader krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnadseffektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A79

Medlem Albert Shihadeh avdelning 26 Östergötland

Fackavgift på övertid

Vi är ett av de få fackförbunden som har procentuell avgift på fackligt medlemskap. Man ska inte känna att man blir straffad med en högre avgift när man jobbar övertid!

Vi på vår arbetsplats har många icke medlemmar som bland annat anger detta som en av de största anledningar varför de ej ansluter sig som fullvärdiga medlemmar. Utöver så är det en hel del av våra medarbetare som drar sig för att jobba övertid och det i sin tur drabbar företaget.

Inget annat fackförbund tillämpar procentuell avgift utan där har man en fast avgift på grundlönen.

Fackavgiften ska baseras på grundlönen och inget annat!

Vi jobbar övertid för att tjäna lite pengar på detta tuffa tider o skulle inte missa en enda krona.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metalls fackavgift ska baseras enbart på grundlönen.

Utlåtande, motion A79

Förbundsstyrelsen har utsett en ekonomikommitté att behandla frågor rörande avgiftssystemet. Kommittén har landat i att samtliga arbetande medlemmar solidariskt ska betala procentavgift på sin lön. Som begränsning anser förbundsstyrelsen, vilket också är förslaget till kongressen, att avgiftssystemet ska innehålla en högsta avgift vilken för 2025 är 671 kronor.

För att hantera förslaget krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnadseffektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Fredrik Säfsten, 15 Stockholms län
Johnny Hultén, 51 Sydvästra Skåne
Kent Bursjöö, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A76–A79.

Johnny Hulténs förslag om bifall till motion A77.

Fredriks Säfstens förslag om bifall till motion A78.

Kent Bursjöös förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A77 och A78.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A76–A79 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A77 och A78.

Medlemsförsäkringar – Motionerna A80–A89 med utlåtanden

Motion A80

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Hemförsäkring för alla våra medlemmar

Hemförsäkring för alla våra medlemmar skall obligatoriskt ingå i medlemskapet på IF Metall.

Det är viktigt att våra medlemmar har en fullgod hemförsäkring och det är av särskild vikt att våra ungdomar har en sådan när man flyttar hemifrån. I samband när vi värvar nya medlemmar under organisering ute på våra arbetsplatser skulle det underlätta att värva in nya medlemmar om de också omfattas av hemförsäkring i medlemskapet som man har i de flesta andra LO-förbunden.

Kongressen föreslås besluta

att införa obligatorisk hemförsäkring för alla medlemmar i IF Metall.

Motion A81

Klubben vid Nolato MediTech AB Hörby avdelning 47 Östra Skåne

Hemförsäkring till medlemmar

Vi har anställda som tidigare var medlem i Hotell och restaurang och har gått med i IF Metall, eftersom dom vill vara med i det fackförbund som organiserar på arbetsplatsen. När dom var medlem i Hotell och restaurang så ingick hemförsäkringen i medlemskapet, ett värde på 2200 kr per år, och det ingick mycket värdefulla delar.

Eftersom båda förbunden har kopplingar till Folksam skulle vi vilja att IF Metall förhandlar fram för våra medlemmar en bra hemförsäkring som ingår i medlemsavgiften. Det som ingår i Hotell och restaurangs försäkring är: Skydd för dina saker, kristerapi, ansvar, överfall, rättsskydd, reseskydd i 45 dagar, flyttskydd, utökad stöldskydd, hjälp om du blir utsatt för ID-stöld och något som kallas ”borta skydd” – ersättning upp till 40 000 kr.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en hemförsäkring för våra medlemmar som ingår i medlemsavgiften.

Utlåtande, motionerna A80 och A81

Drygt hälften av IF Metalls medlemmar omfattas i dag av en obligatorisk hemförsäkring, till exempel för att den man delar hushåll med har en obligatorisk hemförsäkring. En obligatorisk hemförsäkring för alla medlemmar skulle innebära en kostnad för förbundet om drygt 200 miljoner kronor i årlig premie och skulle dessutom innebära att mer än hälften av våra medlemmar skulle bli dubbelförsäkrade till ingen nytta.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A82

Avdelning 47 Östra Skåne

Tandvårdsförsäkring för alla medlemmar

Alltför många medlemmar har inte ekonomi att kunna gå till tandläkaren när behov uppstår. Eller att dom inte har tandstatus för att kunna teckna de försäkringar som finns hos specifika kliniker. Tandstatus är en klassfråga i dag. Det kan hindra duktigt folk från anställningar. Det psykiska måendet blir sämre hos våra medlemmar med dålig tandstatus. Givetvis kommer alltid frågan om kostnader för en sådan här försäkring att komma upp men om vi inte gör något vem kommer då att ta i denna fråga? Detta är en av vår tids största klasskamper. Våra medlemmar ska våga le utan dålig självkänsla.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en ekonomisk utredning om vad det skulle kosta att teckna en tandvårdsförsäkring för alla våra medlemmar.

Utlåtande, motion A82

Inför kongressen 2022 togs det fram ett ungefärligt underlag på vad en tandvårdsförsäkring skulle kunna kosta. Då togs bara kostnaden för ren tandvård med, inte kostnader för till exempel byte av fyllningar eller tandblekning. Att beräkna vad kostnaden för en tandvårdsförsäkring skulle bli är mycket svårt, men en ungefärlig kostnad för en sådan försäkring skulle 2022 hamna på mellan 300 miljoner och 450 miljoner kronor om året och troligtvis något högre i dag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A83

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Utöka Sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Har haft några medlemmar som har blivit inlagda på sjukhus p.g.a. sjukdom och har sedan fått räkningar för detta men tyvärr finns det ingen ersättning att söka från våra försäkringar i dessa fall. Om man däremot tecknar en sjukförsäkring privat så skulle det gå att få ersättning.

Covid och andra sjukdomar ökar ju risken att man blir drabbad på detta sätt.

Ser ett behov att komplettera vår sjukförsäkring med fler delar, åtminstone så att man kan få ersättning för kostnaden som det innebär att bli inlagd. Känns inte som att detta heller borde öka kostnaden markant för försäkringen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man lägger till en dagersättning i sjuk- och efterlevandeförsäkringen som gäller om man blir inlagd på sjukhus

att man vid medlemskap får möjlighet och blir erbjuden att lägga till fler delar, motsvarande innehållet i Folksams privata sjukförsäkring, i sjuk- och efterlevandeförsäkringen mot en viss summa beroende på vad man vill ha.

Utlåtande, motion A83

I motionen föreslås att fler ersättningsmoment läggs till i sjuk- och efterlevandeförsäkringen. Villkoren i denna medlemsförsäkring bestäms av samtliga LO-förbund gemensamt med Folksam. I skrivande stund har en arbetsgrupp från några LO-förbund och Folksam tillsatts för att se över samtliga villkor i medlemsförsäkringarna. De önskemål som finns i denna motion finns med på bordet under detta arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A84

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Förändring av försäkringsvillkor gällande IF Metalls medlemsförsäkring Folksam Gruppförsäkring Sjuk och efterlevandeförsäkring

I villkoren för IF Metalls/Folksams gruppförsäkring sjuk och efterlevandeförsäkring i delen gällande arbetsoförmåga, krävs det att du har varit fullt arbetsför minst 90 kalenderdagar i följd/ innan försäkringsfallet inträffar.

Detta utesluter medlemmarna som får aktivitets/sjukersättning och har en partiell nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

Fullt arbetsför är inte den som har sjukersättning och aktivitetsersättning. Den som har eller har haft aktivitetsersättning, sjukersättning eller motsvarande anses som fullt arbetsför igen efter ha kunnat fullgöra sitt arbete i två år utan sjukperioder överstigande 28 kalenderdagar i följd.

Detta utesluter medlemmarna som får aktivitets/sjukersättning och har en partiell nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra försäkringsvillkoren gällande arbetsoförmåga i IF Metalls/Folksams gruppförsäkring Sjuk- och efterlevandeförsäkring till att omfatta även medlemmar med sjuk- eller aktivitetsersättning med partiell nedsatt arbetsoförmåga.

Utlåtande, motion A84

I motionen föreslås att ett nytt ersättningsmoment läggs till i sjuk- och efterlevandeförsäkringen. Villkoren i denna medlemsförsäkring bestäms av samtliga LO-förbund gemensamt med Folksam. I skrivande stund har en arbetsgrupp från några LO-förbund och Folksam tillsatts för att se över samtliga villkor i medlemsförsäkringarna. Det önskemål som nämns i denna motion finns med på bordet under detta arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A85

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Förbättring av försäkringsvillkor gällande IF Metalls medlemsförsäkring Folksam Gruppförsäkring Sjuk

I Villkoren för IF Metalls/Folksams sjukförsäkring krävs det att du har varit fullt arbetsför minst 90 kalenderdagar i följd innan försäkringsfallet inträffar. Detta utesluter medlemmar som får aktivitets/sjukersättning och har en partiell nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

I de kvalifikationsregler som finns för att teckna försäkringen krävs det att han är fullt arbetsför för att kunna ta del av hela försäkringen. Så som det är formulerat i villkoren idag utesluts de med partiell sjuk och aktivitetsersättning från den del i försäkringarna som gäller arbetsoförmåga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmar med aktivitets-/sjukersättning ska undantas från kravet att man har varit fullt arbetsför minst 90 kalenderdagar i följd innan försäkringsfallet inträffar

att medlemmar med sjuk- och aktivitetsersättning som har en partiell nedsatt arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning omfattas av hela försäkringen.

Utlåtande, motion A85

I motionen föreslås att kvalificeringsreglerna för sjuk- och efterlevandeförsäkringen ändras. Villkoren i denna medlemsförsäkring bestäms av samtliga LO-förbund gemensamt med Folksam. I skrivande stund har en arbetsgrupp från några LO-förbund och Folksam tillsatts för att se över samtliga villkor i medlemsförsäkringarna. De önskemål som finns i denna motion finns med på bordet under detta arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A86

Avdelning 16 Mälardalen

Utökad medlemsolycksfall-Fritid

Idag väljer en del av våra medlemmar att utnyttja sin rätt att arbeta efter fyllda 65 år, försäkringen ”Medlemsolycksfall-Fritid” fortsätter då att gälla för medlem från 65 år och uppåt som avlägger full stadgeenlig avgift.

Denna regel gäller dock inte för ”Utökad medlemsolycksfall-Fritid” d.v.s. det förhöjda beloppet för medicinsk invaliditet vilken många medlemmar, klubbar och avdelningar valt att teckna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ”Utökad medlemsolycksfall-Fritid” ska gälla för medlem som arbetar från 65 år och uppåt och som avlägger full stadgeenlig avgift när medlem, klubb eller avdelning har tecknat denna försäkring.

Utlåtande, motion A86

Kongressen 2022 beslutade att IF Metall skulle utöka olycksfallsförsäkringen och i dag omfattas samtliga medlemmar upp till 66 år av det så kallade förhöjda beloppet. Arbetar man efter 66 år och har meddelat Folksam att man fortsätter att arbeta omfattas man av försäkringen så länge som man är yrkesverksam, dock längst till och med 69 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A87

Avdelning 34 Borås

Medlemsförsäkring efter 65 års ålder

Idag fungerar vår medlemsförsäkring olycksfall fritid så att den automatisk inte ”hänger med” när våra medlemmar försätter arbeta och kvarstå som aktiv medlem i vårt förbund. Medlemmar behöver själva meddela att de kvarstår i arbete för att ha kvar medlemsförsäkringen, det borde ske automatiskt så inte våra medlemmar får sämre förmåner.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att olycksfallsförsäkringen som ingår i medlemskapet ska fortsätta automatiskt när man kvarstår i arbete efter 65 års ålder.

Utlåtande, motion A87

I motionen föreslås att försäkringen automatiskt förlängs för den som kvarstår i arbete efter 65 år. Från den 1 januari 2025 ändrades den gränsen till 66 år. Förbundet arbetar tillsammans med Folksam för att denna och andra försäkringar ska omfattas av en automatik, så att personen själv inte behöver meddela Folksam att den har för avsikt att fortsätta vara yrkesverksam efter 66 år. Försäkringen gäller så länge man kvarstår i arbete, dock som längst fram till den så kallade LAS-åldern, som för närvarande är 69 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A88

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Juristförsäkring i medlemskapet

Juristförsäkringen som vi kan teckna privat innehåller mycket och ger ett bra stöd ifall man skulle behöva detta. Tyvärr så verkar dock inte vidare många ha tecknat denna och upptäcker för sent hur bra det hade varit att ha en sådan försäkring, priset har dessutom gått upp p.g.a. att inte så många tecknat den.

Juristförsäkringen är något som troligtvis skulle vara användbar för betydligt fler än bara de få som i dagsläget har tecknat försäkringen, att priset också gått upp p.g.a. detta gör att vi anser denna försäkring borde ingå i medlemskapet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lägga till juristförsäkringen så den ingår i medlemskapet.

Motion A89

Medlem Susanne Alekova avdelning 47 Östra Skåne

Fler alternativ i juristförsäkringen

Det finns de som tycker 15 timmars hjälp av Familjens jurist är för mycket och för dyrt och de känner att de aldrig kommer att nyttja 15 timmar/år, därför borde det finnas möjlighet att tex välja 5, 10, respektive 15 timmar. Lite likt hur vi har fått det i sjuk- och efterlevnadsförsäkringen eller barnförsäkringen.

Det tillkommer dessutom 5 timmars rådgivning 2025 via hemförsäkringen för de som har den.

En förändring gör att försäkringen kan tecknas av fler då både prisbild och timmar blir valbar och tillgänglig för de som annars räknar bort den. Detta är ju ett stort dilemma att vi upptäcker att medlemmar inte tecknar försäkringar då alla kronor och ören räknas.

Därför föreslår jag en förändring av juristförsäkringen med valmöjligheter för våra medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att juristförsäkringen görs tillgänglig för fler genom att ha fler valmöjligheter i timmar och prisbild, likt sjuk- och efterlevandeförsäkringen.

Utlåtande, motionerna A88 och A89

Folksam har beslutat att stoppa möjligheten att teckna juristförsäkringen från den 1 april 2025. För de som i dag har försäkringen kommer den att gälla fram till den 31 december 2025.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

I debatten deltog

Robert Andersson, 2 Norrbotten
Karim Bayani, 4 Mitt i Norrland
Eine Ikonen, 16 Mälardalen
Isak Ekblom, 16 Mälardalen
Tobias Hoffman, 18 Örebro län
Kent Bursjöö, förbundskontoret
Michael Kinell, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A80–A89.

Robert Anderssons och Karim Bayanis förslag om bifall till motion A80.

Isak Ekbloms och Tobias Hoffmans förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A80 och A81.

Eine Ikonens förslag om bifall till motion A86.

Kent Bursjöös förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A80 och A81.

Michael Kinells ändringsförslag att motion A86 anses beaktad.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A80–A89 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A80 och A81

att **bifalla** förbundsstyrelsens ändringsförslag att motion A86 anses beaktad.

Kapitalförvaltning och andra ekonomifrågor – Motionerna A90–A101, A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen med utlåtanden

Motion A90

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 28 Västra Skaraborg

Ekonomiskt ansvar inom konflikträtten

För att skydda kollektivavtalsmodellen behöver facket använda strejkrätten då förhandlingarna med motparten gått i stäv. Att handhava en konflikt handlar inte bara om att betala konfliktersättning till vara strejkande medlemmar. Det innebär även intern organisering, kommunikation, ersättning till strejkvakter, lösa praktiska problem och tillgodose en acceptabel och säker arbetsplats under strejken - med mera.

Fackets styrka kommer av vårt samlade medlemsantal och vår kollektiva konfliktskassa. En avdelnings enskilda ekonomi bör inte vara ett hinder för att organisera en strejk vid påbjudet tillfälle. Dessutom ingår inte i avdelningarnas uppdrag att ha en lokal konfliktkassa, vilket gör att alla kostnader för konflikter hamnar utanför budget.

Därför bör en ny skrivelse definiera det ekonomiska ansvaret för de konflikter som uppstår i samband med kollektivavtalsteckning, både centrala avtal och lokalt ute hos arbetsgivare. Nedanstående att-satser kan till exempel införlivas i stadgarna § 26 mom. 6.

Kongressen föreslås besluta

att förbundets gemensamma konfliktkassa nyttjas för att finansiera förlorad arbetsförtjänst som kommer av konflikter gällande kollektivavtalsteckning med enskild arbetsgivare

att förbundets gemensamma konfliktkassa nyttjas för att finansiera de övriga omkostnader som kommer av konflikter gällande kollektivavtalsteckning med enskild arbetsgivare.

Utlåtande, motion A90

Det är ytterst sällan som förbundsstyrelsen beslutar om konfliktåtgärder mot ett enskilt företag för att detta vägrar teckna kollektivavtal. Än mer sällan leder en sådan konflikt till arbetsnedläggelse (strejk) och vid de tillfällen detta ändå har skett har det berört mindre företag. IF Metalls konflikt med TM Sweden AB (Tesla) är i detta hänseende ett undantag. I denna kontext är en enskild avdelnings belastning vid konflikt, både organisatoriskt och ekonomiskt, begränsad.

Förbundsstyrelsen har under konflikten med TM Sweden tagit flera extraordinära beslut som berör både de strejkande medlemmarna och berörda avdelningar. Gällande medlemmarna rör besluten strejkersättning och gällande avdelningarna rör besluten ekonomiskt stöd. När konflikten hade pågått i ett år (oktober 2024) beslutades att ersätta avdelningarna med 100 procent av uppkomna kostnader exklusive lönekostnader för anställd personal. Utöver redan tagna beslut har inför denna kongress stadgekommittén föreslagit tillägg i stadgarna under § 26 mom. 7 med följande lydelse:

”Inför beslut om åtgärd enligt mom. 6 ska den lokala konfliktberedskapen särskilt beaktas. Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om tillfälliga åtgärder för att skydda avdelningens verksamhet vid en långvarig konflikt.”

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A91

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Avdragsgill fackföreningsavgift

Detta är en rättvisefråga då arbetsgivarnas avgift till deras organisation är avdragsgill.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fackföreningsavgiften ska vara avdragsgill på deklarationen.

Utlåtande, motion A91

År 2007 avskaffade alliansregeringen avdragsrätten för fackföreningsavgiften, medan arbetsgivarna fortsatt kunde göra avdrag för sin avgift till respektive arbetsgivarorganisation. Avdraget för fackavgiften återinfördes sedan 2018, men redan ett år senare togs den bort då M/KD-budgeten klubbades igenom med stöd av Sverigedemokraterna.

Att fackföreningsavgiften ska vara avdragsgill på deklarationen är en viktig facklig fråga för att inte hushåll med små marginaler ska tvingas att välja bort sitt medlemskap. Det är även en rättvisefråga eftersom arbetsgivarna får göra avdrag. Genom fackligt-politiskt arbete drivs den här frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A92

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

GDPR

2016 så beslutade EU om att inrätta en ny förordning, GDPR. 2018 trädde så lagstiftningen i kraft och samtliga företag och organisationen inom EU omfattades. Den nya förordningen omfattar då även IF Metall, och övriga fackliga organisationer i Sverige.

Redan från start av den nya förordningen så var det mycket diskussioner om hur den skulle tillämpas. Mer eller mindre seriösa aktörer kom ut på marknaden för att som affärsidé kunna stötta företag och organisationer i själva tillämpningen av förordningen.

Då ett fackligt medlemskap räknas som ”särskilda kategorier av personuppgifter” så ställs det extra krav på de fackliga organisationerna i hur man hanterar personuppgifter. Här har de fackliga organisationerna inom LO valt olika vägar i hur man hanterar frågan. IF Metall har val den, förmodligen, striktaste vägen av samtliga LO förbund.

Några exempel på där IF Metall har avvikit från övriga LO förbunds bedömningar är ”bytlofack.se” och hur man kan hantera strejkvaktslistor i samband med konflikt. När det gäller det bytlofack.se så har IF Metall som det enda LO förbundet gjort bedömningen att vi inte, fram till denna motion är skriven, kunnat gå med på grund av GDPR. När det gäller hantering av strejkvaktslistor så har flera förbund haft samma hantering av strejkvaktslistor som IF Metalls avdelningar har haft. Det enda påbudet som har kommit kring denna hantering av strejkvaktslistor är från IF Metall.

Dessa två exempel är bara några bland många där IF Metall har en avvikande hantering av lagstiftningen, i jämförelse med andra förbund. Med den strikta tolkningen som IF Metall har så blir det många gånger ett försvårande och fördyrande att bedriva den fackliga verksamheten, i jämförelse med andra förbund. Vi har inte heller fått till oss att något annat förbund har åkt på sanktionsavgifter, utifrån att myndigheterna har gjort bedömningen att man brutit mot lagstiftningen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att bedöma GDPR i linje med hur en majoritet av LO-förbunden hanterar lagstiftningen

att skydda personuppgifter genom GDPR i rimlig proportion till syftet med den fackliga verksamheten så att den demokratiskt beslutade verksamheten kan genomföras på ett bra sätt.

Utlåtande, motion A92

Den fackliga verksamheten genomförs utifrån tagna beslut i förbundets beslutande organ. Verksamheten utgår också från bland annat stadgar, kollektivavtal och lagar. Utifrån dessa exempel skapas en laglig grund att hantera personuppgifter.

I dataskyddslagstiftningen är fackligt medlemskap klassat som en känslig personuppgift. Det är den personuppgiftsansvariges ansvar att skydda medlemmarnas personuppgifter och således måste varje ansvarig, i detta fall IF Metall, vidta sina egna åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter.

Vi följer svensk lagstiftning och organisationen ska ha nödvändig kompetens vad gäller att uppfylla våra skyldigheter, och till detta lämna stöd till organisationen att utveckla nya arbetssätt när någon hantering måste ändras utifrån personuppgiftshantering.

Förbundsstyrelsen anser att det är av stor vikt att vår fackliga verksamhet genomförs, men förstår att det i vissa situationer uppstår frustration. Det är av vikt att vi har en välfungerande organisation och detta är en av orsakerna till att förbundsstyrelsen i december 2024 beslutade att godkänna förstudien gällande nya verksamhetssystem, och därmed det stora it-projekt som ska ta oss till standardiserade molnbaserade system i vilka personuppgiftsskydd är inbyggt. Detta kommer att innebära nya och enklare sätt att kommunicera och genomföra facklig verksamhet med mycket mindre risker i förhållande till dataskyddslagstiftningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A93

Avdelning 12 Uppland

Förbättring av informationsutskick till medlemmar

Vi har på senare tid stött på nya utmaningar inom organisationen vad gäller distribution av viktig information till våra medlemmar via e-post, i synnerhet kopplat till användningen av Smartlockr och efterlevnaden av GDPR. Dessa utmaningar har lett till att medlemmar inte alltid öppnar eller tar emot den information vi skickar ut, vilket resulterar i att viktig information går förlorad. Ett specifikt problem är att om ett e-postmeddelande inte öppnas inom två veckor, så måste medlemmen ta kontakt med sin avdelning för att få det skickat på nytt. Detta skapar ett stort merarbete för våra administratörer.

Utöver detta har administratörerna ingen möjlighet att följa upp vad medlemmarna har svarat på genom Smartlockr, vilket ytterligare försvårar det administrativa arbetet och gör det svårt att säkerställa att viktig information når alla berörda.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda och implementera en mer användarvänlig och effektiv lösning för informationsutskick till medlemmar, som bättre hanterar GDPR-kraven utan att försämra medlemmarnas tillgång till viktig information

att utveckla ett system där administratörer får bättre översikt över utskickade meddelanden och eventuella svar från medlemmar, för att minska den administrativa bördan och säkerställa att kommunikationen med medlemmarna blir mer effektiv.

Utlåtande, motion A93

Förbundsstyrelsen beslutade i december 2024 att godkänna förstudien gällande nya verksamhetssystem och därmed också det stora it-projekt som ska ta oss till standardiserade molnbaserade system där personuppgiftsskydd är inbyggt. Detta kommer att innebära nya

och enklare sätt att kommunicera och genomföra facklig verksamhet med mycket mindre risker i förhållande till dataskyddslagstiftningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A94

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Lagringsplats för avtal

Det finns behov att ha en digital lagringsplats som ägs av IF Metall för avtal och historiska viktiga dokument. Vi vill undvika att dokument som upprättas och som redan nu finns digitalt, ska ligga på lagringsplatser som ägs av företagen. Vi vill skydda och ha åtkomst av dokument vid eventuell lockout.

Det känns otryggt att våra nuvarande digitala lagringsenheter för avtal och dokument för det flesta förtroendevalda inom IF Metalls avtalsområden ägs av företagen.

Vi vill även förändra detta för att när förtroendevalda avsäger sig sitt uppdrag eller går i pension är det av största vikt att dennes klubb eller avdelning får åtkomst till viktiga handlingar och dokument fortsättningsvis. Det känns otryggt om dessa lagringsplatser ska ägas av företagen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att upplåta lagringsutrymme digitalt för alla IF Metalls klubbar och avdelningar där historiska viktiga dokument och avtal kan lagras

att uppdra åt it-enheten att ta fram en säker digital lagringsplats för förtroendevalda.

Utlåtande, motion A94

Förbundets nuvarande medlemssystem är till stora delar egenutvecklat genom externa leverantörer, vilket innebär höga driftkostnader och stora inlåsningseffekter. Nya lösningar i detta system innebär ytterligare påbyggnad, vilket resulterar i ytterligare kostnader.

Under 2023 initierades ett arbete med syfte att flytta förbundets medlemssystem från egendriftade serverhallar till ett molnbaserat standardiserat system med syfte att minska driftkostnader och leverantörsberoende samt öka personuppgiftsskyddet utifrån de krav som ställs i dataskyddslagstiftningen (GDPR) och att öppna möjligheterna till påbyggnad av befintliga standardiserade produkter/applikationer.

I juni 2024 beslutade förbundsstyrelsen att en förstudie enligt ovan inleds och i december samma år beslutades att ett it-projekt startas med nämnda förutsättningar. Under projektet kommer medlemssystemets olika delar successivt förflyttas och nya funktioner tillföras, varav en avtalsdatabas och förtroendemannaportal med möjlighet att lagra avtal och protokoll tillkommer som nya delar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A95

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Kollektivavtalskollen

ldag saknas bra möjligheter för klubbar och förtroendevalda att på ett lätt sätt, se om företag har kollektivavtal.

Detta kommer till nytta exempelvis vid upphandlingar, entreprenad eller förhandlingar om exempelvis inhyrning. Men även för att privat personer skall kunna välja att exempelvis lämna in bilen på ett företag med schyssta villkor.

Många andra förbund har redan dessa databaser som är öppna för vem som helst att söka i, om ett företag inom deras branscher har kollektivavtal. Exempel på andra förbund

som har denna typ av databas är Kommunal, Elektrikerna, Fastighets, Byggnads, Handels och Akavia samt Hotell och Restaurangfackets ”schyssta” villkor.

Under Kongressen 2022 fanns en motion om en sådan avtalsdatabas. Utlåtandet blev från förbundet att den anses beaktad med motiveringen att det redan arbetades på en sådan databas samt med motiveringen att det är komplext och innefattar många delar av organisationen och att det måste få ta tid.

Nu har det gått 3 år sedan den förra kongressen och ingen avtalsdatabas finns på plats än.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en offentlig avtalsdatabas under kommande kongressperioden

att för IF Metalls avdelningar redovisa hur arbetet med en offentlig avtalsdatabas har fortlöpt sedan kongressen 2022.

Utlåtande, motion A95

Förbundets nuvarande medlemssystem är till stora delar egenutvecklat genom externa leverantörer, vilket innebär höga driftkostnader och stora inlåsningseffekter. Nya lösningar i detta system innebär ytterligare påbyggnad, vilket resulterar i ytterligare kostnader.

Under 2023 initierades ett arbete med syfte att flytta förbundets medlemssystem från egendriftade serverhallar till ett molnbaserat standardiserat system med syfte att minska driftkostnader och leverantörsberoende samt öka personuppgiftsskyddet utifrån de krav som ställs i dataskyddslagstiftningen (GDPR) och att öppna möjligheterna till påbyggnad av befintliga standardiserade produkter/applikationer. I juni 2024 beslutade förbundsstyrelsen att en förstudie enligt ovan inleds och i december samma år beslutades att ett it-projekt startas med nämnda förutsättningar. Under projektet kommer medlemssystemets olika delar successivt att förflyttas och nya funktioner tillföras, varav en avtalsdatabas tillkommer som ny del.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A96

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Digitalt sökverktyg för kollektivavtal

Arbetet med att säkerställa kollektivavtal och schyssta villkor på arbetsmarknaden ökar med fler aktörer.

I dagsläget får vi från klubbarna skicka förfrågan till avdelningen för att säkerställa att entreprenörer har kollektivavtal när vi förhandlar in dessa på vår arbetsplats.

Med en digital tjänst öppen för alla, där man kan söka på organisationsnummer eller namn så förenklar och effektiviserar man processen med att säkerställa schyssta villkor.

Dessutom blir det öppet och transparent vilka företag som tecknar kollektivavtal och skriver under på den svenska modellen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett digitalt sökverktyg som är öppet för allmänheten, för att kunna kontrollera att företag har kollektivavtal med IF Metall.

Utlåtande, motion A96

I juni 2024 beslutade förbundsstyrelsen att en förstudie ska inledas rörande nytt verksamhetssystem och i december samma år beslutades att ett it-projekt startas. Under projektet kommer medlemssystemets olika delar successivt att förflyttas och nya funktioner tillföras, varav en avtalsdatabas för allmänheten tillkommer som ny del.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A97

Avdelning 10 Dalarna

Förenklad vardag på fackklubben

För de förtroendevalda som har tillgång till fokus besök så finns möjligheten att via medlemssystemet få tag i kontaktuppgifter till medlemmar på ett snabbt sätt. Nu har inte jag den möjligheten, utan måste kontakta avdelningens handläggare eller ombudsmän för att få tag i mina medlemmars kontaktuppgifter. Detta skapar en frustration hos oss klubbordföranden, men även en extra arbetsbörda för avdelningen.

Under verksamhetsåret så kan det hända att förtroendevalda väljer att avsluta sina uppdrag, eller att man vid ett medlemsmöte gör fyllnadsval eller nya val av förtroendevalda, då behöver jag förmedla dessa uppgifter till avdelningen, vilka jag skulle kunnat göra själv om jag haft den möjligheten. Det skulle underlätta bådas arbetsbördor.

Om jag känner denna problematik, som har 150 medlemmar, vad känner inte då de klubbar som har 500 medlemmar och uppåt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en plattform där klubbarna själva kan registrera samt avregistrera uppdrag

att ta fram en plattform där klubbarna kan uppdatera mejladresser och telefonnummer till medlemmarna

att ta fram plattform där klubben har möjlighet att skicka massutskick och kallelser till medlemsmöten.

Utlåtande, motion A97

I det it-projekt som beslutades av förbundsstyrelsen i december 2024, där förbundets medlemssystem kommer att flyttas från egendriftade serverhallar till ett molnbaserat system med standardlösningar, tillkommer nya lösningar och funktioner. Vilka lösningar och funktioner som tillgängliggörs för förbundets klubbar behöver utredas vidare tillsammans med avdelningarna, eftersom de har den bästa kunskapen om hur ansvaret kan mottas rörande motionens förslag om registrering och avregistrering.

Gällande kontaktuppgifter finns redan i dag möjligheten för medlemmar att själva uppdatera dessa på IF Metalls hemsida. Att leda medlemmarna in på hemsidan ger dem tillgång till viktig information om medlemskapets värde, fackliga utbildningar och medlemsförsäkringar.

Vidare är ett av syftena med flytten av förbundets medlemssystem till molnbaserade standardlösningar att öka säkerheten runt personuppgifter utifrån dataskyddslagstiftningen (GDPR), vilket innebär ökade möjligheter till säker och förenklad medlemskommunikation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion A98

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

IF Metalls ramavtal med Swedbank gällande klubbar och Swedbanks bemötande av våra förtroendevalda

Under flera år har det vuxit fram en irritation mot hur klubbar känner sig bemötta av Swedbank. Det är svårt för nystartade klubbar att starta konto och även klubbar som har funnits i flera år upptäcks det att de betalar fel avgifter och inte enligt gällande ramavtal. Klubbar kan även kämpa under en lång tid att till exempel byta kassör. Så till den grad att de nästan ger upp eller i värsta fall hittar andra kreativa lösningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inleda samtal med Swedbank för att förenkla och förtydliga rutiner för öppnande av konto samt byte av kassör

att inleda samtal om att Swedbank ska hedra det ramavtal som gäller så att våra klubbar inte betalar för höga avgifter.

Utlåtande, motion A98

I dag finns information i förbundets intranät som länkar till Swedbanks hemsida, där det framgår hur kontakt ska tas med banken. Banken informerar om vilka handlingar som förväntas lämnas in i samband med att klubb öppnar konto i banken eller byter kassör.

Förbundet är medvetet om att det finns problem och löpande samtal förs med Swedbank där frågor lyfts om hur klubbars kontakt med banken kan underlättas och att ramavtalet efterlevs. Ett arbete med att underlätta elektronisk ansökan om konto i banken kommer att starta under våren 2025.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A99

Avdelning 16 Mälardalen

Förenklad ekonomiredovisning för klubbar

Av förbundets stadgar för klubbar (§ 23, mom. 9) framgår att klubbens räkenskaper ska avslutas per kalenderår och att redovisningen ska ske i överensstämmelse med god redovisningsed.

God redovisningsed innebär, bland annat, att ekonomin redovisas medelst dubbel bokföring. Detta fungerar väl för klubbar med en tillräckligt omfattande ekonomisk verksamhet. Det fungerar dock sämre för klubbar med väldigt låg ekonomisk verksamhet. Det finns klubbar som bokför färre verifikat än vad som ryms på vänster eller höger hand.

I dessa fall borde det övervägas att införa en förenklad form av ekonomisk redovisning. Möjligen i form av ”pengar in + pengar ut” kompletterad med en redovisning av aktuellt tillgodohavande på bank (eller motsvarande). Det finns däremot ingen anledning att frångå krav på korrekt underlag (verifikat) för de ekonomiska händelserna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över om det är möjligt att införa en förenklad form av redovisning för klubbar med väldigt låg ekonomisk verksamhet.

Utlåtande, motion A99

Det är avdelningen som ska erbjuda utbildning i samband med att klubb startas eller att kassör byts på klubbens årsmöte. Klubbkassör erbjuds och genomgår utbildning enligt dagens lagstadgade bokföringsregler via avdelningens eller studiesamverkans försorg.

Det är viktigt att klubbars kassörer har en god grund att stå på så att de klarar att sköta klubbens bokföring på ett ändamålsenligt sätt, även om det är få verifikat att hantera under verksamhetsåret. Att ta fram lösningar som frångår rutiner gällande bokföringen är inte en framkomlig väg. Då finns risk att kunskapen om bokföring och upprättande av bokslut urholkas över tid, vilket försvagar organisationen på totalen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A100

Klubben vid AB Allt i Plåt avdelning 38 Dackebygden

Bokförings E-tjänst för verkstadsklubbar

Som kassör i en verkstadsklubb får kassören lägga mycket tid på omodern bokföring i pappersform. Dessa papper ska sedan skickas in till respektive avdelning för att sedan få utbetalt administrationsbidraget från avdelningen.

Vi måste alltid ha i åtanke att all ekonomi på klubbarna sköts av vanliga människor som inte är ekonomiutbildade.

Vi tycker att detta skulle kunna hanteras på ett enklare och digitalt sätt. Vi hade gärna sett någon form av digital E-tjänst där kassören enkelt kan logga in via sitt mobila bankid för att utföra sin bokföring. Genom E-tjänsten skulle klubben sedan kunna skicka detta direkt till avdelningen efter genomfört årsmöte.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillhandahålla en enkel bokförings E-tjänst för verkstadsklubbar.

Utlåtande, motion A100

Det är avdelningen i samråd med klubben som bestämmer hur klubbens bokföring ska hanteras, genom manuell bokföring eller bokföringsprogram. Klubbar har olika behov beroende på hur stor eller liten klubbens ekonomi är.

En enkel e-tjänst för bokföring kan avdelningen erbjuda om behovet finns för klubbar. Förbundet centralt har inte detaljkännedom om klubbars behov och verksamhet. Avdelningen är bäst lämpad att hantera frågan i samråd med respektive klubb. Det centrala är att klubben kan sköta löpande bokföring och bokslut enligt anvisningar på ett ändamålsenligt sätt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A101

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Betald alkohol, nej tack!

Det är dags att en gång för alla säga ett tydligt nej. Vi ska inte bli bjudna på alkohol i något sammanhang som är förknippat med vårt fackliga uppdrag eller vid facklig representation såsom uppvaktningar, representationer, kongresser eller andra sammankomster, detta oavsett hur måttfullt vi än tycker dagens regelverk är.

Detta gäller alla pengar som kommer från eller via något av IF Metalls konton, dessa pengar ska användas till medlemsnytta, utåtriktad verksamhet och för organisationen i stort.

Kongressen föreslås besluta

att all representation inom IF Metall ska vara alkoholfri och att IF Metall inte står för kostnaden för alkoholhaltiga drycker vid någon sammankomst.

Utlåtande, motion A101

Förbundet är mycket restriktivt med representation med alkohol. Utgångspunkten är att all representation ska ske utan alkohol. Ett totalförbud skulle dock innebära att det i förbundets samtliga organisationsled inte vid något tillfälle skulle vara möjligt att representera med alkohol.

Förbundsstyrelsen anser att det är rimligt att, efter särskilt beslut, vid vissa enstaka tillfällen kunna bjuda på måltidsdryck som ett inslag i en måttfull och gästvänlig representation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A27

Avdelning 34 Borås

Bevarande och tillgängliggörande av IF Metalls historia

IF Metall och dess föregångare har spelat en avgörande roll i den svenska arbetarrörelsens utveckling och påverkan på samhället. Genom att synliggöra och bevara vår historia kan vi stärka förståelsen för den roll facket har spelat, både bland våra medlemmar, förtroendevalda och hos allmänheten. Det är också viktigt att i samband med den utbredda digitaliseringen säkerställa att viktiga dokument och handlingar som beskriver vår historia bevaras för framtiden.

I IF Metalls kulturpolitiska program från 2014 pekar man på betydelsen av att facket ska verka för att skapa och sprida kultur som berör medlemmarnas verklighet. Detta inkluderar att synliggöra vår historia och arbetarrörelsens kamp för ett rättvist, jämlikt och jämställt samhälle.

I en tid då folkbildningen och kulturverksamheten nagelfars av Sverigedemokraterna tillsammans med Tidöregeringen som genom att strypa medlen till studieförbundens verksamhet samt genom olika sätt försöka styra den offentligt finansierade kulturverksamheten, blir betydelsen av att skydda och sprida vår gemensamma historia ännu viktigare. Detta är en del av ytterhögerns kulturkrig, där deras mål är att begränsa det fria folkbildningsarbetet och inskränka kulturell frihet. IF Metall behöver spela en central roll i att motverka dessa krafter bl a genom att tillgängliggöra sin historia och sitt arv i folkbildningssyfte och stärka kunskapen om fackets avgörande betydelse för samhällsutvecklingen.

När våra arkiv nu digitaliseras finns risken att många avgörande delar i samhällsbyggandet och välfärden raderas ur historien, ofta med hänvisning till exempelvis datalagringskapacitet och dataskyddsförordningar gällande personskydd. Det är helt avgörande att vi inte låter tekniska eller juridiska hinder stå i vägen för bevarandet av vår historia.

Dessutom finns en påtaglig risk att vår nutidshistoria, exempelvis den principiellt oerhört viktiga konflikten gällande kollektivavtal på Tesla riskerar att bli bristfälligt dokumenterad. En sådan utveckling skulle innebära en stor förlust för framtida generationer och vår förmåga att förstå och lära av våra tidigare strider och segrar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

> ~~att utse en arbetsgrupp med ansvar att göra IF Metalls och dess föregångares historia och vår inverkan på samhället tillgänglig för medlemmar och allmänhet i folkbildningssyfte~~
>
> att se till att nödvändiga rutiner införs för att tillse att handlingar och viktiga dokument som skildrar avgörande tillfällen i IF Metalls och dess föregångares nutid och historia, inte går till spillo i samband med den pågående digitaliseringen.

Motion A28

Avdelning 12 Uppland

Bevara IF Metalls kulturarv

IF Metall och dess föregångare har spelat en avgörande roll i den svenska arbetarrörelsens utveckling och påverkan på samhället. Genom att synliggöra och bevara vår historia kan vi stärka förståelsen för den roll facket har spelat, både bland våra medlemmar och hos allmänheten. Det är också viktigt att, i samband med den pågående digitaliseringen, säkerställa att viktiga dokument och handlingar som skildrar vår historia bevaras för framtiden.

I IF Metalls kulturpolitiska program från 2014 understryks betydelsen av att facket ska verka för att skapa och sprida kultur som berör medlemmarnas verklighet. Detta inkluderar att synliggöra vår historia och arbetarrörelsens kamp för ett rättvist och jämlikt samhälle. I en tid då folkbildningen och kulturverksamheten utsätts för angrepp från

Sverigedemokraterna tillsammans med Tidöregeringen, som genom att strypa studieförbundens verksamhet och på olika sätt försöka styra den offentligt finansierade kulturverksamheten, blir vikten av att skydda och sprida vår gemensamma historia ännu större. Detta är en del av ytterhögerns kulturkrig, där deras mål är att begränsa det fria folkbildningsarbetet och inskränka kulturell frihet.

IF Metall har en central roll att spela i att motverka dessa krafter genom att tillgängliggöra sin historia och sitt arv för folkbildningssyfte och stärka kunskapen om fackets avgörande betydelse för samhällsutvecklingen. När våra arkiv nu digitaliseras finns risken att många avgörande skeenden i byggandet av välfärden raderas ur historien, med hänvisning till exempelvis datalagringskapacitet och dataskyddsförordningar gällande personskydd. Det är avgörande att vi inte låter tekniska eller juridiska hinder stå i vägen för bevarandet av vår historia.

Dessutom finns en påtaglig risk att vår nutidshistoria, exempelvis den principiellt oerhört viktiga konflikten gällande kollektivavtal på Tesla, blir bristfälligt dokumenterad. En sådan utveckling skulle innebära en stor förlust för framtida generationer och vår förmåga att förstå och lära av våra tidigare strider och segrar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

> ~~att utse en arbetsgrupp med ansvar för att göra IF Metalls, och dess föregångares, historia och vår inverkan på samhället tillgänglig för medlemmar och allmänhet i folkbildningssyfte~~
>
> att se till att nödvändiga rutiner införs för att tillse att handlingar och viktiga dokument som skildrar avgörande tillfällen i IF Metalls, och dess föregångares, nutid och historia inte går till spillo i samband med den pågående digitaliseringen.

Utlåtande, motionerna A27 och A28

IF Metall har ett stort ansvar för att hantera och bevara information, inte minst utifrån ett folkbildningssyfte men även för att uppfylla lagkrav.

Förbundskontoret arbetar därför aktivt med informationshantering och har skapat tydliga riktlinjer och rutiner för att förenkla och förbättra arbetet i avdelningarna. Vi samarbetar också med LO och Arbetarrörelsens arkiv för att bevara och tillgängliggöra vår historia.

På förbundskontoret har vi i dagsläget flera personer på olika enheter som jobbar med dessa frågor, därav anser förbundsstyrelsen att det inte föreligger något behov att utse en arbetsgrupp.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

I debatten deltog

Linda Plymkvist, 16 Mälardalen
Lena Dahlsberg, 19 Östra Värmland
Sonny Johansson, 15 Stockholms län
Alexander Andersson, 29 Norra Älvsborg
My Järvklo, 15 Stockholms län
Stefan Rombing, 18 Örebro län
Fredrik Johansson, 40 Västbo-Östbo
Eveline Sahlén, 4 Mitt i Norrland
Anneli Broström, 3 Norra Västerbotten
Pia Johansson, 13 Bergslagen
Emil Moum-Rönnberg, 44 Halland
Torbjörn Eriksson, 16 Mälardalen
Elin Barrljung, 3 Norra Västerbotten
Åsa Dahlsten, 4 Mitt i Norrland

Kerstin Werrnald, 33 Vätterbygden
Jarkko Pekkala, 38 Dackebygden
Marko Kosonen, 43 Kronoberg
Monika Johansson, 38 Dackebygden
Marcus Israelsson, 26 Östergötland
Kent Bursjöö, förbundskontoret
Michael Lyngsie, förbundsstyrelsen
Jan Eriksson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A90–A101, A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen.

My Järvklos förslag om bifall till motion A90.

Emil Moum-Rönnbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A90.

Fredrik Johanssons, Sonny Johanssons och Linda Plymkvists förslag om bifall till motion A92.

Lena Dahlsbergs förslag om bifall till motion A92 2:a att-satsen samt tilläggsförslag ”att IF Metall, precis som Unionen, fortsättningsvis har del tolkningen att från det att man kandiderar till ett förtroendeuppdrag och så länge man innehar det, så är det inte en hemlig uppgift att man är medlem i IF Metall och IF Metalls a-kassa”.

Pia Johanssons förslag om bifall till motion A92 samt tilläggsförslag ”att för anställda ombudsmän i IF Metall så anses det inte att medlemskapet i IF Metall och IF Metalls a-kassa är en hemlig uppgift”.

Stefan Rombings förslag om bifall till motion A92 samt tillägg till 1:a att-satsen ”att kongressen beslutar att IF Metall snarast ansluter sig till bytlofack.se”.

Linda Plymkvists förslag om bifall till motion A93.

Alexander Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A95 1:a att-satsen och förslag om bifall till 2:a att-satsen.

Anneli Broströms förslag om bifall motion A98.

Torbjörn Erikssons förslag om bifall till motion A99.

Elin Barrljungs, Åsa Dahlstens, Marcus Israelssons, Monika Johanssons, Marko Kosonens, Jarkko Pekkalas, Eveline Sahléns och Kerstin Wernalds förslag om bifall till motion A101.

Kent Bursjöös förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A92, A93, A95 och A101.

Michael Lyngsies förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A90–A93, och A101.

Jan Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A98 och A99.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A90–A101, A27 2:a att-satsen och A28 2:a att-satsen i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A98 och A99

att **bifalla** motion A92 2:a att-satsen och tilläggsförslagen ”att IF Metall, precis som Unionen, fortsättningsvis har den tolkningen att från det att man kandiderar till ett förtroendeuppdrag och så länge man innehar det, så är det inte en hemlig uppgift att man är medlem i IF Metall och IF Metalls a-kassa” och ”att för anställda ombudsmän i IF Metall anses det inte att medlemskapet i IF Metall och IF Metalls a-kassa är en hemlig uppgift”

att **bifalla** motion A101

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A90, A93 och A95 2:a att-satsen

att efter votering **bifalla** motion A92 1:a att-satsen.

Protokollsanteckningar
Votering avseende motion A90 begärdes av Eine Ikonen, 16 Mälardalen.

Votering avseende motion A92 1:a att-satsen begärdes av Tomas With, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion A93 begärdes av Linda Plymkvist, 16 Mälardalen.

Votering avseende motion A95 2:a att-satsen begärdes av Eine Ikonen, 16 Mälardalen.

Stefan Rombings, 18 Örebro län, tilläggsförslag till motion A92 1:a att-satsen avvisades då det saknade anknytning till motionen.

Ekonomikommitténs rapport

1. Inledning

1.1 Ekonomikommitténs uppdrag

Den 27 februari 2024 fattade förbundsstyrelsen beslut om att tillsätta en ekonomikommitté inför 2025 års kongress. Det uppdrag som gavs var att behandla vissa frågor av stor ekonomisk betydelse för förbundet.

Vidare står i beslutet: ”Ekonomikommittén ska bland annat lägga förslag om förbundsavgiftens nivå, som enligt stadgarna ska fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén bör också ha i uppdrag att behandla avgiftssystemets utformning. I uppdraget bör också ligga att göra en analys av förbundets ekonomiska utveckling centralt – verksamhetsmässigt och finansiellt – under senare år. Även avdelningarnas ekonomi bör bli föremål för en liknande analys.

Ekonomikommittén bör ha i uppdrag att göra ett ekonomiskt scenario för den kommande kongressperioden.

Ekonomikommittén bör ha i uppdrag att utarbeta förslag till mål för förbundets ekonomi och för den ekonomiska konfliktberedskapen.

Enligt stadgarna ska konfliktersättningens nivå fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén bör ha i uppdrag att lägga ett förslag i denna fråga.”.

1.2 Ekonomikommitténs sammansättning

Följande personer har ingått i ekonomikommittén: Ulf Andersson (t.o.m. den 31 maj 2024), ordförande, Kent Bursjöö (fr.o.m. 1 juni 2024), ordförande, Martin Gunnarsson, Jan Eriksson, Mimmi Eriksson och Peter Johansson, samtliga förbundskontoret, Carola Andersson, Mitt i Norrland, Stefan Leiding, Stockholms län, Lena Dahlsberg, Östra Värmland, Leif Fantenberg, Kronoberg, Reine Johansson, Bohuslän-Dal, Mika Muhonen, Uppland, Roger Olsson, Sydvästra Skåne, Carina Staf, Mellersta Norrland, Angelica Teiffel, Göteborg och Magnus Persson, Borås. Helena Eriksson, förbundskontoret, har varit adjungerad som administrativ sekreterare.

Ekonomikommittén har haft fem sammanträden, varav fyra fysiska och ett digitalt.

2. Ekonomisk tillbakablick

2.1 Den centrala verksamheten

Ekonomikommittén har valt att göra en ekonomisk tillbakablick över de senaste fem åren.

Resultatutveckling

Perioden 2019 till 2024 har varit speciell, dels på grund av coronapandemin, men särskilt från 2022 beroende på Rysslands orättfärdiga och fullskaliga invasion av Ukraina vilken förutom ett stort lidande för befolkningen också drog med sig en hög inflation. Framför allt bränsle- och matpriser ökade kraftigt i kostnad omgående efter invasionen och övriga prisökningar följde successivt under två år.

Under 2023 och 2024 sågs en markant ökning av boendekostnader då hyreshöjningar genomfördes på en nivå som vi inte haft i Sverige sedan tidigt 1990-tal. Hyreshöjningar och övriga boendekostnader påverkades också starkt på grund av höjda styrräntor från Riksbanken. Vi gick från negativa styrräntor på minus 0,5 procent till räntor på 3,75 procent och detta påverkade en stor del av befolkningen som sedan tidigare varit relativt högt belånade.

När förbundet 2023 gick in i avtalsrörelse för nya riksavtal så låg kraven på löneökningar på den högsta nivån under Industriavtalets historia. Resultatet av förhandlingarna blev ett tvåårigt avtal med ett totalt värde på 7,4 procent. Trots den höga nivån kunde för första gången på många år inte reallöneökningar levereras.

Under 2024 sjönk inflationen tillbaka och Riksbanken påbörjade räntesänkningar. Dock har Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsatt tillsammans med kriget som bröt ut hösten 2023 mellan Israel och Hamas vilket skapar en mer osäker värld.

Förbundskontoret har perioden 2019–2024 kunnat se en minskning av antalet medlemmar mätt på kategorierna Aktiva medlemmar, Arbetande medlemmar och medlemmar inom IF Metalls verksamhetsområde. Detta är framför allt ett resultat av ökade varsel samt avslutade visstidsanställningar och färre inhyrd personal från bemanningsföretag.

Tabell 1: Medlemsutveckling 2019–2024

Medlemsutveckling	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Aktiva	241 928	241 649	241 447	240 785	240 718	236 154
Förändring aktiva	-2,0 %	-0,1 %	-0,1 %	-0,3 %	0,0 %	-1,9 %
Varav i arbete	218 829	214 831	217 952	218 487	217 748	211 263
Förändring i arbete	-3,0 %	-1,8 %	1,5 %	0,3 %	-0,3 %	-3,0 %
Varav inom IF Metalls verksamhetsområde	208 645	205 675	208 434	208 767	208 627	202 456
Förändring inom IF Metalls verksamhetsområde	-2,5 %	-1,4 %	1,3 %	0,2 %	-0,1 %	-3,0 %

Medlemsintäkterna har inte påverkats negativt av det något minskade antalet medlemmar. Intäkterna har ökat samtliga år som ett resultat av löneökningar och, under vissa år, en höjning av lägsta medlemsavgift och därigenom högsta medlemsavgift.

*Tabell 2: Medlemsintäkternas utveckling 2019–2024 (*prognos december 2024), mnkr*

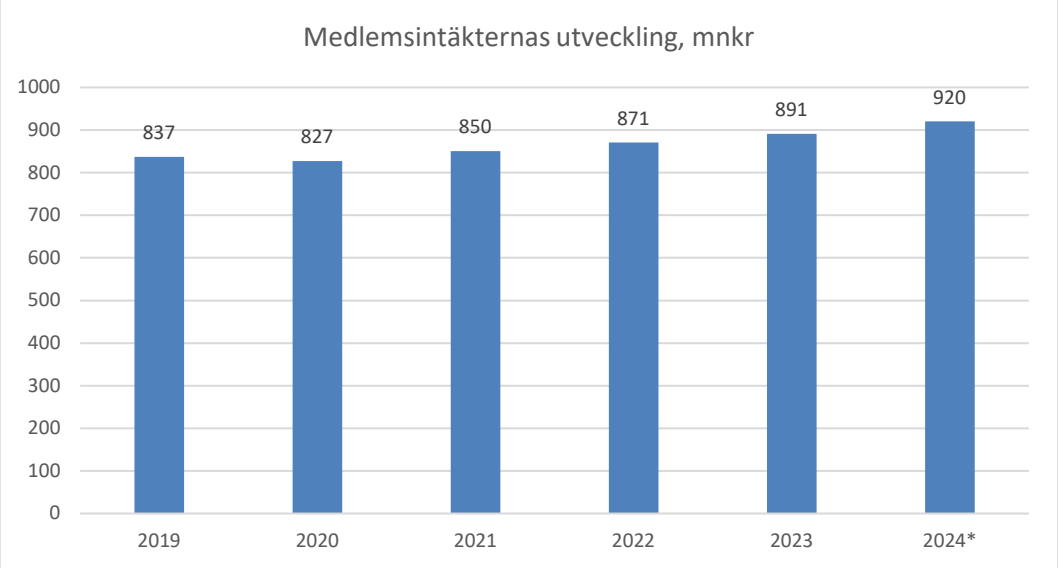

De fackliga verksamhetskostnaderna ökade 2019 och 2020 för att sedan minska något under 2021 vilket var en effekt av coronapandemin. 2022 och 2023 ökade kostnaderna igen något som ett resultat av att verksamheterna kom i gång igen.

Avgiften till IF Metalls a-kassa höjdes 2020 som ett resultat av den socialdemokratiskt ledda regeringens initiativ att höja taket under pandemin.

Anledningen till den höjda avgiften är att cirka 75 procent av a-kassans kostnader utgörs av en så kallad finansieringsavgift. Finansieringsavgiften är i sin tur beroende av nivån på snittdagpenningen för utbetald ersättning. Om snittdagpenningen ökar, vilket den gjorde i och med höjda ersättningsnivåer, ökar också kostnaden för finansieringsavgiften.

Den 1 juli 2019 infördes förbundets inkomstförsäkring. Kostnaderna under det första halvåret uppgick till knappt 30 mnkr. I och med en låg arbetslöshet och höjda ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen blev dock kostnaderna på helårsbasis för inkomstförsäkringen lägre under åren 2020–2023.

Till följd av pandemin och minskade aktiviteter blev kostnaderna också i övrigt lägre för förbundet, särskilt drabbades förbundets strategiskt viktiga studieverksamhet av detta.

Från och med 2015 är den ekonomiska målsättningen att det ska vara balans över tid inklusive resultat av finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Detta innebär att det under enskilda år kan vara underskott, men att det över tid sammantaget ska vara balans i ekonomin. Under perioden har samtliga resultat uppvisat överskott, vilket således är i linje med den ekonomiska målsättningen. Sammantaget har överskotten de fem senaste åren uppgått till cirka 650 mnkr. Ekonomikommittén konstaterar därmed att förbundets ekonomiska målsättningar har uppnåtts.

Resultaten i kapitalförvaltningen följer i princip utvecklingen på kapitalmarknaderna. Sammantaget har det finansiella resultatet under samma period uppgått till drygt 1,8 mdkr.

Tabell 3: Resultatutveckling 2019–2023, mnkr

	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Intäkter	914	901	910	955	957
Kostnader	-1 017	-1 028	999	1 081	1 141
Fackliga verksamhetens resultat	**-103**	**-127**	**-89**	**-126**	**-184**
Finans	415	366	505	233	308
Resultat efter finansiella poster	**312**	**239**	**416**	**107**	**124**
Bokslutsdispositioner	-85	-38	-66	62	14
Skatt	-110	-87	-139	-28	-75
Årets resultat	**117**	**114**	**211**	**141**	**63**

Det egna kapitalets utveckling

Förbundets egna kapital har under perioden utvecklats positivt. Utvecklingen framgår av tabell 4. Vid utgången av 2023 uppgick förbundets egna kapital till cirka 10,1 mdkr, att jämföra med 9,5 mdkr vid utgången av 2019. Ökningen av det egna kapitalet förklaras av de positiva resultat som uppvisats under perioden 2019–2023.

Tabell 4: Eget kapital 2019–2023, mnkr

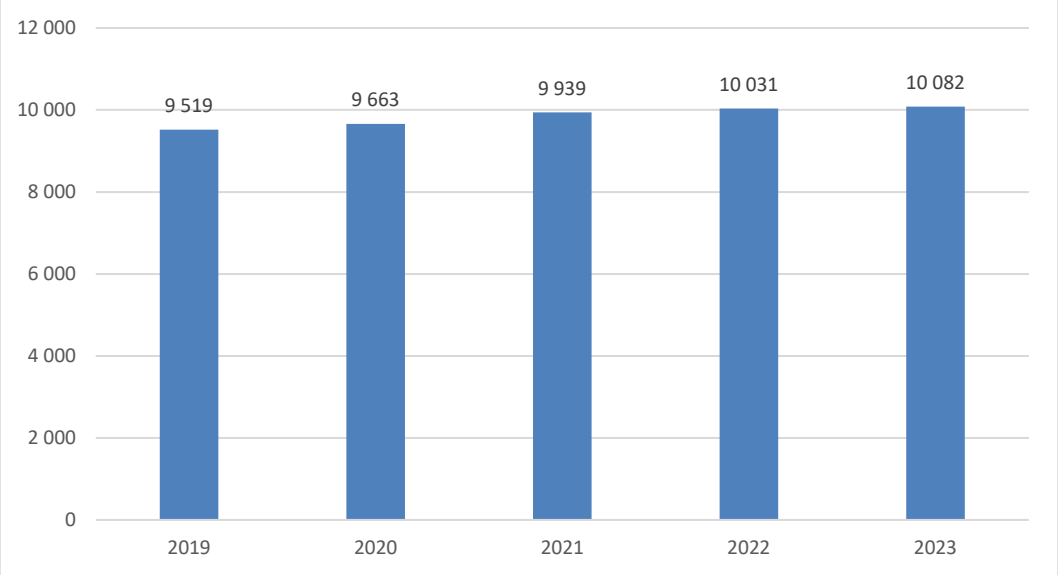

På kongressen 2014 beslutades att målsättningen för utvecklingen av förbundets egna kapital är att det ska värdesäkras. Utgångspunkten har varit nivån på kapitalet vid 2012 års utgång, som då uppgick till knappt 8 mdkr (se tabell 5).

Tabell 5: Eget kapital, utveckling jämfört med ekonomiskt mål, mnkr

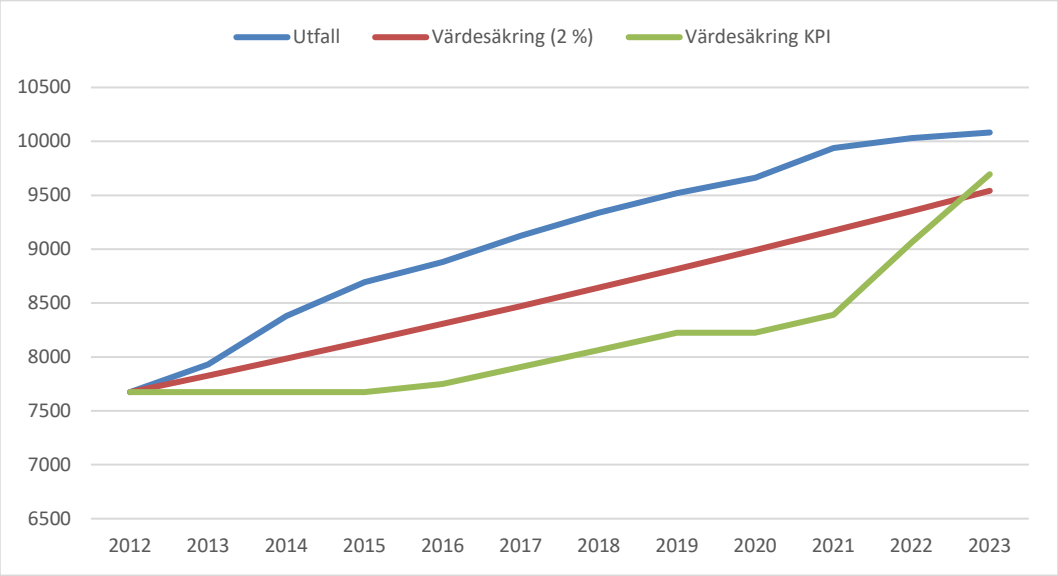

Av tabell 5 framgår det egna kapitalets utveckling jämfört med en årlig värdesäkring på två procent och jämfört med utfall för KPI. Jämfört med utvecklingen av kapitalet med en årlig uppräkning på två procent överstiger utfallet det värdesäkrade kapitalet med 541 mnkr. Ekonomikommittén konstaterar att målet för utvecklingen av det egna kapitalet är uppfyllt.

3. Analys av förbundets ekonomiska ställning

Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomiska ställning. Syftet har i första hand varit att bedöma om förbundet har en tillräcklig ekonomisk konfliktberedskap, men även om förbundet i övrigt har ett tillräckligt kapital för att möta andra framtida hotbilder.

Förbundets ekonomiska styrka kan uttryckas och definieras på olika sätt: konfliktfonden, kapital, tillgångar, eget kapital m.m. Ekonomikommittén har i huvudsak valt att använda måttet justerat eget kapital om inte annat framgår. För enkelhetens skull benämns det fortsättningsvis som eget kapital. Justerat eget kapital är eget kapital plus det egna kapitalets andel av obeskattade reserver. Ekonomikommittén har också analyserat det verkliga kapitalets utveckling, dvs. kapitalets marknadsvärdeutveckling.

3.1 Utvecklingen av förbundets egna kapital

De senaste åren har inneburit en förstärkning av förbundets egna kapital räknat per medlem. Eftersom kapitalets huvudsyfte är att användas vid en konflikt där utbetalningarnas storlek är beroende av antalet medlemmar som får utbetalning har ekonomikommittén utgått från det egna kapitalets storlek per arbetande medlem. Förbundets egna kapital mätt per arbetande medlem har under senaste kongressperioden ökat nominellt från 45 911 kronor till 46 302 kronor. Kapitalet har således ökat med knappt en procent (se tabell 6).

Tabell 6: Eget kapital per arbetande medlem 2012–2023, kronor

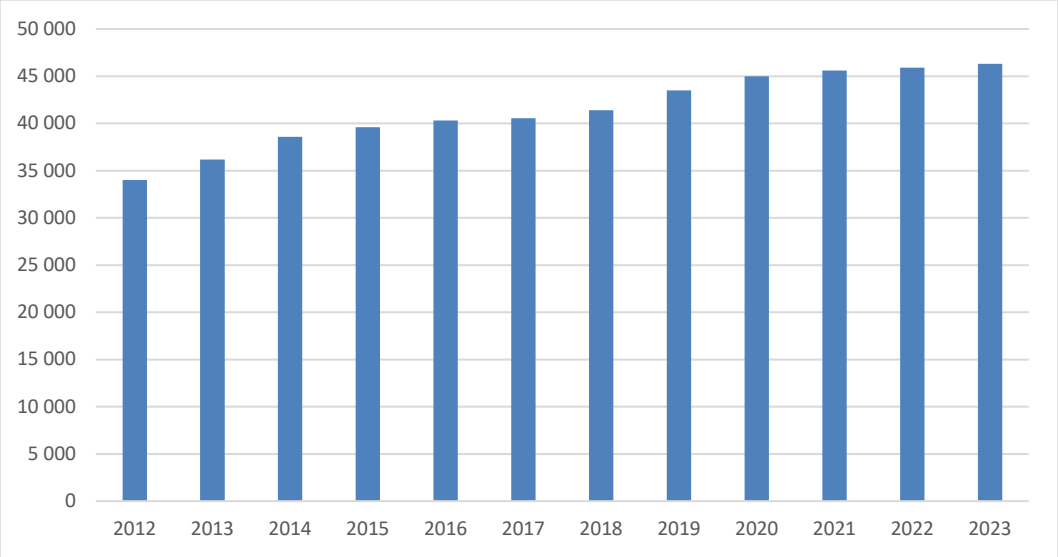

Förbundets kongresser har genom åren fastställt hur stor ekonomisk beredskap förbundet ska ha. Det konfliktberedskapsmål som funnits tidigare är att förbundet ska klara av två på varandra följande fullskaliga konflikter om vardera två veckor. För att beräkna detta har ekonomikommittén relaterat det egna kapitalet till konfliktbehovet och använt begreppet konflikttålighetsgrad (se tabell 7).

Om konflikttålighetsgraden är 100 procent är det egna kapitalet lika stort som konfliktbehovet. Ekonomikommittén har analyserat konflikttålighetsgraden. Den är mätt utifrån lönenivån per respektive år, vilket gör att utvecklingen är real. Förbundets konflikttålighetsgrad 2012 var 268 procent och 2023 hade den ökat till 280 procent.

Förändringarna under de senaste åren är marginella. Orsaken till förändringarna är kapitalets utveckling, antal medlemmar i arbete och löneförändringar.

Tabell 7: Konflikttålighetsgrad 2012–2023

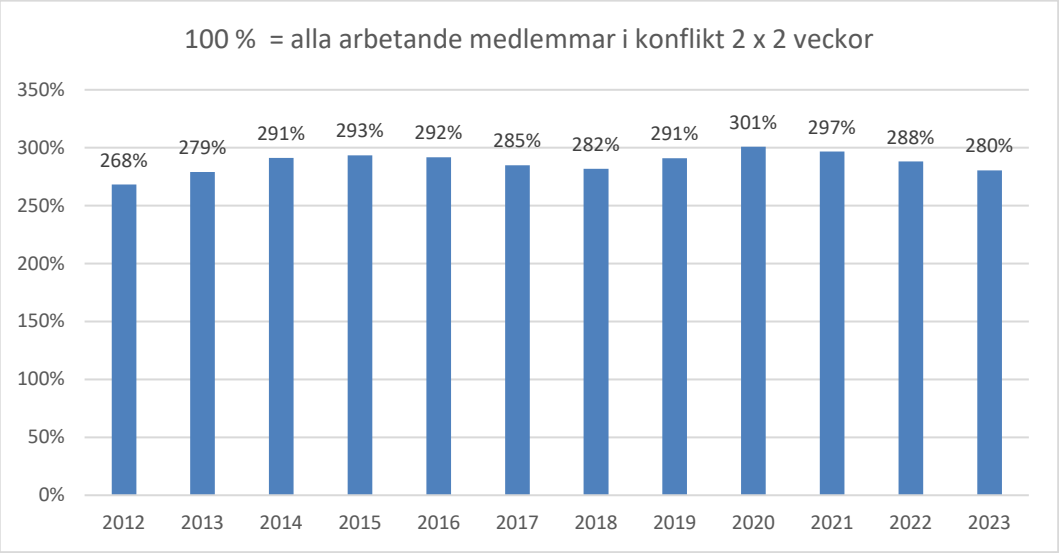

Utifrån analysen gör ekonomikommittén bedömningen att förbundets ekonomiska ställning är god.

3.2 Konfliktscenarier

Inför kongressen 2014 gjorde den dåvarande ekonomikommittén en analys av olika konfliktscenarier. Analysens syfte var att uppskatta hur mycket en konflikt kan komma att kosta förbundet.

De konfliktverktyg som förbundet kan använda eller drabbas av är övertidsblockad, nyanställningsstopp, partiell eller total arbetsnedläggelse samt lockout.

Arbetsnedläggelse i kombination med andra åtgärder, till exempel övertidsblockad, är med stor sannolikhet den första åtgärd som förbundet skulle vidta om en konflikt skulle bryta ut i samband med riksavtalsförhandlingar. Initialt skulle ett begränsat antal företag beröras med i sammanhanget ett färre antal berörda medlemmar, men om dessa åtgärder inte får effekt eskalerar med all sannolikhet konflikten. Fler företag och medlemmar skulle omfattas och det är inte otroligt att arbetsgivarorganisationerna möter förbundet med egna stridsåtgärder, såsom lockout.

Den främsta orsaken till detta scenario är dels förbundets ansvar gällande industriförbundens lönenormering på arbetsmarknaden inom industriavtalet, dels för att hålla konflikten så kort som möjlig, då vi skulle kunna tappa retroaktiviteten för nya avtalsvillkor inklusive löneökningar.

En total arbetsnedläggelse som omfattar hela förbundet är, tillsammans med lockout, det mest kostsamma alternativet.

Efter stadgarnas bestämmelser om karens vid konflikt är kostnaden cirka 1 mdkr per veckas konflikt vid total arbetsnedläggelse.

Det mest troliga är att en konflikt skulle bryta ut som en reaktion på krav på villkorsförsämringar från arbetsgivarnas sida. Förutsättningarna nu är dock annorlunda jämfört med för 30 år sedan. Sårbarheten för företagen har ökat på grund av kortare ledtider samtidigt som arbetsgivarna kan använda sig av fler åtgärder för att anpassa kostnader och öka flexibiliteten, som till exempel att öka inhyrningen och öka antalet visstidsanställda.

Det är således låg risk för att en fullskalig konflikt skulle vara under en längre period. Kostnaderna är helt enkelt för höga för alla inblandade parter. Effekterna på samhällsekonomin skulle också bli så pass stora att staten på ett eller annat sätt skulle tvinga parterna att komma överens eller stoppa konflikten genom ett politiskt beslut. Storlockouten 1980, som är den senaste större konflikten som Metall och Industrifacket var

inblandade i, varade till exempel inte mer än en vecka. Metalls övertidsblockad 1995 varade däremot i drygt tre veckor.

Den gamla tumregeln har varit att förbundet ska klara två på varandra följande fullskaliga konflikter. Att samtliga förbundets medlemmar skulle vara uttagna i konflikt längre än en eller två veckor kan inträffa, men ekonomikommittén bedömer det som relativt osannolikt.

Kostnadssidan i analyserna i avsnitt 3.1 baseras enbart på vad en konflikt kan tänkas kosta. Kostnaderna för en konflikt kan dessutom bli högre än beräknat eftersom vi kan tvingas att solidariskt stödja andra förbund vid en större konflikt som omfattar flera LO-förbund. Det är också viktigt att påpeka att förbundet även efter en konflikt måste ha en god ekonomisk styrka. Det finns dessutom ett behov av att täcka in framtida påverkansfaktorer som i dag är svåra att förutsäga. Politiska beslut kan till exempel snabbt förändra förutsättningarna.

Förbundets ekonomiska ställning är och bör vara så pass god att det finns stora säkerhetsmarginaler, både vad avser olika konfliktscenarier och andra risker. Det är viktigt att också komma ihåg att förbundet inte alltid har stått lika starkt som i dag ekonomiskt och att denna ställning inte på något sätt får äventyras.

Ekonomikommittén kan inte se ett realistiskt scenario där nuvarande konfliktmedel inte skulle räcka till vid en konflikt. Konfliktfonden bör dock inte bli mindre eftersom det är svårt att veta vad som händer i framtiden och signalvärdet av en stark konfliktfond ska inte underskattas. Det får inte finnas någon tvekan om att vi kan visa realitet bakom hot om en konflikt i en avtalsrörelse.

3.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

På kongressen 2014 beslutades om en ändrad ekonomisk målsättning för förbundet. Den nya målsättningen var att värdesäkra det egna kapitalet på nuvarande nivå (2012 års eget kapital) och att resultatet på sista raden i resultaträkningen, inklusive värdesäkring av eget kapital, över tid ska vara i balans. Detta innebär att det under enskilda år kan vara underskott, men att det över tid sammantaget ska vara balans i ekonomin. Det gav ett ökat ekonomiskt utrymme i den fackliga verksamheten på cirka 150 mnkr. Utrymmet användes till att sänka medlemsavgiften 2015 med motsvarande belopp.

Ekonomikommittén har diskuterat förbundets ekonomiska mål. Utifrån de analyser som har gjorts av förbundets kapitalstyrka och konfliktberedskap samt med hänsyn till andra risker anser ekonomikommittén att den nuvarande ekonomiska målsättningen bör gälla även fortsättningsvis. Det finns inte behov av att ytterligare öka förbundets kapital. Den nivå som förbundet har på det egna kapitalet bör inte heller minska utan bör värdesäkras på nuvarande nivå.

Ekonomikommittén har också analyserat utvecklingen på marknadsvärdet av förbundets kapital. I marknadsvärdet har avdelningarnas investeringar i de så kallade andelsbevisen exkluderats. Utvecklingen på marknadsvärdet på IF Metalls totala tillgångar följer i princip utvecklingen på världens penningmarknader, eftersom cirka 80 procent av tillgångarna är placerade i värdepapper såsom aktie-, ränte- och alternativa placeringar.

För perioden 2019–2021 uppvisade värdet på tillgångarna en stark tillväxt. Inledningen på 2022 innebar kraftiga nedgångar på världens kapitalmarknader. Det hade främst geopolitiska orsaker, särskilt Rysslands krigföring mot Ukraina, men var också en reaktion på de föregående årens kraftiga uppgångar på världens börser. År 2023 skedde en viss återhämtning trots fortsatt krig i Ukraina och högre räntor jämfört med en lång föregående period av mycket låga räntor. 2024 är det fortsatt geopolitiskt oroligt i Europa och Europas närområde efter krig även mellan Israel och Hamas. Dock har under 2024 riksbanker i väst påbörjat sänkningar av sina styrräntor vilket påverkat börserna positivt.

Sedan ekonomikommitténs rapport inför kongressen 2022 (rapporten utgick från 2021 års bokslut) har marknadsvärdet på förbundets tillgångar sammantaget minskat med knappt 300 mnkr till och med den 31 december 2023. År 2022 minskade marknadsvärdet på tillgångarna med cirka 1 mdkr för att sedan återhämta sig med cirka 660 mnkr under

2023. Den negativa utvecklingen 2022 berodde på ett lägre värde i värdepapperslagret på grund av det ostabila världsläget inkluderat hög inflation.

I september 2024 översteg marknadsvärdet 2021 års värde med cirka 200 mnkr.

Tabell 8: Utveckling, marknadsvärde tillgångar, exkl. andelsbevis avdelningar, mnkr.

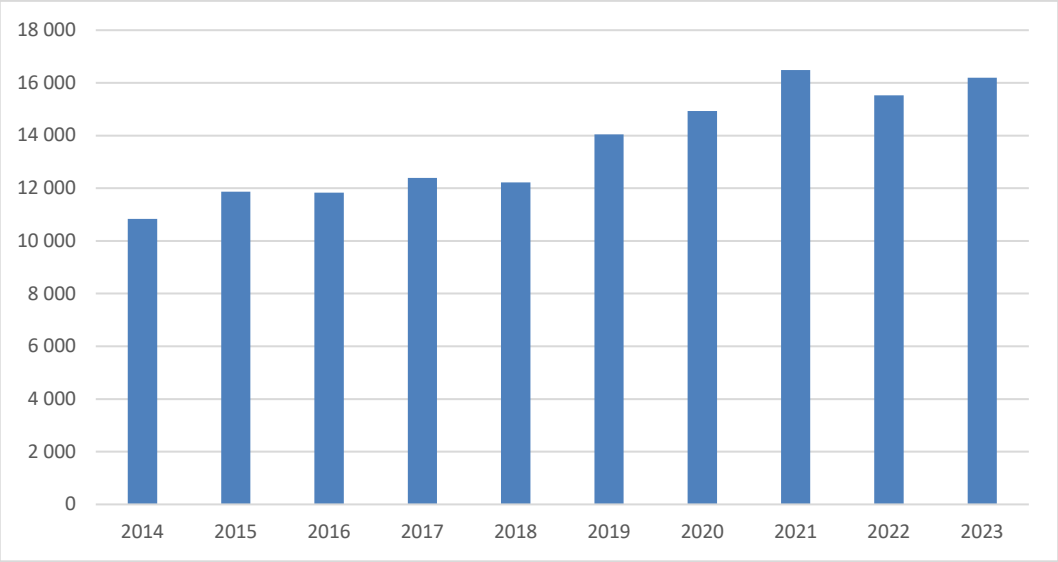

Bland annat utifrån den starka tillväxten på förbundets tillgångar, som därmed också långsiktigt ger möjlighet till en ökad finansiering av den fackliga verksamheten, beslutade förbundsstyrelsen i januari 2019 att införa en inkomstförsäkring. Kostnaden för inkomstförsäkringen beräknas långsiktigt uppgå till cirka 90 mnkr per år. Detta ryms inom de mål som kongressen 2017 beslutade om, dvs. att förbundets ekonomi över tid ska vara i balans. Tack vare tillväxten på tillgångarna har också den långsiktiga årliga avkastningen som finansierar den fackliga verksamheten kunnat ökas från 150 mnkr per år till 250 mnkr per år. Detta samtidigt som förbundets kapital värdesäkras. Det kan dock noteras gällande inkomstförsäkringen att kostnaden sedan 2019 varit lägre än det som förbundsstyrelsen budgeterade. Under hösten 2024 har en översyn av försäkringen påbörjats på grund av förändringar i a-kassans regelverk som träder i kraft den 1 oktober 2025.

Ekonomikommittén anser att förbundets egna kapital ska värdesäkras på nuvarande nivå. Värdesäkringen av tillgångarna bör utgå från Riksbankens målsättning om en inflation över tid på cirka 2 procent. Inflationen kommer att variera över tid och även överstiga 2 procent under vissa perioder. Om inflationen stiger kommer dock räntan också att höjas, vilket ger en högre kapitalavkastning som kompenserar den högre inflationstakten.

Ekonomikommittén föreslår att förbundets ekonomi över tid ska vara i balans. Balanskravet ska avläsas på sista raden i resultaträkningen, dvs. efter finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Nuvarande nivå på förbundets egna kapital ska värdesäkras. Värdesäkringen ska över tid beräknas utifrån en årlig inflationsnivå på 2 procent.

3.4 Ekonomiskt scenario för kommande kongressperiod

IF Metalls medlemmar arbetar till övervägande del i företag som direkt eller indirekt är beroende av globala marknader och hur efterfrågan på dessa marknader utvecklas, och då särskilt i Europa. Till följd av efterdyningarna av coronapandemin, leveransförseningar, högre inflation och Rysslands invasion av Ukraina m.m., är framtiden osäker. Den underliggande ekonomin bedöms däremot vara stark och företagen uppvisar bra resultat. En spännande utveckling till mer grön industri och energi pågår och flera stora etableringar i Sverige skapar nya arbetstillfällen.

Antalet medlemmar i arbete minskade dock med cirka 5 000 personer under 2024.

Tillväxttalen i Sverige de senaste åren, mätt i BNP, har varierat. Till stor del beror det på pandemin, högre räntor och högre inflation.

Tabell 9: Tillväxttal mätt i BNP (källa: IMF, EU-kommissionen och Världsbanken)

	2020	2021	2022	2023	2024 p
Sverige	-2,9	5,0	2,6	1,1	1,7
Europa	-6,1	5,4	3,6	0,8	1,5
USA	-3,4	5,9	2,1	2,1	1,8
Globalt	-3,1	6,3	3,5	3,1	3,2

BNP-utvecklingen från 2020 till 2024 i Sverige, EU, USA och världen har präglats av både den globala pandemins effekter och efterföljande ekonomiska utmaningar.

Under 2020 föll BNP drastiskt på global nivå, främst på grund av pandemins omfattande ekonomiska störningar. Sverige och EU drabbades särskilt hårt, där det inom EU noterades en nedgång på 6,1 procent – en av de största minskningarna bland utvecklade regioner – medan Sverige såg en något mildare nedgång på 2,9 procent.

År 2021 kännetecknades av en stark återhämtning i de flesta länder då pandemin började avta och restriktioner lättades. USA och världen som helhet noterade tillväxt på 5,9 procent respektive 6,3 procent, vilket drevs av ökad konsumtion och statliga stimulanspaket. Sverige och EU upplevde också återhämtning, men tillväxten i EU blev marginellt lägre på grund av fortsatt osäkerhet inom vissa sektorer och långsammare återhämtning på arbetsmarknaden.

Efter det snabba uppsvinget 2021 började tillväxten avta under 2022 och 2023 på grund av nya utmaningar som inflation, energikrisen till följd av kriget i Ukraina och åtstramningar av centralbankernas penningpolitik för att hantera inflationen. USA:s ekonomi var något mer motståndskraftig tack vare en stark arbetsmarknad medan EU och Sverige mötte större motgångar. Särskilt Europa har drabbats av högre energipriser, vilket hämmade konsumtion och investeringar.

Prognoserna för 2024 indikerar en fortsatt återgång till mer måttlig tillväxt, med förväntad BNP-ökning på cirka 1,5 procent i EU, 1,7 procent i Sverige och 1,8 procent i USA, medan världens tillväxt ligger något högre på 3,2 procent. Dessa siffror återspeglar en stabilisering snarare än en stark expansion. Europa, som är starkt beroende av energimarknader, står inför en långsammare återhämtning medan USA förväntas se något bättre tillväxt. Tillväxten i Sverige speglar den europeiska trenden, där beroende av handel och högre energikostnader bromsar expansionstakten.

Sammanfattningsvis visar denna period tydligt hur snabbt växlande globala och regionala faktorer kan påverka ekonomisk tillväxt. Efter pandemins initiala chock har återhämtningen präglats av inflationstryck, energiutmaningar och monetära åtstramningar som saktar ned tillväxten.

Ekonomikommittén anser att det finns stora osäkerheter i Sveriges och omvärldens ekonomier de närmaste åren. I november 2024 valdes en ny president i USA som har signalerat en mer protektionistisk politik med bland annat högre tullar och minskad invandring, vilket gör det svårt att prognostisera hur svensk ekonomi och svenska industrijobb utvecklas. Sverige har stått sig starkare än övriga EU vad gäller konjunktur och arbetsmarknad, delvis beroende på den svaga svenska kronan. I det fall handelskrig utbryter mellan USA och Kina samt USA och EU så finns skäl att inte inteckna för höga förväntningar gällande medlemsutvecklingen. I dagsläget är det mest rimliga att anta att medlemsunderlaget för förbundet under kommande kongressperiod är relativt oförändrat och därmed kan medlemsintäkterna påverkas positivt utifrån ökad organisationsgrad, löneökningar och sedvanliga uppräkningar av lägsta och högsta avgift. Ytterligare en faktor som är svårbedömd är den gröna omställningen med bland annat batteritillverkning och omställd stålproduktion. I det fall Sverige kan vara attraktivt för berörda företag så kan det antas att antalet industriarbetstillfällen inom dessa branscher ökar.

Avgiften till a-kassan har ökat de senaste åren, men de lägre kostnaderna för förbundets inkomstförsäkring har gjort att detta sammantaget ändå fått en positiv effekt på kostnadsutvecklingen. Under hösten 2024 har en analysering påbörjats av nödvändiga förändringar i inkomstförsäkringen utifrån den borgerliga regeringens förändringar i

a-kassans regelverk som träder i kraft den 1 oktober 2025 och som bland annat innebär att kompensationsmöjligheten förändras. Vilka kostnadsförändringar detta kan innebära framträder troligtvis inte förrän tidigast under första kvartalet 2025.

Utifrån utvecklingen av framtida medlemsintäkter och möjlighet till ökad långsiktig avkastning från förbundets tillgångar gör ekonomikommittén bedömningen att förbundets ekonomi de närmaste åren kommer att vara i balans. Tillväxten på förbundets tillgångar gör också att medlemsavgiften kan lämnas oförändrad. Att sänka avgiften kan hindra utveckling av den fackliga verksamheten då kostnadsökningar fortfarande är högre än tidigare år tillsammans med det faktum att antalet arbetande medlemmar minskat under 2024. Att höja medlemsavgiften är inte ekonomiskt nödvändigt och de senaste årens kostnadsökningar för medlemmarna har visat på en känslighet för fackligt medlemskap när den privata ekonomin måste prioriteras.

4. Analys av lokalavdelningarnas ekonomiska ställning

Ekonomikommittén har analyserat lokalavdelningarnas ekonomiska ställning. Syftet med analysen har varit att se hur lokalavdelningarnas ekonomiska utveckling varit de fem senaste åren och att rekommendera vilken målsättning lokalavdelningarna bör ha för sin ekonomi.

4.1 Resultatutveckling

Verksamhetens resultat

Sammantaget för perioden 2017–2023 har den lokala fackliga verksamheten gjort ett underskott på 55 mnkr. Nettoresultatet, dvs. efter finansiella poster och skatt, för motsvarande period har sammantaget givit ett överskott på 310 mnkr.

Ser man till intäkterna för perioden har utvecklingen varit snarlik utvecklingen för förbundet centralt.

Analyserar man däremot kostnadssidan så har kostnaderna gått ned under pandemiåren där framför allt studieverksamheten sjönk för att sedan öka då en högre inflation inträdde 2022 som också varade 2023.

Tabell 10: Resultatutveckling lokalavdelningar, mnkr

Mnkr	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Summa**
Intäkter	550	541	541	544	538	546	568	587	562	586	618	637	6 818
Kostnader	-527	-529	-549	-537	-563	-548	-601	-609	-517	-528	-639	-717	-6 864
Fackliga v-hetens resultat	22	12	-9	7	-25	-2	-33	-22	45	58	-21	-80	-48
Finans/disp/skatt	15	22	29	21	13	30	136	28	103	47	9	12	465
Resultat	**38**	**34**	**19**	**28**	**-12**	**28**	**103**	**6**	**148**	**105**	**-12**	**-68**	**417**
Intäkt/medlem kr	2 064	2 109	2 158	2 165	2 158	2 187	2 277	2 392	2 300	2 426	2 568	2 647	27 451
Kostn./medlem kr	-1 981	-2 062	-2 190	-2 138	-2 260	-2 194	-2 412	-2 483	-2 118	-2 188	-2 657	-2 979	-27 662

Det finansiella resultatet har för perioden 2017–2023 givit ett överskott. Inklusive bokslutsdispositioner och skatt har det totala resultatet uppgått till 310 mnkr. Då cirka 90 procent av lokalavdelningarna har investerat sina värdepapper i förbundets så kallade andelsbevis följer lokalavdelningarnas finansiella resultat till stor del förbundets centrala utveckling på värdepapperen.

4.2 Lokalavdelningarnas egna kapital

Lokalavdelningarnas egna kapital har stärkts genom de positiva resultat som genererats från och med 2015. Totalt uppgick det bokförda egna kapitalet per den 31 december 2023 till 1 969 mnkr. Här kan nämnas att det totala egna kapitalet 2015 uppgick till 1 375 mnkr. Detta är således en ökning sedan 2015 med 594 mnkr.

Det genomsnittliga egna kapitalet per avdelning uppgick den 31 december 2023 till 60 mnkr, motsvarande belopp vid utgången av 2015 var 37 mnkr.

Tre avdelningar har ett eget kapital understigande 20 mnkr och nitton avdelningar har ett eget kapital som överstiger 40 mnkr. År 2015 var det fem avdelningar som hade ett eget kapital understigande 20 mnkr och tretton avdelningar som hade ett eget kapital överstigande 40 mnkr.

I och med den minskning som skett av antalet avdelningar har respektive avdelning generellt en starkare ekonomi än tidigare. År 2015 bestod IF Metall av 37 avdelningar och 2023 av 33 avdelningar. Dels har det egna kapitalet per lokalavdelning i genomsnitt ökat under åren, dels har den genomsnittliga verksamhetsekonomin per avdelning blivit större.

Tabell 11: Avdelningarnas balansräkningar 2023-12-31, mnkr

Lokalavdelningarnas totala BR, mnkr, 2023-12-31	**Bokförda värden**	**Marknads-värde**
Materiella och immateriella AT	173	
Värdepapper, IF Metall andelsbevis	769	1 143
Värdepapper, övriga finansiella placeringar	402	
Övriga finansiella AT, lån, strategiska innehav, andelar m.m.	154	
Övriga kortfristiga fordringar	143	
Likvida medel	328	
Summa tillgångar	**1 969**	
Eget kapital	1 787	
Skulder	182	
Summa eget kapital och skulder	**1 969**	

Ekonomikommittén har också analyserat utvecklingen av det egna kapitalet räknat per aktiv medlem. Sedan 2017 har lokalavdelningarnas egna kapital räknat per aktiv medlem ökat med 26 procent (se tabell 12). Ökningen har berott både på att antalet medlemmar minskat något under perioden och att resultaten för 2017–2021 varit positiva och överväger de negativa resultaten för 2022 och 2023.

Tabell 12: Eget kapital per aktiv medlem, totalt, kronor

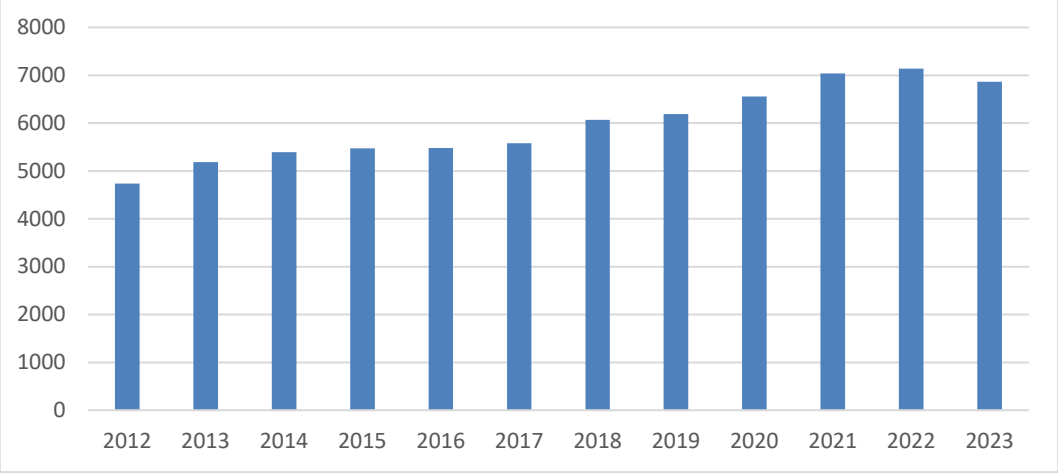

Förutsättningarna varierar dock mellan lokalavdelningarna (se tabell 13). Den avdelning som har lägst eget kapital per medlem ligger på cirka 3 900 kronor. Motsvarande belopp 2015 var 2 900 kronor.

Den avdelning som ligger högst hade ett eget kapital per medlem på drygt 11 500 kronor. Motsvarande belopp 2015 uppgick till knappt 13 250 kronor.

Medelvärdet för avdelningarna är cirka 7 000 kronor.

Tabell 13: Eget kapital per aktiv medlem, per avdelning 2023-12-31, kronor

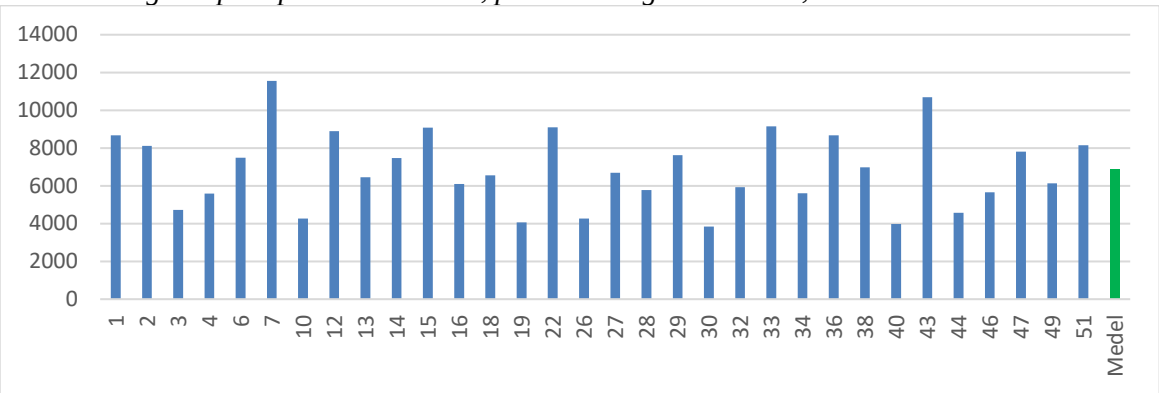

Ekonomikommittén har också analyserat det egna kapitalet i relation till de fackliga verksamhetskostnaderna (se tabell 14). Ekonomikommittén har valt att använda begreppet täckningsgrad. Täckningsgraden har för samtliga år varit högre än två och ett halvt år. Per 2023 var täckningsgraden 2,6 år (2015 var täckningsgraden 2,5 år). Täckningsgradens utveckling följer avdelningarnas resultat under samma period. Den ökar tydligt under pandemiåren 2020–2021 till följd av lägre verksamhetskostnader för att sedan minska 2022–2023 till följd av tydliga kostnadsökningar på grund av den höga inflationen.

Tabell 14: Eget kapital i relation till ett års verksamhetskostnader, totalt (täckningsgrad)

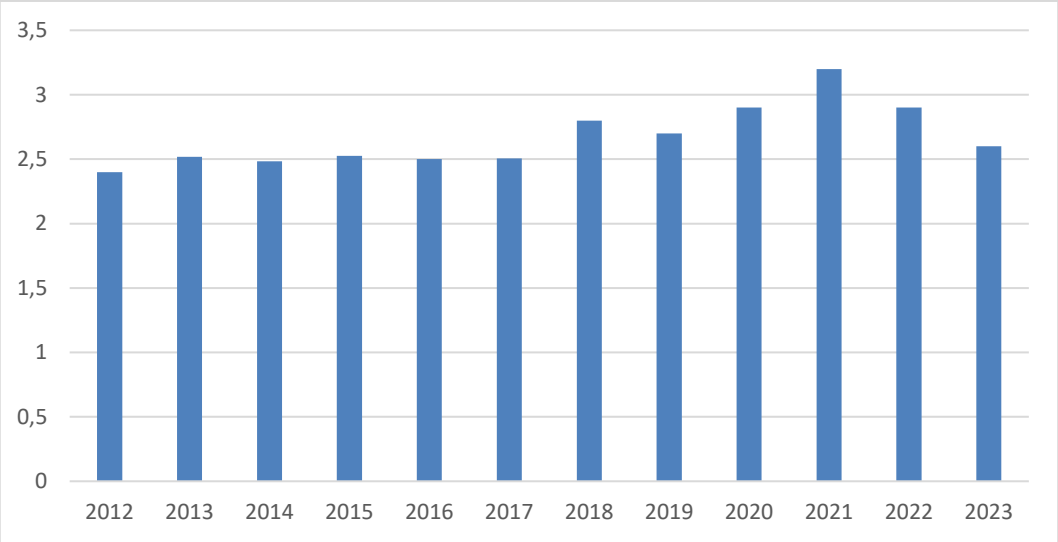

Det är även här variation mellan lokalavdelningarna. Den avdelning som har den lägsta täckningsgraden ligger på cirka ett år i täckningsgrad och den avdelning som ligger högst har cirka 4,6 år i täckningsgrad. Samtliga avdelningar har således ett eget kapital som överstiger ett års verksamhetskostnader.

Tabell 15: Eget kapital i relation till ett års verksamhetskostnader 2023-12-31, per avdelning

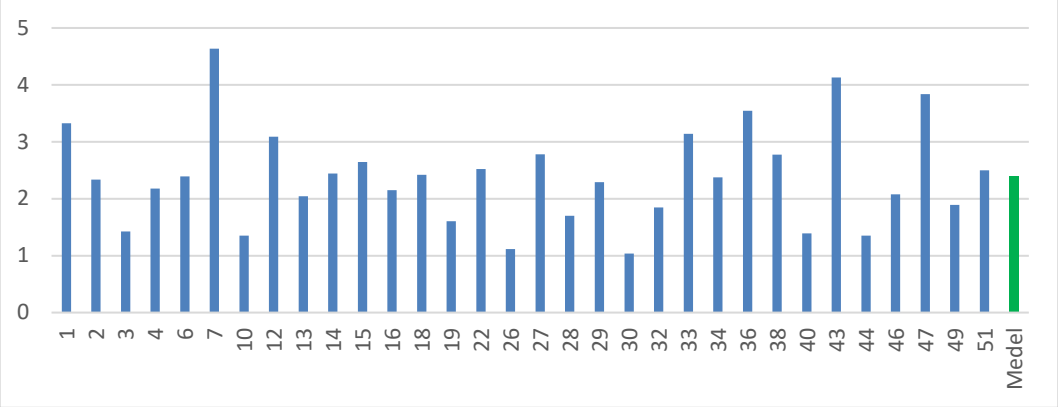

Ekonomikommittén har resonerat om det egna kapitalets utveckling och även om storleken på kapitalet i relation till verksamhetskostnaderna. Ekonomikommittén anser att det inte finns något syfte med att ytterligare öka det egna kapitalet. Däremot är lokalavdelningarna påverkade av politiska risker och bör också i övrigt ha ekonomiska säkerhetsmarginaler.

Det egna kapitalet ska vara en buffert för variationer av storleken på intäkter och kostnader. Ekonomikommittén anser att en täckningsgrad på ett års verksamhetskostnader även fortsättningsvis kan vara en rimlig målsättning. Ekonomikommittén anser även att måttet snarare är i överkant än i underkant och att ett halvt års täckningsgrad är fullt tillräckligt i ett normalscenario, men det kan motiveras av att det är önskvärt att ha vissa säkerhetsmarginaler.

4.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

Ekonomikommittén anser att det inte finns skäl för lokalavdelningarna att ha ett eget kapital som överstiger ett års verksamhetskostnader. I och med att genomsnittet ligger på cirka 2,4 års verksamhetskostnader i eget kapital anser ekonomikommittén att det inte finns anledning att öka det egna kapitalet ytterligare. Här anser ekonomikommittén att det är viktigt att samtliga lokalavdelningar diskuterar och fastställer målsättningen på nivån för det egna kapitalet.

Ekonomikommittén anser att målsättningen för lokalavdelningarnas löpande ekonomi bör vara en ekonomi i balans, beräknat på sista raden i resultaträkningen. Det innebär att över tid bör resultatet, inklusive finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt, vara i balans. Utifrån den generellt relativt goda finansiella ställning som finns i lokalavdelningarna anser ekonomikommittén att det finns möjlighet att under en tid också bedriva verksamheten med underskott. Här är det dock viktigt att varje enskild lokalavdelning gör sin egen analys över vilka möjligheter som finns till detta.

Lokalavdelningarnas bokförda värde på de finansiella tillgångarna uppgår till knappt 2 mdkr. Marknadsvärdet på tillgångarna är högre. Lågt räknat bör marknadsvärdet på de finansiella tillgångarna, per 2023-12-31, uppgå till drygt 2,4 mdkr (under 2024 ökade marknadsvärdet på förbundets tillgångar med drygt 10 procent). Dock ska en sådan hög utveckling inte budgeteras med utan mer ses som ett undantag som beror på olika omständigheter. Mer rimligt är en årlig avkastning över tid på mellan 4 och 5 procent vilket kan tillföra avdelningarna 65 mnkr årligen till den fackliga verksamheten, efter skatt, då likvida medel är borträknade. Ekonomikommittén anser att det är viktigt att de finansiella tillgångarna, precis som andra resurser inom förbundet, används på ett så effektivt sätt som möjligt och därigenom kan bidra till att finansiera den fackliga verksamheten. Förutsättningarna varierar dock mellan lokalavdelningarna. Nästan 80 procent av förbundets lokalavdelningar har finansiella placeringstillgångar överstigande 20 mnkr och 30 procent har finansiella placeringstillgångar överstigande 40 mnkr.

Det är centralt för förbundet att öka organisationsgraden och avtalsteckningsgraden. Det innebär att förbundet centralt och lokalavdelningarna måste utveckla sin verksamhet. Ekonomikommittén anser att det kan ske med nuvarande ekonomiska förutsättningar.

Efter att ha vägt samman flera faktorer, som att kapitalavkastningen inräknas i balanskravet, att nuvarande resultatnivå i den fackliga verksamheten ger överskott, att det finns möjlighet till kostnadsminskningar samt att förbundets lokalavdelningar är välkapitaliserade, anser ekonomikommittén att lokalavdelningarna bör analysera om det är möjligt att förändra de lokala avgifterna till en lägre nivå och/eller göra strategiskt riktade satsningar i den fackliga verksamheten. Ekonomikommittén är medveten om att förutsättningarna varierar mellan lokalavdelningarna.

5. Medlemsavgiften

5.1 Avgiftssystem

Förbundet har sedan tillkomsten 2006 haft ett procentavgiftssystem med en lägsta och en högsta avgift. Det är således väl inarbetat i förbundet.

Ekonomikommittén anser att det är ett rättvist system att ta in avgiften på; våra medlemmar betalar efter bärkraft. Den som tjänar mindre har en lägre avgift och tvärtom.

Det har vid många tillfällen förts diskussioner om vilka inkomster som ska ingå i underlaget för procentavgiften. Inte minst har framförts att övertids- och ob-ersättning bör undantas från avgiftsunderlaget. Ekonomikommittén konstaterar att även övertids- och ob-ersättning m.m. är resultat av kollektivavtal som förhandlats fram av förbundet.

Om underlaget för procentavgiften endast ska utgöras av någon form av grundlön skulle en sådan minskning av avgiftsunderlaget leda till ett stort intäktsbortfall för förbundet. En avgränsning av avgiftsunderlaget skulle i praktiken dessutom riskera att försvåra avgiftsuppbörden.

Ekonomikommittén föreslår att nuvarande avgiftssystem med procentavgift samt en lägsta och en högsta avgift behålls och att underlaget för procentavgiftssystemet även fortsättningsvis ska utgöras av hela bruttolönen.

5.2 Medlemsavgiftens nivå

På IF Metalls kongress 2014 fattades beslut om att sänka den centrala medlemsavgiften från och med januari 2015. Avgiften sänktes från 1,2 procent till 1,0 procent. Ekonomikommittén har diskuterat nivån på medlemsavgiften under nästkommande kongressperioder.

Utifrån analysen av förbundets ekonomiska ställning har kommittén kommit fram till att det inte finns ett ekonomiskt utrymme till en avgiftssänkning. Kommittén har också diskuterat att det finns behov av att öka resurserna till den fackliga verksamheten och därmed också medlemskapets värde.

Utifrån den goda ekonomiska ställningen för både lokalavdelningarna och förbundet centralt finns det inte heller något behov av att höja medlemsavgiften.

Kommitténs förslag till kongressen är således att den centrala avgiften ska vara oförändrad, dvs. 1,0 procent under nästkommande kongressperiod.

Ekonomikommittén föreslår mot denna bakgrund att den centrala avgiften hålls oförändrad på 1,0 procent.

I övrigt framhåller ekonomikommittén vikten av att förbundsstyrelsen har ett betydande stadgemässigt utrymme att förändra avgiftssystemet, till exempel om politiska beslut omöjliggör eller kraftigt försvårar ett upprätthållande av gällande avgiftssystem.

6. Medlemsavgifter för medlemmar med särskilt reglerade avgiftsnivåer

6.1 Avgift för medlem med lönerelaterad ersättning

Ett stort antal medlemmar har någon form av lönerelaterad ersättning. Det är medlemmar som får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller Försäkringskassan. I denna grupp ingår även medlemmar som är vuxenstuderande och får lönerelaterad ersättning.

Dessa medlemmar betalar lägsta avgift, som från den 1 januari 2025 är 244 kronor per månad. Ekonomikommittén anser att principen med likabehandling av olika medlemsgrupper med lönerelaterad ersättning bör behållas.

Ekonomikommittén föreslår att medlemmar med lönerelaterad ersättning även fortsättningsvis ska betala lägsta avgift.

6.2 Avgift för medlem som är ledig för studier utan lönerelaterad ersättning

Medlemsgrupp med egen avgiftsklass

Ekonomikommittén har diskuterat vilken avgift dessa medlemmar ska betala. Dessa medlemmar har arbetat för att sedan vara lediga för att studera. När de börjar arbeta efter avslutade studier har de vid arbetslöshet rätt till ersättning enligt den statliga arbetslöshetsförsäkringens regelverk. Förbundet betalar således avgift till arbetslöshetskassan under den tid dessa medlemmar studerar. Ekonomikommittén anser därför att det är rimligt att de under studietiden betalar avgift enligt nuvarande regelverk, dvs. den lägsta avgiften i förbundets avgiftssystem.

Ekonomikommittén föreslår att medlemmar utan lönerelaterad ersättning även fortsättningsvis ska betala lägsta avgift.

6.3 Studerandemedlemmar

Med studerandemedlemmar avses medlemmar som tidigare inte haft någon anställning och som genomgår gymnasial utbildning. Till övervägande del avses därmed ungdomar som går på en gymnasieutbildning med inriktning mot förbundets verksamhetsområden.

En studerandemedlem är helt avgiftsbefriad. Anledningen till avgiftsbefrielsen är vikten av en så tidig rekrytering som möjligt av nya medlemmar samt att dessa inte kvalificerar sig för medlemskap i a-kassan.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

6.4 Elever i företagsförlagd gymnasieutbildning

Utifrån utvecklingen av företagsförlagd gymnasial utbildning har ekonomikommittén diskuterat avgiften för denna grupp. Kommittén anser att så länge dessa medlemmar inte erhåller lön till följd av den yrkespraktik som ingår i utbildningen ska heller ingen medlemsavgift tas ut. Det är viktigt ur ett organisatoriskt perspektiv att så många som möjligt blir medlemmar i IF Metall och ett kostnadsfritt medlemskap underlättar nyrekryteringen. Däremot anser kommittén att avgift ska betalas när lön erhålls till följd av den yrkespraktik som ingår i utbildningen. Medlemmen kan då också bli medlem i a-kassan och kvalificera sig för ersättning enligt den statliga arbetslöshetsförsäkringens regelverk. Medlemmen ska då betala avgift enligt procentavgiftssystemet.

Ekonomikommittén föreslår att dessa medlemmar ska vara avgiftsbefriade så länge de inte erhåller lön till följd av den yrkespraktik som ingår i utbildningen och att procentavgift ska betalas när lön erhålls till följd av yrkespraktik.

6.5 Avgift vid värnpliktstjänstgöring enligt totalförsvarsplikten

Ekonomikommittén har diskuterat medlemsavgiften för denna grupp och anser att den ska vara avgiftsbefriad. Däremot ska avgift erläggas om medlem får lön från arbetsgivaren under militärtjänstgöringen.

Ekonomikommittén föreslår att dessa medlemmar ska vara avgiftsbefriade så länge de inte erhåller lön från arbetsgivaren.

6.6 Medlem som arbetar efter uppnådd pensionsålder

Medlem som arbetar efter uppnådd pensionsålder betalar i dag lägsta avgift i förbundets avgiftssystem. Dessa medlemmar omfattas av alla delar som ingår i medlemskapet, exklusive förbundets inkomstförsäkring och rätten till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Ekonomikommittén anser att det är rimligt att denna grupp betalar lägsta avgift i

förbundets avgiftssystem när de inte längre omfattas av rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

7. Stadgereglerad förändring av lägsta och högsta avgift samt pensionärsavgift

7.1 Lägsta och högsta avgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en lägsta avgift i procentavgiftssystemet för medlemmar med lönerelaterad ersättning m.fl. Den högsta avgiften i procentavgiftssystemet ska enligt stadgarna automatiskt förändras med ett krontal som är 2,75 gånger större än förändringen av den lägsta avgiftens krontal.

Ekonomikommittén föreslår att omräkningsfaktorn av den högsta avgiften hålls oförändrad på 2,75 gånger den lägsta avgiften.

7.2 Undantag från högsta avgift (taket)

På kongressen 2022 beslutades efter förslag från ekonomikommittén och stadgekommittén att endast anställd personal i IF Metall undantas från taket i förbundets avgiftssystem. Ekonomikommittén ser ingen orsak till ytterligare förändringar gällande undantag.

Ekonomikommittén föreslår att endast löner och avgiftsgrundande ersättningar som erhålls av anställd personal inom IF Metall ska undantas från taket i förbundets avgiftssystem.

7.3 Pensionärsavgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en pensionärsavgift. Nuvarande tillämpning är att pensionärsavgiften ska höjas i proportion till höjningarna av det basbelopp som tillämpas vid beräkning av nivåerna i det allmänna pensionssystemet.

För 2025 är pensionärsavgiften 336 kronor per år.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

8. Konfliktersättning

Nuvarande konfliktersättning är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt. Skälet till nivåbestämningen har tidigare varit att ersättningen ska ligga i nivå med ersättningen från den statliga arbetslöshetsförsäkringen. Alla erhåller dock inte 80 procent i ersättning från försäkringen. Ekonomikommittén anser dock inte att förbundet ska ändra nivån på konfliktersättningen.

Enligt förbundets stadgar ska konfliktersättningens nivå fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén har därför behandlat även denna fråga.

Det har, enligt ekonomikommitténs uppfattning, inte tillkommit några omständigheter som talar för en förändring av nuvarande nivå på konfliktersättningen. Det är viktigt att här uppmärksamma att förbundsstyrelsen enligt stadgarna har mandat att förändra den av kongressen fastställda nivån om särskilda skäl föreligger.

Ekonomikommittén föreslår att konfliktersättningen under kommande kongressperiod är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att godkänna ekonomikommitténs rapport

att förbundsavgiften för den kommande kongressperioden fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget

att konfliktersättningen för den kommande kongressperioden fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt.

Följande förslag förelåg

Ekonomikommitténs rapport.

Förbundsstyrelsens förslag att förbundsavgiften för den kommande kongressperioden fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget.

Förbundsstyrelsens förslag att konfliktersättningen för den kommande kongressperioden fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt.

Kongressen beslutade

att **godkänna** ekonomikommitténs rapport

att **fastställa** förbundsavgiften för den kommande kongressperioden till 1,0 procent av avgiftsunderlaget

att **fastställa** konfliktersättningen för den kommande kongressperioden till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt.

Dagordningens punkt 19
Vår arbetsplats

Inledning

Lönebildning och avtalsrörelse

IF Metall värnar kollektivavtalens ställning på svensk arbetsmarknad. De är våra verktyg för att stärka och utveckla anställdas rättigheter, arbetsvillkor och löner.

Den svenska kollektivavtalsmodellen bygger på en hög organisationsgrad och att kollektivavtalens täckningsgrad är hög, dvs. att en stor andel av arbetstagarna är fackliga medlemmar och omfattas av kollektivavtal. För att nå en hög täckningsgrad är det viktigt att arbetsgivare är medlemmar i arbetsgivarorganisationer och att hängavtal tecknas med oorganiserade arbetsgivare. Lönebildningen bygger på att löner och villkor på arbetsmarknaden förhandlas fram av de kollektivavtalsbärande parterna. Grundläggande är att staten inte ska blanda sig i lönebildningen och att den internationellt konkurrensutsatta sektorn ska vara lönenormerande på svensk arbetsmarknad.

IF Metall samverkar kring lönebildningen inom ramen för Industriavtalet och Facken inom industrin. Samordning sker även med övriga LO-anslutna förbund. Samordning och samverkan är av stor vikt för att vi ska kunna förverkliga våra avtals- och lönepolitiska mål. Industriavtalet utgår från industrins förutsättningar och att lönebildningen är ett ansvar för arbetsmarknadens parter. Med det följer att hänsyn tas till dess konsekvenser för sysselsättning och konkurrenskraft. Det sker genom att parterna har enats om ett förhandlingsavtal som skapar ordning och reda i riksavtalsförhandlingarna samt genom att industrins parter tar på sig att träffa de första normerande avtalen.

Industriavtalet bygger på insikten om att reallöneökningar bara är möjliga om produktion och produktivitet ökar. Det kräver i sin tur att företagen investerar, förnyar och bygger ut sin produktionskapacitet i Sverige. Industrins parter samverkar kring industrins utveckling genom samverkansavtalet. Förbundsstyrelsen anser att IF Metall även fortsättningsvis ska verka för att Industriavtalets principer stärks och utgör grunden för framtidens lönebildning.

IF Metall verkar för minskade klyftor mellan olika löntagargrupper. För att nå dit är det viktigt att säkerställa ett förhandlingssystem som bygger på riksavtal med löneökningar och satsningar på de lägsta lönerna.

Avtalsrådet beslutade i november 2024 att rekommendera förbundsstyrelsen att IF Metall, inför avtalsrörelsen 2025, skulle ansluta sig till FI-plattformen och LO-samordningen, samt att den exakta tekniken för hur löneökningen fördelas, som anges i vart och ett av IF Metalls riksavtal, bör vara en fråga för respektive avtalsområde. I LO-samordningen och FI-plattformen ingick en insamlingsmodell som gav ökat löneutrymme inom IF Metalls avtalsområden, jämfört med tjänstemännens, och en möjlighet att fördela det till dem med de lägsta lönerna.

Förbundsstyrelsen beslutar i frågor rörande förhandlingar och kollektivavtal. Avtalsrådet är förbundsstyrelsens rådgivande organ i avtalsfrågor i vid mening omfattande såväl anställnings- som arbetsvillkor. Förbundsstyrelsen föreslår därför att motioner som berör avtalsfrågor överlämnas till avtalsrådet.

Arbetstidsförkortning

Ett flertal motioner innehåller förslag om olika former av utökad arbetstidsförkortning, genom lag eller avtal. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågorna om trygghet, omställning och anställningsskydd, för frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. En förkortning av arbetsdagen från nuvarande åtta timmar till sex timmar skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av sex timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att

löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar, eller andra värdeförändringar i kollektivavtalen, skulle då inte finnas inom överskådlig tid. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts vid ett tillfälle gå förlorat vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes 1991, men drogs tillbaka 1994.

LO-kongressen beslöt våren 2024 att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. Först när utredningens resultat har presenterats kommer IF Metall att ta ställning till vad som bör drivas gemensamt eller samordnat inom LO.

IF Metall fastställde det nuvarande målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu nått målet medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att förbundet ska fortsätta kampen för utökad arbetstidsförkortning genom att fortsätta på den väg som förbundet valt, dvs. att målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det ekonomiskt möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. För att successivt nå målet att kunna gå i deltidspension under de sista fem yrkesverksamma åren visar IF Metalls beräkningar att premierna behöver vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att respektive avtalsområde prioriterar att använda utrymme för ökad arbetstidsförkortning till att bygga klart modellen om DP/LP/GLP tills premiemålet om 4,9 procent är nått. Avtalsområden som nått målet kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om ökad arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden krav om ökad arbetstidsförkortning för dagtidsarbetare. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortningen i IF Metalls olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut enligt redan befintliga modeller. Det är dock dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen kongressen besluta att avslå alla förslag om arbetstidsförkortning genom lagstiftning och förslag om kortare arbetsdagar eller kortare veckoarbetstid. Förbundsstyrelsen avser att initiera diskussioner inom förbundet i syfte att fastställa ett nytt långsiktigt mål gällande arbetstidsförkortning.

Trygghet i och mellan jobben

Teknisk utveckling, digitalisering, klimatomställning och ökad global konkurrens för företagen gör att arbetsgivarna ställer krav på nya kompetenser och högre flexibilitet i bemanningen. Inhyrning och tidsbegränsade anställningar används allt oftare, vilket kan skapa otrygghet.

För IF Metall är det viktigt att stärka anställningstryggheten för alla anställda i alla anställningsformer. IF Metall verkar därför för att hindra missbruk när det gäller användandet av olika anställningsformer. Tillsvidareanställning ska vara norm på svensk arbetsmarknad.

Arbetsgivarens behov av flexibel bemanning kan också innebära mycket övertid och därmed minskade möjligheter att planera sin fritid, något som kan innebära ett stort problem för vissa grupper. Det gäller särskilt där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom i stort sett alla måste vara på plats samtidigt. Så kan vi inte ha det. Arbetsgivare har en skyldighet att planera och organisera arbetet så att anställda kan känna trygghet för sin inkomst och nå en balans mellan arbete och fritid.

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för ökad trygghet, bättre omställningsmöjligheter och anställningsskydd. Under hot om att riksdagen skulle besluta om revidering av vissa bestämmelser i LAS, i enlighet med förslagen i SOU 2020:30, tecknade LO och Svenskt Näringsliv hösten 2021 en principöverenskommelse om att teckna Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd under förutsättning att staten verkställde vissa gemensamma krav. Detta resulterade i att Sveriges riksdag våren 2022 beslutade om ny lagstiftning och att parterna till midsommar 2022 tecknade ovan nämnda huvudavtal.

I lagen om uthyrning av arbetstagare, liksom i huvudavtalet, infördes en begränsning av tiden en bemanningsanställd kan vara uthyrd till ett och samma kundföretag. Lagen om uthyrning reglerar att ett kundföretag, från den 1 oktober 2024, ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod.

De lagar och kompletterande överenskommelser som infördes 2022 ger alla anställda – oavsett anställningsform – verktyg för att påverka den egna framtiden. Oavsett vad arbetsgivaren väljer att prioritera har nu IF Metalls medlemmar fler möjligheter att kunna stärka sin ställning på arbetsmarknaden via validering och utbildningsinsatser med god studiefinansiering. Det gäller oavsett om man väljer att studera på grund av arbetsbrist eller under pågående anställning. Förbundsstyrelsen anser det viktigt att många medlemmar tar steget att börja studera, och att de efter slutförd utbildning har rätt och möjlighet att pröva annat arbete.

Alla medlemmar i IF Metall är självklart lika mycket värda och olika medlemsgrupper ska inte ha alltför olika villkor. Det var därför en stor framgång att huvudavtalet omfattar alla anställda – oavsett anställningsform.

Genomförandet av en omfattande reform tar tid och alla delar av de förändringar som infördes 2022 fungerade inte tillfredställande från start. Det är nu alla parters ansvar att vårda reformen och förverkliga intentionerna med avtalen.

Ett hållbart arbetsliv

IF Metall ska fortsatt arbeta med att förbättra medlemmarnas utvecklings- och omställningsmöjligheter. Det måste ske nära medlemmarna och på arbetsplatserna. Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd innebär inte att arbetsgivarens ansvar för kompetensutveckling av anställda minskar. Det löser inte heller problemen med bristande utbud av relevanta utbildningar som möter industriarbetarnas behov. IF Metall ska fortsätta driva på arbetsgivarna att se till att samtliga anställda har den kompetens de behöver för nuvarande och framtida arbetsuppgifter. Det krävs engagemang på lokal, regional och nationell nivå för att utveckla tillgången till utbildningsinsatser och se till att de nya möjligheterna i reformen också blir verklighet för medlemmarna.

IF Metall har en sammanhållen strategi som kallas Hållbart arbete. Strategin inkluderar fyra viktiga områden som alla är beroende av varandra: arbetsorganisation för att stärka arbetets innehåll och förbättra arbetsmiljön, kompetensutveckling, lönesättning och jämställdhet. Målet är att skapa utveckling i arbetet och löneutveckling samtidigt som vi minskar belastningsskadorna, förverkligar jämställda arbetsplatser och ger våra medlemmar möjlighet att utvecklas och få stimulerande arbetsuppgifter.

För att nå de strategiska målen med Hållbart arbete krävs att IF Metalls företrädare har den kompetens som krävs för att kunna verka framåtsyftande och konstruktivt.
IF Metall har de senaste åren satsat mycket resurser på att stärka och följa upp de arbetsplatser som arbetar strategiskt med Hållbart arbete – ett arbete som kommer att behöva fortsätta under nästa kongressperiod. Ett exempel är IF Metalls regionala samverkan och engagemang i utvecklings- och sysselsättningsfrågor som skapar förutsättningar för att påverka medlemmarnas tillgång till trygga och hållbara arbeten.

En bra arbetsmiljö är en förutsättning för att våra medlemmar ska kunna, orka och vilja arbeta ett helt yrkesliv. Klimatomställningen och den digitala omställningen skapar nya möjligheter att utforma produktionen utifrån industriarbetarnas behov. Teknik som

ersätter eller kompletterar människors muskelstyrka minskar riskerna för arbetsskador, belastningsskador och stress. Felaktigt använd kan ny teknik däremot leda till mer styrt och bundet arbete med litet arbetsinnehåll, vilket skapar ytterligare problem med bland annat belastningsskador. Det är därför av stor vikt att IF Metall är med och påverkar vid införande av ny teknik.

Tillgång till bra avtalsförsäkringar och en rimlig avtalspension är viktigt för samtliga medlemmar. År 2020 blev resultatet av de LO-gemensamma förhandlingarna med Svenskt Näringsliv att parterna kom överens om en successiv sänkning av åldern för intjänande av avtalspension till 22 år, att ta bort vållandeprövningen i TFA och åldersgränsen 75 år för asbestssjukdomar. För att nå förhandlingsresultat är kompromisser oftast nödvändiga. I detta fall gjordes en överenskommelse om att återinföra självrisken i TFA-försäkringen.

De nu inledda avtalsförsäkringsförhandlingarna har hittills resulterat i att Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Det finns många förslag om förbättringar av avtalsförsäkringarna som redan är bifallna av IF Metall och LO, bland annat kravet om inbetalning av premier till Avtalspension SAF-LO från första till sista kronan oavsett ålder. Förbundsstyrelsen anser att redan bifallna krav måste genomföras innan nya krav läggs till och föreslår därför kongressen besluta att avslå nya förslag.

IF Metall är ett feministiskt, inkluderande förbund som verkar för jämställda arbetsplatser. Det handlar om att minska skillnader mellan arbetsuppgifter som betraktas som manliga respektive kvinnliga, att kvinnor och män ska ha likvärdig lön och löneutveckling samt att kvinnor och män ska få utbildning och utveckling i arbetet i samma omfattning. Ett mer jämställt uttag av ledighet med föräldrapenning är en förutsättning för att nå dessa mål. För att öka jämställdheten krävs medvetna satsningar på hur arbetet är organiserat. Arbetets organisering är den enskilt största orsaken till att medlemmar drabbas av arbetsrelaterade sjukdomar. Många har i dag slitsamma arbetsuppgifter som gör att de inte klarar av att arbeta fram till pensionen. Kvinnor inom industrin är i högre grad än män utsatta för både fysiska och stressrelaterade faktorer eftersom de ofta har de mest monotona arbetsuppgifterna.

IF Metall grundar sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. Att arbeta för att motverka alla former av diskriminering på arbetsplatserna är därför en prioriterad fråga. Alla har rätt till en trygg arbetsplats med bra arbetsmiljö, oavsett företagets storlek. Skyddsombuden är arbetstagarnas företrädare på arbetsplatsen på dessa områden. På mindre arbetsplatser fyller de regionala skyddsombuden samma funktion. IF Metall ska fortsatt kämpa för säkra arbetsplatser genom att se till att skyddsombuden har rätt förutsättningar för att kunna verka på samtliga arbetsplatser.

Föredragning

Simon Petersson, förbundsstyrelsen: Nu är det dags att behandla motionerna under avsnittet Vår arbetsplats, en del av kärnan i vår fackförenings viktigaste uppgift. Idén om att vi kräver saker som vi lovat varandra att aldrig devalvera till förmån för egen vinning, därför att vi vet att om vi kan hålla det löftet så kommer vi att lyckas.

Ibland ägnas det tankar åt att fundera på vad som är viktigast och mest värdefullt för vår fackförening. Det finns två övergripande frågor som är helt avgörande och så finns det en himla massa andra saker som vi pratar om under den här kongressen som syftar till att stimulera processen mot att nå målet i de två frågorna.

Det handlar om att organisera alla arbetare och att teckna kollektivavtal. Ingen av de två sakerna är överordnad den andra, utan de lever i symbios med varandra.

Nu ska vi ge oss in i en förhoppningsvis vital och bra diskussion om vår fackförenings ställningstagande kring de frågor som rör vår vardag i industrierna. Hur länge ska vi arbeta, hur ska vi uppnå jämställda löner, hur kan vi förbättra för de anställda i bemanningsföretag? Hur ska vi hantera den växande problematiken med droger på arbetsplatsen? Hur kan vi utveckla och förbättra det för oss så viktiga försäkringsskyddet som vi genom många års kamp träffat avtal om och mycket, mycket mer.

Vi är faktiskt i en avtalsrörelse just nu också. Vi har med framgång återigen lyckats teckna nya normerande avtal för den svenska arbetsmarknaden. De här avtalen skapar bra förutsättningar för att kunna uppnå vad man skulle kunna kalla den fackliga treenigheten. Då tänker jag givetvis på reala löneökningar där vi ökar vår köpkraft och gör arbetare rikare, ökad sysselsättning och stärkt konkurrenskraft.

Den stabilitet som Industriavtalet inneburit för arbetares ökade köpkraft har stött på utmaningar längs den hittills 28 år långa vägen. Vi lämnar en väldigt utmanande tid bakom oss med uteblivna reallöneökningar. I denna tuffa tid tog vår fackförening svåra och utmanande beslut, men vi tog dem. Som så många gånger förr. Hela vår idé i grunden bygger på modet att ibland våga avstå det vi kan få för dagen i tron om att vi kan få det bättre i morgon.

Det var det som den förra avtalsrörelsen också handlade om. I ren självbevarelsedrift gick vi in i avtalsförhandlingar med krav som skulle innebära kortsiktigt försämrad köpkraft i tron om att vi skulle kunna ta oss tillbaka till stabil mark snabbare i morgon i stället för i övermorgon. Och prognoserna, kamrater, visar att vi ser ut att ha gjort rätt.

En del av motionerna som ska behandlas här nu rör specifika frågor i avtalen. Förbundsstyrelsen tycker att det är viktigt att våra valda förhandlingsdelegationer och avtalsråd får en möjlighet att råda över helheten för de avtalskrav som ska lämnas över till motparterna. Det är en stor flora av viktiga och angelägna avtalskrav som ska hanteras och det vore farligt att i alltför specifika frågor peka ut vägen för vilka krav som ska ställas.

Farligt är det därför det riskerar att minska avtalsrådets och förhandlingsdelegationernas möjlighet att prioritera vilka krav som är viktigast just då, men också för att vi skulle inför våra motparter och för öppen ridå här visa och avslöja de absolut viktigaste kraven för dem och därmed riskera att priset för detta höjs väsentligt i avtalsförhandlingarna. Därför anser förbundsstyrelsen att sådana frågor bör behandlas i avtalsrådet.

Det finns många motioner som rör arbetstidsförkortning. Med anledning av den stora rapport som LO arbetat fram till följd av den senaste LO-kongressens beslut om att tillsammans arbeta för att korta arbetstiden i Sverige har jag de senaste månaderna ägnat mycket tid åt att förklara för våra kamrater i vår omgivning att arbetstidsförkortning sedan länge är en väldigt prioriterad fråga för IF Metalls medlemmar. Jag ville av artighetsskäl inte avbryta LO:s ordförande i dag när han sade ”Är det inte dags för en arbetstidsförkortning?” – att vi har sysslat med det sedan 1995 i Metall och sedan 1998 i Industrifacket. Men jag skickar den signalen här nu då.

Det är otroligt viktigt med arbetstidsförkortning. Den är så viktig att, som jag sade, 1995 i dåvarande Metall träffade man avtal om de första tolv minuterna i tidbank och Industrifacket följde några år senare.

Det som är väldigt viktigt i just det här, det är att vi träffade avtal om det här. Arbetstidsförkortning kostar nämligen pengar. Därför är arbetstidsförkortning en lönebildningsfråga. Det är parterna i Sverige som förhandlar om villkoren på arbetsmarknaden i allmänhet och lönefrågor i synnerhet. Vi är *inte* betjänta av borgerlig eller annan klåfingrighet i vad ersättningen för ett dagsverke ska vara för en arbetare i Sverige, eller hur vi skulle prioritera det löneutrymme som vi har identifierat finns att greppa för oss.

Nu ska vi inleda diskussioner i LO om hur vi tillsammans kan enas om en väg framåt rörande arbetstidsförkortning. Det är en självklarhet för IF Metall att om vi kan enas kring gemensamma krav så kommer vi att vara starkare, vi kommer att vara starkare i skiftlagen, på arbetsplatsen, i koncernen, i förbundet eller för den delen i LO.

Arbetstidsförkortning är en mycket komplex fråga med väldigt många utmanande svårigheter. Vilka ska få en arbetstidsförkortning? Ska den gälla alla eller ska den bara vara för några? Vad för typ av arbetstidsförkortning ska vi ha? Vill vi ha mer semester eller vill vi kunna gå ned i arbetstid inför pensionering? Det finns många frågor.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt nu att vi inte låser in oss i alltför trånga spår när vi går in i de här diskussionerna. Samtidigt är beskedet väldigt tydligt ifrån den här talarstolen, att arbetstidsförkortning är och har länge varit en väldigt prioriterad fråga och förbundsstyrelsen avser att fortsätta ställa krav på det, oavsett vad våra motparter säger, om det är avtalsrådets önskan.

Det är också dags att de kommande åren ha en bred och bra diskussion i förbundet om förbundets långsiktiga mål när det gäller arbetstidsförkortning, tycker förbundsstyrelsen. Vi har på en del avtalsområden nått i mål med det 100-timmarsmål som sattes i mitten på 1990-talet.

I vår långsiktiga kamp för hållbara, säkra och stimulerande arbetsplatser måste det finnas ett starkt stöd om olyckan är framme. Vi har i den här kampen lyckats förhandla fram goda försäkringsvillkor till låga kostnader. Det här försäkringsskyddet som finns på arbetsplatser med kollektivavtal kan inte jämföras med de privata alternativ som arbetsgivare kan teckna hos enskilda försäkringsbolag. Vår kollektiva styrka i kombination med den stora numerären gör att försäkringarna är både billigare och bättre.

När det kommer till arbetsmiljön så bär vi på en stark tradition av engagemang i frågan, men vi kan göra ännu mer. Det är hög tid att ha en diskussion om hur vi genom förhandlingar ute på arbetsplatserna kan stärka allas arbetsmiljö och skapa bra förutsättningar för en säker och trygg arbetsplats.

Staten har en roll i arbetsmiljön och ska göra sitt i den frågan. Därför tillstyrker förbundsstyrelsen motioner som handlar om att vi behöver fler arbetsmiljöinspektörer på Arbetsmiljöverket och vi behöver hitta ett sätt att ekonomiskt straffa de företag som inte tar våra liv och vår hälsa på allvar genom höjda sanktionsavgifter för brott mot arbetsmiljöföreskrifterna.

I avsnittet rörande avtalsförsäkringar så befinner vi oss i det läget att vi har framställt krav som vi har fattat bland annat på IF Metalls kongresser som rör avtalsförsäkringar. Det gjorde vi 2020. I detta nu pågår ett partsgemensamt omfattande arbete som ska vara färdigt i slutet av maj.

Utgångspunkten är att utredningarna med motparterna ska leda till överenskommelser om förändrade villkor i försäkringarna i linje med vad vi framställt krav om. Nya krav som inte adresserats tidigare eller finns med i utredningarna har av förbundsstyrelsen bedömts behöva stå tillbaka. Vi är inte betjänta av att fylla på listan innan vi behandlat färdigt de tidigare.

Sedan vill jag göra något så revolutionerande som att ändra förbundsstyrelsens förslag till beslut innan någon ens har yrkat något. Det är för er skull, så jag tänker att det räcker med det sedan. Det gäller motion B100, som handlar om självrisken i TFA, den där nedrans femhundringen som vi ska behöva pröjsa för att arbetsgivaren har gjort bort sig. Den tänker vi ska bort nu, därför föreslår förbundsstyrelsen bifall till motionen.

Med det sagt vill jag yrka bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut på alla motioner under avsnittet vår arbetsplats alltså B1–B112, med ändringsförslaget gällande motion B100. Jag ser fram emot en bra diskussion. Tack för ordet!

Avtalsrörelse – Motionerna B1 och B2 med utlåtanden

Motion B1

Medlem Andreas Köhler avdelning 14 Värmland

Industriavtalet

Många medlemmar var besvikna efter föregående avtalsrörelsen. Först kom reallönesänkningen som innebar att 10 år av reallöneökningar försvann som över en natt. Sedan kom Facken inom Industrins låga löneanspråk. Det satta ”märket” innebar reallönesänkning under 2023 och med knapphet lär vi kanske få reallöneökning under 2024, ifall inte inflationen skulle göra en otäck comeback som resultat av situationen i Mellanöstern. Då är det viktigt att komma ihåg det, att enda anledningen till att vi accepterade reallönesänkningarna stavas: Industriavtalet.

Industriavtalet är ett verkligt paradigmskifte inom fackföreningsrörelsen. Aldrig tidigare har det funnits ett liknande samförstånd mellan fackliga och borgerliga ekonomer om hur parterna bör ta ansvar för samhällsekonomin, under ständigt hot av att staten ska börja diktera villkoren för lönebildningen.

Industriavtalet innebar fram till att inflationen gick upp nästan 25 år av reallöneökningar. Men om Industriavtalet historiskt sett har gynnat oss arbetare, så gynnade det oss inte under den senaste två åren.

Diskussionen kring lönebildningen har varit enkelspårig. I princip är alla eniga om att detta är det enda sättet för parterna att ta ansvar för samhällsekonomin. Men att fackföreningarna har förlorat sin självständighet på köpet talas det sällan om.

Hur tog parterna ”ansvar”, när Riksbanken hotade med att chockhöja räntan om det inte blev låga löner i avtalsrörelsen? Hur tar arbetsgivarparten ”ansvar” när motsvarigheten i andra branscher erbjuder arbetstagarorganisationerna noll bud i förhandlingarna? Hur tar de fackliga organisationerna ”ansvar” för samhällsekonomin, när man låter sina medlemmar få försämrad köpkraft och sänker efterfrågan i ekonomin?

Vanligtvis när man har använt sig av en metod under en period så brukar man göra en utvärdering av just metoden. Huruvida det på tjänstemannanivåer gjorts utvärderingar kring Industriavtalet är inte utrymmet för motionen, utan det intressanta är hur vi arbetare ser på saken. Vi bör därför dra in förbundet in i en diskussion kring just Industriavtalet och utvärdera ifall Industriavtalet verkligen är bästa ramverket för lönebildningen.

Industriavtalets mål har alltid varit att tillsammans med arbetsgivarparten, i samklang med Riksbanken och finanspolitiken, gemensamt upprätthålla inflationsmålet på 2 procent. Eftersom det finns ordentliga frågetecken kring huruvida detta verkligen har någon inverkan när inflationen importeras från en global inflation, så bör även giltigheten i Industriavtalet anses förlegat. Det bör sägas upp direkt när förutsättningarna förändras.

Idag har företag en prissättnings makt som har tillåtit livsmedelsbolag höja priserna godtyckligt. Det finns flertalet monopol inom vår ekonomi som tillåter rena godtyckliga prisökningar inom byggindustrin, elbolagen och banker som tjänar pengar på höjda räntor. Spelplanen har förändrats, därför bör också vi ändra på reglerna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genomföra en förbundsomfattande diskussion om och utvärdering av Industriavtalet

att verka för att säga upp Industriavtalet.

Utlåtande, motion B1

IF Metalls medlemmar ska vara besvikna över reallönesänkningar. Reallöneökningar är ett övergripande mål för IF Metall. Det innebär dock inte att målet om reallöneökningar kan uppnås varje år. Syftet med samarbetet Facken inom industrin och Industriavtalet är att långsiktigt nå målen om ökad reallön och stärkt konkurrenskraft för svensk industri. Verktyg för att uppnå det är starka riksavtal med löneökningar.

Reallönerna i Sverige har under industriavtalsperioden ökat väsentligt mer än decennierna innan och mer än medeltalet för Västeuropa. Under åren 2022 och 2023 minskade dock reallönerna.

Det är inte IF Metalls uppgift att upprätthålla inflationsmålet om 2 procent. Det är Riksbankens ansvar. Inför avtalsrörelsen 2023 menade förbundsstyrelsen att situationen med hög inflation underströk vikten av att de fackliga lönekraven och bedömningarna av en avtalsrörelse ska vara förenliga med Riksbankens inflationsmål. Det vill säga oavsett om inflationen för tillfället är högre eller lägre än målet utgår förbundsstyrelsen vid beräkningarna av hur stor löneökning som ska krävas från att inflationen ligger på 2 procent. Sedan våren 2024 har inflationen legat nära inflationsmålet på 2 procent och facit för 2024 blev reallöneökningar. Förbundsstyrelsens målsättning är att de riksavtal som tecknas i avtalsrörelsen 2025 ska leda till fortsatta reallöneökningar.

Det förs förbundsomfattande diskussioner om och utvärdering av Industriavtalet. Avtalsråd och kongresser behandlar de motioner som inkommer om Industriavtalet. Inför varje avtalsrörelse rekommenderar avtalsrådet förbundsstyrelsen om IF Metall bör anslutas till Facken inom industrins avtalsplattform eller inte. Avtalsrådet rekommenderar även om de framförhandlade centrala överenskommelserna ska godkännas eller inte. Vid avtalskonferenser, och andra typer av träffar med medlemmar, inhämtar förbundsstyrelsen synpunkter på de träffade överenskommelserna och på vilka frågor medlemmarna anser är viktiga inför kommande avtalsrörelser.

Under årens lopp har olika former av kritik förekommit mot Industriavtalet, mest från fackförbund som inte ingår i Facken inom industrin, och det är bra. Förutsättningarna att göra saker bättre ökar med saklig kritik. Det har dock inte presenterats någon heltäckande alternativ bättre lösning för att uppnå målen reallöneökningar och stärkt konkurrenskraft.

De problem med prissättning och tendens till monopol som förslagsställaren beskriver är inneboende i nuvarande ekonomiska system; kapitalismen. En uppsägning av Industriavtalet är inte en lösning på det.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B2

Avdelning 36 Göteborg

Lika lön för lika arbete vs tjänstemän

Kollektivjobben utvecklas och då hävdar företaget att det inte är kollektivjobb längre. Vi har svårt att konkurrera lönemässigt med avancerade jobb vs tjänstemannasidan. En del befattningar tas upp till diskussion pga vilket avtalsområde de ska tillhöra. En motivering från företagen är att det är så avancerat jobb att de som jobbar där nu går till andra jobb på tjänstemannasidan (som är bättre betalda), dvs kompetensen är på motsvarande nivå. Ett annat argument från företaget är att befattningen är så avancerad så man måste ha högskolestudier och då är det inte kollektivjobb – dvs era jobb får utvecklas hit men inte längre! Ändå hittar de anställningsbara personer (internt) på kollektivsidan till nyligen konverterade befattningar till tjänstemannasidan. Dvs det verkar huvudsakligen vara en lönefråga och inte en kompetensfråga!

Metallarnas arbeten på tekniksidan måste följa med både teknikutvecklingen, kompetensutveckling och lönenivåerna. Även kollektivsidans arbeten blir mer och mer datorberoende, dataprogramberoende och felsökningsberoende. Dessutom blir elektrifieringen och el-kompetensen mer och mer omfattande och behövlig.

På t.ex. utvecklingsavdelningar kan du jobba sida vid sida med tjänstemän och ha väldigt snarlika arbetsuppgifter, men väldigt olika lön.

Detta rimmar inte med EU:s värden om ”Lika lön för lika arbete” som har gällt sedan 1957.

Jämlikhet Alla EU-medborgare är lika inför lagen. Jämställdhetsprincipen ligger till grund för all europeisk politik och är grundbulten i den europeiska integrationen. Den gäller inom alla områden. Principen om lika lön för lika arbete skrevs in i Romfördraget redan 1957.

EU:s mål och värden Europeiska unionen (europa.eu)

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att lika lön för lika arbete ska gälla

att verka för att lika lön för lika arbete ska gälla trots olika avtalsområden

att verka för att metallarnas teknikkunskap och kompetens ska följa med utvecklingen, och bli avlönade därefter

att verka för att metallarnas arbetsroller ska kunna utvecklas utan att bli konverterade till tjänstemannatjänster

att arbeta vidare med frågan.

Utlåtande, motion B2

Förbundsstyrelsen verkar för lika lön för lika arbete. Det återspeglas i förbundets centrala kollektivavtal och dessas regler om grunder för lönesättning; löneprinciper. Olika lön måste motiveras av skillnader i arbetsuppgifter och sättet att utföra dessa.

Lika lön för lika arbete inom olika avtalsområden har förbundsstyrelsen inte rådighet över. IF Metall har ett stort antal centrala kollektivavtal, tillämpliga för olika branscher och tecknade med olika arbetsgivarorganisationer. Kollektivavtalen har olika konstruktioner. En del har branschpott och andra företagspott. Avtalen skiljer sig också åt i fråga om ingruppering i lönegrupper och grunderna för lönesättning; löneprinciper. Det kan resultera i att två arbetare med lika eller likartade arbetsuppgifter som arbetar inom olika avtalsområden kan ha olika lön. För att minska den skillnaden skulle det krävas ett enda kollektivavtal för samtliga branscher. Löneskillnader skulle då fortfarande finnas mellan olika företag, beroende på de lokala förhandlingarna, marknadskrafterna och företagets ekonomiska situation. Förbundsstyrelsen ser ett värde i branschanpassade kollektivavtal och ser därför inte en utveckling mot ett enda kollektivavtal som önskvärd.

Om förslagsställaren syftar på den i brödtexten beskrivna situationen där anställda vid samma företag arbetar sida vid sida med snarlika arbetsuppgifter men med väldigt olika lön och olika avtals- och organisationstillhörighet är någon av dem felorganiserad och fel kollektivavtal tillämpas. I de fall ett företag inte tillämpar rätt avtalstillhörighet efter fastställande mellan fackförbunden ska tvisteförhandling om avtalsbrott påkallas lokalt genom avdelning eller klubb där sådan finns. Det är därför av stor vikt att redan i förhandlingar om organisationsförändring hantera frågan om avtalstillhörighet, då inrättande av ny tjänst eller förändring av redan befintlig tjänst planeras.

Förbundsstyrelsen anser att den gränsdragningsöverenskommelse som finns mellan IF Metall och Unionen hanterar frågan om försvarande av utvecklandet av tjänster och arbetsuppgifter i takt med digitalisering och annan teknikutveckling. I nämnda överenskommelse anges i bilaga 1 följande: ”IF Metall och Unionen är också överens om att om arbetsuppgifter är en teknisk eller organisatorisk utveckling av befattningens ursprungliga huvudinnehåll ska även det vägas in i bedömningen av avtalstillhörighet. Finns en sådan koppling så ska arbetsuppgiften bedömas som att den tillhör det avtalsområde som befattningens ursprungliga huvudinnehåll tillhör.”. Arbetsuppgifter ska alltså inte bli tjänstemannauppgifter för att de är avancerade eller för att arbetsgivaren menar att de kräver högskolestudier. Ursprungs- och huvudsaklighetsprincipen gäller.

Förbundsstyrelsen anser att bestämmelsen reglerar frågan om hur teknikutveckling ska hanteras i såväl lokala som centrala gränsdragningstvister.

Förbundsstyrelsen anser att tid och resurser för gränsdragningar avsätts genom förtroendevalda och ombudsmän som bevakar avtalstillämpningen genom kännedom om arbetsplatsen samt i MBL-förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e–5:e att-satserna beaktade.

I debatten deltog

Carina Kjellsson, 36 Göteborg
Simon Petersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B1 och B2.

Carina Kjellsons förslag om bifall till motion B2 4:e att-satsen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B1 och B2 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B2 4:e att-satsen.

Lönebestämmelser – Motionerna B3–B9 med utlåtanden

Motion B3

Avdelning 36 Göteborg

Högre lön för Samhalls personal

Samhall har inbyggd verksamhet ute på väldigt många olika företag i hela Sverige. Bland annat på Volvo Cars.

Personalen jobbar med tunga-stressande-monotona arbetsuppgifter trots sina sjukdomar och diagnoser. Men lönen är betydligt lägre för Samhalls personal, trots att dem ibland utför identiska jobb som företagets (kundens) egna anställda gör. Detta rättfärdigas genom att det då påstås att vi är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd och därav har vi så låga löner.

Vi tycker att det ska vara lika lön för lika arbete och att allt annat inte är ok.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Samhalls anställda ska ha högre löner när de är ute och jobbar hos kund.

Utlåtande, motion B3

Förslagsställaren anser att Samhalls personal ska ha lika lön för lika arbete. En av grundskillnaderna mellan Samhalls anställda och den personal som är anställd på bolaget där Samhall verkar är att de inte ska utföra lika arbete. Samhall är inte att betrakta som ett bemanningsföretag. Det är anledningen till att det är Samhalls egna löneavtal som ska gälla vid alla typer av arbeten som Samhalls personal utför. Om en Samhallanställd tillfälligt ersätter ordinarie personal hos ett kundföretag, och utför lika arbete som denne, ska dock ett lönetillägg betalas ut. Tillägget ska utgöra mellanskillnaden mellan den Samhallanställdes timlön och den lön, inklusive övriga ersättningar, som kundföretaget skulle ha betalat till den egna arbetstagaren. Förbundsstyrelsen anser därför att Samhallpersonal redan i dag har lika lön för lika arbete i de fall denna situation uppstår.

I motionen föreslås att Samhalls anställda ska ha högre löner när de är ute och jobbar hos kund. I denna fråga anser förbundsstyrelsen att den exakta utformningen av lönekonstruktionen i Samhallavtalet bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling och att motionen därför bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B4

Avdelning 12 Uppland

Jämställda och Jämlika löner

Lika lön för lika arbete är en grundläggande rättvisefråga och en förutsättning för jämlikhet på arbetsmarknaden. Trots att vi har gjort betydande framsteg, kvarstår fortfarande tydliga löneskillnader mellan män och kvinnor i Sverige. Detta är särskilt framträdande inom IF Metalls branscher, där det typiska mansdominerade yrken ofta har högre löner, medan branscher som traditionellt sysselsätter fler kvinnor, såsom exempelvis tvätterier, har betydligt lägre lönenivåer. Denna ojämlikhet är inte bara orättvis, utan hindrar också arbetsgivare och samhället från att fullt ut utnyttja arbetskraftens potential.

Att garantera jämställda löner är inte bara en grundläggande rättighet, utan det främjar också en ökad produktivitet, ekonomisk tillväxt och social rättvisa. IF Metall har en nyckelroll i att driva fram både jämställda löner och löneökningar i de låglönebranscher. Genom att arbeta för högre löner i dessa sektorer kan IF Metall bidra till en mer rättvis arbetsmarknad, där alla medlemmar behandlas lika oavsett kön eller yrkesområde.

IF Metall bör intensifiera sitt arbete för att säkerställa att jämställda och jämlika löner blir en prioriterad fråga i kollektivavtalsförhandlingar och arbetsmarknadspolitik.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att jämlika löner blir en central punkt i kollektivavtalen, med särskild inriktning på de branscher där lönerna är låga

att arbeta för att minska könsskillnaderna i arbetslivet genom att främja lika möjligheter till karriärutveckling och utbildning inom de branscher där löneskillnaderna är mest markanta

att vara en drivande kraft i att lägga fram politiska förslag som uppmuntrar arbetsgivare att investera i högre löner och bättre arbetsvillkor inom låglönebranscher.

Utlåtande, motion B4

Det som föreslås i motionen är viktiga frågor som avser samtliga avtalsområden.

I februari 2016 tillsatte förbundsstyrelsen en lönepolitisk utredning. I januari 2018 blev utredningen klar. Utredningen kom fram till hur IF Metall ska arbeta med jämställda och rättvisa löner, möjligheten till personlig utveckling och en solidarisk fördelning. Det finns också beskrivet i kollektivavtalen hur IF Metall ska arbeta med dessa frågor. Arbetsgivare har skyldighet att åtgärda osakliga och diskriminerande löneskillnader. IF Metalls olika kollektivavtal har olika konstruktioner, men bygger på samma princip när det gäller löneavtal och övergångsbestämmelser. Avtalen innehåller olika regler för hur förhandlingar och förberedelser inför lönerevision bör skötas. Det finns också olika sätt att hantera de olika faserna som till exempel lönekartläggning, löneanalys, pottberäkning och fördelning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att IF Metall arbetar med och lägger stor vikt vid dessa frågor. Förbundsstyrelsen anser att 1:a och 2:a att-satsen därmed bör anses beaktade. I fråga om det som föreslås i 3:e att-satsen är det förbundsstyrelsens uppfattning att lönebildningsfrågor ska skötas av arbetsmarknadens parter, utan statlig inblandning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att avslå 3:e att-satsen.

Motion B5

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Löneförhandling

Generellt är det i det närmaste omöjligt att få lokala påslag vid löneförhandlingarna då företagen anser att det centrala avtalet är normerande. Det borde vara en självklarhet att arbetstagarna ska få ta del av ett lokalt påslag på lönen då företagen går med vinst. Det så kallade riktmärket ligger långt efter andra branscher, arbetarna halkar efter mer och mer varje år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att tydliggöra i de centrala avtalen att lokala lönepåslag ska göras utifrån företagets ekonomiska förutsättningar

att ta ett krafttag för att öka reallönerna.

Utlåtande, motion B5

Det som föreslås i motionen är viktiga frågor som avser samtliga avtalsområden.
IF Metalls olika kollektivavtal har olika konstruktioner, men bygger på samma princip när det gäller löneavtal och övergångsbestämmelser. Avtalen innehåller olika regler för hur förhandlingar och förberedelser inför lönerevision bör skötas. Det finns också olika

sätt att hantera de olika faserna som till exempel lönekartläggning, löneanalys, pottberäkning och fördelning.

I en del riksavtal, som exempelvis Teknikavtalet IF Metall, framgår det tydligt att hänsyn ska tas till företagets ekonomiska förutsättningar. I de centrala parternas gemensamma avtalskommentarer till Teknikavtalet, § 2 Marknadens påverkan, framgår att parterna redan är överens om att hänsyn ska tas till rådande marknadsförutsättningar: ”Att marknadskrafterna påverkar lönerna ligger i sakens natur och är ofrånkomligt. Med marknadskrafterna menas här både den lönemarknad som finns beträffande efterfrågan av den anställdes utbildning, erfarenhet och kompetens och den konkurrenssituation som företaget verkar i nationellt och internationellt.”. I andra riksavtal kan det vara mindre tydligt. Förbundsstyrelsens uppfattning är att samtliga förhandlingsdelegationer bör diskutera och besluta om hur frågan bäst hanteras inom respektive avtalsområde. Motionens 1:a att-sats bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Reallöneökningar är ett övergripande mål för IF Metall. Syftet med samarbetet Facken inom industrin och Industriavtalet är att långsiktigt nå målen om ökad reallön och stärkt konkurrenskraft för svensk industri. Verktyg för att uppnå det är starka riksavtal med löneökningar.

Reallönerna i Sverige har under industriavtalsperioden ökat väsentligt mer än decennierna innan. Reallönerna i Sverige har under perioden ökat mer än medeltalet för Västeuropa. Huvuddelen – mer än två tredjedelar – av löneökningarna under perioden har förhandlats fram genom löneökningar i våra riksavtal.

Vid bestämning av löneutrymmet är utgångspunkten ett långsiktigt perspektiv där lönebildningens konsekvenser på inflation, sysselsättning och konkurrenskraft beaktas. Med ett sådant synsätt kan lönebildning bidra till mer stabila ekonomiska förutsättningar, högre tillväxt och bästa möjliga reallöneökningar. Analys av löneutrymmet sker med utgångspunkt i inflationsmålet och den långsiktiga produktivitetsökningen inom näringslivet samt med hänsyn till utvecklingen av svensk konkurrenskraft och läget på arbetsmarknaden.

Olika löneökningstakter påverkar våra möjligheter att nå våra mål – reallöneökningar och en hög sysselsättning. Vid bedömning av bästa möjliga reallöneökningar tas hänsyn till hur ett antal ekonomiska faktorer utvecklas; näringslivets prisökningstakt, produktivitetsutvecklingen, utvecklingen av priserna på export och import och det internationella kapitalavkastningskravet. Med i bedömningen är också hur konkurrenskraften har utvecklats och hur samspelet mellan penningpolitik och lönebildning fungerar. Förändringar av växelkurs, ränta och inflationstakt påverkar också utgångsläget.

Under åren 2022 och 2023 minskade reallönerna. Inför avtalsrörelsen 2023 menade förbundsstyrelsen att situationen med hög inflation underströk vikten av att de fackliga lönekraven och bedömningarna av en avtalsrörelse ska vara förenliga med Riksbankens inflationsmål. För att nå reallöneökningar över tid behövde perioden av hög inflation minimeras. Löneökningarna i avtal 2023–2025 var de högsta sedan industriavtalsperioden inleddes och reallönerna steg åter under 2024. Inför avtalsrörelsen 2025 ställdes löneökningskrav om 4,2 procent. Förbundsstyrelsens målsättning är att de riksavtal som tecknas i avtalsrörelsen 2025 ska leda till fortsatta reallöneökningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satsen till avtalsrådet och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion B6

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Utreda möjligheten att införa centrala vinstdelningsavtal i kollektivavtalen

Det blir allt svårare att förhandla om en lokal lönepott i de lokala löneförhandlingarna trots att det finns goda förutsättningar för en lokal lönepott. Det finns många motsättningar inom företagen för att höja lönerna men speciellt att löner ofta bara ses som kostnad i företaget. Många företag har också krav på en viss kostnadssänkning per år i företaget och i många företag är den enskilt största kostnaden löner, vilket innebär att

höjer man lönen mer så måste man spara mer pengar någon annanstans. Till dessa kostnadsmål finns det ofta bonusar för cheferna eller ansvariga för dessa delar. Detta gör att det i dessa lägen blir i stort sett omöjligt att höja lönerna mer än de centrala avtalen trots att det finns goda utrymmen för lokala löneökningar.

Många företag har idag vinstdelning/bonusprogram som grundar sig i företagets resultat, där de anställda då får en del av företagets vinster. Dessa möjligheter finns inte inom alla företag då de i grunden helt beror på företagets inställning till sådana system. För att kunna få del av företagens vinster i en större omfattning för alla så vore en framkomlig väg att vi i våra centrala kollektivavtal har någon form av vinstdelningssystem eller krav på att man ska ta fram ett lokalt vinstdelningssystem i företaget.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheten att i kollektivavtalen införa centrala vinstdelningsavtal alternativt krav på lokala vinstdelningssystem.

Utlåtande, motion B6

Förbundsstyrelsens uppfattning är att IF Metall vid varje givet tillfälle ska arbeta för att ta ut så stora löneökningar som situationen medger. När det kommer till frågan om vinstdelning så är det en tillfällig utdelning och kan inte ses som en löneökning. Det kan finnas tillfällen då sådana utdelningar kan vara lämpliga. Dessa tillfällen bör hanteras i lokala förhandlingar. Om IF Metall skulle ta upp denna fråga i riksavtalsförhandlingarna är risken stor att motparten skulle anse att vi ska införa dispositiva lönepotter lokalt. Det är en fråga som vi vet att motparten gärna vill få till. Förbundsstyrelsen vill inte på något sätt underlätta för motparten när det kommer till frågan om dispositiva lönepotter.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B7

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Lägsta lönerna ska följa löneutvecklingen

Senaste avtalsuppgörelsen så enades man om att öka upp lägsta lönerna i kollektivavtalen med mer än avtalsvärdet. Det är viktigt att vi kan hålla uppe våra lägsta löner samtidigt som vi inte vill betala ur löneutrymmet för dessa ökningar.

Nuvarande regering har fastställt lägsta lönen till 28 480 kr/mån för arbetare som kommer från länder där det krävs arbetstillstånd för att arbeta i Sverige. Den nivån är satt för att man ska kunna försörja sig på sin lön utan bidrag.

Då flertalet av våra kollektivavtals lägstalöner understiger 28 480 kr/mån så vill vi ge förbundsstyrelsen i uppdrag att hitta lösningar på hur vi ska öka lägstalönerna i våra kollektivavtal utan att behöva betala från ”märket” i varje enskilt kollektivavtal.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lägstalönerna i våra kollektivavtal blir i nivå med regeringens fastställda lägstalöner för arbetare som har krav på arbetstillstånd

att kostnaden för ökningen av lägsta lönerna inte tas från löneutrymmet inom respektive avtalsområde.

Utlåtande, motion B7

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är arbetsmarknadens parter som ska sköta lönebildningen i Sverige och att staten inte ska reglera minimilön, varken generellt eller gällande arbetskraftsinvandring. Om kollektivavtalens lägsta löner alltid ska anpassas till av staten fastställda krav om försörjnings- eller lönenivå vid arbetskraftsinvandring innebär

det att parterna förlorar kontrollen över lönebildningen och att staten både kan höja och sänka nivåerna på lägsta lönerna.

IF Metall anser att arbetskraftsinvandring från tredje land bara ska vara tillåten till bristyrken. IF Metall vill ha en behovsprövad arbetskraftsinvandring. Utöver det ska arbetskraftsinvandringen ske på villkor som uppfyller kravet om god försörjning. Och framför allt – svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige. När villkoret om god försörjning är uppfyllt ska arbetskraftsinvandraren ha arbetsvillkor som är minst lika bra som de villkor som regleras i svenska kollektivavtal.

Det försörjningskrav som Migrationsverket i dag tillämpar motsvarar 80 procent av medianlönen i Sverige. En utredning har, på uppdrag av regeringen, föreslagit att det ska ersättas av ett lönekrav som föreslås bli 100 procent av medianlönen. År 2023 var medianlönen i Sverige 35 600 kronor per månad. Räknat på den medianlönen skulle det innebära skyhöga löneökningar för att anpassa till Migrationsverkets regler. Sådana löneökningar är inte möjliga utan att det påverkar löneutrymmet. Om ingen arbetare får ha en lön som understiger den mittersta lönen kommer det att leda till en så kallad löne/prisspiral med hög inflation, uteblivna reallöneökningar och sänkt konkurrenskraft för Sveriges industri som följd.

I mars 1997 tecknades Industriavtalet i syfte att utveckla svensk industri och skapa ordning och reda i lönebildningen. Ökad reallön och stärkt konkurrenskraft blev det övergripande målet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B8

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland, 16 Mälardalen, 22 Sörmland, 34 Borås

Gravid på arbetet

När företaget inte kan erbjuda en omplacering där det inte finns någon risk för kvinnans eller barnets hälsa så finns det ingen annan möjlighet än att vara hemma. Gravida som efter omplaceringsutredning måste gå hem förlorar en stor del av sin inkomst, vilket är oacceptabelt. Denna situation borde ha en lösning som ger 100% kompensation efter att omplaceringsutredning har gjorts på den arbetsplats där den gravida kvinnan är anställd.

En lösning på detta skulle skapa ett mer jämställt arbetsliv för IF Metalls medlemmar och möjliggöra att unga kvinnor kan jobba inom industrin utan att behöva vara oroliga för sin ekonomi under en graviditet. Då IF Metall är ett feministiskt förbund bör detta vara en högst prioriterad fråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

> att gravida efter en omplaceringsutredning (AFS 2007:5 Gravida och ammande arbetstagare) som inte utmynnat i annat arbete ska få 100 procent i ersättning medan den havande är hemma.

Utlåtande, motion B8

IF Metall är ett feministiskt förbund som står upp för allas lika värde. Förbundsstyrelsen anser att arbetstagare inte ska drabbas negativt ekonomiskt under sin graviditet på grund av att arbetsgivaren inte kan bereda arbete. IF Metall ska därför verka för att så inte sker.

Graviditetspenning ger ofta lägre ersättning än sjukpenning och föräldrapenning, framför allt vid högre inkomster, på grund av ett lägre ersättningstak och frånvaro av kompletterande kollektivavtalsreglering och avtalsförsäkring.

I SOU 2023:23 föreslås förbättringar av graviditetspenningen, bland annat att nivån på taket höjs till tio prisbasbelopp. Den förbättringen har LO tillstyrkt. Det krävs dock ett riksdagsbeslut för att ändringarna ska träda i kraft. Regeringen har ännu inte återkommit med en proposition i frågan.

Förbättringar för friska arbetstagare som förvägras arbeta under havandeskapet eftersom arbetet medför risker för den gravida och/eller det ofödda barnet drivs även på andra sätt.

I dag finns en rätt till ett föräldrapenningtillägg om 10 procent. Förbundsstyrelsen anser att det även vore rimligt med en graviditetslön om 10 procent. En kollektivavtalsreglering av frågan skulle bidra till att sätta press på arbetsgivare att ta sitt arbetsmiljöansvar. Både inför riksavtalsförhandlingarna 2023 och 2025 beslutade IF Metalls avtalsråd att överlämna motsvarande motioner till samtliga förhandlingsdelegationer. I avtalsförhandlingarna 2023 infördes graviditetslön om 10 procent i Industriavtalet Sinf.

Krav om en försäkring som komplement till graviditetspenningen ingår i de pågående avtalsförsäkringsförhandlingarna mellan LO och Svenskt Näringsliv. Parterna har tillsatt en bred partsgemensam utredning av kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystem. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Först därefter kan avtalsförsäkringsförhandlingarna återupptas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B9

Avdelning 12 Uppland

Ersättning för graviditetspenning/ekonomisk jämställdhet

I nuläget, om en arbetstagare blir gravid och arbetar i en arbetsmiljö som kan vara skadlig för fostret, och arbetsgivaren inte har möjlighet att omplacera arbetstagaren, går arbetstagaren ner i ersättning. Om Försäkringskassan beviljar graviditetspenning, får arbetstagaren en ersättning motsvarande knappt 80 procent av sin lön, med ett tak på 914 kronor per dag. Detta innebär en ekonomisk förlust för den gravida arbetstagaren, trots att situationen uppstått på grund av arbetsmiljörisker och avsaknad av omplaceringsmöjligheter.

Denna situation bidrar till att förstärka de ekonomiska ojämlikheter som kvinnor möter på arbetsmarknaden. IF Metall har en viktig roll att spela i att driva den ekonomiska jämställdheten framåt och säkerställa att gravida arbetstagare inte straffas ekonomiskt för att de behöver graviditetspenning. Förbundet bör ta täten i denna fråga och verka för att stärka skyddet för gravida arbetstagare, genom att kräva att arbetsgivare bidrar med en ekonomisk kompensation utöver den ersättning som ges av Försäkringskassan. För att uppnå detta föreslås att arbetsgivare, utöver Försäkringskassans graviditetspenning, ska betala ut en graviditetslön motsvarande 10 procent av arbetstagarens utgående lön. Detta ska gälla under förutsättning att arbetstagaren varit anställd hos arbetsgivaren i minst ett år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

> att gravida arbetstagare, som beviljats graviditetspenning av Försäkringskassan, ska ha rätt till en extra ersättning från arbetsgivaren motsvarande 10 procent av sin lön, om de varit anställda i minst ett år.

Utlåtande, motion B9

IF Metall är ett feministiskt förbund som står upp för allas lika värde. Förbundsstyrelsen anser att arbetstagare inte ska drabbas negativt ekonomiskt under sin graviditet på grund av att arbetsgivaren inte kan bereda arbete. IF Metall ska därför verka för att så inte sker.

Graviditetspenning ger ofta lägre ersättning än sjukpenning och föräldrapenning, framför allt vid högre inkomster, på grund av ett lägre ersättningstak och frånvaro av kompletterande kollektivavtalsreglering och avtalsförsäkring.

I dag finns en rätt till ett föräldrapenningtillägg om 10 procent. Förbundsstyrelsen anser att det även vore rimligt med en graviditetslön om 10 procent.

En kollektivavtalsreglering av frågan skulle bidra till att sätta press på arbetsgivare att ta sitt arbetsmiljöansvar. Både inför riksavtalsförhandlingarna 2023 och 2025 beslutade IF Metalls avtalsråd att överlämna motsvarande motioner till samtliga förhandlingsdelegationer. I avtalsförhandlingarna 2023 infördes graviditetslön om 10 procent i Industriavtalet Sinf.

Förbättringar för friska arbetstagare som förvägras arbeta under havandeskapet eftersom arbetet medför risker för den gravida och/eller det ofödda barnet drivs även på andra sätt. Krav om en försäkring som komplement till graviditetspenningen ingår i de pågående avtalsförsäkringsförhandlingarna mellan LO och Svenskt Näringsliv. Parterna har tillsatt en bred partsgemensam utredning av kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystem. Den ska vara slutförd den 15 maj 2025. Först därefter kan avtalsförsäkringsförhandlingarna återupptas.

I SOU 2023:23 föreslås förbättringar av graviditetspenningen, bland annat att nivån på taket höjs till tio prisbasbelopp, samma nivå som för föräldrapenning. Den förbättringen har LO tillstyrkt. Det krävs dock ett riksdagsbeslut för att ändringarna ska träda i kraft. Regeringen har ännu inte återkommit med en proposition i frågan.

Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog

Madelein Gusterman, 22 Sörmland
Magdalena Öberg, 34 Borås
Tania Söderberg, 36 Göteborg
Erik Särnmark, 34 Borås
Elizabeth Paulus, 36 Göteborg
Thomas Larsson, 1 Malmfälten
Marcus Israelsson, 26 Östergötland
Carl Holm, 27 Östra Skaraborg
Louise Rasmussen, 47 Östra Skåne
Simon Petersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B3–B9.

Elizabeth Paulus förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B3.

Thomas Larssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B5.

Madelein Gustermans, Carl Holms, Marcus Israelssons, Magdalena Öbergs, Louise Rasmussens, Erik Särnmarks och Tania Söderbergs förslag om bifall till motion B8.

Simon Peterssons ändringsförslag om bifall till motion B8.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B3–B9 inklusive Simon Peterssons ändringsförslag om bifall till motion B8.

Inhyrning och anställningstrygghet – Motionerna B10–B21, utom B20 5:e och 6:e att-satserna, med utlåtanden

Motion B10

Avdelning 22 Sörmland

Begränsa antalet bemanningsanställda

Ett stort problem bland unga metallare är att många av oss har otrygga anställningar. För att få till trygga anställningar behöver andelen bemanningsanställda minska och IF Metall arbeta för att försöka få till ett tak på hur stor andel som ska få vara inhyrd. När man är bemanningsanställd så vågar man exempelvis inte att lyfta arbetsmiljöfrågor/kräva sina rättigheter, berätta om sexuella trakasserier eller säga nej till en övertid. Detta är något som unga bemanningsanställda vittnar om på våra arbetsplatser. Bemanningsanställning skapar en tysthetskultur på våra arbetsplatser som behöver brytas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att begränsa andelen bemanningsanställda på företag

att på sikt arbeta för att förbjuda bemanningsbolag.

Motion B11

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Begränsa bemanningsföretagen på våra arbetsplatser

Det är viktigt att alla som jobbar på samma arbetsplats med samma arbetsuppgifter har samma förutsättningar och villkor.

Bemanningsanställda känner ofta större otrygghet i sin anställning och i och med det varken vågar eller vill man uppfattas som obekväm. Det är olika stor möjlighet att komma hem hel och frisk inom bemanningsbranschen, statistiskt skadas fler.

En annan aspekt i den otrygga anställningen och den orättvisa tryggheten är att den bemanningsanställde från ena dagen till den andra kan bli sittande hemma och vänta på att bli utringd och därmed enbart får garantilön vilket är oacceptabelt.

En hög andel bemanningsanställda på en arbetsplats kan medföra försvårande vid utökat ansvar i gruppen, självstyrande grupper, arbetsberikning, löneutveckling och att kunskap går förlorad då en stor andel tillsvidareanställda ersätts med en mer rörlig anställningsform som bemanningsanställda är.

En utbredd användning av bemanningsföretag är ett hot mot oss som fackförening. IF Metall är alla vi och detta skadar den fackliga styrkan. För oss som fackliga företrädare har vi svårare att företräda den bemanningsanställde och säkerställa deras rättigheter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa ett tak på andelen inhyrda till maximalt 10 procent

att på sikt förbjuda bemanningsföretag.

Utlåtande, motionerna B10 och B11

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för ökad trygghet, bättre omställningsmöjligheter och anställningsskydd. Under hot om att riksdagen skulle besluta om revidering av vissa bestämmelser i LAS, i enlighet med förslagen i SOU 2020:30, tecknade LO och Svenskt Näringsliv hösten 2021 en principöverenskommelse om att teckna Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd under förutsättning att staten verkställde vissa gemensamma krav. Detta resulterade i att Sveriges riksdag våren 2022 beslutade om ny lagstiftning och att parterna till midsommar 2022 tecknade ovan nämnda huvudavtal.

I lagen om uthyrning av arbetstagare, liksom i huvudavtalet, infördes en begränsning av tiden en bemanningsanställd kan vara uthyrd till ett och samma kundföretag.

Lagen om uthyrning reglerar att ett kundföretag, från den 1 oktober 2024, ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretag i dag fyller en funktion på svensk arbetsmarknad och att IF Metall ska fortsätta arbeta för att via kollektivavtal och lagstiftning hitta lösningar för ökad trygghet och rättvis behandling för våra medlemmar som även omfattar medlemmar anställda på bemanningsföretag. Förbundsstyrelsen ser inte att förslagen i motionen är förenliga med det.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B12

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Bemanning

Förbud att hyra ut människor. Är i bästa fall en otrygg anställningsform.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs förbud att hyra ut människor.

Utlåtande, motion B12

I motionen föreslås förbundsstyrelsen verka för ett förbud att hyra ut människor. Förbundsstyrelsen tolkar det som att förslagsställaren vill förbjuda uthyrning av arbetstagare.

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för ökad trygghet, bättre omställningsmöjligheter och anställningsskydd. Under hot om att riksdagen skulle besluta om revidering av vissa bestämmelser i LAS, i enlighet med förslagen i SOU 2020:30, tecknade LO och Svenskt Näringsliv hösten 2021 en principöverenskommelse om att teckna Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd under förutsättning att staten verkställde vissa gemensamma krav. Detta resulterade i att Sveriges riksdag våren 2022 beslutade om ny lagstiftning och att parterna till midsommar 2022 tecknade ovan nämnda huvudavtal.
I lagen om uthyrning av arbetstagare, liksom i huvudavtalet, infördes en begränsning av tiden en bemanningsanställd kan vara uthyrd till ett och samma kundföretag.

Lagen om uthyrning reglerar att ett kundföretag, från den 1 oktober 2024, ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretag i dag fyller en funktion på svensk arbetsmarknad och att IF Metall ska fortsätta arbeta för att via kollektivavtal och lagstiftning hitta lösningar för ökad trygghet och rättvis behandling för våra medlemmar som även omfattar medlemmar anställda på bemanningsföretag. Förbundsstyrelsen ser inte att förslaget i motionen är förenligt med det.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B13

Medlem Martin Fahlén avdelning 36 Göteborg

Bemanningsbranschen urholkar det fackliga kollektivet

Det finns väldigt stora problem med bemanningsbranschen och hur den idag är uppbyggd. Vi ser en låg organisationsgrad där arbetare ställs mot arbetare på samma arbetsplats vid situationer som produktionsnedgång och det lokala fackliga arbetet.

Vi måste ha en allvarlig diskussion i förbundet om vår syn på bemanningsbranschen, vår organisering av dess anställda samt hur vi bygger en framtid med trygga jobb där vi tillsammans bygger ett kollektiv av arbetare på riktigt. Det finns många bra exempel på där klubbars agerande har kraftigt begränsat eller till och med stoppat bemanningsföretags intåg på sina arbetsplatser runt om i landet. SKFs verkstadsklubb hade en medlemsomröstning där alla fick säga sitt om sin syn på att tillåta bemanningsföretag på arbetsplatsen där en kraftig majoritet sa nej och klubben fick ett ordentligt mandat i sina förhandlingar med företaget.

På andra arbetsplatser har klubbar förhandlat till sig skarpa tak på hur stor del av arbetsstyrkan får vara bemanningsanställda.

Med den här motionen vill vi att förbundet sätter en linje för vår framtida syn på bemanningsbranschen och organisering av bemanningsanställda.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genom avtal begränsa andelen bemanningsanställda på företag

att genom avtal och politisk påverkan arbeta för att bemanningsverksamheten på sikt ska regleras stramare

att uppmuntra klubbar med bemanningsföretag på sina arbetsplatser att hålla medlemsomröstningar om närvaron av bemanningsföretag på arbetsplatsen är i medlemmarnas intresse

att arbeta för att sätta ett lägre tak på inhyrningstiden i kundföretaget och att anställningen per automatik övergår till en tillsvidareanställning på kundföretaget

att arbeta för att inhyrd personal ska omfattas av förtur till återanställning efter totalt 12 månader inom en 24 månaders period hos kundföretaget

att ta fram riktlinjer för att bemanningsanställda ska tillhöra och involveras i det lokala fackliga arbetet och skyddsarbetet på den klubb den bemanningsanställda är i huvudsakligen aktiv på

att utvärdera dagens modell av organisering av bemanningsanställda med fokus på anslutningsgrad och facklig aktivitet.

Utlåtande, motion B13

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för ökad trygghet, bättre omställningsmöjligheter och anställningsskydd. Under hot om att riksdagen skulle besluta om revidering av vissa bestämmelser i LAS, i enlighet med förslagen i SOU 2020:30, tecknade LO och Svenskt Näringsliv hösten 2021 en principöverenskommelse om att teckna Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd under förutsättning att staten verkställde vissa gemensamma krav. Detta resulterade i att Sveriges riksdag våren 2022 beslutade om ny lagstiftning och att parterna till midsommar 2022 tecknade ovan nämnda huvudavtal.
I lagen om uthyrning av arbetstagare, liksom i huvudavtalet, infördes en begränsning av tiden en bemanningsanställd kan vara uthyrd till ett och samma kundföretag.

Lagen om uthyrning reglerar att ett kundföretag, från den 1 oktober 2024, ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretag i dag fyller en funktion på svensk arbetsmarknad och att IF Metall ska fortsätta arbeta för att via kollektivavtal och lagstiftning hitta lösningar för ökad trygghet och rättvis behandling för våra medlemmar som även omfattar medlemmar anställda på bemanningsföretag. Förbundsstyrelsen ser inte att förslaget i motionens 1:a att-sats är förenligt med den inriktningen.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsverksamheten ska regleras. Som nämnts ovan har en stramare reglering av bemanningsverksamheten nyligen införts. Om det på sikt, när konsekvenserna av dessa förändringar har utvärderats, visar sig att det finns anledning till ytterligare åtstramning är förbundsstyrelsen beredd att verka för det. Därmed anser förbundsstyrelsen att motionens 2:a att-sats bör anses beaktad.

I motionens 3:e att-sats föreslås förbundsstyrelsen uppmuntra klubbar med bemanningsföretag på sina arbetsplatser att hålla medlemsomröstningar om närvaro av bemanningsföretag på arbetsplatsen är i medlemmarnas intressen. Innan inhyrning kan ske ska kundföretaget förhandla med den lokala fackliga organisationen enligt medbestämmandelagen. Det innebär att den lokala fackliga organisationen bland annat kan se till att de bemanningsföretag som anlitas har kollektivavtal så att de inhyrda omfattas av Bemanningsavtalets regler. Kundföretagen ska bland annat informera om under vilken tid inhyrningen ska pågå, hur många som ska hyras in och var i verksamheten de inhyrda ska arbeta. Medbestämmandeförhandlingarnas regler är tvingande för alla företag. Förbundsstyrelsen anser att lagens verktyg är tillräckliga för att företräda medlemmarna och föreslår därför att motionens 3:e att-sats avslås.

I motionens 4:e att-sats föreslås ett lägre tak på inhyrningstiden i kundföretaget än det som nyligen införts och att anställningen per automatik ska övergå till en tillsvidareanställning på kundföretaget. Förbundsstyrelsen anser att de förändringar som genomförts i lagen om uthyrning av arbetstagare och i det nya huvudavtalet måste utvärderas innan nya krav på förändringar framförs. En automatisk övergång av anställningen till kundföretaget är dessutom olämplig eftersom det finns anställda vid bemanningsföretag som valt att arbeta på ett sådant just för att de vill det.

Förbundsstyrelsen tolkar förslaget i motionens 5:e att-sats som att förslagsställaren vill att inhyrda ska ha företrädesrätt till återanställning i ett kundföretag där de inte har varit anställda. Det ser förbundsstyrelsen vare sig som möjligt eller önskvärt då det skulle kunna krocka med den eventuella företrädesrätten till återanställning som anställda/tidigare anställda i kundföretaget kan ha.

I motionens 6:e att-sats föreslås att riktlinjer tas fram för att bemanningsanställda ska tillhöra och involveras i det lokala fackliga arbetet och skyddsarbetet i klubben på det kundföretag som den bemanningsanställde huvudsakligen är uthyrd till. Bemanningsanställda är anställda av bemanningsföretag – inte av kundföretag som de är uthyrda till. Anställningen innebär att de ska vara ambulerande och kan vara uthyrda till flera arbetsplatser med olika kollektivavtal inom samtliga 13 LO-förbunds avtalsområden. Bemanningsanställda företräds i förhandlingar av klubben på bemanningsföretaget eller, vid avsaknad av klubb, av avdelningen. Det regleras i Bemanningsavtalet. Då de bemanningsanställda omfattas av Bemanningsavtalet, som ägs tillsammans med övriga LO-förbund, finns inte möjlighet att kundföretagens klubbar kan företräda de inhyrda. IF Metall har utrett frågan och kommit fram till att det inte är möjligt. Det är inte heller en fråga som IF Metall förfogar över, då kollektivavtalet ägs av samtliga LO-förbund. Förbundsstyrelsen anser det viktigt att de bemanningsanställda, precis som alla medlemmar i IF Metall, företräds på bästa möjliga sätt. IF Metall har tagit fram skrifter om hur kundklubbarna på olika sätt kan hjälpa och företräda inhyrda i olika frågor. Arbetsmiljöfrågorna sköts med ett delat ansvar utifrån befintlig lagstiftning.

I motionens 7:e att-sats föreslås att dagens modell av organisering av bemanningsanställda utvärderas med fokus på organisationsgrad och facklig aktivitet. LO:s organisationsplan reviderades på LO:s kongress våren 2024 och den reglerar vilket förbund som har avtals- och organisationsrätt på olika arbetsplatser. I organisationsplanen finns även reglerat hur organisering av bemanningsbranschen ska ske.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att anse 2:a att-satsen beaktad, att avslå 3:e–6:e att-satserna och att anse 7:e att-satsen beaktad.

Motion B14

Avdelning 18 Örebro län

Begränsa antalet bemanningsanställda

Ett stort problem bland unga IF Metallare är att många av oss har otrygga anställningar. För att få till trygga anställningar behöver andelen bemanningsanställda minska och IF Metall arbeta för att försöka få till ett tak på hur stor andel som ska få vara inhyrd. När man är bemanningsanställd så vågar man exempelvis inte att lyfta arbetsmiljöfrågor/kräva sina rättigheter, berätta om sexuella trakasserier. Detta är något som unga bemanningsanställda vittnar om på våra arbetsplatser. Bemanningsanställning skapar en tysthetskultur på våra arbetsplatser som behöver brytas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda en begränsning av andelen bemanningsanställda på företag.

Utlåtande, motion B14

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för ökad trygghet, bättre omställningsmöjligheter och anställningsskydd. Under hot om att riksdagen skulle besluta om revidering av vissa bestämmelser i LAS, i enlighet med förslagen i SOU 2020:30, tecknade LO och Svenskt Näringsliv hösten 2021 en principöverenskommelse om att teckna Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd under förutsättning att staten verkställde vissa gemensamma krav. Detta resulterade i att Sveriges riksdag våren 2022 beslutade om ny lagstiftning och att parterna till midsommar 2022 tecknade ovan nämnda huvudavtal. I lagen om uthyrning av arbetstagare, liksom i huvudavtalet, infördes en begränsning av tiden en bemanningsanställd kan vara uthyrd till ett och samma kundföretag.

Lagen om uthyrning reglerar att ett kundföretag, från den 1 oktober 2024, ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretag i dag fyller en funktion på svensk arbetsmarknad och att IF Metall ska fortsätta arbeta för att via kollektivavtal och lagstiftning hitta lösningar för ökad trygghet och rättvis behandling för våra medlemmar som även omfattar medlemmar anställda på bemanningsföretag. Förbundsstyrelsen anser inte att en begränsning av andelen inhyrda på företag är förenligt med nämnda inriktning och föreslår därför avslag på att utreda frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B15

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Trygghet för inhyrda

Många bemanningsanställda får långvariga utbokningar avslutade utan att få någon förklaring, motivering eller anledning. I andra branscher skulle omplaceringar av den här typen MBL-förhandlas. Många vittnar om att man inte vågar påtala fel i arbetsmiljön, vara sjukskriven, ta vård av barn etc med rädsla för att kunden skall avboka uppdraget/personen.

Otryggheten är stor bland gruppen inhyrda på ett sätt som är främmande för de anställda på kundföretaget och som vi som fackförbund aldrig skulle acceptera om det rörde andra grupper av anställda. Vi får även till oss att introduktion ofta brister vid nya utbokningar vilket i vissa fall skapar osäkerhet, stress och arbetsmiljörisker.

Vi önskar att detta ses över och stärks upp. Vi har formulerat flera förslag som vi kunnat se skulle kunna vara förslag framåt men det viktigaste nu är att vi startar en grupp som verkligen ser över situationen för de bemanningsanställda och som återkommer med förslag till handlingsplan som syftar till att bena ut och stärka upp deras trygghet i arbetslivet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som analyserar de bemanningsanställdas situation och trygghet och återkommer med förslag på åtgärder med tillhörande handlingsplan för att öka de bemanningsanställdas trygghet

att se över möjligheten att verka för att kundföretag måste primärförhandla med lokal facklig part innan ett längre uppdrag för enskild individ avslutas

att se över möjligheten att verka för att kundföretagen enbart efter en primärförhandling med lokal part kan ersätta en bemanningsanställd med en annan

att se över möjligheten att verka för att kravet stärks på en erforderlig introduktion vid utbokning på ett för den anställde nytt företag

att se över möjligheten att verka för att det skrivs in i Bemanningsavtalet att det ska ske en introduktion av båda parter som äger avtalet

att verka för att IF Metalls kollektivavtal i högre utsträckning kompletteras med texter kring ”Inhyrning och förhandling” på liknande sätt som finns inom en del av Handels kollektivavtal.

Utlåtande, motion B15

IF Metall arbetar löpande, på förbundskontoret, avdelningar och klubbar, med aktuella frågor som berör de bemanningsanställdas situation och trygghet. Avtalsförhandlingar genomförs med övriga LO-förbund som återkommande möts varje månad. Tvisteförhandlingar genomförs på lokal och central nivå. Flera avdelningar ingår i av LO tillsatta grupper för att informera och möjliggöra att alla förbund följer gällande kollektivavtalsregleringar och lagstiftning. Arbetsmiljöarbetet sköts också via olika grupper inom LO-förbunden. IF Metall har ett stort ansvar i alla arbetsgrupper då IF Metall i dag har flest medlemmar som arbetar i bemanningsbranschen. Trots det kan IF Metall bli bättre, bland annat på att organisera fler inom bemanningsbranschen.

Förbundsstyrelsen anser att det som föreslås i 1:a att-satsen, att tillsätta en arbetsgrupp som analyserar de bemanningsanställdas situation och trygghet, och återkommer med förslag på åtgärder med tillhörande handlingsplan för att öka de bemanningsanställdas trygghet, kan bidraga till detta.

Bemanningsanställda har inte sin anställning på kundföretaget. De är anställda som ambulerande, vilket innebär att de kan vara uthyrda till flera arbetsplatser med olika avtal på samtliga 13 LO-förbunds avtalsområden.

De bemanningsanställda företräds i förhandlingar av klubben på bemanningsföretaget eller, vid avsaknad av klubb, av avdelningen. Det regleras i Bemanningsavtalet. Då bemanningsanställda omfattas av Bemanningsavtalet, som ägs tillsammans med övriga LO-förbund, finns inte möjlighet att kundföretagets klubbar kan företräda dem.

Kundföretagens möjlighet att välja vilka individer som de vill ha inhyrda regleras inte i lag utan i affärsavtalen mellan bemanningsföretag och kundföretag. Det finns inget i det förhållandet som kan medföra förhandlingsskyldighet gentemot den lokala fackliga parten på arbetsplatsen, klubb vid kundföretaget eller avdelningen. Bemanningsanställda är anställda för att kunna hyras ut till olika arbetsplatser. Grundtanken är att de ska ambulera mellan olika arbetsplatser. Förbundsstyrelsen ser inte förslagen i 2:a och 3:e att-satserna som genomförbara.

IF Metalls förhandlingsdelegation har i de avtalskrav som legat till grund för LO:s avtalskrav inför riksavtalsförhandlingar 2025 haft med krav som innehåller förändring av betalningsregler vid facklig introduktion. I motionens 4:e och 5:e att-satser föreslås andra förändringar i Bemanningsavtalet gällande introduktion. Det är avtalsspecifika frågor som bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

I motionens 6:e att-sats föreslås att förbundsstyrelsen får i uppdrag att verka för att IF Metalls kollektivavtal i högre utsträckning kompletteras med texter kring inhyrning och förhandling, på liknande sätt som finns inom en del av Handels kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser att även det är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen, att avslå 2:a och 3:e att-satserna och att överlämna 4:e–6:e att-satserna till avtalsrådet.

Motion B16

Avdelning 7 Gävleborg

Införa Koncernregeln vid användandet av inhyrning i LAS

Företag som har fler bolagsnummer men verkar på samma ort kan komma undan 2-årsregeln i Anställningsskyddslagen (LAS), där inhyrda skall erbjudas anställning eller tre månadslöner.

Vi upplever att en del inhyrda som börjar närma sig två års inhyrning inte får erbjudande om anställning hos kundföretaget, utan i stället får avsluta anställningen. För att sedan bli anställd som inhyrd på samma företag, fast på en annan del som har ett annat organisationsnummer inom samma koncern.

I dessa fall så kan det bli möjligt att den inhyrde kan arbeta längre än två år inom samma koncernbolag och område men har bytt företag inom samma koncern utan att ha blivit erbjuden en anställning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra § 12 a i uthyrningslagen så att tvåårsregeln gäller inom samma koncern.

Utlåtande, motion B16

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för ökad trygghet, bättre omställningsmöjligheter och anställningsskydd. Under hot om att riksdagen skulle besluta om revidering av vissa bestämmelser i LAS, i enlighet med förslagen i SOU 2020:30, tecknade LO och Svenskt Näringsliv hösten 2021 en principöverenskommelse om att teckna Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd under förutsättning att staten verkställde vissa gemensamma krav. Detta resulterade i att Sveriges riksdag våren 2022 beslutade om ny lagstiftning och att parterna till midsommar 2022 tecknade ovan nämnda huvudavtal. I lagen om uthyrning av arbetstagare, liksom i huvudavtalet, infördes en begränsning av tiden en bemanningsanställd kan vara uthyrd till ett och samma kundföretag.

Lagen om uthyrning reglerar att ett kundföretag, från den 1 oktober 2024, ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretag i dag fyller en funktion på svensk arbetsmarknad och att IF Metall ska fortsätta arbeta för att via kollektivavtal och lagstiftning hitta lösningar för ökad trygghet och rättvis behandling för våra medlemmar som även omfattar medlemmar anställda på bemanningsföretag.

Förbundsstyrelsen kan se rimligheten i att tvåårsregeln skulle gälla inom samma koncern, men tänker sig då närmast en kollektivavtalsreglering. Frågan är också för tidigt

väckt då förbundsstyrelsen anser att effekterna av de förändringar som nyligen genomförts i lag och huvudavtal först bör utvärderas innan nya krav ställs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B17

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Bemanningsanställda gällande 24 månadersregeln

Tanken och argumentationen med den nya uppgörelsen inom huvudavtalet och uthyrningslagen var att trygga upp arbetslivet för en bemanningsanställd. Att säkerställa att hen inte behöver gå som bemanningsanställd år efter år hos samma kundföretag utan att få en anställning hos kundföretaget.

För många har de nya reglerna inneburit att man erbjudits en anställning hos kundföretaget, men för alldeles för många har det inneburit att en trygg tillvaro plötsligt avslutats.

Flera har vittnat om att de varit i flera år hos samma kundföretag men fått till sig att de avslutas hos kundföretaget precis innan 24 månadersregeln slår i kraft. Detta trots att de fungerat bra, arbetat upp en kompetens och kommit in i gemenskapen på kundföretaget. Ofta har de dessutom blivit ersatta av andra bemanningsanställda bara för att företaget exempelvis har ett tillfälligt anställningsstopp. För vissa har det inneburit att de fått nya kundföretag att gå till, men i många områden har detta skett i samband med en vikande konjunktur och konsekvensen har inneburit att det inte finns något kundföretag att omplaceras till.

Det ligger en allt för tung maktförskjutning till kundföretagen att välja vilka konsulter de vill ha inne.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp för att sammanställa de konsekvenser som 24-månadersregeln har medfört för bemanningsanställda

att verka för att begränsa de konsekvenser för bemanningsanställda i samband med 24-månadersregeln som inte var intentionen med uppgörelsen från arbetstagarsidan.

Utlåtande, motion B17

Först från den 1 oktober 2024 började de nya reglerna i lag och huvudavtal om att ett kundföretag ska erbjuda en tillsvidareanställning hos företaget till en arbetstagare som genom inhyrning varit placerad hos kundföretaget på en och samma driftsenhet i sammanlagt mer än 24 månader under en 36-månadersperiod tillämpas. IF Metall har noggrant arbetat med implementeringen. IF Metalls avdelningar, klubbar och medlemmar har fortlöpande informerats om den nya lagstiftningen och huvudavtalets regler.

Lokala och centrala förhandlingar har genomförts, vid införandet där IF Metall ansett att företagen inte följt den nya lagstiftningen.

Vid införande av ny lagstiftning och nya regler i kollektivavtal uppkommer alltid frågor och synpunkter som inte alltid går att svara på direkt vid införandet och lagstiftning kan få oavsedda konsekvenser.

När de nya reglerna nu börjat att tillämpas är det viktigt att följa upp konsekvenserna. Förbundsstyrelsen anser att det nu kan tillsättas en arbetsgrupp som följer utvecklingen och sammanställer konsekvenserna av regelverket och att förbundsstyrelsen, när det är genomfört, verkar för att begränsa konsekvenser som inte var intentionen med överenskommelsen från arbetstagarsidan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion B18

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Stoppa ersättande av visstidsanställd personal med bemanningsanställda

I och med att de nya reglerna för övergång från visstidsanställning till tillsvidareanställning har trätt i kraft, har det uppstått en situation där företag väljer att avsluta visstidsanställningar innan dessa uppnått 12-månadersgränsen för att därigenom kunna undvika att behöva erbjuda tillsvidareanställning. Dessutom har det förekommit att företag i samband med att visstidsanställningars upphörande har meddelats, samtidigt sökt personal genom bemanningsföretag för att ersätta de visstidsanställda i syfte att dessa ska lära upp de bemanningsanställda innan visstidsanställningen upphör.

Ett sådant agerande kan inte anses vara acceptabelt på svensk arbetsmarknad. En lösning kan vara en omförhandling av regelverket för kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF), så att även tidsbegränsat anställda vars anställning upphör omfattas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bemanningsanställda inte kan tas in som ersättare för visstidsanställd personal om personalbehov fortfarande föreligger eller om det kan antas/misstänkas ske i syfte att runda 12-månadersregeln för att slippa erbjuda tillsvidareanställning

att förbundet uppmanar övriga LO-förbund att verka i syfte att hindra företag att ersätta visstidsanställda med bemanningspersonal om det kan antas/misstänkas ske i syfte att runda 12-månadersregeln för att slippa erbjuda tillsvidareanställning.

Utlåtande, motion B18

Lagen om anställningsskydd är i vissa delar dispositiv för att det i centrala kollektivavtal ska kunna göras andra regleringar. Det gäller anställningsformer/visstidsanställningar.

IF Metall har i de flesta kollektivavtal egna regleringar och dessa är inte likalydande i samtliga avtal. I flera av IF Metalls kollektivavtal finns möjlighet att visstidsanställa mer än tolv månader. Huvudregeln om visstidsanställningar är i de flesta av IF Metalls kollektivavtal att det inte går att avsluta en visstidsanställning med mindre än att det finns sakliga skäl för avsked eller personliga skäl. Inom några avtalsområden kan en visstidsanställning avslutas från ett datum till ett annat utifrån den överenskommelse som skett vid anställningstillfället. Om en visstidsanställning avslutas på ett felaktigt sätt är det ett brott mot kollektivavtalet. Om arbetsgivaren begår brott mot gällande lag eller kollektivavtal ska förhandling ske enligt gällande förhandlingsordning.

Ett genomförande av förslaget i motionen skulle innebära att företag inte kan anlita bemanningsföretag om de haft visstidsanställningar och det föreligger ett behov av arbetskraft. Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretag i dag fyller en funktion på svensk arbetsmarknad och att IF Metall ska fortsätta arbeta för att via kollektivavtal och lagstiftning hitta lösningar för ökad trygghet och rättvis behandling för våra medlemmar som även omfattar medlemmar anställda på bemanningsföretag. Förbundsstyrelsen ser inte att förslagen i motionen är förenliga med det. Förbundsstyrelsen anser därför att det inte heller finns anledning att uppmana andra LO-förbund att verka för det som föreslås i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B19

Avdelning 12 Uppland

Trygg rörelse på arbetsmarknaden

Många arbetstagare överväger någon gång att byta jobb, antingen på grund av missnöje med sin nuvarande arbetsplats, bristande möjligheter till kompetensutveckling, eller en önskan att utforska nya karriärvägar. I dagsläget finns det dock begränsade alternativ för

att göra detta på ett tryggt sätt. Antingen kan man ansöka om tjänstledighet, vilket arbetsgivaren har ensidig rätt att bevilja eller avslå, eller så tvingas man säga upp sig från sin fasta anställning.

Att säga upp sig från en trygg tillsvidareanställning för att prova något nytt innebär en stor risk, särskilt med tanke på arbetsmarknadens osäkerhet, präglad av bemanningsföretag och tidsbegränsade anställningar. Detta skapar en ekonomisk osäkerhet som gör att många avstår från att ta steget och pröva nya möjligheter.

Den nuvarande bristen på flexibilitet skadar både individen och arbetsmarknaden som helhet. Arbetstagare hålls tillbaka från att utvecklas och söka nya utmaningar, vilket hindrar en dynamisk arbetsmarknad med god kompetensmatchning. Om vi kan underlätta för arbetstagare att prova nya yrkesvägar skulle det inte bara ge individer trygghet, utan även stärka företagens tillgång till rätt kompetens.

För att främja en tryggare arbetsmarknad krävs förändring. Vi föreslår att regler, liknande de som gäller för studieledighet, införs för att ge arbetstagare rätt till tjänstledighet i upp till sex månader för att prova på ett annat arbete som inte konkurrerar med deras nuvarande arbetsgivare. Detta skulle skapa en bättre balans mellan arbetsgivare och arbetstagare samt öka tryggheten för arbetstagarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheterna till att införa en regel om tjänstledighet i upp till sex månader, för att underlätta trygg rörlighet på arbetsmarknaden

att verka för att genomföra förändringar som stärker arbetstagares rätt till tjänstledighet för att prova ett annat arbete, som inte konkurrerar med den nuvarande verksamheten

att verka för att stärka arbetstagares rätt till upp till sex månaders tjänstledighet för att prova på ett nytt jobb, under förutsättning att det nya arbetet inte konkurrerar med nuvarande arbetsgivare.

Utlåtande, motion B19

IF Metalls avtalsråd biföll hösten 2024 motioner om möjlighet att pröva annat arbete. Det resulterade i att samtliga förhandlingsdelegationer i riksavtalsförhandlingarna 2025 ställde avtalskrav om möjlighet att pröva annat arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B20

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Alla arbetstagare på svensk arbetsmarknad ska behandlas värdigt

I och med den gröna omställningen, de stora industrietableringarna i norr och det nyliga varslet på Northvolt har en speciell sårbarhet för de människor som arbetskraftsinvandrar till Sverige synliggjorts, i synnerhet de som arbetskraftsinvandrat från tredje land och framför allt när dessa människor visstidsanställts. Ett exempel. En person med en visstidsanställning som är i Sverige med ett arbetstillstånd (ett arbetstillstånd som den har kvar sedan en tidigare anställning på ett annat ställe) blir uppsagd med mindre än två veckor kvar på visstidsanställningen. Som övriga visstidsanställda så får inte denna person inte ens en månads uppsägningstid, utan bara de två veckor som är kvar på visstidskontraktet. Denna person har dessutom ett arbetstillstånd som går ut inom en månad, eller ännu mindre. I vanliga fall har en person med ett arbetstillstånd 90 dagar på sig att hitta ett nytt arbete, men i detta fall är risken stor att Migrationsverket inte godkänner en ny ansökan och då måste hen lämna landet senast den dag arbetstillståndet löper ut, eller anställningen avslutas.

Chansen för hen att hitta ett nytt jobb på så kort tid, som dessutom uppnår nivån på det nyligen införda försörjningskravet på 28 480 kr (som dessutom inom kort blir än

högre då det ska motsvara 80 % av en svensk medianlön) är väldigt liten. Extra försvårande är det för de som sitter på hyresavtal med exempelvis 3 månaders uppsägningstid alternativt har köpt sitt boende, och nu måste sälja inom en väldigt kort tidsperiod och dessutom på en osäker bostadsmarknad. Det kan också vara så att dessa människor har boenden som är kopplade direkt till sin anställning, vilket innebär att de då också helt plötsligt kan stå bostadslösa.

Som fackförbund har vi lite stöd att erbjuda dessa medlemmar då de varken kan ta del av A-kassa eller övriga stödpaket så som TSL.

Sverige har i dagsläget en hög arbetslöshet men samtidigt också en enorm arbetskraftsbrist. Även om alla arbetslösa svenskar skulle kompetensutvecklas och matchas mot ett ledigt jobb så skulle det ändå saknas ofantligt många människor för att klara av att ”köra Sverige”. Det innebär att vi är helt beroende av att människor rekryteras från resten av världen, i synnerhet är detta helt nödvändigt för att klara den gröna omställningen och alla industrisatsningar.

Det är inte värdigt att människor kan behandlas som varor på det här sättet av svenska arbetsgivare. Därför måste något göras åt gällande regelverk så att samhället säkerställer att de människor som valt att lämna hus och hem, kanske med små barn och en hel familj, på andra sidan jorden för att komma hit och hjälpa Sverige utvecklas och bidra till världens gröna omställning behandlas värdigt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka politiskt för att inte tillåta visstidsanställningar för människor som befinner sig i eller kommer till Sverige på arbetstillstånd

att arbeta för att förändra villkoren för visstidsanställningar så att ett större skydd erbjuds för de mest sårbara, exempelvis längre uppsägningstider

att verka politiskt för en förändring av regelverket för arbetskraftstillstånd som innebär att människor som befinner sig i Sverige på arbetstillstånd alltid har 90 dagar på sig att hitta ett nytt jobb

att utreda hur IF Metall kan utveckla det stöd och skydd vi kan erbjuda medlemmar som befinner sig i Sverige på arbetstillstånd

~~att utreda vilka åtgärder/lagändringar som är nödvändiga för att skydda människor från att bli plötsligt bostadslösa när boende är kopplat till anställning~~

~~att verka politiskt för ett förbud mot att koppla boende till anställning.~~

Utlåtande, motion B20

Förbundsstyrelsens inställning är att arbetskraftsinvandrare i arbetslivet ska ha samma rättigheter som andra arbetstagare. Det innebär att förbundsstyrelsen inte anser det rimligt att verka politiskt för att andra regler gällande anställningsformer ska gälla för arbetskraftsinvandrare än för övriga arbetstagare.

Lagen om anställningsskydd (LAS) är i vissa delar dispositiv, vilket innebär att det genom centrala kollektivavtal kan införas andra regleringar avseende anställningsformer än lagens. De flesta av IF Metalls kollektivavtal har andra regler än vad som gäller enligt LAS. Reglerna ser olika ut i olika kollektivavtal.

IF Metall verkar för tryggare anställningar, att tillsvidareanställning ska vara norm och för att öka tryggheten vid tidsbegränsade anställningar genom regleringar i kollektivavtal. Tidsbegränsade anställningar har, med vissa undantag, ingen uppsägningstid. De löper den tid som är överenskommen i anställningsavtalet. På det sättet är det trygga anställningar då arbetstagaren vet att anställningen kommer att bestå till det överenskomna slutdatumet, såvida arbetsgivaren inte har sakliga skäl för avsked eller uppsägning på grund av personliga skäl. Därför anser förbundsstyrelsen inte att längre uppsägningstider vid visstidsanställningar är en lösning på problematiken. Det kan dock finnas anledning

att, i en del av IF Metalls kollektivavtal, se över bestämmelserna om visstidsanställning i syfte att skapa större skydd. Förbundsstyrelsen anser därför att motionens 2:a att-sats bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioriteringar bland andra angelägna krav.

IF Metall förespråkar en reglerad arbetskraftsinvandring. IF Metall anser att arbetskraftsinvandring från tredje land bara ska vara tillåten till bristyrken. IF Metall vill ha en behovsprövad arbetskraftsinvandring. Grundregeln i dagens lagstiftning är att arbetstillstånd de första 24 månaderna bara gäller hos den arbetsgivare och för det yrke som ansökan avsåg. Efter 24 månader, om förlängning av arbetstillståndet beviljats, kan arbetskraftsinvandrare byta arbetsgivare utan att lämna in en ny ansökan så länge de arbetar inom samma yrke. Om byte av yrke sker ska en ny ansökan göras. Om arbetskraftsinvandrare som befinner sig i Sverige alltid ska ha 90 dagar på sig att hitta en ny anställning, oavsett vilken typ av arbete, urholkas tanken om att det är behovet av arbetskraft som ska styra.

Det är viktigt att IF Metall bidrar i arbetet att skydda personer med arbetstillstånd från att utnyttjas och behandlas illa av sin arbetsgivare. IF Metall arbetar ständigt för en human arbetskraftsinvandring, genom att teckna kollektivavtal, samverka med myndigheter och tillsammans med andra fackliga organisationer påverka politiken. Det finns brister i hur människor från andra länder behandlas på svensk arbetsmarknad, det finns en obalans i förhållandet mellan arbetstagare och arbetsgivare som skapar särskild sårbarhet för migranter och ger en tillvaro präglad av otrygghet. Det krävs politiska reformer som ger arbetstagare som träder fram ett skyddsnät för att reglera den obalans vi ser i dag. Till dess politiken har påverkats i rätt riktning måste IF Metall fortsätta det fackliga arbetet, teckna kollektivavtal och bevaka att avtalen följs.

I grunden ger svensk lagstiftning hyresgäster ett gott besittningsskydd för ett tryggt och bestående boende. Det är viktigt och ska värnas. När det gäller hyreskontrakt specifikt knutna till anställning, regleras det vanligen med en så kallad avflyttningsklausul som anger att hyresavtal upphör när anställning upphör. Avtal av denna typ ger vare sig hyresgäster generellt besittningsskydd eller generella möjligheter till förlängning av kontraktet. I övrigt gäller de generella bestämmelserna i Jordabalkens kapitel 12, § 46, som handlar om förhållanden då hyreskontrakt är knutna till anställning.

Förbundsstyrelsen inser att det kan uppstå besvärliga situationer för människor som hamnar i beroendeställning gentemot arbetsgivare för att ha kvar tillgång till bostad eller som kan drabbas hårt av förlust av boende när anställning upphör efter att ha blivit varslade. Möjligheten att motverka detta bör främst ske via utformning av hyreskontrakt och en aktiv kommunal bostadspolitik som ger människor tillgång till eget bestående boende. Kommunerna har också ytterst ett lagstadgat ansvar för att genom socialtjänstens försorg hjälpa enskilda som har svårigheter att på egen hand skaffa sig bostad.

Förbundsstyrelsen menar att möjligheten för arbetsgivare att kunna ta en aktiv roll i bostadsförsörjningen kan vara viktig både vid enskilda rekryteringar och vid förverkligandet av större företagsexpansioner. Det blir socialt ohållbart om arbetsgivare vid rekryteringar bara ska förlita sig på så kallad fly-in-fly-out eller att människor förväntas jobba på distans. Därför vore det också olämpligt att helt ta bort möjligheten att kunna upprätta hyreskontrakt knutna till anställning eller generellt sett låta sådana kontrakt ge hyresgäst fullt besittningsskydd.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att överlämna 2:a att-satsen till avtalsrådet, att avslå 3:e att-satsen, att anse 4:e att-satsen beaktad och att avslå 5:e och 6:e att-satserna.

Motion B21

Avdelning 10 Dalarna

Upphandling av ny entreprenör

När ett företag har behov att göra en ny upphandling av entreprenör, så skapas det en oro hos personalen som är anställda hos den nuvarande entreprenörsfirman.

Kommer de vinna upphandlingen eller kommer de bli av med sina jobb?

Om det blir en ny aktör som får uppdraget så kommer den personal som gör jobbet idag bli tvungna att söka om sina jobb, där en ny provanställning kan bli aktuell, för ett arbete jag gör idag. Har jag nu även varit fackligt aktiv, och kanske varit besvärlig med den nuvarande entreprenörsfirman, kommer jag då ens få något erbjudande om en anställning?

Vid byte av entreprenör så övergår inte den gamla personalstyrkan till den nya entreprenören, utan alla får söka om sina jobb, vilket skapar tidsbegränsade anställningar under tiden som företaget har upphandlingen, samt att det försvårar rekrytering av fackligt förtroendevalda då medlemmar inte vill vara besvärliga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheterna att skapa en trygg anställning vid entreprenörsbyte vid upphandling.

Utlåtande, motion B21

Lagen om anställningsskydd (LAS) reglerar i § 6 b vad som gäller vid övergång av verksamhet. Det kan handla om när ett företag, en verksamhet eller del av verksamhet övergår från en arbetsgivare till en annan. Då övergår också de rättigheter och skyldigheter i de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången till den nya arbetsgivaren. Lagstiftningen ger därmed ett skydd för våra medlemmar om en verksamhet köps upp.

Vidare finns det en skyldighet, enligt medbestämmandelagen, för företag att förhandla om vilket entreprenadföretag som ska anlitas i företagets verksamhet vid varje tillfälle.

Vid anställning i ett företag som utför entreprenadarbete finns ingen koppling i anställningsavtalet till det företag som tar in entreprenaden eller till något annat företag. Ett entreprenadföretag som tappar en kund har fortsatt skyldighet att tillse att de anställda har arbete. Om ett entreprenadföretag tappar kunder och inte kan ersätta dem med andra kan arbetsbrist uppstå. Om de anställda vill söka arbete hos andra företag finns den möjligheten och då gäller de villkor som finns i kollektivavtalet hos den nya arbetsgivaren.

Förbundsstyrelsen anser inte att en utredning skulle kunna göra det möjligt att skapa en trygg anställning vid entreprenörsbyte vid upphandling. Det som föreslås i motionen skulle kräva flera lagändringar som förbundsstyrelsen inte anser är realistiska att genomföra.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Tarek Al-Jarouchi, 44 Halland
Susanna Svensson, 44 Halland
Gustaf Engbusk, 36 Göteborg
Åsa Dahlsten, 4 Mitt i Norrland
Dijana Omerinovic, 36 Göteborg
Klas Andersson, 7 Gävleborg
Nina Wirenborg, 22 Sörmland
Rhin Eriksson, 7 Gävleborg
Pär Jansson, 7 Gävleborg
Martin Fahlén, 36 Göteborg
Victoria Mahala Hart, 3 Norra Västerbotten
Viveka Andrén, 51 Sydvästra Skåne
Mirna Danho, 15 Stockholms Län
Tobias Sandström, 4 Mitt i Norrland
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg

Momodou Lamin Sanneh, 36 Göteborg
Johnny Hulthén, 51 Sydvästra Skåne
Anna Gustafsson, förbundskontoret
Simon Petersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B10–B21, utom B20 5:e och 6:e att-satserna.

Tobias Sandströms och Nina Wirenborgs förslag om bifall till motion B10.

Mirna Danhos, Mamodou Lamin Sannehs och Dijana Omerinovics förslag om bifall till förbundsstyrelsen utlåtande över motionerna B10 och B11.

Nina Wirenborgs förslag om bifall till motion B11.

Åsa Dahlstens, Gustaf Engbusks, Martin Fahléns och Tobias Sandströms förslag om bifall till motion B11 2:a att-satsen.

Lars Asks förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B11 2:a att-satsen.

Tarek Al-Jarouchs och Susanna Svenssons förslag om bifall till motion B15 2:a–6:e att-satserna.

Viveka Andréns och Johnny Hulthéns förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B15 1:a att-satsen och förslag om bifall till 2:a att-satsen.

Klas Anderssons, Rhin Erikssons och Pär Janssons förslag om bifall till motion B16.

Victoria Mahala Harts förslag om bifall till motion B20 3:e och 4:e att-satserna.

Anna Gustafssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B10, B11, B15 och B16.

Berit Bengtssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B20.

Simon Peterssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B11 2: att-satsen och B15.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B10–B21, utom B20 5:e och 6:e att-satserna, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B10, B11, B15 2:a–6:e att-satserna, B16 samt B20 3:e och 4:e att-satserna.

Protokollsanteckning
Kongressen beslutade den 17 maj klockan 00.40 om streck i debatten, som startade den 16 maj klockan 23.35.

Arbetstidsförkortning – Motionerna B22–B52 med utlåtanden

Motion B22

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Kortare arbetstid

Arbetare i Sverige jobbar idag 40 timmar per vecka, med arbeten som sliter hårt på människorna, både fysiskt och psykiskt. Tiden för återhämtning blir för kort och stunderna tillsammans med familjen uppnår inte önskad kvalitet då vi är så trötta efter de långa arbetsdagarna.

Med lägre arbetsbelastning uppnås bättre livskvalitet, balansen mellan jobb och fritid förbättras. Vi blir också mer fokuserade, produktiva och aktiva på arbetsplatserna under arbetspassen då tillräcklig återhämtning nås.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i lag införa sex timmars arbetsdag utan att gå ner i lön. Det vill säga sänka arbetstidsmåttet med bibehållen lön.

Utlåtande, motion B22

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. En förkortning av arbetsdagen från nuvarande åtta timmar till sex timmar skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av sex timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar, eller andra värdeförändringar i kollektivavtalen, skulle då inte finnas inom överskådlig tid. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. Först när utredningens resultat har presenterats kommer IF Metall att ta ställning till vad som bör drivas gemensamt eller samordnat inom LO.

IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det målet medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att förbundet ska fortsätta kampen för utökad arbetstidsförkortning genom att fortsätta på den väg som förbundet valt. Det vill säga att målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. För att successivt nå målet att kunna gå i deltidspension under de sista fem yrkesverksamma åren visar IF Metalls beräkningar att premierna behöver vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att respektive avtalsområde prioriterar att använda utrymme för ökad arbetstids-

förkortning till att bygga klart modellen om DP/LP/GLP tills premie-målet om 4,9 procent är nått. Avtalsområden som nått målet kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om ökad arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden krav om ökad arbetstidsförkortning för dagtidsarbetare. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortningen i IF Metalls olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut enligt redan befintliga modeller. Det är dock dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B23

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön

Näringslivets vinster slår rekord år efter år, utrymmet av vinsten oavsett form tillfaller inte oss arbetare. Vi har utstått en reallönesänkning som har slagit bort ett decennium av framsteg. Arbetsbelastningen och kraven på effektivitet ökar, tiden för återhämtning är minimal och stressen att få ihop fritiden och familjelivet är ett faktum. Om vi arbetare ska orka att arbeta tills pensionsåldern 67 eller ens till 65 ska vi sänka arbetstiden. Arbetare ska kunna känna sig ordentligt kompenserade för sitt slit, inte bara aktieägare som ska dra garanterade vinstlotter jämt. Sänkt tid på arbetsveckan eliminerar press, stress och jäkt för att ge oss möjlighet till återhämtning. När vi sänker arbetstiden ger det oss en chans att dela på jobben till en ny generation och inte effektivisera sönder oss till smulor. Det är en klassfråga. Vi har inte sänkt arbetsveckan sedan 1973 då 40 timmarsveckan infördes och åtta timmars dagen har varit orörd sedan 1919. Sverige tillsammans med Polen har den längsta arbetsveckan i Europa, våra nordiska grannar har kommit långt mycket längre än oss i Sverige. Vi medlemmar och arbetare går inte till fabriken för det är kul. Fabriken går vi till för att ge nästa generation en framtid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön

att driva frågan om 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön inom LO.

Utlåtande, motion B23

En förkortning av det ordinarie arbetstidsmåttet per vecka från nuvarande 40 timmar till 30 timmar skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar, eller andra värdeförändringar i kollektivavtalen, skulle då inte finnas inom överskådlig tid.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att IF Metall ska fortsätta på redan inslagen väg i fråga om utökad arbetstidsförkortning. IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsen anser att det är dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning. Formerna för hur de olika avtalsområdena uppnår målet kan variera mellan exempelvis arbetstidsförkortning i tid och/eller livsarbetstids- eller deltidspensionspremie, LP respektive DP. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. IF Metalls beräkningar visar att för att successivt nå målet att, med en rimlig ersättningsnivå, kunna gå i deltidspension under

de sista fem yrkesverksamma åren behöver premierna vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att fortsätta på den inslagna vägen att respektive avtalsområde prioriterar att bygga färdigt DP/LP/GLP-modellen tills premiemålet är nått. Avtalsområden som nått målet för avsättning till DP/LP/GLP kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden, där målet om 4,9 procent uppnåtts, krav om ökad arbetstidsförkortning för dagtidsarbetare.

LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. Först när utredningens resultat har presenterats kommer IF Metall att ta ställning till vad som bör drivas gemensamt eller samordnat inom LO.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B24

Avdelning 14 Värmland

30 timmars arbetsvecka

Under 2000-talet har antalet timmar svensken arbetar för första gången ökat. Vi jobbar mer än vad vi gjorde för 30 år sedan. Historiskt sett har facket och arbetarrörelsen verkat för att sänka arbetstiden med bibehållen lön, främst på grund av produktivitetsökningar och automatisering som leder till att vi kan dela på arbetsbördan.

När den samlade borgerligheten vänder på varje sten för att öka antalet timmar vi spenderar i våra liv till arbete, som att öka pensionsåldern, så behöver vi ett motkrav.

Fackföreningsrörelsen borde här kräva arbetstidsförkortningar som ger oss mer tid till att njuta av livet och mindre till att arbeta. Vi ska kunna ägna mer tid till våra familjer, föreningsliv och fritidsintressen och inte behöva arbeta ihjäl oss och stressa över våra arbeten.

Varje kongress dyker det upp motioner för att sänka arbetstiden till sex timmar med bibehållen lön, det finns alltså en opinion inom IF Metall för att sänka arbetstiden. På Toyota i Mölndal har man sänkt arbetstiden och ändå ökat produktiviteten. När äldrevården infört sex timmars arbetsdag så har sjukfrånvaron minskat betydligt och medarbetarna upplever en mycket bättre psykisk hälsa. Historiskt sett har sänkt arbetstid alltid lett till produktivitetsökningar, samt möjlighet att dela på jobben och minska arbetslösheten.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att 6 timmars arbetsdag eller 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön införs.

Utlåtande, motion B24

En förkortning av det ordinarie arbetstidsmåttet per vecka från nuvarande 40 timmar till 30 timmar skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Motsvarande gäller också om det är den dagliga arbetstiden som minskas från åtta till sex timmar. Något utrymme för reallöneökningar, eller andra värdeförändringar i kollektivavtalen, skulle då inte finnas inom överskådlig tid.

Förbundsstyrelsens ståndpunkt är att IF Metall ska fortsätta på redan inslagen väg i fråga om utökad arbetstidsförkortning. IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsen anser att det är dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning. Formerna för hur de olika avtalsområdena uppnår målet

kan variera mellan exempelvis arbetstidsförkortning i tid och/eller livsarbetstids- eller deltidspensionspremie, LP respektive DP. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. IF Metalls beräkningar visar att för att successivt nå målet att, med en rimlig ersättningsnivå, kunna gå i deltidspension under de sista fem yrkesverksamma åren behöver premierna vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att fortsätta på den inslagna vägen att respektive avtalsområde prioriterar att bygga färdigt DP/LP/GLP-modellen tills premiemålet är nått. Avtalsområden som nått målet för avsättning till DP/LP/GLP kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden, där målet om 4,9 procent uppnåtts, krav om ökad arbetstidsförkortning för dagarbetare.

LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. Först när utredningens resultat har presenterats kommer IF Metall att ta ställning till vad som bör drivas gemensamt eller samordnat inom LO.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B25

Medlem Johan Engström Lockner avdelning 6 Mellersta Norrland

30 timmars arbetsvecka

Sedan mitten av 1990 talet så har den svenska arbetskraften nära nog fördubblat sin effektivitet. Under samma period fram till Coronapandemin, så hade industriarbetarnas köpkraft ökat med 60%. Vinstutdelningar för svenska företagsägare och aktieägare har under samma tidsperiod varit markant högre. Även under pandemi och ekonomisk kris, som är en period vi alla känner till att svenska arbetstagare fått rejäla reallönesänkningar.

Med detta konstaterar jag att Sveriges arbetstagare redan betalat för en omställning emot en ordinarie arbetstid på 30 timmar per arbetsvecka.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att LO driver frågan vid Socialdemokraternas partikongress 2025 att de ska verka för att införa 30 timmars arbetsvecka med minst bibehållen lön

att LO driver frågan om 30 timmars arbetsvecka med minst bibehållen lön mot Socialdemokraterna och andra partier.

Utlåtande, motion B25

LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning, i första hand genom förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna. LO har inte heller mandat att driva frågor vid Socialdemokraternas partikongress.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B26

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Arbetstid

År 1919 infördes åtta timmars arbetsdag i Sverige, och vi väntade fram till 1970 innan vi fick 40 timmars arbetsvecka. IF Metall har arbetat för – och tidigare – fått till arbetstidsförkortning av olika grad i de olika avtalen. Det kan länge diskuteras vilken väg som är rätt att gå, lag-vägen eller avtals-vägen. Vi ser idag att det finns skillnader i samhället mellan olika grupper av människor när det gäller möjlighet att få ta del av arbetstidsförkortning. Vi anser att det är viktigt att alla i samhället solidariskt får ta del av de olika förbättringar som kan göras, som t.ex. tidigare gjorts genom att alla får barnbidrag oavsett ekonomisk förmåga. Det är viktigt att alla känner de får ta del av de förbättringar som kan göras i livskvalitet och därmed anser vi att en väg där alla i samhället kan få ta del av en arbetstidsförkortning är viktig. (För att vilja bidra till välfärden behöver alla få ta del av den.)

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att, i ett första steg, 35 timmars arbetsvecka införs

att, i ett andra steg, 30 timmars arbetsvecka införs.

Utlåtande, motion B26

Förbundsstyrelsens tolkning är att det som föreslås i motionen är lagstadgad arbetstidsförkortning i två steg från 40 timmars arbetsvecka till först 35 timmar och därefter 30 timmar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. Först när utredningens resultat har presenterats kommer IF Metall att ta ställning till vad som bör drivas gemensamt eller samordnat inom LO.

IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det målet medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att förbundet ska fortsätta kampen för utökad arbetstidsförkortning genom att fortsätta på den väg som förbundet valt. Det vill säga att målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetstidspremie eller

deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. För att successivt nå målet att kunna gå i deltidspension under de sista fem yrkesverksamma åren visar IF Metalls beräkningar att premierna behöver vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att respektive avtalsområde prioriterar att använda utrymme för ökad arbetstidsförkortning till att bygga klart modellen om DP/LP/GLP tills premiemålet om 4,9 procent är nått. Avtalsområden som nått målet kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om ökad arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden, där premiemålet uppnåtts, krav om ökad arbetstidsförkortning för dag-tidsarbetare. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortningen i IF Metalls olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut enligt redan befintliga modeller. Det är dock dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B27

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden

Förkortad Arbetstid för Bättre Hälsa, Produktivitet och Samhällsekonomi

Inledning

Arbetstiden har gradvis förkortats genom historien, men de senaste decennierna har vi sett en trend mot längre arbetsdagar och ökad stress i arbetslivet. Denna utveckling har negativa konsekvenser för både den enskilda individen, företagen och samhället i stort.

Motivering

Forskning har visat att en förkortning av arbetstiden kan ha en rad positiva effekter:

- Förbättrad hälsa och välmående: Arbetstagare som jobbar kortare tid har generellt sett lägre stressnivåer, bättre sömn och en bättre fysisk och psykisk hälsa.
- Ökad produktivitet: Kortare arbetsdagar kan leda till ökad koncentration, motivation och effektivitet hos arbetstagarna.
- Förbättrad arbetsmiljö: En minskning av arbetstiden kan leda till en mer positiv och kreativ arbetsmiljö.
- Möjlighet till nya jobb: En generell arbetstidsförkortning kan leda till att fler jobb skapas, vilket i sin tur kan bidra till att minska arbetslösheten.
- Jämställdhet: En förkortning av arbetstiden kan bidra till att jämna ut arbetsbördan mellan män och kvinnor.
- Hållbarhet: En kortare arbetsvecka kan leda till minskad resursförbrukning och miljöpåverkan.

Ett exempel på ett land som har infört en kortare arbetsvecka är Island. 2019 inleddes ett pilotprojekt där statsanställda i Reykjavik gick ner till en 35-timmarsvecka med bibehållen lön. Resultatet av pilotprojektet var positivt, med bland annat förbättrad hälsa, ökad produktivitet och bättre arbetsmiljö för de deltagande arbetstagarna.

Kostnader och finansiering

En arbetstidsförkortning skulle innebära en viss kostnad för företagen. Men denna kostnad bör ses som en investering i de anställdas hälsa, produktivitet och välmående. Det finns också en rad olika sätt att finansiera en arbetstidsförkortning, till exempel genom skattehöjningar på kapital eller genom att införa en generell arbetsgivaravgift.

Avslutning

En förkortning av arbetstiden är en viktig fråga för framtiden. Det är en fråga som handlar om att skapa ett mer hållbart och jämlikt samhälle där alla har möjlighet att må bra och vara produktiva. Vi uppmanar kongressen att ställa sig bakom detta förslag och aktivt driva frågan om en generell arbetstidsförkortning.

Vi tror att detta är en fråga som ligger i linje med IF Metalls värdegrund och som kan bidra till att stärka organisationens ställning i framtiden.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt driva frågan om en generell förkortning av arbetstiden till exempelvis 30 timmar per vecka

att samarbeta med andra fackföreningar och organisationer för att ta fram en konkret modell för hur en arbetstidsförkortning kan genomföras

att kräva att arbetstidsförkortning prioriteras i kommande avtalsförhandlingar.

Utlåtande, motion B27

Förbundsstyrelsen tolkar motionens 1:a att-sats om generell arbetstidsförkortning som att det som föreslås är lagstadgad arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. En förkortning av det ordinarie arbetstidsmåttet per vecka från nuvarande 40 timmar till 30 timmar skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar, eller andra värdeförändringar i kollektivavtalen, skulle då inte finnas inom överskådlig tid.

Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

LO håller på att ta fram en konkret modell för hur arbetstidsförkortning kan genomföras. LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. IF Metall är representerat i utredningens stödgrupp.

Hur arbetstidsförkortningsfrågan bör prioriteras i förhållande till andra angelägna avtalskrav är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden bland andra angelägna avtalskrav. IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det målet medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att förbundet ska fortsätta kampen för arbetstidsförkortning genom att fortsätta på den väg som förbundet valt. Det är dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att anse 2:a att-satsen beaktad och att överlämna 3:e att-satsen till avtalsrådet.

Motion B28

Verkstadsklubben Systemair Sverige AB avdelning 13 Bergslagen

35 timmars arbetsvecka

IF Metall har en lång tradition av att förhandla fram starka kollektivavtal som skyddar och förbättrar våra medlemmars arbetsvillkor. Genom åren har vi varit framgångsrika i att förkorta arbetstiden och skapa bättre balans mellan arbete och fritid för många av våra

medlemmar. Samtidigt vet vi att det finns mindre fackföreningar som inte har samma förhandlingsstyrka eller resurser som vi har.

I och med Socialdemokraternas förslag om att lagstifta om en 35-timmars arbetsvecka står vi inför en möjlighet att inte bara förbättra arbetslivet för våra egna medlemmar, utan för arbetare i hela Sverige. Att stötta detta förslag är ett sätt att visa att vi som stort och starkt förbund tar ansvar för hela arbetarkollektivet, och solidaritet.

Vi som parter i kollektivavtalet har en viktig roll i att förhandla fram arbetstidsförkortningar och andra förbättringar för våra medlemmar. IF Metall har varit framgångsrika i dessa förhandlingar, vilket har resulterat i kortare arbetstider och bättre arbetsvillkor för många.

Vi kan inte bortse från att det finns en risk att många fackanslutna runt om i landet inte får del av dessa förbättringar, särskilt i de mindre förbund och branscher där förutsättningarna för förhandling är tuffare. Därför är det viktigt att vi som stort och inflytelserikt förbund tar vårt ansvar och stöttar förslaget om en lagstadgad 35-timmars arbetsvecka.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt stödja Socialdemokraternas förslag om en lagstadgad 35-timmars arbetsvecka

att driva opinion för att detta lagförslag genomförs, i syfte att säkerställa bättre arbetsvillkor för samtliga arbetstagare i Sverige, särskilt de som inte har förhandlingsstyrka att själva förhandla fram arbetstidsförkortningar

att fortsätta förhandla om arbetstidsförkortningar i kollektivavtal där så är möjligt, men samtidigt erkänna vikten av lagstiftning som ett sätt att säkerställa grundläggande förbättringar för alla.

Utlåtande, motion B28

Det finns inget socialdemokratiskt förslag om en lagstadgad arbetsvecka om 35 timmar och vi vet inte om det i en nära framtid kommer att finnas ett sådant förslag. Det som skett är att en arbetsgrupp inom Socialdemokraterna sommaren 2024 föreslog en stegvis förkortning av arbetstiden från 40 till 35 timmar per vecka år 2035. Förslaget väckte nytt liv i debatten om arbetstidsförkortning. Arbetsgruppens förslag kommer att behandlas vid Socialdemokraternas kongress vid månadsskiftet maj/juni 2025. Först efter kongressens beslut i frågan kan det bli så att Socialdemokraterna har ett förslag om 35 timmars arbetsvecka. IF Metalls motparter reagerade i avtalskrav inför avtalsrörelsen 2025, i förväg på något som ännu inte finns. Teknikarbetsgivarna ställde till exempel krav om att redan uppnådd arbetstidsförkortning i våra kollektivavtal ska minskas motsvarande eventuell kommande minskning av den ordinarie arbetstidens längd. IF Metall avser inte att på nämnda sätt gå händelserna i förväg.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det i vissa fall bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

LO-kongressen våren 2024 beslöt att LO med kraft ska driva frågan om arbetstidsförkortning. Eftersom frågan är komplex och behöver belysas allsidigt har LO tillsatt en utredning vars resultat ska utgöra underlag för att kunna formulera konkreta krav för kommande kollektivavtalsförhandlingar, gemensamma eller samordnade. IF Metall är

representerat i utredningens stödgrupp. Först när utredningens resultat har presenterats kommer IF Metall att ta ställning till vad som bör drivas gemensamt eller samordnat inom LO.

IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det målet medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att förbundet ska fortsätta kampen för utökad arbetstidsförkortning genom att fortsätta på den väg som förbundet valt. Det vill säga att målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. För att successivt nå målet att kunna gå i deltidspension under de sista fem yrkesverksamma åren visar IF Metalls beräkningar att premierna behöver vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att respektive avtalsområde prioriterar att använda utrymme för ökad arbetstidsförkortning till att bygga klart modellen om DP/LP/GLP tills premiemålet om 4,9 procent är nått. Avtalsområden som nått målet kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om ökad arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden, där premiemålet är uppnått, krav om ökad arbetstidsförkortning för dagtidsarbetare. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortningen i IF Metalls olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut enligt redan befintliga modeller. Det är dock dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning.

Förbundsstyrelsen erkänner vikten av grundläggande skyddslagstiftning på arbetstidsområdet. Det ger ett skydd för dem som är anställda i företag utan kollektivavtal. Lagstiftning utgör också grund för kollektivavtalsregleringen. Svensk lagstiftning får inte vara sämre för arbetstagarna än det som regleras i EU:s arbetstidsdirektiv. I Sverige är det tillåtet att i stället för att följa den svenska arbetstidslagen införa arbetstidsregler i centrala kollektivavtal. Så har gjorts på en stor del av arbetsmarknaden. Kollektivavtalens regler får vara bättre för arbetstagarna än EU:s arbetstidsdirektivs men inte sämre.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B29

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Korta arbetstiden

I dagens samhälle är stressen en vardag. Alla ska jobba 8-timmar om dagen måndag till fredag, detta leder till att hemmets uppgifter inte hinns med.

Mer tid utanför jobbet leder till ett hälsosammare liv. Det finns exempel på andra länder där kortare arbetsveckor har påvisat positiva effekter. Ett exempel är Danmark, där arbetsveckan är 33 timmar i snitt. Många företag testar detta och effektiviteten har ökat liksom medarbetarnas välmående. Vi anser att både arbetare och företagare skulle gynnas av kortare arbetsdag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att på politisk väg driva frågan om en förkortning av arbetstiden.

Motion B30

Avdelning 22 Sörmland

Korta Arbetstiden

I dagens samhälle är stressen en vardag. Alla ska jobba 8 timmar om dagen måndag till fredag, detta leder till att hemmets uppgifter inte hinns med. Mer tid utanför jobbet leder till ett hälsosammare liv. Det finns exempel på andra länder där kortare arbetsveckor har påvisat positiva effekter. Ett exempel är Danmark, där arbetsveckan är 33 timmar i snitt. Många företag testar detta och effektiviteten har ökat liksom medarbetarnas välmående. Vi anser att både arbetare och företagare skulle gynnas av kortare arbetsdag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta tillsammans med Socialdemokraterna för att på en politisk väg driva en förkortning av arbetstiden.

Utlåtande, motionerna B29 och B30

Det finns många fördelar med kortare arbetstid. Förbundsstyrelsens uppfattning är dock att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det, i vissa fall, bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B31

Avdelning 46 Blekinge

Ett bättre skydd till förkortning av normal arbetstid för föräldrar

Tänk dig en ensamstående förälder som har tagit ut all sin föräldrapenning till förkortning av normal arbetstid. Detta för att slippa lämna sitt eller sina barn för tidigt på morgonen eller hämta sent på kvällen. Allt detta för att få mer kvalitetstid, ge trygghet och för att vara en närvarande förälder.

Sveriges lagar har inte följt med i den samhällsutvecklingen där allt fler föräldrar står inför denna utmaning som ensamstående förälder. Enligt en undersökning från SCB 2023 är det idag 21% alltså drygt 250 000 svenska familjer som består av en ensamstående förälder.

Enligt Föräldraledighetslagen 7§ om delledighet utan föräldrapenning, har en förälder rätt till förkortning av normal arbetstid, med upp till en fjärdedel, för vård av ett barn som inte har fyllt åtta år eller som ännu inte har avslutat sitt första skolår. Har föräldern dock kvar föräldrapenning har föräldern rätt till förkortning av normal arbetstid i större omfattning och fram tills barnet fyllt tolv år i enlighet med Socialförsäkringsbalken 12 kap. 13§.

Detta gör alltså att den ensamstående förälderns barn inte får samma skydd. Barn som fyllt åtta år ska alltså ta hand om sig själva på morgonen och ta sig till och från skolan själva, bara för att dess förälder inte längre har något annat val än att vara på sitt jobb sin ordinarie arbetstid för att inte riskera förlora sitt jobb. Det finns inget medmänskligt i det resonemanget, särskilt sett ur ett barns perspektiv.

Får föräldrar inte ut föräldrapenning i samband med förkortning av normal arbetstid har arbetsgivaren ingen skyldighet att ge denne det. Föräldern är alltså beroende av arbetsgivarens välvilja.

Vi har många medlemmar som har svårt att få arbetslivet och föräldraskapet att gå ihop. Skiftgång och bristen på barnsomsorg under obekväma arbetstider i flera kommuner, ställer till stora problem för barnfamiljer. Kommer du då inte i tid när ditt arbete startar kan det i längden vara skäl till uppsägning.

Alla barn förtjänar samma rätt till sina föräldrar. Ensamstående mammor och pappor ska inte behöva riskera sin anställning när de med all sin makt försöker vara en närvarande förälder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förhandla att förkortning av normal arbetstid inte behöver vara förenat med föräldrapenning, till dess att barnet fyllt tolv år eller till den senare tidpunkt då barnet har avslutat det femte skolåret i grundskolan

att driva frågan politiskt för lagförändring i Föräldraledighetslagen så att förkortning av normal arbetstid inte behöver vara förenat med föräldrapenning, till dess att barnet fyllt tolv år eller till den senare tidpunkt då barnet har avslutat det femte skolåret i grundskolan.

Utlåtande, motion B31

Förbundsstyrelsen menar att arbetsgivare, fackföreningar och politiker har ett gemensamt ansvar att underlätta för föräldrar att kombinera arbetsliv med föräldraskap. På arbetsplatsen ska parterna genom förhandlingar skapa goda förutsättningar för att, så långt det är möjligt, anpassa arbetstider och villkor efter kravet om att kunna förena arbetsliv och föräldraskap. Avtalsrådet är förbundsstyrelsens rådgivande organ i avtalsfrågor. Det som föreslås i motionens 1:a att-sats innebär förändringar i förbundets kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att motionens 1:a att-sats bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna krav.

Föräldraförsäkringen kan behöva reformeras för att underlätta för föräldrar som arbetar inom industrin, eller andra arbetaryrken, att kombinera arbete med föräldraskap. Det måste dock ske på ett sätt som främjar jämställdheten i både arbets- och familjelivet och inte styr bort kvinnor från arbetsmarknaden. I dag är det främst kvinnor som går ned i arbetstid för att ta hand om barn, vilket leder till lägre inkomst, sämre löneutveckling, sämre tillgång till kompetensutveckling och lägre pension. Risken är stor att en reform som låter föräldrar med barn upp till tolv år, eller senast när barnet går ut femte klass, få rätt att gå ned i arbetstid, leder till ännu större skillnader mellan könen. Förändringar av föräldraförsäkringen måste föregås av noggranna analyser för att säkerställa att jämställdheten i samhället förstärks och inte försvagas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satsen till avtalsrådet och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B32

Avdelning 16 Mälardalen

Angående deltid till barnets tolvårsdag

Som förälder har du rätt att gå ner i arbetstid med upp till en fjärdedel för att få mer tid till ditt barn, med eller utan att ta ut föräldrapenning. Det gäller fram till att barnet är åtta år eller tills hen gått ut första klass.

Du kan också ha ett kollektivavtal som ger dig rätt att fortsätta arbeta deltid fram till barnets tolvårsdag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vårt kollektivavtal, teknikavtalet, ger oss som förälder rätt att gå ner i arbetstid med upp till en fjärdedel för att få mer tid till sitt barn fram till barnets tolvårsdag med eller utan att ta ut föräldrapenning.

Utlåtande, motion B32

I motionen föreslås en avtalsspecifik förändring i Teknikavtalet IF Metall gällande förlängd rätt för föräldrar att gå ned i arbetstid, med eller utan föräldrapenning. Avtalsrådet är förbundsstyrelsens rådgivande organ i avtalsfrågor. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B33

Klubben vid Nordisk Clean Solutions AB avdelning 51 Sydvästra Skåne

Obetald rast

Varje dag skänker vi bort en timme av vår tid till arbetsköparen, en timma som egentligen skulle kunna gå till att kunna sluta tidigare, löneväxling eller vad som önskas.

I realiteten har vi en 9-timmars arbetsdag på arbetsplatsen. Denna timme av obetald rast är inte vår enskilda tid, det är en stund att kunna återhämta sig för att kunna fortsätta arbeta, något arbetsgivaren ska betala.

Att vi i arbetarrörelsen tolererar obetald rast fast man är på jobbet är för oss en gåta. Likt Norge är rasten alltid betald och det ska den kunna bli även i Sverige.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan att raster alltid ska vara betalda

att driva frågan om att raster alltid ska vara betalda inom LO:s medlemsorganisation.

Utlåtande, motion B33

Rast, till skillnad från paus, är obetald eftersom den inte är arbetstid. Arbetstagaren kan lämna arbetsplatsen och göra vad hen själv vill, uträtta privata ärenden, äta hemma eller på restaurang, träffa vänner, träna eller något annat. Rast kan ersättas av måltidsuppehåll som ingår i arbetstiden. Då ska arbetstagaren vara kvar på arbetsplatsen. Det senare är relativt vanligt vid skiftarbete. Förbundsstyrelsen har förståelse för att det kan kännas onödigt med rast om till exempel arbetsplatsen är belägen så att det inte är möjligt att lämna den för att göra något annat eller när raster ligger på tider då det inte är rimligt att göra något annat än att äta och vila. Huruvida det är lämpligt med rast eller inte kan skilja sig mellan olika branscher, arbetsplatser och arbetstidsformer.

Ett genomförande av förslaget i motionens 1:a att-sats, att raster alltid ska vara betalda, skulle innebära förändringar i förbundets samtliga kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att 1:a att-satsen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Beträffande förslag i motionens 2:a att-sats är det förbundsstyrelsens uppfattning att varje förbund, utifrån förhållandena inom sitt verksamhetsområde, måste ta ställning till om det anser att betalda raster är en fråga som ska drivas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satsen till avtalsrådet och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B34

Klubben vid Uponor AB avdelning 13 Bergslagen

6 veckors semester

Semesterlagen och dess 5 veckor semester har inte förändrats sen slutet på 70-talet medans arbetsplatserna har slimmats allt mer och anställda får dra ett större last. Behovet för återhämtning har därmed ökat för att inte slitas ut av sitt arbete.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka politiskt för att påverka en förändring av lagstiftningen gällande semesterlagen från fem veckor till sex veckor semester för alla.

Motion B35

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Inför 6 veckors semester

Behovet av återhämtning har ökat i och med den ökade arbetsbelastningen som kommer från de ständiga effektiviseringarna och produktivitetsökningarna i samhället. Företagens lönekostnader i Sverige är på historiskt låga nivåer och utgör nu endast 64 % av förädlingsvärdet. Det innebär att det finns ett utrymme att ta av eftersom företagen ständigt gör nya rekordvinster. Samtidigt som vi får fler sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa och fler som får problem med att få ihop privatlivet.

En gammal idé som bör testas igen. Under 1990-talet påbörjades en utökning av antalet semesterdagar med målet att vi skulle få 6 veckor semester, men finanskrisen under 90-talet stoppade förändringen. Vi känner att det är hög tid att än en gång utöka semestern som har legat på samma nivå sedan 1978.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att på politisk väg utöka vår semester så att vi får sex veckors semester i semesterlagen.

Motion B36

Avdelning 18 Örebro län

Inför 6 veckors semester

Behovet av återhämtning har ökat i och med den ökade arbetsbelastningen som kommer från de ständiga effektiviseringarna och produktivitetsökningarna i samhället. Företagens lönekostnader i Sverige är på historiskt låga nivåer och utgör nu endast 64% av förädlingsvärdet. Det innebär att det finns ett utrymme att ta av eftersom företagen ständigt gör nya rekordvinster. Samtidigt som vi får fler sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa och fler som får problem med att få ihop privatlivet.

En gammal idé som bör testas igen. Under 1990-talet påbörjades en utökning av antalet semesterdagar med målet att vi skulle få 6 veckor semester, men finanskrisen under 90-talet stoppade förändringen. Vi känner att det är hög tid att än en gång utöka semestern som har legat på samma nivå sedan 1978.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta fackligt-politiskt för att utöka vår semester så att vi får sex veckors semester i semesterlagen.

Motion B37

Avdelning 22 Sörmland

Inför 6 veckors semester

Behovet av återhämtning har ökat i och med den ökade arbetsbelastningen som kommer från de ständiga effektiviseringarna och produktivitetsökningarna i samhället. Företagens lönekostnader i Sverige är på historiskt låga nivåer och utgör nu endast 64% av förädlingsvärdet. Det innebär att det finns ett utrymme att ta av eftersom företagen ständigt gör nya rekordvinster. Samtidigt som vi får fler sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa och fler som får problem med att få ihop privatlivet.

En gammal idé som bör testas igen. Under 1990-talet påbörjades en utökning av antalet semesterdagar med målet att vi skulle få 6 veckor semester, men finanskrisen under 90-talet stoppade förändringen. Vi känner att det är hög tid att än en gång utöka semestern som har legat på samma nivå sedan 1978.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta politiskt med Socialdemokraterna för att utöka vår semester så att vi får sex veckors semester i semesterlagen.

Utlåtande, motionerna B34–B37

Införande av fler semesterdagar är en form av arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det, i vissa fall, bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B38

Avdelning 46 Blekinge

Införande av 30 semesterdagar

Vi har länge haft 25 dagars lagstadgad semester och nu är det dags för förändring. Semestern är avgörande för välbefinnande och hälsan hos arbetstagare. Vi får tid för återhämtning och kan umgås med familjen. Det resulterar också i utvilad personal vilket gör att vi orkar arbeta effektivare, vi blir friskare.

Detta förslag syftar till att ge oss arbetare längre och mer hållbara perioder av återhämtning, vila och fritid.

Längre semesterperioder bidrar till att minska stress och främjar vår hälsa. Det blir en bättre balans mellan arbete och familj vilket kan leda till ökad arbetsglädje och produktivitet. Det kan också göra företagen mer attraktiva och hjälpa till att behålla befintlig personal.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterdagarna utökas stegvis från de nuvarande lagstadgade 25 till 30 dagar på IF Metalls alla avtalsområden.

Utlåtande, motion B38

Ett stegvis införande av fler semesterdagar, från 25 lagstadgade till 30 kollektivavtalade, i alla IF Metalls kollektivavtal är en form av arbetstidsförkortning.

IF Metall satte målet om 100 timmars arbetstidsförkortning inför avtalsrörelsen 1995. Flera avtalsområden har nu uppnått det målet medan andra har en bit kvar. Förbundsstyrelsens uppfattning är att förbundet ska fortsätta kampen för utökad arbetstidsförkortning genom att fortsätta på den väg som förbundet valt, dvs. att målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet.

Inför avtalsrörelsen 2013 beslutade avtalsrådet att pausa kravet på arbetstidsförkortning i tid för att prioritera införandet av både rätten att gå i deltidspension från 60 år och en ny deltidspensionspremie för att göra det möjligt. I avtalsrörelserna därefter har avtalsrådet prioriterat ökningar av DP/LP/GLP-premierna. För att successivt nå målet att kunna gå i deltidspension under de sista fem yrkesverksamma åren visar IF Metalls beräkningar att premierna behöver vara på nivån 4,9 procent. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att respektive avtalsområde prioriterar att använda utrymme för ökad arbetstidsförkortning till att bygga klart modellen om DP/LP/GLP tills premiemålet om 4,9 procent är nått. Avtalsområden som nått målet kan växla över till att åter prioritera att använda löneutrymme till krav om ökad arbetstidsförkortning i tid. Inför avtalsrörelsen 2025 ställde IF Metall på Stål- och metallindustrins och Gruvindustrins avtalsområden krav om ökad arbetstidsförkortning för dagtidsarbetare. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortningen i IF Metalls olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut enligt redan befintliga modeller. Det är dock dags att fastställa ett nytt mål om ytterligare arbetstidsförkortning.

Ett genomförande av förslaget i motionen skulle innebära förändringar i samtliga kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B39

Avdelning 7 Gävleborg

Fler semesterdagar efter 40 års ålder

Utvecklingen har möjliggjort att vi kan arbeta längre med hjälp av tekniska hjälpmedel. I teorin borde arbetslivet vara bäddat för en åldrande befolkning, i stället ökar andelen äldre som uppger att de inte orkar jobba fram till pensionen, det visar Arbetsmiljöverkets rapport ”Perspektiv på äldres arbetsmiljö”.

Allt större krav ställs på oss inom industrin. Vi har ofta tunga, fysiska arbeten som sliter ut kroppen och vi jobbar höga skiftgångar. Forskning visar att skift- och nattarbete ger en förhöjd risk för sjukdomar och samtidigt kortar ner medellivslängden med tio år.

Det behövs tid för återhämtning och rekreation.

Efter att man fyllt 40 år tar det längre tid för kroppen att återhämta sig och med höjda produktivitetskrav bidrar det till fler stressrelaterade sjukskrivningar i samhället.

Vi behöver hitta lösningar som gör det möjligt för oss att orka vara kvar på våra arbetsplatser i takt med de ökade produktivitetskraven och den ökande pensionsåldern.

Genom att öka antalet semesterdagar med en dag vart femte år efter fyllda 40 år, ökar möjligheten för oss inom industrin att kunna vara kvar på våra arbetsplatser även efter 65 års ålder tills vi tar ut pension.

Det är dags att stärka semesterrätten!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om utökad semester, med en dag extra vart femte år, för de som är 40 år och äldre.

Utlåtande, motion B39

Förslaget innebär krav om arbetstidsförkortning för arbetare som har fyllt 40 år. Förslaget i motionen är en avtalsfråga som kräver förändringar inom samtliga avtalsområden. Förbundsstyrelsens uppfattning är att motionen därför bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B40

Klubben vid Nolato MediTech AB Hörby avdelning 47 Östra Skåne

Fler semesterdagar

Genom att de har blivit stressigare och högre arbetstakt på arbetsplatserna så räcker inte 5 veckors semester längre.

När man fyllt 40 år tar det längre tid för att kroppen ska återhämta sig, resultatet är att stressrelaterade sjukdomar ökar i samhället. För att vi ska orka till pensionen och få en värdefull ålderdom bör vi öka antal semesterdagar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterlagen förändras och fler semesterdagar införs från 40 år och uppåt utöver de 25 dagar som finns i dag.

Utlåtande, motion B40

Införande av fler lagstadgade semesterdagar för dem som har fyllt 40 år innebär en form av arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det, i vissa fall, bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men drogs tillbaka 1994.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B41

Gruppstyrelse 3 Volvo Car Verkstadsklubb Göteborg avdelning 36 Göteborg

Fler semesterveckor

Den femte semesterveckan fyller i år fyrtiosex år, det borde vara dags att låta den få sällskap av flera ..

Längden på den lagstiftade semestern har alltid varit en miniminivå. Men en hel del avtalsområden har redan i dag semesterlängder på både sex och sju veckor.

Inom SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) och ST (Statligt anställda) för att ta ett par exempel, har man t.ex åldersbaserade system som innebär att det tillförs flera semesterdagar baserat på ålder.

Om du är anställd inom Sveriges kommuner och regioner gäller: Semester lag och avtal (skr.se).

Om du är anställd på en statlig myndighet gäller: 28 dagar till och med det år du fyller 29, 31 dagar från och med det år du fyller 30, 35 dagar från och med det år du fyller 40,

Hur många semesterdagar har jag rätt till? | ST

Det är i allra högsta grad dags att fortsätta arbetet vilket påbörjades och tyvärr avslutades under början av nittiotalet då två extra dagar tillkom och försvann, (1991-1994).

Samhället har sedan dess gått till att vara än mer ojämlikt då ett relativt stort antal avtalsslutande parter redan har liknande, medan en del lämnas utanför. Ett än mer pressat läge med högre praktisk pensionsålder och större olikheter gör detta än viktigare av rättvise och återhämtningsskäl.

Semester är en starkare ledighet jämfört med ATK och är/kan vara lättare att få ledigt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att starta en våg av påverkanskampanjer mot de lagstiftande organen om en snar förändring, då lagstiftning i frågan trots allt var målet.

Utlåtande, motion B41

Tyvärr framgår det inte av förslaget till beslut vilken fråga det gäller. Förbundsstyrelsen tolkar genom motionens brödtext det som att vad förslagsställaren vill är att förbundsstyrelsen genom politisk påverkan ska få den lagstiftande församlingen att införa fler semesterveckor.

Införande av fler semesterveckor är en form av ökad arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning i första hand är en fråga som ska lösas i förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Först när det är gjort kan det bli så att parterna tillsammans, som de gjorde i frågan om trygghet, omställning och anställningsskydd, tar frågan vidare till politikerna.

Vid lagstiftning om kortare arbetstid förlorar arbetsmarknadens parter kontrollen över delar av löneutrymmet. Om arbetstidsförkortning bestäms i lag, utan parternas medverkan, kan det som uppnåtts, vid skiftande majoritetsförhållanden i riksdagen, också gå förlorat. Det skedde i början av 1990-talet då det var meningen att Sveriges arbetare genom ett stegvis införande skulle få sex veckors semester. Två semesterdagar infördes år 1991, men togs, som nämns i motionen, bort 1994.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B42

Avdelning 34 Borås

Inför semesterväxling

För många av våra medlemmar så är det viktigare med vila och återhämtning än de extra pengarna som vi får i semesterersättning. En lösning på detta är att vi får samma möjlighet som flera kommunalanställda redan har, nämligen att byta semesterersättningen mot några extra semesterdagar!

Det positiva med semesterväxling är att det ska vara en möjlighet som man kan nyttja om man vill och inget krav! Semesterväxling skulle erbjuda våra medlemmar en bättre möjlighet att anpassa arbetslivet efter privatlivet i stället för som idag när vi anpassar privatlivet nästan helt efter arbetslivet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterväxling införs i våra kollektivavtal, dvs. möjlighet att växla semestertillägg till semesterdagar.

Motion B43

Volvos Koncernfackliga ungdomsverksamhet

Inför Semesterväxling

För många av våra medlemmar så är det viktigare med vila och återhämtning än de extra pengarna som vi får i semesterersättning. En lösning på detta är att vi får samma möjlighet som flera kommunalanställda redan har, nämligen att byta semesterersättningen mot några extra semesterdagar!

Det positiva med semesterväxling är att det ska vara en möjlighet som man kan nyttja om man vill och inget krav! Semesterväxling skulle erbjuda våra medlemmar en bättre möjlighet att anpassa arbetslivet efter privatlivet i stället för som idag när vi anpassar privatlivet nästan helt efter arbetslivet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att föra in semesterväxling i våra kollektivavtal.

Utlåtande, motionerna B42 och B43

Införande av möjlighet, för den arbetstagare som vill, att växla semestertillägg mot fler semesterdagar skulle kräva förändringar i IF Metalls kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att motionerna bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionerna till avtalsrådet.

Motion B44

Klubben vid Nolato MediTech AB Hörby avdelning 47 Östra Skåne

Omvandla semestertillägget till semesterdagar

Vi vill ha ett eget val om vi ska ha semestertillägget i pengar eller dagar. Vi behöver fler dagar för semester om vi ska hålla med tanke på att åldern för ålderspension blir högre och högre.

Vi betalar dessutom väldigt mycket skatt på dessa pengar som vi själva har tjänat in. Så vi hade tjänat på att få dom i ledighet istället.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra semesterlagen så man ska få välja om man vill ha semestertillägget utbetalt i pengar eller omvandla det till fler betalda semesterdagar.

Utlåtande, motion B44

Grundtanken med semestertillägg är att det ska ge arbetstagare möjlighet att kunna unna sig något extra under semestern. Förbundsstyrelsens uppfattning är att semestertillägget är av vikt för Sveriges arbetare. Det råder stor skillnad mellan arbetare och tjänstemän. LO:s återkommande undersökning av semesterresande och fritidsvanor visar bland annat att bara omkring hälften av arbetarna gör en semesterresa om minst en vecka. Drygt 13 procent av arbetarna uppger att de inte har råd med en veckas semester årligen. Nästan alla tjänstemän uppger sig ha råd med det. Skillnaden mellan arbetare och tjänstemän har ökat markant över tid. Arbetare har mindre ekonomiska marginaler och lägre löner, vilket gör att de mer sällan har råd att åka på en veckas semester. En risk med att kräva att lagens semestertillägg ska kunna bytas mot fler semesterdagar är att det kan tolkas som att semestertillägget egentligen inte behövs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B45

Avdelning 47 Östra Skåne

Permission nära anhörig

Familjesituationen ser annorlunda ut idag jämfört med för 20 år sen, vi kan vara tvingade pga. jobb situationer och tidigare familjeförhållande att inte ha den traditionella familjebilden.

Det blir vanligare och vanligare med särbo i förhållande, och att vi har bonusbarn som kommer oss väldigt nära. Men fortfarande har vi en skrivelse att nära anhörig är bara någon vi bor ihop med, och inte ens våra barnbarn räknas som nära anhörig.

Tyvärr finns de arbetsgivare som skulle kunna förneka ledighet av denna anledning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nära anhörig vid permission även omfattar särbo, barnbarn, bonusbarn och bonusbarnbarn.

Utlåtande, motion B45

Ändrade definitioner av vem som, i IF Metalls kollektivavtal, ska räknas som nära anhörig är en avtalsfråga. Förslaget i motionen omfattar samtliga avtalsområden. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen ska överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B46

Klubben vid Nolato MediTech AB Hörby avdelning 47 Östra Skåne

Permission

Att tiderna har förändrats vet alla om, men man har ändå kvar samma dagar när det gäller permission vid nära anhörigs död och begravning.För nuförtiden är det inget konstigt att man bor långt ifrån varandra och resorna kan bli långa och många. För det är mycket som ska beslutas och ordnas på kort tid. Man ska hinna med planering av begravning, bouppteckning, arvskifte mm mitt i all sorg.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka permissionsdagarna vid nära anhörigs död och begravning

att ge förutsättningar till utökad permission för anställda med anhöriga utomlands.

Utlåtande, motion B46

Införande av fler permissionsdagar i samband med nära anhörigs död och begravning är en avtalsfråga som omfattar samtliga avtalsområden. Förbundsstyrelsens uppfattning är därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B47

Avdelning 22 Sörmland

Permission vid 50-årsdagen

I dagsläget är det endast de som fyller år på en arbetsdag som får rätt till permission. För att få en mer rättvis permitteringsregel för de som fyller 50 så vill vi att man i stället ska kunna förlägga permissionsdagen i nära anslutning till födelsedagen. Så att de som fyller år på en arbetsfri-dag också kan få en dag ledig med betalt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla medlemmar som fyller 50 ska få en permitteringsdag i nära anslutning till födelsedagen.

Utlåtande, motion B47

Förbundsstyrelsen tolkar det som att det som föreslås i motionen är att medlemmar som inte fyller 50 år på en arbetsdag ska få ledigt med lön (permission) en annan dag i nära anslutning till födelsedagen. Det är en avtalsfråga vars införande skulle kräva förändringar i samtliga kollektivavtal. Förbundsstyrelsens uppfattning är därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B48

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Ny pensionsmodell

Pensionsåldern höjs succesivt år efter år, men det fysiskt tunga arbetet består. Idag är pensionsåldern 67 år. För att alla arbetare ska få ett drägligt liv då vi kommer till pensionen så behöver vi en ny struktur i pensionssystemet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi från 60 år har möjlighet att ta ut deltidspension med fördelningen: från en 100 procentig tjänst så ska man kunna gå ner och jobba 80 procent och ändå behålla 90 procent av lönen och tjänstepensionen ska räknas som att man jobbar 100 procent.

Utlåtande, motion B48

System liknande det som föreslås i motionen förekommer på vissa delar av arbetsmarknaden. IF Metall har andra kollektivavtalade system, deltidspension respektive livsarbetstidspremier, som syftar till att möjliggöra att arbeta deltid de sista fem åren före pension, men som också kan tas ut på andra sätt. Ett införande av det som föreslås i motionen skulle kräva förändringar i samtliga kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B49

Avdelning 36 Göteborg

Möjlighet att gå tidigare i pension och inte förlora ekonomiskt på det

Efter som att på Samhall jobbar det människor som har olika sorters sjukdomar och funktionsnedsättningar och diagnoser så medför detta att många inte klarar av att jobba till pensionsålder. Dem är mer eller mindre tvungna att gå i pension tidigare och detta medför ett stort ekonomiskt bortfall.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Samhalls medarbetare ska ha möjligheten att gå tidigare i pension men inte förlora ekonomiskt på det

att ett regelverk för hur det ska kunna bli praktiskt möjligt för de medarbetare, som är i behov av det på Samhall, ska kunna gå tidigare i pension utan att förlora ekonomiskt.

Utlåtande, motion B49

I motionen föreslås avtalsspecifika förändringar i Samhallavtalet. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B50

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Tydligare skrivning gällande avsättning LP/DP i våra avtals böcker

I våra avtal med LP/DP lösningar så behövs en bättre tydlighet gällande den procentuella avsättningen till dessa pensionslösningar för respektive avtal.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för en förbättrad tydlighet i samtliga våra avtal med denna typ av pensionsavsättning.

Utlåtande, motion B50

Kravet om att avtalets aktuella avsättning till deltidspensions- respektive livsarbetstidspremie ska redovisas i avtalet fanns med bland IF Metalls gemensamma avtalskrav inför avtalsrörelsen 2025. Det innebär att samtliga förhandlingsdelegationer driver frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B51

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Premiebefrielseförsäkring för DP/LP

I våra avtal så har vi DP och LP avtal med olika procentsatser.

I det fall våra medlemmar är sjuka eller föräldralediga så betalas inte denna del av pensionen in till den enskilde, utan AFA försäkringar täcker enbart upp dom första 4,5% i avtalspensionen i sin premiebefrielseförsäkring.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en premiebefrielseförsäkring införs även för DP och LP.

Utlåtande, motion B51

Flera förhandlingsdelegationer har redan föreslagit förändringar för att göra det möjligt att införa premiebefrielseförsäkring. Införande av premiebefrielseförsäkring är en avtalsfråga. Förbundsstyrelsens uppfattning är därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B52

Avdelning 34 Borås

Det ska vara skillnad

IF Metall har en negativ trend när det gäller medlemmar. Ofta möts vi av argumentet att det är ingen skillnad om man är medlem eller inte. Kollektivavtalet gäller för alla pga. dess normerande verkan. Vi har under väldigt många år försökt att använda ideologiska argument för att fler ska bli medlemmar, men individualismen i samhället har vuxit sig allt starkare och vi som organisation måste förändra oss.

I det nya huvudavtalet finns det exklusiva villkor för medlemmar när det gäller extra ersättning vid tvist om uppsägning vid personliga skäl. Det är ett sätt att öka medlemskapets värde.

Vi anser att fler delar i våra kollektivavtal ska vara exklusiva för våra medlemmar. På så sätt ökar medlemskapets värde och kopplingen till att det är facket som förhandlar fram villkoren på arbetsplatsen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ställa avtalskrav om att arbetstidsförkortning i samtliga kollektivavtal endast ska gälla för medlemmar

att ställa avtalskrav om att deltidspension eller livsarbetstidspremie i samtliga kollektivavtal endast ska gälla för medlemmar

att ställa avtalskrav om att permissionsbestämmelsen i samtliga kollektivavtal endast ska gälla för medlemmar.

Utlåtande, motion B52

Arbetsgivare är skyldiga att tillämpa kollektivavtalet för samtliga anställda, fackligt organiserade eller inte. Det förhindrar inbördes konkurrens mellan arbetare. Om arbetsgivare bara behövde tillämpa kollektivavtalets bestämmelser för medlemmar skulle det leda till att oorganiserade arbetare skulle kunna erbjuda sig, eller tvingas till, att arbeta för sämre villkor än de som överenskommits i kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att kollektivavtalade materiella villkor som är en del av lönebildningen ska tillämpas på alla arbetare som omfattas av kollektivavtalet. Det finns andra sätt att åstadkomma medlemsförmåner. Förbundsstyrelsen förstår att det bland medlemmar kan uppstå irritation över att oorganiserade åker snålskjuts. Bästa lösningen på det problemet är att organisera dem.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Fredrik Tellander, 34 Borås
Maria Olsson, 4 Mitt i Norrland
Emil Nordh, 51 Sydvästra Skåne
Gert Olofsson, 4 Mitt i Norrland
Gerardo Vergara Gonzales, 22 Sörmland
Sebastian Håkansson, 46 Blekinge
Dragana Todorovic, 36 Göteborg
Johan Engström Lockner, 6 Mellersta Norrland
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Jarkko Pekkala, 38 Dackebygden
Matilda Vernersson, 28 Västra Skaraborg
Astrid Norin, 28 Västra Skaraborg
Magnus Persson, 34 Borås
Pär Jansson, 7 Gävleborg
Alexander Johansson, 18 Örebro län

Mikael Myhre, 46 Blekinge
Johnny Hulthén, 5 Sydvästra Skåne
Johan Engberg, 13 Bergslagen
Niclas Widell, 16 Mälardalen
Julia Jansson, 13 Bergslagen
Johan Flygare, 2 Norbotten
Daniel Blixt, 19 Östra Värmland
Andreas Lindell, 49 Nordvästra Skåne
Tommy Thunberg Bertolone, förbundskontoret
Simon Petersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B22–B52.

Maria Olssons förslag om bifall till motion B22.

Jarkko Pekkalas förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B22 och B25–B30.

Lars Asks, Daniel Blixts och Niclas Widells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B22–B52.

Johnny Hulthéns och Emil Nordhs förslag om bifall till motion B23.

Johan Engström Lockners förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B25.

Astrid Norins och Matilda Vernerssons förslag om bifall till motion B26.

Johan Engbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B28.

Gerardo Vergara Gonzales förslag om bifall till motion B30.

Johan Flygares, Sebastian Håkanssons och Michael Myhres förslag om bifall till motion B31.

Sebastian Håkanssons förslag om bifall till motion B31 samt förslag om tillägg till 2:a att-satsen ”och att utreda frågan”.

Julia Janssons förslag om bifall till motion B31 2:a att-satsen.

Alexander Johanssons förslag om bifall till motion B36.

Pär Janssons förslag om bifall till motion B39.

Gert Olofssons förslag om bifall till motion B48.

Dragana Todorovics förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B49.

Andreas Lindells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B52.

Fredrik Tellanders förslag om bifall till motion B52.

Tommy Thunberg Bertolones förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B22–B52.

Simon Petersson besvarade de yrkanden som lagts fram under debatten.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B22–B52 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B36, B39, B48 och B52

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B31

att efter rösträkning med röstsiffrorna 282 mot 34 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B23.

Protokollsanteckningar
Votering avseende motion B31 begärdes av Sebastian Håkansson, 46 Blekinge.

Kontrapropositionsvotering genomfördes rörande motionerna B22, B23, B26 och B30. Motion B23 utsågs att ställas mot förbundsstyrelsens förslag. Rösträkning avseende motion B23 begärdes av Johnny Hulthén, avdelning 34 Borås.

Sebastian Håkanssons tilläggsförslag till motion B31 avvisades då det ansågs vara en förändring av att-satsen.

Magnus Persson, 34 Borås, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Övriga arbetstidsfrågor – Motionerna B53–B63 med utlåtanden

Motion B53

Avdelning 15 Stockholms län

Övertidsreglerna gör oss färre

Den senaste statistiken gällande övertid visar att över 18% av arbetskraften inom bygg & tillverkning jobbade övertid. Vi vet alla att arbetad övertid är de facto lika med att vi är färre på våra arbetsplatser.

Vi anser att måtten på övertidstimmar som är tillåtna inom avtalen är alldeles för givmilda idag och måste sänkas. I många avtal i LO-förbunden har vi även extremt luddiga skrivningar kring övertid och mertid där övertid i princip kan beordras när som helst och vi tror att om vi i IF Metall börjar skärpa våra avtal på den här frågan så kan det bli en effekt även i övriga förbund.

Vi måste ta på allvar den effekt som den tid vi spenderar på arbetet (samt pendling till och från arbetet) har på vårt privatliv och även samhället i stort. Ett samhälle där för stor tid och energi läggs på arbetet ser vi påverkar engagemang i övriga samhället så som föreningsliv.

Vi ser även att det är en fråga om jämställdhet då män står för en större del av övertidsarbetet och detta ger garanterat stor påverkan på det obetalda arbetet i hemmen. Samtidigt som vi måste attackera 40-timmarsveckan måste vi även attackera all den övertid som jobbas på våra arbetsplatser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att måttet på antal övertidstimmar, frivilliga eller genom tvång, sänks så att totalen max får vara 100 timmar per år, varav 50 timmar är förhandlingsbara.

Utlåtande, motion B53

På de flesta arbetsplatser är arbetsskyldigheten vid övertidsarbete inget stort problem, eftersom det oftast kan lösas genom frivillighet. Samtidigt är problemet stort på vissa arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbetet. De arbetsplatserna finns främst inom monteringsindustrin. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att IF Metalls medlemmar ska ha ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där det upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter att avstå övertidsarbete. Krav om att begränsa antalet tillgängliga övertidstimmar har drivits av olika förhandlingsdelegationer, ibland med framgång. Reglerna kring övertid och antalet tillåtna övertidstimmar är avtalsspecifika, de varierar mellan IF Metalls olika kollektivavtal.

Om och vilka krav som ska ställas i övertidsfrågorna bör diskuteras inför varje riksavtalsförhandling. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B54

Volvos Koncernfackliga ungdomsverksamhet

Missbruk av Övertid

På grund av högt arbetstryck på arbetsplatser har många arbetsgivare missbrukat rätten till att beordra övertid. Våra medlemmar har trots sjukdomsbild, personliga skäl och tidigare sjukskrivningar blivit beordrade att arbeta orimligt mycket övertid, vilket har lett till ökade sjukskrivningar och rehabiliteringsärenden. Våra unga medlemmar i Umeå vittnar om problem att ha fungerade relationer och socialt liv då de tvingas att jobba övertid

nästan varje helg under vissa perioder. Ett stort problem är dessutom att om man tar ut en ledig vecka så kan arbetsgivaren tvinga dig att jobba över 40 timmar till.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att kartlägga övertidstimmar bland IF Metalls medlemmar

att sträva efter att minska antalet arbetade övertidstimmar bland IF Metalls medlemmar

att ha som målsättning att ingen ska behöva jobba mer än 100 övertidstimmar per kalenderår

att stoppa återföring av övertid vid uttag från tidbanker.

Utlåtande, motion B54

Förbundsstyrelsen anser att det inte finns behov att genomföra en kartläggning av övertidstimmar inom alla avtalsområden. En kartläggning kan dock initieras inom avtalsområden där det bedöms att det finns behov av det. Det har till exempel skett inom Teknikavtalet IF Metalls område. På de områden där IF Metall har partsgemensam statistik redovisas antalet övertidstimmar. Den lokala fackliga organisationen ska också ha fullständig kännedom om antalet övertidstimmar och vilka arbetare som arbetar övertid. Arbetsgivare är skyldiga att redovisa övertidsjournalen varje månad.

Antalet arbetade övertidstimmar, begränsningen av antalet tillåtna övertidstimmar per år och regler om återföring av övertid vid uttag från tidbanker varierar mellan olika avtalsområden. Detta är dock avtalsfrågor som behöver diskuteras inför varje riksavtalsförhandling. Inför avtalsförhandlingarna 2025 framställdes krav gällande att stoppa återföring av övertid vid uttag från tidbanker. Förbundsstyrelsen anser därför att motionens 2:a, 3:e och 4:e att-sats bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att överlämna 2:a–4:e att-satserna till avtalsrådet.

Motion B55

Avdelning 46 Blekinge

Övertid

Vi har under en tid märk att arbetsgivarna utnyttjar rätten att begära in anställda på övertid. Vi anser inte att det är rimligt att arbetsgivaren har möjlighet att utnyttja 5 veckor om året av vår fritid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att beordringsrätten sänks till max 150 timmar om året i alla avtal

att avtalsrådet arbetar för en höjd övertidsersättning

att rubriken ”bärande skäl” preciseras i I-avtalet.

Utlåtande, motion B55

I motionens brödtext framgår att förslagsställaren anser att arbetsgivare kan beordra alltför mycket övertidsarbete. Förbundsstyrelsen tolkar därför förslaget i motionens 1:a attsats som förslag om att arbetsgivares rätt att beordra övertid ska begränsas till maximalt 150 timmar per år och anställd i samtliga kollektivavtal. Inom vissa avtalsområden förekommer inte övertidsarbete i någon större utsträckning. Inom andra avtalsområden kan arbetsskyldigheten vara ett stort problem på vissa arbetsplatser, särskilt inom monteringsindustrin där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort

sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbetet. Förbundsstyrelsen anser att arbetsgivares rätt att beordra övertidsarbete och hur många timmar per år och anställd det får ske är en viktig avtalsfråga som behöver diskuteras inför varje riksavtalsförhandling. Förbundsstyrelsen anser därför att motionens 1:a att-sats bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen bereder utlåtanden över motioner som inkommer till avtalsrådet och föreslår beslut. Om det inte inkommer något förslag om höjd övertidsersättning är det inte förbundsstyrelsens uppgift att ändå verka för att avtalsrådet ska arbeta för höjd övertidsersättning. Förbundsstyrelsen anser därför att motionens 2:a att-sats bör avslås.

Förslag om höjd övertidsersättning brukar dock alltid inkomma till avtalsrådet och övertidsersättningarna höjs normalt vid varje riksavtalsförhandling.

Förslaget i motionens 3:e att-sats innebär en avtalsspecifik förändring i I-avtalet. Förbundsstyrelsen anser därför att förslaget bör överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satsen till avtalsrådet, att avslå 2:a att-satsen och att överlämna 3:e att-satsen till avtalsrådet.

Motion B56

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Övertid skall vara frivilligt

Idag har arbetsgivare rätt att leda och fördela arbetet under ordinarie arbetstid, men även att beordra övertid med samma rätt och därigenom inskränka vår fritid. Rimligen borde arbetstagarna själva få leda och fördela sin fritid. Livspusslet är idag svårt att få ihop för många.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertidsarbete blir frivilligt att utföra för den anställde med gällande tak för övertidstimmar enligt kollektivavtal.

Motion B57

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Övertid

Idag har arbetsgivare rätten att leda och fördela arbetet under ordinarie arbetstid, men även att beordra övertid med samma rätt och därigenom inskränka fritiden. I takt med att allt fler företag byggt om produktionssystem mot styrda liner är en konsekvens av detta att flexibiliteten vid övertid i princip nästan helt har upphört. (För att kunna köra övertid måste i princip hela arbetsstyrkan vara på plats för att produktionen ska fungera.) Rimligen borde arbetstagarna själva få leda och fördela sin fritid, livspusslet är idag nog svårt att få ihop för många och planering kan försvåras.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att all övertid förutom nödfallsövertid ska vara frivillig att utföra för den enskilde.

Utlåtande, motionerna B56 och B57

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter att avstå övertidsarbete. Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar. Inom till exempel Teknikavtalet IF Metalls område, där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst, har arbetsskyldigheten vid övertid

sänkts från 200 till 150 timmar. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv. Förbundsstyrelsen anser ändå inte att allt övertidsarbete alltid kan vara helt frivilligt, eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel där arbetsgivaren behöver kunna beordra att övertidsarbete utförs, även om personer med förhinder ska undantas övertidsarbetet i fråga.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B58

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Förbud mot beordrad övertid lördag kväll, natt mot söndag och vid storhelg

Personal beordras ut på övertid på helger under lördag kväll och natt mellan lördag och söndag. Detta medför en stor belastning både ur ett rekreations- och familjeperspektiv. På företag där produktionen går under hela dygnet på vardagar beordras personalen ut på övertid under helger då det är det enda tillfället som inte ordinarie produktion körs. Det är dessutom vanligt att det vid till exempel ordinarie treskift blir övertid för alla treskiften. Detta tillsammans med att en normal nettobemanning måste jobba övertid för att kunna köra produktionen på övertid för att det blir en utbeordring för de flesta operatörerna under dessa övertidshelger.

Personalen vill bestämma över sin fritid och inte ha ständig beredskap eftersom företaget kan komma ut före sista fikarast och beordra övertid. Att bli utbeordrad på övertid just lördag kväll eller natten mot söndag medför en större belastning både ur ett rekreations- och familjeperspektiv än andra tider under veckan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertid endast sker frivilligt för arbetstagarna vid övertid lördag kväll, natten mot söndag och storhelg.

Utlåtande, motion B58

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter att avstå övertidsarbete. Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar. Inom till exempel Teknikavtalet IF Metalls område, där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst, har arbetsskyldigheten vid övertid sänkts från 200 till 150 timmar. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

I motionen föreslås förbundsstyrelsen verka för att övertidsarbete ska vara frivilligt vissa tidpunkter under veckan och vid storhelg. Förbundsstyrelsen förstår att livskvaliteten blir lägre för dem som jämt och ständigt, efter sin ordinarie arbetsvecka, blir beordrade att arbeta övertid lördag kväll och natten mot söndag eller under storhelger. Livet blir svårt att planera och det kan förstöra familjeliv och ger sämre möjlighet till rekreation. Trots det är det förbundsstyrelsens uppfattning att övertidsarbete inte kan göras helt frivilligt vissa utvalda tider och dagar. Det kan uppstå oförutsedda händelser som gör övertidsarbete nödvändigt även vid dessa tillfällen. Vid till exempel företag som ständigt beordrar övertidsarbete under veckoslut för att de har ställt upp orealistiska produktionsmål bör övertidsarbetet kunna begränsas med andra metoder.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B59

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Övertid

Företagen beordrar ut personalen på övertid och planerar övertid även fast vi inte har tecknat något planerat produktionsövertidsavtal. Med det företagsklimatet som blivit under senare år, vågar inte personalen neka övertid. Många jobbar över även fast dom egentligen inte orkar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en tydligare reglering i teknikavtalet gällande utbeordring av övertid, med en skrivelse som förhindrar att företagen kan beordra ut personal på övertid om det inte är oförutsedda händelser.

Utlåtande, motion B59

Reglerna kring övertid i Teknikavtalet IF Metall kommenteras relativt utförligt i parternas gemensamma avtalskommentarer. Det hindrar inte att texterna kan behöva ses över och göras tydligare. Det som föreslås i motionen är en avtalsspecifik fråga. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B60

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Ordningsföreskrift för beordring av övertid

Personal beordras ut på övertid återkommande under veckan och helger, under lördag kväll och natten mellan lördag och söndag. Detta medför en stor belastning både ur återhämtnings-, rekreations- och familjeperspektiv.

I Teknikavtalet § 4 mom. 5:1 finns en regel om att övertid ska beordras senast före sista rast under ordinarie arbetspass. Denna regel är enligt de partsgemensamma kommentarerna att betraktas som en ordningsföreskrift och att arbetsskyldighet finns även om de inte efterlevs.

Denna föreligger dock inte om beordringen enbart hänförs till bristande planering eller en oföretagsam arbetsledning. Att vid den tidpunkten som beordringen sker (dvs. mer eller mindre i direkt anslutning då arbetet ska utföras) ska den enskilde eller den fackliga organisationen bedöma om grund för beordringen finns eller inte och, med de konsekvenser som detta innebär, vägra arbeta övertid. Det sägs vidare att det är lämpligt att meddelandet om övertidsarbete innehåller en kort beskrivning av varför övertidsarbetet behövs.

Denna motion handlar om att för att en arbetsgivare ska kunna hävda ordervägran vilken i slutändan kan utgöra saklig grund för uppsägning eller andra arbetsrättsliga åtgärder ska den vara skriftlig.

Det ska med andra ord utgöra ett formkrav för att frågan om arbetsrättsliga åtgärder ska kunna komma i fråga liksom det är en förutsättning för att den enskilde och den fackliga organisationen ska kunna göra en rimlig prövning om att beordringen inte går att hänföra till bristande planering eller en oföretagsam arbetsledning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att beordring av övertid ska göras skriftligt av arbetsgivaren till den enskilde samt dennes fackliga organisation.

Utlåtande, motion B60

I motionen föreslås förändrad formalia vid beordring av övertid. Förbundsstyrelsen tolkar det som att det är avtalsspecifika förändringar i Teknikavtalet IF Metall som föreslås. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioriteringar bland andra angelägna krav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B61

Avdelning 46 Blekinge

Avvikelser från dygnsvilan ska alltid ge kompensation

Säg att en arbetstagare arbetar skift mellan klockan 06–14 en måndag. I direkt anslutning när skiftet slutar har övertid beordrats till klockan 23. Det innebär att dygnsvilan till nästkommande ordinarie skift enbart blir 7 timmar. Eftersom dygnsvilan mellan ordinarie arbetstider resterande arbetsvecka överstiger 11 timmar (i detta fall är 16 timmar) mellan skiften erhålls ingen annan kompensation. Arbetstagaren har alltså fått de 4 timmars utebliva dygnsvilan kompenserad enligt kollektivavtalet.

Den totala dygnsvilan mellan ordinarie arbetstider ska inte få räknas som enbart kompensation för den utebliven dygnsvila som i exemplet ovan. Alla ska ha rätt till 11 timmars sammanhängande dygnsvila och sker det en avvikelse ska arbetstagaren alltid kompenseras med permission till anslutande arbetspass så att 11 timmars dygnsvila uppfylls.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att all utebliven dygnsvila kompenseras med permission till anslutande arbetspass så att 11 timmars dygnsvila uppfylls.

Utlåtande, motion B61

I de allra flesta av IF Metalls kollektivavtal är dygnsvilan reglerad på det sätt som föreslås i motionen. Teknikavtalet IF Metall och Tekoavtalet har dock en annan reglering kring dygnsvila. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B62

Avdelning 46 Blekinge

Kompensation vid avvikelser gällande semester

När semestertider nalkas och man lagt semesterplanerna kan det hända att arbetsgivaren efterfrågar arbete som måste utföras under den lagda semestern. Det finns inget skydd i Teknikavtalet och säkert i flera andra av våra avtal där arbetstagaren erhåller någon form av ersättning eller kompensation vid avbruten semester eller när man inte fått sin lagliga rätt till 4 veckors sammanhängande semester.

Alla medlemmar har inte kunskapen om att det går att förhandla med arbetsgivaren. Vissa kan också vara i otrygga situationer som visstidsanställd vilket gör att man kanske inte vågar ställa krav med tanke på sina framtida anställningsmöjligheter. Om detta skydd införs inom våra kollektivavtal ger det åtminstone möjligheten för till extra kompensation för arbetstagaren utan att behöva komma i konflikt med arbetsgivaren.

Semestern är helig och det ska alltid vara frivilligt att ställa upp från arbetstagarens sida, men arbetsgivare ska inte kunna utnyttja detta på grund av okunskap eller någons position utan att behöva kompensera arbetstagaren.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att behov av arbete under utlagd semester alltid ska föregås av lokal förhandling.

Utlåtande, motion B62

Om arbetsgivaren anser sig behöva ändra redan beslutad semesterförläggning föreligger primär förhandlingsskyldighet. Arbetsgivaren måste kunna redovisa goda skäl för varför ändringen är nödvändig. Beslut om beviljad semester är normalt bindande. I Arbetsdomstolens dom 1983:123 framgår att arbetsgivaren inte ensidigt, utan fog, kan återkalla beslut om semesterförläggning. Inte heller arbetstagaren kan ensidigt återta beviljad semester. Arbetsgivare och arbetstagare kan däremot komma överens om en ändring av semesterns förläggning.

I motionen föreslås att lokal förhandling alltid ska ske vid behov av arbete under utlagd semester. Det är en avtalsfråga som skulle kräva förändringar i samtliga kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B63

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Arbetstidsförkortning ska ej tillföras som möjlig övertid

På ett antal företag läggs arbetstidsförkortning inte ut i arbetsschemat utan förs in på en tidsbank. När man väljer att ta ut dessa timmar i ledighet i stället för pengar så blir det möjlig tillgänglig övertid som en arbetsgivare kan beordra ut på. Detta är tid som arbetaren redan jobbat för mycket i schema utifrån arbetstidsförkortning. Att kunna bli utbeordrad 150 timmar är redan det för mycket och att sedan bli ytterligare utbeordrad timmar utifrån att man tagit ut inarbetad arbetstidsförkortning i ledighet är inte rätt.

Denna motion är viktig utifrån de arbetsplatser som har högt övertidsuttag, stort krav på att hela ordinarie arbetsstyrka arbetar varje enskild övertid och skiftarbete som gör att övertiden alltid är på helg.

Praktiskt är detta möjligt att i samband med uträkning av årsarbetstiden undanta den ATK-tid som framräknats som tillgänglig övertid eller genom dubbla kompbanker.

Den enskilde arbetstagaren kan fortfarande göra överenskommelse med arbetsgivare om ytterligare 50 timmars övertid. Detta möjliggör för den enskilde att även fortsättningsvis jobba mera än 150 timmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att uttag av betald ledighet ur tidbank utifrån arbetstidsförkortning ej ska tillföras som tillgänglig övertid.

Utlåtande, motion B63

För att genomföra förslaget om att uttag av arbetstidsförkortning i tid ur tidbank inte ska återföras som tillgängligt övertidsutrymme krävs förändringar i många av IF Metalls kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser att utformningen av reglerna för tidbank är en fråga som behöver diskuteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog

Fredrik Tellander, 34 Borås
Erik Särnmark, 34 Borås
Tobias Sandström, 4 Mitt i Norrland
Åsa Dahlsten, 4 Mitt i Norrland
Oscar Larsson, 27 Östra Skaraborg
Gustaf Engbusk, 36 Göteborg
Grethe Pettersen, 29 Norra Älvsborg
Sebastian Håkansson, 46 Blekinge
Sebastian Lindberg, 40 Västbo-Östbo
Matilda Vernersson, 28 Västra Skaraborg
Erik Dullbo, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B53–B63.

Sebastian Lindbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B53–B56.

Åsa Dahlstens förslag om bifall till motion B54 2:a att-satsen.

Gustaf Engbusks förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B54.

Oscar Larssons, Erik Särnmarks och Fredrik Tellanders förslag om bifall till motion B56.

Grethe Pettersens och Matilda Vernerssons förslag om bifall till motion B57.

Tobias Sandströms förslag om bifall till motion B63.

Erik Dullbos förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B54 2:a att-satsen, B56, B57 och B63.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B53–B63 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsen utlåtanden över motionerna B54 2:a att-satsen och B63

att efter rösträkning med röstsiffrorna 194 mot 122 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B57.

Protokollsanteckningar
Rösträkning avseende motion B57 begärdes av Sonny Jakobsson, 29 Norra Älvsborg.

Kontrapropositionsvotering genomfördes rörande motionerna B56 och B57. Efter rösträkning med röstsiffrorna 168 mot 137 utsågs motion B57 att ställas mot förbundsstyrelsens förslag. Rösträkning begärdes av Sonny Jakobsson, 29 Norra Älvsborg.

Sebastian Håkansson, 46 Blekinge, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Övriga avtalsfrågor – Motionerna B64–B69 med utlåtanden

Motion B64

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Motioner som går till avtalsrådet

Det som betraktas som avtalsmotioner går oftast direkt till avtalsrådet utan att passera kongressen och de avtalsmotioner som skickas in till kongressen blir i regel förpassade till avtalsrådet av kongressen.

Detta kan vara ett acceptabelt tillvägagångsätt i de flesta fall men när motionen kommer till avtalsrådet så försvinner också kontrollen på hur den motionen hanterades samt utfall och hänsynstagande i respektive berörd förhandlingsdelegation. Motionärerna vet helt enkelt inte vad utfallet på motionen blev.

Vi ser att antalet inkomna motioner minskar och ett skäl till detta kan vara att man inte ser om/hur motionen gjort påverkan i det centrala förhandlingsarbetet, man ser ingen mening med att skriva en motion.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fastställa arbetsgången och hanteringen av avtalsmotioner i förhandlingsdelegationerna

att avtalsmotionernas påverkan i förhandlingsarbetet redovisas samlat när förhandlingsarbetet avslutats.

Utlåtande, motion B64

Avtalsrådet är förbundsstyrelsens rådgivande organ i avtalsfrågor i vid mening. Arbetsordningen för avtalsrådet är publicerad på förbundets intranät Fabriken. Förbundsstyrelsen bereder utlåtanden över inkomna motioner och föreslår förslag till beslut. Därefter behandlar avtalsrådet motionerna. Det finns en fastställd arbetsgång för hantering av avtalsmotioner i förhandlingsdelegationerna. Vid bifall överlämnas motionen antingen till samtliga förhandlingsdelegationer eller till den/de förhandlingsdelegationer som är berörda. Avtalsmotioner som avtalsrådet bifallit ska drivas i kommande avtalsförhandlingar. När motioner överlämnas till en, flera eller samtliga förhandlingsdelegationer innebär det att förhandlingsdelegationerna ska göra överväganden och prioriteringar bland andra angelägna avtalskrav. Om det till exempel har inkommit 25 olika förslag om förändringar av övertidsreglerna i Teknikavtalet IF Metall kan inte alla drivas i samma riksavtalsförhandling. Olika förslag är inte alltid förenliga med varandra. I dessa fall måste förhandlingsdelegationen göra överväganden om vilken väg som ska väljas för att uppnå avsett syfte.

Förhandlingsdelegationerna har i utformande av avtalskrav, utöver motionerna från avtalsrådet, att ta hänsyn till eventuell samordning inom Facken inom industrin och/eller inom LO samt bifallna och överlämnade motioner från IF Metalls kongress.

När förhandlingsdelegationerna har fastställt och överlämnat avtalskrav till motparten ska de publiceras på IF Metalls hemsida. Resultaten av förhandlingarna publiceras i förbundsmeddelanden. Förbundets kommunikationsenhet bevakar och kommunicerar riksavtalsförhandlingarna både internt inom förbundet och till allmänheten. Förbundsstyrelsen har inte möjlighet att samlat redovisa exakt hur varje avtalsmotion påverkade förhandlingsarbetet. Förbundets revisorer kontrollerar att förbundsstyrelsen följt beslut från kongressen samt att fattade beslut är verkställda. Revisorerna följer regelbundet upp vad som har genomförts när det gäller motioner som bifallits eller ansetts beaktade.

Samtliga avdelningar är representerade vid såväl kongress som avtalsråd och har skyldighet att informera medlemmar inom avdelningens verksamhetsområde om beslut i största allmänhet, och i synnerhet om beslut gällande avdelningens egna motioner. I uppdraget att vara ombud vid kongress eller avtalsråd ingår en skyldighet att informera

berörda i avdelningen om vad som beslutas. Deltagare i förhandlingsdelegationer har också en skyldighet att informera om sitt arbete, men allt kan inte kommuniceras under pågående förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B65

Avdelning 36 Göteborg

Branschsnitt

För att öka förståelsen kring vikten av lokal organisering och vinsten med ett fackligt medlemskap lokalt behöver vi kunna visa upp tydliga fakta, likt det Pappers gör vid utredning av företagsstatistisk.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förbundsmeddelande gällande lönestatistik också innefattar branschsnitt på arbetsplatser med klubb

att förbundsmeddelande gällande lönestatistik också innefattar branschsnitt på arbetsplatser med kollektivavtal utan klubb

att förbundsmeddelande gällande lönestatistik också innefattar branschsnitt på arbetsplatser utan kollektivavtal.

Utlåtande, motion B65

Förbundsstyrelsen förstår den goda intentionen bakom motionen och har därför utrett möjligheten att redovisa branchsnitt på arbetsplatser med klubb, arbetsplatser med kollektivavtal utan klubb och arbetsplatser utan kollektivavtal. De uppgifter som samlas in är dock inte tillräckliga för att kunna publicera tillförlitlig statistik om det som föreslås. Inom de områden där förbundet har partsgemensam statistik har vi inte tillgång till uppgifter om vilken arbetsplats de oorganiserade arbetar på och således inte uppgift om det finns klubb eller inte. Inom avtalsområden där förbundet gör egen statistikinsamling omfattar den bara medlemmar. Bara att identifiera alla arbetsplatser som borde omfattas av kollektivavtal med IF Metall skulle kräva stora resurser och att därefter försöka få ut löneuppgifter gällande samtliga anställda arbetare är inte genomförbart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B66

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Framtidssäkra våra arbeten

Vi befinner oss i ett skede där våra jobb blir mer digitaliserade, automatiserade och robotstyrda. Vi befinner oss i ett skede där vi måste försvara våra arbeten, våra kollektiva tjänster. Det uppkommer alltmer att företagen använder sin ledningsrätt och förändrar och tar bort våra kollektiva tjänster till andra tjänster som i deras mening ska tillhöra PTK-avtalsområden.

Vi vill förändra detta för att vi ser att utvecklingsavtalet, samt gränsdragningsavtalet mellan IF Metall och Unionen, inte respekteras av företagen. Vi anser att den gemensamma riktningen i utvecklingsavtalet som SAF, LO och PTK har när det gäller att utveckla företagens effektivitet, lönsamhet och konkurrenskraft och skapa förutsättningar för sysselsättning, trygghet och utveckling i arbetet – inte följs.

Om detta inte förändras så kommer trenden som vi redan ser nu öka, våra arbetaryrken minskar medan tjänstemännen blir allt fler.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att hjälpa avdelningar och klubbar inom IF Metall med att försvara och framtidssäkra våra kollektiva tjänster

att kräva att utvecklingen och digitaliseringen av våra arbeten ska följa IF Metalls avtalsområden

att avsätta tid och resurser för att stoppa denna skövling av våra kollektiva tjänster.

Utlåtande, motion B66

Förbundsstyrelsen anser att den gränsdragningsöverenskommelse som finns mellan IF Metall och Unionen hanterar frågan om försvarande av utvecklandet av tjänster och arbetsuppgifter i takt med digitaliseringen. I nämnda överenskommelse anges i bilaga 1 följande: ”IF Metall och Unionen är också överens om att om arbetsuppgifter är en teknisk eller organisatorisk utveckling av befattningens ursprungliga huvudinnehåll ska även det vägas in i bedömningen av avtalstillhörighet. Finns en sådan koppling så ska arbetsuppgiften bedömas som att den tillhör det avtalsområde som befattningens ursprungliga huvudinnehåll tillhör.”.

Förbundsstyrelsen anser att bestämmelsen reglerar frågan om hur digital utveckling inom våra tjänster ska hanteras i såväl lokala som centrala gränsdragningstvister. I de fall ett företag inte tillämpar rätt avtalstillhörighet efter fastställande mellan fackförbunden ska tvisteförhandling om avtalsbrott påkallas lokalt genom avdelning eller klubb där sådan finns. Det är därför av stor vikt att redan i förhandlingar om organisationsförändring hantera frågan om avtalstillhörighet, då inrättande av ny tjänst eller förändring av redan befintlig tjänst planeras.

Förbundsstyrelsen anser att tid och resurser för gränsdragningar avsätts genom förtroendevalda och ombudsmän som bevakar avtalstillämpningen genom kännedom om arbetsplatsen samt i MBL-förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att bifalla 3:e att-satsen.

Motion B67

Medlem Alfonso Ramirez avdelning 15 Stockholms län

Förbjud utstationerade svartfötter i Sverige!

Under den sedan den stora Metall-strejken 1945 längsta arbetsmarknadskonflikten, strejken på Tesla, från oktober 2023 har den vilda arbetsgivaren importerat utstationerade svartfötter från andra EU-länder.

Detta allvarliga angrepp på de svenska fackliga rättigheterna har föranlett Vänster- och S-EU-parlamentariker att kräva lagstiftning mot ofoget på EU-nivå. Men det vore en farlig väg att gå att lagstifta i EU-rätten om svenska konfliktvapen. Det skulle ropa på att EU även skulle införa proportionalitetsprinciper mot svenska strejker, förbjuden blockadrätt och avskaffad sympatilockout/-strejk. I EU står ju de mänskliga rättigheterna under den fria rörligheten för kapital (och arbetare såsom strejkbrytare).

Konfliktreglerna vill vi som nu mestadels reglera i huvudavtal mellan parterna på arbetsmarknaden. Strejkbryteri av kollektivavtalsslutande arbetsgivare behöver inte regleras, men strejkbryteri av vilda arbetsgivare behöver förbjudas i förordning (2017:319) om utstationering av arbetstagare.

Eftersom EU har tvingat på sina medlemmar utstationering av arbetstagare må det vara fritt fram för Sverige som EU-medlem att stifta förordning om att utstationering av strejkbrytare är otillåtet.

Jag föreslår följande lydelse av Förbud mot utstationering av strejkbrytare som arbetstagare

Arbetsgivare får inte på något sätt i egen regi eller genom entreprenad utnyttja utstationerade arbetstagare som strejkbrytare i tillåten arbetsmarknadskonflikt som strejk och blockad.

Företag som är utsatt för tillåten strejk eller blockad får inte i egen regi eller genom entreprenad anlita utstationerade arbetstagare över huvud taget eftersom det vore att anse som strejkbryteri.

Företag som är utsatt för tillåten strejk eller blockad får inte på något sätt angripa eller motarbeta den fackliga stridsåtgärden.

Företag som bryter mot förbuden i 1—3 st. ovan ska dömas för olaga strejkbryteri till böter om tjugo (20) procent av världskoncernens omsättning samt tio (10) procent av världskoncernens omsättning i skadestånd till de strejkande–blockerande fackförbunden.

Direktörer i världskoncernen ska ha inreseförbud i Sverige till dess att den tillåtna strejken–blockaden är avslutad av fackförbunden och kollektivavtal undertecknat av det svenska företagets huvudman.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbud mot utstationering av strejkbrytare som arbetstagare lagstiftas i svensk rätt

att strejk-/blockadutsatt företag i Sverige förbjuds att anlita utstationerade arbetstagare i egen regi eller genom entreprenad över huvud taget eftersom det vore att anses som strejkbryteri

att strejk-/blockadutsatt företag i Sverige förbjuds att på något sätt angripa eller motarbeta den fackliga stridsåtgärden

att arbetsgivare som bryter mot förordningen som förbjuder företagen att anlita utstationerade strejkbrytare ska ådömas kraftiga böter samt skadestånd till de angripna fackförbunden baserade på världskoncernens omsättning

att direktörer i världskoncernen ska ha inreseförbud i Sverige till dess att den tillåtna strejken/blockaden är avslutad av fackförbunden och kollektivavtal är undertecknat av det svenska företagets huvudman.

Utlåtande, motion B67

Strejkbryteri är ett allvarligt brott mot solidariteten. De värsta våldsutbrott som skett i Sverige i samband med arbetsmarknadskonflikter har varit föranledda av strejkbryteri. Amalthea år 1908 och Ådalen 1931 vittnar om strejkbryteriets betydelse.

Arbetsgivares organiserade import av strejkbrytare upphörde i stort efter 1908. Det har nu åter aktualiserats i Teslakonflikten – en konflikt med ett företag som vägrar att acceptera den svenska kollektivavtalsmodellen, ägt av en av världens rikaste män som är rådgivare till USA:s president Trump.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det som förslagsställaren ser som en farlig väg att gå när det gäller EU-lagstiftning om förbud mot utstationering av strejkbrytare även gäller vid krav om svensk lagstiftning i frågan. Inhemsk politisk höger och motparter på arbetsgivarsidan ropar redan efter proportionalitetsprinciper och avskaffande av sympatiåtgärder. Om det från fackligt håll skulle ställas krav om ändrade konfliktregler riskerar vi att Pandoras ask öppnas.

Mellan 1899 och 1938 var det, genom Åkarplagen, straffbart att påverka strejkbrytare att lägga ned arbetet. Den fackliga tillväxten och ökade styrkan under 1930-talet bidrog till att dåvarande SAF inriktade sig på att nå arbetsfred genom förhandlingar med LO. I Huvudavtalet 1938 stadgades att arbetare fick vidta åtgärder mot strejkbrytare under pågående konflikt. Vissa fackliga kampmetoder utmönstrades och regler mot samhällsfarliga konflikter utarbetades. Något förbud mot strejkbryteri infördes inte i avtalet. Det är dock troligt att det slöts en muntlig överenskommelse om att arbetsgivarna skulle respektera arbetarnas strejker och upphöra med organiserat strejkbryteri. Det blev i alla fall en av effekterna av Huvudavtalet.

Teslakonflikten är ett specialfall på en i övrigt relativt konfliktfri svensk arbetsmarknad, där arbetsgivare i de fall konflikt ändå utbryter respekterar strejken. Förslagsställaren

konstaterar också att ett förbud mot strejkbryteri inte behövs gällande arbetsgivare som omfattas av kollektivavtal.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att riskerna med att verka för att ett förbud mot utstationering av strejkbrytare införs i svensk lagstiftning är alltför stora, både avseende de motkrav som då kommer att framställas inhemskt och EU:s bedömning av om en sådan nationell lagstiftning är förenlig med EU:s regelverk.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B68

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Integriteten i arbetslivet

Bakgrundskontroller ökar - fler stängs ute. Kontroller av industriarbetares bakgrund ökar. Obetalda skulder, dålig hälsa eller ett ”konstigt flyttmönster” kan ställa till det. Kört för fort? Skulder? Dömd för ett brott eller skrivit något olämpligt på sociala medier? Allting lämnar spår, på nätet eller i offentliga register. Spår som går att samla in och som kan bli avgörande för om du får ett jobb eller ej.

Efterfrågan på information om personers förflutna har exploderat de senaste åren. Både från privata och offentliga arbetsgivare. Det kallas bakgrundskontroller. Kontrollerna motiveras med att arbetsgivare vill motverka arbetslivskriminalitet, infiltration och ha ett förebyggande arbetsmiljöarbete.

I kontrollerna ingår ofta rättsliga ärenden, ekonomiska uppgifter samt kontroll av CV. Vissa uppgifter är känsliga och enligt lag förbjudna att hantera. Till exempel politiska åsikter, sexuell läggning och religiös övertygelse. De ska inte ingå i en bakgrundskontroll. Det vi främst vänder oss emot är att omfattande bakgrundskontroller görs för vanliga industrijobb och att människor aldrig anses ha sonat sitt brott. Kontrollerna har gått för långt, om de inte regleras riskerar vi att få ett samhälle där individer med särskilda behov eller de som dömts för brott får stå helt utanför arbetsmarknaden.

Som huvudregel är det förbjudet för andra än myndigheter att hantera personuppgifter, såsom lagöverträdelser. För att komma runt det har vissa företag som erbjuder tjänsten att leverera bakgrundskontroller till kundföretag vid rekrytering, skaffat ett utgivningsbevis och säger sig bedriva publicistisk verksamhet vid sidan om. För journalister finns det nämligen undantag i lagen. Det går också att ansöka om ett begränsat tillstånd från lntegritetsskyddsmyndigheten (IMY). Det är en lucka i systemet som vi behöver täppa till för att skydda våra medlemmar mot framtida integritetskränkningar och för att förhindra ett segregerad samhälle med ett A och B-lag.

Förbundet tog fram en folder ”Om integriteten i arbetslivet” för att hjälpa våra klubbar och avdelningar hur vi ska arbeta med dessa frågor. Ett mycket bra hjälpmedel men tyvärr så kringgår vissa av våra företag systemet genom att företagen köper personinformation via externa företag enligt ovan. När ett av våra företag ska anställa en person så vänder de sig till ett externt företaget och begär information om känsliga personuppgifter avseende individ för att kunna bedöma ”lämpligheten” för en anställning och kringgår lagen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

> att upprätta regler som gör att företagen måste följa våra framtagna riktlinjer ”Om integriteten i arbetslivet”.

Utlåtande, motion B68

I motionen föreslås förbundsstyrelsen verka för att upprätta regler som gör att företag, inom ramen för integritetsfrågor i arbetslivet, måste följa de riktlinjer som IF Metall tagit fram och presenterar i foldern Om integritet i arbetslivet.

Bruket av bakgrundskontroller har blivit vanligt förekommande på arbetsplatserna och antalet integritetsärenden som avdelningarna hanterar har ökat. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det ökade bruket av bakgrundskontroller utgör ett problem och att det behövs en skarpare reglering för att förhindra integritetskränkningar.

Förbundet har, under början av 2025, varit delaktigt i en arbetsgrupp inom Facken inom industrin gällande integritetsfrågor inom arbetslivet. Arbetsgruppen har gjort en översyn av aktuella integritetsfrågor inom respektive förbund, samt diskuterat huruvida ett partsgemensamt arbete skulle kunna leda till positiva effekter för våra medlemmar.

Därutöver har förbundet central rådgivning och utbildningar i olika forum i syfte att klubbar och avdelningar ska kunna hantera uppkomna situationer.

Rätten till skydd av personuppgifter samt rätten att behandla personuppgifter regleras i dataskyddsförordningen. De riktlinjer som det hänvisas till i motionen är framtagna efter utredning av gällande dataskyddsförordning och är avsedda att ge lokala parter vägledning vid uppkomna situationer.

I de fall avdelningar eller klubbar anser att arbetsgivare har behandlat personuppgifter utan stöd i lag eller avtal eller på ett sådant sätt som strider mot god sed på arbetsmarknaden hanteras dessa ärenden genom att påkalla tvisteförhandlingar utifrån gällande lagstiftning och kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B69

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Förstärkt skyldighet att förhandla

I relationen parterna emellan har det skett en maktförskjutning till arbetsgivarens fördel. Detta syns tydligast i och med att lokala avtal sägs upp och kollektivavtalet prövas.

Det finns en otydlighet av tolkningen i MBL § 11 gällande begreppet ”viktigare förändring”. Utan förhandling tar sig arbetsgivaren rätten att besluta och bestämma, fritt leda och fördela arbetet. Detta gäller omplacering, arbetsbalansering, förändringsarbete och organisationsförändring.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivarens skyldighet att förhandla enligt MBL skärps

att begreppet viktigare förändring för verksamheten och den enskilde enligt MBL § 11 tydligare definieras.

Utlåtande, motion B69

Förbundsstyrelsens uppfattning är att omfattningen av den primära förhandlingsskyldigheten framgår i förarbetena till MBL. Det finns också en väl utarbetad praxis kring såväl tillämpningen av som innebörden av ”viktigare förändring”. Förbundsstyrelsen anser att en förändring av nuvarande lagstiftning inte är en åtgärd som löser den problemformulering som framställs i motionen, utan att den bättre hanteras genom tvisteförhandlingar eller eventuellt utbildning när ett bolag inte fullgör sin förhandlingsskyldighet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Victoria Sjaunja,1 Malmfälten
Marcela Ossandon Varas, 15 Stockholms län
Tania Söderberg, 36 Göteborg
Tobias Kostet, 1 Malmfälten
Lena Lund, 30 Bohuslän Dal
Mika Andersson, 34 Borås
Pär Jansson, 7 Gävleborg
Sonny Johansson, 15 Stockholms län
Isak Ekblom, 36 Göteborg
Leine Johansson, 38 Dackebygden
Simon Petersson, förbundsstyrelsen
Berit Bengtsson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B64–B69.

Isak Ekbloms och Tania Söderbergs förslag om bifall till motion B65 1:a och 2:a att-satserna.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion B65.

Vicoria Sjaunjas och Tobias Kostets förslag om bifall till motion B66 1:a och 2:a att-satserna.

Mika Anderssons, Sonny Johanssons, Lena Lunds, Tania Söderbergs och Marcela Ossandon Varas förslag om bifall till motion B68.

Pär Janssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B69.

Berit Bengtssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B65.

Simon Peterssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B66–B68 samt ändringsförslag att motion B65 1:a och 2:a att-satserna överlämnas till avtalsrådet.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B64–B69 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens ändringsförslag att motion B65 1:a och 2:a att-satserna överlämnas till avtalsrådet

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B66

att efter rösträkning med röstsiffrorna 144 mot 171 **bifalla** motion B68.

Protokollsanteckningar
Isak Ekblom återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion B65 1:a och 2:a att-satserna.

Rösträkning avseende motion B68 begärdes av Simon Petersson, förbundsstyrelsen.

Hållbart arbete – Motionerna B70 och B71 med utlåtanden

Motion B70

Medlem Nathalie Andersson avdelning 33 Vätterbygden

Friskvårdsbidraget är för vår hälsa!

I dagens samhälle där pensionsåldern höjs och vi krävs att jobba längre krävs mer satsning på personalvård och personhälsan. Just för att kroppen skall orka och hålla längre. Om sjukskrivningar på grund av psykiska och fysiska besvär skall minska och förebyggas så krävs det bättre åtgärder.

Det finns inget krav på att företag skall erbjuda friskvårdsbidrag bara ett maxbelopp pga skatteskäl.

Den tekniska aspekten behöver underlättas så att vi enkelt skall kunna lämna in ett kvitto utan massa byråkrati och omvägar som försinkar möjligheten att gå tillbaka till arbetet. En lättare hantering av friskvårdsbidrag är en morot för arbetstagarna att faktiskt utnyttja sitt bidrag.

I dagsläget har olika företag olika procentsatser om hur friskvårdsbidraget skall användas, 50%, 75% osv. Vilket innebär att man betalar ur egen ficka när vi vill använda sitt friskvårdsbidrag. Företaget ska inte kunna styra över vad det används till, dock ska det vara skälig hälsovård som gynnar ens livskvalité.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företag ska erbjuda friskvårdsbidrag till sina anställda

att ett minimumbelopp på friskvårdsbidraget införs som inte kan underskridas av företaget

att friskvårdsbidraget ska kunna utnyttjas till 100 procent av det godkända beloppet varje år

att arbetsgivaren ska underlätta för arbetstagaren att lämna in kvitto.

Utlåtande, motion B70

I motionen föreslås förbundsstyrelsen verka för att möjligheterna för den enskilde att ta del av det skattefria friskvårdsbidraget på olika sätt ska stärkas. Förbundsstyrelsen ser det som en fråga som i så fall ska regleras i de centrala kollektivavtalen. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B71

Avdelning 22 Sörmland

Motion angående industrins arbetsplatser

IF Metall måste ställa högre krav och orka ta kampen för Hållbara arbeten. Vid Metalls kongress 1985 antogs beslutet om Det Goda Arbetet. Därefter har olika kongresser tagit ytterligare beslut om förbättringar och utveckling av industrins arbetsplatser.

IF Metall har anfört ”Produktionslyftet” som ett av flera viktiga bidrag för Hållbara arbeten och hållbara arbetsplatser. Trots detta ger IF Metalls medlemmar fortfarande uttryck för besvärande arbetsvillkor, stress och underbemanning. Man känner sig styrd, kontrollerad och ständigt övervakad. Utan inflytande i arbetstakt och personalfrågor.

Alla borde kunna ställa några kontrollfrågor till sig själv.

- Tillåter arbetsorganisationen att vi (som grupp) självständigt kan planera, organisera och bestämma hur arbetet bäst ska utföras?
- Ger arbetsuppgifterna i sig självt tillräckligt med stimulans och arbetsmotivation?

- Är lönesystemet objektivt – utan bedömning av mina egna individuella förmågor t e x attityd, beteende, samarbetsförmåga, kreativitet, problemlösning och initiativförmåga?

I det fackliga uppdraget ingår det att veta hur medlemmarna mår och trivs på jobbet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en extern (opartisk) utredning tillsätts som noggrant granskar och dokumenterar hur det verkligen står till med medlemmarnas arbetsmiljö, arbetsvillkor, arbetsinnehåll och deras mående

att dokumentationen ställs mot allmänna accepterade mål och villkor för Hållbara Arbeten – Konkreta mål och mätbara villkor. (Tyvärr saknar IF Metalls stadgar och Handlingslinjer objektiva mål eller villkor för Hållbara Arbeten, vilket gör att det inte finns något att mäta mot)

att, om utredningen finner mål och arbetsvillkor otillräckliga, upprätta en handlingsplan. Handlingsplanen bör tydligt ange IF Metalls övergripande idé, mål och strategi för Hållbara arbeten samt hur man kommer i gång med det långsiktiga arbetet

att handlingsplanen bör ta hänsyn till såväl medlemmars bästa som företagens produktivitetsutveckling. Det är först när det är på plats som förutsättningarna finns för företagen att nå sin fulla produktivitetspotential

att oavsett vad en utredning kommer fram till bör IF Metall alltid ha full kontroll över hur medlemmarna mår och trivs på jobbet, vilket redovisas varje gång kongressen sammanträder.

Utlåtande, motion B71

I motionen tas frågor upp kring såväl den fysiska som den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Alltför många av IF Metalls medlemmar arbetar i en arbetsmiljö som, på grund av sättet som arbetet organiseras på, innebär risk för livslånga skador.

IF Metall organiserar en mängd olika branscher, som var och en har sina egna utmaningar. Förutsättningarna för att utföra arbetet skiljer sig också från företag till företag inom samma bransch.

År 2010 antog förbundsstyrelsen skriften ”Hållbart arbete – Plattform för utveckling av arbetsorganisationen”. Den innehåller ett antal grundläggande punkter för vad som ingår i ett hållbart arbete. Vad som kan anses vara ett hållbart arbete beror emellertid på hur medlemmarna ser på den egna arbetsplatsen. För en del kan möjligheten att själv avgöra när en ska ta en kortare paus vara ett stort steg i riktningen mot ett hållbart arbete, för andra kan det handla om en strukturerad kompetensutveckling.

Hållbart arbete kräver ett lokalt engagemang, där den förhandlande delen av den fackliga organisationen och den fackliga skyddsorganisationen tillsammans med medlemmarna sätter upp mål för vad som är ett hållbart arbete på den egna arbetsplatsen.

IF Metall centralt erbjuder avdelningar och klubbar utbildning, stöd och verktyg för att de aktivt ska kunna verka för ett hållbart arbete. Det arbetet kan och ska inte utföras på central nivå inom IF Metall. Det lokala arbetet är en nödvändig förutsättning för att nå framgång. Det är den lokala skyddsorganisationens uppgift att utreda medlemmarnas arbetsmiljö och dylikt. Förbundsstyrelsens mening är att det är olämpligt att, som det föreslås i motionen, anlita en extern (opartisk) utredning för att utföra det som åligger den lokala fackliga organisationen.

Vid behov av extern kunskap finns det möjlighet att till exempel bjuda in universitet och högskolor som kan bidra med sitt kunnande om arbetsorganisation vid samverkan kring nationella och regionala strukturfondsprojekt. Tillsammans med arbetsgivarna kan vi också ge Prevent i uppdrag att undersöka olika aspekter av arbetsmiljö- och arbetsorganisationsfrågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Lars Ask, 27 Östra Skaraborg

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B70 och B71.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B70 och B71.

Protokollsanteckning
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Arbetsmiljöfrågor – Motionerna B72–B88 med utlåtanden

Motion B72

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Öka antalet arbetsmiljöinspektörer på Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket spelar en avgörande roll i att säkerställa att arbetsplatser i Sverige är säkra och hälsosamma. FN-organet ILO har en rekommendation om minst en arbetsmiljöinspektör per 10 000 industrianställda. I Sverige har vi lite drygt hälften av detta antal idag.

Fler arbetsmiljöinspektörer skulle bland annat möjliggöra fler inspektioner och därmed en bättre övervakning av arbetsmiljön. Detta skulle leda till snabbare identifiering och åtgärdande av farliga arbetsförhållanden, vilket i sin tur skulle minska antalet arbetsplatsolyckor och arbetsrelaterade sjukdomar. Med fler inspektörer kan Arbetsmiljöverket på ett bättre sätt också stödja arbetsgivare, och även skyddsombud, i arbetsmiljöarbetet som innebär att följa arbetsmiljölag och föreskrifter.

Det förbättrar inte bara arbetsmiljön utan också att det skapas en mer rättvis konkurrens mellan företag, där alla följer samma regler och standarder. Små och medelstora företag har ofta begränsade resurser för att själva säkerställa en god arbetsmiljö. Fler inspektörer skulle kunna erbjuda dessa företag mer stöd och vägledning, vilket skulle hjälpa dem att skapa säkra och hälsosamma arbetsplatser utan att det blir en orimlig börda.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt bedriva opinion för ett ökat antal arbetsmiljö inspektörer enligt ILO:s rekommendationer

att aktivt bedriva ett påverkansarbete mot politiken i syfte att öka antalet arbetsmiljöinspektörer i enlighet med ILO:s rekommendationer.

Motion B73

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Fler arbetsmiljöinspektörer inom Arbetsmiljöverket

Vi vill att det ska finnas möjlighet till fler inspektioner som i sin tur ökar pressen på företagen att jobba med en säker och hållbar arbetsmiljö för våra kollektivanställda på våra arbetsplatser. Dödsolyckor ökar i våra yrken.

Under 2023 omkom betydligt fler personer i arbetsplatsolyckor än föregående år, varje dödsolycka är en stor tragedi. Detta hade kunnat förbyggas mer med systematiskt arbetsmiljöarbete. Under 2023 genomförde Arbetsmiljöverket 26 685 st inspektioner. Kopplat till allvarliga olyckor och tillbud gjordes 2 924 st inspektioner.

Arbetsmiljöverket har idag ca 270 inspektörer i sin verksamhet där målet är att de ska göra händelsestyrd verksamhet 30 % av den totala tiden. 2023 var det 103 st förrättningar per heltidsarbetande inspektör. Då blir det för få inspektioner som inriktar sig på det förebyggande arbetet på arbetsplatserna.

Vi anser att vi behöver fler inspektörer som har möjlighet att frigöra mer tid för att trygga våra arbetsplatser, med aktiva arbetsplatsbesök på våra arbetsplatser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fler arbetsmiljöinspektörer anställs vid arbetsmiljöverket så att fler inspektioner kan genomföras.

Utlåtande, motionerna B72 och B73

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det behövs fler arbetsmiljöinspektörer och att Sverige bör leva upp till ILO:s rekommendationer. Norge och Danmark har till exempel tre gånger så många inspektörer som Sverige. För att uppnå målet om fler inspektörer krävs att förbundet, tillsammans med andra, arbetar aktivt med att skapa opinion och påverka politiken.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion B74

Medlem Josef Chaaya avdelning 33 Vätterbygden

Utökat stöd för arbetsmiljöarbete

En god arbetsmiljö är en förutsättning för att medlemmarna ska kunna arbeta säkert och hälsosamt. Trots detta saknas ofta tillräckliga resurser för arbetsmiljöarbete, vilket leder till ökade risker för både fysiska och psykiska skador.

Arbetsgivarna uppfyller inte alltid sina skyldigheter enligt arbetsmiljölagen. Detta resulterar i att skyddsombud saknar verktyg och stöd för att arbeta proaktivt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att arbetsgivare avsätter fler resurser till systematiskt arbetsmiljöarbete

att erbjuda utbildningar i moderna arbetsmiljömetoder för skyddsombud.

Utlåtande, motion B74

I motionen behandlas en viktig fråga, problemet med att många arbetsgivare inte lever upp till sina skyldigheter enligt arbetsmiljölagen (AML).

På alla arbetsplatser med fler än fem anställda ska de anställda, genom den avtalsslutande fackliga organisationen, utse skyddsombud. Skyddsombudens uppgift är att företräda de anställda i arbetsmiljöfrågor. Om arbetsgivaren inte uppfyller sina skyldigheter enligt AML har skyddsombuden möjlighet att begära en arbetsmiljöåtgärd enligt 6 kap. 7 § AML. Om det finns allvarlig risk för liv eller hälsa kan skyddsombudet stoppa arbetet. På de arbetsplatser där det inte finns en skyddskommitté har de lokala skyddsombuden hjälp av ett regionalt skyddsombud (RSO), som har utsetts av avdelningen.

Arbetsgivaren ansvarar för att skyddsombuden erhåller utbildning för sitt uppdrag. Parterna på arbetsmarknaden samverkar för att via Prevent ta fram arbetsmiljöutbildningar som är anpassade för det moderna arbetslivet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B75

Avdelning 22 Sörmland, 27 Östra Skaraborg, 36 Göteborg

Inför riktlinjer och checklista vid psykisk ohälsa

Den psykosociala ohälsan är ett stort problem i dagens samhälle. Hög arbetsbelastning och problem som rör det sociala samspelet på arbetsplatsen är idag de två främsta riskerna för arbetsrelaterad stress. Vi tycker att de förtroendevalda behöver få tydliga riktlinjer hur vi ska arbeta med frågor gällande organisatoriska och sociala arbetsmiljön och få tillgång till en checklista som man kan följa, likt de som finns vid fysiska skador.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram riktlinjer och en checklista som man kan följa vid brister i organisatorisk och social arbetsmiljö

att rutinerna vid brister i organisatorisk och social arbetsmiljö följs upp.

Motion B76

Avdelning 18 Örebro län, 34 Borås

Inför riktlinjer och checklista vid psykisk ohälsa

Den psykosociala ohälsan är ett stort problem i dagens samhälle. Hög arbetsbelastning och problem som rör det sociala samspelet på arbetsplatsen är idag de två främsta riskerna för arbetsrelaterad stress. De förtroendevalda inom IF Metall behöver få tydligare riktlinjer hur vi ska arbeta med frågor gällande organisatoriska och sociala arbetsmiljön. En del bör vara att det tas fram en checklista som man kan följa, likt de som finns vid fysiska skador.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram riktlinjer och en checklista som man kan följa vid brister i organisatorisk och social arbetsmiljö.

Utlåtande, motionerna B75 och B76

Psykisk ohälsa har på senare tid seglat upp som en av vår tids största arbetsmiljöutmaningar. Det är ett komplext område med svåra gränsdragningar kring yrkesliv och privatliv. Efter tillkomsten av föreskriften Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) har ett gediget arbete utförts inom området. I princip samtliga organisationer som på något sätt arbetar med arbetsmiljö har utvecklat metoder och material för att komma till rätta med de risker och faror som IF Metalls medlemmar utsätts för. För att nämna någon så har Prevent checklistor som är bra att använda, men även många av IF Metalls avdelningar har utvecklat bra rutiner kring det. Arbetsmiljölagen inrymmer också mycket som kan vara till hjälp vid uppföljningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B77

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sanktionsavgiften för arbetsmiljöbrott måste höjas

De senaste åren har antalet döda på arbetsplatserna ökat och dessutom är det många som skadas av och på sina arbeten. Det finns idag i Sverige starka föreskrifter om arbetsgivarens skyldigheter för att minska riskerna för de anställda på arbetsplatserna. Ändå är det alldeles för många arbetsgivare som inte följer dem eller till och med struntar i arbetsmiljörisker.

Ett skäl är att sanktionsavgifterna mot arbetsgivare är alldeles för låga. Det kan i ett företagsekonomiskt perspektiv hos en mindre seriös arbetsgivare vara värt att riskera sanktioner om dessa är begränsade.

En jämförelse kan göras med den europeiska GDPR-lagstiftningen. Här är de flesta företag och organisationer starkt medvetna om att brott mot lagen kan innebära sådana kraftiga sanktioner att det helt enkelt är för dyrt att göra fel. Dessa sanktionsavgifter är också knutna till företagens omsättning, vilket gör att ett brott mot GDPR är lika allvarligt för den stora organisationen som för den lilla.

För att en förändring på det här området ska ske behöver det i Sverige tas politiska beslut, och det behöver också bildas opinion i frågan. Här behöver IF Metall som viktig samhällsaktör på arbetsmarknaden inta en tydligare position.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sanktionsavgifterna för brott mot arbetsmiljöföreskrifterna ska höjas

att sanktionsavgifterna för brott mot arbetsmiljöföreskrifterna ska kopplas till arbetsgivarens omsättning

att skapa opinion kring sanktionsavgifterna för brott mot arbetsmiljöföreskrifterna utifrån motionens mening.

Utlåtande, motion B77

Förbundsstyrelsen är av uppfattningen att sanktionsavgifterna är för låga och behöver höjas. IF Metall har genom LO kommit med förslag om höjda sanktionsavgifter.

Sanktionsavgifterna som arbetsgivare i dag kan få för brott mot arbetsmiljölagen är låga och felaktigt viktade. För en mindre arbetsgivare kan de fortfarande vara en kännbar ekonomisk företeelse, men för ett större företag med omsättningar i miljardbelopp märks de inte ens i marginalerna. Förbundsstyrelsen delar andemeningen i motionens 2:a att-sats och är beredd att den kommande kongressperioden påverka makthavare för att skapa ett mer rättvist system som även fungerar avskräckande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion B78

Avdelning 46 Blekinge

Del av företagsbot till offer eller anhöriga

När företag får böter i samband med olyckor, vårdslöshet eller andra brott som drabbar anställda eller deras närstående, går företagsboten i sin helhet till staten. Detta sker även i fall där de anhöriga till den skadade eller avlidna får ett relativt litet skadestånd. Ofta speglar inte skadeståndet den verkliga förlusten eller det lidande de drabbade har genomgått, medan företagsboten, som ofta kan vara betydande, går till statskassan.

Denna ordning skapar en obalans mellan statens intäkter från företagsböter och de ersättningar som tillfaller de drabbade familjerna. För att rättvisa ska skipas, borde en del av företagsboten tillfalla de närmast anhöriga, särskilt i de fall då den ekonomiska ersättningen från företaget varit liten i förhållande till lidandet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att när en företagsbot utdöms vid arbetsmiljöbrott ska en del av boten utbetalas till offret alternativt offrets anhöriga

att procentandelen som går till offret alternativ offrets anhöriga sätts till minst 25 procent.

Utlåtande, motion B78

Förbundsstyrelsen är av uppfattningen att det behövs mer resurser för att på ett kvalitativt och skyndsamt sätt kunna utreda misstänkta arbetsmiljöbrott, vilket skulle kunna leda till att fler brott får påföljder.

I det system som finns i dag kan arbetsgivare föreläggas sanktionsavgifter för överträdelser mot gällande föreskrifter men också dömas till företagsbot. Företagsbot kan utdelas enskilt eller som alternativ till, eller i kombination med, att en person döms till straff. Företagsbotens storlek påverkas både av brottets karaktär och bolagets storlek. Samma brott kan således rendera i en betydligt högre företagsbot hos ett större bolag än hos ett mindre.

Vad gäller ersättning till den som drabbats i samband med olyckor, oavsett om det fastslås som ett arbetsmiljöbrott eller ej, har parterna på arbetsmarknaden ett sedan länge

upparbetat försäkringssystem för detta. Förbunden har i och med detta ett så kallat taleförbud i frågor som hanteras inom ramen för de gällande avtalsförsäkringarna.

Att driva på en lösning där arbetstagare både skulle täckas av gällande försäkringar och därutöver kunna få ersättning via de straff som utdelas i domstol skulle utmana den försäkringsmodell som i dag finns.

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall i stället ska fortsätta att verka för att utveckla de försäkringsvillkor som gäller inom ramen för de förhandlingar som sker mellan LO och Svenskt Näringsliv.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B79

Avdelning 14 Värmland, 22 Sörmland, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 34 Borås, 36 Göteborg

Drogfri arbetsplats

Drogerna måste bort från våra arbetsplatser, för att skapa en tryggare arbetsmiljö för alla. Precis som vid alkoholmissbruk och andra sjukdomar behöver den med missbruksproblematik hjälp och stöd från arbetsgivaren. Missbruk kan starta på flera olika sätt, bland annat genom att läkare skriver ut smärtstillande opiater efter en arbetsplatsolycka eller arbetssjukdom. Missbruk är ett stort problem som arbetsgivaren kan vara med att lösa. Att bli arbetslös på grund av ett missbruk ökar inte chanserna till ett drogfritt leverne.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivarens rehabiliteringsansvar även ska omfatta drogmissbruk.

Utlåtande, motion B79

I motionen behandlas frågan om arbetsgivarens rehabiliteringsansvar vid drogmissbruk. I Arbetsmiljöverkets tidigare föreskrift Arbetsanpassning och rehabilitering stod i 13 § ”Rutiner enligt 10 § skall även omfatta arbetsanpassning och rehabilitering vid missbruk av alkohol eller andra berusningsmedel. Arbetsgivaren skall dessutom klargöra vilka interna regler och rutiner som gäller om arbetstagare uppträder påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel i arbetet.” År 2020 ändrades den föreskriften till att enbart handla om arbetsanpassning. Det är dock viktigt att påpeka att lagstiftningen inte på något sätt har ändrats. Arbetsgivarna har fortfarande rehabiliteringsansvar vid missbruk av sjukdomskaraktär oavsett vilket missbruk det är frågan om.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B80

Avdelning 18 Örebro län

Drogfri arbetsplats

Drogerna måste bort från våra arbetsplatser, för att skapa en tryggare arbetsmiljö för alla. Precis som vid alkoholmissbruk och andra sjukdomar behöver den med missbruksproblematik hjälp och stöd från arbetsgivaren. Missbruk kan starta på flera olika sätt, bland annat genom att läkare skriver ut smärtstillande opiater efter en arbetsplatsolycka eller arbetssjukdom. Missbruk är ett stort problem som arbetsgivaren kan vara med att lösa. Att bli arbetslös och ytterligare utsatt och nedtryckt hjälper inte en person i beroendeproblematik. Alla beroende borde tas på samma sätt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genom facklig-politisk samverkan driva frågan att arbetsgivarens rehabiliteringsansvar även ska omfatta drogmissbruk.

Utlåtande, motion B80

Det råder viss osäkerhet kring arbetsgivares rehabiliteringsansvar. I Arbetsmiljöverkets tidigare föreskrift Arbetsanpassning och rehabilitering stod i 13 § ”Rutiner enligt 10 § skall även omfatta arbetsanpassning och rehabilitering vid missbruk av alkohol eller andra berusningsmedel”. Det framgår även av 3 kap. 2a § 3 AML och 30 kap. SFB.

Arbetsmiljöverket har blivit otydligare i sina föreskrifter, men lagen har varit densamma. Arbetsgivares tolkning skiljer sig även åt. Eftersom narkotika, till skillnad från alkohol, är olagligt och den som använder det begår en brottslig handling, anser en del arbetsgivare att det kan utgöra grund för uppsägning/avsked. Narkotikaberoende ses inte heller arbetsrättsligt som en sjukdom på samma sätt som alkohol.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetsgivaren redan har rehabiliteringsansvar även för drogmissbruk. Men deras roll behöver förtydligas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B81

Avdelning 15 Stockholms län, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Maxtemperatur på arbetet

Vi vet att klimatet förändras i rask takt globalt. Med klimatförändringarna så påverkas såklart våra arbetsplatser extremt mycket. Sverige är extremt dåligt rustat för den extremvärme vi har sett och kommer få se oftare i framtiden och i delar av Europa är dödsfall på arbetet på grund av värme vanligt och i hela världen beräknas över 150.000 dö av värme varje år. I arbetsmiljölagen står ”Arbete skall planläggas och anordnas så, att det kan utföras i en sund och säker miljö.”, detta ska såklart innebära att vi har arbetsplatser som klarar av att arbete utförs i vettiga temperaturer trots det har vi mängder med fall och klagomål på att arbetsplatserna har allt för höga temperaturer. Vi måste ta det här problemet på allvar och ha en strategi då det vanliga skyddsarbetet uppenbarligen inte verkar fungera. Vi har också på inom våra avtalsområden arbete som utförs i miljöer som vi inte kan kontrollera med tekniska lösningar som luftkonditionering m.m.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att via avtal eller lag införa att en maxtemperatur på våra arbetsplatser

att prioritera skyddsarbete och utbildning kring åtgärder för arbetsmiljö vid extremväder.

Utlåtande, motion B81

Klimatet förändras. För oss i Sverige innebär det kanske inte i första hand extremt höga temperaturer jämfört med andra områden i världen, men vi ser att vi får mer extremt väder med mer regn, snö och blåst med mera. När det kommer till att arbeta i höga temperaturer så har vi inom IF Metall lång erfarenhet av detta. Våra stålverk med flera arbetsplatser har i många år arbetat fram rutiner och skyddsutrustning för att hantera det i form av regelbundna raster, vätskeersättning och väl utformade skyddskläder, för att nämna några insatser. Förbundsstyrelsen anser att det med den erfarenheten och de möjligheter vi har i arbetsmiljölagen finns goda möjligheter att skydda våra medlemmar mot höga temperaturer och liknande extrema väderfenomen.

När det gäller att prioritera arbetsmiljöfrågor kopplade till klimatförändringar delar förbundsstyrelsen förslagsställarens åsikt. För att nämna några exempel ser vi att bered-

skapen bland våra företag ibland är låg när det kommer till att hantera frågor som översvämningar, strömavbrott och kraftiga snöfall.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att bifalla 2:a att-satsen.

Motion B82

Avdelning 47 Östra Skåne

Temperaturregler i verkstäder

Som skyddsombud ska man verka för att förhindra risk för olycka och ohälsa. När man hanterar ärende om värme tar stödet från arbetsmiljöverket slut med texter som ”vid temperaturer utanför det neutrala temperaturområdet (+10 till +30) är risken för ohälsa större”.

Då vi har varmare somrar är det inte helt ovanligt med temperaturer som periodvis uppgår till 35-45 grader i våra verkstäder. Påverkan av värme vid fysiskt arbete är större än vid exempelvis kontorsarbete. Vid kontorsarbete finns tydliga fastlagda gränsvärden i regelverket. Detta saknas för verkstadsmiljöer och hade underlättat arbetet med åtgärder vid höga temperaturer. Återhämtningen tar längre tid efter fysiskt arbete i värme.

Då klimatet i världen förändras snabbt behöver dagens gränsvärde och regelverk ses över och kompletteras.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att dagens regelverk för hantering av värmerelaterade ärenden förenklas och förtydligas, gärna med gränsvärden. Kraven på att förebygga ohälsa behöver också skärpas mot arbetsgivare.

Utlåtande, motion B82

Höga temperaturer i våra verksamheter är något som har existerat länge, oavsett de senaste årens varma somrar. Gjuterier och stålverk har länge hanterat frågan om värme. Oavsett om det är värme eller kyla som är problemet är det viktigaste att göra en ordentlig riskbedömning och sedan agera utifrån den. Något som redan i dag går att göra genom att tillämpa arbetsmiljölagen och Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2023:1). Om temperaturen är så hög att den riskerar orsaka ohälsa, kan åtgärder som exempelvis regelbundna pauser, vätskeersättning eller i extrema fall kylkläder användas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B83

Gruppstyrelse 3, Volvo Car Verkstadsklubb, Göteborg, avdelning 36 Göteborg

Mörkertillägg

Ett antal medlemmar har inte dagsljus på arbetsplatsen under arbetstid, vilket är tröttande samt en hälsofara på lång sikt. Gruv har ”ersättning för underjordsarbete”. Det är befogat med motsvarande/liknande ”mörkertillägg” för andra verksamheter...

§ 9 Ersättning för underjordsarbete samt dagbrottsarbete

Mom 1 Ersättning för underjordsarbete

Vid arbete under jord utbetalas en ersättning om 2 981 kr fr o m den 1 april 2023 och med 3 091 kr fr o m den 1 april 2024.

Anmärkning

Parterna är överens om att ersättningen för underjordsarbete ska följa löneutvecklingen i branschen. Tillägget ska över tid uppgå till 8,3 % av den genomsnittliga månadslönen F+R (lön 3) enligt mellan parterna gällande statistikavtal. En avstämning kan ske under avtalsperioden eller i samband med riksavtalsförhandlingar.

Detta innebär att en viss variation av tilläggets proportion till genomsnittsförtjänsten kan förekomma.
gruvindustrin.pdf (ifmetall.se)

I ett antal undersökningar pekar man på hur viktigt dagsljuset är för hälsan. Särskilt under den mörka årstiden lever många i ständigt mörker under arbetsveckan. Det är mörkt när du åker till jobbet. Det är bara elektriskt ljus på jobbet som hormonproduktionen tolkar som mörker, dvs hjärnan signalerar sov, sov, sov! Du använder kaffe och energidrycker för att hålla dig pigg. Det är mörkt när du åker hem från jobbet. Dessutom ska vi stanna kvar längre i arbetslivet, och en 60-åring behöver den tredubbla ljusstyrkan jämfört med en 20-åring!
1) Enligt AFS 2020:1
Dagsljus och annan belysning
137 § Arbetsplatser ska vara utformade så att de kan ge tillfredsställande dagsljus och utblick under arbetsdagen. Om kravet i första stycket inte går att uppfylla på grund av att
1. varken ombyggnad eller flytt till lokaler med dagsljus och utblick är rimlig, eller
2. verksamhetens art medför att det inte är möjligt med dagsljus och utblick, ska åtgärder vidtas som så långt som möjligt kompenserar för bristen på dagsljus och utblick.
Allmänna råd: Exempel på metoder för bedömning av dagsljus och utblick finns i standarden SS-EN 17037:2018. Dagsljus i byggnader. Utgåva 1. Den ger även rekommendationer om god dagsljusbelysning och utblick

AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning (av.se)
2) Enligt Arbetsmiljöverkets kunskapssammanställning från 2019:2
Dagsljuskrav och utblick på arbetsplatsen: Effekter på hälsa och beteende:
”En modern livsstil med inomhusarbete och minskad utomhusvistelse ökar enligt flera forskningsresultat ohälsan i arbetslivet. En möjlig bidragande orsak är ljusbrist eftersom besvären ökar under den mörka årstiden. Dagsljus är viktigt för hälsan. Dagsljus motverkar störningar i dygnsrytmen, förbättrar sömn, minskar sömnighet dagtid och förbättrar humöret. En tydlig ljus- och mörkerväxling påverkar produktionen av sömnhormonet melatonin som reglerar kroppens rytmicitet och cellernas arbete. Allt synligt ljus sänker hormonproduktionen, men dagsljusets blå våglängder (även vitt ljus) har större effekt på melatoninnivåerna än elektriskt ljus.”

Dagsljuskrav och utblick på arbetsplatsen – Arbetsmiljöverket
Dagsljuskrav och utblick på arbetsplatsen: Effekter på hälsa och beteende (RAP 2019:2), Kunskapssammanställning
3) ”Så påverkas vi av dagsljus på kontoret”
Allt om arbetsmiljö; Publicerad: 2019-04-25
”Arne Lowden, docent vid Stressforskningsinstitutet vid Stockholms universitet, tittat på hur vi påverkas av dagljus för Arbetsmiljöverkets räkning. Att dagsljus är viktigt på många sätt är redan väl känt, till exempel för att reglera vår sömn och stimulera produktionen av d-vitamin.– Vi sitter allt mer inomhus och under de viktigaste ljustimmarna vistas vi på våra arbetsplatser. Samtidigt visar nya forskningsrön att vi kanske påverkas i större utsträckning än vi tidigare trott av dagsljuset, t ex när det gäller reglering av sömn, dygnsrytm, humör och vakenhet. Det är områden som är viktiga för vår dagliga funktion och sannolikt även för vår produktivitet, säger han. Allra viktigast är dagsljuset på morgon och förmiddag. För de flesta räcker det med en halvtimmes exponering för dagsljus på förmiddagen, menar Arne Lowden.– Att kunna se ut genom ett fönster och följa vädrets och årstidernas växlingar sänker känslan av instängdhet, reducerar stress och bidrar generellt till arbetstrivsel, även om det så klart gäller att ha möjlighet att skärma av solinstrålning, säger han.”

https://alltomarbetsmiljo.se/nyheter/sa-paverkas-vi-av-dagsljus-pa-kontoret
4)”Undvik fönsterlösa arbetsplatser”
Allt om arbetsmiljö; Publicerad: 2014-08-20
”Anställda med fönsterljus på kontoret sov i snitt 46 minuter mer per natt än de som jobbade på arbetsplatser utan fönster. Deras livskvalitet var också bättre och de var mer fysiskt aktiva”

https://alltomarbetsmiljo.se/nyheter/undvik-fonsterlosa-arbetsplatser
5) ”Vissa arbeten är mer riskfyllda än andra för äldre som inte har rätt belysning.” Allt om arbetsmiljö; Publicerad: 2012-11-15
”När vi blir äldre försämras synen och samtidigt krävs att vi ska stannar kvar allt längre i arbetslivet. Äldre behöver starkare belysning med åren. En 60-åring behöver den tre-dubbla styrkan, jämfört med en 20-åring. Rapporten påpekar också att de äldsta arbets-tagarna av fysiska skäl inte är utomhus så mycket på luncher eller fritid och därmed får mindre av det viktiga dagsljuset, jämfört med de yngre.
”https://alltomarbetsmiljo.se/nyheter/sex-yrken-som-kraver-mer-ljus
5) Belysningsforskaren: ”Mer dagsljus skulle göra under för folkhälsan ” Arkitekten 2016-11-09
”Monica Säter, doktor i belysningsvetenskap, säger: ”Vad man däremot vet, är att dags-ljuset är det vi människor är vana vid sedan urminnes tider och det vi behöver för att hålla oss friska.” Hennes slutsats är därför att elljuset i så stor utsträckning som möjligt bör bytas ut mot dagsljus. Och att den elbelysning vi ändå använder ska efterlikna ljuset ute och hur det skiftar under dagen.”

Belysningsforskaren: ”Mer dagsljus skulle göra under för folkhälsan” – Arkitekten.se
6) ”Ljus och hälsa” – Folkhälsomyndigheten, 2017
”Ljus har betydelse för regleringen av dygnsrytm, sömn- och vakenhetsrytm, humörreglering och aktivering (stressreglering). Årstidsskillnaderna i ljusintag är stora, och under den mörka årstiden ökar hälsobesvär kopplade till reglering av sömn, humör och vaken-het men också kroppsliga besvär. Elektriskt ljus kan för närvarande inte helt ersätta dags-ljus då ljuskvaliteten är sämre och inte lika hälsofrämjande. Så länge som fönster inte bländar eller ljuset värmer för mycket tycks utblick vara hälsofrämjande och värderas högt inomhus. Det finns ett linjärt samband mellan utomhusvistelse och god hälsa: ju mer dagsljus, desto mindre besvär rapporteras. I en ljusfattig miljö dagtid ökar känsligheten för kvällsljuset.

Dagsljus har positiva effekter på sömnens mönster, längd och kvalitet. Under dagtid ger dagsljusexponering ökad vakenhet, mildrar depression och stärker den kognitiva för-mågan vid uppgifter som kräver hög uppmärksamhet. Ljusbrist under vintertid och på dagtid ökar hälsobesvär.”

Ljus och hälsa (folkhalsomyndigheten.se)

Antingen får arbetsgivaren tillgodose dagsljuset, eller så får de betala extra! På de arbetsplatser där dagsljuskravet inte uppfylls ska/bör det ersättas/kompenseras med ett mörkertillägg i/till lönen, jämförbart med ”ersättning för underjordsarbete”.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att det görs obligatorisk bedömning av dagsljus på arbetsplatserna

att verka för att det görs obligatorisk mätning av dagsljus på arbetsplatserna

att verka för att anställda får mörkerersättning när det saknas dagsljus på arbets-platsen

att verka för att anställda får mörkerersättning när det saknas fönster med möjlighet till utblick från arbetsplatsen

att verka för att anställda kan få ljusterapi på betald arbetstid

att verka för att anställda kan få ljusterapi på företagets bekostnad

att arbeta vidare med frågan.

Utlåtande, motion B83

I motionen tas risker med bristen på dagsljus kopplat till förutsättningarna på arbets-platsen upp. I motionen ges samtidigt svar på många av frågeställningarna. Till exempel

så finns det redan gällande föreskrifter kring att dagsljuset ska riskbedömas och vid behov mätas enligt standard. Det finns ytterligare aspekter att ta med i en sådan riskbedömning, såsom förläggning av skiftschema, arbetsväxling och arbetsrotation för att förebygga hälsoeffekter på grund av brist på dagsljus. Även ljusterapi är en möjlig arbetsmiljöåtgärd vid upprättandet av handlingsplaner.

Det verkar kontraproduktivt att begära en betalningsregel för brister i arbetsmiljön i stället för förebyggande insatser.

Det som föreslås i 1:a, 2:a, 5:e och 6:e att-satserna är redan reglerat i föreskrifter. När det gäller 3:e och 4:e att-satserna är det förbundsstyrelsens uppfattning att dålig arbetsmiljö ska åtgärdas, inte kompenseras med pengar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade, att avslå 3.e och 4:e att-satserna och att anse 5:e–7:e att-satserna beaktade.

Motion B84

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Menssäkra arbetsplatser

IF Metalls tema om ett MENSkligare arbetsliv i samband med Internationella kvinnodagen gjorde att flera av våra arbetsplatser nu erbjuder någon form av mensskydd på våra personaltoaletter. Enligt en undersökning som gjordes av Sifo på uppdrag ifrån Essity 2022 är det dock långt ifrån alla arbetsgivare som erbjuder mensskydd. Undersökningen visar att det endast är 7 % som uppger att de erbjuder mensskydd på sin arbetsplats.

Mensskydd borde vara lika självklart på våra toaletter som övriga sanitetsartiklar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det ska finnas mensskydd på samtliga personaltoaletter, som är ämnade för kvinnor att använda inom IF Metalls avtalsområden.

Utlåtande, motion B84

Förekomsten av mensskydd på personaltoaletter är ett angeläget avtalskrav. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B85

Volvos koncernfackliga ungdomsverksamhet

Bättre skyddskläder

Idag är inte utbudet av skyddskläder stort. Storlekar, material och modell behöver utökas. Idag är kläderna mest anpassade efter män och passar dåligt på den större andelen kvinnor som arbetar i verkstäder/fabriker. Kläderna är stela och inte anpassade efter olika behov. Här krävs förändring!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarna ska få tillgång till större utbud av skyddskläder.

Utlåtande, motion B85

Utbudet av skyddskläder är i dag stort.

Innan val av personlig skyddsutrustning ska arbetsgivaren göra en riskbedömning där också skyddsombuden ska medverka. Hänsyn ska tas till att utrustningen ska vara anpassad till den individ som ska använda den, se Arbetsmiljöverkets broschyr ADI 489.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B86

Avdelning 18 Örebro län

Bättre arbets- och skyddskläder

Idag är inte utbudet av arbets- och skyddskläder stort. Storlekar, material och modell behöver utökas. Idag är kläderna mest anpassade efter män och passar dåligt på den större andelen kvinnor som arbetar i verkstäder/fabriker. Kläderna är stela och inte anpassade efter olika behov. Här krävs förändring!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta fackligt-politiskt för att medlemmarna ska få tillgång till varierat utbud av arbets- och skyddskläder.

Utlåtande, motion B86

Utbudet av skyddskläder är i dag stort.

Innan val av personlig skyddsutrustning ska arbetsgivaren göra en riskbedömning där också skyddsombuden ska medverka. Hänsyn ska tas till att utrustningen ska vara anpassad till den individ som ska använda den, se Arbetsmiljöverkets broschyr ADI 489.

Om arbetsgivaren har en klädkod på arbetskläder så ska det förhandlas lokalt och kläderna ska passa individen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B87

Medlem Markus Andersson, Thomas Banestål, Iwan Draskovic, Hanna Khanjer, Burim Qallaki och Jonathan Valencia avdelning 44 Halland, Walezka Alvarez, Philip Andersson, Jumidan Kamal, Benny Karlsson, Kajsa Landerberg, Ellen Månsson, Kenny Sörtely, Christian Törnqvist och Bengt Ullermo avdelning 47 Östra Skåne, Ulrika Erlandsson, Carl Frykman, Morgan Jansson och Andreas Sörensen avdelning 49 Nordvästra Skåne samt Haroon Afzali, Bashar Alkhafaji, Joachim Larsson, Karolina Nilsson, Libor Samek och Per Skogh avdelning 51 Sydvästra Skåne

Tandförsäkring

När man tänker på munhälsan blir det en klassfråga. Tyvärr blir det en prioteringsfråga pga. kostnader. En dålig munhälsa påverkar både fysiskt och psykiskt.

Efter påvisad forskning vet man om att sjukdomar kan komma av dålig munhälsa, följden blir ökad frånvaro från arbetet.

Många företag gör redan hörselkontroller via företagshälsovården, varför kan man inte då göra kontroll av munhälsan?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att när man gör hälsokontrollen hos företagshälsovården, att då även gör tandvårdshälsokoll

att en tandförsäkring införs för våra medlemmar.

Utlåtande, motion B87

Förbundsstyrelsen anser att företagshälsovården primärt ska fokusera på arbetsrelaterade frågor och där kan tänder, normalt sett, inte anses ingå. Det finns dock undantag då vissa kemikalier kan ha en negativ effekt på tand- och munhälsan, men i de fallen ska det ingå i en ordinarie riskbedömning och hanteras därefter.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att tand- och munhälsan är en klassfråga, främst på grund av de höga kostnaderna för tandvård. Tandhälsokontroll kan dock inte likställas med hörselkontroll. När det gäller det senare arbetar många av IF Metalls medlemmar i bullriga miljöer som kan orsaka nedsatt hörsel. Tandproblem är som tidigare nämnts sällan arbetsrelaterade.

Förbundsstyrelsen menar att tillgången till tandvård inte ska vara en klassfråga. Förbundsstyrelsen anser dock inte att det är rätt väg att gå att införa en tandförsäkring för IF Metalls medlemmar. Det behövs en översyn av tandvårdssystemet. Trots det statliga tandvårdsstödet kan kostnaderna bli höga, vilket gör att människor kan behöva avstå från nödvändig tandvård av ekonomiska skäl.

Nuvarande regering har under den gångna mandatperioden beslutat om flera fördyrande försämringar på området som inte bara utökar klasskillnader, utan även går emot den senaste statliga utredningen på området. Utredningen skulle se över hur tandvården ska kunna bli mer jämlik, så att fler har råd att gå till tandläkaren. Utredningen föreslår bland annat att tandvårdens högkostnadsskydd justeras, så att det blir mer likt sjukvårdens system.

Förbundsstyrelsen anser att tandvården behöver bli mer lättillgänglig och bevakar därför frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B88

Gruppstyrelse 3 Volvo Car Verkstadsklubb Göteborg avdelning 36 Göteborg

Obligatorisk hälsokontroll

Då hälsostatus och goda hälsoråd torde vara av stort intresse hos våra medlemmar ser vi det som en brist att sådant inte finns reglerat. Förvisso finns det på vissa företag och i vissa speciella situationer/arbetsuppgifter, men det hade varit mycket positivt med regelbundna hälsokontroller reglerat så att det omfattar samtliga medlemmar efter en viss ålder, kanske speciellt nu då förväntad arbetstid till pension ökar.

I en publikation från ”Myndigheten för arbetsmiljökunskap” pekar man också på att detta är gynnsamt för en organisation som helhet då det oftast leder till lägre ohälsotal då detta kombinerats med t.ex kostråd. Riktlinjer för hälsoundersökningar via arbetsplatsen – Myndigheten för arbetsmiljökunskap (mynak.se)

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att det införs regler om regelbunden hälsokontroll, från förslagsvis 45 års ålder

att arbeta vidare med frågan.

Utlåtande, motion B88

Förebyggande hälsoarbete är viktigt för att orka arbeta fram till pension. Regelbundna hälsokontroller, utöver de särskilda undersökningar som görs vid vissa risker i arbetslivet, kan bidra till att göra det möjligt. Införande av regler om regelbundna hälsokontroller är en avtalsfråga som omfattar samtliga kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog

Fredrik Tellander, 34 Borås
Joseph Forster, 36 Göteborg
Staffan Eriksson, 47 Östra Skåne
Edisa Krvavac, 36 Göteborg
Magdalena Öberg, 34 Borås
Maria Bäck, 15 Stockholms län
Tommy Wetterstrand, 15 Stockholms län
Momodou Lamin Sanneh, 36 Göteborg
Maria Björkstål, 29 Norra Älvsborg
Sonny Jakobsson, 29 Norra Älvsborg
Magnus Andersson, 38 Dackebygden
Henrik Nielsen, 46 Blekinge
Martin Andersson, 14 Värmland
Linda Roos Nykvist, 40 Västbo-Östbo
Josefin Ohlson, 18 Örebro län
Leif Norkvist, 16 Mälardalen
Carina Kjellsson, 36 Göteborg
Wonna Eneblom, 19 Östra Värmland
Albin Karlsson, 26 Östergötland
Mikael Åhlin, 15 Stockholms län
Monika Johansson, 38 Dackebygden
Daniel Blixt, 19 Östra Värmland
Robin Kenstam, 43 Kronoberg
Tania Söderberg, 36 Göteborg
Sigrid Gustafsson, 14 Värmland
Liselott Petersson, 26 Östergötland
Bengt Eriksson, förbundskontoret
Adrian Avdullahu, förbundsstyrelsen
Simon Petersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B72–B88.

Magnus Anderssons och Linda Roos Nykvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B73.

Momodou Lamin Sannehs förslag om bifall till motion B75.

Henrik Nielsens förslag om bifall till motion B78.

Martin Anderssons, Joseph Forsters, Fredrik Tellanders och Magdalena Öbergs förslag om bifall till motion B79.

Wonna Enebloms, Joseph Forsters och Josefin Ohlsons förslag om bifall till motion B80.

Maria Bäcks och Sonny Jakobssons förslag om bifall till motion B81 1:a att-satsen och förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över 2:a att-satsen.

Daniel Blixts, Monika Johanssons och Robin Kenstams förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B81.

Staffan Erikssons förslag om bifall till motion B82.

Carina Kjellssons förslag om bifall till motion B83.

Maria Björkståls, Maria Bäcks, Albin Karlssons, Edisa Krvavacs, Leif Norkvists, Tommy Wetterstrands och Magdalena Öbergs förslag om bifall till motion B84.

Mikael Åhlins förslag om bifall till motion B84 samt tilläggsförslag ”att det ska finnas mensskydd i företagens bilar och deras olika transportmedel”.

Liselott Peterssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B84.

Carina Kjellssons förslag om bifall till motion B88.

Tania Söderbergs förslag om avslag på motion B88.

Bengt Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B72, B73, B75, B76, B78–B83 och B88.

Adrian Avdullahus förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B84.

Simon Peterssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B84 samt att tilläggsförslaget överlämnas till avtalsrådet.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B72–B88 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B78, B81 1:a att-satsen, B82 och B88

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B75, B79 och B80

att efter rösträkning med röstsiffrorna 177 mot 138 **bifalla** motion B84, varefter förbundsstyrelsen biföll tilläggsförslaget ”att det ska finnas mensskydd i företagens bilar och deras olika transportmedel”.

Protokollsanteckningar
Votering avseende motion B75 begärdes av Momodou Lamin Sanneh, 36 Göteborg.

Votering avseende motionerna B79 och B80 begärdes av Kristoffer Näsström, 3 Norra Västerbotten.

Carina Kjellsson återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion B83.

Rösträkning avseende motion B84 begärdes av Linda Plymkvist, 16 Mälardalen.

Sigrid Gustafsson, 14 Värmland, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Efter förslag från presidiet fastställdes, mellan talarna Linda Roos Nykvist och Josefin Ohlson, talartiden till två minuter.

Avtalsförsäkringar – Motionerna B89–B112, utom B91 3:e att-satsen och B107 2:a att-satsen, med utlåtanden

Motion B89

Avdelning 36 Göteborg

Motion gällande nya regler för AMF

AMF är ett företag som ägs gemensamt av LO och svenskt näringsliv. De ansvarar för att ta hand om privatanställda arbetares pensioner. De arbetar aktivt med att försöka påverka företag som de har innehav i så som Tesla, där ca 2 miljarder av svenska arbetes pensionspengar är investerade, att skriva på ett kollektivavtal. AMF drev denna fråga på Teslas årsmöte tyvärr utan framgång.

Vi ser det som positivt att AMF arbetar med att försöka få fler företag att teckna kollektivavtal men att vi behöver finnas en bortre gräns. För på något sätt är det orimligt att vi investerar medlemmars pensionspengar i ett företag som vi har en pågående konflikt med.

Att medlemmarnas pengar investeras i Tesla är lika orimligt som att Ukraina skulle investera i rysk oljeproduktion eller som att djurgårdens supportergrupp investerar i AIK aktier.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarnas pensionspengar inte ska investeras i företag som vi har en pågående konflikt med.

Utlåtande, motion B89

För att uppfylla det som föreslås i motionen förutsätts att förbundet ges möjlighet till insyn i samtliga medlemmars egna placeringar av pensionsmedel. Förbundsstyrelsen bedömer att denna kontroll inte är möjlig då det skulle kräva medlemmens godkännande samt utgör en betydande administrativ börda.

Frågeställningen om kollektivavtal är naturligtvis en av våra mest prioriterade frågor och förbundet kommer fortsatt verka för en hållbar och etisk placering i de olika styrelser, forum och genom opinionsbildning där vi har möjlighet att påverka, exempelvis i AMF och FOLO.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B90

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Fortsatt inbetalning av tjänstepension

Att vi fortsätter förvärvsarbeta efter man fyllt 65 år är en verklighet för kommande generationer av medlemmar. Detta följer att reglerna för pensionsålder/rikt ålder ökas stegvis.

I tidigare regelverk fanns ingen tydlig skyldighet att arbetsgivaren ska betala in pensionsavsättning för avtalspension/tjänstepension efter man fyllt 65.

I exempelvis Teknikavtalet står att parterna kan träffa överenskommelse att denna inbetalning görs. Men det var aldrig ett krav, bara en uppmaning.

Följden vi sett hittills är att arbetsgivaren alltid tar den billigaste vägen och erbjuder INTE detta.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett regelverk som garanterar inbetalning från arbetsgivaren till anställd gällande avtalspension/tjänstepension - så länge en person förvärvsarbetar, oavsett ålder och sysselsättningsgrad införs.

Utlåtande, motion B90

Tillgång till bra försäkringar och en rimlig avtalspension är viktigt för samtliga medlemmar. De krav som parterna blev överens om i de LO-gemensamma förhandlingarna om avtalsförsäkringar och avtalspension 2020 är en successiv sänkning av åldern för intjänande av avtalspension till 22 år. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B91

Avdelning 46 Blekinge

En pension att leva på

Höjningen av pensionsåldern till 66 år är inte rimlig för en industriarbetare.

Bland förbundets yrkesverksamma medlemmar är det bara 20 procent som tror att de kommer orka eller kunna jobba ända fram till pension, men det är inte så enkelt att få en arbetsskada eller arbetssjukdom godkänd. Så de som inte orkar bita ihop längre när de blivit utslitna av repetitiva och tunga arbetsuppgifter, har inte så många andra alternativ än att börja ta ut pensionen i förtid. Att ta ut pensionen tidigare sänker dessutom densamma med ungefär 6 procent för varje år. Det blir alltså den enskilde som får betala när kroppen säger stopp.

Det är tungt att först gå sjukskriven, sedan arbetslös och till sist känna sig mer eller mindre tvingad att ta ut sin pension i förtid. Det tär både på ekonomin och hälsan. Vi får inget gratis. Efter att ha förvärvsarbetat nästan ett helt arbetsliv, bör man kunna ta ut pension utan att behöva vända på varenda krona.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen i avtalspensionen helt tas bort så att avtalspensionen betalas in på inkomst oavsett ålder

att pensionsinsättningarna till avtals- samt deltidspensionen fortsätter betalas in fram till den dag man går i pension

~~att sänka pensionsåldern för kollektivanställda inom industrin~~.

Utlåtande, motion B91

Tillgång till bra försäkringar och en rimlig avtalspension är viktigt för samtliga medlemmar. De krav som parterna blev överens om i de LO-gemensamma förhandlingarna om avtalsförsäkringar och avtalspension 2020 är en successiv sänkning av åldern för intjänande av avtalspension till 22 år. Gällande våra kollektivavtalade deltidspensions- och livsarbetstidsuppgörelser är dessa överenskomna att gälla från första till sista kronan. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Varannan medlem i IF Metall uppger att de inte kommer orka arbeta ända fram till riktåldern. I Finland har det införts en förmån som gör det möjligt för dem som har arbetat i ett särskilt krävande yrke att gå i pension tidigare. Reformen når få eftersom det är svårt att påvisa att man har haft ett arbetsliv i fysiskt hårt krävande arbete.

Det svenska pensionssystemet är uppbyggt på ett sätt där man indirekt finansierar sin egen pension. En sänkning av pensionsåldern innebär därför en kraftigt sänkt pension. För att uppnå intentionen med motionen, krävs att livslängdsantagandet förändras för dem som går i pension i förtid, vilket i sin tur skapar utmaningar för pensionssystemet.

IF Metalls pensionsutredning har föreslagit hur trygghetspensionen skulle kunna omvandlas och utvidgas för att få de effekter som efterfrågas i motionen. Utredningen föreslår att trygghetspensionen reformeras till att bli sin egen pensionsförmån. I stället för att ha ett ålderskrav, kopplat till riktåldern, bör lägsta åldern vara efter 40 år i arbetslivet. Om det genomförs skulle det gynna arbetare, som vanligen har ett tidigt inträde i arbetslivet. Vidare bör även subventionerade anställningar vara kvalificerande, vilket till skillnad från i dag även skulle inkludera Samhalls anställda.

Utredningen föreslår också att prövningen ska bli generösare genom olika förändringar i prövningens tillämpning, främst genom att sänka kravet på den nedsatta arbetsförmågans varaktighet. I dag krävs att arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt, alltså för evigt. Utredningen menar att det i stället bör vara en nedsättning av arbetsförmågan i minst 3–5 år. Därtill bör dagens prövning av arbetsförmågan mot arbete som den försäkrade haft de senaste 15 åren lättas upp. Den närmare formuleringen behöver utredas.

Förslaget skulle frikoppla trygghetspensionen från sjukersättningssystemet. Det skulle göra det enklare att försvara systemet från politiska motståndare, då det är svårare att politiskt motivera försvagningar av förmåner för arbetare som har fullgjort ett helt arbetsliv.

Utredningens förslag till reformerad trygghetspension innebär att den kommer att nå fler, särskilt arbetare. Färre kommer att behöva ta av sin pension för att finansiera tiden mellan att man inte längre kan arbeta och riktåldern. På så sätt blir pensionen avsevärt stärkt för vissa grupper. Förbundsstyrelsen menar sammantaget att förslaget om en utvecklad trygghetspension bättre skulle möta behoven för bredare grupper av arbetare än att generellt sett verka för sänkt pensionsålder för kollektivanställda inom industrin.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att avslå 3:e att-satsen.

Motion B92

Avdelning 13 Bergslagen

Pensionspengar från första arbetsdagen istället för 22 års ålder

Avtalspensionen betalas in tack vare att man arbetar. Därför ska den inte baseras på ålder utan från arbetat tid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalspensionen ska börja betalas in från den dagen man börjar arbeta, den ska inte ha något med ålder att göra.

Utlåtande, motion B92

Tillgång till bra försäkringar och en rimlig avtalspension är viktigt för samtliga medlemmar. De krav som parterna blev överens om i de LO-gemensamma förhandlingarna om avtalsförsäkringar och avtalspension 2020 är en successiv sänkning av åldern för intjänande av avtalspension till 22 år. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen.

Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B93

Avdelning 36 Göteborg

AFA Försäkringar

I dag är många försäkringar, inklusive AFA, ofta kopplade till en specifik pensionsålder, vilket innebär att skyddet kan upphöra om en person väljer att arbeta längre än denna ålder.

Med förslaget att AFA ska gälla till den faktiska pensionsåldern skulle arbetstagare som väljer eller behöver fortsätta arbeta efter den officiella pensionsåldern ha samma försäkringsskydd som tidigare.

Detta är särskilt viktigt i en tid när fler människor arbetar längre på grund av ökad livslängd och förändrade ekonomiska förutsättningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skydda äldre arbetstagare som fortsätter att arbeta och säkerställa att de inte faller mellan stolarna när det gäller försäkringsskydd, om de drabbas av sjukdom eller skador under denna tid.

Utlåtande, motion B93

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har bifallits av tidigare avtalsråd och kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater. Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år fanns dock inte med bland de krav som ingick i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet kvar på LO:s prioriteringslista. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Det som föreslås i motionen är en av de frågor som utreds.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B94

Avdelning 19 Östra Värmland

Utvidgning av återbetalningsskyddet till att omfatta föräldrar och syskon

Återbetalningsskyddet inom avtalspensionen ger idag ekonomiskt skydd till registrerad partner och barn efter att ett aktivt val har gjorts. Däremot omfattas varken föräldrar eller syskon av detta skydd, vilket många medlemmar anser vara orättvist och otillräckligt. Många medlemmar har starka familjeband till sina föräldrar och syskon och önskar att dessa också ska kunna omfattas av återbetalningsskyddet vid avsaknad av parter eller barn.

Om återbetalningsskyddet skulle utvidgas till att även föräldrar och syskon, så skulle det innebära att medlemmar kan välja att deras intjänade pensionspengar ska kunna gå till deras föräldrar och syskon vid deras bortgång vid avsaknad av registrerad partner och barn.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att återbetalningsskyddet utvidgas till att även omfatta föräldrar och syskon.

Utlåtande, motion B94

För den som är ensamstående utan barn är ett återbetalningsskydd, rent ekonomiskt, dåligt. Enligt uträkningar som LO har gjort innebär ett val av återbetalningsskydd att den egna pensionen kan minska med 5–15 procent, beroende på vid vilken ålder det väljs, eftersom man går miste om de arvsvinster som annars läggs till pensionen. Förbundsstyrelsen menar att den grundläggande kollektiva tanken inom tjänstepensionen skulle försvinna vid en utökad förmånstagarkrets. Det vill säga att om återbetalningsskyddet utvidgas till en större krets så är risken överhängande att de som inte har ett stort försörjningsansvar får försämrad pension, vilket kommer att ställa den enskilde medlemmen i en svår ekonomisk situation under pensionärslivet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B95

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Obligatoriskt återbetalningsskydd på Tjänstepensionen

Idag är återbetalningsskyddet inte förvalt vid tjänstepensionen SAF/LO.

Många av våra medlemmar gör inte ett aktivt val och saknar kännedom om konsekvenserna av att man inte har återbetalningsskydd.

Vid ett eventuellt dödsfall av en av våra medlemmar så kommer dennes hushåll lida stora ekonomiska konsekvenser, därför är det bättre att återbetalningsskyddet är förvalt och att möjligheten finns att välja bort det.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa förvalt återbetalningsskydd i tjänstepensionen SAF/LO.

Utlåtande, motion B95

För den som är ensamstående utan barn är ett återbetalningsskydd, rent ekonomiskt, dåligt. Enligt uträkningar som LO har gjort innebär ett val av återbetalningsskydd att den egna pensionen kan minska med 5–15 procent, beroende på vid vilken ålder det väljs, eftersom man går miste om de arvsvinster som annars läggs till pensionen. Förbundsstyrelsen menar att den grundläggande kollektiva tanken inom tjänstepensionen skulle försvinna vid ett automatiskt förvalt återbetalningsskydd. Det vill säga att om återbetalningsskyddet aktivt måste väljas bort är risken överhängande att de som inte har ett stort försörjningsansvar får försämrad pension, vilket kommer att ställa den enskilde i en svår ekonomisk situation under pensionärslivet. Förbundsstyrelsen anser dock att det finns ett värde i att det finns en förklaring på nyvalsblanketten om vad återbetalningsskydd är och att det krävs en hälsodeklaration om man vill lägga till den vid senare tillfälle.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B96

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Avtalsförsäkringarna ska gälla hela yrkeslivet

Vi menar att våra avtalsförsäkringar ska gälla så länge man är yrkesverksam, utan slutålder i villkoren. Våra kollektivavtal reglerar villkoren för alla som jobbar på arbetsplatsen med undantag för avtalsförsäkringarna där de slutar gälla vid en viss uppnådd ålder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS ska gälla så länge man är yrkesverksam

att TFA ska gälla så länge man är yrkesverksam

att TGL ska gälla så länge man är yrkesverksam

att premiebefrielse ska gälla så länge man är yrkesverksam.

Utlåtande, motion B96

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har bifallits av tidigare avtalsråd och kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater. Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år fanns dock inte med bland de krav som ingick i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet kvar på LO:s prioriteringslista. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Det som föreslås i motionen är en av de frågor som utreds.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B97

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

AGS ersättning under sjukpenningtid

Enligt dagens villkor i avtalsgruppsjukförsäkringen kan den försäkrade erhålla dagersättning fram till den 360:e dagen i sjukperioden, därefter lämnas ingen dagersättning.

Sjukpennings nivån för den som är sjuk längre än 365 dagar sjunker. Därför bör vår avtalsgruppsjukförsäkring stötta upp under hela sjukskrivningsperioden, även efter dag 360.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-försäkringens villkor ändras så att tidsgränsen för lämnad dagersättning tas bort och därmed utbetalas under hela tiden man uppbär sjukpenning.

Motion B98

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

AGS Ersättning

Vi föreslår att AGS sjukperioden förlängs, dagens AGS regler gäller från dag 15 till 360.

De medlemmar som blir sjukskrivna mer än 1 år drabbas svårt ekonomiskt av att bara leva på försäkringskassans ersättning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att dagersättningen i Avtalsgruppsförsäkring (AGS) ska betalas ut under hela perioden som man har beviljad sjukpenning.

Utlåtande, motionerna B97 och B98

Det som föreslås i motionerna fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kraven kvar på LO:s prioriteringslista. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B99

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Ersättning från AFA vid färdolycksfall

När olycksfall sker på arbetsplatsen betalar TFA vid inkomstförlust från dag ett inkl. karensdag.

Vi vill likställa att samma regler även gäller färdolycksfall, så är det inte idag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TFA betalar ut full inkomstförlust vid färdolycksfall.

Utlåtande, motion B99

Förbundsstyrelsen håller med om att det behövs förändringar i TFA gällande färdolycksfall. Det som föreslås i motionen har tidigare bifallits av LO-kongressen. Inför avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 kom kraven inte med i LO-samordningen. Kravet finns dock kvar på LO:s prioriteringslista. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B100

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Självrisk Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

Vid en arbetsplatsolycka finns idag en självrisk på 500 kr för kostnader som uppkommer i samband med arbetsolycksfallet. Utöver detta betalar inte TFA ut ersättning om de inte överstiger 100 kr. Med andra ord behöver kostnaderna uppgå till 600 kr innan ersättning betalas ut.

Vi anser att i det fall en anställd drabbas av en arbetsolycka på jobbet ska man bli fullt kompenserad ekonomiskt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att självrisken för kostnader slopas vid arbetsolycksfall.

Utlåtande, motion B100

Förhandlingsresultatet i 2020 års avtalsförsäkringsförhandlingar mellan LO och Svenskt Näringsliv blev att arbetstagarsidan bland annat fick igenom det viktiga, högt prioriterade kravet om slopad vållandeprövning vid arbetsskada. Därutöver togs den övre ålders-

gränsen vid cancer orsakad av asbest bort, vilket innebär att fler drabbade kan få ersättning. För att nå förhandlingsresultat är kompromisser oftast nödvändiga. I detta fall gjordes en överenskommelse om återinförande av självrisk. Förbundsstyrelsen anser att det i nuläget inte är prioriterat att verka för att inleda förhandlingar om att slopa den nyligen införda självrisken.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B101

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Fullgott försäkringsskydd för cykelpendlare

De personer som cyklar till och från arbetet hamnar vid en eventuell olycka med sjukskrivning/skada som följd utan försäkringsskydd, då det i dagens läge inte täcks upp i jämförelse med en som färdas med exempelvis bil där trafikförsäkringen träder in.

Exempelvis om två cyklister kolliderar finns det inget skydd vid sjukskrivning utöver AGS. Det innebär också att ingen ersättning utgår för skadade tänder, skador på cykel eller övriga personliga föremål ex. förstörda kläder, glasögon, cykelhjälm, mobiltelefon och hörapparat.

Cyklister hamnar med detta i ekonomisk förlust vid eventuell olycka. Genom att anta detta förslag kan man påverka fler att vara miljö/klimatmedvetna och ej vara hindrade av avsaknad av försäkringsskydd för att välja ett grönt alternativ av transportmedel till och från arbete.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de som cykelpendlar till och från arbete har en försäkring som träder in vid färdolycksfall och även täcker inkomstbortfall vid sjukskrivning och övriga förluster som drabbar individen.

Utlåtande, motion B101

Förbundsstyrelsen håller med om att det behövs förändringar i TFA gällande färdolycksfall. Det som föreslås i motionen har tidigare bifallits av LO-kongressen. Inför avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 kom kraven inte med i LO-samordningen. Kravet finns dock kvar på LO:s prioriteringslista. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B102

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Höj ersättningsbeloppet AGB

Rationaliseringar och hälsoskäl påverkar vår arbetsplats och medlemmar förlorar sitt arbete, utbudet av arbetsmarknadsutbildningar är begränsat idag i landet.

Nytt yrkesliv är kostsamt, speciellt om man är i slutet av sitt arbetsliv så är det inte meningen att en omskolning ska vara allt för kostsam.

För att säkerställa omskolningen så behöver AGB ersättningen höjas avsevärt så våra medlemmar har likvärdig möjlighet för omskolning oavsett plånboksstorlek.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja AGB ersättningen i våra avtalsförsäkringar

att ålderströskeln sänks till 30 år

att regelverket kring AGB följer riktåldern för pension.

Utlåtande, motion B102

Förbundsstyrelsen konstaterar att höjda ersättningsbelopp och sänkt ålderskrav i AGB är ett nytt krav gällande avtalsförsäkringar. Eftersom det redan finns många krav om förbättringar av avtalsförsäkringarna måste de olika förslagen vägas mot varandra. Kraven fanns inte med inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 och de finns inte heller med på LO:s prioriteringslista. På nämnda lista finns ett antal angelägna, redan bifallna, krav som förbundsstyrelsen önskar genomförda innan nya krav ställs.

Då den genomsnittliga livslängden ökar i Sverige blir det fler som lever på pension. För att pengarna i pensionssystemet ska räcka till kommer riktåldern för pension att höjas enligt den parlamentariska pensionsgruppens överenskommelse. Den innebär också att åldern för arbetstagarens rätt att kvarstå i anställningen, enligt 32 a § LAS, stegvis höjs till 69 år.

Den pensionsrelaterade åldersgränsen i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem såsom a-kassan ska anpassas, och höjdes till 66 år från och med 2023. Den så kallade riktåldern, som kommer att styra när man tidigast kan ta ut allmän pension, är beslutad till 67 år från 2026. Den kommer att följa medellivslängdens utveckling och höjas stegvis. Angränsande trygghetssystem kopplade till riktåldern kommer också då att följa med.

I TSL:s regelverk framgår det bland annat att omställningsstöd och AGB kan beviljas till och med månaden före den då arbetstagaren fyller 65 år. Parterna i det nya huvudavtalet är överens om att förutsättningslöst utreda åldersgränsen på 65 år i kollektivavtalade försäkringar. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att avtalsförsäkringar anpassas till riktåldern på samma sätt som det är beslutat att gälla för a-kassan och andra trygghetssystem.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion B103

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Avtalsförsäkringarnas slutålder ska följa riktåldern

I villkoren för våra avtalsförsäkringar anges specifik slutålder som inte alltid är densamma som riktåldern för uttag av pension, på grund av att det tar tid att ändra i villkoren.

Vi menar att om slutåldern följer riktåldern så kommer ingen att hamna ”mellan stolarna”. Det skulle också underlätta för förtroendevalda försäkringsinformatörer om denna förändring genomfördes.

Som det är idag gäller olika slutåldrar för olika försäkringar, vilket är smått förvirrande vid försäkringssamtal.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att slutåldern i AGB ska följa den av regeringen beslutade riktåldern för pension

att slutåldern i Omställningsförsäkringen ska följa den av regeringen beslutade riktåldern för pension.

Utlåtande, motion B103

Då den genomsnittliga livslängden ökar i Sverige blir det fler som lever på pension. För att pengarna i pensionssystemet ska räcka till kommer riktåldern för pension att höjas enligt den parlamentariska pensionsgruppens överenskommelse. Den innebär också att åldern för arbetstagarens rätt att kvarstå i anställningen, enligt 32 a § LAS, stegvis höjs till 69 år.

Den pensionsrelaterade åldersgränsen i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem såsom a-kassan ska anpassas, och höjdes till 66 år från och med 2023. Den så kallade riktåldern, som kommer att styra när man tidigast kan ta ut allmän pension, är beslutad till 67 år från 2026. Den kommer att följa medellivslängdens utveckling och höjas stegvis. Angränsande trygghetssystem kopplade till riktåldern kommer också då att följa med.

I TSL:s regelverk framgår det bland annat att omställningsstöd och AGB kan beviljas till och med månaden före den då arbetstagaren fyller 65 år. Parterna i det nya huvudavtalet är överens om att förutsättningslöst utreda åldersgränsen på 65 år i kollektivavtalade försäkringar. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att avtalsförsäkringar anpassas till riktåldern på samma sätt som det är beslutat att gälla för a-kassan och andra trygghetssystem.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B104

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Höj åldersgränsen för AGB

Idag förväntas vi jobba längre pga att rikt åldern på att ta ut den allmänna pensionen höjs. Men blir man uppsagd och fyller 65 år under uppsägningstiden blir du utan ersättningsbeloppet i Avgångsbidragsförsäkringen (AGB).

Idag är det många som känner sig tvingade att fortsätta jobba till 67 år pga att ekonomin inte tillåter att sluta jobba tidigare. Blir man då uppsagd vid 65 år så finns det inget skyddsnät överhuvudtaget. Åldersgränsen för AGB borde höjas till 67 år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rätten till att få AGB höjs till 67 år.

Utlåtande, motion B104

Då den genomsnittliga livslängden ökar i Sverige blir det fler som lever på pension. För att pengarna i pensionssystemet ska räcka till kommer riktåldern för pension att höjas enligt den parlamentariska pensionsgruppens överenskommelse. Den innebär också att åldern för arbetstagarens rätt att kvarstå i anställningen, enligt 32 a § LAS, stegvis höjs till 69 år.

Den pensionsrelaterade åldersgränsen i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem såsom a-kassan ska anpassas, och höjdes till 66 år från och med 2023. Den så

kallade riktåldern, som kommer att styra när man tidigast kan ta ut allmän pension, är beslutad till 67 år från 2026. Den kommer att följa medellivslängdens utveckling och höjas stegvis. Angränsande trygghetssystem kopplade till riktåldern kommer också då att följa med.

I TSL:s regelverk framgår det bland annat att omställningsstöd och AGB kan beviljas till och med månaden före den då arbetstagaren fyller 65 år. Parterna i det nya huvudavtalet är överens om att förutsättningslöst utreda åldersgränsen på 65 år i kollektivavtalade försäkringar. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att avtalsförsäkringar anpassas till riktåldern på samma sätt som det är beslutat att gälla för a-kassan och andra trygghetssystem. Att då som i motionen säger fastslå en viss ålder blir kontraproduktivt.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B105

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Föräldrapenningtillägg

Idag finns det ett regelverk i Föräldrapenningtillägget via AFA som gör att man enbart kan få ut ersättning från Föräldrapenningtillägget, FPT, för en sammanhängande period under barnets första 18 månader. Detta gör att man riskerar att gå miste av många av de 180 dagar som försäkringen gäller.

En annan del i regelverket gör gällande att antalet dagar ej räknas upp motsvarande Försäkringskassans höjning vid flerbarnsfödsel utan stannar på 180 dagar.

Båda dessa regler gör att våra medlemmar riskerar att drabbas av ett större inkomstbortfall än de skulle behöva.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningen i föräldrapenningtillägget ska gälla samtliga dagar upp till gränsen på 180 dagar, som föräldraledighet tas ut fram till att barnet fyller 18 månader utan krav på sammanhängande period eller begränsningen av enbart en periods uttag

att antalet dagar i föräldrapenningtillägget ska skrivas upp i samma utsträckning som Försäkringskassan gör vid flerbarnsfödslar.

Utlåtande, motion B105

Det som föreslås i motionen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns det som föreslås i 1:a att-satsen kvar på LO:s prioriteringslista. Det som föreslås i 2:a att-satsen är att betrakta som ett nytt krav.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B106

Avdelning 7 Gävleborg

Förändring av villkor för Föräldrapenningtillägg

Livsmedelsverket har sedan 2004 haft regeringens uppdrag att samordna det nationella arbetet angående amning. Syftet med samordningsgruppen och Nationella Amningskommitténs arbete är samverkan mellan myndigheter och andra aktörer för att främja, skydda och stödja amning.

Nationella Amningskommittén består utöver Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Konsumentverket av företrädare för enskilda intresseorganisationer. Nationella Amningskommittén har tagit fram en amningsstrategi för 2022-2027 där de beskriver att Världshälsoorganisationen (WHO) rekommenderar helamning under sex månader och därefter adekvat och säker tilläggskost tillsammans med fortsatt amning i två år eller längre.

Så som Föräldrapenningtillägget (FPT) är utformat idag så har den anställde rätt att ansöka om FPT till dess att barnet blir 18 månader vilket medför att om den ammande föräldern är hemma länge så kan den icke ammande föräldern gå miste om ersättning.

Med bakgrund av detta anser vi att tiden som den anställde har rätt att ansöka om FPT ändras från 18 månader till 24 månader eftersom, om familjen följer WHO:s rekommendation om att amma i minst två år så drabbas den icke ammande föräldern ekonomiskt då dessa dagar idag faller när barnet är 18 månader gammalt.

En utökning av tillägget främjar amning, gör det möjligt för ett mer jämlikt uttag av föräldrapenning samt underlättar för barnfamiljer ekonomiskt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren för Föräldrapenningtillägget (FPT) hos AFA Försäkring förändras så att det är möjligt att ansöka om FPT till dess att barnet är 24 månader.

Utlåtande, motion B106

Det som föreslås i motionen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Förslagen om att höja gränsen för den period det är möjligt att erhålla föräldrapenningtillägg är ett nytt krav.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B107

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Utöka Föräldrapenningtillägget

Vi lever i en tid där det fortfarande råder ojämställdhet på arbetsmarknaden, särskilt när det kommer till fördelningen av föräldraledigheten mellan kvinnor och män. Statistik visar att kvinnor tar ut en betydligt större del av föräldraledigheten än män, vilket bidrar till en obalans i både inkomstförhållanden och möjligheter till karriärutveckling.

För att verka för en mer jämställd arbetsmarknad och samtidigt säkerställa en mer jämställd föräldraledighet, behöver åtgärder vidtas.

Vi föreslår att föräldrapenningtillägget utökas för att möjliggöra en mer likvärdig fördelning av föräldraledigheten mellan könen. Genom att ge föräldrar möjlighet att ta ut

längre ledighetsperioder utan att hushållen drabbas ekonomiskt, kan fler män uppmuntras att ta ett större ansvar för föräldraskapet.

Detta kommer inte bara gynna individerna och deras familjer, utan även bidra till en mer jämställd arbetsmarknad och samhälle i stort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka föräldrapenningtillägget

~~att främja en mer jämställd fördelning av föräldraledighet och därmed bidra till en mer rättvis och jämställd samhällsutveckling~~.

Utlåtande, motion B107

Det som föreslås i 1:a att-satsen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Förslagen om att höja gränsen för den period det är möjligt att erhålla föräldrapenningtillägg är ett nytt krav.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen anser att föräldraförsäkringen behöver förändras för att främja ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten. I dag delar bara 20 procent av föräldrarna jämnt på föräldrapenningen och så få som 13 procent delar lika på föräldraledigheten. Därför driver IF Metall, tvärfackligt inom ramen för LO-samverkan, frågan om individualiserad föräldraförsäkring.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att bifalla 2:a att-satsen.

Motion B108

Avdelning 15 Stockholms län

Föräldrapenningstillägg

Föräldrapenningtillägget som man kan ansöka om från AFA är en bra kompletterande ersättning som man som förälder får från Försäkringskassan. Problemet är att den bortre gränsen när barnet är 18 månader gammalt eller 18 månader efter adoptionstillfället riskerar att drabba alla föräldrar som är lediga den senare perioden av barnets liv och då är det inte helt ovanligt att våra kamrater inte kan ta del av detta tillägg då barnets 18 månaders gräns har passerats.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för en förlängning av föräldrapenningtillägget (FTP) med 6 månader så att det gäller i 24 månader i stället för dagens 18 månader.

Utlåtande, motion B108

Det som föreslås i motionen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Förslagen om att höja gränsen för den period det är möjligt att erhålla föräldrapenningtillägg är ett nytt krav.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är

klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B109

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Vård av barn (VAB) ska ingå i premiebefrielseförsäkringen hos AFA

Idag när du har vård av barn så förlorar du all avtalsbunden ersättning likt LP, DP, avtalspension.

Följden blir att ingen avtalspension betalas under perioden man är hemma med vård av barn. Vi misstänker att stora pensionsbelopp har missats på grund av detta.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premiebefrielseförsäkringen hos AFA ska ingå när man är hemma för vård av barn.

Utlåtande, motion B109

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är otillfredsställande att längre perioder med tillfällig föräldrapenning inte ersätts via premiebefrielseförsäkringen. Kravet har också bifallits av LO-kongressen 2020 och finns med på LO:s prioriteringslista.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B110

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Vård av barn (VAB)

Till skillnad mot när man är sjuk får man bara 77,6% av sin inkomst på grund av att man inte får AGS från AFA-försäkring. Den blir ännu lägre om man tjänar över 7,5 prisbasbelopp eftersom taket i försäkringen ligger där.

Föräldrar med barn i förskoleåldern är mycket oftare hemma med VAB än egen sjukdom. Det blir en stor förlust av inkomsten på grund av detta.

Vissa drabbas hårdare och då tänker vi på ensamstående föräldrar där de fått dra hela lasset själva.

Vi anser att det är nödvändigt att även frånvaro för vård av barn inte ska drabba den enskildes ekonomi svårt och därför anser vi att en försäkring som stöttar upp inkomsten är nödvändig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningen för vård av barn höjs för alla till 90 procent av sjukpenninggrundande inkomst och att detta hanteras inom AFA:s försäkringspaket.

Utlåtande, motion B110

Det som föreslås i motionen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Förslaget om att införa en ny försäkringsförmån vid vård av barn är ett nytt krav. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B111

Klubben vid Sever Pharma Solutions AB avdelning 51 Sydvästra Skåne

Olycka till och från företagshälsovården

När arbetstagare ofta är sjuk har arbetsgivaren rätt att utfärda ett förstadagsintyg som innebär att du måste sjukanmäla och ibland styrka din sjukfrånvaro fysiskt hos angiven mottagning som arbetsgivaren hänvisar dig till.

AFA försäkringar omfattar uppkommen skadeförsäkring för skada till och från jobbet men företagshälsovården anses inte vara inom ramen av jobbet.

Med denna motion önskar vi att säkerställa dom rätta förutsättningar och bättre arbetsmiljö för våra medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AFA ska omfatta förstadagsintyg som en del av jobbet och arbetslivet, även hälsosamtal hos företagsläkare på annan arbetsplats.

Utlåtande, motion B111

Förbundsstyrelsen tolkar förslaget som att förslagsställaren vill att arbetsskadeförsäkringen ska omfatta skada på väg till eller från företagshälsovård/företagsläkare. Det som föreslås i motionen omfattas redan till vissa delar av arbetsskadeförsäkringen hos både Försäkringskassan och avtalsförsäkringarna hos AFA. Exempelvis godtas olycksfall som inträffar under en färd mellan arbetsplatsen och en läkarmottagning om läkarbesöket eller besöket i vården uteslutande gäller behandling av en arbetsskada. I en av Försäkringsöverdomstolens domar ansågs en färd mellan företagshälsovård och hemmet vara föranledd av, och stå i nära samband med, den försäkrades arbete. I målet hade den försäkrade med arbetsgivarens tillstånd på arbetstid besökt en sjukgymnast och besöket var föranlett uteslutande av en tidigare godkänd arbetsskada (FÖD mål nr 1462/85).

En färd som gjordes mellan företagshälsovård och bostad under en sjukskrivning bedömdes inte som färdolycksfall, även om behandlingen gällde återinsjuknande av en arbetsskada (FÖD mål nr 112/89). I det aktuella fallet bedömdes inte färden vara en följd av själva arbetet, eftersom den försäkrade redan var sjukskriven när olycksfallet inträffade. Olycksfall som inträffade när den försäkrade var på väg hem från arbetet och gjorde en avvikelse för att besöka ett sjukhus för att få sin TNS-apparat kontrollerad var inte ett färdolycksfall (FÖD mål nr 890/88). Andra färder i samband med besök i vården som beror på arbetet kan också godtas. Det gäller till exempel för vissa grupper av arbetstagare som måste genomgå olika typer av hälsokontroller. Det kan till exempel gälla försäkrade som behöver undersöka blyhalten i blodet.

Det som föreslås i motionen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020. Förslaget om att utöka TFA är ett nytt krav. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen.

Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B112

Avdelning 18 Örebro län

Gravid på arbetet

När företaget inte kan erbjuda en omplacering där det inte finns någon risk för kvinnans eller barnets hälsa så finns det ingen annan möjlighet än att vara hemma. Gravida som efter omplaceringsutredning måste gå hem förlorar en stor del av sin inkomst, vilket är oacceptabelt. Denna situation borde ha en lösning som ger 100% kompensation efter att omplaceringsutredning har gjorts på den arbetsplats där den gravida kvinnan är anställd. En lösning på detta skulle skapa ett mer jämställt arbetsliv för IF Metalls medlemmar och möjliggöra att unga kvinnor kan jobba inom industrin utan att behöva vara oroliga för sin ekonomi under en graviditet. Då IF Metall är feministiskt förbund bör detta vara en högst prioriterad fråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-ersättning från AFA likt vid sjukskrivning även gäller vid graviditetspenning.

Utlåtande, motion B112

IF Metall är ett feministiskt förbund som står upp för allas lika värde. Förbundsstyrelsen anser att arbetstagare inte ska drabbas negativt ekonomiskt under sin graviditet på grund av att arbetsgivaren inte kan bereda arbete. IF Metall ska därför verka för att så inte sker.

Graviditetspenning ger ofta lägre ersättning än sjukpenning och föräldrapenning, framför allt vid högre inkomster, på grund av ett lägre ersättningstak och frånvaro av kompletterande kollektivavtalsreglering och avtalsförsäkringar.

Krav om en försäkring som komplement till graviditetspenningen ingår i pågående avtalsförsäkringsförhandlingar mellan LO och Svenskt Näringsliv. Parterna genomför en bred partsgemensam utredning av kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystem. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Först därefter kan avtalsförsäkringsförhandlingarna återupptas.

Förbättringar för friska arbetstagare som förvägras arbeta under havandeskapet eftersom arbetet medför risker för den gravida och/eller det ofödda barnet drivs även på andra sätt.

I dag finns en rätt till ett föräldrapenningtillägg om 10 procent. Förbundsstyrelsen anser att det även vore rimligt med en graviditetslön om 10 procent. En kollektivavtalsreglering av frågan skulle bidra till att sätta press på arbetsgivare att ta sitt arbetsmiljöansvar. Både inför riksavtalsförhandlingarna 2023 och 2025 beslutade IF Metalls avtalsråd att överlämna motsvarande motioner till samtliga förhandlingsdelegationer. I avtalsförhandlingarna 2023 infördes graviditetslön om 10 procent i Industriavtalet Sinf.

I SOU 2023:23 föreslås förbättringar av graviditetspenningen, bland annat att nivån på taket höjs till tio prisbasbelopp, samma nivå som för föräldrapenning. Den förbättringen har LO tillstyrkt. Det krävs dock ett riksdagsbeslut för att ändringarna ska träda i kraft. Regeringen har ännu inte återkommit med en proposition i frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog

Tobias Kostet, 1 Malmfälten
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Kenneth Hasselberg, 46 Blekinge
Jim Cedenfärna, 47 Östra Skåne
Christel Kulle, 46 Blekinge
Malin Löwenborg, 7 Gävleborg
Elin Johansson, 1 Malmfälten
Jonas Seppälä, 2 Norrbotten
Thilda Erixon, 2 Norrbotten
Carina Johansson, 2 Norrbotten
Maria Bäck, 15 Stockholms län
Daniel Blixt, 19 Östra Värmland
Gezim Novoberdalius 28 Västra Skaraborg
Johannes Svensson, 47 Östra Skåne
Yakop Dighzarian, 15 Stockholms län
Anders Sjöberg, 2 Norrbotten
Linda Maria Stålblad 30 Bohuslän-Dal
Fredrik Ejderhall, 34 Borås
Susanna Lipponen, 10 Dalarna
Maria Löfberg, 30 Bohuslän-Dal
Dragana Todorovic, 36 Göteborg
Johan Nääs, 10 Dalarna
Staffan Eriksson, 47 Östra Skåne
Johan Flygare, 2 Norrbotten
Tomas With, förbundsstyrelsen
Annika Nilsson, förbundskontoret
Andreas Brissman, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B89–B112, utom B91 3:e att-satsen och B107 2:s att-satsen.

Khuanla Chalardyaems förslag om bifall till motion B89.

Anders Sjöbergs om bifall till motion B90.

Christel Kulles och Kenneth Hasselbergs förslag om bifall till motion B91 1:a och 2:a att-satserna.

Dragana Todorovics förslag om bifall till motion B93.

Daniel Blixts förslag om bifall till motion B94.

Susanna Lipponens och Johan Nääs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B95.

Johan Flygares, Carina Johanssons och Jonas Seppäläs förslag om bifall till motion B95.

Johannes Svenssons förslag om bifall till motion B96.

Maria Löfbergs förslag om bifall till motion B97.

Thilda Erixons förslag om bifall till motion B98.

Fredrik Ejderhalls och Gezim Novoberdalius förslag om bifall till motion B100.

Jim Cedenfärnas förslag om bifall till motion B101.

Tobias Kostets förslag om bifall till motion B102.

Staffan Erikssons förslag om bifall till motion B103.

Malin Löwenborgs förslag om bifall till motion B106.

Maria Bäcks förslag om bifall till motion B108.

Elin Johanssons förslag om bifall till motion B109.

Fredrik Ejderhalls, Yakop Dighzarians och Linda Maria Stålblads om bifall till motion B110.

Tomas Withs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B89.

Annika Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B94, B95 och B110.

Andreas Brissmans förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B102, B106 och B108.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B89–B112, utom B 91 3:e att-satsen och B107 2:a att-satsen, i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive Simon Peterssons ändringsförslag i sin inledande föredragning om bifall till motion B100

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B89, B90, B91, B93, B94, B95, B96, B100, B101, B102 och 109

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B103, B106 och B108

att efter rösträkning med röstsiffrorna 168 mot 148 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B97 och B98

att efter rösträkning med röstsiffrorna 167 mot 149 **bifalla** motion B110.

Protokollsanteckningar
Talartiden på detta avsnitt var två minuter.

Rösträkning avseende motionerna B97 och B98 begärdes av Johan Flygare, 2 Norrbotten.

Votering avseende motion B103 begärdes av Roger Olsson, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion B106 begärdes av Malin Löwenborg, 7 Gävleborg.

Votering avseende motion B108 begärdes av Maria Bäck, 15 Stockholms län.

Rösträkning avseende motion B110 begärdes av Sonny Johansson, 15 Stockholms län.

Dagordningens punkt 20
Vårt samhälle

Inledning

IF Metall är en stark fackförening med goda förutsättningar att påverka det samhälle vi lever i. Vi finns till för våra medlemmar och det är vår uppgift att rikta strålkastarljuset mot de problem våra medlemmar möter i vardagen.

En av de starkaste drivkrafterna bakom IF Metalls samhällsengagemang är våra medlemmars trygghet. Trygghet är att veta att den egna kompetensen ständigt utvecklas och kommer att vara tillräcklig för att leva upp till de krav som ställs på en industriarbetare i en tid av snabb förändring och teknikutveckling. Trygghet är att veta att de pensionsavsättningar som görs under ett arbetsliv är tillräckliga för att vi ska kunna leva anständigt när vi har gått i pension. Trygghet är en trygg anställning med en lön som går att leva på. Trygghet är att veta att samhället har förmågan att erbjuda det stöd vi behöver för att komma i arbete igen när vi drabbas av arbetslöshet. Trygghet är att vi kan gå till våra arbeten och känna tillit till att vi kommer att komma välbehållna hem igen. Om vi drabbas av skada eller sjukdom ska vi kunna känna trygghet i att vi inte kommer att tvingas in i fattigdom eller tvingas tillbaka till arbetet i förtid, utan att vi har möjlighet att vara sjuka tills vi blir friska och får den rehabilitering som behövs. Trygghet är att kunna förutsätta att vi behandlas anständigt och rättvist av vår arbetsgivare och våra kollegor oavsett vilka vi är. Trygghet är också att våra politiska företrädare har en långsiktig plan för industrins konkurrenskraft, vilket säkrar våra jobb inför framtiden.

Ett samhällsengagerat IF Metall är en stark politisk kraft. Om vi inte är beredda att ständigt ta kampen för våra rättigheter kommer vi på sikt att förlora dem. Det bästa sättet att förbättra den värld vi lever i och vår framtid, är genom att organisera oss och genom att ta makt över den politiska dagordningen. IF Metall ska verka i opposition mot politik som vi inte stödjer, oavsett vilka som sitter i regeringen och på andra politiska nivåer, men vi måste också vara beredda att själva engagera oss.

IF Metall är en feministisk och inkluderande organisation som bygger på alla människors lika värde. Vår fackliga gärning tar sin utgångspunkt i solidaritet mellan människor samt respekt för mänskliga och fackliga rättigheter, både på hemmaplan och internationellt. Därför tar vi avstånd från organisationer och politiska partier som verkar mot jämställdhet och/eller som grundar sin verksamhet och samhällssyn på främlingsfientliga och antidemokratiska värderingar.

Under den gångna kongressperioden har principen bakom de svenska parternas självständighet, avtalsfriheten och vår fackliga organisatoriska egenmakt prövats och ställts på sin spets. Inte bara genom att den mångåriga slitningen med TM Sweden resulterat i en långvarig strejk; gränsdragningen mellan lag och avtal är även den en ständigt återkommande fråga. Detta är ytterst en fråga om hur vi ser på vårt syfte som rörelse och vår roll i samhället. Vi måste stå upp för vår rätt att teckna avtal och att kontrollera att avtalen efterlevs. Vi bör också vara mycket försiktiga med att låta lagstiftaren minska vår roll och vår relevans på svensk arbetsmarknad. Det handlar om vår rätt att företräda våra medlemmar och om vem som ska ha makten och reglera villkoren på svensk arbetsmarknad.

IF Metall förespråkar fri, rättvis och öppen handel. Därför är både medlemskapet och engagemanget i EU viktigt för oss. Genom EU:s inre marknad får Sverige tillgång till en hemmamarknad med över en halv miljard konsumenter. Genom EU:s frihandelsavtal får vi dessutom bättre villkor i de handelsavtal som vi har med länder utanför EU. Industriexporten skapar jobb för Sveriges industriarbetare och bidrar med pengar som kan användas till att förbättra den svenska välfärden. För industrins konkurrenskraft är detta livsviktigt. Men för oss som fackförening handlar EU om mer än så. Det handlar också om att genom internationellt samarbete skapa regler som sätter människa framför marknad och ger oss bättre möjligheter att säkerställa att de fackliga och mänskliga rättigheterna efterlevs.

När vi lever i en osäker tid känner vi vårt ömsesidiga internationella beroende extra starkt. Det rådande politiska och säkerhetspolitiska läget hotar vår demokrati och våra demokratiska grundvärderingar både inifrån och utifrån. Rysslands anfallskrig i Ukraina och USA:s val att återigen ge presidentposten till en högerpopulistisk politiker är två av många företeelser som inte bara gör vår värld otryggare och mer oförutsägbar, utan också pekar på vikten av att vi samarbetar internationellt och står fast vid våra värderingar. Även här är EU-samarbetet ovärderligt. Vi måste engagera oss fackligt och politiskt för att EU ska vara en välbehövlig internationell kraft för andra och bättre värderingar.

IF Metall står upp för ett samhälle där vi har möjlighet att verka både fackligt och politiskt. Vi ska ha förmågan att påverka politiken i samhällsfrågor som har betydelse för våra medlemmars liv och vardag, på de nivåer där politiken bedrivs och där makten att påverka finns. Industrijobben är beroende av lokalt och regionalt engagemang för att skapa bra villkor för arbetsplatserna att investera och växa. Det handlar om yrkesutbildning för unga och vuxna och om bra infrastruktur. En väl fungerande välfärd med barnomsorg, skola, vård och omsorg spelar en avgörande roll för våra medlemmars arbetsliv och vardag. Det räcker inte med att arbeta för en socialdemokratiskt ledd regering. Verklig förändring kommer underifrån. Vi måste verka på alla demokratiska nivåer i samhället. Detta kan vi bara göra genom ett djupt och ömsesidigt samarbete med politiskt likasinnade. Därför är den facklig-politiska samverkan viktig att slå vakt om.

IF Metalls facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna handlar om att utveckla politik utifrån en gemensam ideologisk värdegrund. En samverkan går djupare än ett samarbete. IF Metall samarbetar med andra organisationer och politiska partier kring olika sakfrågor. Men vi samverkar enbart med Socialdemokraterna. Det är genom stadigvarande samverkan med ett statsbärande parti som vi kan få politiskt gehör och inflytande. Detta är inte en tid att vända Socialdemokraterna ryggen, utan tvärtom en tid att ta nya krafttag för en bättre och mer långtgående påverkan. Genom vår samlade styrka får vi kollektivt kraften att ta oss längre.

Sverige styrs i dag av en högerregering som både är stödd och beroende av Sverigedemokraterna. Denna situation utgör inte bara ett hot mot det svenska samhällsbygget på kort och lång sikt, den tydliggör också vikten av att visa på att andra politiska vägar är möjliga. Vår demokrati får det innehåll vi är beredda att fylla den med. Det är förbundsstyrelsens uppfattning att Socialdemokraternas politik måste vara handlingskraftig och syfta till att skapa ett politiskt alternativ för hur vi bygger ett samhälle som står starkt såväl i vardag som i kris. Vi ser därför ett behov av att IF Metall driver krav som utvecklar och förbättrar Socialdemokraternas egen politik. Detta ska vi göra genom en ärlig och öppen dialog där både samförstånd och kritik är möjlig. I detta arbete ingår även att slå vakt om att Socialdemokraterna respekterar parternas självständighet på arbetsmarknaden. För att vi och våra idéer ska kunna få genomslag måste fler IF Metallmedlemmar finnas och verka på politiska förtroendeuppdrag för Socialdemokraterna, i kommuner, regioner och riksdag. För att våra idéer ska kunna få näring från arbetsplatserna är vår fortsatta strävan att så många som möjligt av IF Metalls aktiva medlemmar ska ha förtroendeuppdrag för Socialdemokraterna.

Vår nutid och vår framtid innehåller stora utmaningar som måste lösas gemensamt och i stor skala om de ska vara verkningsfulla. Klimatfrågan är en av vår tids stora frågor som i grunden påverkar både de nutida och framtida förutsättningarna för svensk industri och våra medlemmars arbetsliv. Industrins klimatpåverkan är stor och måste minska kraftigt. Detta innebär att omfattande förändringar kommer att krävas om en hållbar framtid ska vara möjlig. Här måste industri och politik gemensamt ta sitt ansvar för en rättvis omställning. Omställningen är nämligen oundviklig. IF Metall ska vara en kraft för förverkligande av Parisavtalet och motverkande av den globala temperaturhöjningen. Svensk industri och IF Metalls medlemmar ska vara en del av lösningen och vi har goda förutsättningar för att vara det. De unika kunskaperna om industriell produktion som finns i svensk tillverkningsindustri gör att vi kommer att kunna ställa om snabbare än andra länder, och på det viset göra det bästa av klimatomställningen både som en nödvändighet för industriell överlevnad och som en möjlighet för vår industriella utveckling. Genom att

vi verkar för satsningar på forskning, innovationer, utbildning och investeringsfrämjande åtgärder som ger svensk industri ökad konkurrenskraft, bidrar IF Metall inte bara till arbetet med att utveckla en hållbar industri, vi bidrar också till att skapa jobbtrygghet för våra medlemmar. Detta kommer att vara vår biljett in i framtiden.

Fler måste förstå vad en utebliven omställning skulle innebära för det svenska samhället. Ställer vi inte om kommer vi inte att kunna behålla vår konkurrenskraft. Ställer vi inte om måste vi lägga ned. Här har IF Metall både ett folkbildande och opinionsbildande ansvar, vilket kräver att vi är en aktiv röst i debatten, men också en stark kraft för politisk påverkan. Det kräver också att vi i samverkan med arbetsgivarna höjer vår röst för industrins behov i klimatomställningen. Det svenska högerkonservativa regeringsunderlaget har tyvärr visat en oroande brist på insikt och ambition i omställningsfrågan. Man har valt att vara bakåtsträvande i klimatpolitiken i stället för att vara bäst i klassen. Högerns politik hänger inte med när industrin ställer om. Industrin skapar och investerar i nya tekniklösningar, men när politiken inte hjälper till att stimulera efterfrågan får innovationen inget genomslag. Klimathotet är globalt och helheten förlorar på att marginalisera industrin i Sverige och Europa för att i stället se den flytta till andra delar av världen. Vi ska inte lägga över problemen på andra, utan i stället ta ansvar för att nya tekniklösningar utvecklas i Sverige. Men då måste politiken ge industrin förutsättningar att bidra med det den vill och kan bidra med.

En hållbar framtid måste inte bara vara klimat- och miljömässigt hållbar, den måste i lika hög grad även vara socialt hållbar. Klimatarbetet och det fackliga arbetet måste gå hand i hand. Samverkan mellan arbetstagare och arbetsgivare är en viktig nyckel till att den utveckling som i dag sker på industrins arbetsplatser kan bli verklighet utan att det sker på bekostnad av människa eller miljö. IF Metall kommer aldrig att acceptera att klimatarbetet används som en förevändning för att ignorera fackliga rättigheter.

Skatter är till för att stärka vårt gemensamma samhällsprojekt och utjämna klyftor. Skatterna ska bära upp en välfärd som ska komma alla till del utifrån vars och ens behov. Skattesystemet ska ha en omfördelande effekt och samtidigt utformas rättvist utifrån människors bärkraft. För att rättvisa ska vara möjlig måste priviligierade gruppers möjligheter till kryphål upphöra. Skattesystemen ska behandla människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster. Kapitalbeskattningen måste bidra med mer, men samtidigt utformas på ett sådant sätt att den inte motverkar industriinvesteringar.

Starka offentliga finanser är helt avgörande för en uthållig finansiering av skola, vård och omsorg, för att värna våra gemensamma trygghetssystem, men också vår försvarsförmåga, även i ekonomiskt svåra tider. Vi står inför stora utmaningar med både allvarliga säkerhetspolitiska spänningar och förverkligandet av klimatomställningen. Därför behövs kraftsamlingar som kan ske långsiktigt i politisk samverkan, både i EU och i Sverige. Utifrån denna samverkan och det faktum att Sverige har en låg skuldsättning behöver politiken säkerställa att ekonomiska resurser riktas till samhällsnyttiga investeringar för vår industris utveckling samt för att vi ska kunna se fram emot en hållbar framtid och ett land i fred och säkerhet.

Välfärd – vi ska kunna vara sjuka tills vi blir friska

För att ett jämlikt samhälle ska vara möjligt är välfungerande socialförsäkringar en absolut nödvändighet. Våra trygghetssystem ska vara solidariskt och gemensamt finansierade. Tilliten mellan människor stärks när vi har tillgång till en välfärd som omfattar alla och där alla bidrar, efter förmåga, till den gemensamma finansieringen. Trygghetssystemen ska vara byggda för att jämna ut risker mellan olika grupper på ett rättvist sätt. Syftet är att garantera en rimlig levnadsnivå, samtidigt som alla ges det stöd som är nödvändigt i omställningen från sjukdom eller arbetslöshet tillbaka till arbetslivet. En god arbetsmiljö är den grundval som ett långt och friskt arbetsliv vilar på. Sjukdom får aldrig tvinga människor in i ett liv av fattigdom. Sverige behöver en aktiv arbetsmarknadspolitik med en vision för helheten.

IF Metall ser stora behov av att utveckla den sociala tryggheten. Samtidigt är vi medvetna om att resurserna aldrig kommer att räcka till allt och att prioriteringar därför är nödvändiga. IF Metall kan inte förespråka allt åt alla. Det finns en styrka i att kunna prioritera även om valen är svåra att göra. Utan prioriteringar blir vi verkningslösa. Bara genom att ställa tuffa, men realistiska, krav kan vi få det politiska genomslag som vi behöver för att stärka de områden som är mest angelägna för våra medlemmars sociala trygghet.

En av IF Metalls främsta prioriteringar är en upprustning av sjukförsäkringen. Karensavdraget missgynnar arbetare och måste bort. Strama tidsgränser behöver övergå till att bli stödjande hållpunkter anpassade till varje människas behov. Rehabiliteringsinsatserna måste förstärkas för att ge människor bättre möjligheter att komma tillbaka till arbetet. Utgångspunkten för regelverk och regeltillämpning måste vara människors behov, inte systemets. Alla måste kunna känna sig trygga i att deras sjukförsäkring hanteras rättssäkert. Människor får aldrig falla mellan stolarna eller fara illa av regelkrångel.

Det svenska pensionssystemet behöver reformeras. Utgångspunkten måste vara ett hållbart pensionssystem som fungerar även för arbetare. Unga ska kunna känna tillit till att systemet har förmåga att säkra deras framtida ekonomiska trygghet. Därför behöver pensionssystemet reformeras i enlighet med förslagen i IF Metalls pensionsutredning. Villkor och orättvisor i arbetslivet påverkar också vårt liv som pensionärer. Därför måste arbetsmiljön utformas så att vi industriarbetare kan vara kvar i arbetslivet längre, och möjligheterna till rehabilitering måste bli bättre. Branschanpassade deltidspensionslösningar är också en viktig pusselbit för att människor inte ska behöva ställa hälsa mot ekonomi om kroppen inte orkar med de sista åren i arbetslivet. IF Metall kan inte acceptera en reformering av pensionssystemet som innebär att staten blandar sig i och begränsar parternas arbete med att utveckla kollektivavtalade delpensionslösningar.

Trygghet i och mellan jobben

Det svenska samhället måste kunna erbjuda människor en aktiv och jämställd arbetsmarknadspolitik som ger trygghet under omställning. Vägen från ett arbete till ett nytt ska vara kort och möjliggöras av skräddarsydda insatser med utbildning och praktik som möter både människans och arbetsplatsernas behov av kompetens.

Sverige behöver en bra arbetslöshetsförsäkring. Under kommande kongressperiod kommer vi att se en helt ny försäkring. A-kassan är en omställningsförsäkring och ska även fortsatt användas som en sådan. För att a-kassan ska vara långsiktigt hållbar, måste försäkringen ha ett brett stöd och en bred anslutning. De med låga inkomster måste ha möjlighet att ansluta sig, samtidigt som de med högre inkomster måste få ut tillräckligt av försäkringen för att se värdet och vilja vara med och bidra till dess finansiering. En indexering mot löneutvecklingen, på en nivå enligt principen om att 80 procent får ut 80 procent, kommer även fortsättningsvis att vara mycket högt prioriterad av IF Metall. IF Metall vill se en arbetslöshetsförsäkring som är tillgänglig för många. Kvalificeringsreglerna för arbetsvillkoret behöver utformas så att de med låga lönenivåer och deltidsarbetande får rätt till ersättning. Försäkringens täckningsgrad ska öka och kvinnor som grupp bör beaktas särskilt. Det kommer dock alltid att vara viktigt för försäkringens legitimitet att det finns regler för att kvalificera sig för rätt till ersättning.

Det är vår fackliga uppgift att se till att stärka anställningstryggheten för alla anställda i alla anställningsformer. Den faktiska anställningstryggheten handlar i grund och botten om att göra verklighet av utveckling i arbetet. Alla ska kunna känna tillit till att omställningen fungerar. För att säkra IF Metalls medlemmar, men också för att stärka Sverige som framgångsrikt industriland, behöver vi tillgång till fler och bättre möjligheter för våra medlemmar att utveckla sina kunskaper och färdigheter i arbetet och att lära nytt. Vi måste även fortsättningsvis ställa krav på att våra arbetsgivare ger oss möjligheterna att utveckla vår kompetens på arbetsplatsen. I grunden är det vi i IF Metall som genom förhandlingar, kollektivavtal och det arbetsplatsnära engagemanget kan se till att förverkliga våra medlemmars hållbara arbeten med möjligheter till lärande i arbetet.

Sveriges industriarbetare måste ges tillgång till den kompetensutveckling som är nödvändig för att svensk industri ska kunna ligga i framkant och vara internationellt konkurrenskraftig. Men kompetensutveckling handlar minst lika mycket om att stärka och utveckla våra medlemmar som människor. Våra medlemmar måste ges möjlighet att utvecklas och växa som människor genom hela arbetslivet. Genom kompetensutveckling stärks våra medlemmar, inte bara på arbetsplatsen, utan också i samhället. Industriarbetares chanser till kompetensutveckling och livslångt lärande är därför en regional och nationell samhällspolitisk angelägenhet. Förverkligandet av omställningsstudiestödet är ett stort kliv i rätt riktning som ger våra medlemmar unika möjligheter till livslångt lärande. Det är dock fortsatt en gemensam uppgift att verka för ett större genomslag.

När högerns framtidsvision kretsar kring fler ”enkla” och lågavlönade jobb, arbetar IF Metall för en framtid där våra medlemmar stärker sin ställning på arbetsmarknaden. Vår höga kompetens har genom åren skapat stora möjligheter både för oss industriarbetare och för svensk industri. Vi ska inte ta de enkla jobben, vi ska ta de avancerade jobben och genom kompetensutveckling får Sveriges industriarbetare både möjligheterna att ta sig an mer kunskapskrävande och utvecklande arbeten och att avancera i lön.

Det är av största vikt att IF Metall fortsätter att vara en närvarande och påverkande kraft i arbetet med att förbättra omställningsmöjligheterna; ett engagemang som behöver ske nära, hos medlemmarna och där arbetsplatserna finns. IF Metalls engagemang i Teknikcollege och Motorbranschcollege är viktiga steg på vägen mot att säkra framtidens kompetensförsörjning i hela landet och göra industriyrkena attraktiva både för unga och vuxna yrkesväxlare. IF Metall verkar även, genom samverkan med branschförbund, arbetsgivare och andra fackförbund, för att förbättra svensk branschvalidering, kartlägga kompetens och förbättra kompetensutvecklingen på våra arbetsplatser.

Föredragning

Tomas With, förbundsstyrelsen: Kongressvänner! Vi ligger en hel del efter i vårt tidsprogram, så jag tänkte hålla mig väldigt komprimerad här i starten och hoppar över det jag egentligen tänkt säga.

Jag går direkt in på att IF Metall under senare år har haft fyra politiska prioriteringar. Tyvärr måste vi fortsätta arbeta med att ingen ska dö av jobbet, för det sker fortfarande. En bättre pension är en fråga som vi har lagt mycket kraft på. Vi har haft en egen pensionsutredning. Vi har fått beslut om att LO har tillsatt en pensionsgrupp som ska se över LO:s positioner runt pensioner. Vi har i dag hört Magdalena Anderssons tankar, ideér och förslag på riktning när det gäller pensioner. Och det är ingen tillfällighet, det är resultatet av många människors insatser och många möten.

När det gäller pensioner så har vi i pensionsutredningen fem fiktiva men trovärdiga exempel som vi har tittat på, det kan vara några medlemmars situation. Vi har tittat på att karensavdraget inte bara är något som ger effekt på nästa löneutbetalning – det förföljer oss till den sista pensionsutbetalningen. Vi kan räkna med att våra medlemmar förlorar mellan 100 kronor i månaden och ända upp till 500 kronor i månaden från den första pensionsutbetalningen till den sista på grund av att karensavdraget ger ett lägre underlag för intjänande av pension. Så kan vi inte ha det. Vi ska bli av med karensavdraget och vi ska få bättre pensioner!

En fråga som hänger direkt ihop med det här, det är vårt krav om att vi ska ha rätten att vara sjuka tills vi blir friska. Naturligtvis är första utgångspunkten att vi ska ha en bra arbetsmiljö. Men det sker ändå och kommer att ske även framåt även om vi når framgång steg för steg med vårt arbetsmiljöarbete, att människor kommer att drabbas av sjukdom. Och då ska vi ha rätten att vara sjuka tills vi blir friska.

Många av motionerna på samhällsblocket handlar också om teknikomställningen, den gröna omställningen, vår framtida konkurrenskraft, vårt uttryck för att vi vill vara ett starkt industriland även i framtiden. Därför kommer vi fortsätta att jobba för en rättvis klimatomställning. Där ser förbundsstyrelsen möjligheter att väva in en del saker som har spelats in här, till exempel motion C22 som handlar om hur vi ska kunna stärka upp de norra delarna av landet och hur vi ska få utvecklade samhällen. Vi kan inte acceptera att stora delar av Norrbotten och Västerbotten består av samhällen som är fly in fly out-samhällen och människor bor på andra ställen. Vi vill ha växande samhällen i hela Sverige. Det behöver vi ta tag i. Därför har förbundsstyrelsen för avsikt, som framgår av ett utlåtande, tillsätta en arbetsgrupp under kongressperioden.

Jag sade att jag skulle hålla mig kort. Jag vill därför också avsluta med en uppmaning till kongressen att vara lite kortare, i alla fall när det gäller motioner som handlar om kongressavdraget. Anledningen till att förbundsstyrelsen har föreslagit kongressen besluta att frågor som handlar om borttagande av kongressavdraget ska vara beaktade är, som jag har redovisat, att vi har jobbat med det under den här perioden.

Jag ser ändå att det är ganska många talare anmälda i den frågan. Därför vill jag från förbundsstyrelsens sida ändra utlåtandet över motionerna C43, C44, C45, C46, C47, C49, C51 och C52. Vi vill ju samma sak. Vad spelar det då för roll att kongressen 2022 beslutade om bifall på motioner av det här slaget – vi kan väl göra det igen? Bifall till de motioner som jag räknade upp.

Men ni får lova mig en sak, precis som Magda tog upp, att genom samtal på våra arbetsplatser och med alla människor vi möter – ska det här bli verklighet som kongressen kommer att ta beslut om en gång till, då måste vi gå ut och ta kampen för demokratin och en socialdemokratisk regering.

I konsekvensens namn vill jag också tydliggöra att förbundsstyrelsen står kvar vid sitt utlåtande över motion C48. När det gäller C53, C54 och C55 står vi också fast vid vårt förslag till beslut.

Med dessa ord vill jag bara tillägga att jag yrkar bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut i övriga motioner, från C1 till C82.

Tack ska ni ha – låt debatten börja!

Övergripande samhällsfrågor – Motionerna C1–C20 med utlåtanden

Motion C1

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Ett bistånd värd namnet

Sverigedemokraterna och Moderaterna sade redan innan valet att de tänkte slopa enprocentmålet för Sveriges Internationella bistånd och genom Tidöavtalet och höstbudgeten genomfördes det efter valet, med kraftigt minskat stöd till FN-organ och nedmontering av informations- och kommunikationsanslaget.

Runt om i världen ser vi hur auktoritära krafter systematisk bryter ned demokratin och vinner allt mer mark och människors rättigheter kränks. Som världens största sociala rörelse har fackföreningsrörelsen en nyckelroll i att bryta denna katastrofala utveckling i världen.

Regeringens nya biståndspolitik och deras förmåga att blunda för vad som händer i världen, får inte göra fackförenings- och solidaritetsrörelser tysta, utan tvärtom, vi måste stå upp för enprocentmålet och även rädda det fackliga biståndet på lång sikt. Fackföreningsrörelsen var en avgörande kraft för att demokratisera Sverige och det är fortfarande vi som står emot och agerar vakthundar i länder där den demokratiska utvecklingen går bakåt.

Regeringen gav Sida i uppdrag att se över samarbetet med den Svenska civilsamhället, vilket resulterat i att Sida säger upp samtliga avtal med alla svenska civilsamhällesorganisationer som kommer att säga upp tusentals avtal med Internationella samarbetsparter.

Sverige har en stolt historia i arbetet med Internationell solidaritet. IF Metall måste vara i framkant och ligga på den Sverigedemokratiskt styrda

Högerregeringen om att detta är oacceptabelt för oss och att enprocentmålet ska återställas snarast.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regeringen återställer enprocentmålet

att driva frågan genom facklig-politisk samverkan med Socialdemokratiska Arbetarepartiet

att genomföra omfattande opinionsbildning hos våra medlemmar om vikten av ett kraftfullt bistånd.

Utlåtande, motion C1

För IF Metall är det internationella perspektivet en del av det vardagliga fackliga arbetet. Vi som facklig organisation vet att våra medlemmars trygghet äventyras av osund konkurrens på den globala marknaden och att arbetare i alla länder måste få möjligheten att stå upp för sina rättigheter och att kunna organisera sig fackligt, utan att riskera att förlora jobbet. Facklig organisering bygger demokrati, från arbetsplatsen och ut i samhället.

Auktoritära krafter har under de senaste decennierna vuxit sig allt starkare och bryter sakta men säkert ned demokratin globalt. I likhet med vad motionen framhåller har det högerkonservativa regeringsunderlaget hällt bensin på elden genom att slopa enprocentsmålet och göra kraftiga nedskärningar av stöd till både FN-organ och det civila samhället. Ett slopat enprocentsmål ersatt av ett monetärt mål innebär också en successiv urholkning av biståndet, eftersom biståndet då inte längre bestäms i relation till den svenska växande ekonomin och de ökade kostnaderna för biståndet.

Utöver nedskärningar har en omvälvande reformering av stödet till civilsamhället sjösatts, vilket innebär en radikal systemförändring. Sedan 70-talet har det funnits lång-

siktiga ramavtal mellan Sida och det svenska civilsamhället, bland annat med, för fackföreningsrörelsen, viktiga organisationer som Union to Union och Olof Palmes Internationella Center. Detta viktiga arbete riskerar nu att bli utan stöd när biståndet ska konkurrensutsättas och utföras av fler internationella aktörer.

I en allt osäkrare värld med ökande ojämlikhet är det mycket problematiskt att folkrörelsebiståndet monteras ned. Fackföreningsrörelsen kommer inte stilla se på medan detta sker, utan måste självklart arbeta för ett återtagande av både enprocentsmålet och ett hållbart och långsiktigt stöd till det civila samhället. Fackföreningsrörelsen kan med praktisk erfarenhet visa hur det fackliga utvecklingssamarbetet är en nyckel till att långsiktigt bygga demokratier. Detta ska vi samtala mer om med våra medlemmar och partikamrater samt driva på gentemot våra meningsmotståndare.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C2

Medlem Andreas Köhler avdelning 14 Värmland

Kriget i Gaza

I skrivande stund har Israel i över ett år bedrivit en hänsynslös militäroperation inne i Gaza, i Libanon och på Västbanken, vilket har inneburit att 40 000 personer dött i Gaza, 90% befinner sig på ständigt flyttande fot och risken för svält är överhängande. Nästintill alla byggnader i Gaza är idag ruiner.

Det hänsynslösa kriget har beskrivits av många oberoende människorättsorganisationer som en etnisk rensning av palestinierna och av vissa som ett folkmord. Israel står åtalade av flertalet länder i ICJ för just folkmord. Under sin militäroperation har Israel inte bara attackerat civil infrastruktur som bostäder, utan också skolor, moskéer och sjukvårdsinrättningar. Israeliska soldater har också beskjutit FN:s fredsbevarande styrkor i södra Libanon.

Den totala avsaknaden av respekt för internationell lag har väckt stor internationell reaktion. Många länder kritiserar öppet Israel för deras agerande under krigets förlopp. I september antog FN:s generalförsamling en resolution, på uppmaning av ICJ, att Israel måste upphöra deras olagliga närvaro i de ockuperade palestinska områdena som omfattar Västbanken och Jerusalem. Man har också antagit flera resolutioner som kräver ett eldupphör och en varaktig fred i regionen.

IF Metall är ett förbund som har en lång historia av internationell solidaritet. Man talade om en bro av solidaritet från Västerbotten till Västbanken. Under spanska inbördeskriget och andra världskriget utmärkte sig särskilt metallarna för deras solidaritetsarbete. IF Metall är ett förbund som står upp fred och allas lika värde, även internationellt. Det visar inte minst vårt samarbete med de sydafrikanska fackföreningarna NUMSA och MAWU som kämpade mot apartheid.

Det pågående kriget kommer en dag ta slut. Men den etniska rensningen och diskrimineringen mot palestinierna som människorättsorganisationerna beskriver kommer att fortsätta. Under våren 2024 besökte förbundsledningen Västbanken för att höra hur situationen såg ut för de palestinska arbetarna. Där träffade man fackföreningen PGFTU. PGFTU ingår, tillsammans med en rad andra organisationer inom civilsamhället, i BDS-rörelsens nationella kommitté som uppmanar till bojkott som det främsta civila motståndet mot israelisk ockupation, kolonialism och apartheid.

Vi borde hörsamma våra fackliga kamrater i PGFTU. Vi bör verka för en bojkott av Israel för att med civilt motstånd bekämpa den olagliga israeliska ockupationen så att Israel hörsammar de otaliga FN resolutioner som riktar sig mot dem.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en bojkott av Israel kommer till stånd.

Utlåtande, motion C2

IF Metall har alltid engagerat sig i internationell solidaritet. Detta arbete tar många former, allt från stödmeddelanden och protestbrev till deltagande i aktioner, monetära stöd och långsiktiga utvecklingsprojekt.

Gällande situationen mellan Israel och Palestina har vi skänkt pengar till UNRWA:s verksamhet samt tillsammans med våra kamrater internationellt jobbat fram två deklarationer inom samarbetet i Industri All Global. IF Metalls förbundsordförande deltog vid ett möte på västbanken i sin roll som ordförande för Industri All Global, där hon träffade representanter från de palestinska föreningarna för att visa stöd för deras sak och få en bra förståelse för situationen.

För att bekämpa den israeliska ockupationen av palestinska territorier begränsas redan handel med varor från Israel. I ett avtal mellan EU och Israel görs en tydlig skillnad mellan Israel och de ockuperade områdena i Palestina och på Golan och vilka handelsvillkor som gäller för de olika områdena.

En generell bojkott av ett land kan antas vara en sanktion mellan ett land och ett annat. Sanktioner skiljer sig från andra utrikespolitiska instrument genom att vara reglerade på rättslig väg. De är precist utformade och brott mot dem kan medföra straffansvar. Detta regleras i Lag (1996:95) om vissa internationella sanktioner.

De sanktioner som gäller i Sverige är beslutade av FN eller EU. En förändring för att införa ytterligare sanktioner gentemot Israel kräver bland annat att vi ändrar EU:s ställningstagande i frågan.

Som organisation tror vi i IF Metall att det är viktigt att kunna föra samtal med alla parter i en konflikt. En generell bojkott skulle stänga ned de möjligheterna. En vidare sanktion slår också mot den israeliska befolkningen, vilket i förlängningen kan vara kontraproduktivt för förståelsen för vår politiska position hos den israeliska befolkningen i stort.

Långsiktigt anser förbundsstyrelsen att det är bättre att jobba med de goda krafter som finns i Israel och Palestina för att påverka möjligheterna för vapenstillestånd, förhandling, fred och en hållbar tvåstatslösning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C3

Klubben vid Nordisk Clean Solutions AB avdelning 51 Sydvästra Skåne

För Palestina och bojkott av Israel

Det senaste kriget i Gaza lämnade området som en kyrkogård. Israels urskillningslösa bombningar träffar skolor, sjukhus, flyktingläger, moskéer, kyrkor med flera civilt infrastruktur. Bombningarna har, när denna motion skickas in, dödat över 30 000, varav nästan hälften är barn och tvingat nästan 2 miljoner människor på flykt. Risken för svält är enorm. Kriget har visat den israeliska ockupationsmaktens verkliga ansikte, en militärmakt med avsikt att begå folkmord. Internationella Domstolen i Haag har ett mål mot Israel och dess ledare anklagad för folkmord. IF Metalls internationella samarbetsorganisation IndustriALL pekar på att det är våra kamrater som dör på Gazaremsan. När Israel bombar skolor så dör lärare och underhållsarbetare som är fackliga medlemmar. När Israel bombar sjukhus så dör läkare, sjuksköterskor och undersköterskor som är fackliga medlemmar. Det är arbetarklassen som blir dödad.

Därför har IndustriALL gått ut med en uppmaning till alla organisationer att trycka på sina länders regeringar att göra vad man kan för att förhindra folkmord i Gaza och för att kräva ett omedelbart eldupphör. Sveriges regering står inte bakom ett omedelbart eldupphör utan stödjer Israels fortsatta aggressioner mot befolkningen i Gaza.

Kriget kommer att ta slut, men den israeliska ockupationen av Palestina kommer att kvarstå. Apartheidsystemet kommer att fortsätta, som diskriminerar palestinierna och förödmjukar både deras heliga platser och deras livsvillkor. Checkpointsen på Västbanken kommer kvarstå och bosättarvåldet kommer fortsätta. Fördrivningarna av palestinierna

kommer med all sannolikhet att öka. Detta om inte omvärlden och vi arbetare gör något åt det.

Arbetarrörelsen har historiskt sett alltid stått upp för den lilla människan, den förtryckta. Inom fackföreningsrörelsen har man på olika sätt stöttat de förtryckta. Därför bedrev fackförbund inom LO linjen att man skulle bojkotta Apartheid i Sydafrika, i solidaritet med de sydafrikanska facken. LO smugglade pengar till Sydafrikas starka fackföreningsrörelse och det terrorstämplade ANC.

Bojkottkampanjen var en viktig del i att besegra apartheid i Sydafrika och kan vara en viktig del i att besegra apartheid i ockupationsmakten Israel. En liknande kampanj, BDS (Boycott, Divestment, Sanctions), finns som syftar att på samma sätt isolera Israel och göra deras ockupations- och apartheidpolitik ohållbar.

Internationell arbetarsolidaritet kan stoppa krig och förtryck, där anser jag att vi har en självklar roll att spela.

Svenska företag säljer vapen och säkerhetssystem till Israel som är en del av folkfördrivningarna och terrorn mot folket i Palestina.

Svenska arbetare bör inte vara en del av ett möjligt folkmord på andra arbetare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om en bojkott av israeliska varor

att driva frågan om en bojkott av israeliska varor inom LO

att verka för att LO kräver av regeringen att agera för ett omedelbart eldupphör i Gaza.

Utlåtande, motion C3

IF Metall har alltid engagerat sig i internationell solidaritet. Detta arbete tar många former, allt från stödmeddelanden och protestbrev till deltagande i aktioner, monetära stöd och långsiktiga utvecklingsprojekt.

Gällande situationen mellan Israel och Palestina har vi skänkt pengar till UNRWA:s verksamhet samt tillsammans med våra kamrater internationellt jobbat fram två deklarationer inom samarbetet i Industri All Global. IF Metalls förbundsordförande deltog vidare vid ett möte på västbanken i sin roll som ordförande för Industri All Global, där hon träffade representanter från de palestinska föreningarna för att visa stöd för deras sak och få en bra förståelse för situationen.

För att bekämpa den israeliska ockupationen av palestinska territorier begränsas redan handel med varor från Israel. I ett avtal mellan EU och Israel görs en tydlig skillnad mellan Israel och de ockuperade områdena i Palestina och på Golan och vilka handelsvillkor som gäller för de olika områdena.

En generell bojkott av ett land kan antas vara en sanktion mellan ett land och ett annat. Sanktioner skiljer sig från andra utrikespolitiska instrument genom att vara reglerade på rättslig väg. De är precist utformade och brott mot dem kan medföra straffansvar. Detta regleras i Lag (1996:95) om vissa internationella sanktioner.

De sanktioner som gäller i Sverige är beslutade av FN eller EU. En förändring för att införa ytterligare sanktioner gentemot Israel kräver bland annat att vi ändrar EU:s ställningstagande i frågan.

Som organisation tror vi i IF Metall att det är viktigt att kunna föra samtal med alla parter i en konflikt. En generell bojkott skulle stänga ned de möjligheterna. En vidare sanktion slår också mot den israeliska befolkningen, vilket i förlängningen kan vara kontraproduktivt för förståelsen för vår politiska position hos den israeliska befolkningen i stort.

Långsiktigt anser förbundsstyrelsen att det är bättre att jobba med de goda krafter som finns i Israel och Palestina för att påverka möjligheterna för vapenstillestånd, förhandling, fred och en hållbar tvåstatslösning.

En förutsättning för de goda krafterna att kunna verka är ett hållbart eldupphör som respekteras av båda parter.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att bifalla 3:e att-satsen.

Motion C4

Avdelning 38 Dackebygden

Idrott för alla barn – en fråga om jämlikhet och folkhälsa

Inledning

Idrott och rörelse är en viktig del av en hälsosam uppväxt. Idrotten ger inte bara fysiska fördelar, utan bidrar också till socialt samspel, gemenskap och personlig utveckling. Men tyvärr har inte alla barn samma möjlighet att delta i idrott.

Problem

Barn till föräldrar med lägre inkomster deltar i mindre utsträckning i organiserad idrott. Kostnader för medlemsavgifter, utrustning och resor utgör ett hinder för många familjer. Brist på tillgängliga idrottsaktiviteter i närområdet kan också vara ett problem. Detta bidrar till att barn från socioekonomiskt utsatta familjer hamnar i en ojämlik situation och missar de positiva effekter som idrotten kan ge.

Barnfattigdom

I Sverige lever idag ca 170 000 barn i fattigdom. Fattigdom innebär en rad negativa effekter på barns hälsa och välmående, och bristande möjlighet till idrott och fritidsaktiviteter är en del av problemet.

Förslag

IF Metall ska verka för att alla barn, oavsett föräldrarnas inkomst, ska ha möjlighet att delta i idrott. Detta kan ske genom:

- Införandet av ett maxtak för medlemsavgifter i idrottsföreningar.
- Stöd till idrottsföreningar som aktivt inkluderar barn från socioekonomiskt utsatta familjer.
- Utökad satsning på idrottsanläggningar i socioekonomiskt utsatta områden.
- Politiskt driva frågan om idrott för alla barn mot stat och kommun.
- Samarbeta med andra fackförbund och organisationer för att skapa en bredare röst i frågan.

Motivering

Genom att verka för att alla barn ska ha möjlighet att delta i idrott kan IF Metall bidra till att skapa ett mer jämlikt samhälle och förbättra folkhälsan. Idrott är en rättighet för alla barn, oavsett bakgrund.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att alla barn ska ha möjlighet att delta i idrott

att politiskt driva frågan om idrott för alla barn mot stat och kommun

att samarbeta med andra organisationer för att skapa en bredare röst i frågan.

Utlåtande, motion C4

Förbundsstyrelsen anser att alla barn ska ha rätt till en utvecklande och meningsfull fritid. För att det ska vara möjligt krävs att hela samhället tar ett ansvar. Vi vet att meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar är ett effektivt sätt att bekämpa både social utslagning och rekrytering in i gängkriminalitet. Staten och kommunerna har det övergripande ansvaret för att idrottsföreningar och kulturskolor har de förutsättningar som krävs, men givetvis kommer ideella insatser alltid att vara nödvändiga. Samtidigt ser vi hur kostnaderna för barnens fritidsaktiviteter ökar. På många håll ser vi hur ökande avgifter till bland annat idrottsföreningar och kulturskolor riskerar att hämma barns deltagande i meningsfulla aktiviteter och därmed begränsa deras möjligheter att utveckla sin fulla

potential. Förbundsstyrelsen menar att ett kraftigt höjt barnbidrag skulle underlätta för familjerna att ha råd med utrustning, avgifter och annat.

Idrotts-, kultur- och fritidsfrågor samt rätten och möjligheten för barn att delta i meningsfulla aktiviteter kan lämpa sig utmärkt för lokalt fackligt-politiskt arbete. Förbundsstyrelsen menar dock att denna typ av frågor inte kan vara prioriterat i IF Metalls nationella, och för alla avdelningar gemensamma, arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C5

Avdelning 38 Dackebygden

Idrottsbidrag som premierar jämställdhet

Inledning

Idrotten har en viktig roll i vårt samhälle och kan bidra till gemenskap, rörelseglädje och god hälsa. Men tyvärr präglas idrottsvärlden ofta av ojämställdhet, där flickor och kvinnor inte har samma möjligheter som pojkar och män.

Problem

Idag ser vi ofta att:

- Flickor och kvinnor har sämre tillgång till träningstider och anläggningar.
- Flickors och kvinnors idrotter får mindre ekonomiskt stöd.
- Flickor och kvinnor är underrepresenterade i ledarroller inom idrotten.

Detta bidrar till att flickor och kvinnor i mindre utsträckning kan delta i idrott och ta del av de positiva effekter den kan ge.

Förslag

IF Metall ska:

- Verka för att idrottsbidrag från stat, kommun och privata aktörer ska premiera idrottsföreningar som har en aktiv jämställdhetspolicy och aktivt bedriver verksamhet för både flickor och pojkar, kvinnor och män.
- Utveckla en modell för hur IF Metall kan granska och bedöma jämställdhetsarbetet i idrottsföreningar som söker bidrag från fackföreningen.
- Samarbeta med andra fackförbund och organisationer för att driva frågan om jämställda idrottsbidrag.

Motivering

Genom att premiera jämställdhet i idrottsbidrag kan IF Metall bidra till att skapa en mer jämställd idrottsvärld där alla, oavsett kön, har samma möjligheter att delta och ta del av idrottens glädje och gemenskap.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att idrottsbidrag ska premiera jämställdhet

att utveckla en modell för granskning av jämställdhetsarbetet i idrottsföreningar som får bidrag från vår fackförening

att samarbeta med andra organisationer för att driva frågan om jämställda idrottsbidrag.

Utlåtande, motion C5

Förbundsstyrelsen är av uppfattningen att det är viktigt att pojkar/män, flickor/kvinnor samt icke-binära personer har likvärdiga möjligheter att bedriva idrott. Därför menar förbundsstyrelsen att det är självklart att allt stöd till idrotten från stat och kommun ska ha ett jämställdhetsperspektiv. Idrotts-, kultur- och fritidsfrågor samt rätten och möjligheten för barn och vuxna att ägna sig åt meningsfulla fritidsaktiviteter lämpar sig utmärkt för lokalt fackligt-politiskt arbete och tillsammans med andra organisationer som delar vår syn på jämställdhet och våra grundläggande värderingar. Förbundsstyrelsen menar dock

att frågor som rör jämställdhet inom idrott inte kan vara prioriterat i IF Metalls nationella, och för avdelningarna gemensamma, arbete.

I den mån IF Metall, lokalt eller centralt, på ett eller annat sätt ger bidrag till eller sponsrar idrottsföreningar, är det viktigt att man inte stödjer verksamhet som på ett eller annat sätt bryter mot förbundets grundläggande värderingar, såsom det uttrycks i förbundets stadgar. Att utarbeta någon särskild modell för hur bedömningen av detta ska ske anser emellertid inte förbundsstyrelsen är nödvändigt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C6

Avdelning 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Bidrag till fysisk aktivitet för barn och ungdomar

Barn och ungdomar är för mycket stillasittande och den fysiska och även den psykiska ohälsan ökar hela tiden. Vi behöver motverka detta och även försöka minska gängkriminaliteten.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att statens bidrag till kommuner och föreningar ökar

att bidrag till familjerna för att de ska kunna betala till exempel årsavgifter, utrustning och resor ökar.

Utlåtande, motion C6

Förbundsstyrelsen anser att alla barn ska ha rätt till en utvecklande och meningsfull fritid. För att det ska vara möjligt krävs att hela samhället tar ett ansvar. Vi vet att meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar är ett effektivt sätt att bekämpa både social utslagning och rekrytering in i gängkriminalitet. Staten och kommunerna har det övergripande ansvaret för att idrottsföreningar och kulturskolor har de förutsättningar som krävs, men givetvis kommer ideella insatser alltid vara nödvändiga. Samtidigt ser vi hur kostnaderna för barnens fritidsaktiviteter ökar. På många håll ser vi hur ökande avgifter till bland annat idrottsföreningar och kulturskola riskerar att hämma barns deltagande i meningsfulla aktiviteter och därmed begränsa deras möjligheter att utveckla sin fulla potential. Förbundsstyrelsen menar att ett kraftigt höjt barnbidrag skulle underlätta för familjerna att ha råd med utrustning, avgifter och annat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion C7

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Skattefritt friskvårdstillägg

Friskvårdstillägget upplevs som positivt bland våra medlemmar, det ger möjlighet att fler ägnar sig åt friskvård. Det gagnar individen, företaget och samhället. Idag är friskvårdstillägget på max 5 000 kronor per år. Denna summa kan var låg för de med låg inkomst och försvårar en aktivare fritid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det skattefria friskvårdstillägget höjs.

Utlåtande, motion C7

Personalvårdsförmåner är enligt Skatteverket förmåner av mindre värde som har som syfte att skapa trivsel i arbetet. Det kan vara friskvårdsbidrag, motionsaktiviteter och enklare förfriskningar som kaffe eller frukt på arbetsplatsen. Enligt skattereglerna kan en arbetsgivare betala ett skattefritt belopp på upp till 5 000 kronor per år för friskvård.

Det finns ingen generell rätt att få friskvårdsbidrag. Det är arbetsgivaren som avgör om och i vilken omfattning friskvårdsbidrag kan utbetalas. Samtidigt är det möjligt att genom avtal ta fram lokala regler kring friskvård. Förbundsstyrelsen vill dock framhålla att det inte finns några ambitioner att lyfta frågan till centrala förhandlingar, eftersom det skulle innebära att friskvårdsbidrag inkräktar på löneutrymme.

Även om det gått en tid sedan högsta nivån för det skattefria beloppet för personalvårdsförmåner höjdes, menar förbundsstyrelsen att det generellt sett är viktigt att vårt skattesystem upprätthåller neutralitet gentemot andra ersättningsformer än lön. Uppkomsten av skattemotiverade förmåner som används för att byta mot lön behöver undvikas. Förbundsstyrelsen bedömer också att det sannolikt är få av IF Metalls medlemmar som i dag erbjuds ersättning för friskvård upp till dagens högsta nivå. Sammantaget menar förbundsstyrelsen att en höjning av det skattefria beloppet för personalvårdsförmåner inte är en prioriterad fråga för IF Metall.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C8

Avdelning 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Inför samhällslära kring facket och a-kassa i högstadiets undervisning

Inför dagens arbetsmarknad är det viktigt att unga får en grundläggande förståelse för sina rättigheter och skyldigheter som blivande arbetstagare. Facket och arbetslöshetskassa spelar en avgörande roll för att skapa trygghet på arbetsmarknaden och säkerställa att arbetstagare får rättvisa villkor.

Trots detta saknas ofta en grundläggande utbildning kring dessa frågor i den svenska skolans läroplan, vilket leder till att många unga går ut i arbetslivet utan att ha kunskap om hur facket kan bistå dem i arbetslivet eller vilken roll a-kassan har. Att tidigt utbilda elever om dessa frågor skulle bidra till ett mer jämlikt och medvetet arbetsliv där fler arbetstagare har möjlighet att utnyttja sina rättigheter fullt ut.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att undervisning kring facket och a-kassa blir en obligatorisk del av samhällskunskapen i högstadiet.

Motion C9

Avdelning 34 Borås

Inför samhällslära kring den svenska arbetsmarknadsmodellen i högstadiets undervisning

Inför dagens arbetsmarknad är det viktigt att unga får en grundläggande förståelse för sina rättigheter och skyldigheter som blivande arbetstagare. Facket och arbetslöshetskassa spelar en avgörande roll för att skapa trygghet på arbetsmarknaden och säkerställa att arbetstagare får rättvisa villkor.

Trots detta saknas ofta en grundläggande utbildning kring dessa frågor i den svenska skolans läroplan, vilket leder till att många unga går ut i arbetslivet utan att ha kunskap om hur den svenska arbetsmarknaden fungerar i praktiken. Att tidigt utbilda elever om dessa frågor skulle bidra till ett mer jämlikt och medvetet arbetsliv där fler arbetstagare har möjlighet att utnyttja sina rättigheter fullt ut

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att undervisning kring den svenska arbetsmarknadsmodellen blir en obligatorisk del av samhällskunskapen i högstadiet.

Utlåtande, motionerna C8 och C9

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är av stor vikt att skolungdomar tidigt får grundläggande kunskaper i hur den svenska arbetsmarknadsmodellen fungerar. Redan i dag ingår emellertid ”Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel med avseende på lönebildning, arbetsmiljö och arbetsrätt.” samt ”Svenska välfärdsstrukturer och hur de fungerar, till exempel sjukvårdssystemet och arbetslöshetsförsäkringen.”, i läroplanen för samhällskunskap i årskurs 7–9 (Lgr 22). Det är viktigt att förbundet via LO bevakar vad som händer med läroplanen inom detta område, eftersom det nuvarande högerkonservativa regeringsunderlaget visat sig vilja nedmontera barn och ungdomars kunskaper gällande arbetslivsfrågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C10

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Svenska modellen bör ingå i utbildningar/studier

Med vetskap om en nedåtgående trend bland våra medborgare i form av bristande kunskaper i samhällsämnen som berör oss alla och envar: Svenska modellen, arbetslagar och arbetsmiljölagar och organisering. Dessa ämnen är ytterst relevanta i både arbetstagar- och arbetsgivarperspektiv. Vi behöver lägga grunden för nya starka och medvetna medborgare i samhället och på arbetsmarknaden – arbetare och företagare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gymnasiala studier, vuxenutbildningar och SFI innehåller utbildning om den svenska modellen.

Utlåtande, motion C10

Förbundsstyrelsen anser att gymnasiala studier, vuxenutbildningar och SFI ska ge kunskaper om den svenska arbetsmarknadsmodellen. I läroplanen för vuxenutbildningar (Lvux12) ingår som ett av målen att eleven efter genomgången utbildning ”... har kunskaper om samhälls- och arbetsliv, arbetsmarknaden och de roller som parterna på arbetsmarknaden har samt arbetsrätt och arbetsmiljö”. Vidare framgår att elever ”...har förutsättningar för att delta i demokratiska beslutsprocesser i samhälls- och arbetsliv”. SFI är en språkutbildning där syftet är att öva elevens kommunikativa förmåga på svenska och ofta kombineras SFI och annan vuxenutbildning eller förvärvsarbete. Utbildningen ska ge språkliga redskap för att kommunicera och delta aktivt i vardags-, samhälls- och arbetsliv samt fortsatta studier.

I läroplanen för gymnasieskolan (Gy11) finns målen att eleven efter genomgången utbildning ”...har kunskaper om samhälls- och arbetsliv” samt att de ”har förutsättningar för att delta i demokratiska beslutsprocesser i samhälls- och arbetsliv”. Det högerkonservativa regeringsunderlaget har dock urholkat innehållet i ämnesplanen för samhällskunskap i gymnasieskolan och Komvux som ska börja gälla från och med hösten 2025. Det är först på nivå 2 i samhällskunskap som arbetsmarknaden över huvud taget nämns och då inte alls i samma omfattning som det tidigare gjorde på grundnivån i samhällskunskap. Detta är allvarligt, eftersom elevernas förståelse för den svenska arbetsmarknadsmodellen undermineras. Tillsammans med LO försöker förbundet på olika sätt opinionsbilda för att få till stånd en förändring. Samtidigt understryker regeringens beslut vikten av att IF Metall och övriga LO-förbund i än högre utsträckning prioriterar facklig

skolinformation. Det finns utmärkta material producerade av bland annat Arenagruppen som ger grundläggande kunskaper i den svenska arbetsmarknadsmodellens funktion på ett enkelt och lättfattligt sätt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C11

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Kollektivavtal i offentliga upphandlingar

För att vi ska ha en välfungerande arbetsmarknad i hela Sverige så bör alla regioner och kommuner ha krav på att kollektivavtal tillämpas i alla offentliga upphandlingar. Det ska finnas en säkerhet för att schysta villkor och arbetsmiljö säkerställs med att det företag som är med i upphandlingar har kollektivavtal.

När vi ser en ökning av arbetare som förolyckas i sina arbeten måste vi agera, detta är ett av stegen i rätt riktning.

Vi vill inte se arbetare ifrån andra länder som kommer till Sverige för en lön som är långt under vad som sägs i de olika kollektivavtalen, det ska vara lika lön för lika arbete!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det blir krav på kollektivavtal i alla offentliga upphandlingar.

Utlåtande, motion C11

För IF Metall är det viktigt att villkoren för anställda regleras i avtal mellan parterna – den svenska modellen är parternas ansvar. Genom organisering och förhandling ska vi teckna kollektivavtal, också på de arbetsplatser som berörs av upphandlingar. Offentlig upphandling får heller aldrig bli ett verktyg för att skada den svenska modellen, pressa ned löner, försämra arbetsvillkor och arbetsmiljön för anställda.

Förbundsstyrelsen menar att offentlig upphandling alltid ska ske med utgångspunkten i att schyssta villkor ska gälla på arbetsmarknaden. För närvarande kan myndigheter kräva att den som utför en tjänst har villkor enligt kollektivavtalets nivåer. Det kommer att finnas tillfällen när det inte är möjligt att ställa krav på kollektivavtal, exempelvis när det kan diskvalificera företag utan anställda utanför familjen eller nystartade företag, men fortfarande ska den upphandlande myndigheten ställa krav på lön, arbetstid och semester enligt tillämpligt centralt kollektivavtal om det finns risk för oskäliga arbetsvillkor.

Förbundsstyrelsen menar att kommuner, regioner och myndigheter ska ställa krav på kollektivavtal när så är möjligt. Krav på förändringar av kommunala policyer eller på enskilda upphandlingar ska drivas lokalt och i facklig-politisk samverkan. Det visar på det nödvändiga att vi inom kommuner och regioner har företrädare som delar fackföreningsrörelsens värderingar och målsättningar, att IF Metalls medlemmar tar plats i de politiska samtalen och väljs till politiska uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C12

Avdelning 46 Blekinge

Grundkrav på kollektivavtal

I dag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstalöner enligt avtal.

För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad ska kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar, och när en arbetsgivare får stöd via Arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de förekommande arbetsmarknadspolitiska programmen på Arbetsförmedlingen endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling.

Utlåtande, motion C12

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att villkora att företag som erhåller ekonomiskt stöd av staten i ett arbetsmarknadspolitiskt syfte, ska leva upp till villkor enligt kollektivavtal. Det är vi som facklig organisation som genom aktivt arbete säkerställer att arbetsgivaren följer kollektivavtalet och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal. Vi i fackföreningsrörelsen behöver hitta former för hur vi kan nyttja förfrågningsförfarandet med Arbetsförmedlingen till kollektivavtalsteckning och rekrytering av nya medlemmar på arbetsplatser där Arbetsförmedlingen beviljar arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det är viktigt att föra en aktiv dialog med Arbetsförmedlingen, eftersom det förekommer missbruk av subventionerade anställningar eller arbetsplatser som inte följer villkoren.

Förbundsstyrelsen håller med om att offentlig upphandling alltid ska ske med utgångspunkten att schyssta villkor ska gälla på arbetsmarknaden. Offentlig upphandling får aldrig bli verktyg för att skada den svenska modellen. För IF Metall är det en viktig princip att villkoren för anställda regleras i avtal mellan parterna. Genom organisering och förhandling ska IF Metall teckna kollektivavtal på de arbetsplatser som berörs av upphandlingar.

Det kommer att finnas tillfällen när det helt enkelt inte är möjligt att ha kollektivavtal som ett krav, exempelvis när det kan diskvalificera företag utan anställda utanför familjen eller nystartade företag. Den upphandlande myndigheten ska fortfarande ställa krav på lön, arbetstid och semester enligt tillämpligt centralt kollektivavtal. Förbundsstyrelsen menar att kommuner, regioner och myndigheter ska ställa krav på kollektivavtal när det är möjligt. Krav på förändringar av kommunala policyer eller på enskilda upphandlingar ska drivas lokalt och i facklig-politisk samverkan. Det visar på det nödvändiga att vi inom kommuner och regioner har företrädare som delar fackföreningsrörelsens värderingar och målsättningar, att IF Metalls medlemmar tar plats i de politiska samtalen och väljs till politiska uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion C13

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Inga vinster i välfärden!

Beslutet att släppa in kapitalet i vård, skola och omsorg har på ett extremt sätt omformat det svenska samhället. Almegas roll inom den extrema högergiren som vårt samhälle genomgått är stor och systemet med friskolor och vårdföretag har banat väg för ett politiskt system som genomsyras av korruption.

Vi har sett i mängder av opinionsundersökningar att en stor del av det svenska samhället är emot dagens system och vi inom fackförenings rörelsen måste självklart vara en del av kampen mot tanken att vår välfärd är något för kapitalet att profitera på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vinster i välfärden så snart som möjligt försvinner.

Utlåtande, motion C13

Sverige har sett en utveckling där privata aktörer tagit över en allt större del av välfärdens verksamhet. Förbundsstyrelsen anser att denna utveckling behöver brytas. Samhället måste ta tillbaka kontrollen. Skola, vård och omsorg ska inte privatiseras med stora vinstintressen. Den gemensamma välfärden är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla, inte bara för de som har köpkraften på sin sida. Välfärden ska därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att frågan om vinster i välfärden är tvärfacklig. LO har tagit fram ett åtgärdsprogram för att begränsa vinsterna i välfärden, vars ställningstagande bekräftades på senaste LO-kongressen. Programmet lägger fram ett batteri av åtgärder som är fortsatt aktuella. I programmet betonas bland annat vikten av att införa specifika krav på utbildning inom välfärdstjänsterna och möjligheten att inrätta en ny bolagsform, så kallade samhällsbolag, som skulle vara frivilligt för kommuner och regioner att anlita och där möjligheterna till vinstuttag blir begränsade. Förbundsstyrelsen menar att det fortsatta fackliga engagemanget för en välfärd som utvecklas, utan privatiseringar med stora vinstintressen, också behöver ske i facklig-politisk samverkan. Något som understryker det lokala och regionala engagemanget. Privatiseringar av välfärdens verksamhet sker i landets regioner och i kommunerna. Inte sällan stimulerar till exempel kommuner etableringar av fristående grundskolor och privata omsorgsföretag. Förbundsstyrelsen vill därför framhålla att det lokala och regionala fackligt-politiska arbete som våra avdelningar och LO-distrikt genomför har betydelse för att motverka privatiseringar och att välfärdens verksamhet sker med vinstintresse.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C14

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukvård

Förstatliga apoteken

Med dagens system kan inte samhället garantera likvärdigheten i tillgång till medicin, många apotek har försvunnit från framförallt landsbygden och tillgången på dyra och ovanligare mediciner har blivit sämre för breda lager av befolkningen. Krisberedskapen har också den försämrats avsevärt som en konsekvens av borgarnas privatisering av apoteken.

Samhället behöver återta kontrollen!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att apoteken förstatligas.

Utlåtande, motion C14

Förbundsstyrelsen anser att alliansregeringens beslut 2009 att avreglera och privatisera apoteken var ett misstag. Från att Sverige tidigare hade ett hyggligt välfungerande apoteksmonopol har i stället återkommande svårigheter uppstått. En erfarenhet från pandemin är att marknadslösningar inte fungerar för att klara landets läkemedelsförsörjning. Avregleringen lever inte upp till kravet på att människor ska kunna uppleva att apoteken är en trygg länk mellan vård och patient, i hela landet.

Förbundsstyrelsen menar dock att ett återförstatligande av apoteken inte blir en funktionell väg att lösa de behov som finns framåt. Det behövs snarare statliga regleringar och insatser som ser till att apotekstjänster fungerar bra och finns tillgängliga i hela landet. Människor ska hos apotek kunna få tillgång till rådgivning av personal som är kunnig på läkemedel. Receptbelagda läkemedel ska kunna finnas tillgängliga inom 24 timmar.

Därtill behöver Sveriges krisberedskap stärkas och det inkluderar en tryggare läkemedelsförsörjning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C15

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukvård

Idag bedrivs sjukvården i regionerna med skattemedel från medborgarna i regionen samt med statsbidrag.

Vi upplever inte att sjukvården drivs på lika villkor, åldersstrukturen i vissa regioner är högre med fler äldre. Det gör att vården blir dyrare.

Vi upplever också att politiken i alltför hög grad styrs av ”bypolitik” och det gagnar inte medborgarna. Vi vill att sjukvården ska bli mer jämlik över landet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjukvården blir mer jämlik i hela landet.

Utlåtande, motion C15

Förbundsstyrelsen menar att skolan, vården och omsorgen är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla. Välfärden ska vara generell och därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. En god välfärd innebär att Sverige ska ha en jämlik vård. Jämlik i meningen att den är likvärdig för människor i alla Sveriges regioner. Jämlik i meningen att vården fungerar väl och är anpassad för olika grupper av människor.

Förbundsstyrelsen menar därför att staten har en uppgift att se till att Sverige har ett välfungerande kommunalt skatteutjämningssystem, skjuta till statsanslag till regionerna eller skärpa upp regelverk för att främja likvärdigheten mellan regionerna. Staten ska också kunna göra riktade satsningar på vårdområden där det finns särskilda behov. Det nationella engagemanget för att stärka de statliga anslagen till kommuners och regioners välfärd är tvärfackligt och sker främst via LO-samarbetet.

Samtidigt är sjukvården i grunden en regional fråga. Engagemanget på regional nivå är avgörande för sjukvårdens utveckling. Behov av och förutsättningar för insatser för att utveckla sjukvården kan dock se olika ut i olika regioner. Därmed kan också våra avdelningars och LO-distriktens prioritering mellan olika sakfrågor se olika ut i det regionala fackligt-politiska arbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C16

Medlem Susanne Andersson, Linda Roos-Nykvist avdelning 40 Västbo-Östbo

Hur säkerställs att inlämnad narkotikaklassad medicin hamnar i destruktion?

I dagens Sverige lämnas överbliven/utgången medicin till Apoteken, som sedan ser till att mediciner destrueras med huvudsyftet att mediciner inte kommer ut i naturen. Läkemedelsverket uppskattar att det varje år slängs eller förstörs ca 1 500 ton läkemedel i samband med användning eller distribution.

I de flesta fall är det medicin, som ej är narkotikaklassad, men dessa mediciner ökar i bruk och det kan finnas ett intresse på en andrahandsmarknad.

Ingen av denna inlämnade medicin registreras eller att in lämnaren får ett kvitto på det som lämnas in. Vi förlitar oss på att Apoteken sköter detta på ett bra sätt, men hur säker är denna hantering då kriminella nätverk infiltrerar samhället i övrigt för att komma

åt det de vill ha, eller att någon anställd i denna hanteringskedja faktiskt har ett missbruk och på så sätt kan komma åt medicin utan att det märks? Dessutom med medicin som inte finns registrerad på något sätt och därmed inte är spårbar.

För att minska risken att återlämnad narkotikaklassad medicin hamnar fel måste hanteringen av denna förbättras och säkras upp genom att all narkotikaklassad medicin som lämnas in för destruktion registreras.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för en säkrare hantering och dokumentation av inlämnad och överbliven narkotikaklassad medicin till apotek.

Utlåtande, motion C16

Skadorna på människor, familjer, samhället och miljön till följd av felanvändning av narkotikaklassad medicin är stor. Det är inte bara från överbliven medicin, utan det finns en allmän otillåten spridning av narkotikaklassad medicin. Det saknas i dag bra system för att kontrollera återlämnande av överbliven narkotikaklassad medicin från privatpersoner, och det finns stor risk att den sprids.

Frågan om överbliven medicin är mångfacetterad. Flera samhällsaktörer måste aktiveras i arbetet för att finna fungerande lösningar. IF Metall har dock ingen särskild kompetens för att bidra till lösningar, och frågans art gör att förbundet inte tillhör de bäst lämpade att arbeta med frågan. Förbundsstyrelsen menar att frågan bör lämnas till bättre lämpade organisationer. Engagemanget för en säkrare hantering och dokumentation av inlämnad och överbliven narkotikaklassad medicin till apotek skulle också kunna vara en fråga som drivs av enskilda medlemmar inom ramen för den facklig-politiska samverkan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C17

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Verka för att utveckla demokratibegreppet, lyfta in ekonomisk demokrati i begreppet och prata om hel demokrati

Klyftan i Sverige och världen ökar mer och mer för varje år som går. Den rikaste tiondelen och framför allt den rikaste procenten av befolkningen får en allt större del av det värde som skapas. Inte nog med att de får en större del av kakan, de får också en allt större makt i och med att de fogar över mer resurser. Denna makt innebär en allt större fara och urholkar demokratin i samhället, vilket det pratas allt för lite om. Vi måste flytta fram samtalet och börja prata mer om den växande maktobalansen som följer till följd av att klyftorna i samhället ökar.

Idag pratas det om politisk demokrati och vi har demokratiska val om vilka politiska företrädare som ska få styra landet men det pratas väldigt lite om ekonomisk demokrati och konsekvensen av denna obalans. Vi måste börja lyfta fram och prata om en hel demokrati där samtalet handlar om den politiska och ekonomiska makten.

Vi kan idag se många länder där de rika i hög grad lyckas styra politiken och skapa sig än mer makt och inflytande på grund av sina materiella resurser. Med det sätts verklig demokrati ur spel.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en tydlig strategi för att lyfta upp och synliggöra den ekonomiska och demokratiska maktförskjutningen, verka för att utveckla demokratibegreppet och börja prata om hel demokrati.

Utlåtande, motion C17

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att synliggöra maktförskjutningar och bredda samtalet om demokrati till att även omfatta ekonomisk demokrati. Förbundet arbetar redan strategiskt med demokratifrågor och genom samverkan med LO lyfter vi klassperspektivet för att belysa den ekonomiska och demokratiska maktförskjutningen. Förbundet har även satsat på utbildningar i värderingar och värdegrund för att stärka vår syn på demokrati.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C18

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Införa ett förmögenhetsregister

Det har varit en turbulent period i ekonomin till följd av krig, oro och höga energipriser i världen och vi har också stora problem med ekonomisk brottslighet och skatteflykt. Det är då viktig att Riksbanken, Finansinspektionen med flera får så bra förutsättningar som möjlig i sin verksamhet och de är viktigt med bra underlag inför besluten som påverkar ekonomin i landet.

Det är också viktigt att tydligt kunna följa hur ekonomin utvecklas för befolkningen. Ett förmögenhetsregister är då en viktig komponent då man kan tydligare följa upp och utvärdera de ekonomiska besluten inom olika ekonomiska grupper i samhället. Ett förmögenhetsregister är också en viktig komponent i bekämpningen av ekonomisk brottslighet och skatteflykt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det tas fram ett förmögenhetsregister för att ge Riksbanken, Finansinspektionen och Polisen bättre förutsättningar att sköta sina uppdrag.

Utlåtande, motion C18

Hösten 2022 presenterade en statlig utredning förslag om bättre statistik över hushållens tillgångar och skulder, det som i debatten kom att kallas för införandet av ett förmögenhetsregister. Det högerkonservativa regeringsunderlaget valde att inte gå vidare med förslaget efter bland annat påtryckning från Svenskt Näringsliv, som såg ett sådant register som en väg till återinförandet av en förmögenhetsskatt. Förbundsstyrelsen menar att det, oaktat överväganden om förmögenhetsskatt, finns ett behov av bra statistik över hushållens tillgångar och skulder för att ge bland annat Riksbanken och Finansinspektionen underlag för att förebygga uppkomsten av kriser och motverka finansiell instabilitet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C19

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Ge riksbanken fler möjligheter att hantera den ekonomiska politiken!

Det har varit en rätt lång period med hög inflation i ekonomin som har ätit upp ett decennium av reallöneökningar pga att de fick pågå under en lång tid. Med facit i hand så kan man konstatera att bara jobba med att höja räntan för att stävja inflationen har visat sig vara en rätt trubbig metod, då det har tagit lång tid att bromsa in inflationen. De slår dessutom hårdast mot de som har skulder vilket inte är solidariskt.

Riksbanken behöver fler möjligheter/verktyg att jobba med för att stävja en hög inflation ex prishöjningsbegränsningar och olika typer av tillfälliga skattehöjningar för att kunna kyla ner ekonomin snabbare och för att fördela konsekvenserna jämnare över befolkningen. Inte som idag då de som har hög skuldsättning får ta en större del av konsekvensen av den förda penningpolitiken.

Vi i Sverige har en hög skuldsättning bland medborgarna vilket i sig är en riskfaktor i vår ekonomi, varje räntehöjning är en risk som kan få stora konsekvenser för vår ekonomi på längre sikt.

När vi höjer räntan kompenserar vi de som har pengar på banken vilket inte heller är solidariskt. Därför vore det bättre att öka amorteringen på lånen i stället för att höja räntan. Effekten av de två är samma men utfallet på dem är olika då skulderna minskar i högre takt när amorteringskravet höjs vilket är bra och mer solidariskt. Det skulle innebära att de som har skulder får betala av skulderna i stället för att betala ränta till någon annan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda frågan om att öka antalet möjligheter/verktyg för Riksbanken att hantera penningpolitiken

att därefter verka för att Riksbanken ges dessa möjligheter/verktyg som utredningen kommit fram till.

Utlåtande, motion C19

Förbundsstyrelsen anser inte att Riksbanken genom penningpolitiken ska få fler vidgade möjligheter, såsom beslut om tillfälliga skattehöjningar eller prisregleringar, att självständigt påverka efterfrågan i svensk ekonomi.

Sverige ska ha en välfungerande penningpolitik. Det innebär att Riksbanken ska ha uppgiften att upprätthålla prisstabilitet med varaktigt låg och stabil inflation. Riksbanken ska också, utan att äventyra målet om prisstabilitet, kunna ta realekonomiska hänsyn och bidra till en balanserad utveckling av produktion och sysselsättning. Det kan handla om att Riksbanken agerar flexibelt och långsiktigt, och inte är alltför ivrigt och tufft för att så snabbt som möjligt få tillbaka inflationen till runt 2 procent.

Riksbankens verktyg är först och främst att självständigt bestämma styrräntan. Med höjning eller sänkning av styrräntan påverkas räntorna för hushåll och företag. På så sätt får penningpolitiken effekt på efterfrågan i den svenska ekonomin och inflationsnivån. Styrräntans nivå blir en gas eller broms för att kunna möta både låg- och högkonjunkturer.

Förbundsstyrelsen menar att Riksbankens förmåga att klara sin penningpolitiska uppgift har stor betydelse för utvecklingen av svensk ekonomi och för vår lönebildnings möjligheter att skapa en god reallöneutveckling. Industriavtalet slår i sin tur fast att industrins parter samarbetar för att säkerställa en stabil lönebildning i Sverige och beaktar därmed också lönebildningens konsekvenser på inflation, sysselsättning och konkurrenskraft. En väl fungerande penningpolitik och lönebildning hänger ihop.

Förbundsstyrelsen menar dock att regering och riksdag har en viktig finanspolitisk uppgift genom att se till att Sverige får en stark och rättvis ekonomisk utveckling. Det handlar om politisk vilja att genomföra fördelningspolitiska reformer, till exempel bättre ekonomiska villkor för barnfamiljer eller arbetslösa, i ekonomiskt svåra tider. I ekonomiskt goda tider kan det handla om att våga vara återhållsam för att motverka risken för hög inflation och därmed att lönernas värde urholkas av stora och snabba prisökningar. Det kan också handla om viljan att genomföra offentliga investeringar som i grunden stärker industrins konkurrenskraft och därmed också svensk ekonomi.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C20

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Höjning av traktamenten

Traktamenten är en ersättning som utgår till arbetstagare för att täcka de ökade levnadskostnader som uppstår i samband med tjänsteresor. Under senare år har levnadskostnaderna i Sverige ökat markant, medan traktamentsbeloppen inte har följt samma utveckling. Detta innebär att arbetstagare på tjänsteresor ofta får stå för en större del av sina kostnader själva, vilket påverkar deras ekonomiska situation negativt. För att säkerställa en rimlig kompensation för dessa ökade kostnader är det nödvändigt att traktamenten höjs.

Vi ser att kostnaderna för att söka en tillfällig bostad på annan ort har ökat, medan traktamentenas schablonnivå endast har justerats högst oansenligt.

Det är alltså så att schablonbeloppen är lågt satta och att det behövs en översyn av gällande lagstiftning. Schablonbeloppen beräknades i början av 1990-talet och gällde från 1994 års taxering. Även om de följt den allmänna prisutvecklingen sedan dess kan de i dag framstå som för låga. Eftersom det var 30 år sedan schablonbeloppen fastställdes är det alltså dags att göra en översyn av beräkningarna.

Vi föreslår att IF Metall verkar för att Skatteverket höjer de skattefria traktamentsbeloppen så att de bättre motsvarar de faktiska levnadskostnaderna för arbetstagare på tjänsteresor.

Genom att höja traktamentena till en nivå som bättre motsvarar dagens levnadskostnader kommer arbetstagare att få en mer rättvis ersättning för de ökade kostnader som uppstår i samband med tjänsteresor. Detta skulle bidra till att stärka den ekonomiska tryggheten för våra medlemmar och säkerställa att ingen arbetstagare ska behöva bära kostnader ur egen ficka på grund av otillräckliga traktamentsbelopp.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Skatteverket höjer de skattefria traktamentsbeloppen så att de bättre motsvarar de faktiska levnadskostnaderna för arbetstagare på tjänsteresor.

Utlåtande, motion C20

Nivån för de skattefria traktamentena – alltså traktamenten som inte är högre än de avdragsgilla schablonbeloppen – styrs i dag av det av regeringen fastställda prisbasbeloppet. Förbundsstyrelsen menar att kopplingen till prisbasbeloppet bör gälla även fortsättningsvis.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Sanna Svensson, 36 Göteborg
Emil Nordh, 51 Sydvästra Skåne
Monia Johansson, 15 Stockholms län
Love Gräsberg, 34 Borås
Sebastian Rinvall, 36 Göteborg
Magnus Persson, 34 Borås
Mikael Åhlin, 15 Stockholms län
Jeffry Fuller Campbell, 15 Stockholms län
Maria Rydin, 6 Mellersta Norrland
Carl Doland, 15 Stockholms län
Robert Wallgren, 4 Mitt i Norrland
Viveka Andrén, 51 Sydvästra Skåne
Martin Fahlén, 36 Göteborg
Tarek Al-Jarouchi, 44 Halland

Osama Chehade, 43 Kronoberg
Linda Roos Nykvist, 40 Västbo-Östbo
Robin Kenstam, 43 Kronoberg
Ida-Marie All, 34 Borås
Dragana Todorovic, 36 Göteborg
Oscar Larsson, 27 Östra Skaraborg
Johan Engström Lockner, 6 Mellersta Norrland
Camilla Hallenfors, 26 Östergötland
Magnus Täfvander, 6 Mellersta Norrland
Ida Hubbe Olsson, 6 Mellersta Norrland
Isabell Nordin, 6 Mellersta Norrland
Tarek Merhi, 22 Sörmland
Marcus Israelsson, 26 Östergötland
Johan Flygare, 2 Norrbotten
Salem Salkovic, 40 Västbo-Östbo
Pontus Andersson, 26 Östergötland
Johan Järvklo, förbundskontoret
Hans Palmqvist, förbundskontoret
Anette Rydell, förbundsstyrelsen
Stefan Sjöquist, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C1–C20.

Tarek Al-Jarouchis, Viveka Andréns, Osama Chehade, Tarek Merhis och Emil Nordhs förslag om bifall till motion C2.

Tarek Al-Jarouchis, Viveka Andréns, Osama Chehades, Martin Fahléns, Marcus Israelssons, Tarek Merhis, Emil Nordhs, Sanna Svenssons och Sebastian Rinvalls förslag om bifall till motion C3 1:a och 2:a att-satserna och förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över 3:e att-satsen.

Ida-Marie Alls, Jeffry Fuller Campbells, Oscar Larssons och Mikael Åhlins förslag om bifall till motion C4.

Pontus Anderssons förslag om bifall till motion C4 1:a att-satsen.

Robin Kenstams förslag om bifall till motion C4 1:a och 2:a att-satserna.

Dragana Todorovics förslag om bifall till motion C4 samt tilläggsförslag till 1:a att-satsen”att verka för att alla barn ska ha möjlighet att delta i idrott genom att driva införande av idrotts-avdrag som följer med barnen från fem års ålder tills de är femton år”.

Magnus Täfvanders förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C6 1:a att-satsen och förslag om bifall till 2:a att-satsen.

Isabell Nordins förslag om bifall till motion C7.

Carl Dolands, Johan Flygares, Monia Johanssons och Ida Hubbe Olssons förslag om bifall till motion C8.

Love Gräsbergs och Ida Hubbe Olssons förslag om bifall till motion C9.

Johan Engströms Lockners och Ida Hubbe Olssons förslag om bifall till motion C10.

Salem Salkovics förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C11.

Magnus Perssons och Sebastian Rinvalls förslag om bifall till motion C13.

Camilla Hallenfors förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C13.

Johan Engström Lockners förslag om bifall till motion C14.

Maria Rydins förslag om bifall till motion C15.

Linda Roos Nykvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C16.

Robert Wallgrens förslag om bifall till motion C19.

Johan Järvklos förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C2 och C3.

Hans Palmqvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C4–C6 och C8–C10 samt förslag om avslag på tilläggsförslaget till motion C4 1:a att-satsen.

Anette Rydells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C4 och C6.

Stefan Sjöquists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C7, C13–C16 och C19.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C1–C20 i de delar där inga motförslag förelåg

att bifalla förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C4 1:a att-satsen, därmed behandlades inte tilläggsförslaget, C4 2:a att-satsen, C4 3:e att-satsen, C6 2:a att-satsen, C7, C10, C14, C15 och C19

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C9

att efter votering **bifalla** motionerna C8 och C13

att efter rösträkning med röstsiffrorna 230 mot 80 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C3.

Protokollsanteckningar
Talartiden på detta avsnitt var två minuter. Innan debatten påbörjades fastställdes talartiden vid ett andra anförande om samma motion till en minut.

Kongressen beslutade den 17 maj klockan 17.15 om streck i debatten, som startade klockan 15.58.

Emil Nordh, 51 Sydvästra Skåne, återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion C2.

Kontrapropositionsvotering genomfördes rörande motionerna C2 och C3 och förbundsstyrelsens utlåtande, där förbundsstyrelsens utlåtande utsågs till huvudförslag och motion C3 till motförslag. Förfarandet hanterades genom sluten omröstning.

Votering avseende motion C8 begärdes av Tomas With, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion C9 begärdes av Love Gräsberg, 34 Borås.

Votering avseende motion C13 begärdes av Tomas With, förbundsstyrelsen.

Industrin och jobben, industripolitik – Motionerna C21–C27 och B20 5:e och 6:e att-satserna med utlåtanden

Motion C21

Avdelning 44 Halland

Kollektivtrafiken

I Halland finns det ca 50 stora fabriker oftast placerat utanför stora städer. Att ha ett arbete skapar trygghet, välfärd och ekonomisk balans i allas människors liv. Det är inte alltid lätt att anpassa familjelivet med arbetet på grund av pendlingsavståndet till arbetsplatsen. Fler utbildade industriarbetare lämnar eller väljer att jobba i en annan bransch för att oftast så är kollektivtrafiken underbemannad och det resulterar i sämre avgångstider.

Att åka kollektivtrafik är miljövänligt och ekonomiskt. Arbetsgivarna tar en okvalificerad arbetskraft som är billigare vilket resulterar till sämre löner för de som är kvalificerade. IF Metall tappar sina medlemmar när man väljer att arbeta i en annan bransch på grund av pendlingsavstånd/ avgångstider.

Vi vill inte ställa behov mot behov och flytta på redan välplanerade avgångar, därför ser vi att det helst behöver skjutas till mer pengar för busstrafiken.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regionerna inför fler bussturer utanför tätorterna.

Utlåtande, motion C21

Förbundsstyrelsen anser att en välfungerande kollektivtrafik är en viktig fråga för ökad tillgänglighet till arbetsplatser, vilket i sin tur är avgörande för trygghet, välfärd och en stark arbetsmarknad. Kommunerna och regionerna bör därför införa fler bussturer utanför tätorterna. Förbundet bedriver redan i dag facklig-politisk samverkan och påverkansarbete i politiska frågor utifrån våra medlemmars intressen. Förbundsstyrelsen ser detta som en viktig del i avdelningarnas lokala och regionala politiska arbete och ställer oss därför bakom förslaget.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C22

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Incitament nödvändigt för att klara kompetensförsörjning i den gröna omställningen

Sverige står idag inför en betydande utmaning på arbetsmarknaden. Vi ser en hög arbetslöshet, särskilt i södra delarna av landet, samtidigt som norra Sverige kämpar med en akut brist på arbetskraft, arbetskraft som är helt nödvändig för att klara den gröna omställningen och industrins stora satsningar.

Enligt regeringens utredare Peter Larsson behöver befolkningen i norra Sverige öka med cirka 100 000 personer fram till 2035 för att möta framtida behov. Dessutom förutspår Arbetsförmedlingen att det kommer skapas 100 000 nya arbetstillfällen i norra Sverige fram till 2046.

Denna obalans i arbetsmarknaden påverkar både individers livschanser och den ekonomiska utvecklingen i hela landet. Dessutom äventyrar det arbetsmiljö och säkerhet på våra arbetsplatser då det ofta tummas på bemanningsbehov och kunskap för att lyckas fylla upp med ”huvuden”.

För att skapa en mer dynamisk och balanserad arbetsmarknad, säkra arbetsmiljö, säkerhet och inte minst den gröna omställningen utan att det blir till priset av vår gemensamma välfärd och samhällets välmående måste Sverige ta itu med dessa utmaningar. Det är inte minst viktigt för IF Metalls medlemsgrupper som i stor utsträckning är de som drabbas när inga aktiva initiativ tas för att göra något åt obalansen på arbetsmarknaden och åtgärda arbetskraftsbristen i norr.

Sverige har sett liknande problematik tidigare, då behovet av arbetskraft var i söder och människor bosatta i norr då lockades att flytta till jobben genom generösa flyttbidrag och dylika incitament. Nu är situationen den omvända, men det verkar Sverige blunda för trots att den gröna industriomställningen starkt kan bidra till minskad klimatpåverkan och därmed hela jordens välmående.

Industriarbetsgivarna har varit på bollen sedan länge och arbetat för att bilda opinion för incitament att bosätta sig i de norra delarna av landet genom avskrivning av studieskulder. IF Metall bör också ta sitt ansvar som viktig samhällsaktör på arbetsmarknaden och inta en betydligt starkare roll i dessa frågor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skyndsamt ta fram förslag på lämpliga ekonomiska och sociala incitament som kan uppmuntra arbetstagare inom IF Metalls avtalsområden att flytta på sig inom landet för att komma dit jobben finns

att verka för att det skapas ekonomiska och sociala incitament för att arbetskraft ska lockas att flytta dit där arbetskraftsbrist råder

att arbeta aktivt med opinionsbildning kring nödvändigheten att skapa incitament för arbetskraft att flytta på sig inom landet för att klara den gröna omställningen och Sveriges industriutveckling.

Utlåtande, motion C22

För att motivera geografisk rörlighet på arbetsmarknaden krävs en rad åtgärder. Förutom ekonomiska och sociala incitament behöver samhället göra satsningar på bland annat bostäder, utbildning och infrastruktur. För att attrahera ny arbetskraft till industrin behöver jobben vara attraktiva och utvecklande och det är i huvudsak arbetsgivarens ansvar. Samhället behöver erbjuda relevanta utbildningar och i grunden har även individer ansvar för sin egen anpassningsförmåga och kompetensutveckling samt för att ta de jobb som finns. Både krav och incitament kan därför vara nödvändiga styrmedel.

Den som ställer om sitt liv för ett jobb behöver känna förtroende för att det finns långsiktig trygghet i arbetet. Förutom goda villkor i lagar och avtal för individen, krävs det att industrins etablering och expansion får förutsättningar för att bli framgångsrik. Då behövs politiska beslut på flera nivåer, från EU till kommun, som stöttar etableringar, digitalisering och klimatomställning, bland annat tillgång till investeringsstöd, mark, leverenssäker grön energi och annan infrastruktur.

Dessutom är platsens helhetserbjudande med bra livsmiljö, bra skolor, bostäder, service och rekreationsmöjligheter ofta avgörande för de som flyttar med sina familjer eller för att locka unga att stanna kvar. För att få personer att flytta till de bristyrken inom offentlig sektor som uppstår vid stora etableringar, har kommuner och regioner emellanåt erbjudit flyttbidrag. För att erbjuda jobb för alla i den familj som flyttar behöver de dessutom locka till sig arbetsgivare inom flera olika branscher.

Stat, regioner och kommuner kan alltså på flera sätt bidra till att attrahera arbetskraft. Förbundsstyrelsens uppfattning är att ekonomiska och sociala incitament från samhället kan vara rimliga krav och en del av lösningen, men de bör i så fall ha bredare omfattning än bara IF Metalls yrkesområden. Det finns också ett stort behov av en rad andra åtgärder, där vi behöver ställa krav både på politiken och på arbetsgivare. Avgörande för vår förmåga att påverka detta är att vi organiserar och tecknar avtal samt rekryterar till, och utbildar medlemmar i, politiska uppdrag.

Förbundsstyrelsen avser att under kongressperioden tillsätta en arbetsgrupp som ska lämna förslag på arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta rörlighet på arbetsmarknaden samt en strategi för hur IF Metall kan ta en starkare roll i dessa frågor. Utöver politiska ställningstaganden, särskilt inför kommande valrörelser, är det troligt att aktiv opinionsbildning är en del i en sådan strategi. Dessutom kommer IF Metalls regionala

engagemang och samverkan kunna spela en stor roll. Men vad och hur bör i så fall överlåtas till arbetsgruppen att föreslå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C23

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Den gröna omställningen helt avhängig tillgången på bostäder

Svensk bostadsmarknad är orättvis och otillräcklig. Fram till år 2030 bedömer Boverket att det behövs över 500 000 nya bostäder. Samtidigt pågår också nu i full fart den gröna industriomställningen i främst landets norra delar, där det också råder en enorm arbetskraftsbrist. Enligt regeringens utredare Peter Larsson behöver befolkningen i norra Sverige öka med cirka 100 000 personer fram till 2035 för att möta framtida behov. Dessutom förutspår Arbetsförmedlingen att det kommer skapas 100 000 nya arbetstillfällen i norra Sverige fram till 2046. Det här är en ekvation som helt enkelt är omöjlig att få ihop. Det är helt omöjligt för människor att flytta sig dit jobben finns om det inte också finns någonstans att bo.

Sverige hade en gång en mycket framgångsrik social bostadspolitik med starka kommunala allmännyttiga bostadsföretag som centralt inslag. Utgångspunkten för den under decennier förda politiken var att bostaden är en medborgerlig rättighet och en avgörande tillgång i samhällsekonomin. God och jämlik tillgång till klimatneutrala bostäder i olika upplåtelseformer är avgörande för såväl jämlikhet, jämställdhet, människors livskvalitet och sysselsättningen som för samhällsekonomins funktionssätt.

Efter borttagande av statligt finansiellt stöd till nyproduktion av bostäder och omreglering av allmännyttan är finansieringen av Sveriges bostadssektor på vissa sätt numera en av den industrialiserade världens mest marknadsliberala. Samtidigt är den starkt reglerad av komplex lagstiftning och kännetecknas inte minst av decentraliserat, kommunalt ansvar för markanvändning. Kombinationen av motstridiga logiker har lett till ett kroniskt underskott på bostäder både i förhållande till medborgarnas behov och betalningsvilja, problem som nu förvärras med högre energipriser, ränteläge och hyreshöjningar.

I de kommuner i norr där stora industrisatsningar görs har problemen med bostadsbrist fått ett antal kreativa lösningar genom exempelvis tillfälliga boenden i form av baracker i väntan på att nya bostäder ska färdigställas. En annan lösning som vi ser är att det satsande bolaget ordnar med både tillfälliga boenden i form av baracker men också genom att hyra eller köpa upp bostäder som sedan erbjuds deras anställda. Boendet är då i dessa fall kopplade till anställningen, vilket innebär att vid en eventuell uppsägning eller avslutad provanställning står personen ifråga bostadslös. Ett maktförhållande som för tankarna tillbaka till 1800-tal. Jämfört med våra nordiska grannländer tar den svenska staten ett mycket begränsat finansiellt ansvar för bostadsbyggandet i landet. På många ställen i landet har dessutom allmännyttan krympt dramatiskt och många fastigheter är eftersatta. Sverige behöver en framåtsyftande och långsiktig byggpolitik som svarar mot de förväntningar som finns på bra och tillgängligt boende. Här måste IF Metall inta en tydlig position, trycka på ordentligt mot politiken och aktivt arbeta för att skapa opinion för en friskare bostadsmarknad.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skyndsamt utforma en strategisk plan för att aktivt i alla tillgängliga forum lyfta frågan om behovet av en framsyftande och långsiktigt hållbar bostadspolitik för att klara den gröna industriomställningen

att aktivt verka för att skapa opinion kring behovet av en ny bostadspolitik för att klara den gröna industriomställningen på ett för arbetande människor hållbart sätt

att verka för att investeringsstödet för bostadsbyggande återinförs

att verka för att lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag reformeras så att de kommunala allmännyttiga bostadsbolagen återigen ges möjlighet att upprätthålla samhällsnytta som övergripande mål

att utreda vilka åtgärder/lagändringar som är nödvändiga för att skydda människor från att bli plötsligt bostadslösa när boende är kopplat till anställning

att verka för ett förbud mot att koppla boende till anställning.

Utlåtande, motion C23

Förbundsstyrelsen menar att bostaden ska vara en social rättighet. Bostadspolitiken är en viktig del av vår välfärdspolitik. Alla ska ha rätt till goda bostäder, oavsett ekonomisk förmåga. Bostadspolitiken är också en viktig del av förutsättningarna för industrins utveckling och inte minst förverkligandet av de investeringar och etableringar som sker i följd av den gröna omställningen.

IF Metall uppmärksammade tillsammans med Kommunal i en motion till LO-kongressen vikten av insatser för att främja bostadsförsörjningen i kommuner där stora investeringar och etableringar sker. Motionen fick också LO-kongressens gehör och kraven ingår nu i ett tvärfackligt engagemang som kan vara angeläget inte minst för LO-distrikts verksamhet. Som ett led i förbundets fackligt-politiska arbete deltog förbundsordföranden i en av socialdemokratiska partistyrelsens arbetsgrupper för politikutveckling som tog fram reformförslag för att bland annat främja industrins gröna omställning. Bland reformförslagen fanns riktade stöd till kommuner med omfattande investeringar, riktade infrastruktursatsningar, inrättandet av nationella etableringsteam och inrättandet av ett statligt bostadsbolag vars uppgift skulle vara att öka takten i bostadsbyggandet.

Kommunerna har ett stort ansvar för bostadspolitiken. Därför menar förbundsstyrelsen att vårt lokala och regionala fackligt-politiska engagemang har betydelse för hur bostadspolitiken i praktiken utvecklas runt om i landet. Bostadsfrågan är därför en fråga för våra avdelningar och LO-distrikt att överväga i det fackligt-politiska engagemanget.

Samtidigt behöver Sverige en stark nationell bostadspolitik. En del handlar om att driva på kommunernas ansvar för planering och byggande, så att människor får tillgång till bra bostäder. Staten behöver också ta ett ekonomiskt ansvar för att främja produktionen av fler bostäder. Hit kan höra investeringsstöd för hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden som ger fler tillgång till bra bostäder till rimliga boendekostnader. Det högerkonservativa regeringsunderlaget har tyvärr visat ett påfallande ointresse för utmaningen på bostadsmarknaden. Engagemanget och opinionsbildningen för utvecklingen av den nationella bostadspolitiken är tvärfackligt och arbetet sker genom LO-samarbete. Förbundsstyrelsen vill framhålla att LO i slutet av 2023 presenterade ett bostadspolitiskt program som lyfter fram en bredd av insatser för att öka bostadsbyggandet och ge människor bättre ekonomiska möjligheter till bra bostäder.

Allmännyttan, som spelar en viktig roll för fler nyproducerade hyresrätter och för möjligheten att sätta press på boendekostnader, behöver genom den nationella bostadspolitiken få större möjligheter. Även här vill förbundsstyrelsen framhålla det tvärfackliga engagemanget och vår facklig-politiska samverkan. LO har lyft fram att slopa kraven på att allmännyttan måste följa lagen om offentlig upphandling. I Europaparlamentet har socialdemokrater tagit upp möjligheten att Sveriges allmännyttiga bostadsmodell bör kunna undantas från EU:s regler om statsstöd. Beträffande allmännyttans juridiska ställning kan förbundsstyrelsen konstatera att LO-styrelsen inför senaste LO-kongressen menat att Sverige bör utgå från att kommunala allmännyttiga bostadsföretag redan i praktiken är att betrakta och behandla som företag med bostadssociala målsättningar.

I grunden ger svensk lagstiftning hyresgäster ett gott besittningsskydd för ett tryggt och bestående boende. Det är viktigt och ska värnas. När det gäller hyreskontrakt specifikt knutna till anställning, regleras det vanligen med en så kallad avflyttningsklausul som anger att hyresavtal upphör när anställning upphör. Avtal av denna typ ger vare sig hyresgäster generellt besittningsskydd eller generella möjligheter till förlängning av kontraktet.

I övrigt gäller de generella bestämmelserna i Jordabalkens kapitel 12, § 46 som handlar om förhållanden då hyreskontrakt är knutna till anställning.

Förbundsstyrelsen inser att det kan uppstå besvärliga situationer för människor som hamnar i beroendeställning gentemot arbetsgivare för att ha kvar tillgång till bostad eller som kan drabbas hårt av förlust av boende när anställning upphör efter att de blivit varslade. Möjligheten att motverka detta bör främst ske via utformning av hyreskontrakt och en aktiv kommunal bostadspolitik som ger människor tillgång till eget bestående boende. Kommunerna har också ytterst ett lagstadgat ansvar för att genom socialtjänstens försorg hjälpa enskilda som har svårigheter att på egen hand skaffa sig bostad.

Förbundsstyrelsen menar att möjligheten för arbetsgivare att kunna ta en aktiv roll i bostadsförsörjningen kan vara viktig både vid enskilda rekryteringar och vid förverkligandet av större företagsexpansioner. Det blir socialt ohållbart om arbetsgivare vid rekryteringar bara ska förlita sig på så kallad fly-in-fly-out eller att människor förväntas jobba på distans. Därför vore det också olämpligt att helt ta bort möjligheten att kunna upprätta hyreskontrakt knutna till anställning eller generellt sett låta sådana kontrakt ge hyresgäst fullt ut besittningsskydd.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att anse 2:a att-satsen beaktad, att bifalla 3:e att-satsen, att anse 4:e att-satsen beaktad och att avslå 5:e och 6:e att-satserna.

Motion C24

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Bostäder

Vi har brist på billiga bostäder i stora delar av landet så att främst våra ungdomar har svårt att flytta hemifrån och starta ett eget liv, men även rent allmänt svårt att hitta ett boende till en rimlig peng.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bostadsbyggande, hyresrätter, med statliga subventioner kommer igång på bred front i landets kommuner där behov finns.

Utlåtande, motion C24

Förbundsstyrelsen menar att bostaden ska vara en social rättighet. Bostadspolitiken är en viktig del av vår välfärdspolitik. Alla ska ha rätt till bra bostäder, oavsett ekonomisk förmåga. Bostadspolitiken är också en viktig del av förutsättningarna för industrins utveckling. Tillgång till bostäder som passar olika grupper av människor har betydelse för människors möjligheter att arbeta och studera. I många av landets kommuner råder i dag brist på bostäder. Det behövs både fler hyresrätter och blandade bostadsområden med villor och radhus. Insatser behövs som kan bryta upp den växande bostadssegregationen. Inte minst behövs det bostäder som människor har råd med. Kommunerna har ett stort ansvar för bostadspolitiken. Därför menar förbundsstyrelsen att vårt lokala och regionala fackligt-politiska engagemang har betydelse för hur bostadspolitiken i praktiken utvecklas runt om i landet, till exempel för att kunna möta lokala behov av hyresrätter. Bostadsfrågan är därför en fråga för våra avdelningar och LO-distrikten att överväga i det fackligt-politiska engagemanget.

Samtidigt behöver Sverige en stark nationell bostadspolitik. En del handlar om att driva på kommunernas ansvar för planering och byggande, så att människor får tillgång till bra bostäder. Allmännyttan, som spelar en viktig roll för fler nyproducerade hyresrätter och för möjligheten att sätta press på boendekostnader, behöver genom den nationella bostadspolitiken få större möjligheter. Staten behöver också ta ett ekonomiskt ansvar för att främja produktionen av fler bostäder. Hit kan höra investeringsstöd för hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden som ger fler tillgång till bra bostäder till rimliga boendekostnader. Tidö-regeringen har tyvärr visat ett påfallande ointresse för utmaningen

på bostadsmarknaden. Bostadspolitiken är tvärfacklig och arbetet sker genom LO-samarbete. LO presenterade i slutet av 2023 ett bostadspolitiskt program som bland annat lyfter fram krav på förmånliga statliga lån till hyresrättsproduktion.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C25

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden

Skatt på Robotar för vård, skola och omsorg

Inledning

Den snabba utvecklingen av robotisering och artificiell intelligens (AI) riskerar att leda till omfattande arbetslöshet inom IF Metalls branscher. Detta kan få stora negativa konsekvenser för samhället, inte minst för våra välfärdssystem som vård, skola och omsorg. För att möta dessa utmaningar och säkerställa en trygg framtid för våra medlemmar och samhället i stort, föreslår denna motion att IF Metall kongressen ställer sig bakom införandet av en skatt på robotar.

Motivering

Robotisering och AI har potential att öka produktiviteten och effektiviteten i många branscher. Men den snabba utvecklingen av dessa tekniker riskerar också att leda till att många jobb försvinner. Detta kan få stora negativa konsekvenser för de drabbade arbetstagarna, deras familjer och samhället i stort.

Skattebasen riskerar att minska om fler blir arbetslösa, vilket kan leda till nedskärningar inom välfärden. Vård, skola och omsorg är redan underfinansierade och riskerar att drabbas hårt av en minskad skattebas.

En skatt på robotar kan ses som ett sätt att beskatta den ökade produktivitet som robotisering och AI leder till. Intäkterna från robotskatten kan sedan användas för att finansiera välfärden och säkerställa att alla medborgare har tillgång till goda vård, skola och omsorg.

Bill Gates har uttalat sig om att en robotskatt kan vara en bra idé för att finansiera välfärden. Han menar att robotisering och AI leder till att en del jobb försvinner, men att det samtidigt skapas nya jobb. För att finansiera de nya jobben och säkerställa att alla har en chans att komma in på arbetsmarknaden, kan en robotskatt vara ett bra verktyg.

Flera studier har visat att robotisering och AI kan leda till omfattande arbetslöshet. En studie från Oxford Economics visar att upp till 20 miljoner jobb i Storbritannien kan automatiseras fram till 2030. En annan studie från McKinsey Global Institute visar att upp till 800 miljoner jobb globalt kan automatiseras fram till 2030.

Avslutning

Införandet av en skatt på robotar är en kontroversiell fråga, men det är en fråga som vi måste ta på allvar. Robotisering och AI förändrar arbetsmarknaden i grunden, och vi måste hitta nya sätt att finansiera välfärden och säkerställa en trygg framtid för våra medlemmar och samhället i stort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att införa en skatt på robotar i den fackliga och politiska debatten

att samarbeta med andra fackföreningar och politiskt i arbetet med att ta fram en konkret modell för hur en robotskatt kan utformas.

Utlåtande, motion C25

Teknisk utveckling påverkar i princip alla arbetsuppgifter på ett eller annat sätt, från beslut som tas av algoritmer, via automatiserade informationsprocesser, till att det faktiska fysiska arbetet ersätts eller stöttas av robotar. Fel använda kan de vara skadliga för medlemmars arbetsmiljö eller så kan de rationalisera bort anställda. Samtidigt har automation och annan effektivisering av tillverkningen inneburit att produktion som annars kunnat

flytta till andra länder har blivit kvar i Sverige och genom att våra medlemmar har en relativt hög kompetens har de tagit de mer avancerade jobben som skapats. För företagen har kompetens och kvalitet blivit viktigare än låga lönenivåer.

Förbundsstyrelsen anser att det historiskt har gynnat medlemmarna att vi anpassat oss till den tekniska utvecklingen i stället för att motarbeta den och att detta fortsatt bör vara vår strategi. Men utvecklingen ska ske på våra villkor och IF Metall behöver involveras och delta i arbetet, så att ny teknik bidrar till att säkerheten höjs samtidigt som företaget kan öka sin produktivitet och konkurrenskraft. Det är vår uppgift att påverka hur förändringar genomförs och att vinster återinvesteras i ny produktion och till högre löner.

Vi kan inte konkurrera om okvalificerade jobb med låga löner och vi vill ha bort tunga, monotona och skadliga arbetsuppgifter. Men vi behöver bevaka att medlemmarnas kompetens tillvaratas och utvecklas för att ta de nya jobben som uppstår, i stället för att rationaliseras bort. Då krävs att vi ställer krav på arbetsgivare och uppmuntrar medlemmar till kompetensutveckling för att få så stora grupper som möjligt att hänga med i utvecklingen. Förutsättningen för detta är starka fackföreningar.

En skatt som är direkt riktad mot robotar riskerar att bromsa upp positiv teknisk utveckling, nytänkande och innovationer, vilket skulle drabba industrin hårdare än andra branscher. Skattebortfall kan i stället hanteras med skatter generellt och genom att anställda i Sverige får större del av produktionsvinsterna. Om robotisering, AI och automatisering leder till ökade inkomster kommer också skatteintäkterna att stiga, vilket möjliggör för att tillhandahålla subventionerad välfärd, utbildning, inkomstskydd och stöd vid omställning. I stället för skattesänkningar för ägarna skulle det behövas större investeringar i svensk industri och i dem som ska ta de nya jobb som då uppstår.

Förbundsstyrelsen föreslår med denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C26

Klubb Gruv 4 LKAB avdelning 1 Malmfälten

Utvinningsskatt

Vi anser att det är av yttersta vikt att säkerställa en rättvis fördelning av intäkter från naturresurser till de lokala samhällen där utvinningen sker.

Det är allmänt känt att företag som utvinner naturtillgångar ofta gör stora vinster, samtidigt som de belastar miljön och infrastrukturen i de områden där de verkar. Det är därför rimligt att en del av dessa vinster återförs till samhället som bär bördan av utvinningen.

Denna skattesats skulle öronmärkas för de kommuner där utvinningen sker. På så sätt skulle lokalsamhällena kunna dra nytta av de ekonomiska fördelar som naturresursutvinningen medför, samtidigt som de kan hantera de potentiella negativa konsekvenserna av verksamheten.

Genom att införa en sådan skattesats skulle vi inte bara säkerställa en mer rättvis fördelning av intäkterna från naturtillgångar, utan också stärka de lokala samhällenas ekonomiska hållbarhet, utveckling och framtid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att påverka staten om ekonomiska resurser för utveckling av de kommuner som råvarorna kommer ifrån

att en särskild avgift införs för företag som utvinner naturtillgångar som går till de lokala kommunerna där naturtillgångar utvinns.

Motion C27

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Utvinningsskatt

Vi skriver till er för att framföra vårt förslag angående beskattning av företag som utvinner våra naturtillgångar. Vi anser att det är av yttersta vikt att säkerställa en rättvis fördelning av intäkter från naturresurser till de lokala samhällen där utvinningen sker.

Det är allmänt känt att företag som utvinner naturtillgångar ofta gör stora vinster, samtidigt som de belastar miljön och infrastrukturen i de områden där de verkar. Det är därför rimligt att en del av dessa vinster återförs till samhället som bär bördan av utvinningen.

Denna skattesats skulle öronmärkas för de kommuner där utvinningen sker. På så sätt skulle lokalsamhällena kunna dra nytta av de ekonomiska fördelar som naturresursutvinningen medför, samtidigt som de kan hantera de potentiella negativa konsekvenserna av verksamheten.

Genom att införa en sådan skattesats skulle vi inte bara säkerställa en mer rättvis fördelning av intäkterna från naturtillgångar, utan också stärka de lokala samhällenas ekonomiska hållbarhet, utveckling och framtid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att påverka staten om ekonomiska resurser för utveckling av de kommuner som råvarorna kommer ifrån

att en särskild avgift införs för företag som utvinner naturtillgångar som går till de lokala kommunerna där naturtillgångar utvinns.

Utlåtande, motionerna C26 och C27

Sverige och Europa befinner sig i en grön och digital omställning som innebär en hög efterfrågan på metaller och mineral. I dag utgör Europas konsumtion av råvaror ungefär en fjärdedel av världens råvaror, samtidigt som endast tre procent av produktionen kommer från den egna marknaden. EU har listat 34 mineral och metaller som bedöms som kritiska och/eller strategiska för vårt samhälle och för välfärden, där en betydande mängd fyndigheter av kritiska metaller och mineral finns inom EU, bland annat i Sverige.

I dag finns 13 producerande gruvor i Sverige, varav nio är belägna i Norrbottens och Västerbottens län, två i Örebro län, en i Västra Götalands län och en i Dalarnas län. Enligt uppskattningar stödjer hela gruvklustret minst 100 000–125 000 direkta och indirekta jobb i Sverige. Gruvindustrin är viktig för svensk ekonomi, jobb och välfärd.

En ökad inhemsk gruvproduktion skulle innebära att Sverige och EU gör sig mindre beroende av tredjeland när det gäller försörjning av kritiska metaller och mineral. Det är viktigt eftersom flera av dessa länder inte delar grundläggande europeiska värderingar eller lever upp till de miljökrav och anställningsvillkor som vi har i EU.

I Sverige har vi en mineralersättning som motsvarar två procent av värdet av de mineral som omfattas av koncessionen och som har brutits och uppfordrats inom koncessionsområdet under året. Av ersättningen ska tre fjärdedelar tillfalla fastighetsägare inom koncessionsområdet och en fjärdedel staten.

Förbundsstyrelsen anser att förutsättningar för en rättvis och konkurrenskraftig grön omställning är av största vikt. Samtidigt finns flera målkonflikter på området där vi inte får backa på de värderingar vi står för. Att omställningen sker rättvist och med hänsyn till de som påverkas kommer att vara avgörande för att omställningen ska vara hållbar. Men i dag saknas nödvändiga resurser för att kommuner och regioner med betydande industriinvesteringar och etableringar, i takt med dessa, ska kunna möta ett ökat behov av investeringar inom välfärd, infrastruktur, kollektivtrafik och bostadsförsörjning. En hållbar omställning kommer därför att kräva riktade nationella ekonomiska medel för att möta det ökade behovet.

Användningen av naturresurser står högt på agendan i omställningen. Samtidigt är bristande lokal acceptans, av olika skäl, en betydande utmaning för svensk industri och den gröna omställningen. Bättre lokala ekonomiska incitament kan därför spela en viktig roll i att möta den utmaningen. Förbundsstyrelsen anser därför att vinster genererade från utvinning av metaller och mineral behöver komma inte bara staten, utan även det lokala samhället till gagn. IF Metall följer frågan med utgångspunkt att förstärkta lokala incitament bör införas. Förbundsstyrelsen vill dock inte låsa sig för en viss form för hur sådant lokalt incitament närmare utformas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B20

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Alla arbetstagare på svensk arbetsmarknad ska behandlas värdigt

I och med den gröna omställningen, de stora industrietableringarna i norr och det nyliga varslet på Northvolt har en speciell sårbarhet för de människor som arbetskraftsinvandrar till Sverige synliggjorts, i synnerhet de som arbetskraftsinvandrat från tredje land och framför allt när dessa människor visstidsanställts. Ett exempel. En person med en visstidsanställning som är i Sverige med ett arbetstillstånd (ett arbetstillstånd som den har kvar sedan en tidigare anställning på ett annat ställe) blir uppsagd med mindre än två veckor kvar på visstidsanställningen. Som övriga visstidsanställda så får inte denna person inte ens en månads uppsägningstid, utan bara de två veckor som är kvar på visstidskontraktet. Denna person har dessutom ett arbetstillstånd som går ut inom en månad, eller ännu mindre. I vanliga fall har en person med ett arbetstillstånd 90 dagar på sig att hitta ett nytt arbete, men i detta fall är risken stor att Migrationsverket inte godkänner en ny ansökan och då måste hen lämna landet senast den dag arbetstillståndet löper ut, eller anställningen avslutas.

Chansen för hen att hitta ett nytt jobb på så kort tid, som dessutom uppnår nivån på det nyligen införda försörjningskravet på 28 480 kr (som dessutom inom kort blir än högre då det ska motsvara 80 % av en svensk medianlön) är väldigt liten. Extra försvårande är det för de som sitter på hyresavtal med exempelvis 3 månaders uppsägningstid alternativt har köpt sitt boende, och nu måste sälja inom en väldigt kort tidsperiod och dessutom på en osäker bostadsmarknad. Det kan också vara så att dessa människor har boenden som är kopplade direkt till sin anställning, vilket innebär att de då också helt plötsligt kan stå bostadslösa.

Som fackförbund har vi lite stöd att erbjuda dessa medlemmar då de varken kan ta del av A-kassa eller övriga stödpaket så som TSL.

Sverige har i dagsläget en hög arbetslöshet men samtidigt också en enorm arbetskraftsbrist. Även om alla arbetslösa svenskar skulle kompetensutvecklas och matchas mot ett ledigt jobb så skulle det ändå saknas ofantligt många människor för att klara av att ”köra Sverige”. Det innebär att vi är helt beroende av att människor rekryteras från resten av världen, i synnerhet är detta helt nödvändigt för att klara den gröna omställningen och alla industrisatsningar.

Det är inte värdigt att människor kan behandlas som varor på det här sättet av svenska arbetsgivare. Därför måste något göras åt gällande regelverk så att samhället säkerställer att de människor som valt att lämna hus och hem, kanske med små barn och en hel familj, på andra sidan jorden för att komma hit och hjälpa Sverige utvecklas och bidra till världens gröna omställning behandlas värdigt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

> ~~att verka politiskt för att inte tillåta visstidsanställningar för människor som befinner sig i eller kommer till Sverige på arbetstillstånd~~

~~att arbeta för att förändra villkoren för visstidsanställningar så att ett större skydd erbjuds för de mest sårbara, exempelvis längre uppsägningstider~~

~~att verka politiskt för en förändring av regelverket för arbetskraftstillstånd som innebär att människor som befinner sig i Sverige på arbetstillstånd alltid har 90 dagar på sig att hitta ett nytt jobb~~

~~att utreda hur IF Metall kan utveckla det stöd och skydd vi kan erbjuda medlemmar som befinner sig i Sverige på arbetstillstånd~~

att utreda vilka åtgärder/lagändringar som är nödvändiga för att skydda människor från att bli plötsligt bostadslösa när boende är kopplat till anställning

att verka politiskt för ett förbud mot att koppla boende till anställning.

Utlåtande, motion B20

Förbundsstyrelsens inställning är att arbetskraftsinvandrare i arbetslivet ska ha samma rättigheter som andra arbetstagare. Det innebär att förbundsstyrelsen inte anser det rimligt att verka politiskt för att andra regler gällande anställningsformer ska gälla för arbetskraftsinvandrare än för övriga arbetstagare.

Lagen om anställningsskydd (LAS) är i vissa delar dispositiv, vilket innebär att det genom centrala kollektivavtal kan införas andra regleringar avseende anställningsformer än lagens. De flesta av IF Metalls kollektivavtal har andra regler än vad som gäller enligt LAS. Reglerna ser olika ut i olika kollektivavtal.

IF Metall verkar för tryggare anställningar, att tillsvidareanställning ska vara norm och för att öka tryggheten vid tidsbegränsade anställningar genom regleringar i kollektivavtal. Tidsbegränsade anställningar har, med vissa undantag, ingen uppsägningstid. De löper den tid som är överenskommen i anställningsavtalet. På det sättet är det trygga anställningar då arbetstagaren vet att anställningen kommer att bestå till det överenskomna slutdatumet, såvida arbetsgivaren inte har sakliga skäl för avsked eller uppsägning på grund av personliga skäl. Därför anser förbundsstyrelsen inte att längre uppsägningstider vid visstidsanställningar är en lösning på problematiken. Det kan dock finnas anledning att, i en del av IF Metalls kollektivavtal, se över bestämmelserna om visstidsanställning i syfte att skapa större skydd. Förbundsstyrelsen anser därför att motionens 2:a att-sats bör överlämnas till avtalsrådet för överväganden och prioriteringar bland andra angelägna krav.

IF Metall förespråkar en reglerad arbetskraftsinvandring. IF Metall anser att arbetskraftsinvandring från tredje land bara ska vara tillåten till bristyrken. IF Metall vill ha en behovsprövad arbetskraftsinvandring. Grundregeln i dagens lagstiftning är att arbetstillstånd de första 24 månaderna bara gäller hos den arbetsgivare och för det yrke som ansökan avsåg. Efter 24 månader, om förlängning av arbetstillståndet beviljats, kan arbetskraftsinvandrare byta arbetsgivare utan att lämna in en ny ansökan så länge de arbetar inom samma yrke. Om byte av yrke sker ska en ny ansökan göras. Om arbetskraftsinvandrare som befinner sig i Sverige alltid ska ha 90 dagar på sig att hitta en ny anställning, oavsett vilken typ av arbete, urholkas tanken om att det är behovet av arbetskraft som ska styra.

Det är viktigt att IF Metall bidrar i arbetet att skydda personer med arbetstillstånd från att utnyttjas och behandlas illa av sin arbetsgivare. IF Metall arbetar ständigt för en human arbetskraftsinvandring, genom att teckna kollektivavtal, samverka med myndigheter och tillsammans med andra fackliga organisationer påverka politiken. Det finns brister i hur människor från andra länder behandlas på svensk arbetsmarknad, det finns en obalans i förhållandet mellan arbetstagare och arbetsgivare som skapar särskild sårbarhet för migranter och ger en tillvaro präglad av otrygghet. Det krävs politiska reformer som ger arbetstagare som träder fram ett skyddsnät för att reglera den obalans vi ser i dag. Till dess politiken har påverkats i rätt riktning måste IF Metall fortsätta det fackliga arbetet, teckna kollektivavtal och bevaka att avtalen följs.

I grunden ger svensk lagstiftning hyresgäster ett gott besittningsskydd för ett tryggt och bestående boende. Det är viktigt och ska värnas. När det gäller hyreskontrakt specifikt knutna till anställning, regleras det vanligen med en så kallad avflyttningsklausul som anger att hyresavtal upphör när anställning upphör. Avtal av denna typ ger vare sig hyresgäster generellt besittningsskydd eller generella möjligheter till förlängning av kontraktet. I övrigt gäller de generella bestämmelserna i Jordabalkens kapitel 12, § 46, som handlar om förhållanden då hyreskontrakt är knutna till anställning.

Förbundsstyrelsen inser att det kan uppstå besvärliga situationer för människor som hamnar i beroendeställning gentemot arbetsgivare för att ha kvar tillgång till bostad eller som kan drabbas hårt av förlust av boende när anställning upphör efter att ha blivit varslade. Möjligheten att motverka detta bör främst ske via utformning av hyreskontrakt och en aktiv kommunal bostadspolitik som ger människor tillgång till eget bestående boende. Kommunerna har också ytterst ett lagstadgat ansvar för att genom socialtjänstens försorg hjälpa enskilda som har svårigheter att på egen hand skaffa sig bostad.

Förbundsstyrelsen menar att möjligheten för arbetsgivare att kunna ta en aktiv roll i bostadsförsörjningen kan vara viktig både vid enskilda rekryteringar och vid förverkligandet av större företagsexpansioner. Det blir socialt ohållbart om arbetsgivare vid rekryteringar bara ska förlita sig på så kallad fly-in-fly-out eller att människor förväntas jobba på distans. Därför vore det också olämpligt att helt ta bort möjligheten att kunna upprätta hyreskontrakt knutna till anställning eller generellt sett låta sådana kontrakt ge hyresgäst fullt besittningsskydd.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att överlämna 2:a att-satsen till avtalsrådet, att avslå 3:e att-satsen, att anse 4:e att-satsen beaktad och att avslå 5:e och 6:e att-satserna.

I debatten deltog

Mikael Granlund, 6 Mellersta Norrland
Victoria Mahala Hart, 3 Norra Västerbotten
Stefan Sjöquist, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C21–C27 samt B20 5:e och 6:e att-satserna.

Mikael Granlunds förslag om bifall till motion C24.

Victoria Mahala Harts förslag om bifall till motion B20 5:e att-satsen.

Stefan Sjöquists, förbundskontoret, förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C21–C27.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C21–C27 samt B20 5:e och 6:e att-satserna i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C24 och B20 5:e att-satsen.

Protokollsanteckning
Talartiden på detta avsnitt var två minuter vid ett första anförande och en minut vid ett andra anförande om samma motion.

Social trygghet – Motionerna C28–C69, B91 3.e att-satsen och B107 2:a att-satsen med utlåtanden

Motion C28

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Pensionsålder

Den ökande pensionsåldern gör att folk inte orkar arbeta 100% fullt ut till riktåldern för pensionen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en rörlig pensionsålder införs utan att man förlorar ekonomiskt som pensionär

att arbetsmiljön på våra arbetsplatser ska bli bättre så man orkar arbeta till riktåldern för pensionen.

Utlåtande, motion C28

Pensionsåldern är gemensam för alla som är födda samma år. Sättet som pensionssystemet ser på ålderdom är orättvist. Det straffar i praktiken de som börjar arbeta tidigare och de som på grund av sitt arbete får ett kortare liv, alltså många grupper av arbetare. Det finns inga tillräckliga system för de som inte längre kan arbeta på grund av att kroppen slitits ut med åldern.

För att motverka effekterna i pensionssystemet av den orättvisa synen på ålder, måste man snarare se till att arbetare får bättre livs- och arbetsvillkor, för att på så vis förlänga deras liv. Det finns också behov av att hitta vägar för att kunna överbrygga tiden mellan ett tidigare utträde ur arbetslivet och själva pensionsåldern utan att pensionsersättningen blir lidande.

En rörlig pensionsålder kommer alltid innehålla dessa orättvisor så länge det är premiebestämt, samtidigt är fördelarna med ett premiebestämt system uppenbara. Därför bör konsekvenserna av arbetslivets orättvisor främst hanteras i arbetslivet och det som inte går att åtgärda i arbetslivet behöver det finnas andra system som hanterar. IF Metalls pensionsutredning har tagit fram flera förslag för att åtgärda problemen som pekas ut i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion C29

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Skatteeffekter vid förtids-/deltidspension

Genom avtalslösningar avstår vi direkta löneökningar och bygger nya pensionslösningar som deltidspension. Om en medlem vill gå tidigare än vad rikt åldern anger exempelvis 63 år får denne medlem betala högre skatt på deltidspensionen till man uppnått 67 år som är rikt åldern. Detta genom att man hamnar i en annan kolumn i skattetabellen än vad man hamnar då man uppnått rikt åldern.

Detta kan inte vara rimligt när vi försöker få till system för deltidspension där våra äldre medlemmar kan gå ner i tid på sina tunga industriarbeten utifrån sin egen hälsa.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att uttag av förtids- och deltidspension beskattas som pension vid uppnådd riktålder (skattekolumn 2).

Utlåtande, motion C29

Förbundsstyrelsen menar att inkomstskatterna ska utformas rättvist utifrån människors bärkraft. Skatterna medverkar till finansieringen av en välfärd som kommer alla till del

och utgår från vars och ens behov. Inkomstskatterna ska ha en utformning som bidrar till arbetslinjen, främja industrins konkurrenskraft och ha en omfördelande effekt. Jobbskatteavdragen som genomfördes under alliansregeringen skapade skillnader i beskattning mellan olika inkomster. I takt med att ändringar gjorts i skatterna uppstår behov av att kompensera grupper, så att skatten för framför allt pensionsinkomster inte blir högre än arbetsinkomster. Så har också i huvudsak skett över tid.

Förbundsstyrelsens principiella utgångspunkt är att skattesystemet bör behandla människor lika, så att skatt på pension och ersättning vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster. Uttag av del av pension räknas i dag som sidoinkomst hos Pensionsmyndigheten och delen beskattas med 30 procent. Utifrån principen om lika behandling av inkomstkategorier är det logiskt att uttag av pension före riktålder inte beskattas högre än inkomst för arbete eller pensionsuttag vid riktåldern.

Samtidigt vill förbundsstyrelsen framhålla de förslag till en mer genomgripande reformering som läggs fram i IF Metalls pensionsutredning för att göra det allmänna pensionssystemet rättvisare. Förbundsstyrelsen anser att dessa reformförslag ska vara prioriterade i vårt fortsatta engagemang för ett rättvist pensionssystem. Bland reformförslagen återfinns inte några ändringar av beskattning. IF Metalls linje bör vidare i en generell mening vara att skattejusteringar ska ske med beaktande av andra reformbehov för att utveckla industri- och välfärdspolitiskt angelägna frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C30

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Allmänna pensionen – inga fler fattiga pensionärer

När man efter ett yrkesverksamt liv når tidpunkten att gå i pension, så ska ens första tanke inte behöva vara en oro - hur ska jag få min ekonomi att gå ihop?

Vi känner alla till dessa berömda 18,5 procent - som avsätts till den allmänna pensionen. (av vår pensionsgrundande inkomst)

Likaså har vi i åratal sett rapporterna som alla pekar på en lägre slutgiltig pension, kravet på att vi alla ska förvärvsarbeta högre och högre upp i åldern - för att nå någon form av rimligt leverne sedan.

Vi vet med samma säkerhet - att det bästa sättet att få en högre pension - är att ha en högre inkomst (månadslön) under sitt yrkesvägsamma liv. Men 18,5 % på en låg månadslön kommer även i framtiden att ge en låg allmän pension varje månad, det är ett faktum.

Vi kommer att ha lägre avlönade branscher och yrken även i framtiden. Möjligheterna för dessa anställda - att ha ett privat sparande - är ytterst begränsade.

Vi kan inte på nuvarande sätt döma yrkesverksamma i låglöneyrken - till ett sämre liv som blivande pensionärer, med en kommande låg pension och en allt högre riktålder för sin sista arbetsdag.

Hur löser vi då detta? Vårt förslag är att införa ett ”golv”, ett lägsta krontal, en miniminivå för den månatligt inbetalda summan ämnad till allmän pension. Nivån bör sättas efter ett lämpligt genomsnitt, exempelvis inom våra LO-yrken.

Den nu rådande lösningen med 18,5 procents inbetalning - har denna motion inga synpunkter kring, det viktiga är att det finns en miniminivå som ej understigs vid inbetalning till systemet.

Detta skulle göra skillnad för personer som gått genom yrkeslivet med dom lägsta lönerna. Krontalet på miniminivån ska uppräknas årligen med lämpligt index (ex. dom procentuella löneökningarna).

Förslagsvis kan denna mellanskillnad upp till ”miniminivå” delfinansieras av utrymme som redan finns i den allmänna löneavgiften i våra arbetsgivaravgifter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett införande av en årligt uppräknad miniminivå vid inbetalning till allmän pension införs.

Utlåtande, motion C30

Pensionen är för låg. Medianen för den totala pensionen var 2023 före skatt 19 500 kronor. Det kan jämföras med Konsumentverkets uppskattning av en normal hushållskostnad för en pensionär på 15 750 kronor. Efter skatt kan alltså medianpensionären uppskattas ha för lite kvar för att klara varje månad. Dagens pensionsinbetalning på 17,21 procent räcker inte.

Det finns olika sätt att höja pensionen på. IF Metalls pensionsutredning har undersökt flera alternativ, bland annat ett införande av en årligt uppräknad miniminivå vid inbetalning till allmän pension. Ett golv i inbetalning riskerar att inte träffa alla de som behöver det, särskilt de som tar stort ansvar för hemmet. Samtidigt gör ett inbetalningsgolv pensionssystemet mer komplicerat och svårförstått.

IF Metalls pensionsutredning har i stället föreslagit flera andra sätt att stärka pensionen på, bland annat ett nytt grundskydd, höjd pensionsinbetalning, en övergång till pensionen för de som inte kan arbeta de sista åren och en förstärkning av pensionsrätten för föräldraledighet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C31

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Förbättring av allmänna pensionen

Varje år avsätts 18,5 procent av vår pensionsgrundande inkomst till allmän pension. Rätta värdet ligger på ca 17,2% .

Prognoser visar att kommande pensionärer får en sämre ekonomisk framtid. Nivån på den slutliga pension vi beräknas få blir allt lägre för varje årskull.

Behovet av eget sparande ökar. Pensionen ligger under 50 % av slutlönen.

Idag verkar inriktningen bara handla om att vi ska arbeta längre för att få en bättre pension. Men vi vet att det är många som inte orkar jobba fram till 67 år.

Vi vet att många av våra medlemmar inom IF Metall redan idag har låg pension.

Vi vill självklart att man efter ett långt yrkesverksamt liv ska ha en skälig pension att leva på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för en höjd avsättning till allmän pension.

Utlåtande, motion C31

Pensionen är för låg. Medianen för den totala pensionen var 2023 före skatt 19 500 kronor. Det kan jämföras med Konsumentverkets uppskattning av en normal hushållskostnad för en pensionär på 15 750 kronor. Efter skatt kan alltså medianpensionären uppskattas ha för lite kvar för att klara varje månad. Dagens pensionsinbetalning på 17,21 procent räcker inte.

IF Metalls pensionsutredning föreslår att höja pensionsavsättningen till 18,5 procent. Detta ska uppnås genom att ta bort skatteavgiften och den motsvarande skattereduktionen. Vidare vill utredningen höja pensionsavgiften i arbetsgivaravgiften från 10,21 procent till 18,5 procent och minska den allmänna lönegivaravgiften från 11,62 till 4,62 procentenheter. Sammantaget innebär det att arbetsgivaravgiften höjs med 1,29 procentenheter och att pensionen höjs från 17,21 procent till 18,5 procent av inkomsten. Den höjda pensionen finansieras alltså av höjd arbetsgivaravgift.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C32

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Pensionsavsättning

Många inom LO - gruppen är sjuka eller får sjukersättning innan pension. Man får sjukersättning på 65% av lönen (63%) så dras pensionsinsättning på denna inkomst. Detsamma gäller vid sjukpenning. Om vi i LO-grupperna ska få en hyfsad pension med full insättning de sista åren så anser vi att pensionsavsättningen ska göras på utgående lön, för man har inte valt att bil sjuk/sjukskriven.

De flesta jobben bidrar till att man inte orkar/klarar att jobba ända fram till pensionen. De sista åren innan pension ger mest utdelning till pensionen. Mest rättvist hade varit om man fick pensionsavsättning på utgående lön istället för som det ser ut idag då pensionsinsättningen riskerar att minska stort med långa sjukskrivningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att pensionsavsättningen ska vara baserat på den enskilde löntagarens utgående lön, även vid sjukskrivning.

Utlåtande, motion C32

Varannan medlem i IF Metall uppger att de inte kommer att orka arbeta till riktåldern. Pensionssystemet behöver åtgärder för att de som arbetat i ett fysiskt krävande arbete inte ska få en dålig pension. IF Metalls pensionsutredning föreslår flera åtgärder för att göra pensionen bättre för de i fysiskt krävande arbete. I stället för att stärka pensionsinbetalningen vid sjukersättning föreslår utredningen att göra trygghetspension till en egen förmån, som bryggar tiden mellan ett tidigt utträde ur arbetslivet och pension. Trygghetspensionen ska till skillnad från sjukersättningen ge pensionsavsättningar, så att den allmänna pensionen inte blir lägre. Vidare innebär pensionsutredningens förslag kvalificering till den i utredningen föreslagna grundpensionen, som kraftigt stärker pensionen, särskilt för dem som varit sjuka länge.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C33

Klubben vid Uponor AB avdelning 13 Bergslagen

Pension efter arbetstid istället för ålder

Då tidigt inträde i arbetslivet ofta sker på yrkesområden som har tyngre arbetsbelastning bör pensionen istället ta större hänsyn till antal verksamma år i yrket istället för att enbart vara baserat på ålder. Akademikers arbetsliv är ofta mycket kortare än en kollektivanställds trots mindre fysisk ansträngning, skiftgång mm. En LO-arbetare har i genomsnitt 10 års tidigare inträde i förvärvslivet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att 40 års heltid bör generera rejäl uppräkning av inkomstpensionen.

Utlåtande, motion C33

IF Metalls pensionsutredning har undersökt olika sätt att höja pensionen. En generell uppräkning av inkomstpensionen innebär att framför allt de med medelhöga och höga inkomster som arbetat heltid får en bättre pension. Det riskerar att göra skillnaden mellan arbetares och tjänstemäns samt mellan kvinnors och mäns pensioner än större. Samtidigt vore uppräkningen väldigt kostsam för att ge begränsade resultat.

IF Metalls pensionsutredning föreslår flera åtgärder för att komma åt problemen som framhålls i motionen. I stället för en generell uppräkning av inkomstpensionen föreslås att göra om garantipensionen till en grundpension med stark koppling till tid i arbete. På så sätt stärks framför allt arbetare med ett helt arbetslivs pension.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C34

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Sänka pensionsåldern för yrken med fysiskt krävande arbeten

Många yrken i vårt samhälle innebär fysiskt krävande och ibland farliga arbetsmiljöer, vilket kan leda till förslitningsskador, långvarig fysisk och psykisk stress samt andra hälsoproblem. Arbetstagare inom dessa yrken, såsom byggnadsarbetare, vårdpersonal, industriarbetare och andra liknande yrkesgrupper, utsätts dagligen för tunga lyft, monotona rörelser och andra påfrestningar som kan ha en negativ inverkan på deras hälsa över tid.

Syftet med denna motion är att säkerställa att personer som arbetar i fysiskt krävande yrken får möjlighet att gå i pension tidigare, vilket skulle ge dem en bättre chans att njuta av sina pensionsår i god hälsa. Detta är en fråga om rättvisa och om att erkänna den fysiska belastning som dessa arbetstagare utsätts för under sina yrkesverksamma år.

Jag förslår att pensionsåldern sänks med 5 år för arbetstagare inom yrken med dokumenterat fysiskt krävande arbetsuppgifter. Detta skulle ge dessa arbetstagare en möjlighet att gå i pension tidigare och därmed minska risken för hälsoproblem relaterade till långvarigt tungt arbete.

Införandet av en särskild utredning för att identifiera vilka yrken som ska omfattas av den sänkta pensionsåldern. Utredningen ska baseras på hälsodata, arbetsmiljöforskning och andra relevanta faktorer för att säkerställa att beslutet är välgrundat och rättvist.

Skapandet av ett omställningsstöd för arbetstagare som närmar sig pensionsåldern i fysiskt krävande yrken. Detta stöd ska ge möjlighet till omskolning eller övergång till lättare arbetsuppgifter för de som vill fortsätta arbeta men inte orkar med det fysiskt krävande arbetet.

Den fysiska och psykiska påfrestning som arbetstagare i fysiskt krävande yrken utsätts för har en betydande inverkan på deras hälsa och livskvalitet. Att sänka pensionsåldern för dessa yrkesgrupper är ett nödvändigt steg för att säkerställa att de kan dra nytta av sina pensionsår utan att behöva lida av allvarliga hälsoproblem. Detta är också ett sätt att visa att vi värdesätter deras insatser och att vi är villiga att vidta åtgärder för att förbättra deras livskvalitet.

Genom att anta denna motion visar vi att vi bryr oss om de som arbetar inom fysiskt krävande yrken och att vi är beredda att skapa rättvisa förutsättningar för en hälsosam pension. Att sänka pensionsåldern är ett viktigt steg för att ge dessa hårt arbetande yrkesgrupper en välförtjänt möjlighet att njuta av sina pensionsår i god hälsa.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att pensionsåldern sänks med fem år för yrken med fysiskt krävande arbetsuppgifter

att en särskild utredning genomförs för att fastställa vilka yrken som omfattas av denna sänkning

att ett omställningsstöd införs för äldre arbetstagare i fysiskt krävande yrken som vill fortsätta arbeta i mindre krävande roller.

Utlåtande, motion C34

IF Metalls pensionsutredning genomförde en medlemsundersökning som visade att varannan medlem uppgav att de inte kommer att orka arbeta fram till riktåldern. Finland

har infört en förmån där det går att gå i pension i förtid om man har arbetat i ett särskilt krävande yrke. Den reformen når få.

Förbundsstyrelsen menar att det i ett pensionssystem skulle bli svårt att påvisa att man har haft ett arbetsliv i fysiskt hårt krävande arbete. Ett sådant system skulle bli komplicerat med många besvärliga gränsdragningar mellan olika yrken och yrkesroller.

Det svenska pensionssystemet är uppbyggt på ett sätt där man själv indirekt finansierar sin pension. En sänkning av pensionsåldern innebär därför en kraftigt sänkt pension. Lägre inbetalningar blir lägre pensionsutbetalningar. För att uppnå motionens intention krävs att livslängdsantagandet förändras för dem som går i pension i förtid, vilket skulle kunna leda till följdproblem.

Förbundsstyrelsen vill också i sammanhang av tunga och slitsamma arbeten framhålla vikten av insatser för hållbart arbetsliv och chanser för vidareutbildning och omställning genom hela livet, även för äldre arbetstagare.

IF Metalls pensionsutredning har föreslagit hur trygghetspensionen skulle kunna omvandlas och utvidgas för att uppnå de effekter som anges i motionen. Utredningen föreslår en reformering av trygghetspensionen till att den blir sin egen pensionsförmån. I stället för att ha ett ålderskrav som är kopplat till riktåldern bör den lägsta åldern snarare vara efter 40 år i arbetslivet. På så sätt når reformen arbetare som vanligen har ett tidigt inträde i arbetslivet. Vidare bör även subventionerade anställningar vara kvalificerande, vilket till skillnad från i dag även skulle inkludera Samhalls anställda.

Utredningen föreslår också att prövningen ska bli generösare genom olika förändringar i prövningens tillämpning. Främst handlar det om att sänka kravet på den nedsatta arbetsförmågans varaktighet. I dag krävs att den är stadigvarande nedsatt, alltså för evigt. Utredningen menar att det i stället bör vara en nedsättning av arbetsförmågan i minst 3–5 år. Därtill bör dagens prövning av arbetsförmågan mot arbete som den försäkrade haft de senaste 15 åren lättas upp. Den närmare formuleringen behöver dock utredas vidare.

Pensionsutredningens förslag innebär att frikoppla trygghetspensionen från sjukersättningssystemet. Det gör det enklare att försvara systemet från politiska motståndare, eftersom det är svårare att politiskt motivera försvagningar av förmåner för arbetare med fullt arbetsliv än vad som skulle kunna framställas som ett system riktat till människor som inte gjort sig förtjänta av att få trygghetspension.

Utredningens förslag till reformerad trygghetspension innebär att den kommer att nå fler, särskilt arbetare. Färre kommer behöva ta av sin pension för att finansiera tiden mellan att man inte längre kan arbeta och riktåldern. På så sätt blir pensionen avsevärt stärkt för de grupper som har behoven.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion C35

Avdelning 19 Östra Värmland

Dags att införa en svensk Arnepension

Sedan 1990-talet har möjligheten att gå i pension i förtid för den som slitit ut sig under arbetslivet försvårats. Flera och stegvisa åtstramningar har lett till att Sverige har OECD:s strängaste system för förtidspensionering.

Samtidigt har åldersgränsen för inkomstgrundad pension höjts. 2023 höjdes gränsen från 62 år till 63 år, medan gränsen för garantipension höjts till 66 år. För framtida generationer ligger gränsen för allmän pension på 68 år men kan komma att höjas ytterligare. De bakomliggande argumenten handlar om att mer pengar behöver tillföras pensionssystemet och att vi blir friskare och lever längre.

Detta gäller dock långt ifrån alla löntagargrupper. Ojämlikheten i hälsa och medellivslängd skiljer sig kraftigt åt mellan akademiker och arbetare. Arbetare lämnar arbetslivet i genomsnitt vid 63,5 års ålder, vilket med dagens regler innebär en låg pension. Grundproblemet handlar om en ojämlik arbetsmarknad, där ett mer rättvist pensionssystem inte kommer komma till rätta med att människor blir utslitna på sina arbeten.

Ett rättvist pensionssystem kan dock se till att människor som arbetat länge och slitit ut sig får en chans att vila och få en värdig pension.

Steg har tagits i rätt riktning. Den tidigare socialdemokratiska regeringen införde ”trygghetspension för utslitna” vilket gjort att antalet äldre som beviljats sjukersättning ökat. Det handlar om människor som slitit ut sig på sitt arbete och nu får ersättning av en välfärd som tidigare skulle vänt dem ryggen. Här finns dock mer att utveckla så att ett längre arbetsliv går att kombineras med ökade möjligheter att gå i pension tidigare.

I Danmark finns ett mer utvecklat system som kallas Arnepension. Det riktar sig till de som har arbetat länge och slitit ut sig, och gör det möjligt att som mest gå i pension tre år före den ordinarie pensionsåldern. Det danska systemet gör att pensionen kan tas ut ett år i förtid för den pensionär som har arbetat i 42 år, två år i förtid för den som arbetat i 43 år och tre år i förtid efter 44 års arbete. Det är ett mer rättvist system än det svenska, då människor som jobbar länge också har möjligheten att gå i pension tidigare. Detta utan att gå igenom Försäkringskassans krav på nedsatt arbetsförmåga och att testats mot tidigare arbeten.

Ett liknande system i Sverige vore ett erkännande för den insats arbetande människor gjort i Sverige, och ett erkännande av den orättvisa som råder på arbetsmarknaden där vissa grupper i större utsträckning kan räkna med ett långt och friskt arbetsliv än andra. Det är inte rimligt i ett land som Sverige att ha ett pensionssystem som förstärker klasskillnaderna i vårt land.

Det är dags att Sverige lär sig av sin granne i söder och inför en svensk Arnepension.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett pensionssystem införs där löntagare med långt yrkesliv får möjligheten att gå i tidigare pension med den danska Arnepensionen som förebild

att tid med deltidsarbete och föräldraledighet ska räknas till kvalificering för tidigare pension

att begränsade perioder med a-kassa och sjukpenning ska räknas till kvalificering för tidigare pension.

Utlåtande, motion C35

Det danska pensionssystemet skiljer sig mycket från det svenska, vilket gör det praktiskt svårt att överföra Arnepensionssystemet till Sverige. Den av socialdemokratisk ledd regering införda trygghetspensionen är ett bra första steg mot ett system med liknande principer. IF Metalls pensionsutredning har föreslagit hur trygghetspensionen skulle kunna omvandlas och utvidgas för att uppnå de effekter som anges i motionen. Utredningen föreslår en reformering av trygghetspensionen till att den blir sin egen pensionsförmån. I stället för att ha ett ålderskrav som är kopplat till riktåldern bör den lägsta åldern snarare vara efter 40 år i arbetslivet. På så sätt når reformen bättre arbetare som vanligen har ett tidigt inträde i arbetslivet. Vidare bör även subventionerade anställningar vara kvalificerande, vilket till skillnad från i dag även skulle inkludera Samhalls anställda.

Utredningen föreslår också att prövningen ska bli generösare genom olika förändringar i prövningens tillämpning. Främst handlar det om att sänka kravet på den nedsatta arbetsförmågans varaktighet. I dag krävs att den är stadigvarande nedsatt, alltså för evigt. Utredningen menar att det i stället bör vara en nedsättning av arbetsförmågan i minst 3–5 år. Därtill bör dagens prövning av arbetsförmågan mot arbete som den försäkrade haft de senaste 15 åren lättas upp. Den närmare formuleringen behöver dock utredas vidare.

Pensionsutredningens förslag innebär att frikoppla trygghetspensionen från sjukersättningssystemet. Det gör det enklare att försvara systemet från politiska motståndare, eftersom det är svårare att politiskt motivera försvagningar av förmåner för arbetare med fullt arbetsliv än vad som skulle framställas som ett system riktat till människor som inte gjort sig förtjänta av att få trygghetspension.

Utredningens förslag till reformerad trygghetspension innebär att den kommer att nå fler, särskilt arbetare. Färre kommer behöva ta av sin pension för att finansiera tiden mellan att man inte längre kan arbeta och riktåldern. På så sätt blir pensionen avsevärt stärkt för de grupper som har behoven.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C36

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Sänkning av pensionsåldern för särskilt fysiskt krävande yrken

Arbetet inom metallindustrin är ofta fysiskt krävande och innebär hög belastning på kroppen under många år. Trots detta har pensionsåldern successivt höjts, vilket innebär att många metallarbetare tvingas arbeta längre än vad som är rimligt med tanke på arbetets påfrestningar.

Många av våra medlemmar upplever att de inte orkar arbeta fram till den nuvarande pensionsåldern på grund av slitningar och hälsoproblem som har uppstått under åren. Det är orättvist att metallarbetare, som har lagt ner hårt arbete i många år, ska behöva fortsätta arbeta till en hög ålder utan möjlighet att njuta av en värdig pension.

En sänkning av pensionsåldern skulle ge våra medlemmar en chans att gå i pension tidigare och därmed minska risken för arbetsrelaterade skador och sjukdomar, samt ge dem möjlighet att få en bättre livskvalitet under sina pensionsår.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheterna att införa differentierad pensionsålder baserad på yrkesgrupper inom IF Metalls avtalsområden, där särskilt fysiskt krävande yrken kan få en lägre pensionsålder

att genomföra en särskild utredning för att fastställa vilka yrken som omfattas.

Utlåtande, motion C36

Varannan medlem i IF Metall uppger att de inte kommer orka arbeta till riktåldern. Finland har infört en förmån där det går att gå i pension i förväg om man har arbetat i ett särskilt krävande yrke. Reformen når få. Det är väldigt svårt att påvisa att man har haft ett arbetsliv i fysiskt hårt krävande arbete.

Det svenska pensionssystemet är uppbyggt på ett sätt där man själv indirekt finansierar sin pension. En sänkning av pensionsåldern innebär därför en kraftigt sänkt pension. För att uppnå motionens intention, krävs att livslängdsantagandet förändras för de som går i pension i förtid, vilket i sin tur skapar utmaningar för pensionssystemet.

IF Metalls pensionsutredning har föreslagit hur trygghetspensionen skulle kunna omvandlas och utvidgas för att få effekterna som motionen efterfrågar. Utredningen föreslår att reformera trygghetspensionen till att bli sin egen pensionsförmån. I stället för att ha ett ålderskrav som är kopplat till riktåldern bör lägsta åldern vara efter 40 år i arbetslivet. På så sätt når reformen arbetare som vanligen har ett tidigt inträde i arbetslivet. Vidare bör även subventionerade anställningar vara kvalificerande, vilket till skillnad från i dag även skulle inkludera Samhalls anställda.

Utredningen föreslår också att prövningen ska bli generösare genom olika förändringar i prövningens tillämpning. Främst genom att sänka kravet på den nedsatta arbetsförmågans varaktighet. I dag krävs att den är stadigvarande nedsatt, alltså för evigt. Utredningen menar att i stället bör det vara en nedsättning av arbetsförmågan i minst 3–5 år. Därtill bör dagens prövning av arbetsförmågan mot arbete som den försäkrade haft de senaste 15 åren lättas upp. Den närmare formuleringen behöver utredas.

Förslaget skulle frikoppla trygghetspensionen från sjukersättningssystemet. Det gör det enklare att försvara systemet från politiska motståndare. Det är svårare att politiskt

motivera försvagningar av förmåner för arbetare med fullt arbetsliv än för, vad som framställs som, några som ej gjort sig förtjänta av en förmån.

Utredningens förslag till reformerad trygghetspension innebär att den kommer att nå fler, särskilt arbetare. Färre kommer behöva ta av sin pension för att finansiera tiden mellan att man inte längre kan arbeta och riktåldern. På så sätt blir pensionen avsevärt stärkt för vissa grupper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C37

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Pension

Dagens pensionssystem bör ses över och reformeras, våra politiska partier har bara haft en parameter man använt då vi lever längre än tidigare och det är höjd pensionsålder som har varit deras recept.

Vi vet att ett flertal inom IF Metall håller inte ett helt arbetsliv. Många som arbetar inom industrin börjar också vid en tidigare ålder än många akademiska yrken. Sammantaget gör det att vi arbetar och betalar skatt i ett flertal år mer än många som valt att läsa på högskola eller universitet till andra yrken.

Vi anser att det finns ytterligare parametrar att använda för att få framtidens pensionssystem att räcka till. Där är både avsättning till den allmänna pensionen som inte är förändrad på ett antal år och även hur många år man varit yrkesverksam och betalt skatt.

Vi förespråkar ett pensionssystem med flexiblare regler som i stället på fasta åldrar borde vara kopplat till antal yrkesverksamma år med inbetalning till pensionssystemet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avsättningen till den allmänna pensionen ökar från dagens avsättningsnivå

att i stället för en fast pensionsålder införa ett flexiblare system som bygger på att man bör ha rätt att gå i pension vid full intjänad pensionsrätt, dvs. cirka 40 år.

Utlåtande, motion C37

Förbundsstyrelsen menar att pensionen är för låg för alltför många människor. Medianen för den totala pensionen var 2023 före skatt 19 500 kronor. Det kan jämföras med Konsumentverkets uppskattning för en normal hushållskostnad för en pensionär på 15 750 kronor. Efter skatt kan alltså medianpensionären uppskattas ha för lite kvar för att klara varje månad. Dagens pensionsinbetalning på 17,21 procent räcker inte.

IF Metalls pensionsutredning föreslår att höja pensionsavsättningen till 18,5 procent. Detta ska uppnås genom att ta bort skatteavgiften och den motsvarande skattereduktionen. Vidare vill utredningen höja pensionsavgiften i arbetsgivaravgiften från 10,21 procent till 18,5 procent och minska den allmänna lönegivaravgiften från 11,62 till 4,62 procentenheter. Sammantaget innebär det att arbetsgivaravgiften höjs med 1,29 procentenheter och att pensionen höjs från 17,21 procent till 18,5 procent av inkomsten. Den höjda pensionen finansieras alltså av höjd arbetsgivaravgift.

Det svenska pensionssystemet är ett så kallat fiktivt avgiftsbaserat system. I vårt pensionssystem är det framför allt hur mycket en betalat in och hur länge man förväntas vara pensionär som påverkar ens pension. Att införa en pensionsålder kopplat till antal år i arbete skulle ge arbetare en lägre pension och kommer inte åt de underliggande orättvisorna. Samtidigt riskerar det att missa arbetarkvinnor som har större andel av sitt liv utanför arbetslivet.

Frågan är större än pensionsålder. Den höjda pensionsåldern blir ett problem i takt med att många arbetare inte orkar att arbeta fram till riktåldern. Samtidigt dör arbetare tidigare än tjänstemän och får därför färre år med pension. Det är orättvist. Samtidigt

skulle de förslag som motionen lägger fram i praktiken innebära att arbetaren själv ska ta ansvar för ett hårt arbetsliv, inte staten och arbetsgivare.

IF Metalls pensionsutredning har föreslagit flera olika insatser som behövs för att göra pensionssystemet rättvist. Bland förslagen finns vikten av satsning på arbetares arbetsmiljö. Pensionssystemet kan i grunden inte vara lösningen för bristande arbetsmiljö. Det är en fråga som gäller människors hela arbetsliv. Vidare föreslås att takten i pensionsåldershöjningarna behöver bromsas upp och att en förstärkt trygghetspension införs som kan brygga tiden mellan arbete och pension för de som går i pension i förtid på grund av att de inte orkar längre.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att avslå 2:a att-satsen.

Motion C38

Avdelning 15 Stockholms län

Högre sammanlagd pension

Idag är det väldigt många medlemmar, både inom Samhall och i andra låglöneförbund, som inte kan klara sig på sin pension utan att söka bidrag. Det kan bero på att man inte har arbetat så många år i Sverige, men även de som arbetat här större delen av sitt arbetsliv får det svårt att klara sig på den pension man får om man har en slutlön på endast 24 000 kr/månad.

Detta beror på att den allmänna pensionen ger mindre än 50 % av den lön man har vid pensioneringen. Till detta kommer tjänstepensionen, men i bästa fall kan den tillsammans med allmän pension ge en sammanlagd pension på ca 60 % av lönen för lågavlönade.

Det säger sig självt att det inte går att klara sig på en så låg pension som ligger långt under lägstalönerna i kollektivavtalen. Även lågavlönade har kostnader för boende, mat och andra livsnödvändigheter. Det är heller inte rimligt att skillnaden i sammanlagd pension mellan en som arbetat i ett låglöneyrke hela livet och en som inte arbetat alls blir knappt märkbar när eventuella bidrag som bostadsbidrag och äldreförsörjningsstöd betalats ut.

Efter ett långt och ofta slitsamt arbetsliv måste pensionen vara på en sådan nivå att den går att leva på utan att behöva ansöka om bidrag, vilket ofta kan ses som förnedrande.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nivån på den sammanlagda pensionen ska uppgå till minst 75 procent av lönen i stället för dagens 60 procent.

Utlåtande, motion C38

Pensionen är för låg. Medianen för den totala pensionen var 2023 före skatt 19 500 kronor. Det kan jämföras med Konsumentverkets uppskattning för en normal hushållskostnad för en pensionär på 15 750 kronor. Efter skatt kan alltså medianpensionären uppskattas ha för lite kvar för att klara varje månad. Dagens pensionsinbetalning på 17,21 procent räcker inte.

Ambitionen för det allmänna pensionssystemet är att pensionen ska vara 60 procent av slutlönen. Många arbetare har en sämre löneutveckling de sista åren i livet eller till och med får sämre inkomst på grund av sjukskrivning och liknande. Det gör att kompensationsgrad blir ett dåligt mått för arbetare.

Samtidigt instämmer förbundsstyrelsen med ambitionen i motionen att förbättra den allmänna pensionen. IF Metalls pensionsutredning har föreslagit flera sätt att stärka pensionen på. Bland förslagen finns ett nytt grundskydd, höjd pensionsinbetalning, en övergång till pensionen för de som inte kan arbeta de sista åren och en förstärkning av pensionsrätten för föräldraledighet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C39

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Rättvis fördelning av skatteintäkter och pension

Pensionsåldern höjs för arbetare i Sverige, vi får jobba fysiskt tungt och slita med kropparna, kropparna slits mer än i andra branscher, exempelvis akademiker/tjänstemän då de ofta både studerar innan de kommer ut i arbetslivet samt har ett mindre fysiskt krävande arbete. Därav orkar de jobba till en högre ålder.

Man är i regel 41-45 år i arbetslivet innan pension, detta ska vara ett fast antal år för samtliga och ska börja räknas från året man börjar jobba, oberoende av när man kommer ut i arbetslivet. Då man uppfyllt 41-45 år i arbetslivet kan man ta ut pension (föräldraledighet och sjukdom inräknas i arbetad tid).

Genom denna typ av fördelning (livsarbetstidsmått) föreslaget i att-satsen får vi en jämnare slitagefördelning samt bidragande till jämnare skatteintäkter över alla Sveriges arbetare. Mer skatteintäkter till staten då även tjänstemännen jobbar in lika mycket som arbetarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

> att ett livsarbetstidsmått införs i pensionssystemet för att jämna ut bidragandet av skatteintäkter och att merparten av Sveriges befolkning tillsammans tar ansvar för allas lika arbetsbörda.

Utlåtande, motion C39

Pensionsåldern är gemensam för alla som är födda samma år. Sättet som pensionssystemet ser på ålderdom är dock orättvist. Det straffar i praktiken de som börjar arbeta tidigare och de som på grund av sitt arbete får ett kortare liv, alltså många grupper av arbetare. Det finns inga tillräckliga system för de som inte längre kan arbeta på grund av att kroppen slitits ut med åldern.

För att motverka effekterna i pensionssystemet av den orättvisa synen på ålder, måste man snarare se till att arbetare får bättre livs- och arbetsvillkor, och på så vis förlänga deras livslängd. Insatser för hållbart arbete för alla är helt avgörande.

Förbundsstyrelsen menar att det också finns behov av att hitta vägar för att kunna överbrygga tiden mellan ett tidigare utträde ur arbetslivet och själva pensionsåldern utan att pensionsersättningen lider. En rörlig pensionsålder kommer alltid innehålla dessa orättvisor så länge det är premiebestämt, samtidigt är fördelarna med ett premiebestämt system uppenbara. Därför bör konsekvenserna av arbetslivets orättvisor främst hanteras genom insatser i arbetslivet och för det som inte går att åtgärda i arbetslivet behöver det finnas andra system. IF Metalls pensionsutredning har tagit fram flera reformförslag för att åtgärda problemen som motionen pekar på.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C40

Avdelning 46 Blekinge

Stoppa urholkningen av arbetsgivaravgiften

Arbetsgivaravgiften som arbetsgivaren betalar på löner och andra ersättningar till anställda är avsedd att finansiera våra olika socialförsäkringar och bidra till välfärdssystemen. Under sista 10 - 12 åren har en avgift tagits från detta som gått till statskassan. Pengar vi avstått i lön för att ha trygga socialförsäkringssystem för pension, a-kassa, försäkringskassan mm. Detta påverkar finansieringen av samhällsservicen och våra sociala förmåner negativt.

Vi måste säkerställa att avgiften används för dess ursprungliga syften och att pengarna finns till våra välfärdssystem. Vi behöver en stabil finansiering av viktiga sociala försäkringar och välfärdstjänster som är avgörande för samhällets välbefinnande.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åtgärder införs för att stoppa urholkningen av arbetsgivaravgiften så att avgiften används till det den ursprungligen var menad för.

Utlåtande, motion C40

Den allmänna löneavgiften har, framför allt sedan alliansregeringens tid, ökat kraftigt. Ökningen har skett genom omfördelning inom de lagstadgade sociala avgifterna. Det totala uttaget har i stort sett varit oförändrat. Det innebär att en allt större andel av de sociala avgifterna är att betrakta som löneskatt, som går in i statskassan utan närmare ändamål. Förbundsstyrelsen menar att utvecklingen är principiellt olycklig. De sociala avgifterna bör i hög grad knytas till ändamål och hålla nivåer som möjliggör en god sjukförsäkring.

Samtidigt tar allmänna löneavgiften in betydande miljardbelopp som används för att finansiera offentlig verksamhet. Om den minskar eller omfördelas till andra ändamål skulle det innebära att staten skulle behöva höja andra skatter för att upprätthålla finansieringen.

Förbundsstyrelsen menar därför att en växling från de allmänna löneavgifterna till andra ändamål behöver ske med försiktighet för att undvika skattehöjningar och med överväganden för reformområden som förbundet driver. Hit hör förbättrade pensioner. IF Metalls pensionsutredning föreslår omfattande reformer för ett rättvisare pensionssystem. Finansieringen av reformerna hämtas till del genom höjning av arbetsgivaravgiften.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C41

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Den största stölden från löntagarna - Återställ sjukförsäkringen

Den största stölden från löntagarna skedde 2006-2007 när den blåa regeringen valde att omfördela arbetsgivaravgiften. Man valde att sänka procentsatsen till sjukförsäkringen för att finansiera skattesänkningar.

2006 var avsättningen från arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen 8,64% och har stegvis sänkts till 3,55% 2024. Detta är alltså mer än en halvering. Sjukförsäkringen och Försäkringskassan klarar idag inte att leverera det som medborgarna förväntar sig.

Arbetsgivaravgifterna är ett löneutrymme som vi avstått från för att finansiera löntagarnas behov vid sjukdom, ålderdom, arbetslöshet, arbetsskada och föräldraskap. Löntagarna har alltså avstått reallöneökningar för att få till dessa trygghetssystem och rimligen om pengarna inte används till det de var tänkt till så bör detta återgå till att vara ett löneutrymme för reallöneökningar eller att återställa avsättningen till det en gång var.

Allmänna löneavgiften var 50 miljarder 2007 och 2021 var den siffran 229 miljarder, pengar som går till stadskassan i stället för våra trygghetssystem. Detta har blivit en slags bolagsskatt och inte en trygghetsförsäkring.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att minska procentsatsen till allmänna löneavgiften och öka procentsatsen till sjukförsäkringsavgiften

att politiskt driva frågan att förbättra sjukförsäkringen så att den motsvarar medborgarnas förväntningar.

Utlåtande, motion C41

Den allmänna löneavgiften har, framför allt sedan alliansregeringens tid, ökat kraftigt. Ökningen har skett genom omfördelning inom de lagstadgade sociala avgifterna. Det totala uttaget har i stort sett varit oförändrat. Det innebär att en allt större andel av de sociala avgifterna är att betrakta som löneskatt, som går in i statskassan utan närmare ändamål. Förbundsstyrelsen menar att utvecklingen är principiellt olycklig. De sociala avgifterna bör i hög grad knytas till ändamål och hålla nivåer som möjliggör en god sjukförsäkring.

Samtidigt tar allmänna löneavgiften in betydande miljardbelopp som används för att finansiera offentlig verksamhet. Om den minskar eller omfördelas till andra ändamål skulle det innebära att staten skulle behöva höja andra skatter för att upprätthålla finansieringen.

Förbundsstyrelsen menar därför att en växling från de allmänna löneavgifterna till andra ändamål behöver ske med försiktighet för att undvika skattehöjningar och med överväganden för reformområden som förbundet driver. Hit hör förbättrade pensioner. IF Metalls pensionsutredning föreslår omfattande reformer för ett rättvisare pensionssystem. Finansieringen av reformerna hämtas till del genom höjning av arbetsgivaravgiften. Här bör också IF Metalls fokus ligga när det gäller överväganden om omfördelning inom de ändamål som de sociala avgifterna avses gå till.

Samtidigt menar förbundsstyrelsen att en förbättring av sjukförsäkringen är angelägen. Därför har förbundet drivit krav i valrörelser och mot politiken för att förbättra systemet, och kommer fortsätta att göra det.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion C42

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Arbetarkvinnors livslängd minskar

Det är dags att adressera den oroande trenden där arbetarkvinnors förväntade livslängd minskar, medan andra yrkesgruppers livslängd fortsätter att öka. Det är oacceptabelt att vi i dagens samhälle fortfarande ser sådana ojämlikheter när det gäller hälsa och välbefinnande.

Som ett samhälle måste vi samarbeta för att identifiera och åtgärda de underliggande orsakerna till denna skillnad för att säkerställa rättvisa och jämlikhet för alla.

IF Metall står inför en unik möjlighet att ta ledningen i denna fråga genom att erbjuda arbetarkvinnor möjligheten till förtidspension, vilket skulle bidra till att lindra de påfrestningar som många av dem upplever.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt arbeta för att inkludera arbetarkvinnor i möjligheten till förtidspension för att kompensera för den ökade belastningen och risken för hälsoproblem som de ofta står inför i sina yrken

att utveckla och implementera stödprogram och resurser för arbetarkvinnor som går i förtidspension för att hjälpa dem att övergå till denna nya livsstil och säkerställa deras välbefinnande och ekonomiska trygghet

att genomföra en omfattande studie för att analysera orsakerna till den minskande förväntade livslängden för arbetarkvinnor

att skapa medvetenhet och engagemang bland allmänheten, beslutsfattare och arbetsgivare för att bekämpa stereotyper och fördomar som kan påverka arbetarkvinnors hälsa och välbefinnande

att samarbeta med relevanta myndigheter och organisationer för att främja politiska förändringar som stöder och utvidgar möjligheten till förtidspension för arbetarkvinnor inte bara inom IF Metall utan också på nationell nivå.

Utlåtande, motion C42

IF Metalls pensionsutredning har haft ett särskilt fokus på arbetarkvinnors situation och har föreslagit flera åtgärder för att förbättra deras pension och möjlighet till tidigt utträde ur arbetsmarknaden. Genom att bland annat ersätta garantipensionen med en grundpension, stärka pensionsinbetalningar under föräldraledighet, arbetsmiljösatsningar och en fristående samt utvidgad trygghetspension.

Verkligheten kring arbetarkvinnors situation är givetvis en fråga större än bara möjligheten att kunna gå i förtida pension. Förbundsstyrelsen menar också att IF Metall saknar resurser att själva bygga upp stödprogram och resurser för att hjälpa arbetarkvinnor i förtidspension att övergå till denna nya livsstil och säkerställa deras välbefinnande och ekonomiska trygghet. IF Metall saknar också kapacitet att själva genomföra en omfattande studie om arbetarkvinnors livslängd. Förbundsstyrelsen instämmer med behovet av att bättre förstå varför arbetarkvinnor inte lever lika länge som andra grupper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att avslå 2:a och 3:e att-satserna, att bifalla 4:e att-satsen och att anse 5:e att-satsen beaktad.

Motion C43

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Karensavdragets avskaffande

Karensavdraget, som innebär att arbetstagare inte får ersättning för den första sjukdagen, har länge varit en omdebatterad fråga. Det är dags att detta avdrag avskaffas för att skapa en mer rättvis och hälsosam arbetsmiljö.

För många arbetstagare innebär karensavdraget en betydande ekonomisk börda. Att förlora en dagslön kan vara förödande, särskilt för låginkomsttagare och ensamstående föräldrar. Genom att arbeta för att avskaffa karensavdraget kan vi säkerställa att ingen behöver välja mellan sin hälsa och sin ekonomi.

Karensavdraget drabbar dessutom vissa grupper hårdare än andra, till exempel kvinnor som ofta tar större ansvar för vård av sjuka barn. Genom att arbeta för att karensavdraget avskaffas kan vi bidra till en mer jämställd arbetsmarknad där alla har samma förutsättningar att ta hand om sin hälsa utan ekonomiska påföljder. Som uttalat feministiskt förbund bör detta ligga i IF Metalls intresse.

En arbetsmiljö där arbetstagare känner sig trygga och värderade leder dessutom till högre produktivitet och bättre arbetsmoral. När anställda inte behöver oroa sig för ekonomiska konsekvenser av att vara sjuka, kan de fokusera på att återhämta sig och återvända till arbetet med full kraft. Detta gynnar både arbetsgivare och arbetstagare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för ett avskaffande av karensavdraget

att arbeta för att skapa opinion kring att avskaffa karensavdraget.

Motion C44

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Karensavdrag

Slopad karensdag vid sjukdom för att minska risken för smittspridning på arbetsplatsen där många medarbetare går till arbetet trots att de känner sig sjuka.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensavdraget slopas.

Motion C45

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 34 Borås, 36 Göteborg

Avskaffa karensavdraget

I dagens läge går många till jobbet sjuka då de inte har råd med en karensdag. Det ökar smitta av sjukdomar på arbetsplatser och förlänger återhämtningsprocessen hos den sjuka. Att vi har en karensdag påverkar den sjuka både ekonomiskt, fysiskt och psykiskt. Vi anser att man inte ska bli straffad för att man är sjuk. Alla oavsett livssituation ska kunna vara hemma för att prioritera sin hälsa.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få bort karensavdraget.

Motion C46

Avdelning 16 Mälardalen, 22 Sörmland, 28 Västra Skaraborg

Avskaffa karensavdraget

I dagens läge går många till jobbet sjuka då de inte har råd med en karensdag. Det ökar smitta av sjukdomar på arbetsplatser och förlänger återhämtningsprocessen hos den sjuka. Att vi har en karensdag påverkar den sjuka både ekonomiskt, fysiskt och psykiskt.

Vi anser att man inte ska bli straffad för att man är sjuk. Alla oavsett livssituation ska kunna vara hemma för att prioritera sin hälsa. Särskilt drabbade blir de som har återkommande besvär, till exempel migrän, fysisk smärta eller psykisk ohälsa som leder till fler karensdagar och då också mer förlorade pengar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få bort karensavdraget.

Motion C47

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Slopa karensavdraget

Karensavdraget som regel hindrar arbetstagare från att få ersättning från första sjukdagen och medför en ekonomisk börda för individen och även familjen. Vi måste säkerställa att sjuklön betalas ut från första sjukdagen. Detta minskar stress för enskilda arbetstagare och främjar en hälsosammare arbetsmiljö där anställda kan känna sig trygga att vara sjuka utan att oroa sig för förlorad lön.

Det handlar om ekonomisk rättvisa och att inte straffas för att hen är sjuk. Det handlar också om att vi kan ta hand om vår hälsa utan att bli fattigare. Vi minskar också risken för smittspridning på arbetsplatsen, vilket kan minska generell sjukfrånvaro.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensavdraget slopas helt.

Motion C48

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Avskaffande av karensdag

Karensdagen borde tas bort vid sjukfrånvaro.

Är man sjuk bör man vara hemma. Det finns många som går på jobbet fast man är sjuk på grund av ekonomiska själ. Detta är även en rättvisefråga då arbetare, till skillnad från tjänstemän, inte kan jobba hemifrån.

Under ett helt arbetsliv är det stora summor som vi förlorar i pension och direkta kostnader. Det finns även en vinning för arbetsgivare och arbetstagare att detta minskar en smittspridning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen vid sjukfrånvaro avskaffas.

Motion C49

Avdelning 14 Värmland

Avskaffa karens avdraget

I dagens läge går många till jobbet sjuka då de inte har råd med en karensdag. Det ökar smitta av sjukdomar på arbetsplatser och förlänger återhämtningsprocessen hos den sjuka. Att vi har en karensdag påverkar den sjuka både ekonomiskt, fysiskt och psykiskt. Vi anser att man inte ska bli straffad för att man är sjuk. Alla oavsett livssituation ska kunna vara hemma för att prioritera sin hälsa.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få bort karensavdraget.

Motion C50

Avdelning 18 Örebro län

Avskaffa karensavdraget

I dagens läge går många till jobbet sjuka då de inte har råd med ett karensavdrag. Det ökar smitta av sjukdomar på arbetsplatser och förlänger återhämtningsprocessen hos den sjuka. Att vi har ett karensavdrag påverkar den sjuka både ekonomiskt, fysiskt och psykiskt. Vi anser att man inte ska bli straffad för att man är sjuk. Alla oavsett livssituation ska kunna vara hemma för att prioritera sin hälsa. Tjänstemän som har möjlighet att arbeta hemifrån blir inte drabbade, medan vi medlemmar inte kan ta med oss svarven hem.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan i facklig-politisk samverkan om att få bort karensavdraget.

Motion C51

Avdelning 43 Kronoberg

Ta bort karensavdraget/sjuklön från första sjukdagen

Det är orättvist att arbetare som ej kan arbeta hemifrån har ett karens avdrag. Om karens avdraget togs bort skulle detta minska smittspridning och sjuknärvaro. Vi tycker det är orättvist för att det slår hårt många arbetare som inte har råd att sjukskriva sig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjuklön utbetalas från första sjukdagen.

Motion C52

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Karensavdrag

Då alla yrkesgrupper inte kan arbeta från hemmet och att ett antal rent teoretiskt skulle kunna vara sjuk och arbeta hemifrån så upplever vi att karensavdraget är föråldrat och slår mot yrkesgrupper som redan har en sämre möjlighet till att arbeta hemifrån.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensavdraget i sjukförsäkringen avskaffas.

Utlåtande, motionerna C43–C52

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att karensavdraget är orättvist och drabbar våra medlemmar hårt och att karensavdraget ska tas bort. IF Metalls kongress 2022 beslutade att bifalla borttagandet av karensavdraget, även två LO-kongresser har beslutat att bifalla frågan.

IF Metall, tillsammans med övriga LO-förbund, arbetar aktivt med att belysa problemet med karensavdraget och att det ska tas bort för alla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C53

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Slopa karensavdraget

Under de senaste åren har många yrkesgrupper fått större möjligheter att arbeta hemifrån. Digitala arbetsverktyg och mötesformer har också underlättat för många att kunna arbeta även om man är lindrigt sjuk. På så sätt kan vissa yrkesgrupper undvika både karensavdrag och sjuklön. Den möjligheten finns inte för dem som måste arbeta på plats inom en industri. Karensavdraget skapar orimligt stora skillnader i arbetsvillkor mellan olika yrkesgrupper.

Många IF Metall medlemmar har varit på jobbet sjuka många gånger, eftersom karensavdraget ger en löneminskning. Detta resulterar i att fler i arbetslaget blir sjuka, utmattade efter jobbet som då påverkar fritiden. Detta leder ofta till ännu mera sjukskrivningar och trötthet.

Att slopa karensavdraget skulle både göra det mer rättvist mellan yrkesgrupperna, men samtidigt låta oss stanna hemma när vi är sjuka, så vi får vila upp oss och inte smitta andra. I längden kommer detta göra att vi kan vara friskare på arbetet.

Karensavdraget borde genast slopas. Avdraget är ett problem som leder till ekonomiska orättvisor för den enskilde såväl som långtgående negativa konsekvenser för arbetsgivarna och samhället i stort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att slopa karensavdraget, för arbetare som inte kan distansarbeta.

Utlåtande, motion C53

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att karensavdraget är orättvist och drabbar våra medlemmar hårt och att karensavdraget ska tas bort. IF Metalls kongress 2022 beslutade att bifalla borttagandet av karensavdraget för alla. Även två LO-kongresser har beslutat att ta bort karensavdraget för alla. IF Metall, tillsammans med övriga LO-förbund, arbetar aktivt med att belysa problemet med karensavdraget, och driver opinion för att karensavdraget ska tas bort för alla, inte bara dem som saknar möjligheter att distansarbeta.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C54
Avdelning 32 Höglandet

Slopat karensavdrag
Vi ser idag en segregering i det skydd vi har vid sjukdom. En verklighet där arbetare har sämre möjligheter till ekonomiskt skydd vid sjukfrånvaro upp till 14 dagar. Många av våra medlemmar sjukanmäler sig vid sjukdom och som tack får de 1 dags karensavdrag. En möjlighet som tjänstemän har är att vid sjukdom arbeta hemifrån och slipper därmed karens och har 100 % lön under hela ”sjukperioden”.

Detta sneda sätt att hantera sjukfrånvaro slår också mot våra medlemmar senare i livet kopplat till alla de ersättningar som är kopplade till intjänad lön. Detta måste få ett stopp.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensavdraget avskaffas och att IF Metalls medlemmar inte ska påverkas ekonomiskt negativt vid sjukfrånvaro, varken nu eller i framtiden

att skicka frågan om karensdag och avdrag till avtalsrådet och verka för att våra medlemmar inte missgynnas i framtida hantering.

Utlåtande, motion C54
Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att karensavdraget är orättvist och drabbar våra medlemmar hårt och att karensavdraget ska tas bort. IF Metalls kongress 2022 beslutade att bifalla borttagandet av karensavdraget, även LO-kongressen beslutade att bifalla frågan. IF Metall tillsammans med övriga LO-förbund arbetar aktivt med att belysa problemet med karensavdraget och att det ska tas bort för alla. IF Metall vill att karensavdraget tas bort för alla genom lagstiftning, inte bara för vissa avtalsområden. Att ingen ska påverkas ekonomiskt, varken nu eller i framtiden, riskerar att ge fel konsekvenser som skulle vara negativa för sjukförsäkringen och i förlängningen våra medlemmar. Det skulle i första hand gynna höginkomsttagare. Att verka för att man ska få vara sjuk tills man blir frisk och borttagandet av karensavdraget, är en av de frågor som är högt prioriterade och som skulle gynna våra medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C55
Avdelning 34 Borås

Slopa karens avdraget permanent
Under pandemin gjorde sig klassamhället påmind då vi arbetare fick gå till arbetena medan en extremt hög del av tjänstemännen kunde arbeta hemifrån. Efter pandemin har vi sett att detta mönster fortsätter, många tjänstemän jobbar och har i större utsträckning möjligheten att arbeta hemifrån, en möjlighet som vi alla vet är omöjlig för oss arbetare.

Den inbyggda klassorättvisan måste vi bekämpa och förbundet måste alliera sig med andra förbund i kampen att skrota karensavdraget.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensavdraget permanent avskaffas genom avtal

att karensavdraget permanent avskaffas genom lag.

Utlåtande, motion C55
Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att karensavdraget är orättvist och slår hårt mot våra medlemmar och att karensavdraget ska tas bort. IF Metall tillsammans med övriga LO-förbund arbetar aktivt med att belysa problemet med karensavdraget och att det ska tas bort för alla genom lagstiftning och inte för vissa avtalsområden. IF Metalls kongress

2022 beslutade att bifalla borttagandet av karensavdraget, även LO-kongressen beslutade att bifalla frågan.

Förbundsstyrelsen vill i första hand ta bort karensavdraget för alla genom ett borttagande i lagen, inte genom avtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a att satsen beaktad.

Motion C56

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

En sjukförsäkring värd namnet

Regeringen har tagit beslut om att ändra sjukskrivningsreglerna och återinföra en yttre gräns för sjukskrivning

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det finns en sjukförsäkring värd namnet utan yttre tidsgräns.

Utlåtande, motion C56

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det behövs förbättringar i sjukförsäkringen. Man ska få vara sjuk tills man blir frisk med en trygg ekonomi. IF Metall arbetar just nu aktivt med borttagandet av karensavdraget, vilket skulle gynna många av våra medlemmar. Det låg ett förslag 2024 om ett flertal försämringar, bland andra att återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen. Efter påtryckningar, bland annat från LO, drogs förslaget tillbaka. IF Metall fortsätter att driva frågan om förbättrad sjukförsäkring tillsammans med övriga LO-förbund.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C57

Avdelning 46 Blekinge

Rätten att få vara sjukskriven tills man blivit arbetsför

Våra beslutsfattare verkar inte förstå att alla inte klarar av att jobba hela vägen fram till pension. Vi som jobbar med kroppen i värme/kyla, tunga, repetitiva jobb som är monotona och slitsamma, vi vet.

När kroppen sagt stopp och sjukskrivningen är ett faktum är vägen tillbaka oftast lång, man har bränt all sin energi under en längre tid och helgens lediga dagar räcker inte till för återhämtning. Den 8e dagen på din sjukskrivning ska du lämna läkarintyg. Dag 15 tar Försäkringskassan över ditt ärende från arbetsgivaren, du ska då in själv och anmäla dig sjukskriven hos f-kassan, Dag 30 görs en plan för återgång i arbetet med din arbetsgivare med en Arbetsförmågebedömning. Dag 90 görs en ny uppföljning om du inte kan utföra något arbete alls hos din arbetsgivare. Det kan till exempel vara så att du behöver kortare arbetsdagar eller andra arbetsuppgifter, antingen tillfälligt eller permanent. Dag 180 görs matchning mot andra arbeten på arbetsmarknaden utifrån de regler som finns.

Mitt i din återhämtning, som kan vara riktigt tuff, ska du kämpa för din rätt till vård, rätt rehabilitering, genomgå Försäkringskassans rehab-plan samtidigt som du känner pressen från din arbetsgivare och skulden för dina kollegor som får ta det extra arbete det kräver medan du är borta.

De som drabbats av sjukdom mår ännu sämre och blir ännu sjukare när de blir misstrodda och inte får det stöd de behöver och förtjänar. Sjukskrivning är också det en typ av behandling och med dagens system får man inte ro att ta del av den behandlingen fullt ut. Utan man förväntas känna till alla regler och vilka man ska kontakta och när, samtidigt som man ska rehabiliteras. Det underlättar inte tillfrisknandet utan kan snarare i många fall förvärra situationen och många upplever en oerhörd stress. Här hade det behövts en

kontakt i rehab frågor från avdelningen att få hjälp av som kan regler och hjälper dig som sjukskriven att hamna rätt i kontakter med allt du behöver.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta bort nuvarande 180-dagarsregeln i rehabiliteringskedjan

att det ska finnas hjälp av en kontakt i rehabfrågor från avdelningen som hjälper en hela vägen

att den sjukpenninggrundande inkomsten ska vara konstant i sjukförsäkringens regelverk.

Utlåtande, motion C57

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det behövs förbättringar i sjukförsäkringen. Man ska få vara sjuk tills man blir frisk med en trygg ekonomi. 180-dagarsgränsen i rehabiliteringskedjan är inte bra som den är utformad nu, den borde vara hållpunkt för rehabiliterande åtgärder. Det låg ett förslag 2024 om ett flertal försämringar, bland andra att återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen. Efter påtryckningar, bland annat från LO, röstades förslaget ned. IF Metall fortsätter driva frågan om förbättrad sjukförsäkring tillsammans med övriga LO-förbund. Att driva frågan om konstant sjukpenninggrundade ersättning, kan ge negativ effekt. I dag är det möjligt att höja sin sjukpenninggrundande ersättning vid avtalad löneförhöjning. Våra lokalavdelningar arbetar i dag olika när det gäller rehabilitering. De allra flesta avdelningarna har flera som kan hjälpa till med rehabiliteringsärenden, både lokala ombudsmän och regionala skyddsombud. Den bästa arbetsanpassningen och rehabiliteringen sker på klubbnivå, där man kan se behovet av åtgärder tidigt och kunskapen om företaget finns.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att avslå 3:e att-satsen.

Motion C58

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukförsäkringen

Vi anser att man ska kunna vara sjuk tills man blir frisk och inte ”straffas” ut på grund av ekonomiska förutsättningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den bortre, övre gränsen på hur länge man får vara sjukskriven med ersättning tas bort.

Utlåtande, motion C58

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det behövs förbättringar i sjukförsäkringen. Man ska få vara sjuk tills man blir frisk med en trygg ekonomi. IF Metall arbetar just nu aktivt med borttagandet av karensavdraget, som skulle gynna många av våra medlemmar om det togs bort. Det låg ett förslag 2024 om ett flertal försämringar, bland andra att återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen. Efter påtryckningar, bland annat från LO, drogs förslaget tillbaka. IF Metall fortsätter att driva frågan om förbättrad sjukförsäkring tillsammans med övriga LO-förbund.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C59

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Barnbidrag

I dagens Sverige så är det mer vanligt förekommande med andra familjekonstellationer än enbart den klassiska kärnfamiljen. Detta kan i många fall bidra till att föräldrarna får sämre ekonomiska förutsättningar. De ekonomiska effekterna efter pandemi och ekonomisk kris har heller inte bidragit till att göra det bättre.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att barnbidraget höjs markant.

Utlåtande, motion C59

Förbundsstyrelsen menar att det finns många goda skäl att höja barnbidragen rejält. Utöver de skäl som anges i motionen, ser vi hur barnfattigdomen riskerar att öka i takt med att levnadsomkostnaderna ökar. Särskilt svårt är detta för familjer med ensamstående föräldrar och/eller låga inkomster. Mellan 2006 och 2017 låg barnbidraget stilla, vilket urholkade värdet av bidraget. Efter det har barnbidraget höjts två gånger för att i dag vara 1 250 kronor i månaden. Samtidigt ökar kostnaderna för barnens fritidsaktiviteter i allt högre takt. På många håll ser vi hur ökande avgifter till bland annat idrottsföreningar och kulturskola riskerar att hämma barns deltagande i meningsfulla aktiviteter och därmed begränsa deras möjligheter att utveckla sin fulla potential.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C60

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Rätt till arbete för alla – Barnomsorg/fritidshem på obekväm tid för jämställdhet och ekonomisk trygghet

Inledning

IF Metall har en lång och stolt tradition av att kämpa för jämställdhet och ekonomisk trygghet för alla medlemmar. Idag står vi inför en utmaning där många, ofta kvinnor, hindras från att nå sin fulla potential på arbetsmarknaden på grund av brist på tillgänglig barnomsorg/fritidsverksamhet.

Problem

Sverige har idag en välutbyggd barnomsorg under dagtid. Men för de som arbetar obekväma arbetstider, till exempel inom industrin, finns det ofta stora problem att hitta barnomsorg.

Brist på barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid leder till att:

- Föräldrar tvingas gå ner i arbetstid eller tacka nej till jobb.Detta drabbar oftast kvinnor och förstärker de ekonomiska klyftorna mellan män och kvinnor.
- Enkönade arbetsplatser cementeras. Kvinnor hindras från att ta arbete inom traditionellt manliga branscher på grund av bristande barnomsorg/fritidshem.
- Den ekonomiska tryggheten hotas. Deltidsarbete och lägre lön ger lägre pension, vilket drabbar kvinnor hårdast.

Motivering

Rätt till arbete för alla och jämställda villkor på arbetsmarknaden är grundläggande frågor för IF Metall. Barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid är en viktig del av lösningen för att nå dessa mål. Genom att verka för en utbyggd barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid kan vi bidra till ett mer jämställt och ekonomiskt tryggt Sverige.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla kommuner i Sverige ska erbjuda barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid

att staten ger ekonomiskt stöd till kommuner som inrättar barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid

att LO driver frågan om barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid i alla kommuner.

Utlåtande, motion C60

Förbundsstyrelsen instämmer i motionens analys att barnomsorg under obekväm arbetstid är viktig för jämställdhet och en väl fungerande arbetsmarknad. LO arbetar redan i dag aktivt för att politiskt opinionsbilda kring behovet av barnomsorg under dygnets alla timmar.

Ett utökat statligt stöd till kommuner som inrättar barnomsorg/fritidshem på obekväm arbetstid är en lösning som är värd att beakta. Det finns dock begränsningar i dag i statens möjligheter att garantera att tillsatta medel går till den verksamhet som önskas. Frågan om vilken typ av stimulanser och åtgärder som kan uppnå effekt behöver därför utredas.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att för att säkerställa att kommuner organiserar barnomsorgen på ett sätt så att den fungerar för våra medlemmar i praktiken behöver IF Metalls fackligt-politiska engagemang även finnas i kommuner och regioner. Här kan IF Metalls medlemmar göra skillnad redan i dag, genom att ställa krav på den egna kommunens utformning av barnomsorg.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen och att anse 2:a och 3:e att-satserna beaktade.

Motion C61

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Behov av barnomsorg under dygnets alla timmar

För att kunna skapa jämställdhet och jämlikhet krävs att samhällets institutioner förändras i takt med tiden. Den allmänna barnomsorgen byggdes ut i en tid då det var betydligt färre som tog ansvar för barn på egen hand eller med delad vårdnad och dessutom hade jobb som varierade i arbetstid över veckans alla timmar.

Idag ser situationen annorlunda ut. För att uppnå jämställdhet och jämlikhet i livsvillkor krävs möjlighet att kunna leva på sin lön. Då måste samhället bidra med barnomsorg för de som inte jobbar kontorstider. För många av våra medlemmar hör det till vanligheterna att jobba långt efter fem på kvällen, eller på skiftgång med tidvis helgtjänstgöring och/eller nattarbete.

De som vanligtvis får stå undan när det inte finns någon möjlighet till barnomsorg är kvinnan, som då antingen får vara hemma eller helt enkelt försöka hitta något annat jobb i någon annan bransch. Det blir dessutom också i många fall helt enkelt omöjligt för många att ta eller behålla ett jobb inom många av branscher om de av olika anledningar blir ensamstående.

Frågan om barnomsorg under dygnets alla timmer är därför en mycket angelägen fråga för IF Metalls medlemsgrupper, då det dels är en stor jämställdhetsfråga men också en fråga om att möjliggöra kompetensförsörjning för våra verksamheter.

Det är inte heller en ny fråga för vårt förbund utan är något som funnits i pipen i flera år. Det händer dock trots detta inte så mycket i samhället på det här området. IF Metall bör därför anta en tydligare position gällande frågan om lagstadgad rätt till barnomsorg under dygnets alla timmer.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inta en tydligare positionering gällande behovet av lagstadgad rätt till barnomsorg på dygnets alla timmar

att utforma en plan för ett aktivt påverkansarbete för att skapa opinion för lagstadgad rätt till barnomsorg under dygnets alla timmar.

Utlåtande, motion C61

Barnomsorg under obekväm arbetstid är en viktig jämställdhetsfråga och en förutsättning för en väl fungerande arbetsmarknad. Enligt skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete. Lagen undantar dock kvällar, nätter, helger och storhelger. I de kommuner som erbjuder barnomsorg utanför kontorstid sätts ofta krav på föräldrarna att först undersöka om närstående kan ta hand om barnet. Även begränsade öppettider, långa avstånd och krav på lång framförhållning förekommer. Det skapar orimliga hinder för alla föräldrar som arbetar utanför kontorstid.

IF Metall ser ett behov av att politiskt opinionsbilda om att den pedagogiska förskoleverksamhet som erbjuds dagtid kompletteras med barnomsorg övriga tider. För att detta ska vara möjligt för kommuner att genomföra kan till exempel gemensam kö till barnomsorgsplatser behöva införas. Målet är en lagstadgad rätt till barnomsorg som passar våra medlemmars arbetstider. Ingen ska behöva välja mellan arbete och att bilda familj.

För att säkerställa att kommuner organiserar barnomsorgen på ett sätt så att den fungerar för våra medlemmar i praktiken behöver IF Metalls fackligt-politiska engagemang även finnas i kommuner och regioner. Här kan IF Metalls medlemmar göra skillnad redan i dag, genom att ställa krav på den egna kommunens utformning av barnomsorg.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion C62

Avdelning 44 Halland

Våra barn, vår framtid

”Barn har egna rättigheter som samhället behöver skydda och stärka för att barnen ska må bra och utvecklas” barnens rättigheter. Trygghet och rutiner är väldigt viktiga för barns utveckling! Gemensamma aktiviteter som att leka, äta och sova är några av rutinerna som barn med ålder 1–5 år gör på förskolan. Men barn till föräldrar som jobbar skift, de kan bara följa de gemensamma rutinerna varannan vecka, hur bra är det för de?

Därför bör tiderna för inlämning förlängas 2 timmar för att följa arbetet inom industrin/lagerverksamhet, för att då ha samma möjlighet att följa rutinerna deras kamrater har på förskolan.

I Sverige finns 9450 förskolor 1–5 år och 3982 grundskolor/ fritids. I Halland har vi 350 grundskolor/ fritids och 1650 förskolor. I Halmstads kommun har vi 107 förskolor och 47 grundskolor/ fritids.

Avgift tas för plats i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Tjänsten som föräldrarna betalar för. Att ändra tiderna för inlämning skulle ge möjlighet till föräldrar att lättare få en anställning som fungerar för föräldrar samt barn.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kommunernas barnomsorg utökar sina öppettider

att alla kommuner skall erbjuda barnomsorg på nattid i samtliga upptagningsområden.

Utlåtande, motion C62

Barnomsorg under obekväm arbetstid är en viktig jämställdhetsfråga och en förutsättning för en väl fungerande arbetsmarknad. Enligt skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete. Lagen undantar dock kvällar, nätter, helger och storhelger. I de kommuner som erbjuder barnomsorg utanför kontorstid sätts ofta krav på föräldrarna att först undersöka om närstående kan ta hand om barnet. Även begränsade öppettider, långa avstånd och krav på lång framförhållning förekommer. Det skapar orimliga hinder för alla föräldrar som arbetar utanför kontorstid.

IF Metall ser ett behov av att politiskt opinionsbilda om att den pedagogiska förskoleverksamhet som erbjuds dagtid kompletteras med barnomsorg övriga tider. För att detta ska vara möjligt för kommuner att genomföra kan till exempel gemensam kö till barnomsorgsplatser behöva införas.

Målet är en lagstadgad rätt till barnomsorg som passar våra medlemmars arbetstider. Ingen ska behöva välja mellan arbete och att bilda familj. För att säkerställa att kommuner organiserar barnomsorgen på ett sätt så att den fungerar för våra medlemmar i praktiken behöver IF Metalls fackligt-politiska engagemang även finnas i kommuner och regioner. Här kan IF Metalls medlemmar göra skillnad redan i dag, genom att ställa krav på den egna kommunens utformning av barnomsorg.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C63

Avdelning 12 Uppland

Jämställd vård

Trots Sveriges ”starka” position när det gäller jämställdhet, finns det fortfarande betydande skillnader mellan kvinnor och män i vården. Kvinnors hälsa prioriteras ofta lägre, och forskning visar att kvinnors sjukdomssymptom inte alltid tas på samma allvar som mäns. Exempelvis dröjer det längre för kvinnor att få korrekt diagnos vid hjärt- och kärlsjukdomar, och inom förlossningsvården är resurserna ofta otillräckliga. Det finns även brister i forskning kring sjukdomar som främst drabbar kvinnor, som endometrios och menstruationsrelaterade tillstånd.

IF Metall är en stark och progressiv röst för arbetstagare och har under lång tid varit en förespråkare för jämställdhet. Det är därför av största vikt att vår fackliga rörelse också verkar för att stärka jämställdheten inom vården och förbättra kvinnohälsan, både för våra medlemmar och för samhället i stort. Kvinnor ska kunna känna sig trygga i att få rätt vård och behandling, oavsett vilken sjukdom de drabbas av. Att ojämställdheten i vården kvarstår är ett svek mot kvinnors rättigheter och deras hälsa. Som fackförening har IF Metall en möjlighet att påverka och driva på för förändring. Genom att lyfta kvinnohälsan som en prioriterad fråga kan vi bidra till att bryta de strukturer som upprätthåller dessa skillnader. Vi anser att detta arbete är en viktig del av vår kamp för ett mer rättvist och jämlikt samhälle, där ingen ska diskrimineras på grund av sitt kön.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att kvinnohälsan lyfts som en central fråga inom svensk hälso- och sjukvård

att driva frågan om ökad forskning och bättre resurser till vård av kvinnosjukdomar, såsom endometrios och menstruationsrelaterade sjukdomar

att arbeta för att kvinnors vårdbehov prioriteras lika högt som mäns inom alla områden av sjukvården, särskilt inom akutsjukvård och hjärt- och kärlsjukdomar

att stödja initiativ för bättre arbetsvillkor och resurser inom förlossningsvården för att säkerställa en trygg vård för alla kvinnor

att genom sitt jämställdhetsarbete verka för att belysa de ojämställda förhållandena inom vården och öka medvetenheten bland medlemmarna om dessa frågor.

Utlåtande, motion C63

Det finns ett behov av att lyfta kvinnohälsan inom vården och att säkra att ett kvinnoperspektiv finns med i vården brett. Förbundsstyrelsen menar dock att IF Metall inte är en organisation som kan påverka vårdens utformning och utförande, och därmed inte har den roll som behövs för att med framgång kunna lyfta kvinnohälsan inom vården. Det finns många viktiga aktörer som redan arbetar med att lyfta kvinnohälsan. Deras arbete är viktigt och bör premieras.

Generellt forskas det otillräckligt på kvinnors hälsa och ohälsa. Det gäller såväl hur allmänna sjukdomar, läkemedel och hälsoproblem påverkar kvinnor som specifikt på kvinnosjukdomar. Inom forskningen finns det behov av att prioritera kvinnors hälsa och ohälsa mer.

Kvinnor använder sjukvården i större utsträckning. Förbundsstyrelsen tror inte att fokus bör ligga på att prioritera kvinnors vårdbehov lika högt som männens, även om det är viktigt. I stället kan det finnas skäl att prioritera arbetet för att förebygga orsakerna till kvinnors ökade vårdbehov. Inte minst arbetsmiljöarbetet spelar här en stor roll.

IF Metall har efter förra kongressen tillsatt en arbetsgrupp för att bättre förstå hur vi kan arbeta med förlossningsskador. Arbetet är pågående.

Förbundsstyrelsen menar att IF Metall har begränsade förutsättningar att driva flera olika politiska frågor samtidigt. Flera jämställdhetspolitiska frågor är viktiga för förbundet. IF Metall är bättre lämpat att driva jämställdhetspolitiska frågor som är nära våra verksamhetsområden och anser därför att dessa bör prioriteras framför att belysa de ojämställda förhållandena inom vården.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att bifalla 2:a att-satsen, att avslå 3:e att-satsen, att anse 4:e att-satsen beaktad och att avslå 5:e att-satsen.

Motion C64

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet

Nu är det dags att vi från facket talar om för Socialdemokraterna att det är dags för en reform som gör att tandvården ingår i högkostnadsskyddet, det ska inte ske stegvis som s-kongressen beslutade, det ska ske nu.

Många av våra medlemmar har inget skydd överhuvudtaget som underlättar vid höga tandvårdsräkningar.

Vi har i så många år krävt att tandvård ska ingå i högkostnadsskyddet så det börjar bli löjligt. Beroende på vilken regering vi har höjs o sänks åldern för fri tandvård. Det räcker inte med en fri tandvård för unga. Det ska gälla alla och det är fullt naturligt då tänderna ingår i kroppen.

Tänderna är en viktig del i den allmänna hälsan och i vårt välbefinnande. Trots dess betydelse är det nu en kostnad som för många slår hål på ekonomin, för vanligt folk. Det blir en börda för både individen och familjen och det leder många gånger till att tandläkarbesöket uteblir och hälsan påverkas negativt. Att inkludera tänderna i högkostnadsskyddet skulle göra tandvården mer tillgänglig och ekonomiskt överkomlig för alla. Det främjar också ekonomisk rättvisa genom att minska skillnaderna i tillgång för vård baserat på ekonomisk tillgång.

Det är inte meningen att redan utsatta människor ska behöva välja bort tandvård för att de annars inte kan mätta magen. Det ska inte behöva vara ett val, det ska vara en självklarhet att alla ska kunna vårda sina tänder utan tanken på tjocklek på plånboken. Det ska inte vara en klassfråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Utlåtande, motion C64

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att tillgång till tandvård inte ska vara en klassfråga. Tyvärr har den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna nyligen valt att driva igenom försämringar för unga vuxna.

Vid senaste kongressen bifölls en motion med samma innebörd och förbundsstyrelsen har därefter drivit frågan, dels som påverkan gentemot lagstiftare, inte minst företrädare för Socialdemokraterna, men också via LO. Tyvärr har den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna, i stället för att bygga ut tillgängligheten, nyligen valt att driva igenom försämrad tillgång till tandvård för unga vuxna. Det finns därför all anledning att fortsatt driva på i frågan inom ramen för LO-samverkan.

LO:s kongress 2024 ställde sig återigen bakom en motion om att driva frågan om att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C65

Avdelning 43 Kronoberg

Tandvård

Vi ser att många IF Metallare har problem med sina tänder och anser sig inte ha råd att gå till tandläkaren. Dåliga tänder ska inte vara en klassfråga utan detta ska samhället solidariskt hjälpas åt att betala.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvården ska ingå i sjukvårdens patientavgift och vara kopplat till högkostnadsskyddet.

Utlåtande, motion C65

Vid senaste kongressen bifölls en motion med samma innebörd och förbundsstyrelsen har därefter drivit frågan, dels som påverkan gentemot lagstiftare, men också via LO. Tyvärr har den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna i stället för att bygga ut tillgängligheten nyligen valt att driva igenom försämrad tillgång till tandvård för unga vuxna. Det finns därför all anledning att fortsatt driva på i frågan inom ramen för LO-samverkan.

LO:s kongress 2024 ställde sig återigen bakom en motion om att driva frågan om att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C66

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Högkostnadsskydd

Vi har högkostnadsskydd för de kostnader vi har när vi får mediciner eller vård på sjukhus eller vårdinrättning. I dag ingår inte såsom tandvård, ögon eller öron på samma sätt om det inte berör mediciner.

Varför ska glasögon och hörapparater som är nödvändiga för att fungera i samhället eller på jobb inte ingå i detta. När det gäller tandvård så är detta också många gånger förknippat med kostnad och då blir detta en klassfråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få in kostnader som förknippas med öron i det högkostnadsskydd som finns i dag

att få in kostnader som förknippas med ögon i det högkostnadsskydd som finns i dag

att få in kostnader som förknippas med tandvård i det högkostnadsskydd som finns i dag.

Utlåtande, motion C66

Vid kongressen 2022 bifölls en motion om att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att tandvård ska ingå inom ramen för högkostnadsskyddet. Denna fråga har drivits vidare och 2024 beslutade även LO:s kongress att återigen ställa sig bakom ett sådant förslag.

Vid kongressen 2022 bifölls också en motion om att förbundsstyrelsen skulle verka för att syntest och glasögon ska ingå inom ramen för högkostnadsskyddet. Förbundsstyrelsen har framfört denna hållning, men har hittills inte fått gehör för frågan.

Kostnader för hörhjälpmedel varierar i dag stort beroende på i vilken region personer bor i och hur konstruktionen för patientavgifter ser ut. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att hjälpmedel som underlättar för människor på jobbet liksom i livet i stort ska vara lättillgängligt och inte en klassfråga. Förbundsstyrelsen anser att detta är en fråga som med fördel kan drivas regionalt genom politisk påverkan och facklig-politisk samverkan.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det inte med framgång går att driva alla önskade välfärdsreformer samtidigt. Att IF Metall sedan kongressen 2022 har anslutit sig till linjen om att driva frågan om att tandvård ska ingå i högkostnadsskyddet innebär att det nu finns en än större uppbackning kring den frågan än tidigare. LO-kongressen 2024 ställde sig återigen bakom en motion med samma innebörd. Förbundsstyrelsen anser att det är rimligt att fortsatt gemensamt prioritera denna fråga.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion C67

Avdelning 18 Örebro län

Gravid på arbetet

När företaget inte kan erbjuda en omplacering där det inte finns någon risk för kvinnans eller barnets hälsa så finns det ingen annan möjlighet än att vara hemma. Gravida som efter omplaceringsutredning måste gå hem förlorar en stor del av sin inkomst, vilket är oacceptabelt. Denna situation borde ha en lösning som ger 100% kompensation efter att omplaceringsutredning har gjorts på den arbetsplats där den gravida kvinnan är anställd.

En lösning på detta skulle skapa ett mer jämställt arbetsliv för IF Metalls medlemmar och möjliggöra att unga kvinnor kan jobba inom industrin utan att behöva vara oroliga för sin ekonomi under en graviditet. Då IF Metall är feministiskt förbund bör detta vara en högst prioriterad fråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gravida efter en omplaceringsutredning ska få samma möjlighet till ersättning som vid en sjukskrivning medan den havande är hemma.

Utlåtande, motion C67

IF Metall är ett feministiskt förbund som står upp för allas lika värde. Förbundsstyrelsen anser att arbetstagare inte ska drabbas negativt ekonomiskt under sin graviditet på grund av att arbetsgivaren inte kan bereda arbete. IF Metall ska därför verka för att så inte sker.

Graviditetspenning ger ofta lägre ersättning än sjukpenning och föräldrapenning, framför allt vid högre inkomster på grund av ett lägre ersättningstak och frånvaro av kompletterande kollektivavtalsreglering och avtalsförsäkring.

I dag finns en rätt till ett föräldrapenningtillägg om 10 procent. Förbundsstyrelsen anser att det även vore rimligt med en graviditetslön om 10 procent. En kollektivavtalsreglering av frågan skulle bidra till att sätta press på arbetsgivare att ta sitt arbetsmiljöansvar. Både inför riksavtalsförhandlingarna 2023 och 2025 beslutade IF Metalls avtalsråd att överlämna motsvarande motioner till samtliga förhandlingsdelegationer. I avtalsförhandlingarna 2023 infördes graviditetslön om 10 procent i Industriavtalet Sinf.

Förbättringar för friska arbetstagare som förvägras arbeta under havandeskapet eftersom arbetet medför risker för den gravida och/eller det ofödda barnet drivs även på andra sätt.

I den statliga utredningen Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida (SOU 2023:23), föreslås förbättringar av graviditetspenningen, bland annat att nivån på taket höjs till tio prisbasbelopp. Den förbättringen har LO tillstyrkt. Det krävs dock ett riksdagsbeslut för att ändringarna ska träda i kraft. Regeringen har ännu inte återkommit med en proposition i frågan.

Krav om en försäkring som komplement till graviditetspenningen ingår i de pågående avtalsförsäkringsförhandlingar mellan LO och Svenskt Näringsliv. Parterna har tillsatt en bred partsgemensam utredning av kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystem. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Först därefter kan avtalsförsäkringsförhandlingarna återupptas.

Om ovanstående förbättringar drivs igenom kommer det att innebära att arbetstagare som uppbär graviditetspenning inte drabbas av betydande inkomstförlust.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C68

Avdelning 36 Göteborg

Graviditetspenning förbättring

”Att vara ledig med graviditetspenning sänker också inkomsten rejält då den är lägre än föräldraförsäkringen. Därför är det bra att motionen om tryggad anställning blev till ett krav som kom med i flera av de nya avtalen”, säger Paul Weis, trygghetsansvarig ombudsman, IF Metall Göteborg.

För föräldralediga har det funnits ett skydd mot att bli arbetslös under föräldraledigheten under många år. Detta för att en förälders ekonomi inte ska försämras ännu mer.

Detta skydd har saknats för de kvinnor som tvingats gå hem med graviditetspenning. Blir den blivande mamman arbetslös så påverkas hennes och hela familjens ekonomi negativt under hela föräldraledigheten. Detta har vi nu motverkat med denna skrivning i vissa avtal, förklarar Paul Weis.”

Tyvärr är graviditetspenningen lägre än föräldrapenningen, och detta drabbar bara kvinnor. Detta måste åtgärdas så att graviditetspenningen blir i nivå med föräldrapenningen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att utöka graviditetspenningen så att ersättningen blir i nivå med föräldrapenningen

att arbeta vidare med frågan.

Utlåtande, motion C68

IF Metall är ett feministiskt förbund som står upp för allas lika värde. Förbundsstyrelsen anser att arbetstagare inte ska drabbas negativt ekonomiskt under sin graviditet på grund av att arbetsgivaren inte kan bereda arbete. IF Metall ska därför verka för att så inte sker.

Graviditetspenning ger ofta lägre ersättning än sjukpenning och föräldrapenning, framför allt vid högre inkomster, på grund av ett lägre ersättningstak och frånvaro av kompletterande kollektivavtalsreglering och avtalsförsäkring. Detta trots att den som får graviditetspenning även kvalificerar sig för sjukpenning.

I den statliga utredningen Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida (SOU 2023:23), föreslås förbättringar av graviditetspenningen, bland annat att nivån på taket höjs till tio prisbasbelopp. Den förbättringen har LO tillstyrkt. Det krävs dock ett riksdagsbeslut för att ändringarna ska träda i kraft. Regeringen har ännu inte återkommit med en proposition i frågan.

Förbättringar för friska arbetstagare som förvägras arbeta under havandeskapet, eftersom arbetet medför risker för den gravida och/eller det ofödda barnet, drivs även på andra sätt.

I dag finns en rätt till ett föräldrapenningtillägg om 10 procent. Förbundsstyrelsen anser att det även vore rimligt med en graviditetslön om 10 procent. En kollektivavtalsreglering av frågan skulle bidra till att sätta press på arbetsgivare att ta sitt arbetsmiljöansvar. Både inför riksavtalsförhandlingarna 2023 och 2025 beslutade IF Metalls avtalsråd att överlämna motsvarande motioner till samtliga förhandlingsdelegationer. I avtalsförhandlingarna 2023 infördes graviditetslön om 10 procent i Industriavtalet Sinf.

Krav på en försäkring som komplement till graviditetspenningen ingår i de pågående avtalsförsäkringsförhandlingar mellan LO och Svenskt Näringsliv. Parterna har tillsatt en bred partsgemensam utredning av kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystem. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Först därefter kan avtalsförsäkringsförhandlingarna återupptas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C69

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Utökad Föräldrapenning för en mer jämställd föräldraledighet

Vi lever i en tid där ojämställdheten på arbetsmarknaden fortfarande är utbredd, särskilt när det gäller fördelningen av föräldraledigheten mellan kvinnor och män. Statistik visar att kvinnor tar ut en betydligt större del av föräldraledigheten än män, vilket leder till ekonomiska obalanser och begränsade karriärmöjligheter för många individer.

För att främja en mer jämställd arbetsmarknad och underlätta en mer jämn fördelning av föräldraansvaret, behövs konkreta åtgärder.

Vi föreslår att föräldrapenningen utökas för att möjliggöra en mer jämställd ledighetsperiod för föräldrarna, utan att hushållens ekonomi drabbas. Genom att ge föräldrar dessa möjligheter att vara hemma med sina barn utan att förlora på det ekonomiskt, kan fler män uppmuntras att ta ett större ansvar för föräldraskapet. Detta inte bara gynnar individerna och deras familjer, utan bidrar även till en mer jämställd arbetsmarknad och samhälle i stort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt arbeta för att utöka föräldrapenningen genom att höja taket i dagens försäkring

att främja en mer jämställd fördelning av föräldraledigheten, som medför att vi tillsammans kan skapa en mer rättvis och jämställd samhällsutveckling.

Utlåtande, motion C69

Förbundsstyrelsen anser att föräldraförsäkringen behöver förändras för att främja ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten. I dag delar endast 20 procent av föräldrarna jämnt på föräldrapenningen och så få som 13 procent delar lika på föräldraledigheten.

Därför driver IF Metall frågan om individualiserad föräldraförsäkring tillsammans med LO samt en höjning av taket i den tillfälliga föräldrapenningen (populärt kallad VAB) till samma nivå som föräldrapenningen.

År 2024 låg taket i föräldrapenningen på en månadslön på 47 750 kronor. En höjning av taket i föräldrapenningen påverkar därför bara de som har en högre månadslön än så. Förbundsstyrelsen ser därför att även om en översyn av taket bör göras i samband med en större reform av föräldraförsäkringen, bör andra reformer vara mer prioriterade, till exempel en höjning av taket i den tillfälliga föräldraförsäkringen som i dag är cirka 35 800 kronor per månad.

I dag kan till exempel en förälder med goda inkomster och flexibla arbetstider spara föräldradagar för att lättare kunna hantera behov av ledighet längre fram. Det är svårt att göra för den med lägre lön och/eller mer bundet arbete.

Den nya möjligheten att föra över dagar till någon som inte är sambo eller vårdnadshavare gör det än svårare att nå ett jämställt uttag av föräldraledigheten. Det innebär också risk för påtryckningar mot arbetstagare att låta far- eller morföräldrar ta ut delar av ledigheten i stället.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att bifalla 2:a att-satsen.

Motion B91

Avdelning 46 Blekinge

En pension att leva på

Höjningen av pensionsåldern till 66 år är inte rimlig för en industriarbetare.

Bland förbundets yrkesverksamma medlemmar är det bara 20 procent som tror att de kommer orka eller kunna jobba ända fram till pension, men det är inte så enkelt att få en arbetsskada eller arbetssjukdom godkänd. Så de som inte orkar bita ihop längre när de blivit utslitna av repetitiva och tunga arbetsuppgifter, har inte så många andra alternativ än att börja ta ut pensionen i förtid. Att ta ut pensionen tidigare sänker dessutom densamma med ungefär 6 procent för varje år. Det blir alltså den enskilde som får betala när kroppen säger stopp.

Det är tungt att först gå sjukskriven, sedan arbetslös och till sist känna sig mer eller mindre tvingad att ta ut sin pension i förtid. Det tär både på ekonomin och hälsan. Vi får inget gratis. Efter att ha förvärvsarbetat nästan ett helt arbetsliv, bör man kunna ta ut pension utan att behöva vända på varenda krona.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

~~att åldersgränsen i avtalspensionen helt tas bort så att avtalspensionen betalas in på inkomst oavsett ålder~~

~~att pensionsinsättningarna till avtals- samt deltidspensionen fortsätter betalas in fram till den dag man går i pension~~

att sänka pensionsåldern för kollektivanställda inom industrin.

Utlåtande, motion B91

Tillgång till bra försäkringar och en rimlig avtalspension är viktigt för samtliga medlemmar. De krav som parterna blev överens om i de LO-gemensamma förhandlingarna om avtalsförsäkringar och avtalspension 2020 är en successiv sänkning av åldern för intjänande av avtalspension till 22 år. Gällande våra kollektivavtalade deltidspensions- och livsarbetstidsuppgörelser är dessa överenskomna att gälla från första till sista kronan. Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektiv-

avtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredningen har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart.

Varannan medlem i IF Metall uppger att de inte kommer orka arbeta ända fram till riktåldern. I Finland har det införts en förmån som gör det möjligt för dem som har arbetat i ett särskilt krävande yrke att gå i pension tidigare. Reformen når få eftersom det är svårt att påvisa att man har haft ett arbetsliv i fysiskt hårt krävande arbete.

Det svenska pensionssystemet är uppbyggt på ett sätt där man indirekt finansierar sin egen pension. En sänkning av pensionsåldern innebär därför en kraftigt sänkt pension. För att uppnå intentionen med motionen, krävs att livslängdsantagandet förändras för dem som går i pension i förtid, vilket i sin tur skapar utmaningar för pensionssystemet.

IF Metalls pensionsutredning har föreslagit hur trygghetspensionen skulle kunna omvandlas och utvidgas för att få de effekter som efterfrågas i motionen. Utredningen föreslår att trygghetspensionen reformeras till att bli sin egen pensionsförmån. I stället för att ha ett ålderskrav, kopplat till riktåldern, bör lägsta åldern vara efter 40 år i arbetslivet. Om det genomförs skulle det gynna arbetare, som vanligen har ett tidigt inträde i arbetslivet. Vidare bör även subventionerade anställningar vara kvalificerande, vilket till skillnad från i dag även skulle inkludera Samhalls anställda.

Utredningen föreslår också att prövningen ska bli generösare genom olika förändringar i prövningens tillämpning, främst genom att sänka kravet på den nedsatta arbetsförmågans varaktighet. I dag krävs att arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt, alltså för evigt. Utredningen menar att det i stället bör vara en nedsättning av arbetsförmågan i minst 3–5 år. Därtill bör dagens prövning av arbetsförmågan mot arbete som den försäkrade haft de senaste 15 åren lättas upp. Den närmare formuleringen behöver utredas.

Förslaget skulle frikoppla trygghetspensionen från sjukersättningssystemet. Det skulle göra det enklare att försvara systemet från politiska motståndare, då det är svårare att politiskt motivera försvagningar av förmåner för arbetare som har fullgjort ett helt arbetsliv.

Utredningens förslag till reformerad trygghetspension innebär att den kommer att nå fler, särskilt arbetare. Färre kommer att behöva ta av sin pension för att finansiera tiden mellan att man inte längre kan arbeta och riktåldern. På så sätt blir pensionen avsevärt stärkt för vissa grupper. Förbundsstyrelsen menar sammantaget att förslaget om en utvecklad trygghetspension bättre skulle möta behoven för bredare grupper av arbetare än att generellt sett verka för sänkt pensionsålder för kollektivanställda inom industrin.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att avslå 3:e att-satsen.

Motion B107

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Utöka Föräldrapenningtillägget

Vi lever i en tid där det fortfarande råder ojämställdhet på arbetsmarknaden, särskilt när det kommer till fördelningen av föräldraledigheten mellan kvinnor och män. Statistik visar att kvinnor tar ut en betydligt större del av föräldraledigheten än män, vilket bidrar till en obalans i både inkomstförhållanden och möjligheter till karriärutveckling.

För att verka för en mer jämställd arbetsmarknad och samtidigt säkerställa en mer jämställd föräldraledighet, behöver åtgärder vidtas.

Vi föreslår att föräldrapenningtillägget utökas för att möjliggöra en mer likvärdig fördelning av föräldraledigheten mellan könen. Genom att ge föräldrar möjlighet att ta ut längre ledighetsperioder utan att hushållen drabbas ekonomiskt, kan fler män uppmuntras att ta ett större ansvar för föräldraskapet.

Detta kommer inte bara gynna individerna och deras familjer, utan även bidra till en mer jämställd arbetsmarknad och samhälle i stort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

~~att utöka föräldrapenningtillägget~~

att främja en mer jämställd fördelning av föräldraledighet och därmed bidra till en mer rättvis och jämställd samhällsutveckling.

Utlåtande, motion B107

Det som föreslås i 1:a att-satsen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Förslagen om att höja gränsen för den period det är möjligt att erhålla föräldrapenningtillägg är ett nytt krav.

Svenskt Näringsliv och LO genomför en partsgemensam utredning av de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen. Arbetsgrupperna i utredningen ska ha slutfört sitt arbete senast den 31 maj 2025. Förhandlingar som är kopplade till frågor som är föremål för utredning har ajournerats till dess arbetsgruppernas arbete är klart. Förbundsstyrelsen anser att tidigare bifallna krav, som nu ingår i den partsgemensamma utredningen, måste genomföras innan nya krav läggs till.

Förbundsstyrelsen anser att föräldraförsäkringen behöver förändras för att främja ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten. I dag delar bara 20 procent av föräldrarna jämnt på föräldrapenningen och så få som 13 procent delar lika på föräldraledigheten. Därför driver IF Metall, tvärfackligt inom ramen för LO-samverkan, frågan om individualiserad föräldraförsäkring.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att bifalla 2:a att-satsen.

I debatten deltog

Håkan Lundberg, 49 Nordvästra Skåne
Christel Kulle, 46 Blekinge
Johan Flygare, 2 Norrbotten
Monia Johansson, 15 Stockholms län
Isabelle Nordin, 6 Mellersta Norrland
Hanna Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Elin Barrljung, 3 Norra Västerbotten
Mathias Pettersson, 36 Göteborg
Pär Andersson, 49 Nordvästra Skåne
Andreas Lindell, 49 Nordvästra Skåne
Joakim Wahlis, 46 Blekinge
Sara Skoglund, 12 Uppland
Jessica Nilsson, 49 Nordvästra Skåne
Marko Kosonen, 43 Kronoberg
Thérese Bäckström, 26 Östergötland
Henrik Nielsen, 46 Blekinge
Anneli Gustafsson, 12 Uppland
Sofia Svensson, 46 Blekinge
Fredrik Ejderhall, 34 Borås
Stefan Frölander, 6 Mellersta Norrland
Marieta Olausson, 15 Stockholms län
Maria Eriksson, 26 Östergötland
Susanna Svensson, 44 Halland
Johanna Robertsson, 32 Höglandet
Leine Johansson, 38 Dackebygden
Ronnie Allzén, 3 Norra Västerbotten
Stefan Rombing, 18 Örebro län

Tarek Mehri, 22 Sörmland
Tobias Hoffman, 18 Örebro län
Simon Elfström Schönbeck, förbundskontoret
Anna Fernebro, förbundsstyrelsen
Annika Nilsson, förbundskontoret
Daniel Hellkvist, förbundskontoret
Tomas With, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C28–C69 samt B91 3:e att-satsen och B107 2:a att-satsen.

Christel Kulles och Isabelle Nordins förslag om bifall till motion C28.

Andreas Lindells förslag om bifall till motion C37 2:a att-satsen.

Marieta Olaussons förslag om bifall till motion C38.

Henrik Nielsens förslag om bifall till motion C40.

Johan Flygares förslag om bifall till motion C41 1:a att-satsen.

Marko Kosonens förslag om bifall tillförbundsstyrelsens utlåtande över motion C51.

Thérese Bäckströms förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C56.

Christel Kulles och Tobias Hoffmans förslag om bifall till motion C57.

Stefan Frölanders och Sofia Svenssons förslag om bifall till motion C58.

Leine Johanssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C60.

Maria Erikssons förslag om bifall till motion C63 4:e att-satsen.

Elin Barrljungs, Fredrik Ejderhalls och Johan Flygares förslag om bifall till motion C63 5:e att-satsen.

Ronnie Allzéns, Anneli Gustafssons, Tobias Hoffmans, Tarek Mehris, Johanna Robertssons, Stefan Rombings, Sara Skoglunds och Susanna Svenssons förslag om bifall till motion C63 1:a och 3:e–5:e att-satserna samt bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C63 2:a att-satsen.

Håkan Lundbergs, Susanna Svenssons och Joakim Wahlis förslag om bifall till motion C64.

Pär Anderssons och Jessica Nilssons förslag om bifall till motion C66 2:a att-satsen.

Tobias Hoffmans och Monia Johanssons förslag om bifall till motion C66.

Mathias Petterssons förslag om bifall till motion C68.

Simon Elfströms Schönbecks förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C26, C28, C37, C38, C47 och C63.

Anna Fernebros förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C63.

Annika Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C56–C58.

Daniel Hellkvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C64 och C66.

Tomas Withs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C28–C69 samt B91 3:e att-satsen och B107 2:a att-satsen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C28–C69 samt B91 3:e att-satsen och B107 2:a att-satsen i de delar där inga motförslag förelåg inklusive Tomas Withs ändringsförslag i sin inledande föredragning om bifall till motionerna C43–C47 och C49–C52

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C28, C37 2:a att-satsen, C40, C41 1:a att-satsen, C57 och C58

att **bifalla** motion C66 2:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C38 samt C63 1:a och 3:e att-satserna

att efter votering **bifalla** motionerna C63 5:e att-satsen, C64, C66 1:a och 3:e att-satserna och C68

att efter rösträkning med röstsiffrorna 157 mot 157, med sittande ordförandes utslagsröst **bifalla** motion C63 4:e att-satsen.

Protokollsanteckningar
Talartiden på detta avsnitt var två minuter vid ett första anförande och en minut vid ett andra anförande om samma motion.

Hanna Petersson deltog i debatten utan att lägga förslag.

Votering avseende motion C38 begärdes av Robert Paulrud, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion C63 1:a och 3:e att-satserna begärdes av Emil Moum-Rönnborg, 44 Halland.

Rösträkning avseende motion C63 4:e att-satsen begärdes av Sara Skoglund, 12 Uppland.

Votering avseende motionerna C63 5:e att-satsen och C64 begärdes av Tomas With, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion C66 1:a att-satsen begärdes av Robert Paulrud, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion C66 3:e att-satsen begärdes av Tomas With, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion C68 begärdes av Mathias Pettersson, 36 Göteborg.

Kompetensutveckling, omställning och a-kassa – Motionerna C70–C82 med utlåtanden

Motion C70

Avdelning 43 Kronoberg

Ta bort karensavdraget till A-kassan

Det är ekonomiskt skadligt för en arbetare att få 2 dagars karens när arbetaren har förlorat sitt arbete utan egen orsak. Förutom att förlora sin inkomst och oftast inte ens få 80% av sin lön så ska arbetaren ha 2 dagars karens på sin A-kassa.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensavdraget på a-kassan på två dagar slopas.

Utlåtande, motion C70

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande karens vid uppsägning, liknande förslag beaktades 2022. Förbundet har sedan dess verkat för att karensen i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist och sjukdom. Det har varit ett av flera krav som framförts av IF Metall och LO i remisser om förändringar av a-kassereglerna, karenstiden förblev dock oförändrad. Kravet är fortsatt relevant och IF Metall bör fortsatt verka för en förändring även i den nya arbetslöshetsförsäkring som kommer att börja gälla i oktober 2025.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C71

Avdelning 22 Sörmland

A-kassans Regelverk

Störst risk att råka ut för en arbetsplatsolycka är när man är ny på jobbet. Som ny på jobbet har man ytterst sällan en tillsvidare anställning.

Om man skulle råka ut för en allvarlig arbetsplatsolycka som leder till en längre sjukskrivning ligger inte denna tid till grund för beräkningen av A-kassan. Detta gör att en person med längre sjukskrivning på grund av en arbetsplatsolycka kan bli stående utan jobb och utan rätt till A-kassa efter sjukskrivningsperiodens slut.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjukskrivning på grund av en arbetsplatsolycka ska räknas som arbetad tid i a-kassans regelverk.

Utlåtande, motion C71

Tid av sjukdom eller skada då du varit förhindrad att arbeta är i dag överhoppningsbar vilket innebär att den förlänger ramtiden och inte tas med i beräkningen av arbetsvillkoret eller inkomstvillkoret i den framtida försäkringen. En reformering att göra den överhoppningsbara tiden vid sjukdom eller skada till arbetad tid eller att räkna med inkomsten under perioden skulle kunna vara fördelaktigt för den som kort innan frånvaron anslutit sig till a-kassan, men skulle riskera att negativt påverka den som kvalificerat sig till försäkringen tidigare.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att frånvaron fortsatt bör vara överhoppningsbar, men att den femårsregel som finns i dag är för kort och att sju års överhoppningsbar tid som tidigare fanns borde återinföras. Arbetsgivarens ansvar och samhällets övriga stödfunktioner bör dessutom stärkas för att hjälpa individen att återinträda i arbete. Inför att den nya arbetslöshetsförsäkringen beslutades och regeringens förslag var en sänkning till tre år, opponerade sig IF Metall tillsammans med LO och ansåg att det i stället skulle

höjas. Beslutet i försäkringen som gäller från oktober 2025 blev att det fortsatt blir fem års överhoppningsbar tid.

Det bör heller inte ha betydelse om olyckan eller sjukdomen sker på grund av arbetet eller ej. Du väljer inte själv varför du blir förhindrad att arbeta och det bör inte inverka på rätten till ersättning från försäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C72

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

A-kasseersättning i händelse av konflikt på arbetsmarknaden

Vår välfärd har vuxit fram under årtionden av lugn och ro på svensk arbetsmarknad. Långvariga konflikter mellan arbetsmarknadens parter är sällsynta i Sverige.

Nuvarande konflikt mellan IF Metall och TM Sweden AB har synliggjort en brist i vårt trygghetssystem. Vid en konflikt (Strejk och Lockout) uppbär medlemmar i fackföreningar konfliktersättning. Denna ersättning kategoriseras inte som inkomst av tjänst. Detta innebär att något intjänande till A-kassa inte är tillämplig. Tid med konfliktersättning är inte heller överhoppningsbar tid. Detta innebär exempelvis att en facklig medlem som är uttagen i en laglig strejk kan förlora A-kassans skyddsnät vid en långvarig konflikt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att a-kassans regelverk skrivs om så att all tid i lagenliga konflikter på svensk arbetsmarknad, där individer uppbär konfliktersättning, ska räknas som överhoppningsbar tid oavsett konfliktens längd.

Utlåtande, motion C72

För att den svenska arbetsmarknadsmodellen ska fungera är det viktigt att arbetsmarknadens parter och staten respekterar varandras roller och intressen. Det är fackförbundens ansvar att organisera arbetsplatsen samt varje enskild anställds ansvar och rättighet att ansluta sig till ett fackförbund för att stötta tecknande av kollektivavtal på arbetsplatsen. Därför är det också förbundens ansvar att betala strejkersättning.

Stat och kommun ska hålla sig neutral i arbetskonflikter så länge de inte är otillåtna. Det är alltså rimligt att den som är uttagen i konflikt inte får tillgång till visst samhällsstöd som kan ersätta förlorad förtjänst under tiden de deltar i en konflikt. Däremot är det inte rimligt att de som utövar sin demokratiska strejk- och föreningsrätt, i syfte att försvara och förbättra sina uppnådda rättigheter, riskerar att bli straffade. Den som är uttagen i en arbetskonflikt av sitt fackförbund eller på grund av arbetsgivarens stridsåtgärder, ska inte riskera att förlora rätten till framtida a-kassa.

Under tiden som en strejk eller lockout pågår kan de anställda inte arbeta. De är dessutom förhindrade att ta arbete hos en annan arbetsgivare utan att riskera försvaga konfliktåtgärden eller negativt påverka yrkesutveckling och karriär. Under tiden betalar de till a-kassan och i de flesta fall får de sin inkomst från fackförbundens strejkkassor. De har alltså både anställning och försörjning.

IF Metall anser att tid när någon är uttagen i arbetsmarknadskonflikt ska räknas som överhoppningsbar vid beräkning av ersättning från arbetslöshetsförsäkringen, inte som självförvållad frånvaro från arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C73

Avdelning 46 Blekinge

En a-kassa för en trygg omställning

En trygg a-kassa i omställning är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har varit framgångsrik i många decennier men försämras vid regeringsskifte i riksdagen så fort en högerregering tar över. Stabiliteten i försäkringen blir således urholkad.

Efter försämringarna som nu har gjorts med snabbare avtrappning, som drabbar låginkomsttagare hårdast, vill vi se till att försäkringen blir så trygg som möjligt. Vi har fortfarande karensdagar, vilka vi vill ta bort för att minska inkomstbortfallet och så är det också på sin plats att a-kassan indexregleras för att följa kostnadsökningarna i samhället.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att a-kassans karensdagar vid uppsägning på grund av arbetsbrist helt tas bort

att a-kassan ska indexregleras.

Utlåtande, motion C73

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande borttagning av karens vid uppsägning, liknande förslag beaktades 2022. Förbundet har sedan dess verkat för att karensen i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist och sjukdom. Det har varit ett av flera krav som framförts av IF Metall och LO i remisser om förändringar av a-kassereglerna, karenstiden förblev dock oförändrad. Kravet är fortsatt relevant och IF Metall bör fortsatt verka för en förändring även i den nya arbetslöshetsförsäkring som kommer att börja gälla i oktober 2025.

IF Metalls kongress har under flera kongresser haft ett tydligt mål om att den inkomstrelaterade ersättningen ska vara 80 procent till 80 procent av de försäkrade, kongressen har även tidigare beslutat att taket i försäkringen ska följa löneutvecklingen. Kvalificering till ersättning i den nya arbetslöshetsförsäkringen baseras, utöver medlemstid i en a-kassa, på inkomstvillkor i stället för arbetsvillkor. Grundbeloppet förvinner och all ersättning blir inkomstrelaterad. Den snabbare nedtrappningen i den nya försäkringen innebär att andelen som får motsvarande 80 procent av tidigare inkomst minskar.

Även i den nya försäkringen kommer taket att beslutas genom förordning, vilket i praktiken innebär att en regering kan ändra detta belopp närhelst denna vilja finns. Sittande regering har valt att höja taket, som sattes 2020, från 33 000 kronor till 34 000 kronor från och med oktober 2025, vilket är långt ifrån löneökningstakten under perioden. Med anledning av detta anser förbundsstyrelsen att IF Metalls prioriterade mål för den nya inkomstbaserade arbetslöshetsförsäkringen bör vara att nivån på ersättningen från a-kassan ska indexeras mot löneutvecklingen, på en nivå så att 80 procent av de som uppnått fullt medlemsvillkor ska ha 80 procent av den tidigare inkomsten om de blir arbetslösa.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C74

Klubben vid Sapa avdelning 32 Höglandet

Medlemskap IF Metall

Organisationsgraden i vår organisation är det absolut viktigaste frågan för oss som organisation och vårt främsta mål att arbeta för. I dag är det möjligt att endast vara ansluten till IF Metalls a-kassa. Detta kan inte vara ok och är något som vi måste ändra på.

Det skall inte vara möjligt att dra nytta av det arbete som vi inom IF Metall bidrar med om man inte är medlem i IF Metall. Det är fel att de som valt att stå utanför vår organisation skall kunna utnyttja det som är vårt. Vi är illojala mot oss själva så länge detta är möjligt och vi skapar incitament för att inte vara med i IF Metall som organisation.

Vårt primära mål som organisation är att rekrytera medlemmar och en starkare koppling mellan medlemskapet i IF Metall och A-kassan skulle möjliggöra detta.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemskap i IF Metalls a-kassa endast är möjligt om medlemskap finns i IF Metall som förbund.

Utlåtande, motion C74

I grunden är a-kassan och ett fackförbund olika självständiga organisationer med olika funktioner. Den som vill vara enskilt ansluten till IF Metalls a-kassa ska arbeta eller ha arbetat inom IF Metalls verksamhetsområde. Att inte på andra grunder neka inträde för de som har rätt till medlemskap i en a-kassa är en förutsättning för att få vara en a-kassa och få ta del av statsbidraget som kommer från arbetsmarknadsavgiften.

Förbundsstyrelsen instämmer självfallet i att de som är medlemmar i IF Metalls a-kassa också borde vara medlemmar i IF Metall. Men det är vårt ansvar som fackförbund att värva och organisera dem som jobbar på våra arbetsplatser. Inkomstförsäkringen som kan komplettera ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen gäller endast IF Metalls medlemmar, vilket bör vara ett viktigt argument i sammanhanget. Det nära samarbetet mellan IF Metall och a-kassan samt de lokala kontoren innebär också att både a-kassan och avdelningar bättre kan stötta medlemmar inför och under arbetslöshet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C75

Avdelning 38 Dackebygden

Opolitisk trygghetsfond för kompetensbevarande

Inledning

IF Metall har en lång och stolt tradition av att värna sina medlemmars anställningstrygghet. I en tid med snabba förändringar på arbetsmarknaden är det viktigare än någonsin att hitta nya lösningar för att bevara kompetens och trygghet för våra medlemmar.

Företag tvingas säga upp personal vid tillfälliga nedgångar i produktion eller efterfrågan. Kompetens går förlorad och det kan bli svårt att återanställa personal när konjunkturen vänder. Medlemmar drabbas av ekonomisk osäkerhet och arbetslöshet.

Det finns idag en typ av statlig mix av trygghetsfond för att utveckla sin anställning men är svår och politisk som gör den än mer sårbar av väljarnas nyckfullhet och besparingar. Det är dags att arbetsmarknadens parter tar över makten över kompetens och anställningar.

IF Metall ska:

- Verka för att inrätta en trygghetsfond för kompetensbevarande. Fonden kan med fördel administreras av AFA försäkring. Överskott från redan befintliga avgifter till AFA kan gå till fonden. Företag betalar en avgift till fonden. Avgiften kan baseras på löneunderlag eller antal anställda.

Fonden kan användas för att finansiera åtgärder som:

- Utbildning och kompetensutveckling för anställda på företaget under perioder.
- Stöd till företag för att behålla personal vid tillfälliga nedgångar.

Motivering

En trygghetsfond för kompetensbevarande kan bidra till att:

- Bevara kompetens och anställningstrygghet för IF Metalls medlemmar.
- Minska risken för arbetslöshet och ekonomisk osäkerhet.
- Göra svenska företag mer konkurrenskraftiga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en trygghetsfond inrättas för kompetensbevarande och stöd till företag i stället för uppsägningar

att en plan för fondens finansiering och administration tas fram

att dialog inleds med berörda arbetsmarknadsparter.

Utlåtande, motion C75

Kompetensutveckling i arbetet är i huvudsak den enskilde arbetsgivarens ansvar. I många fall kan vi lokalt begära samarbete med arbetsgivaren kring utvecklingsstrategier och kompetensinsatser, anställda kan begära personliga utvecklingsplaner och vid omorganisationer kan vi ställa vissa krav på att arbetsgivaren ska ha bidragit till den anställdes möjligheter att behålla jobbet. Med undantag för att AFA kan betala för viss omskolning i samband med rehabilitering finns inga gemensamma medel för utvecklingsinsatser i arbetet.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att kompetensutvecklingen i många fall uteblir på grund av kostnader, men baksidan med en fond för utveckling i arbetet är att arbetsgivare som redan kontinuerligt erbjuder utbildningar och validering upplever att ansvaret begränsas till de tillfällen då fonden betalar och i stället drar ned på insatser som de själva är ansvariga för.

Det finns goda möjligheter för många arbetsgivare att dra nytta av pengar genom de europeiska strukturfonderna, som bidrar till regionala och nationella projekt för kompetensutveckling på arbetsplatsen, men också då brukar insatserna avta efter projekttiden.

IF Metalls avdelningar och klubbar har viktiga funktioner i ansökningsprocessen och utformningen av projekten samt i att arbetsgivare söker stöd. Med stöd av bland annat utvecklingsavtalet och kompetensutvecklingsavtalen behöver vi se till att kompetensutvecklingen fortsätter även efter att projektet avslutas.

Det är avgörande att IF Metall lokalt bidrar till att skapa möjligheter till utveckling i arbetet genom att vara delaktiga i kartläggningar och kompetensplaner. Ställer vi inte de krav vi kan, enligt de avtal vi har i dag, spelar det ingen roll om insatserna kan finansieras genom projekt, en kollektivavtalad fond eller av arbetsgivaren själv.

Omställningsstudier och kompetensstöd från staten eller TSL är tänkta att användas till att stärka anställdas ställning på arbetsmarknaden och ska inte tillgodose arbetsgivarens kompetensbehov. När det blir mer etablerat finns goda möjligheter till att fler, på egna villkor, tar del av flera kortare utbildningar eller kurser för att stärka sin framtida anställningstrygghet och få chansen till ett annat jobb. Tillsammans med LO har vi löpande dialog med övriga parter i överenskommelsen om hur vi kan öka nyttjandet och förbättra förutsättningarna för att studera. Parterna samverkar med och ställer krav på staten om hanteringen och den långsiktiga finansieringen. Det förs, också i flera andra sammanhang, ständigt dialoger med andra arbetsmarknadsparter om kompetensförsörjning och utveckling genom hela arbetslivet.

Överskott från AFA uppstod på grund av att ersättningarna från AGS minskade när reglerna för statlig sjukersättning försämrades, dessutom hade AFA:s kapital gynnats av börsuppgångar. I samband med att överskottet betalades till arbetsgivare förhandlade LO fram villkorsförbättringar i TFA, AGS och Premiebefrielseförsäkringen. Även om vi gärna ser ytterligare förbättringar i de kollektivavtalade försäkringarna kan vi inte inteckna allt överskott i AFA. När villkoren i sjukförsäkringen förbättras eller börsen rasar måste arbetsgivarna garantera försäkringsförmånerna även om det inte finns sparade medel. Det skulle i så fall kunna leda till att kostnader för kollektivavtal skulle stiga. En fond som tar över enskilda arbetsgivares kostnader för kompetensutveckling skulle riskera att ta av framtida löneutrymme och våra medlemmar skulle då ta över arbetsgivarens ansvar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion C76

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Omställningsstöd

Handläggningstiderna vid ansökan till omställningsstudiestödet skapar ekonomisk osäkerhet och försvårar för sökande att planera för, och ta steget till att påbörja utbildning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att besked om omställningsstudiestöd ges i god tid före utbildningsstart.

Utlåtande, motion C76

I samverkan med övriga parter har det ställts krav på staten om vissa lättnader i kontroller samt anpassningar för att kunna automatisera viss hantering. En del är genomfört, annat är planerat under året.

Omställningsstudiestödet kommer att utökas i omfattning under flera år och för att det ska utvecklas till den viktiga reform som det var tänkt måste det vara enkelt och förutsägbart att söka stödet. Trots att det genomförts förbättringar är det nödvändigt att staten och parterna tillsammans fortsätter att utveckla förutsättningarna för handläggning och administration samt ansökningsprocessen, så att besked om stöd lämnas i god tid före utbildningsstart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C77

Avdelning 10 Dalarna

Gör Arbetsförmedlingen mer mänsklig

Att bli arbetslös är en stor förändring i individens liv. Det handlar inte bara om ekonomi utan även om tron på dig själv och dina egna förmågor. Med en sjukförsäkring som brister i många delar så tvingas fler och fler av IF Metalls medlemmar att lämna sitt yrke för att söka ett nytt arbete och ställa om. Parterna på arbetsmarknaden och i viss mån politiken, försöker att få fram omställningsmöjligheter för individen. Men dit du måste skriva in dig för att få en inkomst och den som ska vara ett stöd, har inga resurser. Varken personellt eller ekonomiskt, Arbetsförmedlingen.

IF Metall har många medlemmar som jobbar i fabriker och verkstäder utan fullständiga gymnasiebetyg, Det är även rätt vanligt fortfarande att de inte heller har fullständiga grundskolebetyg. De kan ha arbetat i många år och lärts upp på sitt arbete. Trots valideringsmöjligheter så finns det mycket mer att göra för att deras kunskaper ska kunna intygas på papper. Många av IF Metalls medlemmar har dessutom ett annat förstaspråk än svenska.

Så, om du blir arbetslös med ovan nämnda bakgrund så är det inte lätt att få hjälp av Arbetsförmedlingen. Framför allt när du hänvisas till digitala system och inte kan få ett personligt och fysiskt möte. Det börjar krångla redan när du ska skriva in dig som öppet arbetssökande då frågeställningarna är för snäva och du vet inte hur du ska svara. Det vill säga, om sidan fungerar som den ska. Ofta är det krångel med hemsidan som gör att du inte kan fullfölja din inskrivning. Du kan ställa frågor/ ”prata” med en Ai-tjänst som bara skickar dig runt i frågesnurror utan att ge svar. Om du vill nå fram via kö till en handläggare via telefon eller via chatt på hemsidan, så kan det ta veckor innan du kommer fram.

För att få hjälp med allt detta så kan du gå till ett servicekontor, men där är det endast grundutbildad personal som kan erbjuda dator och stå bredvid dig och du får logga in och krångla på samma sätt som du gjort innan. Om systemet inte fungerar då heller så uppmanas du till att mejla till arbetsförmedlingen som du hör till. Men då finner du att det finns ingen mejladress på hemsidan.

Arbetsförmedling med handläggare, tar endast emot dig om du har ett bokat möte, men om du inte ens kan skriva in dig så blir det svårt.

Säg att du lyckats skriva in dig, haft ett samtal för klargörande av din individuella situation och till och med fått haft ett första telefonmöte med en handläggare. Om du då blivit bedömd att du behöver ha en utredning eller arbetsträning eller liknande så får du stå i kö. Minst tre månader, men till och med ett halvår. Du får ingen återkoppling på ditt ärende under tiden.

Jag har mött många IF Metall medlemmar som hamnat i mycket svåra ekonomiska situationer med följd att de blir skuldsatta, stressade, deprimerade och tappar tron på sig själva och samhället.

IF Metall har i uppdrag att främja medlemmarnas bästa. Det innebär att IF Metall ska påverka samhället och i det här fallet ett av våra 5 värn. En aktiv arbetsmarknads-politik.

Alla klarar inte av enkom digitala system som första kontakt, eller enda kontakt. Arbetsförmedlingen behöver bli mer mänsklig och tillgänglig för alla olika sorters behov av stöd för den enskilde.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsförmedlingen ska ha högre tillgänglighet för arbetslösa med olika sorters behov av stöd

att arbetsförmedlingen får ökade resurser som gör att de kan tillsätta olika program snabbare under individens arbetslöshet.

Utlåtande, motion C77

Att skriva in sig som arbetslös och få stöd i sina individuella behov ska vara enkelt. Möjligheten att göra det i en digital miljö innebär att det blivit både lättare och mer tillgängligt för väldigt många. Normen att digitalt anmäla sig och sköta sina åtaganden mot Arbetsförmedlingen kan dock vara ett bekymmer för den som på grund av funktionsnedsättningar, språk eller andra hinder, behöver ett förstärkt stöd. Att tillgängligheten till Arbetsförmedlingen samt tillgången till handläggare och insatser beror på var du bor är ett problem. Ojämlikheten mellan stad och landsbygd har ytterligare förstärkts av neddragningar i myndigheten och delar av verksamheten lagts över på privata aktörer som inte motsvarar de förväntningar som ställts, med resultat att arbetssökande varken rustas eller matchas, men kostnaderna för verksamheten har stigit.

Arbetsförmedlingen ska enligt instruktionerna från regeringen prioritera arbetet med personer som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa i syfte att de ska övergå till arbete eller reguljär utbildning. Arbetsförmedlingen ska särskilt prioritera dem som varit utan arbete i mer än två år. Det innebär att en nybliven arbetslös som inte bedöms ha behov av extra stöd förväntas ta ett stort eget ansvar att söka jobb och följa den personliga handlingsplanen, ytterligare insatser kan dröja upp till ett år. Myndigheten ska dessutom kontrollera att arbetssökande lever upp till arbetslöshetsförsäkringens regler. Det är viktigt att det inte sker felaktiga utbetalningar från trygghetssystemen, men kontrolluppdraget får inte överskugga myndighetens roll i den aktiva arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen behöver ha i uppdrag att hjälpa människor över till nya arbeten i nya sektorer eller i nya yrken, inte enbart att kontrollera och hålla dem sysselsatta.

Utgångspunkten ska vara likvärdig och relevant service till alla arbetssökande grupper i hela landet och då kan mer resurser vara en del av lösningen, men den politiska prioriteringen och fördelningen av medel är än viktigare. Arbetsförmedlingens kapacitet att anvisa till och besluta om insatser för arbetslösa är dålig och de har små möjligheter

att omfördela resurser mellan olika budgetanslag. Det har lett till att myndigheten årligen betalar tillbaka miljardbelopp av anslagen för arbetsmarknadspolitiska program. Pengar som kunde gått till att erbjuda mer, bättre och individuellt anpassade stöd till arbetslösa.

Befintliga arbetsmarknadspolitiska program behöver förbättras och även om subventionerade anställningar och matchningstjänster är fortsatt nödvändiga i mixen av åtgärder, behövs större satsningar på tidigt individanpassat stöd och yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning. Det är också detta som förbundet tillsammans med LO har drivit, som politiska krav och i Arbetsförmedlingens partsråd.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion C78

Avdelning 36 Göteborg

Förändra Samhall

Samhall har sedan starten varit en bra lösning för de som haft det svårt att ta ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Att få möjligheten att arbeta och via Samhall göra en övergång till den ordinarie arbetsmarknaden. Men något är ruttet i det som en gång var en bra idé, att ge människor en möjlighet till ett arbete och känna sig som en del av samhället. Att ha ett jobb att gå till varje dag. Sedan krisen på 90-talet har förteget Samhall förändrats avsevärt. Uppdraget består, men förutsättningarna har förändrats markant i och med beslutet att alla statliga företag ska gå med vinst. Det har gjort att Samhall långsamt förändrats till ett sorts ”bemanningsföretag” eller entreprenad, som agerar på ordinarie arbetsmarknad. Pressen på anställda har ökat, de ska vara mer produktiva och anpassa sig efter kundens behov. Tanken är ju att Samhall ska skapa förutsättningar att du ska kunna arbeta utifrån dina förutsättningar, inte kundens behov. Ett annat problem som uppstår är tystnadsplikten mellan tex Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Samhall.

När en person som har exempelvis en funktionsvariation som kanske inte är fullt synlig anvisas till Samhall, då får inte myndigheter föra vidare informationen om funktionsvariationen till Samhall. Just det som är anledningen till att vissa arbeten inte går att utföra av den anställde. Det kan vara så att personen själv inte kan, inte vill berätta eller förstår varför den är anvisad till Samhall. Detta ställer till en hel del bekymmer, rent arbetsmiljömässigt och arbetsrättsligt. Det ställer till det även vad gäller anpassningsmöjligheterna för den som arbetar på Samhall och de blir många gånger anvisade till arbeten de inte kan utföra. Därpå ställs krav som kunden har, utan förståelse för den anställdes förutsättningar, detta då Samhall måste se till att gå med vinst. Då ska kunderna bara hållas nöjda!

Allt fler affärer inom städ, det är vad vi ser inom Samhall idag. Självklart för att det finns en efterfrågan där, men det gör det också lätt för säljarna att ta dessa affärer. För att kunna hitta arbete som fungerar för de flesta, om inte alla, så behöver det införas ett tak på hur mycket städjobb Samhall ska ta på sig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att att vinstkravet för Samhall tas bort, alternativt begränsas och att Samhall ska anpassa arbetet utifrån den anställdes förutsättningar

att tystnadsplikten tas bort mellan berörda myndigheter och Samhall, så att personer kan få rätt arbeten med rätt förutsättningar

att det införs ett tak på hur mycket städjobb det ska finnas inom Samhall.

Utlåtande, motion C78

Förbundsstyrelsen delar flera av motionens problembeskrivningar. Samhalls utveckling under de senaste decennierna har inneburit stora förändringar för såväl hur bolaget drivs som för de anställda.

Riksrevisionen granskade under 2023 Samhall och konstaterade i sin rapport bland annat att såväl regeringens som Samhalls styrning och organisation i alltför hög grad har prioriterat affärsmässig utveckling, att Samhall brister i att ge utvecklande arbeten till sina anställda och sammantaget att Samhall inte uppfyller hela sitt samhällsuppdrag.

Förbundsstyrelsen menar att Samhalls uppdrag och organisation behöver ses över och anpassas, så att människor får chans att arbeta och utvecklas utifrån sina förutsättningar. Den ekonomiska styrningen bör ske på ett sådant sätt att det främjar samhällsuppdraget. Att ha ett vinstkrav som sedan återinvesteras i verksamheten är inte nödvändigtvis negativt, men det är uppenbart att det behövs ett annat synsätt på den ekonomiska styrningen. Förbundsstyrelsen anser därför att såväl merkostnadsersättningen som vinstkravet bör ses över.

I motionen föreslås vidare att förbundsstyrelsen ska verka för att tystnadsplikten tas bort mellan berörda myndigheter och Samhall. Förbundsstyrelsen förstår syftet bakom förslaget, men menar att det är ett stort ingrepp i den personliga integriteten att låta ett bolag, om än statligt ägt, få tillgång till uppgifter om hälsotillstånd, diagnoser eller andra känsliga uppgifter, utan berörd persons medgivande. Det behövs i stället utvecklas andra arbetssätt för att kunna anpassa arbetet utifrån individens behov. I detta har såväl Arbetsförmedlingen som Samhall ett ansvar för att anvisningar sker med rätt förutsättningar. Därutöver har Samhall fortsatt ett ansvar att anpassa arbeten utifrån individens förutsättningar.

I motionen föreslås också att förbundsstyrelsen ska verka för att det införs ett tak på hur mycket städjobb det ska finnas inom Samhall. Förbundsstyrelsen instämmer i att det finns ett problem i att Samhall över tid snävat in sin verksamhet. Det innebär en risk för att människor inte får utvecklande arbeten som matchar individens förmågor och förutsättningar. Att sätta ett definitivt tak kan dock vara vanskligt utifrån hur både arbetsmarknaden utvecklas och konjunkturer slår. Som nämnts ovan anser förbundsstyrelsen att regeringen och Samhall behöver se över bolagets organisation, inom ramen för detta bör det också ingå en idé om en diversifierad verksamhet som bäst möter upp det samhällsuppdrag som Samhall har.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion C79

Avdelning 10 Dalarna

Human arbetskraftsinvandring

Med den industriella expanderingen som pågår just nu, där det kommer skapas en mängd nya arbetstillfällen, så är även tillgången till kompetens begränsad. Behovet av rätt kompetens är redan idag stort och det kommer inte bli lättare av att den kompetens som finns idag blir äldre. Utbildningsplatser skapas kontinuerligt och det utbildas nya personer för fullt, ändå kommer det saknas tusentals personer med kunskap för att säkerställa det framtida kompetensbehovet.

Ett alternativ för att hitta kompetens är att använda sig av arbetskraftsinvandring. Om vi kan vara med och påverka politiken om vilket behov som finns och rikta insatserna mot bristyrken, kan vi vara med och säkerställa att det hanteras på ett humant sätt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att påverka politiken för en human arbetskraftsinvandring inom våra bristyrken.

Utlåtande, motion C79

IF Metalls inställning är att arbetskraft från andra länder ska ha samma rättigheter som alla andra arbetstagare. Det är viktigt att vi bidrar i arbetet att skydda personer med arbetstillstånd från att utnyttjas och behandlas illa av sin arbetsgivare. IF Metall arbetar ständigt för en human arbetskraftsinvandring i vårt fackliga arbete, genom att teckna kollektivavtal samt samverka med myndigheter och påverka politiken. Det finns brister i

hur människor från andra länder behandlas på svensk arbetsmarknad, en obalans i förhållandet mellan arbetstagare och arbetsgivare som särskilt skapar sårbarhet för migranter och ger en tillvaro präglad av otrygghet. Det krävs politiska reformer som ger arbetstagare som träder fram ett skyddsnät för att reglera den obalans vi ser i dag. Behovet av utländsk arbetskraft ska baseras på yrken med arbetskraftsbrist, inte som ett verktyg att sätta press på löner och arbetsvillkor som leder till att människor exploateras.

Som ett led i att förhindra lönedumpning och exploatering av människor vill förbundsstyrelsen införa en arbetsmarknadsprövning i syfte att skapa en mer balanserad maktfördelning mellan arbetsgivare och arbetstagare. Under tiden vi som facklig organisation arbetar med att påverka politiken i rätt riktning måste vi fortsätta vårt fackliga arbete, teckna kollektivavtal och bevaka att avtalen följs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C80

Avdelning 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Körkort vid gymnasieutbildning

Många arbetsgivare ställer i dag upp B-körkort som ett krav för anställning. Men bristande ekonomi kan i många fall vara en anledning för personer att inte ta körkort. Vi anser att man genom att hålla den teoretiska delen av körkortsutbildningen i gymnasieskolan, ytterligare skulle kunna utjämna skillnader. Dessutom skulle denna utbildning vara till nytta för samtliga som befinner sig i trafiken. Även de som inte planerar att skaffa körkort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att teoriutbildning för B-körkort införs inom gymnasieundervisningen

att utbildning för B-körkort införs för elever i Teknikcollege

att utbildning för B-körkort införs för elever i Motorbranschcollege.

Utlåtande, motion C80

Ett körkort öppnar många dörrar för en framtida anställning. Fram till för något år sedan fanns ett CSN-lån för B-körkort. Det var en reform som den socialdemokratiskt ledda regeringen genomförde och som det högerkonservativa regeringsunderlaget sedan avskaffade.

Att införa en obligatorisk teoriutbildning för B-körkort i gymnasieutbildningen skulle kunna ge en negativ effekt på våra yrkesutbildningar. Att inom ramen för programstrukturen införa ännu ett ämne, skulle på sikt kunna trycka undan för oss viktiga yrkesämnen.

Former för B-körkort kan därför med fördel arbetas fram lokalt i respektive Teknik- och Motorbranschcollege samt i det lokala programråd där vi inte har ett college. Det behöver också bygga på en frivillighet för den enskilde eleven. Varje bransch är unik och har olika behov. Därför behöver de få påverka sina respektive utbildningar utifrån ett dimensioneringsperspektiv. Att föra in en allmän teoriutbildning på gymnasienivå behöver ta hänsyn till de omständigheterna.

Varje region och skola inom ramen för Teknik- och Motorbranschcollege arbetar utefter de kriterier som ligger fast och är unika i sig. De behöver också i samverkan i sin tur anpassa utbildningsbehovet efter det som regionen efterfrågar. Som lokal företrädare för IF Metall i de olika styrgrupperna och i lokala programråd kan frågan om B-körkort bedrivas utifrån vikten av att just ett körkort gör fler anställningsbara. Redan i dag samverkar företag, fack och skola på flertalet college kring ett körkortsstipendium i någon form. Ett bra initiativ som kan byggas ut i alla avdelningar för att våra framtida medlemmar ska få en än större möjlighet till anställning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att bifalla 2:a och 3:e att-satserna.

Motion C81

Avdelning 38 Dackebygden

Ändring av ersättning för gymnasieelever som deltar i lärlingsprogram

Denna motion grundar sig på principen om rättvis kompensation för utfört arbete, vilket är en grundläggande aspekt av arbetsmarknadens etik och rättvisa. Gymnasieelever som deltar i lärlingsprogram bidrar med värdefull arbetskraft och förvärvad kunskap till arbetsplatserna, vilket bör erkännas genom ekonomisk ersättning.

För närvarande erbjuder CSN en lärlingsersättning på 1 000 kronor per månad för att täcka extra kostnader för måltider och resor, vilket är ett välkommet bidrag men inte tillräckligt för att täcka alla kostnader som eleverna kan ha.

Enligt Skatteverkets uppgifter kan kostnaden för att ta sig till arbetsplatsen vara betydande, särskilt för ungdomar som ofta har begränsade ekonomiska resurser. Reseavdraget är endast tillgängligt för den del av utgifterna som överstiger 11 000 kronor, vilket kan vara en tung börda för en lärling. Detta understryker behovet av en bra ersättning som kan hjälpa till att täcka dessa kostnader.

Motiveringen för en bra ersättning stärks ytterligare av det faktum att en bra praktikupplevelse är avgörande för elevernas framtida karriärer. En ersättning skulle inte bara ge ekonomiskt stöd utan också fungera som en incitament för eleverna att sträva efter excellens i sitt arbete och lärande.

Statistiken visar att antalet elever som väljer lärlingsutbildning har stadigt ökat. Detta indikerar ett växande intresse för lärlingsprogram och understryker vikten av att säkerställa att dessa program är ekonomiskt hållbara för eleverna.

Sammanfattningsvis är denna motion en uppmaning till att erkänna och kompensera gymnasieelevers arbete inom lärlingsprogram. Genom att öka ersättningen kan vi säkerställa att eleverna får den ekonomiska stöd de behöver för att fullfölja sin utbildning och samtidigt bidra till arbetsmarknaden. Det är en investering i framtidens arbetskraft och i en rättvis och inkluderande arbetsmarknad.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättning till studerande på lärlingsprogram höjs.

Utlåtande, motion C81

Den lärlingsersättning från CSN som gymnasielärlingen kan ansöka om på 1 000 kronor är att betrakta som låg, utifrån vad den ersättningen ska förväntas täcka upp, såsom mat- och resekostnader. Vid en arbetsplatsförlagd utbildning (APL) på gymnasiet ger skolan en matersättning per fullgjord dag, alternativt kan de ombesörja lunch vid närmaste skola. Skolan ger också en ersättning för resor. Antingen en milersättning eller en förutsättning för att kunna resa kollektivt.

Ersättningar som stödjer utbildning behöver följa med de reella kostnadsökningar som finns i samhället för att våra framtida medlemmar inte ska behöva betala för sin skolgång. Elever ska kunna koncentrera sig på sina studier, inte oroa sig för sin ekonomi.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C82

Avdelning 36 Göteborg

Centrum för forskning på arbetslivet i EU

I Sverige ha vi idag Myndigheten för arbetsmiljökunskap vars uppdrag är att samla, främja sprida forskningsbaserad information om arbetsmiljö i Sverige, EU och internationellt. Den är bra men inte tillräckligt drivande, utan är för passiv.

Mellan 1995 och 2007 hade vi något som stärkte vårt skydd på arbetsmarknaden ännu mer. Arbetslivsinstitutet som var ett nationellt kunskapscentrum för arbetslivsfrågor. På uppdrag av regeringen bedrev institutet forskning, utveckling och kunskapsförmedling. Forskning bedrevs inom områden som bland annat arbetsrätt, hälsa och ohälsa i arbetslivet, integration, arbetsmarknad och sysselsättning. Den är saknad. Vi ha ett stort behov av fortsatt utveckling och forskning på arbetsmarknaden. Vår arbetsmarknad är i flera fall delat med resten av EU. Och vi har därför ett behov av ett centrum för forskning på arbetslivet i hela EU så skydd, villkor, regler och konkurrenskraft blir den samma.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta för ett centrum för forskning på arbetslivet i EU.

Utlåtande, motion C82

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt att det sker forskning och kunskapsuppbyggnad kring arbetsmiljö- och arbetslivsfrågor. I Sverige sker finansiering och insatser genom en bredd av aktörer, bland annat Myndigheten för arbetsmiljökunskap, AFA, RISE och Forte. Lika viktigt som att det finns finansiering och utförare är det att forskning och kunskapsuppbyggnad sker utifrån faktiska behov i arbetslivet och att resultaten kommer till omsättning på våra medlemmars arbetsplatser.

Även EU finansierar forskning inom arbetsmiljö- och arbetslivsområdet. EU har i dag också egna institut som jobbar med frågorna. I Dublin finns The European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions och i Bilbao finns European Agency for Safety and Health at Work. Även här gäller att det är viktigt att forskning och kunskap kommer till nytta utifrån arbetsplatsernas faktiska behov. Sammantaget menar förbundsstyrelsen att det inte finns anledning att verka för ett ytterligare EU-institut eller motsvarande som arbetar med forskning kring arbetsliv och arbetsmiljö.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog

Burim Kasumi, 36 Göteborg
Maria Rydin, 6 Mellersta Norrland
Pia Litbo, 47 Östra Skåne
Kenneth Hasselberg, 46 Blekinge
Andras Parkås, förbundskontoret
Tomas With, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C70–C82.

Burim Kasumis förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C78 1:a att-satsen och förslag om bifall till 3:e att-satsen.

Kenneth Hasselbergs och Pia Litbos förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C78 1:a att-satsen och förslag om bifall till 2:a och 3:e att-satserna.

Maria Rydins förslag om bifall till motion C78 samt tilläggsförslag till 2:a att-satsen ”att IF Metall ska verka för att berörda myndigheter och Samhall inom ramen för tystnadsplikten använder sig av information och uppgifter som behövs för ett arbete med rätt anpassningar för den anvisade”.

Andreas Parkås förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C78.

Tomas Withs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C70–C82.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C70–C82 i de delar där inga motförslag förelåg

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C78 3:e att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 222 mot 90 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C78 2:a att-satsen.

Protokollsanteckningar
Talartiden på detta avsnitt var två minuter vid ett första anförande och en minut vid ett andra anförande om samma motion.

Votering avseende motion C78 3:e att-satsen begärdes av Burim Kasumi, 36 Göteborg.

Rösträkning avseende motion C78 2:a att-satsen begärdes av Pia Litbo, 47 Östra Skåne.

Maria Rydins tilläggsyrkande till motion C78 2:a att-satsen avvisades då det ansågs vara en förändring av motionen.

Dagordningens punkt 21
Kongressens uttalanden

Under kongressdagarna den 15–18 maj 2025 behandlade kongressen följande förslag till uttalanden.

Förslag till uttalande

För en rättvis och hållbar fred i Israel och Palestina

IF Metall står för fred, rättvisa och mänskliga rättigheter för alla människor – oavsett bakgrund, identitet eller trosuppfattning.

I Israel och Palestina utspelas en av de mest grymma, utdragna och komplexa konflikterna i modern tid. Människor lider svårt och ofattbart många dör.

Israels ockupation måste upphöra. Internationella domstolen (ICJ) har slagit fast att den är olaglig. Svält används som ett vapen i krigföringen. Omvärlden måste agera för att Israel ska tillåta att humanitär hjälp når de civila på Gazaremsan. En omedelbar vapenvila krävs. Israel begår folkrättsbrott och ansvar måste utkrävas. Detsamma gäller Hamas brott mot folkrätten. Gisslan måste ovillkorligen släppas.

Vi är övertygade om att en rättvis och hållbar fred är möjlig genom dialog, förståelse och samarbete mellan folken.

Därför uppmanar IF Metall till:

1. **Respekt för mänskliga rättigheter.** Vi fördömer å det kraftigaste alla former av våld mot civila. Varje form av etnisk rensning är fullständigt oacceptabel. Folkrätten, mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt måste respekteras i konflikten.

2. **En hållbar fredslösning.** Vi stödjer en fredlig lösning som bygger på ömsesidig respekt, säkerhet och självbestämmande för både israeler och palestinier. En tvåstatslösning, där både Israel och Palestina kan samexistera inom fredliga och säkra gränser, är vägen framåt.

3. **Stöd för dialog och samarbete.** Vi uppmanar det internationella samfundet och alla inblandade parter att stödja initiativ som främjar dialog och samarbete mellan israeler och palestinier.

4. **Fortsatt engagemang och solidaritet.** IF Metall åtar sig att fortsätta sitt engagemang för fred och rättvisa i Israel och Palestina och att samarbeta med internationella fackföreningar och organisationer i civilsamhället som arbetar för dessa mål.

Vi är inspirerade av organisationen Standing Together – en rörelse av judiska och palestinska medborgare i Israel som arbetar tillsammans för fred, jämlikhet och social rättvisa. Standing Together är en av de främsta krafterna i Israel för vapenvila och kamp mot bosättningar och ockupationen. De är värda stöd och uppmuntran.

Vi tror på kraften i solidaritet, dialog och rättvisa för att skapa en bättre framtid för alla som bor i Israel och Palestina. Genom att stödja initiativ som Standing Together bekräftar vi vårt engagemang för en fredlig lösning och en hållbar framtid i regionen.

Kongressen kommer därför att bevilja Standing Together ett ekonomiskt engångsbidrag på 100 000 kronor.

I debatten deltog

Emil Nordh, 51
Johan Järvklo, förbundskontoret

Följande förslag förelåg

Kongressberedningens förslag till uttalande ”För en rättvis och hållbar fred i Israel och Palestina”.

Emil Nordhs förslag att ekonomiskt engångsbidrag lämnas till Olof Palmes Internationella Center i stället för till organisationen Standing Together, som anges i uttalandet.

Johan Järvklos förslag om bifall till uttalandet inklusive att ge ekonomiskt engångsbidrag till organisationen Standing Together.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förslaget till uttalande ”För en rättvis och hållbar fred i Israel och Palestina” inkluderande att ekonomiskt engångsbidrag om 100 000 kronor lämnas till organisationen Standing Together.

****

Förslag till uttalande

Strejken mot Tesla – en kamp för allas rättigheter

IF Metalls strejk mot Tesla är en kamp för att arbetsgivaren ska respektera den svenska arbetsmarknadsmodellen – där kollektivavtal, inte arbetsgivarens godtycke, bestämmer löner, arbetstid och trygghet.

Tesla vägrar fortfarande efter ett och ett halvt år att teckna kollektivavtal för sina anställda i Sverige. Det innebär att våra medlemmar saknar garantier för löneutveckling, försäkringar, pensioner och arbetsmiljöskydd.

Tesla försöker framställa sig som ett modernt och nyskapande företag. Men det är inte modernt att vägra ta ansvar för sina anställda och att vägra respektera den svenska modellen. I stället för att förhandla försöker Tesla runda konfliktåtgärderna på alla sätt de kan. Deras strejkbryteri är organiserat, oacceptabelt och provocerande.

Men vi ger oss aldrig. Allt fler anställda på Tesla väljer att bli medlemmar i IF Metall och gå ut i konflikt. Strejken har växt.

Strejken har också ett grundmurat stöd från andra fackföreningar i Sverige och Norden. Sympatiåtgärderna har effekt. Teslas post levereras inte. Soporna hämtas inte. Och laddstolpar aktiveras inte.

IF Metall och fackföreningsrörelsen står upp för svenska kollektivavtal, för schysta villkor och för alla arbetares rätt till trygghet och respekt.

Det är dags för Tesla att komma till förhandlingsbordet. För i Sverige kör vi med kollektivavtal. Det måste Tesla respektera.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förslaget till uttalande ”Strejken mot Tesla – en kamp för allas rättigheter”.

****

Förslag till uttalande

Avskaffa karensavdraget – för rättvisa, hälsa och trygghet

Ingen ska behöva betala för att vara sjuk. Ändå tvingas arbetare varje dag välja mellan sin hälsa och sin ekonomi. Karensavdraget slår hårdast mot dem som inte har möjlighet att arbeta hemifrån – industriarbetare, undersköterskor, förskolepersonal och

byggnadsarbetare. De som bär upp samhället straffas när de gör det rätta: stannar hemma vid sjukdom för att skydda andra.

För många tjänstemän innebär en förkylning kanske ett videosamtal från soffan. Men för den som jobbar på verkstadsgolvet, i vården eller på bygget innebär sjukdom direkt inkomstbortfall. Det är orättvist – och det är en tydlig klassfråga.

Under pandemin togs karensavdraget tillfälligt bort. Resultatet? Folk stannade hemma vid sjukdom, smittspridningen minskade – och sjukförsäkringen höll.

Det visar att ett rättvisare system är möjligt. Ändå är Sverige fortfarande det enda landet i Norden där den som är sjuk får betala.

Karensavdraget måste avskaffas permanent. Det är en rättvisefråga. Alla ska ha rätt att vara sjuka utan att drabbas ekonomiskt. Vi vill se en sjukförsäkring som håller ihop – som ger trygghet, tar hänsyn till verkligheten och inte sviker dem som jobbar med kroppen.

Vi accepterar inte ett system som bestraffar arbetare. Det är dags att göra om och göra rätt.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förslaget till uttalande ”Avskaffa karensavdraget – för rättvisa, hälsa och trygghet”.

****

Förslag till uttalande

Kasta inte ut viktig kompetens ur Sverige

Svensk industri ligger långt framme i den gröna omställningen. Stora investeringar sker i vårt land. Och när nya gröna fabriker byggs upp – behövs arbetskraft med rätt kompetens. Människor kommer till Sverige från hela världen, för att skapa sig ett nytt liv här. Det är i grunden positivt och stärker Sverige som industrination.

Men ibland går det inte som företagen tänkt sig. Northvolts konkurs är ett sådant exempel. IF Metalls medlemmar på Northvolt kommer från Indien, Ghana, Nigeria och många andra länder. Vår uppgift som fackförening är självklart att stötta dem – på precis alla sätt vi kan.

Och nu riskerar många av dessa människor att tvingas lämna Sverige – på grund av stelbenta regler om arbetskraftsinvandring. Vårt land riskerar alltså att gå miste om strategisk kompetens som den gröna industrin behöver – bara för att regeringen och Sverigedemokraterna vill visa sig tuffa i invandringsfrågan.

Det är orimligt att den som har arbetstillstånd och blir arbetslös bara har 90 dagar på sig att hitta ett nytt jobb. Det är lika orimligt att försörjningskravet ligger på 80 procent av medianlönen i Sverige. Vi behöver lätta på reglerna och skapa ett rimligt skyddsnät även för arbetstagare som kommit till Sverige från andra länder.

Vårt tydliga krav på regeringen är: Agera! Kasta inte ut människor som besitter en kompetens som Sverige faktiskt behöver. Det är dåligt för vår produktion och välfärd – och inte minst för den gröna omställningen.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förslaget till uttalande ”Kasta inte ut viktig kompetens ur Sverige”.

Dagordningens punkt 22
Firmateckning

Föredragning

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen på sedvanligt sätt ger förbundsstyrelsen fullmakt att företräda förbundet och teckna dess firma beträffande alla rättsliga angelägenheter och att förbundsstyrelsen sålunda bland annat äger att kära och svara för förbundet inför domstol samt hos myndigheter, banker och enskilda utkvittera förbundet tillkommande medel och värdehandlingar.

Jag föreslår bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag.

Dagordningens punkt 23
Beslut om stadgarnas ikraftträdande

Föredragning

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsen föreslår att beslutade stadgeförändringar träder i kraft den 1 juli 2025.

Jag föreslår bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag.

Dagordningens punkt 24
Andra frågor

Inga andra frågor anmäldes vid dagordningens fastställande.

Dagordningens punkt 25
Kongressens avslutning

Avtackningar

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Vi ska nu tacka av ett antal personer som har lämnat sina förbundsuppdrag. Jag räknar upp dessa och ni som är här är välkomna upp på scenen.

Ledamöter i förbundsstyrelsen: Veli-Pekka Säikkälä, Tonnie Andersson, Isabelle Filipsson, Monica Benjaminsson, Rickard Engström, Emma Åkesson och Tobias Stensson Närvä.

Ersättare i förbundsstyrelsen: Elin Palmgren, Sofia Sandström, Sandra Ekholm, Mikael Ahlin och Martina Holmkvist Lundström, jag tror att samtliga har blivit ombudsmän faktiskt, samt Torbjörn Eriksson och Jonas Seppälä. Tony Bölja har också lämnat uppdraget, men ingår nu i valberedningen och tackas därför inte av.

Sedan har vi en herre som lovade att han inte skulle vara på den här scenen mer, men han kanske menade talarstolen mer specifikt. Välkommen fram Kent Eriksson, som lämnar uppdraget som revisor.

När det gäller centrala lönekommittén så slutar Joakim Samuelsson där, men han ingår nu i valberedningen och tackas därför inte av.

Valberedningen: Susanne Bergström, Jasmin Cosic, Sirpa Mäkipää och Ulf Ström.

Ersättare i valberedningen: Roger Lindell, Lena Nilsson och Hans Nilsson.

Från förbundsstyrelsen tackar vi er alldeles speciellt.

Tacktal av Veli-Pekka Säikkälä

Det är en stor ära att få tacka för det här! Jag ska bara säga det att 1995 i maj månad, då var jag kongressombud. Det är 30 år sedan nu och det är fantastiskt att vara här på kongressen. Då bestämde vi oss för att vi skulle förkorta arbetstiden med 100 timmar. Vi hade en övertidsblockad samtidigt som kongressen pågick och så fick vi tolv minuter och alla var jätteglada… Nej, det blev ett jävla liv! Men nu har man tuggat på år efter år sakta men säkert och är uppe i det här ihop med DP:n och så. Det är små kliv och det är viktigt att fortsätta.

Jag vill tacka å allas våra vägnar för det fantastiska förtroende som vi har haft från er, att företräda det här fina förbundet.

Det här är ett förbund som är med och styr utvecklingen. Det är inte ett förbund som väntar in, utan är på först i många olika saker. Ibland så är det jobbigt, det blir kritik. Jag tänker exempelvis på när jag var ny avtalssekreterare och vi fick fatta beslut om krisavtal. Det kommer ni väl ihåg, när finanskrisen kom och vi hade en passiv regering. Det var många som skällde på oss. Men det där innebar att vi fick det som hette korttidsarbete. Det var resultatet av det. Och senast i pandemin var det så att det var tusentals jobb som räddades.

Jag hoppas att IF Metall, och jag är säker på att ni gör det, fortsättningsvis också vågar vara de som är först och vågar göra de här besluten som är lite tuffa men som det kommer att visa sig efteråt är väldigt viktiga.

En annan viktig sak som förbundet har gjort är jobbet med huvudavtalet. Det innebär nu att vi har ett omställningsstudiestöd som gör att folk faktiskt kan ta ledigt från jobbet ett helt år och få 80 procent av lönen för att kunna studera vidare. Det är också viktigt och här har IF Metall drivit på ordentligt.

Johnsson är inte kvar här. Han brukade alltid säga att vi ska vara på off side-linjen, och IF Metall är på off side-linjen. Det innebär att ibland springer man över och så är det någon som skäller på en. Men gör förbannat mycket mål också när man befinner sig där. Det är det som är poängen, vi ska våga göra det.

Jag vill med de här orden också önska den nya styrelsen och alla förtroendevalda i IF Metall lycka till med ert viktiga uppdrag.

Tack så mycket!

Tack

Martin Gunnarsson, förbundsstyrelsen: Att hålla kongress och att förbereda, Britt Fatty var på mig typ tio minuter efter att vi hade fattat beslut om kongressens längd: ”Jag har funderat på datum för 2028.” Det är inte på låtsas, det är faktiskt på det sättet. Vi kommer naturligtvis att utvärdera den här kongressen, men arbetet inför nästa kongress börjar nästan direkt. Sedan är det mer intensivt ju närmare man kommer. En kongress är otroligt mycket folk. Nu får inte ni gå ner under katakomberna här och titta hur mycket folk och utrustning det är där, men jag har varit där några svängar. Det är otroligt mycket folk involverade under scenen, på scenen och runt om. En stor apparat.

Nu ska vi tacka de som är inblandade, även om alla inte kan vara på plats här.

Vi börjar med Mats Abrahamsson och Lotta Sjöman från Abaton AB. Sedan har vi någon eller några som får representera Easymeet, som ser till att tekniken fungerar. Gärna också någon från Resekompani AB, Monica, Jennifer eller Kenneth, om ni är på plats i lokalen, som ordnar med alla resebokningar.

Jag ser också gärna att någon representant från Conventum kommer fram, Maria eller någon annan som hör denna uppmaning i lokalen. De har fått jobba långa dagar, sena kvällar och tidiga morgnar, fixa och dona för att se till att vi haft mat hela tiden och allt möjligt annat.

Från 2Secure, antingen Costas eller Christer om ni finns i lokalen. Om ni inte har märkt att de smyger runt här i lokalen så är det precis meningen. Det är extra säkerhet som man behöver, men de jobbar i det tysta.

Sedan har vi kongresskommitténs ledamöter Jag vet inte hur disponibla alla är: Britt Fatty och Joanna Abrahamsson är här och det är nog så att övriga tjänstgör på ett eller annat sätt.

Sedan har vi de som sitter här bakom mig. De kör IT, de skriver. Har vi fler i det gänget så är de också välkomna.

Sist, men inte minst. Det finns ett gäng på den här kongressen som man blir väldigt imponerad av som sitter här framme. Välkomna fram vårt presidium!

Sedan finns det en person här som jag tror kanske har mest steg i stegräknaren: Malin Rosén. Att vara podiesamordnare, det är inte att leka med. Då ska man hålla på och övertyga mig om att man ska göra på det ena eller andra sättet och så ska man kommunicera det med presidiet. Och det roddas om. Vi låg tre timmar efter i går och nu ligger vi en halvtimme före!

Tusen tack till alla. Det finns säkert de som inte är på plats här nu och möjligtvis kan det vara så att jag har glömt någon, men jag hoppas inte det. Tusen tack till alla som har gjort den här kongressen möjlig för oss, tack!

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Det finns faktiskt en person till att tacka och det är Martin Gunnarsson, som är förbundsstyrelsens ansvarige för kongressen. När det slocknade här inne härom kvällen så blev jag lite orolig att den där smålänningen hade förhandlat ned priset på bekostnad av det tekniska. Stort tack Martin! Jag vet att du har lagt stora insatser på det här arbetet.

Nu tänkte jag bli lite allvarligare, kära vänner. Jag tycker att vi har haft en väldigt fin och bra debatt och diskussion här om den svåra Palestinafrågan och allt som händer där. Jag vill tacka för det. Jag föreslår nu att vi tar en tyst minut och tänker på alla de offer som finns i Gazaområdet, så res på er.

Tack för det. Då vänner, då har vi kommit fram till punkten när den stolta, omvalda förbundsordföranden ska hålla ett avslutningstal.

Marie Nilssons avslutningstal

Vänner, stort tack för en helt fantastisk kongress! Alla spänstiga debatter vi haft och alla kloka beslut vi har fattat, nästan precis alla i alla fall… Vi har fattat beslut om allt ifrån kongressperiodens längd till arbetstidsförkortning och Palestinafrågan.

Vi har verkligen vässat oss. Vi har slagit fast nu att organisering och avtalsteckning alltid går först. Vi har lagt grunden för en ännu bättre verksamhet ute på våra arbetsplatser, och samlats kring hur vi vill förändra vårt samhälle.

Och jag, jag har nog sällan varit stoltare över vår fackförening. För vi är Industrifacket Metall. Vi har en oerhörd samlad styrka och kollektiv kraft.

När jag var 18 år började jag jobba på krackern på Borealis i Stenungsund. Jag kom direkt från gymnasiet, 18 år gammal och var den första kvinnan på mitt skiftlag. Att gå med i facket var inte min egen idé. Inte heller att ta mitt första förtroendeuppdrag. Nej, det var mina arbetskamrater som trodde på mig. Ett gäng äldre män tog mig under sina vingar och guidade mig rätt. De såg mig och lyssnade på mig och det är anledningen att jag står här i dag, som er omvalda förbundsordförande.

Vänner, jag tror att vi är många här inne som delar den upplevelsen. Att engagera sig fackligt är inte bara möten och förhandlingar, utan mest av allt mänsklig kontakt mellan en arbetskamrat och en annan, som börjar med frågan: Vill du gå med i facket? och fortsätter med frågan: Kan du tänka dig ett förtroendeuppdrag?

För det mänskliga mötet mellan arbetskamrater är ju grunden för allt det som kommer sedan. Att teckna kollektivavtal. Att gå en skyddsrond. Att kanske ge sig in i politiken och börja ställa fackliga krav.

Därför är jag så glad att den här kongressen har vågat spetsa våra mål. Vi har slagit fast att två saker är viktigare för oss än allt annat: att organisera fler medlemmar och teckna fler avtal.

Missförstå mig inte nu. Andra saker vi gör är så klart också viktiga. Vi ska inte sluta med det – eller ens sluta utveckla det. Men varje gång vi står vid ett vägskäl och behöver prioritera, då vet vi vad som är allra viktigast. Det kommer att ge oss råg i ryggen i vår fackliga vardag. Och det kommer hjälpa oss att lägga resurserna där det verkligen behövs, på klubben, på avdelningen och på förbundskontoret. Nu kan vi samla oss på ett helt annat sätt.

Det här lägger grunden för vårt framtida IF Metall. För vår framtida samlade styrka och kollektiva kraft. För den beror ju på hur många medlemmar vi organiserar och hur många avtal vi tecknar. Så det är faktiskt, kära vänner, en ren överlevnadsfråga för oss.

Och vi i den nyvalda förbundsstyrelsen ska göra allt vi kan för att underlätta det här. Varje år ska vi formulera tydliga nyckeltal som är lätta att mäta, och vi ska hela tiden följa upp om vi är på rätt väg eller om det är så att vi behöver göra något annorlunda.

Glöm inte att vi gör det här för våra medlemmars skull. För om vi blir fler medlemmar och tecknar fler avtal så blir vi en ännu starkare fackförening. Då kan vi stå upp för våra medlemmar på ett ännu bättre sätt, och det är ju meningen med föreningen!

Vänner. Teslakonflikten har naturligtvis präglat vår kongress, för den rör ju hjärtat i vårt fackliga uppdrag – att ge alla medlemmar trygga villkor reglerade i kollektivavtal.

Vi vet inte just nu hur länge konflikten kommer att pågå, och vi har ännu inte någon lösning på bordet. Våra strejkande medlemmar på Tesla och våra strejkvakter behöver hålla i och hålla ut. Ja, hela vårt förbund behöver göra det, ihop med andra fackförbund som stöttar med sympatiåtgärder. Men jag kan lova er att förbundsledningen och förbundsstyrelsen gör allt vi kan för att hitta en lösning.

Jag får frågan ibland: ”Är det låst mellan parterna?”. Då brukar jag svara att för oss i IF Metall är det aldrig låst. För oss gäller det bara att hitta rätt nycklar så att vi kan låsa upp. För våra medlemmar på Tesla ska självklart ha lika trygga villkor som på bilverkstaden mittemot. Och vi ska hitta ett sätt att ge dem det. För så fungerar det i Sverige!

Vänner, nu vill jag säga några ord om politiken. För vi är en stark fackförening, men även en tung politisk kraft. Vi tvekar inte att påverka politiska beslut för våra medlemmars bästa – i kommuner, i regioner, i riksdagen, i Europaparlamentet. Överallt där makten finns vill vi vara med och säga vårt!

För det är ju så mycket som måste bli bättre. Inte minst nu när vi har en högerkonservativ regering som sitter i knät på Sverigedemokraterna. De sänker skatten för de rikaste, i stället för att satsa på välfärden. De lämnar walkover i klimatpolitiken, som är så viktig för våra jobb i den nya gröna industrin. Och de försöker tysta Sveriges viktiga röst i världen genom att slakta vårt fackliga bistånd.

Men vi, vi arbetar vidare för demokrati, rättvisa och solidaritet. Mellan människor och mellan länder. Vi fortsätter vår kamp för ett samhälle där vi faktiskt tar hand om varandra och för arbetsplatser som faktiskt är trygga.

Vi kräver att karensavdraget avskaffas, för försök hitta en större orättvisa! Rena rama straffavgiften. Inte bara på industriarbetare, utan också på undersköterskor, byggnadsarbetare, förskolepersonal – människor som får hjulen att snurra och Sverige att funka. Om de blir sjuka och måste stanna hemma så får de i praktiken en straffavgift, medan många tjänstemän kan jobba hemifrån och inte förlorar en spänn. Så kan vi inte ha det!

Och vi kräver rättvisare pensioner. Vi vill införa en grundpension. Vi vill att pensionsinbetalningarna under föräldraledigheten höjs. Och vi vill förstärka trygghetspensionen. För alla måste kunna leva på sin pension, även låginkomsttagare och kvinnor. Och det är orimligt att den som blir sjuk och måste lämna arbetslivet i förtid, kanske på grund av dålig arbetsmiljö, ska straffas med lägre pension.

I dag är det tyvärr så att en stor majoritet av våra medlemmar är oroliga över sin försörjning på ålderns höst, trots att de har bidragit till produktionen och välfärden i hela sitt liv. Så kan vi inte ha det!

Jag kan stå här hela dagen och räkna upp viktiga saker som vi vill ändra på. Men det har vi inte tid med. Låt mig bara nämna en sak till, som är helt avgörande.

Vi behöver en bred politisk energiöverenskommelse. Och det är ett ansvar som banne mig både regeringen och Socialdemokraterna behöver ta. Politikerna måste sluta kivas. De måste komma överens om stabila spelregler som ger likvärdiga villkor för alla fossilfria energislag. Så sätt er ner och gör upp, bara gör det! Så att företagen vågar investera här. För som det är nu riskerar elbristen våra framtida industrijobb. Så kan vi inte ha det!

Vänner. Vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna är grunden för de politiska förändringar vi vill se. Det råder det ingen tvekan om. Det är genom att samverka med Socialdemokraterna som vi kan nå våra mål.

Efter två och ett halvt år med en högerkonservativ regering är det smärtsamt tydligt för mig. För dagens ministrar kan visserligen gå med på artighetsvisiter och de respekterar vårt samarbete med arbetsgivarna inom ramen för Industriavtalet. De bjuder till och med in mig till samtal ibland. Jag har suttit ner med flera ministrar som nickat och sagt: ”Ja, det där var ett klokt inspel.”.

Men. När det verkligen gäller är det faktiskt Socialdemokraterna som lyssnar på oss och försöker göra verklighet av våra krav. Och inte undra på det – vi är ju varsin gren av vår gemensamma arbetarrörelse, som är både facklig och politisk.

Och glöm inte: Vi samverkar inte med Socialdemokraterna för att vi borde, eller för att vi alltid har gjort det. Vi gör det för att det ger bäst resultat när vi driver våra medlemmars intressen.

Därför måste vi också bli bättre på att förklara vad vår samverkan med Socialdemokraterna faktiskt ger oss. Som korttidsarbetet – det var ett direkt krav från oss och det räddade många industrijobb i pandemin, tack vare vår dialog med den S-ledda regeringen. Och om vi blickar framåt kan vi se att förslagen om arbetarpension och avskaffat karensavdrag är S-politik med tydlig och stark facklig profil.

Men vänner. Det är inte bara jag som förbundsordförande som behöver bli bättre på att förklara varför vi samverkar med Socialdemokraterna. Det är ett ansvar som vi tillsammans måste ta. På alla arbetsplatser, i alla fikarum. För i dag väljer dessvärre många av våra medlemmar att rösta på andra partier än Socialdemokraterna. Alla dessa medlemmar måste vi självklart respektera och kunna förklara vår politik för. Det är helt enkelt upp till bevis för oss.

Vänner! Vi organiserar medlemmar och tecknar avtal. Vi kämpar för att göra arbetsplatser och vårt samhälle bättre – i det stora men också i det lilla. Vi för arbetskamrater närmare varandra i vår gemensamma fackförening. Och det är vårt allra bästa verktyg för att skapa hopp. Hopp om att det som är fel faktiskt kan förändras. Hopp om att världen kan gå framåt i stället för bakåt. Hopp om att något bättre väntar.

Jag sade det i mitt inledningstal och jag säger det igen: Vårt fackliga arbete är viktigare än någonsin just nu. För i en orolig värld så skapar vi sammanhållning i stället för splittring, dialog i stället för desinformation, hopp i stället för hat. Och allt börjar på våra arbetsplatser, när vi går samman och håller ihop för att förändra.

Vänner! Vår kongress lider nu mot sitt slut. När ni åker hem till era arbetskamrater, ta med er kraften som vi har känt tillsammans i den här salen. Inkludera era arbetskamrater i den kraften. Och fortsätt organisera – fortsätt teckna en massa kollektivavtal. Och gör det, bara gör det, ännu mer.

För det är med facklig styrka precis som med kärleken, den måste erövras varje dag. Var och en för sig har vi inte en chans, men tillsammans, tillsammans kan vi förändra på riktigt.

Tack för en fantastisk kongress!

Avslutning

Kongressordföranden: Vi i presidiet vill tacka för det stora förtroendet att leda kongressförhandlingarna. Vi vill även tacka även alla runt omkring oss här uppe på podiet som har stöttat och servat oss. Vi vill även tacka alla er kongressombud, som har visat stort tålamod då vi ibland har tappat bort oss och för det stora engagemanget. Tack så jättemycket!

Med det förklarar jag härmed IF Metalls sjätte ordinarie kongress för avslutad.

****

Ordförande

Linda Friberg, 12 Uppland
Kenth Hellqvist,49 Nordvästra Skåne
Conny Jönsson, 44 Halland
Angelica Teiffel, 36 Göteborg

Sekreterare

Martin Gunnarsson, förbundskontoret, huvudsekreterare
Emma Almgren, förbundskontoret
Helena Eriksson, förbundskontoret
Fanny Högrell, förbundskontoret
Per Hyytiäinen, förbundskontoret
Christer Persson, förbundskontoret

Protokollsjusterare

Petra Elfström, 7 Gävleborg
Torbjörn Eriksson, 16 Mälardalen
Sara Skoglund, 12 Uppland

****

Inslag under kongressdagarna

Internationellt panelsamtal

Torsdagen den 15 maj hölls ett panelsamtal, lett av moderator Oscar Ernerot, generalsekreterare Olof Palmes Internationella Center. I samtalet deltog Marie Nilsson, förbundsordförande, IF Metall, Atle Høie, generalsekreterare, Industri All Global och Judith Kirton-Darling, generalsekreterare, Industri All Europe.

Inbjudna talare

Följande gäster var inbjudna och talade till kongressen:

Fredagen den 16 maj
Johan Lindholm, ordförande, LO

Lördagen den 17 maj
Magdalena Andersson, partiordförande, Socialdemokraterna

IF Metalls kulturpris

Lördagen den 17 maj delades IF Metalls kulturpris ut till tre pristagare:

Kjersti Bosdotter, för sitt envetna och outtröttliga arbete för arbetarkultur och arbetarhistoria, både inom och utanför förbundet.

Tomas Lundmark, för sina kärnfulla dikter om en arbetares vardag och om Teslakonflikten.

Isak Ekblom och Jim Tellefsdal för podden Fack You, som på ett insatt men lättsamt sätt tar upp fackliga vardagsfrågor.

Videohälsningar

Följande videohälsningar framfördes till kongressen:

Från Kim Söderström, förbundsordförande Svenska Byggnadsarbetareförbundet.

Från Lisa Nåbo, förbundsordförande SSU.

****

I stället för blommor och gåvor till artister, inbjudna talare och andra medverkande samt till de som vid kongressen avtackades från olika uppdrag lämnar IF Metall bidrag till följande organisationer:

Till Olof Palmes Internationella Center, som arbetar globalt för demokrati, mänskliga rättigheter, fred och social rättvisa, i Olof Palmes anda. Palmecentret är den svenska arbetarrörelsens samarbetsorganisation för internationell verksamhet och opinionsbildning med verksamhet i 30 länder.

Till Anna Lindhs Minnesfond, som stödjer kvinnor och unga människor som i Anna Lindhs anda har modet att bekämpa likgiltighet, fördomar, förtryck och orättvisor så att människor kan leva ett gott liv i en miljö där de mänskliga rättigheterna efterlevs.

Ombud

1 Malmfälten
Melinda Georgio
Elin Johansson
Jonny Johansson Koski
Tobias Kostet
Thomas Larsson
Victoria Sjaunja
Anders Waistedt

2 Norrbotten
Robert Andersson
Thilda Erixon
Johan Flygare
Carina Johansson
Jonas Seppälä
Anders Sjöberg

3 Norra Västerbotten
Ronnie Allzén
Elin Barrljung
Anneli Broström
Victoria-Mahala Hart
Emil Larsson
Kristoffer Näsström
Anna Vestermark

4 Mitt i Norrland
Karim Bayani
Åsa Dahlsten
Charlotta Engman
Gert Olofsson
Maria Olsson
Eveline Sahlén
Tobias Sandström
Robert Wallgren

6 Mellersta Norrland
Johan Engström Lockner
Stefan Frölander
Mikael Granlund
Isabelle Nordin
Maria Rydin
Magnus Täfvander
Camilla Wahlström

7 Gävleborg
Klas Andersson
Petra Elfström
Rhin Eriksson
Frida Fjellstedt
Hanna Fransson
Oskar Högberg
Pär Jansson
Tomas Kärnström
Malin Löwenborg
Sofia Pettersson
Daniel Westerberg

10 Dalarna
Hanna Karlsson
Susanna Lipponen
Linda-Maria Lundin
Johan Nääs
Robert Sahlberg
Joakim Sköld

12 Uppland
Tobias Andersson
Linda Friberg
Anneli Gustafsson
Robin Hultgren
Andreas Kytömäki
Benny Larsson
Sara Skoglund
Peter Svedin

13 Bergslagen
Kennet Andersson
Johan Engberg
Julia Jansson
Pia Johansson
Sven-Erik Källman
Madeleine Lidén
Koray Nyman
Sofie Sjöström

14 Värmland
Martin Andersson
Bo Andersson
Kristian Boström
Agneta Eklund
Sigrid Gustafsson
Henrik Hedängen
Tomas Holgersson
Lars-Erik Ragnarsson
Jan Schröter

15 Stockholms län
Patrick Anoff
Maria Bäck
Mirna Danho
Yakop Dighzarian
Carl Doland
Jeffry Fuller Campbell
Emma Hansson
Jessica Hörling
Monia Johansson
Sonny Johansson

My Järvklo
Sewi Kadr
Karl Lewenhagen
Marcela Ossandon Varas
Robert Paulrud
Alexander Sunesson
Fredrik Säfsten
Marieta Tubaña Olausson
Tommy Wetterstrand
Mikael Åhlin

16 Mälardalen

Minttu Johanna Alkula
Carl-Johan Dömstedt
Torbjörn Eriksson
Eine Ikonen
Niklas Jansson
Maria Johansson
Sirwan Suleiman Mohammed
Jonathan Nilsson
Leif Norkvist
Adam Nålberg
Linda Plymkvist
Ellinor Sjöstedt
Niclas Widell
Fredrik Åhlén

18 Örebro län

Erika Elmersson
Mathias Ericson
Hanna Eriksson
Tobias Hoffman
Sebastian Jansson
Alexander Johansson
Josefin Ohlson
Stefan Rombing
Robin Schough

19 Östra Värmland

Örjan Andersson
Jonas Bergqvist
Daniel Blixt
Lena Dahlsberg
Wonna Eneblom
Emilie Jeppsson

22 Sörmland

Tobias Attner
Madelein Gusterman
Lovis Lundén
Tarek Merhi
Carina Nyxén
Gerardo Vergara Gonzalez
Nina Wirenborg

26 Östergötland

Pontus Andersson
Magnus Andersson Lindwall
Therése Bäckström
Maria Eriksson
Camilla Hallenfors
Jenny Helge
Jerry Isaksson
Marcus Israelsson
Albin Karlsson
Robin Ljungblad
Ida Hubbe Olsson
Liselott Petersson
Magnus Sjöstrand
Per Stjerna

27 Östra Skaraborg

Lars Ask
Marko Borg Peltonen
Carl Holm
Anders Karlsson
Ingela Lager
Oscar Larsson
Johan Leksell
Joakim Nord
Jenny Sirén

28 Västra Skaraborg

Madeleine Fält
Jacob Johansson
Tony Karlsson
Astrid Norin
Gezim Novoberdaliu
Matilda Vernersson
Karl Wiktorsson

29 Norra Älvsborg

Alexander Andersson
Maria Björkstål
Sonny Jakobsson
Mikael Kullberg
Jonas Parkås
Grethe Pettersen

30 Bohuslän-Dal

Helge Ekvall
Katrin Henemyr
Stefan Jansson
Lena Lund
Maria Löfberg
Cristian Mattsson
Linda Marie Stålblad

32 Höglandet
Karin Ekmark
Leo Haglund
Patrik Johansson
Roger Ljungqvist
Amra Memic
Johanna Robertsson

33 Vätterbygden
Maja Melander
Jenny Nyström
Tony Petersson
Jimmy Sjöö
Kerstin Wernald

34 Borås
Ida-Marie All
Mika Andersson
Fredrik Ejderhall
Love Gräsberg
Melanija Nehmé-Duranec
Magnus Persson
Sofia Sandin
Erik Särnmark
Fredrik Tellander
Karin Vingqvist
Magdalena Öberg

36 Göteborg
Malin Ahlin
Dennis Bengtell
Abdirzak Bouzoubae Ouriaghli
Khuanla Chalardyaem
Arash Dodangeh
Isak Ekblom
Gustaf Engbusk
Martin Fahlén
Joseph Forster
Magnus Hansson
Kerstin Jansson
Michelle Juhlin
Dan Karlberg
Burim Kasumi
Carina Kjellsson
Edisa Krvavac
Jan Köster
Momodou Lamin Sanneh
Camilla Lindfors
Emma Martinsson
Dijana Omerinovic
Elizabeth Paulus
Mathias Pettersson
Sebastian Rinvall
Sanna Svensson
Tania Söderberg
Jim Tellefsdal
Daniel Tengwall
Dragana Todorovic

38 Dackebygden
Mohammed Al-omar
Magnus Andersson
Richard Benjaminsson
Sandra Gustafsson
Leine Johansson
Monika Johansson
Matilda Mallin
Camilla Olofsson
Jarkko Pekkala
Ida Sandell
Peter Slättman
Karl-Emil Söreling
Christer Wetterlund

40 Västbo-Östbo
Elvedina Beganovic
Fredrik Francke
Malin Hildinge Mickelsson
Fredrik Johansson
Sebastian Lindberg
Ida Nyström
Linda Roos Nykvist
Salem Salkovic
Joakim Samuelsson

43 Kronoberg
Rickard Burman
Osama Chehade
Jenny Gustavsson
Christian Johansson
Niklas Johansson
Robin Kenstam
Marko Kosonen
Mathias Rosenblad
Rebecca Rydstrand

44 Halland
Tarek Al-Jarouchi
Lillemor Göstasson
Conny Jönsson
Emil Moum-Rönnborg
Lovisa Stoltz
Rickard Svensson
Susanna Svensson

46 Blekinge
Kenneth Hasselberg
Sebastian Håkanson
Mika Korhonen
Christel Kulle

Mikael Myhre
Henrik Nielsen
Sofia Svensson
Joakim Wahlis
Jessica Werngren

47 Östra Skåne
Henrik Andersson
Jim Cedenfärna
Staffan Eriksson
Jonas Gadd
Anders Johansson
Pia Litbo
Louise Rasmussen
Johannes Svensson

49 Nordvästra Skåne
Pär Andersson
Jenny Ernerdal
Peter Jakobsson
Andreas Lindell
Håkan Lundberg
Jessica Nilsson
Hanna Petersson
Tony Petersson
Nikolaj Raicevic

51 Sydvästra Skåne
Viveka Andrén
Bessie Gondwe
Anders Gsaxner
Johnny Hulthén
Hanna Hultkvist
Magnus Kullander
Emil Nordh
Roger Olsson
Erik Svedrell

Förbundsstyrelsen

Marie Nilsson, förbundskontoret
Tomas With, förbundskontoret
Martin Gunnarsson, förbundskontoret
Simon Petersson, förbundskontoret
Ingemar Andersson, 4 Mitt i Norrland
Adrian Avdullahu, 36 Göteborg
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Isabelle Filipsson, 32 Höglandet
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Jenny Ilke Hjelm, 38 Dackebygden
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Michael Lyngsie, 15 Stockholms län
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Anette Rydell, 46 Blekinge
Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten
Inga Vintervärn, 18 Örebro län
Kent Bursjöö förbundskontoret, adjungerad
Yvonne Kindström, förbundskontoret, adjungerad
Jesper Pettersson, förbundskontoret, adjungerad

Revisorer

Linda Andersson, 26 Östergötland
Kent Eriksson, 4 Mitt i Norrland
Lars Halvarson, 10 Dalarna
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

Valberedningen

Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland
Susanne Bergström, 26 Östergötland
Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Sirpa Mäkipää, 16 Mälardalen
Lena Nilsson, 14 Värmland
Veronica Pettersson, 7 Gävleborg
Ulf Ström, 18 Örebro län

Lokala ombudsmän

1 Malmfälten
Håkan Johansson Jänkänpää
Andreas Kemi
Lars Kiviniemi
Jari Törmänen

2 Norrbotten
Björn Andersson
Mikael Enback
Tim Lilja
Sari Lindvall
Thomas Lundberg
Johan Sandberg

3 Norra Västerbotten
Johan Larsson
Lena Lundgren
Cecilia Löfbom
Sofia Sandström
Lars Sundström

4 Mitt i Norrland
Martin Berglund
Martin Böhlénius
Billy Moström
Elin Palmgren
Hans Öberg

6 Mellersta Norrland
Håkan Andersson
Conny Hansson
Albin Karlsson
Roger Lindell
Charlotta Pettersson
Michael Sjödin
Frida Zakrisson

7 Gävleborg
Mikael Ahlin
Jimmy Bergsman
Tony Erixon
Bengt Olof Hedman
Conny Ingelsson
Anna Jensen Naatikka
Lovisa Segerquist

10 Dalarna
Monica Enarsson
Marit Hultkvist
Mattias Karlsson
Piia Kähkönen
Germund Åkerklint

12 Uppland
Elias Almén
Fredrik Eldin
Peter Lydell
Mika Muhonen
Maria Östberg

13 Bergslagen
Jimmy Fredriksson
Tobias Olofsson
Magnus Riikonen

14 Värmland
Mathias Berntsen
Ulf Eriksson
Mårten Karlsson
Peter Klint
Jörgen Kvarnström
Jessica Persson
Anna-Karin Salomonsson

15 Stockholms län
Linda-Marie Forså
Juwanro Haddad
Kent Konradsdal
Stefan Leiding
Daniel Lönnqvist
Stefan Olsson
Ola Sjösten
Krister Stenman
Håkan Sundman
Per Svensson
Konstantinos Tsampazis
Arturo Vasquez Sandoval

16 Mälardalen
Anette Berg
Caroline Holmstedt
Thomas Larsson
Lovisa Lyly
Johan Nilsson
Pontus Nordström
Mikael Sandberg
Emil Thunberg

18 Örebro län
Camilla Borneland
David Brolin
Stefan Johansson
Peter Wetterberg

19 Östra Värmland
Lars-Olov Andersson
Staffan Källström
Tomas Lindkvist
Marina Åslund

22 Sörmland
Sandra Ekholm
Lars Wedin

26 Östergötland
Anna Björklund
Sanel Catic
Jenny Englund
Peter Hjort
Eldina Melez
Zoran Stanic
Joel Zenkert

27 Östra Skaraborg
Veronica Hjalmarsson
Mattias Skoglund

28 Västra Skaraborg
Roger Ahlén
Anders Bill
Louise Hallberg
Shukrije Hiseni
Liza Hultcrantz

29 Norra Älvsborg
Jimmy Bosetti
Caroline Holmeberg
Zandra Hultin

Mikael Johansson
Niklas Larsson
Maria Nyberg

30 Bohuslän-Dal
Argjent Avollaj
Anneli Ivarsson
Lars Svensson
Morgan Vendel
Carolin Österman

32 Höglandet
Ola Johannesson
Håkan Rudmark
Maria Wisberg

33 Vätterbygden
Dan Axelsson
Linda Ehn
Lars Nilsson
Daniel Tornberg

34 Borås
Pauli Bark
Robert Bengtsson
Ann-Kristin Bergström Svahn
Joachim Kandimaa
Anna Ross Leü
Benny Sjöhem
Johnny Wismén

36 Göteborg
Kristofer Bergman
Carina Cajander
Markus Hallén
Rickard Hellberg
Björn Ivarsson
Vladimir Jankovic
Daniel Kristoffersson
Jan Nilsson
Karl-Henrik Rosberg
Angelica Teiffel
Paul Weis

38 Dackebygden
Håkan Bergenhav
Tony Ekman
Alexandra Johansson
Marcus Karlbom
Elvis Prakatur
Magnus Pylad
Jerry Söderkvist
Michael Vejrum
Camilla Wedin

40 Västbo-Östbo
Annelie Borgström
Amir Crnic
Nicklas Gustavsson
Marie Johansson

43 Kronoberg
Fredrik Ekstrand
Andreas Eliasson
Oscar Englund
Leif Fantenberg
Martina Holmkvist Lundström
Susanna Westerberg

44 Halland
Patrik Appelquist
Jacob Dranvik
Lilli Istenes
Micael Nilsson
Tony Stané
Emma Åkesson

46 Blekinge
Oscar Dyberg
Sophie Gustafsson
Bo Svensson
Fredrik Svensson

47 Östra Skåne
Andreas Dahlberg
Roberto Olsson
Catrine Sunesson
Anders Throbäck
Titti Tingström

49 Nordvästra Skåne
Kenth Hellqvist
Conny Lavin
Berner Lundgren
Mattias Rosberg
Jenny Tillander
Camilla Truedsson

51 Sydvästra Skåne
Mikael Andersson
Tarik Dedic
Leif Göthed
Adis Heldic
Michelle Malmberg
Eva Olsson
Jeanette Stojic

Centrala ombudsmän

Emma Almgren
Sophia Andersson
Berit Bengtsson
Andreas Brissman
Ulf Carlson
Erik Dullbo
Rickard Engström
Patrik Engström
Bengt Eriksson
Jan Eriksson
Peter Frövén
Anna Gustafsson
Marie H Nilsson
Piret Hammarbäck
Håkan Hammarström
Tony Hansen
Agneta Hartzell
Daniel Hellkvist
Per Hyytiäinen
Fanny Högrell
Peter Johansson
Anastasia Johansson
Peter Jonsson
Johan Järvklo
Patrick Kihlberg
Michael Kinell
Georgios Kontorinis
Erika Larsson
Magnus Leijon
Conny Lundberg
Christina Lundin
Peder Lönn
Ulrica Malmberg
Besim Matoshi
Annika Nilsson
Katja Nilsson
Jessica Norberg
Hans Palmqvist
Andreas Parkås
Sladana Pasalic
Christer Persson
Johan Rocklind
Malin Rosén
Johan Sandberg
Kaj Sandholm
Peter Severinsson
Mikaela Skoglind
Lina Skoglund
Camilla Stridh
Paula Thunberg Bertolone
Tommy Thunberg Bertolone
Emilia Töyrä
Pim Van Dorpel
Susanne Östh

Svenska gäster

ABF
Tomas Eneroth

AMF
Darina Agha

Arenagruppen
Ola Larsson

Dagens Arbete
Eva Burman
Mikael Färnbo
Anna Julius
Amanda Lindholm
Felix Olsson
Ida Persson
Peter Schwartz

Fastighetsanställdas förbund
Lemmy Mauritzon

Folksam
Sandra Olsson

GS-facket
Jörgen Johansson

Hotell- och restaurangfacket
Eva-Lotta Ramberg

Industrifacket Metall Finans AB
Ulf Andersson

Kommunal
Malin Ragnegård

LO
Emmelie Göransson
Veli-Pekka Säikkälä

LO Mervärde
Christoffer Ahlqvist

LO-TCO Rättsskydd AB
Tom Aspengren

Motorbranschcollege
Jonas Hehrne

Olof Palmes Internationella Center
Oscar Ernerot

Pappers
Pontus Georgsson

Proletären
Erling Bronsberg

PWC
Johan Rönnkvist

Socialdemokratiska riksdagsledamöter
Sofia Amloh
Patrik Lundqvist
Robert Olesen

Socialdemokraterna
Johanna Haraldsson
Markus Tsige Pettersson

Socialdemokratiska kvinnoförbundet S-kvinnor
Nina Ünesi

SSU
Jesper Jinesjö

Teknikcollege
Malin Thunborg

Unionen
Peter Hellberg

Tidningen Arbetet
Mattias Dahlgren

Övriga gäster

Tidigare förbundsordförande
Göran Johnsson
Stefan Löfven

Centrala ombudsmäns pensionärsförening
Göran Wiström

Lokala ombudsmäns pensionärsförening
Ulf Sjödin
Göran Wiström

Ersättare revisorer
Bodil Andersson Persson, 28 Västra Skaraborg
Roger Sandeen, 38 Dackebygden

Internationella gäster

Industri All Global Union
Atle Høie

Industri All Europe
Judith Kirton-Darling

International Association of Machinists and Aerospace Workers
Peter Greenberg

Industrianställda i Norden
Reijo Paananen
Anders Andersson

Danmark

Centralorganisationen af Industriansatte i Danmark
Mads Andersen
Claus Jensen
Henrik Jensen

Finland

Teollisuusliitto
Riku Aalto
Janne Ronkainen

Japan

IndustriALL-JAF
Yoshiki Ito

IndustriALL Japan Liaison Council
Yukiko Nakamura

JCM
Hideyuki Hirakawa
Akihiro Kaneko

UA Zensen
Masaru Furukawa
Hiroko Shigematsu

Norge

Fellesforbundet
Jørgen Kaurin
Cathrine Ulvoy

Forbundet Styrke
Merete Jonas
Ole-Kristian Paulsen

Slovakien

OZ KOVO
Monika Benedekova
Ivo Kuzel
Dana Sakarová
Monika Sitarova

Sydafrika

SACTWU
Simon Eppel

Tyskland

IGBCE
Hannes Kuehn

IG Metall, Vorstand
André Gunia

Ungern

Vasas Szakszervezeti Szövetség
Balázs Bábel

USA

UAW
Darius Sivin

Övriga kongressdeltagare

Förbundspersonal
Joanna Abrahamsson
Linda Ahlén
Evelina Alvaeus
Annika Andersson
Daniella Bahgat
Ellika Berglund Aas
Maria Bergvall
Daniel Carlstedt
Mimmi Cataldo
Elisabeth Edström
Paul Ehn Styf
Simon Elfström Schönbeck
Victoria Enbäck
Patrik Englund
Mimmi Eriksson
Helena Eriksson
Britt Fatty
Simon Froster Delbom
Anne-Lie Fröberg
Ellinor Gudmundsson
Anders Gustafsson
Maria Gustafsson
Gunilla Gustavsson
Andreas Hagman
Lena Hagman
Jonathan Herlitz
Daniel Hermansson
Mikael Hägg
Wilhelm Jansson
Jan Jenssen Bergkvist
Yvonne Kindström
Susanne Klint
Sari Kylmäniemi
Annette Lack
Heidi Lampinen
Anilla Larsson
Josefine Larsson
Annie Lexén
Anneli Lundberg
Carolina Mannerqvist
Anneli Munoz Elvelin
Kristian Olsson
Annika Orbert
Lise-Lott Oscarsson
Åsa Petersen
Lena Salomon
Peter Schulte
Marlene Schönqvist
Emmy Sjöblom
Linda Sjögren
Erica Sjölander
Stefan Sjöquist
Anneli Starck
Gunnar Strand
Jeanita Strandhäll
Emelie Stålhammar
Susanne Söderman
Katja Teckenberg
Marja Tiippana
Annika Tripke Lund
Jimi Törnberg
Snezana Vejzovic
Cecilia Vikstrand
Görel Wentz
Lisa Wernstedt
Linda Wiberg
Emmy Widqvist
Aleksandar Zuza
Jimmy Åkesson

Externa samarbetspartner

Abaton Produktion AB
Conventum Kongress
Easy Digital Meeting Services AB
Resekompani AB
Trippus Event Solutions AB
2Secure Protection AB

IFMETALL

SAMLAD STYRKA

Kollektiv kraft

ifmetall.se/kongress